ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಸಂಪುಟ ೭

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ
ಯಾದವಗಿರಿ, ಮೈಸೂರು ೫೭೦ ೦೨೦

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೬೩
ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೨೦೨೦
ಪ್ರತಿಗಳು ೧೦೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ
ಮೈಸೂರು

© ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ.

ಅಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸ:
ಶ್ರೀರಂಗ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ – ೫೭೧೪೩೮
ದೂ: ೦೮೨೩೬೨೯೨೪೩೨

ಮುದ್ರಣ:
ರಿಪ್ಲಿಕ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೪೪
ಫೋನ್: ೨೩೩೫೭೬೩

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು	೧
1. ಈಶ್ವರಾನುರಾಗ	೧
2. ಜಡಭರತ	೧೬
3. ಪ್ರಹ್ಲಾದ	೧೯
4. ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಗುರುಗಳು	೨೩
5. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ	೩೭
6. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶ	೩೯
7. ದೇವದೂತ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ	೫೨
8. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ	೬೫
9. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರ್	೭೩
10. ಬಿಲ್ವಮಂಗಳ	೭೭
11. ಗೀತಾ ವಿಚಾರ	೮೦
12. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೧)	೮೭
13. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೨)	೯೯
14. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೩)	೧೦೬
15. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರು	೧೧೯
16. ಭಾರತ ಮಹಿಳೆ	೧೫೦
17. ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಸ್ತಿಭಾರ	೧೬೭
18. ಭರತಖಂಡ ಅಜ್ಞಾನ ಕೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ?	೧೭೧
19. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ	೧೭೬
20. ಮಹಾಭಾರತ	೧೭೮
21. ರಾಮಾಯಣ	೧೯೮
22. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ	೨೧೧
23. ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರದ ಸೋಪಾನಗಳು	೨೧೫
24. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ	೨೨೬

ಪ್ರವಚನ ಸಾರಾಂಶ ೨೩೧
25. ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ೨೩೩
26. ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ೨೪೧
27. ರಾಜಯೋಗ ೨೪೯
28. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ೨೪೯
29. ವೇದಾಂತ ೨೫೧
30. ವೇದ–ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ೨೫೨
31. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ ೨೫೪
32. ಆತ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ೨೬೦
33. ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ೨೬೦
34. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ ೨೬೧
35. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ೨೬೨
36. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ: ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಗುರಿ ೨೬೭
37. ವಿಶ್ವೈಕ್ಯತೆ ೨೬೮
38. ಸಾಧನೆ ೨೬೮
39. ನಾರದ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳು ೨೭೪
40. ಭಕ್ತಿ ೨೭೯
41. ಭಕ್ತಿಯೋಗ ೨೮೨
42. ಗುರಿ ೨೮೪
43. ಜೀವ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ ೨೮೪
44. ವಿಶ್ವ ಮತ್ತು ಜೀವ ೨೮೫
45. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ೨೮೭
46. ವಿಕಾಸ ವಾದ ೨೮೯
47. ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ೨೯೧
48. ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ೨೯೨
49. ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ದೋಷಗಳು ೨೯೩
50. ಜ್ಞಾನಯೋಗ ೨೯೫

51. ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ೩೦೦
52. ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯೇ ನಿಜವಾದ ತ್ಯಾಗ ೩೦೧
53. ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವೇ ಧರ್ಮ ೩೦೨
54. ಕರ್ಮವೇ ಪೂಜೆ ೩೦೩
55. ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ ೩೦೪
56. ಕರ್ಮಯೋಗ ೩೦೬
57. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಮಾಣ ೩೧೦
58. ಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ೩೧೨
59. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ೩೧೩
60. ಧರ್ಮದ ಸಾರ ೩೧೫
61. ಮಾತೃ ಪೂಜೆ ೩೧೯
62. ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ ೩೨೪
63. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಛಾಯೆ ೩೨೬
64. ಜ್ಞಾನಯೋಗ ೩೨೭
65. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ ೩೨೮
66. ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ೩೨೯
67. ಅವತಾರ ೩೩೦
68. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ೩೩೨
69. ಮತಾಂಧತೆ ೩೩೭
70. ನಿಜವಾದ ಗುರು ಯಾರು? ೩೩೯
71. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕರು ೩೪೦
72. ರಾಮಾಯಣ ೩೪೧
73. ಮನಃಶಕ್ತಿ ೩೪೨
74. ಭಾಷೆ ೩೪೪
75. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ೩೪೫
76. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ ೩೪೫
77. ಕಲೆ ೩೪೭

78. ಏಕಾಗ್ರತೆ ೩೪೮
79. ರಾಜಯೋಗದ ಗುರಿ ೩೪೯
80. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ೩೫೦
81. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಹಿಳೆ ೩೫೭
82. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ ೧ ೩೫೭
83. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ ೨ ೩೫೮
84. ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ಮ ೩೬೦
85. ಇಂಡಿಯಾ ೩೬೫
86. ಜನನ ಮರಣಗಳ ನಿಯಮಗಳು ೩೬೯
87. ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆ ೩೭೧
88. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ೩೭೫
89. ಪ್ರೇಮಯೋಗ ೩೮೦
90. ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು ೩೮೪
91. ಸೋಽಹಂ ೩೮೮
92. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರು ೩೯೩
93. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು 1 ೩೯೮
94. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು 2 ೪೦೩

ವಾರ್ತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಭೇಟಿಗಳು **೪೦೭**
95. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯೋಗಿ ೪೦೯
96. ಭರತಖಂಡದ ಸಂದೇಶ ೪೧೨
97. ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ೪೧೮
98. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಚಾರಕರ ಸಂದೇಶ ೪೨೫
99. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ೪೨೭
100. ವಿದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ೪೩೧
101. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪುನರುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ ೪೪೦

102. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಜಾಗೃತಿ ೪೪೭
103. ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು – ಅವರ ಭೂತ – ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ ೪೪೯
104. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇರೆ ೪೫೪
105. ಇತಿಹಾಸದ ಸೇಡು ೪೫೬
106. ಪವಾಡಗಳು ೪೬೦
107. ಧರ್ಮ ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತಗಳು ೪೬೩
108. ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆ ೪೬೭
109. ಪತಿತಳಾದ ಸ್ತ್ರೀ ೪೭೧

ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು

೧. ಈಶ್ವರಾನುರಾಗ [1]

ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಹ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಗುಣ ದೇವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ವಿದೆ. ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಗುಣ ದೇವರ ಭಾವನೆ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಭಕ್ತಿ, ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದವು ಜನಿಸುವುವು. ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೈನರಲ್ಲಿ ಸಗುಣ ದೇವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪಕರನ್ನು, ಇತರರು ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವರೋ, ಅದರಂತೆಯೇ ಆರಾಧಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ, ನಮಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದುದು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಾವು ತೋರುವ ಭಕ್ತಿ, ಪೂಜೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಈ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತವೇ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೂರ್ತವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೂರ್ತವನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಅತಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಹಲವು ಆಕಾರಗಳು ರೂಢಿಗೆ ಬರುವುವು. ಜತೆಗೆ ಹಲವು ಸಂಕೇತಗಳು ಬರುವುವು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾನವನು ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ಅಮೂರ್ತವಾದುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಧರ್ಮದ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಗಂಟೆ, ಸಂಗೀತ, ಪೂಜೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಗ್ರಹ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುವು. ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೋ, ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವರು.

ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು, ಎಲ್ಲ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಹಲವು ಸುಧಾರಕರು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ವಿರೋಧವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥ ವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವನು ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವನೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆವಿಗೆ ಬಹುಜನರಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿರುವುದೊಂದು ಬೇಕು; ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನೆಲೆ ಬೇಕು; ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನಾ ರೂಪಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಪೂಜಾ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟಂಟ್ ಜನಾಂಗಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವು. ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜಾ ವಿಧಿಗಳು ತೂರಿ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಅವನ್ನು ಹೊರದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ

[1] C.W. Vol. II. P. 38

ಹೋರಾಟವಾದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಒಂದು ಪ್ರತೀಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಅನ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಆಚಾರ, ಆಕಾರ, ವಿಗ್ರಹ, ಪೂಜೆ, ಇವನ್ನು ಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು, ಕಾಬಾದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಮಸೀದಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪಾಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಚಾರಶೀಲ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು ತಾನು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೂ ಕಾಬಾದಲ್ಲಿರುವ ಮಸೀದಿಯ ಎದುರು ನಿಂತಿರುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನು ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಕಲ್ಲನ್ನು ಚುಂಬಿಸಬೇಕು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಭಕ್ತರು ಆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಚುಂಬನಗಳೆಲ್ಲ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೊನೆಯ ದಿನದಂದು ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುವು. ಆನಂತರ, ಅಲ್ಲಿ ಜಮ್ ಜಮ್ ಬಾವಿ ಇದೆ. ಯಾರು ಆ ಬಾವಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಸೇದುವರೋ ಅವರ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪಿನ ಅನಂತರ ಹೊಸದೊಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಾಳುವೆವು ಎಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯು ಕಟ್ಟಡರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟರು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಿಂತ ಚರ್ಚು ಅತಿ ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಚರ್ಚು ಅಥವಾ ಒಂದು ಗ್ರಂಥ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಗ್ರಂಥ ಪವಿತ್ರ.

ಸಂಕೇತಗಳ ಬಳಕೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಏಕೆ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಕು? ಮಾನವರು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಶ್ವವೇ ಒಂದು ಸಂಕೇತ. ಈ ಸಂಕೇತದ ಮೂಲಕ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮೀರಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿಯು. ಜಡವಸ್ತುವಲ್ಲ, ಆತ್ಮ. ರೂಪ, ವಿಗ್ರಹ, ಗಂಟೆ, ದೀಪ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಚರ್ಚು, ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರ ಸಂಕೇತಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಸಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೇ, ಅದರಾಚೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಸಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯುವುದು ಕೆಟ್ಟದು. ಸಣ್ಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಸಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲವು ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಜೀವಿಯು ಆ ವಲಯದಲ್ಲೇ ಸತ್ತರೆ, ಅವನ ಜೀವನ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ, ಅವನ ಆತ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಯಾರಾದರೂ ಸಂಕೇತ, ಪೂಜೆ, ಆಕಾರ ಇವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲೇಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಆದರೆ ಜೀವಿಯ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಹ್ಯ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುರೋಗಮನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಜೀವಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಒಬ್ಬನು ಪ್ರಚಂಡ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ

ಏನೂ ಅರಿಯದ ಹಸುಳೆಯಂತೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಂಬಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ತ್ವದ ಅರ್ಥ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಲ್ಲುದು! ನೀವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ, ಸಾಗರ, ಆಕಾಶ, ವಿಶಾಲವಾದ ಹಸಿರು ಬಯಲು ಅಥವಾ ಒಂದು ಮರಳು ಕಾಡಿನ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಜಡ ಚಿತ್ರಗಳು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ನಾವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆದರ್ಶದಂತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದಂತೆ ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಈ ಆಕಾರಗಳನ್ನೂ, ಜಡ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ. ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಗ್ರಹವು ಮನ ಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗ ಬಲ್ಲರು? ಪೂರ್ಣಾತ್ಮನು ಮಾತ್ರ, ದೇವಮಾನವನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲನು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮೆದುರು ನಾಮರೂಪಗಳ ವಿಶ್ವ ವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು, ನಾವು ಆರಾಧಿಸು ತ್ತಿರುವ ಭೂಮವಾದ ಸಂಕೇತವೇ ಈ ವಿಶ್ವ. ಯಾರು ತಾನು ದೇಹವೆಂದು ಹೇಳುವನೊ ಅವನೂ ಹುಟ್ಟು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕ. ನಾವು ಆತ್ಮ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನಾಮ ರೂಪಗಳಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಅನಂತ ವಾದುದು, ಜಡವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲಾರರೋ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರರೋ, ಪಂಚಭೂತಾತ್ಮಕವಾದ ದೇಹ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವರೊ ಅವರು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಆದರೂ ಜನರು ಇತರರನ್ನು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರೆಂದು ಹಳಿ ಯುತ್ತಾ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹೊಡೆದಾಡುವರು! ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ವಿಗ್ರಹವೇ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಉಳಿದವು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇಂತಹ ಬಾಲಿಶ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಧರ್ಮ ವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸುಂದರ ಪದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಮತ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದು ತಿಳಿ ದಿರುವ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲರಿಂದ ಬಹುದೂರ ಇರಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಯುಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಧರ್ಮ ವೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗವೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಮೂಢ ನಂಬಿ ಕೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಂದ ನಾವು ದೂರವಿರಬೇಕು. ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನವಕೋಟಿ, ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯು ತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಜೀವಿಗಳ ವ್ಯೂಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನೆಂಬ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಸತ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ವೃಕ್ಷ ಈ ಮಾನವಕೋಟಿ.

ಭಗವಂತನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬಾಹ್ಯ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ, ಆಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಆಲೋಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಮತಾಚರಣೆಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಬಹು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದು. ಅದೇ ನಾಮೋಪಾಸನೆ. ಯಾರು ಪುರಾತನ ಕ್ರೈಸ್ತಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವರೋ ಅಥವಾ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾಮೋಪಾಸನೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ನಾಮ ಅತಿ ಪವಿತ್ರ. ಭಗವಂತನ ಪವಿತ್ರ ನಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವಂತಹುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಾಮಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಪವಿತ್ರೋತ್ತಮ. ಈ ನಾಮವೇ ದೇವರು ಎಂದು ಕೂಡ ನಂಬಿದ್ದರು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಾಮರೂಪಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಪದಗಳಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಪದವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಶಬ್ದರೂಪಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ಆಲೋಚನೆ ಶಬ್ದವನ್ನು ತರುವುದು. ಶಬ್ದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ತರುವುದು. ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತೀಕದಂತಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಪವಿತ್ರ ನಾಮ ಹುದುಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಹವೂ ಒಂದು ಆಕಾರ. ಆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಕಾರದ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಹಾಗೆ ಇರುವನು, ಹೀಗೆ ಇರುವನು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೊಡನೆ ಅವನ ಆಕಾರ ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದು. ಆ ಸ್ನೇಹಿತನ ಆಕಾರವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಅವನ ಹೆಸರು ಬರುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಇದು. ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಮ ಬರಲಾರದು. ನಾಮ ಇಲ್ಲದೆ ರೂಪ ಬರಲಾರದು. ಇವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇವು ಒಂದೇ ಅಲೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಭಾಗಗಳು. ಆದಕಾರಣವೆ ನಾಮವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡಾಡಿರುವರು ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುವರು. ತಿಳಿದೊ ತಿಳಿಯದೆಯೊ ಮಾನವನು ನಾಮದ ಮಹಿಮೆ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರುಷರ ಆರಾಧನೆಯು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧ ಏಸು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಸಂತರ ಆರಾಧನೆ ಇರುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಗೂಬೆ ಆ ಸ್ಪಂದನವನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇದು ಕಾಣದೆ ಹೋದರೂ, ಅಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರುವುದು. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆ ಸ್ಪಂದನ ದೀಪದಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವುದು. ಭಗವಂತನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವನು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಆತ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವನು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ

ಗೋಚರಿಸುವನು. ದೇವರಜ್ಯೋತಿ, ಶಕ್ತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾನವನು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವನು ದೇವರನ್ನು ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವ ನಾಗಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸ ಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಪಡೆ ಯಲು ಯತ್ನಿಸುವನೋ, ಆಗ ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಮೂರು ಭಾವನೆಗಳನ್ನುರೂಪ, ನಾಮ, ದೇವಮಾನವರ ಆರಾಧನೆ ಇವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವು ಇವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲಿಚ್ಛಿಸು ವರು. ಒಬ್ಬನು, "ನಮ್ಮ ನಾಮವೇ ನಿಜವಾದ ನಾಮ, ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುವ ರೂಪವೇ ನಿಜವಾದ ರೂಪ. ನಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮರೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಹಾತ್ಮರು, ನಿಮ್ಮ ದೆಲ್ಲ ಕಂತೆಪುರಾಣ" ಎನ್ನುವನು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದಯೆ ತಾಳಿ, ಹಳೆಯ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಆರಾಧನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಬರಲಿ ರುವ ಕ್ರೈಸ್ತೋಪಾಸನೆಯ ಮುನ್‌ಸೂಚನೆಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಇದೊಂದೇ ಸತ್ಯ ವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಇಂತಹ ಆಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಚರಮಾವ ಸ್ಥೆಯೇ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ. ಇದೆಷ್ಟೋ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ! ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ನಿಜ ವಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಜನಾಂಗ, ಪಂಗಡಕ್ಕೂ ಮೀಸಲಾಗಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸುವುದು ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅದೇ ಸತ್ಯ. ಉಳಿದವರು ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಇಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇದು ನಮ್ಮದು, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿರುವುದು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವೋ, ಅದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು.

ಇವೇ ಭಕ್ತಿಯ ಬಾಹ್ಯ ರೂಪಗಳು. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನವನು ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿದ್ದರೆ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗುವನು. ಅಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ಚರ್ಚು, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಚಾರ ಇವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಶು ವಿಹಾರಗಳು; ಇವು ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಧರ್ಮಬೇಕಾ ದರೆ ಇಂತಹ ಮೊದಲಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಆವಶ್ಯಕ. ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಪಡುವ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯೊಂದಿಗೆ

ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಬರುವುದು. ಈ ಹಂಬಲಿಕೆ ಯಾರಲ್ಲಿರುವುದು? ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬೌದ್ಧಿಕವಾದದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಇರುವುದೆ, ಅದರಂತೆ ಆಗುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಅನೇಕರು ದೇವರು, ಆತ್ಮ, ಜಗದದ್ಭುತ ರಹಸ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರನ್ನು ನೀವು "ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ! ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರು ತಮಗೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಆದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಒಮ್ಮೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ವಾದ ಮಾಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಶಿವನೇ ದೇವರೆಂದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿಷ್ಣುವೇ ಆ ದೇವರು ಎಂದನು. ಹೀಗೆ ಅವರ ವಾದಕ್ಕೆ ತುದಿ ಮೊದಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಋಷಿ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ವಾದಿಸು ತ್ತಿದ್ದವರು ಆ ಋಷಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತೀರ್ಪುಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಋಷಿಯು ಶಿವನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇವರು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದವನನ್ನು ಕರೆದು "ನೀನು ಶಿವನನ್ನು ಕಂಡಿರು ವೆಯಾ? ನಿನಗೆ ಅವನ ಪರಿಚಯವಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇವ ರೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತನನ್ನು ಕುರಿತು "ನೀನು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ದೇವರ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಅವರು ಅಷ್ಟು ವಾದಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದೇವರ ಪರಿಚಯ ವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೊಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೊಡ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವುದು ಆದರೆ ಅದು ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಶಬ್ದವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಾದ ಹೋರಾಟ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಮಾತಿನ ನೊರೆ, ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಸ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ತವಕ ಪಡುವನು. ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಗ್ರಂಥಋಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸನು. ಆಗಲೇ ಗೊಂದಲದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವ ಜಗತ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗದ್ದಲವೆಬ್ಬಿಸಲು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವನು!

ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ನಾಸ್ತಿಕರು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ನಾಸ್ತಿಕರು ಎಂದರೆ ಜಡವಾದಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಾಸ್ತಿಕರು, ಧರ್ಮದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಠಕ್ಕ ರಾದ ನಾಸ್ತಿಕರಿಗಿಂತ ಅವರು ಮೇಲು. ಕಪಟಿಗಳು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುವರು, ಹೋರಾಡುವರು. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಸೆ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆ ಯನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. "ಕೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಅದು ದೊರಕುವುದು; ಅರಸಿ ಅದು ಸಿಗುವುದು;

ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿ, ತೆರೆಯುವುದು." ಈ ಪದಗಳು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ, ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲ, ಕಟ್ಟು ಕಥೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸಂದೇಶವು ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಬಂದ ಭಗವಂತನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ, ಮಹಾಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದುದು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದೇಶವಿದು. ನಾವು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇರುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಮಡಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆತನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬಾಳಿದ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಉಸಿರಿದು. ದೇವರು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನಸಂದಣಿಗೆ ದೇವರು ಬೇಕು, ಆದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರೇನು? ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದ ಬಯಕೆ ಯಾವುದಿದೆ? ಮಾನವ ಉಸಿರಾಡಬಯಸುವನು, ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಹೊರಗೆ ಇದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಲು ಆಸೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಹೊರಗೆ ಆಹಾರವಿದೆ. ಈ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಯಾವುದು? ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳಿರುವುದು. ಬೆಳಕು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮಾಡಿತು, ಶಬ್ದ ಕಿವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸೆಯೂ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಯಾವುದೋ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಆಯಿತು. ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕು, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತಾವುದೋ ಹುಟ್ಟಿ ಸದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಇರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಯಾರಲ್ಲಿ ಈ ಹಂಬಲ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೊ ಅವರು ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವರು. ನಮಗೆ ದೇವರು ವಿನಃ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ದಿವಾನ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ತಂದ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಈಗ ಜಪಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಪಾನೀಯ ಪುಷ್ಪಕರಂಡ ಒಂದನ್ನು ಕೊಂಡು ಯಜಮಾನಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಡು ವಳು. ಬಹುಪಾಲು ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಇದೇ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮದ ಒಗ್ಗರಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದಿ ಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಟೀಕಿಸುವುದು. ಸಮಾಜ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಈಗಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು.

ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, "ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಧರ್ಮ ಬೇಕು" ಎಂದನು. ಗುರು ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರಿದನು. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಯುವಕನು ಬಂದು ಧರ್ಮಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ವಯೋವೃದ್ಧನಾದ ಗುರುವಿಗೆ ಜನರ ಅನುಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ತುಂಬಾ ಬಿಸಿಲಾಗಿರುವಾಗ ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಯುವಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಯುವಕನು ನೀರಿ ನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು. ಗುರು ನೀರಿನಲ್ಲಿಳಿದು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಯುವಕನನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದುಮಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಯುವಕನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಒದ್ದಾಡಿದ ಮೇಲೆ,

ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಏನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. "ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಳಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು" ಎಂದು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು, ಯುವಕ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕೆ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವನು. ಇಂತಹ ದಾರುಣ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬರುವ ತನಕ, ಆಸೆ ಹುಟ್ಟುವತನಕ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಯುಕ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರ ರೂಪಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿದರೂ ನಿಮಗೆ ಧರ್ಮ ದೊರಕಲಾರದು. ಇಂತಹ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪರಿಯಂತರ ಯಾವ ನಾಸ್ತಿಕನಿಗಿಂತಲೂ ನೀವು ಮೇಲಲ್ಲ. ನಾಸ್ತಿಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ನೀವು ಅಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು: "ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಹೇಗೋ ಇದು ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗೋಡೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಕಳ್ಳನ ಅವಸ್ಥೆ ಆಗ ಹೇಗೆ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತೆ? ಆಗ ಅವನು ನಿದ್ರಿಸಲಾರ, ಊಟ ಮಾಡಲಾರ, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರ, ಅವನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ, ಸುಖದ ಆನಂದಾತಿಶಯದ ಮಹಾಗಣಿ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಬದಲು ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು?" ದೇವರೊಬ್ಬನಿರುವನು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ತಿಳಿದೊಡನೆಯೇ ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಇತರರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಾಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಒಂದಿದೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳೇ ಪರಮಾವಧಿಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅಮೃತನೂ ಅನಂತನೂ ಆನಂದಮಯನೂ ಆದ ಆತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಜಡದೇಹವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೊ, ಆ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪರಿಯಂತರವೂ ಅವನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಈ ಹುಚ್ಚನ್ನೇ, ಈ ದಾಹವನ್ನೇ, ಈ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ "ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನವನು ಧಾರ್ಮಿಕನಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯ ವಿಗ್ರಹ, ಆಚಾರ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಯಾತ್ರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಂಟೆ, ದೀಪ, ಪುರೋಹಿತ ಇವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವು ಜೀವನದ ಕಿಲುಬನ್ನು ತೊಳೆಯುವುವು. ಜೀವವು ಪವಿತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಮೂಲವಾದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೆತ್ನಿಸುವುದು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಧೂಳಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚೂರು, ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೂ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗದೆ, ಈ ಧೂಳನ್ನು ತೊಳೆದ ತಕ್ಷಣವೇ, ಆ ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಶಿಲೆಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆಯೇ, ಮಾನವ ಜೀವ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೊಳೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಪಾಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ವಿಗ್ರಹ, ಆಚಾರ, ಪರೋಪಕಾರ, ಪ್ರೀತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ

ಸ್ವಭಾವತಃ ಇರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಕರ್ಷಣೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಭಗವಂತನೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು.

ಆದರೂ ವಿಗ್ರಹ, ಪ್ರತೀಕ, ಇವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾತ್ರ, ಇವೇ ನಿಜವಾದ ಭಗವತ್ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಎನ್ನುವನು. ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪುರುಷನೂ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವನು, ಆದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಹುಬೇಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಬಗೆಯುವಳು. ಆದರೆ ಬಹುಬೇಗ ಅದು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿಯುವಳು. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಲಕ್ಷಣ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ತಿಳಿಯದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವನೋ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರ. ಎಲ್ಲಿ, ಕೊಂಡು ಮಾರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಯೋ, ಅದು ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ದೇವರನ್ನು, "ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡು, ಅದನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ಅದು ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಬಲ್ಲದು? ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಅದರ ಬದಲು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಷ್ಟೆ.

ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯನ್ನು ಕಂಡನು. ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆತನನ್ನು ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚಿ, ತನ್ನಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಋಷಿ ಹೀಗೆಂದನು: "ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ತೃಪ್ತನಾಗಿರುವೆನು. ಈ ಮರಗಳು ನನಗೆ ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೊಳೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುವುದು. ನಾನು ಈ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವೆನು. ನೀನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ನೀನು ಕೊಡುವ ಕಾಣಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?" ಚಕ್ರವರ್ತಿ "ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ, ನನ್ನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ನೀವು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬನ್ನಿ" ಎಂದನು. ಕೊನೆಗೆ ಋಷಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿದನು. ಆತನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಅವನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯ, ಹಲವು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ನಗನಾಣ್ಯ, ಅಮೃತಶಿಲಾ ಖಚಿತ ನೆಲ ಇದ್ದವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜವೈಭವ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಋಷಿಗೆ, "ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು: "ದೇವರೆ, ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದು ಆ ಋಷಿ ಎದ್ದು ಹೋಗಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನೋಡಿ, ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗಿ, "ನಿಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ನನ್ನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಏನನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ?" ಎಂದನು. ಋಷಿ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, "ನೀನೇ ಭಿಕ್ಷುಕ! ನಾನು ಭಿಕ್ಷುಕನನ್ನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಏನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ, ನೀನೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೆ!" ಎಂದನು. ಅದು ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಇದು ಕೊಡು, ಅದು ಕೊಡು ಎಂದು ಬೇಡಿದರೆ, ಪ್ರೀತಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ? ಪ್ರೀತಿಯ ಮೊದಲಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಪ್ರೀತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಡುವುದು, ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಮಗು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು: "ದೇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವನಿಂದ ಏನೂ ಬೇಡ. ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅವನಿಂದ ಯಾವ ಉಪಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತನೋ ಅಲ್ಲವೋ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ನನಗೆ ಅವನಿಂದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪ್ರೇಮಮಯ ಭಗವಂತನೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಸಾಕು. ನಾನು ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ."

ಎರಡನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ದೇವರೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮೋಡಗಳಾಚೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ವರಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ದಂಡಿಸುತ್ತ ಇರುವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರುವ ಪರಿಯಂತವೂ ಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಜಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕುರಿಮರಿ ಸಿಂಹವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಇಲಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಸೇವಕ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲನೆ? ಸೇವಕರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ನಟಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಪ್ರೀತಿಯೇ? ಅಂಜಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿರುವುದನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವಿರಿ? ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಟನೆ. ಪ್ರೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯ ಭಾವನೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಿರಿಯ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ನೋಡಿ; ಒಂದು ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿದರೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮನೆಗೆ ಓಡುವಳು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಅದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಸಿಂಹ ಮಗುವಿನ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆಗ ಆ ಹೆಂಗಸು ಎಲ್ಲಿರುವಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಿರಿ. ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂಹದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿರುವಳು. ಪ್ರೀತಿ ಅವಳ ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಓಡಿಸಿತು. ಇದರಂತೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡ. ದೇವರು ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹನೋ ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಕನೋ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅದು ಪ್ರೀತಿಸುವವನ ಭಾವನೆ ಅಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಕಾಣುವಳು? ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷಿಸುವವನನ್ನು ಅಲ್ಲ, ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವವನನ್ನೂ ಅಲ್ಲ; ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಳು, ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ನೋಡುವಳು. ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಆತನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡುವರು? ಪ್ರೀತಿಸುವ ತಂದೆಯನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಿಸುವವನನ್ನೂ ಅಲ್ಲ,

ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವವನನ್ನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುವವನನ್ನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಪ್ರೀತಿಯ ಸವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಅಂಜುವರು, ನಡುಗುವರು. ಭಗವಂತ ಶಿಕ್ಷಕ, ವರದಾಯಕ ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ಭಾವನೆಯು ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೂ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಗರಿಕರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರು ಭಕ್ತರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಅಂತಹವೆಲ್ಲ ಬಾಲಿಶ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಖಭಾವನೆಗಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಂಜಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರನೆಯದು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ. ಪ್ರೇಮವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆದರ್ಶ. ಮೊದಲನೇ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾಟಿಹೋದ ಮೇಲೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದ ಮೇಲೆ, ಅನವರತವೂ ಪ್ರೇಮವೇ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಆದರ್ಶವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ರೂಪವತಿಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕುರೂಪಿಯಾದ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ! ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಯುವಕ ಕುರೂಪಿ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ! ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆಕರ್ಷಣೆ ಯಾವುದು? ಹೊರಗಿನವರು ಸುಂದರ ಯುವಕನನ್ನೋ ಅಥವಾ ಯುವತಿಯನ್ನೋ ನೋಡುವರು. ಆದರೆ ಪ್ರೇಮಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಲಾವಣ್ಯದ ಖನಿ. ಇದು ಹೇಗೆ? ಕುರೂಪಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ನಾರಿ, ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಲಾವಣ್ಯದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವಳು. ಅವಳು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಪೂಜಿಸುವುದು ಕುರೂಪಿಯನ್ನಲ್ಲ, ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರ. ಆ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆರೋಪಿಸಿ ಮುಚ್ಚುವಳು. ಇದು ಅವಳ ಆರಾಧನೆಯ ಇಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯಾಗುವುದು. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಇದೇ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣರಾಗಿರುವ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ಇರುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರಾದುದರಿಂದ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವರು.

ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ತತ್ತ್ವವೇ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವನು ಎಂಬುದು. ಈ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯ ಜಗತ್ತು ಮಾತ್ರ. ನಾವು ಕಾಣುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆರೋಪಿಸುವೆವು. ಮುತ್ತಿನ ಹುಳುವಿನ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮರಳುಕಣವೊಂದು ಸೇರಿ ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು. ಈ ವೇದನೆ ಹುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ದ್ರವವನ್ನು ಸ್ರವಿಸಿ ಮರಳುಕಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು; ಇದರಿಂದಲೇ ಸುಂದರವಾದ ಮುತ್ತಾಗುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ನಮಗೆ

ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ದುರ್ಜನರು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ನರಕಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ಸಜ್ಜನರು ಇದನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಮಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಪ್ರಣಯಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಪ್ರೇಮಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ದ್ವೇಷಿ, ದ್ವೇಷದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಜಗಳ ಕಾಯುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಾತ್ಮನಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣಾತ್ಮನಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆದರ್ಶದಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ವಾದ ಸಂಶಯಗಳ ತುಮುಲದಿಂದ ಒಂದೇ ಸಲ ಪಾರಾಗುವೆವು. ದೇವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಆದರ್ಶವೆಂದಿಗೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗದು. ಅದು ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಇರವನ್ನೇ ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಿದಾಗ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರೆನೋ ಅದರಂತೆಯೆ ಆದರ್ಶವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರೆ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾಗಿ ದಯಾಮಯನಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅವನು ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ಮಂಗಳಪ್ರದಾಯಕನೋ, ಪ್ರಜಾಪೀಡಕನಂತೆ ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನೋ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಕ್ತನು ಶಿಕ್ಷೆ, ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವನು; ಭಯ, ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವನು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಾದರ್ಶವೊಂದು ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವ, ಪ್ರೇಮದ ಒಂದು ಆವಿರ್ಭಾವ ಎಂಬುದೊಂದು ಸ್ವತಸ್ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲವೇ? ಈ ಒಂದು ಕಣ ಮತ್ತೊಂದು ಕಣದೊಂದಿಗೆ, ಅಣು ಅಣುವಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಗ್ರಹಗಳು ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದು? ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷನನ್ನು, ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ, ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆ ಎಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವುದು? ಇದೇ ಪ್ರೇಮವೆನ್ನುವುದು. ಅತಿ ಕ್ಷುದ್ರಕಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪರಮೇಶ್ವರನವರೆಗೂ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಇದರ ಆವಿರ್ಭಾವವೆ. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಾನ್, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಈ ಪ್ರೇಮ. ಯಾವುದು ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಅಚೇತನದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣೆಯಂತೆ ಇದೆಯೊ, ಅದೇ ಪ್ರೀತಿ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿ ಇದು. ಆ ಪ್ರೇಮಾಕರ್ಷಣೆಯ ವೇಗದಿಂದ ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡುವನು; ಬುದ್ಧ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವನು; ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುವರು. ಅದೇ ಪ್ರೇಮಾಕರ್ಷಣದ ಉದ್ವೇಗದಿಂದಲೇ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಈಡಾಡಲು

ಜನರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಅದೇ ಪ್ರೇಮಾಕರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಯೇ ಕಳ್ಳ ಕದಿಯುವುದು, ಕೊಲೆಪಾತಕಿ ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯೊಂದಿದೆ; ಆದರೆ ಅದರ ಆವಿರ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದು. ಇದೊಂದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿ. ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲೆ ಆಸೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ತಿರುಗಿರುವುದು. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಕೆಲಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನಂತ ಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳಿಗೆ ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಬರೆದರೆ, ಅದೇ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳ ರುಜು ಹಾಕುವನು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡನೊ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಜವಾಬ್ದಾರ, ಬೆಳಕಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬೆಳ ಕನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು ಅಥವಾ ತೆಗಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಸ್ಸಂಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರೇಮ. ಇದೇ ವಿಶ್ವಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ. ಇದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿಶ್ವವು ಕ್ಷಣಾರ್ಧ ದಲ್ಲಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಈ ಪ್ರೇಮವೇ ಈಶ್ವರ.

"ಪ್ರಿಯತಮೆ! ಯಾರೂ ಪತಿಯನ್ನು ಪತಿಗೋಸುಗ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಪತಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ; ಯಾರೂ ಸತಿಯನ್ನು ಸತಿಗೋಸುಗ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸತಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಆತ್ಮಕ್ಕಾಗಿ; ಯಾರೂ ಎಂದಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಪ್ರೀತಿಸುವು ದಿಲ್ಲ." ನಿಂದಾಸ್ಪದವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಕೂಡ ಪ್ರೇಮದ ಒಂದು ಅಂಶ. ಈ ಆಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಬೇಡಿ. ದಿವ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಅಂಕವಾದ ಮೇಲೆ ಅಂಕದಂತೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಸೃಷ್ಟಿನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರಸ್ಯಮೇಳಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪ್ರೇಮದ ಅನಂತ ದೃಶ್ಯಗಳು. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಜೀವ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳಾದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾಗುವುದು; ಹೀಗೆ ಮಾನವ,

ಪೃಥ್ವಿಯೆಲ್ಲ ತನ್ನದಾಗುವವರೆಗೆ, ವಿಶ್ವವೇ ತನ್ನದಾಗುವವರೆಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗು ವನು. ವಿಶ್ವ ಪ್ರೇಮದ ಖನಿಯಾಗುವನು, ಅನಂತ ಪ್ರೇಮವಾಗುವನು. ಆ ಪ್ರೇಮವೇ ಈಶ್ವರ.

ಹೀಗೆ ಪರಾಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವೆವು. ಇಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ಪ್ರತೀಕಗಳು ಮಾಯವಾಗು ವುವು. ಯಾರು ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅವರು ಯಾವ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳೂ ಅವರಲ್ಲಿರುವುವು. ಅವನು ಸೇರುವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ? ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚುದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ ಅವನಲ್ಲಿರುವುವು. ಅವನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚು ಎಲ್ಲಿರುವುದು? ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳ ಬೇಲಿಯೊಳಗೆ ಇರಲಾರ. ಯಾವ ಅನಂತ ಪ್ರೇಮದೊಂದಿಗೆ ಅವನು ಐಕ್ಯನಾಗಿರುವುವನೋ ಅದಕ್ಕೆ

ಪರಿಮಿತಿ ಎಲ್ಲಿರುವುದು? ಈ ಪ್ರೇಮಾದರ್ಶನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಈ ಪ್ರೇಮದ ಪರಿಚಯ ವಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಅನುರಾಗ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಇದರ ಆವಿರ್ಭಾವ ಗಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಭಕ್ತರು ಮಹಾತ್ಮರು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಸಾಲದೆ, ಶೃಂಗಾರಭಾವನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರ ಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೈವೀ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವರು.

ಯೆಹೂದ್ಯ ರಾಜರ್ಷಿ ಹೀಗೆ ಹಾಡಿದನು, ಭರತಖಂಡದ ಭಕ್ತರೂ ಹೀಗೆ ಹಾಡಿದರು; "ಪ್ರಿಯತಮೆಯೆ! ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ತುಟಿಯ ಒಂದು ಚುಂಬನವಾದ ಮೇಲೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಹಂಬಲ ಹೆಚ್ಚುವುದು! ದುಃಖ ಶಮನವಾಗುವುದು. ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಯುವೆನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುವೆನು." ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಆಸೆ ಗಳು ಮಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೇ ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದ. "ಮುಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಉದ್ಧಾರವಾಗಲೂ ಯಾರು ಯತ್ನಿಸುವರು? ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಇಚ್ಛೆ ತಾನೇ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು?" ಎನ್ನುವನು ಈಶ್ವರಾನುರಾಗಿ.

"ನನಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡ, ಆರೋಗ್ಯ ಬೇಡ, ನನಗೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಬೇಡ, ಬುದ್ಧಿ ಬೇಡ; ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಪಾಪಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಜನಿಸಿದರೂ ಗೊಣಗಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಗೋಸುಗವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ." ಈ ಹಾಡು ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರದೋರುವ ಪ್ರೇಮಾಧಿಕ್ಯವಿದು; ಇದು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾದುದು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾದ ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಪ್ರೇಮವೇ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಪರಸ್ಪರಾನುರಾಗ; ಆದಕಾರಣವೇ ಇಂತಹ ಭವ್ಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಗೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಮಾನವೀಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಉನ್ಮಾದ, ಭಕ್ತರ ದೈವೋನ್ಮಾದದ ಅತಿ ಕ್ಷೀಣ ಮರುಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ. ನಿಜವಾದ ಈಶ್ವರಾನು ರಾಗಿಗಳು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅಮೃತಪಾನದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತರಾಗಬಯಸುವರು, ಈಶ್ವರಾನು ರಾಗಿಗಳಾದ ಭಕ್ತರಾಗಬಯಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಸಂತಮಹಾಪುರುಷರೂ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಾಧನೆಯ ಅಮೃತವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಯಾವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸದೆ, ಕೇವಲ ಈಶ್ವರಾನುರಾಗ ಒಂದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಚರಮ ಗುರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜೀವನದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಸಾರವನ್ನು ಸುರಿದು, ಅಣಿಮಾಡಿರುವ ಪ್ರೇಮಾಮೃತ ಕಲಶವನ್ನು ಹೀರಿ ಮೈಮರೆಯಲೆತ್ನಿಸುವರು. ಪ್ರೀತಿಯ ಫಲ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಪ್ರತಿಫಲ! ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೈಮರೆಸುವುದು ಇದೊಂದೇ: ಭವರೋಗವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಪಾನೀಯ ಇದೊಂದೇ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವ ದೈವೋನ್ಮತ್ತನಾಗುವನು, ತಾನು ಮನುಷ್ಯನೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವನು.

ಕೊನೆಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುವು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ದ್ವೈತಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆವು. ದೇವರು ಬೇರೆ, ಮಾನವ ಬೇರೆ.

ಅನುರಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಬರುವುದು; ಮಾನವ ದೇವರೆಡೆಗೆ ನಡೆಯುವನು, ದೇವರು ಮಾನವನೆಡೆಗೆ ಬಂದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಮಾನವನು ತಂದೆಯಂತೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಪ್ರಣಯಿಯಂತೆ ಹಲವು ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಆರಾಧನೆಯ ಇಷ್ಟ ದೈವದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯನಾದಾಗ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವನು. "ನಾನೇ ನೀನು, ನೀನೇ ನಾನು, ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯೇ ನನ್ನ ಪೂಜೆ, ನನ್ನ ಪೂಜೆಯೇ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆ." ಇಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತಾನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದುದರ ಅಂತಿಮಗುರಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಮೊದಲು ತನಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ. ಕ್ಷುದ್ರ ಜೀವನದ ಕಾದಾಟ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಪೂರ್ಣಪ್ರಕಾಶ ಬೆಳಗಿತು; ಅಂದು ಕ್ಷುದ್ರಜೀವವು ಪರಮಾತ್ಮನಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ದೇವರು, ಅನಂತರ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದನು. ಮಾನವನೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿದನು. ಅವನೂ ದೇವರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೊದಲು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಆಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತ ಬಂದನು. ಆಸೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮಾಯವಾಯಿತು. ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿ ಪ್ರೇಯಸಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕಂಡವು.

೨. ಜಡಭರತ [1]

(ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಹಿಂದೆ ಭರತನೆಂಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇದ್ದ. ಹೊರಗಿನವರು ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವರೋ ಅದು ಆ ದೇಶದವರಿಗೆ ಭಾರತವರ್ಷ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಕೂಡ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಐಶ್ವರ್ಯ ಸುಖ ಭೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಂಧನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗಲೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಲೀ, ವೈಶ್ಯನಾಗಲೀ, ಶೂದ್ರನಾಗಲೀ, ಗಂಡಸಾಗಲೀ, ಹೆಂಗಸಾಗಲೀ, ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಈ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಲಾರರು. ಸಹೋದರ, ಪತಿ, ಪಿತ, ಸುತ, ಸತಿ, ತಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ, ಆತ್ಮನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವ ಬಂಧನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ.

ಭರತ ಮಹಾರಾಜ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಗನಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಅಮೃತಶಿಲಾಸೌಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು, ವಜ್ರ ವೈಢೂರ್ಯ ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ, ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಆಯ್ದು ತಂದ ಕಂದಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುತ್ತ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ದಿನ, ಮಾಸ, ವರುಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಒಂದು ದಿನ ಜಿಂಕೆಯೊಂದು ಆ ರಾಜಋಷಿಯು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಂದಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಂಹ ಅನತಿದೂರದಲ್ಲಿ ಘರ್ಜಿಸಿತು. ಜಿಂಕೆಗೆ ಬಹಳ ಭಯವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯದೆ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ನೆಗೆಯಿತು. ಜಿಂಕೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿತ್ತು. ಭಯಗ್ರಸ್ತವಾಗಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹಾರುವಾಗ ಮರಿಹಾಕಿ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಮರಿ ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೃಶ್ಯವು ದೊರೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ರಾಜನು ಧ್ಯಾನದಿಂದೆದ್ದು ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಸಿ ಮರಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಮುದ್ದಿಸಿ, ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ದಯಾಪೂರಿತನಾದ ರಾಜ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಗರಿಕೆ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನಿಸತೊಡಗಿದನು. ನಿವೃತ್ತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪಿತೃಸಹಜ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮರಿ ಬೆಳೆದು ಚೆನ್ನಾದ ಜಿಂಕೆಯಾಯಿತು. ಆ ರಾಜನು ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತು, ಬಂಧುಬಳಗಗಳ

[1] C.W. Vol. IV. P. 111

ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದವನು ಇಲ್ಲಿ ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಜಿಂಕೆಮರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದನು. ಜಿಂಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಜಿಂಕೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಋಷಿ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಕಾತುರಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ, ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಹುಲಿ ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನೋ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗುವನು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಒಂದು ದಿನ ಮೃತ್ಯು ಬಂತು. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇವನು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವ ಬದಲು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಆ ಜಿಂಕೆಯ ದುಃಖದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅವನು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟನು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆದರೆ ಯಾವ ಕರ್ಮವೂ ನಾಶವಾಗಲಾರದು. ಅವನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಋಷಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಫಲಿಸಿದುವು. ಈಗ ಜಿಂಕೆ ಜಾತಿ ಸ್ಮರವಾಗಿತ್ತು. ಜಿಂಕೆಯು ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಮೂಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಜ್ಞಾಪಕವಿತ್ತು. ತನ್ನ ಬಳಗದ ಜಿಂಕೆಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರಹೋಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಜಿಂಕೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ಬಾಳಿ ಆದಮೇಲೆ, ಅವನು ಕಾಲವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾಪಕವಿತ್ತು. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಮಗು ಬೆಳೆದಂತೆ ಬಲವಾಗಿ ಧೃಢವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುವೆನೋ ಎಂದು ಜಡನಂತೆ, ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಇದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತರಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮವನ್ನು ಸವೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದನು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತಂದೆ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಯವನು ಮೂಗ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನ ಪಾಲನ್ನು ಇವರೇ ಕಸಿದುಕೊಂಡರು. ಅವನು ಪ್ರಾಣದಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆಯ ತಮ್ಮನ ಮೇಲಿದ್ದ ದಯೆ. ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಇವನ ಹತ್ತಿರ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವನಿಗೆ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಬಹಳ ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವನು ಕೋಪವನ್ನಾಗಲೀ, ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನಾಗಲೀ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೂಡಾ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ವಿಪರೀತ ಹಿಂಸಿಸಿದರೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳು ಒಂದು

ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಅವರ ಕೋಪವೆಲ್ಲ ಶಮನವಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಭರತನ ಅಣ್ಣಂದಿರ ಹೆಂಡತಿಯರು ಎಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿರ್ದಯರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಿದಾಗ, ಅವನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮರದ ನೆರಳ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದ ರಾಜನು ಬೋಯಿಗಳು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದಕ್ಕಿದಂತೆಯೇ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಅವನ ಬದಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಅವರ ಕಡೆಯವರು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರದಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ಜಡಭರತನನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವನು ಧೃಡಕಾಯನಾದ ಯುವಕನಾಗಿ ದ್ದನು. ಖಾಯಿಲೆಯಾದವನ ಬದಲು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತೀಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಭರತ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದನು. ಅವನು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನ ಕಡೆಯ ವರು ಅವನಿಗೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ಭರತ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಜನ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ದೊರೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಾಜ ಹೊಸಬನಿಗೆ "ಮೂರ್ಖ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊ, ನಿನ್ನ ಹೆಗಲು ನೋಯುತ್ತಿದ್ದರೆ" ಎಂದ. ಭರತ ಆಗ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಾರಿ ಮಾತನಾಡಿದನು. "ಹೇ ರಾಜ ನೀನು ಯಾರನ್ನು ಮೂರ್ಖನೆನ್ನುವೆ? ಯಾರಿಗೆ ನೀನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಳಿಸು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ? ಯಾರಿಗೆ ನೋವು ಎನ್ನುವೆ? ನೀನು ಯಾರನ್ನು 'ನೀನು' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ಹೇ ರಾಜ, 'ನೀನು' ಎಂದರೆ ಈ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಯಾದರೆ ಇದು ನಿನ್ನ ದೇಹದಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಜಡ, ಇದಕ್ಕೆ ದೇಹಾಲಸ್ಯ ನೋವು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಮನಸ್ಸಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 'ನೀನು' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೀರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ದರೆ ಅದೇ ಆತ್ಮ. ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ, ಅದೇ ನಿನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದೊಂದೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು. ರಾಜ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ದಣಿವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯಾ? ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ಆಲಸ್ಯ ಆಗುವುದೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನೋವಾಗುವುದೇ? ಓ ರಾಜ, ಈ ದೇಹವು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುವ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವುದು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ನಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದು ದುರ್ಬಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಹೊರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ್ಮ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ವಿಭು." ಹೀಗೆ ಜಡಭರತ ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದನು. ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧಿ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಮಾನರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಜಡಭರತನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: "ಹೇ ಮಹಾನುಭಾವ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರು ಎಂದಾಗ ತಾವು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದ. ಭರತ ಅವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹೊರಟ. ಅವನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಗತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಭರತನು ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದಾಗ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದನು.

೩. ಪ್ರಹ್ಲಾದ [1]

(ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ದೈತ್ಯರ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ. ದೇವತೆ ಮತ್ತು ದೈತ್ಯರು ಒಂದೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಜನಿಸಿದವರಾದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಸ್ಪರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನವರು ಕೊಡುವ ಆಹುತಿಗಳು ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆಳುವುದಾಗಲೀ ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಲೀ, ಯಾವುದರೊಂದಿಗೂ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದೈತ್ಯರು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಓಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ದೈತ್ಯರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಪುನಃ ದೇವತೆಗಳು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೈತ್ಯೇಶನಾದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ತನ್ನ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ದಾಯಾದಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಈ ಪೃಥ್ವಿ, ದೇವತೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸ್ವರ್ಗ, ಅಸುರರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಪಾತಾಳ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಆಳತೊಡಗಿದ. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ತಾನೇ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೆಂದೂ, ತಾನಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಕೂಡದೆಂದೂ ಇಂದಿನಿಂದ ಪೂಜೆಯೆಲ್ಲಾ ತನಗೇ ಆಗಬೇಕೆಂದೂ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿಗೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೆಂಬ ಮಗನಿದ್ದ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯದಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುವು. ತಾನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನಿಷ್ಟ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ, ವಿಧೇಯತೆಯನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಚಂಡ ಮತ್ತು ಅಮರಕ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಗುರುಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಮಗನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತನು. ಗುರುಗಳು ಹುಡುಗನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆತನ ಓರಗೆಯ ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಓದಲು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಹುಡುಗ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಓದನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಬದಲು ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಇತರ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವರು ಅಂಜಿದರು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಚಂಡ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಕೋಪಕ್ಕೆ

[1] C.W. Vol. IV. P. 115

ಪಾತ್ರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅಂತಹ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ತೊಡಗದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಹೇಗೆ ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಾರನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ, ಅವನನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ತಾನು ಮಾತ್ರ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಲ್ಲ, ಇತರರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬ ಭಯಂಕರವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ರೇಗಿಹೋಗಿ ಮಗನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದನು. ಮಗುವಿಗೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ನಯವಾದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಡು, ರಾಜನಾದ ತಾನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವನು ಎಂದನು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಮಗು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣು ಒಬ್ಬನೇ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ದೇವರೆಂದೂ, ರಾಜನು ಕೂಡ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ರಾಜನಾಗಿರುವನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ರಾಜನು ಕೋಪಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ದೈತ್ಯರು ಹುಡುಗನನ್ನು ಮೊನಚಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಮನಸ್ಸು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬಾಧೆಯೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜನಾದ ತಂದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅಂಜಿದನು. ಆದರೆ ರಾಕ್ಷಸನ ಕೋಪ ಉಕ್ಕೇರಲು ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹಲವು ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿದನು. ಒಂದು ಆನೆಯಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ತುಳಿಸಿ ಎಂದನು. ಆ ಮದಕರಿ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾಶಮಾಡಲಾರದೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು. ಇದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ರಾಜ ಒಂದು ಕಡಿದಾದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೂವಿನೆಸಳು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಧರೆಯಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿದ್ದನು. ವಿಷ, ಬೆಂಕಿ, ಉಪವಾಸ, ಬಾವಿಗೆ ನೂಕುವುದು, ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಗೆ ರಾಜ ಪಾತಾಳದಿಂದ ಘಟಸರ್ಪವನ್ನು ತಂದು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅವನನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಹೇರುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಹೀಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ ಮಗು ಸಾಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಿದನು. ಇಂತಹ ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೂ

ಮಗು "ವಿಶ್ವೇಶನಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಸುಂದರ ಕಮಲವದನನೆ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದನು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದಾಗ ವಿಷ್ಣು ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವನು, ತನ್ನ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿರುವನು, ತಾನೇ ವಿಷ್ಣು, ತಾನೇ ಸರ್ವಸ್ವ, ಮತ್ತು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸತೊಗಿದನು.

ಮೇಲಿನ ಅನುಭವವಾದೊಡನೆ ಸರ್ಪಬಂಧನ ಕಳಚಿತು. ಮೇಲಿದ್ದ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಪುಡಿಯಾದುವು, ಸಮುದ್ರ ಉಕ್ಕಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಅಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕರೆಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ, ತಾನೊಬ್ಬ ದೈತ್ಯ, ತನಗೊಂದು ದೇಹವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಮರೆತನು. ತಾನೇ ವಿಶ್ವ, ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ತನ್ನಿಂದ ಆವಿರ್ಭವಿಸುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ತನ್ನನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಾರದು, ತಾನೇ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ದೇಹ ಜ್ಞಾನ ಬಂದು ತಾನು ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಎಂದು ಅರಿತನು. ಅವನಿಗೆ ದೇಹಭಾವ ಬಂದೊಡನೆಯೆ ದೇವರು ಅಂತರ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿರುವನು, 'ವಿಷ್ಣುಮಯಂ ಸರ್ವಂ ಇದಂ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುಗೆ ತನ್ನ ದ್ವೇಷಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ತದೇಕಭಕ್ತನಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಮಾಡಿದ ಮಾನವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ವಿಫಲವಾದ ಮೇಲೆ ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದನು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ ಪುನಃ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ ಮೃದುವಾಗಿ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಅದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಮಗುವಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆಯುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಚಂಡ ಮತ್ತು ಅಮರಕ ಎಂಬ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಈ ಬೋಧನೆಗಳಾವುವೂ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ತಂದೆಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವನು ಕೋಪದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ಮಗನನ್ನು ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿ, ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಿಂದಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ವಿಷ್ಣು ಒಬ್ಬನೇ ಆದಿ ಅಂತ್ಯರಹಿತನು, ವಿಭು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ ಗರ್ಜಿಸಿ "ಎಲೈ ಪಾಪಿ, ವಿಷ್ಣು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದರೆ ಎದುರಿಗಿರುವ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬಾರದು?" ಎಂದನು. ಪ್ರಹ್ಲಾದ, "ಹೌದು, ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರುವನು" ಎಂದು ನಮ್ರನಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. "ಹಾಗಾದರೆ ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹಿರಿದ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಗಿರುವ ಕಂಬವನ್ನು ಒಡೆದನು. ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಕಂಬದಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಉಗ್ರನರಸಿಂಹನಂತೆ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಅಂಜಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಓಡಿಹೋದರು.

ಆದರೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಅವನೊಡನೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೋರಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ತು ಹೋದನು.

ದೇವತೆಗಳು ಆಗ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ದೇವರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡತೊಡಗಿದನು. ವಿಷ್ಣು ಇವನನ್ನು "ಮಗು ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳು. ನೀನು ನನ್ನ ಮಗ, ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನು. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೇಳು" ಎಂದನು. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಭಕ್ತಿಪರವಶನಾಗಿ "ಹರಿ, ನಾನು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು. ನನಗೆ ಜಗತ್ತು ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗದ ಆಸೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಡ" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡ. "ಆದರೂ ಮಗು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳು" ಎಂದ ವಿಷ್ಣು. ಆಗ ಪ್ರಹ್ಲಾದ "ಅವಿವೇಕಿಗಳು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡುವರೋ, ಅದೇ ಆಸಕ್ತಿ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿರಲಿ. ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಉತ್ಕಟ ಪ್ರೀತಿ ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೋಸುಗವಾಗಲಿ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಇಂತೆಂದನು: "ನನ್ನ ಪರಮಭಕ್ತನೆ, ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಆಶಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಕಲ್ಪದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಹಲವು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡು. ಕಾಲಾ ನಂತರ ನೀನು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುವೆ." ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಹೀಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯವಾದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ದೈತ್ಯರ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

೪. ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಗುರುಗಳು [1]

(೧೯೦೦ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಪಸದೆನಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಹಿಂದುಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ವಿಶ್ವವು ಅಲೆಗಳಂತೆ ಕಲ್ಪಾಂತರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಮೇಲೆದ್ದು ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದು. ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುವುದು. ಅನಂತರ ಅಲೆಯಾಗಿ ಪುನಃ ಮೇಲೇಳುವುದು, ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೋ ಅದೇ ಅದರ ಅಂಶಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿ ಇರುವುದು ಹೀಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇರುವುದು ಹೀಗೆ. ಅವು ಏಳುವುವು, ಬೀಳುವುವು. ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುವು, ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚು ರಭಸದಿಂದ ಏಳುವುದು, ಈ ಚಲನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಚಲನೆ ಇರುವುದು.ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಏಳು ಬೀಳು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ದೇಶವು ಅವನತಿಯ ಕಡೆ ಧಾವಿಸುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಚೂರು ಚೂರಾಗುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಪುನಃ ಅದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮೇಲೇಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಲೆ ಬರುವುದು. ಅದು ಉಬ್ಬರದ ಅಲೆ ಇರಬಹುದು. ಆ ಅಲೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಸಂದೇಶವಾಹಕನೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವನು. ಅವನೇ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ. ಅವನೇ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ವಸ್ತು ಕೂಡ ಆಗುವನು. ಅಲೆ ಮೇಲೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವವನು ಅವನೇ, ದೇಶ ಮೇಲೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವವನು ಅವನೇ, ಆದರೆ ಯಾವುದು ಅಲೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದೋ ಅದೇ ಶಕ್ತಿ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವನು, ಅನಂತರ ಸಮಾಜ ಅವನನ್ನು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಇವರೇ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಚಿಂತಕರು. ಇವರೇ ಪ್ರವಾದಿಗಳು, ದೇವದೂತರು, ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಒಬ್ಬನೇ ಪ್ರವಾದಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಒಬ್ಬನೇ ಅವತಾರ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಜನ ಆಲೋಚಿಸುವರು. ಆದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ವಿಖ್ಯಾತ ದೇವದೂತರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದೊಂದನ್ನು

[1] C.W. Vol. IV P. 120

ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಮರಸ್ಯ ವಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಜನಾಂಗಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ಮಾತ್ರ ಸುಖ ಅನುಭವಿಸಲು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಸಾಧಿಸುವು ದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನಾಂಗಗಳ ದೈವೀ ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ತಾನು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ವಿದೆ, ಸಾಧಿಸುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತವೇ ಮಹಾ ಸಾಮರಸ್ಯ.

ಆದಕಾರಣ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವದೂತ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳಲಾರ. ಇದುವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ಯಾರೂ ಜಯಪ್ರದರಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಆಗುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬಲ್ಲ. ಆ ಅಂಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನೂ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಅದರ ಭವಿಷ್ಯ ವನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಾನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹುಟ್ಟು ಸಗುಣೋಪಾಸಕರು. ನಾವೇನೋ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ ಕೂಡ, ನಮಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥೂಲವಾದ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅದು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಬೋಧನೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿ ಲ್ಲದೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಬುದ್ಧ, ಕ್ರಿಸ್ತರೆಂದು ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅವತಾರ ಅಥವಾ ದೇವದೂತರಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗಿರುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಂತಹ ಆರಾಧನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರು. ದೇವದೂತರು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶಕರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರುವುದಾಗಲೀ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಅವರು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತನ ಬದಲು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕಾ ಯಿತು. ನಾವು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಲಾರೆವು. ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿ ಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ. "ದೇವರೆ, ನಮಗೆ ತಂದೆಯನ್ನು ತೋರು" ಎಂದು ಜನ ನಿಮ್ಮ ದೇವದೂತನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ. "ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವನೋ ಅವನು ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿರುವನು" ಎಂದನು. ದೇವ ರನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಎಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಾವು ಅವನನ್ನು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು. ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನ ಎಲ್ಲಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಾರೆವು? ನೀವು ಆ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಲ್ಲಿರಿ. ಭಗವಂತ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಎಂಬುದೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಮಾನವನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಬರದೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬರುವರು. ನಾವು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಬರುವೆವು. ಅವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಂತೆ ಬರುವರು. ನಾವು ಗತಿಕೆಟ್ಟ ಅನಾಥರಂತೆ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬರುವೆವು. ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವು. ಇಂದು ಒಂದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದು. ನಾವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಎಸಳಿನಂತೆ, ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗರಿಯಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವೆವು.

ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಈ ದೇವದೂತರು ಬರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಬರುವಾಗಲೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು; ಯೋಜನೆಯೆಲ್ಲ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಕೂದಲೆಳೆಯಷ್ಟೂ ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರೊಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ತರುವರು. ಅವರು ತರ್ಕಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ತಾವು ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ತರ್ಕಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ನೀವು ಕೇಳಿರುವಿರಾ ಅಥವಾ ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಇಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ಏಕೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು? ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವರು. ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ ನಾನು. ತಕ್ಷಣ ನೀವು ನಿನ್ನ ನಿಲುವಿಗೆ ಆಧಾರವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಅದನ್ನು ಯುಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪಾಪ, ನಾನು ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆಯೆ, ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ "ನೋಡಿ ದೇವನನ್ನು" ಎಂದು ಅವನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ. ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ. ಯುಕ್ತಿಯ ಕಸರತ್ತು ಅಲ್ಲ. ಅವರೆಂದಿಗೂ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದ ದೃಢತೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವುದು. ನಾನು ಎದುರಿಗಿರುವ ಮೇಜನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ವಾದಿಸಿದರೂ ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಕಳೆಯಲಾರದು. ಇದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ. ಅವರ ಆದರ್ಶದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವಿತೋದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಅಂಥದು. ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷರಿಗೆ ಇತರರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಹೆಚ್ಚು. ಸಾಧಾರಣ ಜನರು "ನೀನು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವೆಯಾ? ಪುನರ್ಜನ್ಮ ನಂಬುವೆಯಾ? ನೀನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು

ಅಥವಾ ಆ ಮತತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವೆಯಾ?" ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇತರರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬಬಲ್ಲರು? ನಾನಿರುವುದೇ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ. ಈ ಕ್ಷಣ ನಾನು ಇರುವೆನು, ಯಾವುದೂ ನನ್ನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಮೃತ್ಯುಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸುವೆನು. ಈ ಕ್ಷಣ ನಾನು ಅಮೃತಾತ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಮರುಕ್ಷಣ ಪೆಟ್ಟೊಂದು ಬಿದ್ದಾಗ ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಒದ್ದಾಡುವೆನು. ನಾನು ಬದುಕಿರುವೆನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಾನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕನೆಂದೂ ನೀತಿವಂತನೆಂದೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಾಗ ತತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ನೈತಿಕ ಜೀವನದ ತಳಹದಿ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಯ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇರುವುದು. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ನಮಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೊ ಅದನ್ನು ಹೇಗೋ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುವರೋ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು.

ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಜಗತ್ತು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಆಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವೂ ನೇರ. ಅದೊಂದು ಫಿರಂಗಿಯ ಗುಂಡಿನಂತೆ ಸ್ಫೋಟಿಸುವುದು. ಮಾತಿನ ಹಿಂದೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬರೀ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ನೀವು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಿರೊ, ಹೇಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆಯೋ, ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನೀವು ವ್ಯಾಕರಣ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಿರೋ, ಸುಂದರ ಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವಿರೋ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದೊಂದು ಕೊಡುವ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುವುದಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಅದೇ ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ. ಮಾತು ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಳೆಯ ಶ್ಲೋಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ: "ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಗುರು ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಗುರು ಹದಿನಾರು ವರುಷದ ಯುವಕ, ಶಿಷ್ಯ ಎಂಭತ್ತು ವರುಷದ ವೃದ್ಧ. ಗುರು ಮೌನವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಶಿಷ್ಯನ ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲ ದೂರವಾದವು."

ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವರು; ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಅವರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವರು. ಅವರು ದೇವದೂತರು. ನಾವು ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಸುವು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? "ಹೋಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಸಾರಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ." ತನ್ನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅವನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಯಾರನ್ನು ದೇವದೂತರೆಂದು ಆರಾಧಿಸುವುದೋ ಅಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀವು ಇದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾಗುರುಗಳೇ ಜೀವಂತ ದೇವರು. ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸಬೇಕು? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನು. ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಷ್ಟು ಅಲ್ಪ, ಎಷ್ಟು ಕೃತ್ರಿಮ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು. ಅಂತಹ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಪಾಪ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದ ಇಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವೆನು. ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಇವರು ಮೇಲು. ನನ್ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕದ್ದವನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ನನ್ನಂಥವನು ಎಂತಹ ದಯೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ? ನನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ಷಮಾ ಭಾವನೆಯಾದರೂ ಏನು? ಸ್ವಾರ್ಥವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೆಗೆದು ಹೋಗಬಲ್ಲಿರಿ? ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೆಗೆದು ಹೋಗಬಲ್ಲಿರಿ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಗೆ ಬಾಳುತ್ತಿರುವಿರೋ ಅದಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತಾವ ಪರಮ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಿರಿ? ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅದರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಆದಕಾರಣ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಸರಿ. ಈ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಅಂಶಗಳಿವೆ, ಬರೀ ಆದರ್ಶವಲ್ಲ; ನನ್ನ ಭಾವನೆಗೂ ನಿಲುಕದ ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದುವು ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಇವರನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ? ಇತರರು ತಾನೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಒಬ್ಬ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲಾಶಿಸುವೆನು. ಮಾತು ಅನುಷ್ಠಾನವಲ್ಲ. ದೇವರು, ನಿರಾಕಾರ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವದೇವರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ, ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ ನಿಜವಾದ ದೇವರು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ದೇವಾಂಶ ಸಂಭೂತರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು, ಮುಂದೆಯೂ ಪೂಜಿಸುವನು. ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಸತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದು, ಭರವಸೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ಇದು: ಇಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು, ಮುಂದೆ ಬರುವವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಮಗನು ಯಾವ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರೂ ತಾಯಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಆಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವನ ತಾಯಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸತ್ಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ದೈವತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ, ಇತರರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ದೈವತ್ವವನ್ನು ನೋಡಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಕೇವಲ ಪದಗಳನ್ನು ನುಂಗಿರುವಿರಿ; ಹೇಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಿರೋ ಹಾಗೆಯೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಧರ್ಮಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿರುವಿರಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮೂಢರಿರುವರು, ಅವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾದ ಸಿಹಿನೀರಿದ್ದರೂ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ತೋಡಿಸಿದ್ದ ಎನ್ನುವರು. ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿರುವೆನು. ಯಾವ ಭೀಕರ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ದೂರುತ್ತೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಕಾರಣವೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳನ್ನು ಸುಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಯಾವುದು ಉದ್ರೇಕಿಸಿದ್ದು? ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲದೆ ಎಂದೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಕರೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ?

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಮ್ಮ ದೇವದೂತನೊಬ್ಬನೇ ನಿಜವಾದ ದೇವದೂತನೆಂದರೆ ಅವನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಧರ್ಮದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಮಾತಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದು. ವಿಶ್ವಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಅವನ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳೊಡನೆ ಒಂದಾದ ಆತ್ಮ ನಾನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ನೋಡಿಯೂ ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯವಾಗದೆ ಇರುವುದು? ನೀವು ಅವರನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ತಂದೆಯ ಮನೆಗೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ತಾಯಿಗೆ ಮಗು ಯಾವ ವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಬೇರೆ ವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ. ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವಿದೆಯೋ, ಜೀವಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿದೆಯೋ, ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೃದಯ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದು, ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು

ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಇನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವರು. ಪಂಥೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವರಲ್ಲಿ. ಅವರ ಪಲ್ಲವಿಯೆ "ಅಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೆ ದೇವರು, ಅವನ ದೂತನೇ ಮಹಮ್ಮದ" ಎಂಬುದು. ಇದರಾಚೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಯಾರು ತಾವು ನಂಬುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೊ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು. ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರದೇ ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಹಿಸಬೇಕು. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಿಂದ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ವರೆಗೆ ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಕ್ತಕಾಲುವೆ ಹರಿಸಿದರು ಇವರು. ಇದೇ ಇಸ್ಲಾಂ ಮತ. ಆದರೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಬ್ಬ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಭೀಕರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಭಗವಂತ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ್ದಾನೆ, ತಾನು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.ಅವನು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸರಸವಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಯಾವುದೋ ತನ್ನ ವಂಶದವರ ಧರ್ಮವನ್ನಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆಧುನಿಕ ವಿಕಾಸವಾದದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಪುರಾತನ ಪ್ರವಣತೆಯೂ (atavism) ಇದೆ; ಧರ್ಮದ ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಇದೆ. ತಪ್ಪಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸೋಣ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಏಕೆ ಯತ್ನಿಸಬಾರದು? ಸೋಲಿನಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುವೆವು. ಕಾಲ ಅನಂತವಾಗಿದೆ. ಗೋಡೆಯನ್ನು ನೋಡು. ಗೋಡೆ ಎಂದಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೀತೆ? ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಗೋಡೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಒಬ್ಬ ದೇವನೂ ಆಗಬಲ್ಲ. ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಅದು ತಪ್ಪಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಹಸು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸುವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಏನಾದರೂ ಯೋಚಿಸಿ ಅದು ತಪ್ಪೋ, ಸರಿಯೋ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೆಲ್ಲ, ಆಲೋಚಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಮೃತ್ಯುವಶರಾಗುವುದು ಮೇಲು! ಸಜೀವ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಬಾಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಾಸ್ತಿಕರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತರರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೂ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಆಲೋಚಿಸುವರು. ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಏನನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದವರು ಇನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ತೆರೆದಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಹೇಗೋ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಬದುಕಿರುವರು. ಅವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಂಬದವನು, ನಾಸ್ತಿಕನು ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದಕಾರಣ ಏನನ್ನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ. ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ. ನೀವು ಸೋತರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಬ್ಬ ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಂಜಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿ, ದೇವರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ. ಬೆಳಕು ಬಂದೇ ತೀರಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನ ನನಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಕೈಗಳ ಉಪಯೋಗವೇ ನಿಂತು ಹೋಗುವುದು. ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಮಾನವನು ಧರ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸತ್ತಂತೆ ಆಗುವನು. ಜಡವಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಅದೇ ಮೃತ್ಯು. ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿ. ಎಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದೆಯೊ ಅಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದೇ ಇರುವುವು. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ರಸ ಸೃಷ್ಟಿ. ಇದೇ ಸೌಂದರ್ಯ, ಇದೇ ಎಲ್ಲದರ ಕಲೆ. ವೈವಿಧ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದು. ವೈವಿಧ್ಯವೇ ಜೀವನದ ಮೂಲ, ಜೀವನದ ಚಿಹ್ನೆ. ನಾವೇಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಜಬೇಕು?

ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವೀಗ ಬರುತ್ತಿರುವೆವು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನಿಜವಾದ ಚಿಂತನೆ ಎಂಬುದು ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾದ ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ, ಜೀವನು ದೇವರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅನುಭವವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಮಾಣ. ಆಗ ತಕ್ಷಣ "ಎಲ್ಲ ಸಂಶಯಗಳೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುವು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ವಕ್ರತೆಯೆಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳಚಿ ಹೋಗುವುವು. ನಮ್ಮ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲಾ ದಗ್ಧವಾಗುವುದು" ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಅಂತರತಮನೋ, ದೂರತಮನೋ, ಅವನನ್ನು ಅಂಥವನು ಕಂಡಿರುವನು. ಇದೇ ಧರ್ಮ, ಧರ್ಮದ ಸರ್ವಸ್ವವೇ ಇದು. ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ನಂಬಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ನಾವೀಗ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬರೀ ಬುಟ್ಟಿಗಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಚರಂಡಿ ಪಾಲಾಗಿವೆ.

ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು "ನೀನು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ? ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ನಿನಗೆ ಆಗಿದೆಯೆ" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ. ಒಬ್ಬನು ಕ್ರಿಸ್ತನೊಬ್ಬನೇ ದೇವದೂತನೆನ್ನುವನು. ಆಗಲಿ ಅವನು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ನೋಡಿರುವನೇ? "ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದರೂ ನೋಡಿರುವನೇ?" "ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ." "ನಿನ್ನ ತಾತ ನೋಡಿದ್ದನೇ?" "ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ." "ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೀಯ?" "ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ" "ಹಾಗಾದರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಜಗಳ ಕಾಯುವುದೇತಕ್ಕೆ? ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿವೆ. ನೀವು ಬುಟ್ಟಿಯ

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ." ವಿವೇಚನೆಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಹೀಗೆ ಜಗಳ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಕು.

ಈ ದೇವದೂತರು, ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಬಂದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭರತಖಂಡದ ದೇವದೂತರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಚೀನರಾದವರು. ಮೊದಲು ನಾವು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನೀವು ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿರಬಹುದು. ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೇ ಅನಾಸಕ್ತಿ. ಅನಾಸಕ್ತರಾಗಿರಿ. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಪ್ರೇಮ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲು. ಯಾರು ಅದು? ಯಾರು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು. ಅವನಾರು? ಅವನೇ ದೇವರು. ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ತೆರುವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾಲವಾದರೆ ದುಃಖವೇ ಪ್ರತಿಫಲ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಳೆ ಅವನು ನಿಮ್ಮ ವೈರಿಯಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಪತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಜಗಳ ಕಾಯಬಹುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸತಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವಳು ನಾಳೆಯಲ್ಲ, ನಾಡಿದ್ದೇ ಕಾಲವಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಹೀಗೆ; ಆದಕಾರಣವೇ ಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು, ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದಿರುವವನು ಎಂದು. ಅವನ ಪ್ರೇಮ ಎಂದಿಗೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಏನನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ, ಅವನೆಂದಿಗೂ ದಯಾಮಯನಾದ, ಪ್ರೇಮಮಯನಾದ ಮೂರ್ತಿಯೆ. ನಾವೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವನೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೆಂದಿಗೂ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು? ನಿಮ್ಮ ಮಗು ಎಷ್ಟೋ ತುಂಟತನ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೋಪವೇ? ನಾವು ಏನಾಗಬೇಕೋ ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ನಾವೆಲ್ಲ ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗುವೆವು ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಇದೆ. ಅನಂತ ತಾಳ್ಮೆ ಇದೆ. ನಾವು ಅವನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಇರುವವರೆಲ್ಲಾ ಅವನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ. ನೀವು ಸತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ಆದರೆ ಸತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. "ಪ್ರಿಯೆ, ಪತಿಗಾಗಿ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ದೇವರು ಅವನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುವರು." ಸತಿಪತಿಯರ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸತಿ ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಿಜವಾದ ಆಕರ್ಷಣೆ ದೇವರು ಎಂದು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ ಸಾರುವುದು. ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಆಕರ್ಷಕ, ಬೇರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸತಿಗೆ ಹೀಗೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅವಳು ಸರಿಯಾದುದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು, ಅದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು

ಮಾಡಿದಾಗ ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅಷ್ಟೇ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪ್ರೇಮವಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆನಂದದ ಒಂದು ಕಣವಿದ್ದರೆ, ಅದು ಆ ಭಗವಂತನ ಆವಿರ್ಭಾವದ ಕಿರಣವೆಂದು ಅರಿಯಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನೇ ಸಂತೋಷ, ಆನಂದ, ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪನು. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಪ್ರೇಮವು ಇಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ರೀತಿಯೇ ಇದು. ಅವನು ಈ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನೇ ಇಡೀ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವನು. ಹಿಂದೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿದರೂ "ಇದರಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ" ಎನ್ನುವನು. ಬೌದ್ಧರು ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ "ಆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯದ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ನಾನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪುಣ್ಯ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಪ ನನಗೆ ಬರಲಿ" ಎನ್ನುವರು. ಹಿಂದೂ ತನಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎನ್ನುವನು. "ನಾನು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದರೆ ಅದೇ ಮಹಾಯಜ್ಞ. ಅದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಅರ್ಪಣೆಯಾಗುವುದು" ಎನ್ನುವನು ಹಿಂದು.

ಇದು ಅವನ ಸಂದೇಶದ ಒಂದು ಮುಖ. ಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವು ಯಾವುದು? ಯಾರು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅದರ ಫಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅವರನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಪಾಪ ಮುಟ್ಟಲಾರದು. ಕಮಲವು ಹೇಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಕೂಡ. (ಗೀತೆ, V.10).

ಕೃಷ್ಣನು ತೀವ್ರವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಗುರುವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುವನು. ಕರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೀತೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಶಾಂತಿ ಎಲ್ಲಿ? ನಾನು ಬದುಕಿರುವ ಪರ್ಯಂತ ಗಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂತೆ ದುಡಿದು ಮಡಿದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, "ಹೌದು, ನಿನಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಮುಖವಾಗುವುದಲ್ಲ, ಶಾಂತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ." ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚೆಗೊಗೆದು ಗಿರಿಶಿಖರದ ಮೇಲಿರಿ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು. ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುದು, ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಯಾರೋ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದರು: "ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ದೊರಕಿತೆ? ನೀವು ಎಷ್ಟು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವಿರಿ?" ಎಂದು. "ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ" ಎಂದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ. "ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ, ಆದರೂ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?" ಎಂದುದಕ್ಕೆ:

"ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳು ಮನಸ್ಸು ನನಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ" ಎಂದ. "ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕೋಣ" ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಟಾರ್ಟರ್ ಜನಾಂಗದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಡಿದವನ ಕಥೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ಸಿಪಾಯಿಯೊಬ್ಬ ಊರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವನು "ನಾನೊಬ್ಬ ಟಾರ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆನು" ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಂಡ. "ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ" ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. "ಅವನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದ. "ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇ ಬಾ" ಎಂದರು. "ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಬರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವೊಂದು ಟಾರ್ಟರ್ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆವು. ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಲಾರೆವು. ಅವನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನಿರಿ, ಶಾಂತರಾಗಿ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಆಚೆಗೆಸೆದು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದೆ. ನಾನು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ದಟ್ಟ ಕಾನನದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ನಾನೊಂದು ಟಾರ್ಟರ್ ಹಿಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಪ್ರಪಂಚ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದೇ ಟಾರ್ಟರ್. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ದೂರಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟಾರ್ಟರ್ ಇರುವಾಗ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವೆವು. ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಿದರೆ ಶಾಂತರಾಗುವೆವು.

ಆದಕಾರಣವೇ ಕೃಷ್ಣನು, ಕರ್ತವ್ಯವಿಮುಖರಾಗಬೇಡಿ, ಅದನ್ನು ವೀರರಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ಅದರ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿರಲಿ ಎನ್ನುವನು. ಆಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಯೋಧನಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸದಿರಿ. ನೀವು ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥರೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಳಿ. ನೀವು ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಿದ್ದರೆ, ಏನನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿರಿ. ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ರಮೇಣ "ಯಾರು ಪ್ರಚಂಡ ಕರ್ಮದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೋ, ಯಾರು ಅನಂತ ಶಾಂತಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಾಣುವರೋ ಅವರೇ ಯೋಗಿ, ಮಹಾತ್ಮ, ಪೂರ್ಣಾತ್ಮ" ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ಈ ಬೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದರೆ, ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ಮಗಳಾಗುವುವು. ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಬರೀ ಕೀಳು ಕೆಲಸ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕರ್ಮವೂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆಳುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕರ್ಮದಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಂದೇಶ ಅದು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಥಳ ಇದೆ. "ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೂ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ. ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಂಸಾರವೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಾಗಬೇಡಿ. ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬುದ್ಧ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ತಾನು ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥನಾಗಿರುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಅವನನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ತಾಯಿ ತಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಳಾಗಿರುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಳು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮಗು ವಿನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ತಲೆದೋರುವುದು. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಆಲೋಚನೆ ಎದ್ದೊಡನೆಯೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಿದೊಡನೆಯೆ, ನಿಜ ವಾದ ಮನುಷ್ಯ, ಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯ ಹೋದಂತೆ, ಅವನೊಂದು ಮೃಗ, ಅವನೊಬ್ಬ ಗುಲಾಮ. ತನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರನ್ನು ಮರೆಯುವನು. ಅವನು ಇನ್ನು ಮೊದಲು ನೀನು ನಂತರ ನಾನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. "ಮೊದಲು ನಾನು, ಅನಂತರ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ" ಎನ್ನುವನು.

ಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯಿತು. ಆ ಸಂದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಚಲಿಸುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಕೃಷ್ಣನ ಈ ಸಂದೇ ಶಕ್ಕೆ ಮನಗೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಶಾಂತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರೆವು: "ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷವಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ದೋಷವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ." "ದೇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಡು, ಅದರ ಫಲದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ ನಾಗಬೇಡ."

ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಇದೆ. ಕಾಲ ಓಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚ ಅನಿತ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಮಯ. ನಿಮ್ಮ ಚೆನ್ನಾದ ಊಟ, ಉಪಚಾರ, ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನ ಕೂಳಿಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವಿರಾ? ಇದೆಲ್ಲ ದುಃಖ ದುಃಖ ದುಃಖ ಎಂಬ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಗು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಗಮನಿಸಿ. ಅದು ಅಳುವುದು. ಮಗು ಅಳುವುದು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಇದೊಂದು ಅಳುವ ಸ್ಥಳ. ನಾವು ಆ ದೇವದೂತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಕೂಡದು.

ನಜರತ್ತಿನ ಪ್ರವಾದಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ. "ಅಣಿಯಾಗಿ. ಸ್ವರ್ಗವು ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇದೆ." ಎನ್ನುವನು. ಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿರುವೆನು. ನಾನು ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವೆನು. ಆಗ ತಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶ ಬರುವುದು: "ಜೋಪಾನ ವಾಗಿರಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅನಿತ್ಯ. ಪ್ರಪಂಚವು ದುಃಖದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ." ನಾನು ಅದನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಪುನಃ

ವಜ್ರಾಘಾತದಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶ ಬರುವುದು. "ಅಣಿಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವು ಸಮೀಪದ ಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು", ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ತಡ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾಳೆಗೆ ಎಂದು ಏನನ್ನೂ ಬಿಡ ಬೇಡಿ. ಈ ಕ್ಷಣವೇ ನೀವು ಮೃತ್ಯುವಶರಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿ. ಈ ಸಂದೇಶಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ದೇವದೂತನನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ, ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಮತ್ವದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದ ಮಹಮ್ಮದನಿಗೆ ನಾವು ಅನಂತರ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಹೇಗೆ ಇರುತಿತ್ತು? ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಅದೊಂದೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾತ್ರ ಬಲಾಢ್ಯ ವಾದುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಅದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರುವುದು. ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುರಾಚಾರಿ ತಾನೇ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬಾಳಬಲ್ಲ? ಸದಾಚಾರಶೀಲನ ಆಯಸ್ಸು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವೇ ಶಕ್ತಿ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯೇ ಶಕ್ತಿ. ಮಹಮ್ಮದನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ. ಮಹಮ್ಮದನು ಸಮತ್ವದ ಪ್ರವಾದಿ, ಮಾನವನ ಸಹೋದರತ್ವದ, ಇಡೀ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸಹೋದರತ್ವದ ಪ್ರವಾದಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನೂ, ಪ್ರವಾದಿಯೂ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ತಂದನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಮೊದಲು ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಂತರ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಆಗ ಅವನ ಇಡೀ ಜೀವನ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳಗಲ್ಪಡುವುದು.

ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮೂಢರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವರು. ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ದೇವದೂತರು ಹೇಳಿದ ರೆಂದು ಸಾರುವರು. ಅವರು ಪ್ರವಾದಿಗಳ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನಿಗೂ ಅವನ ಜೀವನವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯ. ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವರೇನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿ. ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಉದಾಹರಿತ ವಾಗಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ತೋರುವುದು.

ಮಹಮ್ಮದನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮತ್ವವಿರ ಬೇಕು. ಸಹೋದರಭಾವ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗ ಜಾತಿ ಬಣ್ಣ ಲಿಂಗ ಇವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ, ಟರ್ಕಿಯ ಸುಲ್ತಾನ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಗುಲಾಮನನ್ನಾಗಿ ಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಟರ್ಕಿಗೆ ತರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನು ಮಹಮ್ಮದೀಯನಾದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳಿ ದ್ದರೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಮಗಳನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಈ ದೇಶ

ದಲ್ಲಿ (ಅಮೆರಿಕಾ) ನೀಗ್ರೋಗಳು ಮತ್ತು ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನಿಮ್ಮ ಪಾದ್ರಿಗಳಾರಾದರೂ ಆಚಾರಶೀಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅದನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ತತ್ತ್ವವಿದ್ದರೂ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಆದರೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ವರ್ಣ ಅಥವಾ ಜನಾಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಾನತೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವರಿಗಿಂತ ಮೇಲಾದ ಇತರ ದೇವದೂತರು ಬರುವರೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆ ಎದುರು ನೋಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ನಿಜವಾದ, ಎಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರವಾದಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ, ಇತರರಿಗೆ ನೀವೊಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಾಗಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗುರುಗಳೂ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇವರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ನಮಿಸುವೆವು. ನಾವು ಅವರ ಸೇವಕರು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೂ ನಾವು ಗೌರವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ದೇವದೂತರಾದರೆ, ದೇವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವೆವು. ಅವರು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ನಾವು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಈಗ ಮುಟ್ಟುವೆವು. "ಸ್ವರ್ಗ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇದೆ" ಎಂಬ ಕ್ರಿಸ್ತನ ವಚನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಈ ಕ್ಷಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಪಥ ಮಾಡೋಣ: "ನಾನೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನಾಗುತ್ತೇನೆ, ಜ್ಯೋತಿಯ ಸಂದೇಶ ವಾಹಕನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ದೇವರ ಮಗುವಾಗುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ, ನಾನೇ ದೇವನಾಗುತ್ತೇನೆ."

೫. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ [1]

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ನೀತಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೃದ್ಧಮಾನ ವಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಸಿರುವರು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನೀವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ಅಮೇರಿಕಾ) ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಖೆ ಅಷ್ಟೇ. ಇದು ಗೌತಮನೆಂಬ ಮಹಾತ್ಮನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾಯಿತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವೃಥಾ ಚರ್ಚೆ, ಆಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರೋಸಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಅವನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ದನು. ಕೆಲವರು ತಾವೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿರುವೆವು, ಆದಕಾರಣ ಹಾಗೆ ಜನ್ಮತಾಳದ ಇತರರಿಗಿಂತ ತಾವು ಮೇಲು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಗೌತಮನು ಪೌರೋಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾವ ಸ್ವಾರ್ಥೋದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ. ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ದರು. ಅವನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ನೀತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯವ ರಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಐದು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವನ ಬಳಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ "ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ದೇವರು ಹೀಗಿರುವನು, ಅವನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ದಾರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದು" ಎಂದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ "ಅದು ತಪ್ಪು, ನನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೇರೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು, ದೇವರೆ ಡೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ದಾರಿ" ಎಂದನು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಾದಿಸಿದರು. ಇವರು ಹೇಳುವು ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಆದಮೇಲೆ ಬುದ್ಧ ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು "ನಿಮ್ಮ ಯಾವುದಾದರೂ ಗ್ರಂಥ, ದೇವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದು, ಅವನು ಇತರರನ್ನು ನೋಯಿಸುವನು, ಅವನು ಅಶುದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೆ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. "ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಅವನು ಪರಿಶುದ್ಧ, ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯವನು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಸಾರುವುವು" ಎಂದರು. "ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಮೊದಲು ನೀವೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ, ಪವಿತ್ರರಾಗಿ, ಆಗ ದೇವರನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯಬಹುದು" ಎಂದನು.

[1] C.W. Vol. IV. P. 135

ಅವನು ಹೇಳುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತತ್ತ್ವಚಿಂತನೆ ಬೇಕು. ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದವಿದೆ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಕೂಡದೇ? ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದವನು ಅವನೊಬ್ಬನೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಮಹಾತ್ಮರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ತಾವು ಅವತಾರವೆಂದೂ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ದೊರಕುವುದೆಂದೂ ಸಾರಿದರು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧ ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದ? "ಯಾರೂ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವೇ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು." ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಬುದ್ಧ ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: "ಬುದ್ಧ ಎಂಬುದು ಆಕಾಶದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಅನಂತಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿ. ಗೌತಮನಾದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿರುವೆನು. ನೀವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ." ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ರಾಜ್ಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದನು. ಸಾಗರದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಹಿತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ಹೋದನು.

ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಬಲಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದವನು ಅವನೊಬ್ಬನೆ. ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ದೊರೆಗೆ "ಒಂದು ಕುರಿಮರಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನರಬಲಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು. ನನ್ನನ್ನು ಬಲಿಕೊಡು" ಎಂದನು. ದೊರೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಈ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಆಸೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಯೋಗದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಕ್ಕೆ ಅವನು ಸಂಕೇತನಾಗಿರುವನು. ಅವನು ಏರಿದ ಎತ್ತರವನ್ನೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕರ್ಮದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಏರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವನು ತೋರಿಸಿರುವನು.

ಅನೇಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಕಾರದೇವನನ್ನು ಅವರು ನಂಬಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸುಲಭವಾಗುವುದು. ದೇವರನ್ನು ನಂಬದಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಯಾವ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಯಾವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೂ, ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನು ಕೂಡ ಪರಮಪದವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಬುದ್ಧನ ಜೀವನ ತೋರುವುದು. ಅವನ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆ ಬುದ್ಧನ ಅಸೀಮ ಅನುಕಂಪದ ಲವಲೇಶವಾದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಬಯಸುವೆನು. ಬುದ್ಧನು ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿದ್ದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇತರರು ಭಕ್ತಿ, ಯೋಗ, ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಪರಮಪದವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರೋ ಅದನ್ನೇ ಅವನೂ ಸೇರಿದನು. ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಊಹೆ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತಿನಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅರಗಿಳಿಗಳು ಇವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

೬. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶ [1]

(೧೯೦೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯ರಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಇದು. ಮಾನವ ಸಮಾಜವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದ ಅದ್ಭುತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗ ಇದು. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ ನಾಗರೀಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಇದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗದವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿಗರು. ಅವರು ಬಹಳ ದೂರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದರು, ಚತುರ್ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿದರು. ಅಗಮ್ಯವಾದ ಟಿಬೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಪರ್ಷಿಯಾ, ಏಷ್ಯಾಮೈನರ್, ರಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿದರು. ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್, ಕೊರಿಯ, ಬರ್ಮಾ, ಸಯಾಂ, ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಮತ್ತು ಅದರಾಚೆಗೆ ಹೋದರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ತನ್ನ ಸೇನೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ಜಯದ ಮೂಲಕ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಮತ್ತು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ ಭರತಖಂಡದ ಜ್ಞಾನವು ಏಷ್ಯಾದ ಬಹುಭಾಗಗಳಿಗೂ, ಯುರೋಪಿಗೂ ಹರಡಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋದರು. ಅವರ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ಸೂರ್ಯನೆದುರಿಗಿರುವ ಹಿಮದಂತೆ ಕರಗಿಹೋದವು.

ಈ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಗಿನ ಭರತ ಖಂಡದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೆಹೂದ್ಯರ ಸಮಾಜ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವಂತೆ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆರುನೂರು ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆ ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತ್ತು.

ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ನೀವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಅದು ಮೃತ್ಯುಮುಖವಾಗಿ, ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಅದೇ ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅನೇಕ ಜನಾಂಗಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಉಚ್ಛ್ರಾಯದ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರಿ ಅನಂತರ ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿದು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವುವು. ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನಗಳಿರುವರು. ಒಂದೇ

[1] C.W. Vol. IV. P. 92

ಸಮನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಕೆಲವರು; ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತು ಹೋಗುವವರು ಕೆಲವರು. ಇಂಡಿಯಾ, ಚೈನಾ ಮುಂತಾದ ಶಾಂತಪ್ರಿಯ ದೇಶಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುವು. ಆದರೆ ಪುನಃ ಏಳುವುವು. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ವೆಂದರೆ ಪುನಃ ಮೇಲೇಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವು ನಾಶವಾಗುವುವು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡುವವರೇ ಧನ್ಯರು. ಅವರೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಉಳಿಯುವವರು.

ಬುದ್ಧನು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಾಯಕನ, ಪ್ರವಾದಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿತ್ತು. ಆಗ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ಪುರೋಹಿತರಿದ್ದರು. ಯಹೂದ್ಯರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಇದ್ದರು: ಪುರೋಹಿತರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿಗಳು. ಪುರೋಹಿತರು ಜನರನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಹರಡು ತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು. ಹಳೆಯ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಪುರೋಹಿತರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ ಪುರೋಹಿತರು ಸೋತು ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಪುರೋಹಿತರು ಒಬ್ಬ ದೇವರಿರುವನೆಂದು ನಂಬುವರು. ಆದರೆ ಈ ದೇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಪುರೋಹಿತರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲರು. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಪುರೋಹಿತ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮೇಲೆದ್ದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಆಸೆ ಅವರಿಗೆ. ವ್ಯಾಘ್ರದಂತಹ ಈ ರಕ್ತದಾಹ ಮಾನವನ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಪುರೋಹಿತರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವರು, ನೂರಾರು ಆಚಾರಗಳಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಾಗಿ ಬಿಗಿಯುವರು. ಅತಿ ಸರಳವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು, ತಿಳಿಯದ ಒಂದು ಜಾಲವಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ನೀವು ಇಹದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಪರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಮೂಲಕ ಸಾಗಬೇಕು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ವನ್ನು ಒಂದು ಜಟಿಲತೆಗೆ ತಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾ ಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಅತೃಪ್ತರಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಕದಡಿಹೋಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಥವಾದಷ್ಟೂ ಮೇಲೆಂದು ಭಾವಿಸು ವಿರಿ. ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಪುರೋಹಿತರ ತಂತ್ರ, ಯಂತ್ರ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವರು ಆದರೆ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಬೇಕು. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ', ಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವರು. ಒಬ್ಬ ತಾನು ಇತರರಿಗೆ ಸಮಾನ ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ? ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಗಿರಬೇಕು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮನಸ್ಸಿರ ಬೇಕು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕವಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯ ಪದರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೂರಿ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣತೆ, ಶಕ್ತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು, ಯಾರೋ ಹೊರಗಿನವರು ಇವನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂಬು ದನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ಅವನಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗುವನು, ಆಗ ಅವನು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಸಮಾ ನರು, ಪರಿಪೂರ್ಣರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇತರ ಸಹೋದರರ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕ ವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ನೈತಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಹೇರ ಕೂಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ತನಗಿಂತ ಕೀಳಾದವರು ಎಂದಾದರೂ ಯಾರಾ ದರೂ ಇದ್ದರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವನು ತೊರೆಯುವನು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಸಮಾನತೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲ.

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಗೂ ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದವು. ಪುರೋಹಿತರು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರೇ ಅವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಇತರರಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದ ಸರಪಳಿ ತಮಗೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಯಜಮಾನ ಬೇಗ ಭೃತ್ಯನಾಗು ವನು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಜರತ್ತಿನ ಏಸುವು ಜಯಶೀಲನಾಗಿ ನಿಂತನು. ಈ ದಿಗ್ವಿಜಯವೇ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸ. ಕೊನೆಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆ ಮಾಡಿ ವಿಜಯಿಯಾದ. ಈ ಮಹಾತ್ಮ ಪೌರೋಹಿತ್ಯವೆಂಬ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಘಟಸರ್ಪವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ, ಸತ್ಯ ಮಾಣಿಕ್ಯವನ್ನು ಅದರ ದಾಡೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದನು. ಯಾರಿಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೋ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾವ ಪುರೋಹಿತನಿಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶರಣಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಯೆಹೂದ್ಯರು ಎಂದಿಗೂ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಜನಾಂಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರಿಗಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಾಗಲಿ, ಮನೋಶಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದ ಪುರೋಹಿತ ರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿತ್ತು. ಮನೋಶಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಅವರೇ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ದರು. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ ವಿಕಾಸದ ಉದಾರ ಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದೋಚಲೆತ್ನಿಸಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಟ್ಟಾ ಜಗದೊಡೆಯ! ಅತಿ ದುರಾಚಾರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕೂಡ ಪೂಜಿಸಬೇಕು!

ಪುರೋಹಿತರು ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂಬ ಋಷಿ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಇದ್ದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವ ವರ್ಣಕ್ಕೇ ಸೇರಿರಲಿ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪನ್ನರಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಕೂಡದು. ಅವರು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಗಳಾಗಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಆಚಾರಗಳಿಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಗಳಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ವಿಚಿತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಹಲವು ಅಕ್ಷರಗಳ ಮಂತ್ರ ವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಅರ್ಥಹೀನ.

ಭರತಖಂಡದ ಋಷಿವರ್ಯರು ಪುರೋಹಿತರ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ಸತ್ಯ ವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಪುರೋಹಿತರ ದರ್ಪವನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಅದ ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಯಶೀಲರಾದರು. ಆದರೆ ಎರಡು ತಲೆಮಾರಿನ ಮೇಲೆ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿ ಗಳೇ ಮೂಢಾಚಾರಕ್ಕೆ ವಶರಾಗಿ, ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ, ಅವರೇ ಪುರೋಹಿತರಾದರು. "ನಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ" ಎಂದರು. ಪುನಃ ಸತ್ಯ ಘನೀಭೂತ ವಾಯಿತು. ಆಗ ಪುನಃ ದೇವದೂತರು ಅವತಾರವೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕವಿದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಸತ್ಯದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಲನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿ ಯಿತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮಾನವ ಕೋಟಿ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವುದು.

ಪುರೋಹಿತರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಂದಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬಹುದು. ನೀವೇಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಬರಬಾರದು? ಭಗವತ್ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅದನ್ನು ಕಂದಾಚಾರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುವಿರಾ? ಭಗವತ್ ಸತ್ಯವನ್ನು, ಪ್ರಪಂಚದ ಎದುರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಯೇ ನಿಮಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ? ನೀವು ಅಂತಹವರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವಿರಾ? ಪುರೋಹಿತರು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿರು ವುದೆ, ಜನಸಾಧಾರಣರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆ? ಸತ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ!

ಸರ್ಮನ್ ಆನ್ ದಿ ಮೌಂಟ್ (ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪರ್ವತ ಪ್ರವಚನ) ಮತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿವೆ. ದಾರಿಹೋಕನಿಗೂ ಅವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ! ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವು ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ನೇರವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸ್ವರ್ಗನರಕಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವರು. ಜನರು ಇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು.

ಆದರೆ ಜನರು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಪಾಯಕರ ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ. ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಟ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಅವರ ಮತ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚ ಏನೂ ಮೇಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹದಗೆಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ? ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಅದು ಯಥಾರ್ಥವಾದುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಮೇಲಾಗುವುದು. ಜನರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರ ಮಾಟಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು.

ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಹಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ವೇದದ ಒಂದು ಪದ ಅವನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಘೋರ ದಂಡನೆ ಅವನಿಗೆ ಕಾದಿತ್ತು. ಪುರಾತನ ಹಿಂದೂಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವೇದವನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟರು ಪುರೋಹಿತರು.

ಕೊನೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಆಗದ ಒಬ್ಬನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ತು. ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ವಿಶಾಲವಾದ ಆಕಾಶದಷ್ಟು ಅಸೀಮವಾಗಿತ್ತು ಅವನ ಹೃದಯ. ಜನರು ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡ. ಪುರೋಹಿತರು ಅಧಿಕಾರದ ಮದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಳಚಲು ಅವನು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಅವನ ಹೃದಯ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಲವರಿಗೆ ಹೃದಯ ಇರಬಹುದು. ನಾವೂ ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ ಜೀವಿಗಳ ಬಂಧನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾಶಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಮನುಷ್ಯನು ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯಥೆಪಡುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಅವನು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ, ಅನುಭಾವಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದ. ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿ ನಿರ್ವಾಣಸುಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿದ. ಅವನೇ ಬುದ್ಧ.

ಸರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಆರ್ನಾಲ್ಡ್ ಎಂಬುವನು ಬರೆದ 'ಏಷ್ಯಾದ ಜ್ಯೋತಿ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖ ಅವನಿಗೆ ತಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವನು ಭೋಗದ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಸುಖದಿಂದ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆನಂದವಾಗದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಓದಿರುವಿರಿ. ಅವನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಗತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೂ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಗುರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಆತ ಅಲೆದಾಡತೊಡಗಿದ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಪಡೆದ. ಅವನು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಸಂದೇಶ, ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆ ಇವೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ, ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಜಯಶೀಲನಾಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಪುರೋಹಿತರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಇದೊಂದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹನೀಯ ಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆದರೂ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರದು ಅಂತಹ ಧರ್ಮ, ಯಾರನ್ನೂ ಅವರು, ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುರೋಹಿತರಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲತೆಯೊಂದು ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಅವರೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಯಸಿದರು. ಅವರು ಹಲವು ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ, ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರು. ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದರು.

ಬುದ್ಧನು ಈ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತ. ಅವನು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಯಾವ ಭೇದಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ ವೇದಗಳ ತತ್ತ್ವಸಾರವನ್ನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿದ. ಅವನು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಸಮಾನರು ಎಂಬುದು ಅವನು ಬೋಧಿಸಿದ ಘನ ಸಂದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು. ಯಾರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಾನತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದ ಮಹಾಗುರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದ. ಇದೇ ಅವನ ಸಂದೇಶ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಇತರ ವರ್ಣದವರಿಗೂ ಇದ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿದ. ಅತಿ ನೀಚ ಜಾತಿಯವರು ಕೂಡ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆತ ನಿರ್ವಾಣದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದ. ಭರತಖಂಡದ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಅವನ ಸಂದೇಶ ಬಹಳ ಸಾಹಸದ್ದಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಎಂಥ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಯನ್ನಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಆದರೂ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು!

ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇದು: ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ದುಃಖವಿದೆ? ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು. ನಮಗಾಗಿ ನಾವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೇ ದುಃಖವಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇನು? ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ಜೀವಾತ್ಮವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ತೋರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಜನನಮರಣಗಳ ಹಿಂದೆ ಆತ್ಮವೆಂಬುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರವಾಹವಿದೆ. ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ. ಆಲೋಚಿಸುವವನು, ಅಥವಾ ಜೀವಾತ್ಮ ಇಲ್ಲ. ದೇಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಕೂಡ. ಆದಕಾರಣ ಆತ್ಮವೆಂಬುದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ನಾವು ಈ ತೋರಿಕೆಯ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ. ಜೀವಾತ್ಮ

ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಸುಖಿಗಳಾಗುವೆವು. ಇತರರಿಗೂ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲೆವು.

ಬುದ್ಧ ಸಾರಿದ್ದು ಇದನ್ನು. ಅವನು ಕೇವಲ ಮಾತಾಳಿಯಲ್ಲ. ಅವನು ಜಗತ್ತಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. "ಪ್ರಾಣಿಬಲಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ನರಬಲಿಯು ಮತ್ತೂ ಒಳ್ಳೆಯದು" ಎಂದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಆಹುತಿ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. "ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯೆಂಬುದೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಜೀವ, ದೇವರು ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ದೇವರೆಂಬುದು ಪುರೋಹಿತರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ದೇವರು ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖವಿದೆ? ನನ್ನಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಆತನೂ ಒಬ್ಬ ಗುಲಾಮ. ಅವನು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಂಧಿತನಲ್ಲವಾದರೆ ಅವನೇತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು? ಇಂತಹ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಯಾರೋ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಳುತ್ತಿರುವರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸುವ ಸೌಜನ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನ ಕಷ್ಟಮಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಇದು ಕೊನೆಗಾಣುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಂತೆ. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಯಜ್ಞ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಿದ್ದೆ!"

ಬುದ್ಧನು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿದ: "ಈ ಆಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಭ್ರಾಂತಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಭ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ, ಸತ್ಯವಾದುದು ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಮೋಡಗಳು ಚದುರಿದೊಡನೆ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾನೆ." ಈ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಹೇಗೆ? ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ, ಒಂದು ಇರುವೆ ಗಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ಯಾವ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರ ವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪೂಜೆ ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು. ನೀವೆಲ್ಲ "ದೇವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ" ಎನ್ನುವಿರಿ. ಆದರೆ ಅವನೆಲ್ಲಿರುವನು? ನಿಮಗದು ತಿಳಿಯದು. ಆದರೂ ನೀವು ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ.

ಹಿಂದೂಗಳು ದೇವರನ್ನು ವಿನಃ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೂ ತ್ಯಜಿಸಬಲ್ಲರು. ದೇವ ರನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಭಕ್ತಿಯ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದಂತೆ. ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದೇವರು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸಲಾರರು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆ ಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಕೆಲಸ ಏತಕ್ಕೆ? ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಎಂಬುದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಈ ಭ್ರಾಂತಿ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಅರಿವಾಗುವುದು. ಇಷ್ಟು ಮೇಲೇರಿ ಕೇವಲ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿರಳ.

ಆದರೂ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತು. ಇದು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮದ ದೆಸೆಯಿಂದ. ಮಾನವಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಮಾನವ ಹೃದಯ ದಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮವು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದು ಕೇವಲ ಮಾನವನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಲ್ಲೀನವಾಯಿತು; ಎಲ್ಲರೂ ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅದು ಲೆಕ್ಕಿಸಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಆದರೆ ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಮಾನವನನ್ನೇ ಮರೆ ತಿದ್ದ. ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ತೆರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಬಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ, ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಮಾನವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಬಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿತ್ತು. ಜನರು ದೇವರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ದೇವರಿ ಗಾಗಿ ಅನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನವನೆಂಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದೇವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ. ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಮಾನವರನ್ನು. ಜೀವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮ ದಿಂದ ಅಪ್ಪುವ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪ್ರವಾಹ ಇದು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೆರಕೆಯಾಗದ ಈ ಶುದ್ಧ ಧರ್ಮ ಭರತ ಖಂಡದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು.

ಈ ಮಹಾಗುರುವು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಮೃದುತ್ವ ಇಲ್ಲ, ರಾಜಿಯಿಲ್ಲ, ಪುರೋಹಿತ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಶರಣಾಗುವು ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಆಚಾರವನ್ನಾಗಲೀ, ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾ ಗಲೀ, ಗೌರವಿಸುವುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ. ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿ ಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪಡೆಯದಿರಲಿ ಎಂದು.

ನಾವು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಅದೇ ಹಿಂದೂದೃಷ್ಟಿ. ಬುದ್ಧನ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥತೆಯ ಮಹಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಆತ್ಮದ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದ ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಆತ್ಮವೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಇರುವುದೊಂದೆ ಆತ್ಮ. ಇದೇ ಸತ್ಯ. ಮಾಯೆ ಯಿಂದ ನಾವು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸುವೆವು. ಇರುವುದೊಂದೆ ಆತ್ಮ. ಹಲವಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಆತ್ಮ ಹಲವು ರೂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಮಾನವನ ಸಹೋದರ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಮಾನವನು ನನ್ನ ಸಹೋದರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ವೇದ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ಯಾರನ್ನು ವ್ಯಥೆಗೆ ಈಡುಮಾಡಿದರೂ ನನಗೇ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು

ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ. ನಾನೇ ವಿಶ್ವ. ನಾನು ಅಂತಹವನು, ಇಂತಹವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಮೆ.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಈ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಭೇದಗಳು, ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಷ್ಟೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಭಗವಂತನು ಇದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ಅವನೆಲ್ಲೊ ಮುಗಿಲಿನಾಚೆ ಇರುವವನಲ್ಲ. ಅವನು ಶುದ್ಧ ಚೈತನ್ಯ. ಅವನಿರುವುದೆಲ್ಲಿ? ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನಿಗಿಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ಅವನೇ ಆತ್ಮ. ದೇವರು ನಿನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಆಗಿರುವನು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲೆ? ನಿನಗಿಂತ ದೇವರು ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನೀನವನನ್ನು ಅರಿತಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ನೀನು. ಇದೇ ಭಾರತದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶ.

ನೀನು ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ನಿನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥ. ನೀನು ನನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ. ನಾನು ಸತ್ತರೂ ನೀನು ಊಟ ಮಾಡುವೆ, ಕುಡಿಯುವೆ, ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ದುಃಖಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಖವಾಗಿರಲಾರಿರಿ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ. ಆತ್ಮನಲ್ಲದಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನವನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಬುದ್ಧನ ಮತ. ದೇವರಿರುವನು ಎಂಬ ಊಹೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಇದು ಜನರನ್ನು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದನು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡು ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಯಾರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಸಹಾಯಮಾಡುವನು. ಯಾರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ದೇವರ ಭಾವನೆ, ನಮ್ಮ ನರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು, ನಮ್ಮ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳನ್ನು ಮೃದುಗೊಳಿಸುವುದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶ್ರಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಆನಂದ. ಪರತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ದುಃಖ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲೇ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು. ತಾನೇ ಅನಂತಾತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ದೇವರನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೀರಿ, ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಂಬಿರುತ್ತೀರಿ.

ಬುದ್ಧ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಜನರು ಅಳದೆ ಇರಲಿ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡದೆ ಇರಲಿ. ದೇವರು ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಸಲ ಉಸಿರಾಡುವಾಗಲೂ ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅದೂ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೆ. ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅದೂ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ. ಅನಂತವಾಗಿರುವ ಪವಿತ್ರ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಯಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯು ಇದೆಯೆ? ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂದು ಕರೆದರೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಿರಿ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕುವುದು ಅಪರೂಪ.

ನೀವು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಫಲ ವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇನು ಒಂದು ಯಕ್ಷಿಣೀ ಮಂತ್ರವೆ? ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಬಡವನ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಿಂದೆ ಆ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯಾವುದೋ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರ ಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಒಂದು ಅನವರತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ನೀವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವೆನು. ಮಾತುಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೌನವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾತುಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣವೇ ಬುದ್ಧನು ಪುರೋಹಿತರ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲು ವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಜನರ ರೂಢಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅವನು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಧರ್ಮವು ಭರತ ಖಂಡದಿಂದ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಪುನಃ ಅದು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ತೋರಿಕೆಗೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪಾಯಕರವಾದ ಅಂಶವಿತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಒಂದು ಸುಧಾರಕ ಧರ್ಮ. ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಕೇವಲ ನಿಷೇಧದ ಭಾಗವನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೊನೆಗೆ ನಾಶವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಒಂದು ಸುಧಾರಕ ಪಂಥವು ಕೇವಲ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲಾರದು. ಜೀವನ ಪೋಷಕವಾದ ನಿಜವಾದ

ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಅಂದರೆ ಅದರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಅವು ಮಾತ್ರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬಾಳಬಲ್ಲವು. ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತಿಭಾವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯ ನಿಷೇಧದ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒತ್ತಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಇದೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳ ಆಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋದವು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿನಾಶಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಭರತಖಂಡ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಇದೇ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪು.

ದೇವರಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮನಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಾವಸೂಚಕ ಬೌದ್ಧ ಭಾವನೆಗಳು ಮಾಯವಾದವು. ಇರುವವನು ದೇವನೊಬ್ಬನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆ. ಅವನೊಬ್ಬನೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ಬುದ್ಧನು ಆತ್ಮನಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾನು "ಎಲೈ ಮಾನವ, ನೀನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಒಂದು; ನೀನೇ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿರುವಿ" ಎನ್ನುವೆನು. ಎಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ! ಸುಧಾರ ಕಾಂಶ ನಾಶವಾಯಿತು. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅಂಶ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಬುದ್ಧ ಪ್ರಾಣಿ ಗಳಿಗೆ ದಯೆ ತೋರಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ, ದಯೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸದ ಪಂಥವು ಯಾವುದೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ದಯೆ, ಅನುಕಂಪ, ದಾನ ಎಂಬುವು.

ಬುದ್ಧನ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಬುದ್ಧನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ, ಆದರೆ ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನ ಶೀಲ ವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಧೈರ್ಯ, ನಿರ್ಭಯತೆ, ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮ! ಮಾನವ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ. ಇತರರು ತಮಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕಿರಬಹುದು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈತ ಕೇವಲ ತನಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಲೆತ್ನಿಸಿದವನಲ್ಲ. ಜನರು ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸಿದ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೊಂದೆ ಅವನ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿತ್ತು. ಬದುಕಿರುವ ಪರ್ಯಂತರ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ತನಗಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದವನಲ್ಲ ಅವನು. ಈ ಮಹಿಮನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಂತಹ ಅಜ್ಞರು, ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು, ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯವರು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು.

ಅವನ ಅದ್ಭುತ ಧೀಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ; ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ; ಈ ಮಹಾಮೇಧಾವಿ ಮೌಢ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಶರಣಾದವನಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥ ಸಾರುವುದೆಂದು ನಂಬಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮುತ್ತಾತಂದಿರ ಕಾಲದಿಂದ ಅದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ನಂಬಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ನಂಬಬೇಡಿ, ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ ನೀವೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ನೀವೇ ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ,

ಅನಂತರ ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ. ದುರ್ಬಲರು, ಅಂಜುಕುಳಿಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರರು. ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರಬೇಕು; ಆಕಾಶದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು, ಸ್ಫಟಿಕದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಅವನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಬಲ್ಲುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ. ಬಹಳ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಂದು ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಇವೆ! ನಿಮಗೆ ಸಮಾನರಾದ ನಾಗರಿಕರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ನನಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ!

ಕ್ರಿಸ್ತ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆರುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ, ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಬಹಳ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಜನರು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದರು. ರಾಜರು ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ರಾಣಿಯರು ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪುರೋಹಿತರು ಅವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿರುವ ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು.

ಅವನ ಮರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ. ಅವನು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಯುವಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದನು. ನಿಮ್ಮ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಒಂದು ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬನು ಕೊಟ್ಟ ಆಹಾರವನ್ನು ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಂತಹವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವರು. ಅವನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ "ನೀವು ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಆತ ನನಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು. ನನ್ನನ್ನು ದೇಹ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿರುವನು ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿ" ಎಂದನು. ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕುಳಿತ. ಅವನು ಗುರುವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಬುದ್ಧ ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ. ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಅಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ. "ಇದೇನು? ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೋಧಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಇದು? ಎಂದಿಗೂ ಈ ಅಸತ್ಯವಾದ ಬಂಧನವಿರದಿರಲಿ, ನನ್ನನ್ನೇ ಎಂದೂ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಡಿ. ಇಂದು ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಡಿ. ಬುದ್ಧ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ, ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವೇ ಸಾಧಿಸಿ.

ಬುದ್ಧನು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ತಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ. ನೀವು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಸ್ತ ಬುದ್ಧ ಎಂಬುದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಅವಸ್ಥೆಗಳು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಆತ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಗುರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ತೋರಿಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇವರುಗಳೆಂಬ ಅಗೋಚರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಡಿತದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ನಿರ್ವಾಣವೆಂಬ ಆ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹ್ವಾನವಿತ್ತ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ದಿನ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಅದೇ ಮಾನವನ ಪರಮಗುರಿ.

೭. ದೇವದೂತ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ [1]

(೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಲಾಸ್ ಏಂಜಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಅಲೆಯೊಂದು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಏಳುವುದು, ಪುನಃ ಬೀಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಅಲೆ ಹಿಂದಿನ ಅಲೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬಹುದು, ಅದು ಏಳುವುದು, ಪುನಃ ಬೀಳುವುದು, ಪುನಃ ಏಳುವುದು. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವನಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ಏಳುಬೀಳುಗಳನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ನಮ್ಮ ಗಮನವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏಳಿನ ಕಡೆ. ಬೀಳಿನ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡೂ ಅವಶ್ಯಕ, ಎರಡೂ ಮುಖ್ಯವಾದುವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ವಭಾವ. ಆಲೋಚನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಏಳುಬೀಳುಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಘಟನೆಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಉದಾತ್ತ ಆದರ್ಶಗಳು, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಹಿಂದಿನದನೆಲ್ಲ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಗತಕಾಲದ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಚ್ಚ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುವು.

ದೇಶಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಕೂಡ ಎಂದಿಗೂ ಹೀಗೆಯೆ. ಇಂದು ನಾವು ಯಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆವೊ ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮ ದೇವದೂತನು ತನ್ನ ದೇಶವು ತುಂಬಾ ಅವನತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಂದನು. ಅವನ ಉಪದೇಶದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರ ನಮಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ದೊರಕುವುದು ಇಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಪದೇಶ ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲ ದೊರೆತು, ಅವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವು ಬೃಹದಾಕಾರ ತಾಳುತ್ತಿದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಅವನ ಕಾರ್ಯ ಒಂದು ಯುಗವನ್ನೇ ಭಟ್ಟಿಯಿಳಿಸಿದಂತಿದೆ. ಅದು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಶತಮಾನಗಳು ಹಿಡಿದಿವೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಲೂ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು! ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಅಲ್ಪ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಬಳಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳು, ಗಂಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳು ಸಾಕು. ಅನಂತರ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವೆವು. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಶತಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಶತಮಾನಗಳು ಉರುಳಿವೆ. ಆದರೂ ಅವನು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಶಿಥಿಲವಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

---

[1] C.W. Vol. IV. P. 138

ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲವೆಲ್ಲವೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಭೂತಕಾಲವೆಲ್ಲ ಅಡಗಿದೆ. ಅನುವಂಶೀಯತೆ, ವಾತಾವರಣ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಅವನ ಜನಾಂಗದ ಭೂತಕಾಲವೆಲ್ಲ ಬಂದು ನೆಲಸುವುದು. ಒಂದು ರೀತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಭೂತಕಾಲ, ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಭೂತಕಾಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಅನಂತ ಭೂತಕಾಲದ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ಘಟನೆಗಳ ಅನಂತ ಪ್ರವಾಹದ ಮೇಲೆ ಅನೈಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ, ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಿರಿ ಅಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ನಾವು ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ಸಣ್ಣಗುಳ್ಳೆಗಳು. ವಿಶ್ವಘಟನೆಗಳ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಪರ್ವತೋಪಮ ಅಲೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಭೂತಕಾಲ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಪಸಲ್ಪ ಅಡಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವರು. ಅವರು ಇಡೀ ಭೂತಕಾಲವನ್ನೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತ ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೂ ಕರಗಳನ್ನು ಚಾಚಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೈಮರಗಳಂತೆ ಇವರು ಮಾನವಪ್ರಗತಿ ಎತ್ತಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುವರು. ಮೇರುಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿವರು. ಅವರ ಭೀಮಛಾಯೆ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು. ಅಮರವಾಗಿ ಅಮೃತರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವರು. ಇದೇ ದೇವದೂತ "ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರ ಮಗನ ಮೂಲಕವಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಅವನ ಮಗನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬೇರೆಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಅತಿದೀನರಲ್ಲಿ, ನೀಚರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೇವರಿರುವನು, ನಾವು ಅವನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂಬುದೇನೋ ಸತ್ಯ. ಜ್ಯೋತಿಸ್ಪಂದನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಅದರ ದರ್ಶನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದೀವಿಗೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಈಶ್ವರನದರ್ಶನ, ದೇವಮಾನವರು ದೇವದೂತರು ಅವತಾರಗಳಂತಹ ವಿರಾಟ್ ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗದೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಲಾರದು.

ದೇವರಿರುವನೆಂದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನಮಗೆ ಅವನು ಅಗೋಚರನು, ಅವನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಗವದ್ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮರ ಶೀಲವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠವಾದುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು; ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶೀಲ ಅದನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಜನ್ಮವೆತ್ತ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಭಗವಂತನ ಯಾವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯಂತೆ ಇರುವರೊ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಲೂ ಆರಿರಿ. ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರ ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷರು ಇವರು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಆರಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷವೇನಿರುವುದು?

ನಮ್ಮ ಭಗವದ್ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೇಲಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವಿದೆ? ದೋಷವಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆರಾಧನೆಗೆ ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಎಷ್ಟೇ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ, ಹೋರಾಡಿ, ಸ್ಥೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ; ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಮಾನವರೊಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾನವರಾಗಿರುವಿರೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ಮಾನವಸಹಜವಾದುದು, ನಿಮ್ಮ ದೇವರು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದವನು. ಇದು ಅನ್ಯಥಾ ಇರಲಾರದು. ಒಂದು ಸ್ಥೂಲ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಗ್ರಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೇವಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಎದುರಿಗಿರುವ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಆದಕಾರಣವೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಜನರು ಆರಾಧಿಸುವರು.

ಯೆಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನೀಗ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡೋಣ. ಎರಡು ಏಳುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಬೀಳಿನಲ್ಲಿ ಯೆಹೂದ್ಯ ಜನಾಂಗವಿತ್ತು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೇಸತ್ತು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವು ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಏಸುವು ಅವತರಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಿವರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಜನರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿತ್ತು. ಜನಾಂಗವು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗದೆ ಹಿಂದಿನದನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ದೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಈ ಅವನತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸಸ್ಸಿನ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಡ್ಯೂಸಿ ಗಳು (ಯೆಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳು) ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೊ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಆಷಾಢಭೂತಿ ಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಗಳೇ ದೇವದೂತನ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆ ದುರ್ಜನರು ಮತ್ತು ಕಪಟಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದಂಥ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರು.

ಧರ್ಮದ ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ, ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ನಗಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಹಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಧಾವಿಸುವುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾರವಾದ ಭಾವನೆ ಉಳ್ಳವನಿಗಿಂತ ಮತಭ್ರಾಂತನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಇರು ತ್ತದೆ. ಮತಭ್ರಾಂತನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯಗುಣವಿದೆ. ಅವನು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವನು. ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಜನಾಂಗವು ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಚಯಿಸುವುದು. ಯೆಹೂದ್ಯರು ಸುತ್ತಲೂ ಬಾಹ್ಯವೈರಿಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು, ರೋಮನ

ರಿಂದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಆಲೋಚನಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ; ಪರ್ಷಿಯ, ಇಂಡಿಯ, ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಈ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಅಲೆಗಳ ಹೊಡತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಯಹೂದ್ಯ ಜನಾಂಗವು ಸುತ್ತಲೂ ಭೌತಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಪೂರ್ವಾಚಾರದ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಜನಾಂಗ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಹೂದ್ಯ ಮತದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಜೆರುಸಲೆಮ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬಹಳಕಾಲ ಇರಲಾರದು. ಅದು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಾವೊಂದು ಅಲ್ಪಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಾಲ ಕೂಡಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾದ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅನಂತರ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮೋದಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಹಲವು ಸಣ್ಣ ಗಿರಿಝರಿಗಳು ಸಂಗಮವಾದವು. ಉಳಿದ ಪ್ರವಾಹಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನಂತರ ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಂದು ಮಹಾಪ್ರವಾಹವಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಜರೆತ್ತಿನ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಶೀಲ ಮಂಡಿಸಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನೂ ಅವನ ಕಾಲದ ಸೃಷ್ಟಿ; ಅವನ ಜನಾಂಗದ ಭೂತಕಾಲದ ಪರಿಣಾಮ; ಜೊತೆಗೆ ಅವನೇ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವವನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣ ಇಂದಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗೆ ಇಂದಿನದೇ ಕಾರಣ. ದೇವದೂತನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವನು; ಅವನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ, ಭವ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ, ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸುಗ ಆ ಜನಾಂಗ ಹೋರಾಡಿದೆಯೋ ಆ ಆದರ್ಶವೆಲ್ಲಾ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕ. ತನ್ನ ಜನಾಂಗ ಒಂದರ ಭವಿಷ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಜನಾಂಗಗಳ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೂ ಅವನು ಕಾರಣನಾಗುವನು.

ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಜರೆತ್ತಿನ ಮಹಾದೇವದೂತನನ್ನು ನೋಡುವುದು ಪ್ರಾಚ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪ್ರಾಚ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಿರಿ. ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೀಲಿಕಣ್ಣು, ಹಳದಿಕೂದಲುಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಾಚ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉಪಮಾನಕಲ್ಪನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಆ ಸ್ಥಳ, ಅವರ ನಡೆನುಡಿ, ಜನಸಮೂಹ, ಕಾವ್ಯ, ಅವರ ಪ್ರತೀಕಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಚ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತವುಗಳು. ಅಲ್ಲಿಯ ತಿಳಿ ಆಗಸ, ಉರಿ ಬೇಸಿಗೆ, ಸೂರ್ಯ, ಮರುಭೂಮಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಾಯಾರಿದ ಮನುಷ್ಯರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೊಡಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುವ ನರನಾರಿಯರು, ಕುರಿಯಮಂದೆ, ರೈತರು, ಸುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಸಾಯ, ನೀರಿನ ಬಾಯಿ, ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುವ ಯಂತ್ರಚಕ್ರ, ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಏಷ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ನೋಡಬಹುದು.

ಏಷ್ಯಾಖಂಡದ ವಾಣಿ ಧರ್ಮವಾಣಿ, ಯೂರೋಪಿನ ವಾಣಿ ರಾಜಕೀಯ ವಾಣಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅದರದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೆ. ಯೂರೋಪಿನ ವಾಣಿ ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಕರ ವಾಣಿ. ಗ್ರೀಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಾಜವೇ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿತ್ತು. ಅದ ರಾಚೆ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ಅನಾಗರಿಕ.ಗ್ರೀಕರಲ್ಲದ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಗ್ರೀಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೊ ಅದೇ ಸರಿ, ಅದೇ ಧರ್ಮ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಧರ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ, ಸರಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಳಿಗಾಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೊಡಕೂಡದು. ಆದಕಾರಣವೆ ಗ್ರೀಕರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮಾನವ ಸಹಜ ವಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಲಾಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಗ್ರೀಕರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಹರಿಸು ವರು, ಕನಸುಣಿಯಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಕೂಡ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಅವರ ದೇವದೇವತೆಗಳು ಮಾನವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತೀವ್ರ ಮಾನವ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿದೆ: ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೆ ಕೋಪತಾಪಗಳ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರು ವರು. ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ: ಬಾಹ್ಯಸೌಂದರ್ಯ, ಪರ್ವತಹಿಮ, ಹೂವು, ಆಕಾರ, ಮತ್ತು ರೂಪು ರಚನೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ, ಮಾನವವರ್ಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವರ ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯ, ಇವನ್ನೇ ಗ್ರೀಕರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು. ಗ್ರೀಕರು ಅನಂತರ ಬಂದ ಐರೋಪ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಯೂರೋಪಿನ ವಾಣಿ ಗ್ರೀಕ್ ವಾಣಿಯಾಗಿದೆ.

ಏಷ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿ ಇದೆ. ಆ ವಿಶಾಲವಾದ ಏಷ್ಯಾಖಂಡವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅವುಗಳ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳು ಮುಗಿಲನ್ನು ತೂರಿ ಹೋಗಿ ನೀಲ ಗಗನ ತಳವನ್ನು ತಾಕುವಂತಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರು ದೊರಕದ, ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನೆಸಳೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯಲಾರದ ಮೈಲುಮೈಲುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಮರಳುಕಾಡುಗಳು, ಅಭೇದ್ಯವಾದ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸಮುದ್ರದೆಡೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೀಮನದಿಗಳು ಅಲ್ಲಿವೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ಭವ್ಯಸೌಂದರ್ಯ ಪಿಪಾಸೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಯಿತು. ಅದು ಅಂತರ್ಮುಖವಾಯಿತು, ಬಾಹ್ಯಮುಖ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಸುಂದರವಾದುದಕ್ಕೆ ಮನ ಸೋಲಬೇಕು ಮುಂತಾದ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಅನಾರ್ಯ ಭಾವನೆ ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇದು ವಿಶಾಲವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿತು. ಏಷ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಜನ್ಮ, ಬಣ್ಣ, ಭಾಷೆಗಳೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮವೇ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಹಿಂದುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಬೌದ್ಧರು. ಬೌದ್ಧರು ಚೈನಾದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ರಲಿ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಸಹೋದರರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಧರ್ಮವೇ ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು. ಈ

ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾಚ್ಯನು ಕಲ್ಪನಾಜೀವಿ, ಹುಟ್ಟು ಕನಸುಣಿ, ಜಲಪಾತ, ಪಕ್ಷಿಗಾನ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ತಾರೆ, ಇಡೀ ಪೃಥ್ವಿಯೆಲ್ಲ ಸುಂದರವಾಗಿ ಏನೋ ಇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಅವನು ಇದನ್ನು ಮೀರಿರುವುದರ ಕನಸುಕಟ್ಟಲು ಹವಣಿಸುವನು. ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನು ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ತೊಟ್ಟಿಲಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಾಚ್ಯ. ಅದು ಎಷ್ಟೋ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು, ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳ ವೈಭವ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದುಹೋದವು; ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉರುಳಿಹೋದವು. ಐಶ್ವರ್ಯದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಮಹಾ ಸ್ಮಶಾನ ಅದು. ರಾಜ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇವುಗಳ ಅದ್ಭುತ ಮಹಾ ಸ್ಮಶಾನವೇ ಪ್ರಾಚ್ಯ. ಪ್ರಾಚ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಕ್ಷಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವುದು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಮೃತ್ಯುಮಯ ಮತ್ತು ದುಃಖಮಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅನಂತವಾಗಿರುವುದೊ, ಆನಂದಮಯವಾಗಿರುವುದೊ, ಅಮೃತಮಯವಾಗಿರುವುದೊ ಅದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಈ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಿಗೂ ಬೇಜಾರಿಲ್ಲ. ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ದೇವದೂತರೂ ಪ್ರಾಚ್ಯದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರು.

ಈ ಮಹಾ ದೇವದೂತನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೊದಲು "ಈ ಪ್ರಪಂಚವಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗುರಿ, ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಇದನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು" ಎಂಬ ಉಪದೇಶದ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯನ ಸಂತತಿಗೆ ಸೇರಿದವನಂತೆ ಇವನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚತುರ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ನೀವೂ ಕೂಡ ಸೈನ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಪುಣರು. ಪ್ರಾಚ್ಯನು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚತುರನಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರ. ಒಬ್ಬ ಇಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸುವ ನೂರಾರು ಜನರು ದೊರಕುವರು. ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತರೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದು ಸಾರಿದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐದುನೂರು ಜನರು ತಕ್ಷಣ ದೊರಕುವರು. ನೀವು ಇದನ್ನು ವಿಲಕ್ಷಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಅವರ ತತ್ತ್ವ, ತೀವ್ರವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರತೆಗಳು ಇವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಯೋಚನೆಗಳೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಕಸರತ್ತು ಮಾತ್ರ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗದ, ಎಂದಿಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರದ, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಗಳೋ ಅವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉಪದೇಶಕರು.

ಏಸು ಪ್ರಥಮತಃ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂತಾನವಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ಧರ್ಮ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಪರನಾಗಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಈ ಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು

ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಪೀಡನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಳೆದಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ರಬ್ಬರಿನಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಆ ರಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಇಂದ್ರಿಯತೃಪ್ತಿಗೆ ಧರ್ಮ ಸಾಧಕವಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರೋಣ. ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಯತ್ನಿಸದೆ ಇರೋಣ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಾಗುವುದು. ಅವನು ಏನಾಗಿದ್ದನೊ ಏನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೊ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು! ಒಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ರಾಜ ಕಾರಣ ಪಟುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ವೀರ ಯೋಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು; ಮಗದೊಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ದೇಶಭಕ್ತ ಯಹೂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಂಥಹ ಊಹೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರವಿದೆಯೆ? ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವೇ ಅವನ ಬಗೆಗಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷ್ಯ. "ನರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಲಗಳಿವೆ, ಆಗಸದ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗೂಡುಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಮಾನವ ಪುತ್ರನಿಗೆ ತಲೆಯನ್ನು ಇರಿಸಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ." ಮುಕ್ತಿಗೆ ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಏಸು ಸಾರುವನು. ಮತ್ತಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮಗೆಲ್ಲ ನಾನು ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ದ್ರವ್ಯ ಬೇಕು. ಧಿಃಕ್ಕಾರ ನಮಗೆ! ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವಿಗೆ ಅಪವಾದವನ್ನು ತಾರದಿರೋಣ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೈಹಿಕ ಭಾವನೆ ಉಳಿದಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು? ಈ ಜ್ಞಾನಿ, ಮಾನವನಲ್ಲ, ದೇವನು ಮೃಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಊಹಿಸುವಿರೇನು! ಆದರೂ ಜನರು ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವನಿಗೆ ಲಿಂಗಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮವಾಗಿದ್ದನು. ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಅಷ್ಟೆ. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಿಗೆ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಮೃಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರ್ಶ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಮೀರಿರಬಹುದು, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಅದು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ, ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸೇರಲಾರೆವು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ತಾನೊಬ್ಬ ಆತ್ಮನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ದೇಹಾತೀತನಾದ, ಬಂಧನರಹಿತನಾದ ಮುಕ್ತಾತ್ಮ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಯೆಹೂದ್ಯನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲದಿರಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಲಿ, ದೀನನಾಗಲಿ, ಪಾಪಿಯಾಗಲಿ, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಾಗಲಿಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನಂತೆಯೆ

ಚ್ಯುತಿ ಇಲ್ಲದ ಆತ್ಮದ ಆವಿರ್ಭಾವ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದನು. ಅವನ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶವೆ ಇತರರೂ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ನೀವು ದೀನರು ದರಿದ್ರರು ಎಂಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಎನ್ನುವನು. ಇತರರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುಲಾಮರೆಂದು ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವರು, ನಿಮ್ಮ ಅಸುವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಯಾವುದೂ ತುಳಿಯಲಾರದು, ಯಾವುದೂ ನಾಶಮಾಡಲಾರದು, ಯಾವುದೂ ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಾರದು. ನೀವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು, ಅಮೃತಾತ್ಮರು. "ಪರಂಧಾಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೆ ಇದೆ" ಎನ್ನುವನು, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು "ನಾನು ಭಗವಂತನ ಸಂತಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ. ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸಸ್ ಸಾರಿದ್ದು ಇದನ್ನು. ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದೆ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ತಳ್ಳಿ. ಪೃಥ್ವಿಯೆಲ್ಲ ಆ ಭಗವಂತನ ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿತು, ಮರಣ ಶೋಕಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ಮುಂದುಮುಂದಕ್ಕೆ ನೂಕುವನು.

ಅವನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಓದಿರುವೆವು. ಪಂಡಿತರು, ಅವರ ಬರಹ, ಅವರ ಉತ್ತಮ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಇವುಗಳಿಂದ ಆಗುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆವು. ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಹುಟ್ಟಿದ ಐದುನೂರು ವರುಷಗಳ ಅನಂತರ ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆದರೆ, ಅಥವಾ ಅವನ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಎಂಬ ಈ ಅಂಶಗಳಾವುವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದುದೊಂದು ಇದೆ. ನಾವು ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಂದನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕು. ವಸ್ತು ಸತ್ಯ. ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಯಾರೂ ಅನುಕರಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವೀಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಅದು ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಪಂಡಿತರ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಾಚ್ಯನಂತೆ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಇರುವುದೊಂದೆ ಮಾರ್ಗ. ಅದೇ ಅವನನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಮಾತ್ರ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೇನು? ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಎಳೆತಂದು ಅವನೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವ ತೋರಿದರೆ ಸಾಲದೆ? ಏತಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೀಗೆ ಸಾರುವುದು: "ಆ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ಸಂತಾನರು ತಾವೇ ಆ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು,

ತಾವೇ ಆ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಐಕ್ಯ ವಾಗುವರು. ನಾವು ಅವರೊಡನೆ ಐಕ್ಯರಾಗುವೆವು."

ಮಾನವನು ದೇವರನ್ನು ಮೂರು ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡು ವಿರಿ. ಮೊದಲು ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ಅಪ್ರಬುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿಯವನು ದೇವರು ಎಲ್ಲೋ ದೂರದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಂತೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ನೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಅವನನ್ನು ಬೆಂಕಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು; ಭಯಾನಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಅದೇನೊ ಒಳ್ಳೆಯದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಟ್ಟುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವಕೋಟಿ ದೋಷದಿಂದ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದು ಸತ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಅಥವಾ ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಸತ್ಯದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರು ವುದು ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ದೋಷದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನೆಡೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೂರ್ಯ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕಾಣುವನು. ನೀವು ಸುಮಾರು ಕೋಟಿ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೆ ಅವನು ಬಹು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಕಾಣುವನು. ಹಂತಹಂತಕ್ಕೂ ಅವನು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಬರುವನು. ಸೂರ್ಯನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಈ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಬ್ಬನೇ ಸೂರ್ಯನ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಿರಾ? ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾದ ದೇವರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಗಳಷ್ಟೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ರಬುದ್ಧ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಧರ್ಮದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ದೇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೊರಗೆ ಇರುವನು, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವನು, ಅವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಳುವನು, ಆತ ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಕ ಇಂತಹ ಭಾವನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಾನವನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ದೇವರು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು, ಅವನೇ ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನನ್ನ ಜೀವ ಹೇಗೆ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೊ, ಹಾಗೆಯೇ ದೇವರು ನನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ಅಂತರಾತ್ಮ. ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರಿದ ಕೆಲ ವರು, ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರಾದ ಕೆಲವರು, ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡರು. ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್ ಹೇಳುವಂತೆ "ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರೆ ಧನ್ಯರು. ಅವರೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವರು." ಕೊನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಮತ್ತು ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಈ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಆ ಮಹಾಬೋಧಕ ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿರುವನು. "ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆಯೆ, ಧನ್ಯವಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ನಾಮ" ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಎಳೆ ಹಸುಳೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ "ನಾನು ತಂದೆಯಲ್ಲಿರುವೆನು. ನೀವು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವಿರಿ, ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವೆನು" ಎಂಬ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ? ನೀನು ಯಾರೆಂದು ಯಹೂದ್ಯರು ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂದನು. ಯಹೂದ್ಯರು ಇವನೊಬ್ಬ ಈಶ್ವರನಿಂದಕನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಹೀಗೆಂದುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನ ದೇವದೂತರು ಕೂಡ "ನೀವೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು, ಆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನ ಮಕ್ಕಳು" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಈ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನೂ ನೀವು ಗಮನಿಸಿ, ಮೊದಲಿನ ಮೆಟ್ಟಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೊನೆ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಸುಲಭವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ದೇವದೂತನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಲು ಬಂದನು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಲಾರಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲು. ನೀವು ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಓದದೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲು, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಂತಸ್ತು, ಅಧಿಕಾರ ಇವಾವುವೂ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು ಹೃದಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, "ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರೆ ಧನ್ಯರು." ಆತ್ಮ ಸ್ವಭಾವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದು. ಅದು ಮತ್ತೇನು ಆಗಿರಬೇಕು! ಅದು ಭಗವಂತನದು, ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಭಗವಂತನ ಉಸಿರು. ಖುರಾನಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ದೇವರ ಆತ್ಮ. ಭಗವಂತನ ಆತ್ಮ ಎಂದಾದರೂ ಅಶುದ್ಧವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು? ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ಧೂಳು, ಕೊಳೆಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದಂತೆ ಇರುವುದು. ಹಲವು ಅಸತ್ಯವಾದ ಅಧರ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಧೂಳು ಜೀವಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದಂತೆ ಇರುವುದು. ಧೂಳು ಕೊಳೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿದರೆ ಆತ್ಮ ತಕ್ಷಣವೇ ಹೊಳೆಯುವುದು. "ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೃದಯರೆ ಧನ್ಯರು. ಅವರೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವವರು." "ಭಗವಂತನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ನಿಮ್ಮೊಳಗೇ ಇದೆ." ಭಗವಂತನ ಇರವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಅರಸುತ್ತೀರಿ? ಎಂದು ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸಸ್ಸನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೃದಯವನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ. ಅದಲ್ಲೇ ಇರುವುದು, ಆದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮದು. ನಿಮ್ಮದಲ್ಲದುದನ್ನು ನೀವು ಪಡೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನೀವು ಅಮೃತತ್ವಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರರು, ಅನಂತಾತ್ಮನ ಮಕ್ಕಳು.

ದೇವದೂತನ ಮಹಾಬೋಧನೆ ಇದು. ಮತ್ತೊಂದು, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ತಳಹದಿಯಂತಿರುವುದೇ ತ್ಯಾಗ. ನೀವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಹೇಗೆ ಶುದ್ಧಮಾಡುವಿರಿ? ತ್ಯಾಗದಿಂದ. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ತರುಣ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು "ಗುರುದೇವ, ನಾನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಸ್ತನು "ನೀನೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರು. ಅದನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡು. ನಿನಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ದೊರಕುವುದು. ಒಂದು ಶಿಲುಬೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸು" ಎಂದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ತರುಣನಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಆತನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಪತ್ತು ಇತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೆಯೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಆ ಧ್ವನಿ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸುಖ ಭೋಗಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತಂತೆ ತೋರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ಪುನಃ ಆ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸುವುದು. "ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸು." "ಯಾರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೊ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಯಾರು ನನಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರೊ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವರು." ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರೊ ಅವರು ಅನಂತಾತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸ್ತಬ್ಧತೆ ಬರುವುದು. ಆಗ "ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿ ದೀನರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ" ಎಂಬ ವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಅವನು ಬೋಧಿಸುವ ಆದರ್ಶ ಇದೊಂದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಸಾರಿದ ಬೋಧನೆಯೆ ಇದುತ್ಯಾಗ. ತ್ಯಾಗವೆಂದರೇನು? ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಮಾತ್ರ ಆದರ್ಶವಿರುವುದುಅದೇ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥನಾಗು. ಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವೆ ಆದರ್ಶ. ಬಲಗೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದರೆ ಎಡಗೆನ್ನೆಯನ್ನು ತೋರುವನು. ಅವನ ಕೋಟನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡರೆ ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನು ಕಳಚಿ ಕೊಡುವನು.

ನಾವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇಲ್ಲವೊ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಲ್ಲವೊ, ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂಬುದಿಲ್ಲವೊ, ಯಾರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತೆತ್ತಿರುವನೊ, ತನ್ನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನೊ, ಅಂತಹವನಲ್ಲಿ ದೇವರೇ ಇರುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವು ಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿವೆ, ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿವೆ. ಅವನು ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವಿನ್ನೂ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರಾಧಿಸೋಣ. ನಿಧಾನವಾಗಿ, ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅದು ನಾಳೆಯೆ ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ವರುಷ ಆದ ಮೇಲೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಸೇರಲೇಬೇಕು. ಅದು ಗುರಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದಾರಿಯೂ ಹೌದು. ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥನಾಗುವುದು, ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥನಾಗುವುದೆಂದರೆ ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಒಳಗಿರುವ ಮಾನವ ಅಳಿದು ದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಉಳಿಯುವನು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಗುರುಗಳೆಲ್ಲ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು. ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸಸ್ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು "ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಇದೇ ದಾರಿ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನಾನು ನೀನೊಬ್ಬನೇ ದೇವರ ಮಗ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಲಾರೆ" ಎನ್ನುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉತ್ತರ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ನೀವು ಊಹಿಸುವಿರಿ? "ಒಳ್ಳೆಯದು ಸಹೋದರನೇ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸು, ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೆ ಮುಂದುವರಿ. ನೀನು ನನ್ನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವೆಯೊ

ಇಲ್ಲವೊ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ವರ್ತಕನಲ್ಲ, ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇವಲ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಯಾರ ಆಸ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಸತ್ಯವೇ ದೇವರು, ಮುಂದುವರಿ." ಆದರೆ ಈಗ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ: "ನೀನು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವೆಯೊ ಇಲ್ಲವೊ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸುವೆಯಾ? ಅವನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿದರೆ ನೀನು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಾರೆ." ಗುರುದೇವನ ಸಂದೇಶ ಹೀಗೆ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಕಚ್ಚಾಟವೆಲ್ಲ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಯಾರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವರು. ಇಂತಹ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕ್ರಿಸ್ತನೆ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯರು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ, ಅವನು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇನು? ಅವನು ಆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸಾರಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನ್ಮಗಳಿದ್ದರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿದರಿದ್ರನಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅವಹೇಳನಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ವೇಳೆ ಅವನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾದರೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೂ ತಾನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದರೂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹಾತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೌನವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ದೇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ "ನೀನು ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿರಬಹುದು, ಶುದ್ಧ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಬೋಧಕನಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುವರು. ಏತಕ್ಕೆ? ಈ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಶಿಷ್ಯರು, ದೇವರು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತನಾಗುವನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಅವರ ದೋಷವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಮಾನವನಂತೆ ವ್ಯಕ್ತನಾಗುವನು. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಮ್ಮೆ ಆಗಿದೆಯೊ ಅದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿರಬೇಕು, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಬೇಕು. ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗದೆ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಯಾವುದು ಒಮ್ಮೆ ಆಗಿದೆಯೊ ಅದು ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಬೇಕು.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಅವತಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಇದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಅವರ ಅವತಾರಶ್ರೇಷ್ಠನೊಬ್ಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಅವರ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಓದಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ "ನಾನು ಅವ್ಯಕ್ತನಾದರೂ ಅಜನಾದರೂ ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವೆನು. ಎಂದು ಅಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವುದೊ, ಧರ್ಮ ಕುಗ್ಗುವುದೊ ಆಗ

ನಾನು ಜನ್ಮವೆತ್ತುವೆನು. ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದುಷ್ಟರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ನಾನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಅವತಾರವೆತ್ತುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿರುವನು. ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದೊ ಅಂದು ಅದನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಬರುವನು. ಇದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವನು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು; "ಎಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಅಸಾಧ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರತೆಯಿಂದ ಜಗದುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನೊ ಅವನು ನನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿ. ನಾನು ಅವನ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು."

ಆದಕಾರಣ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣದೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ನಂತರ ಬಂದವರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣೋಣ. ನಮ್ಮ ಆರಾಧನೆ ಅನಿರ್ಬಂಧವಾದುದು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅನಂತ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಶುದ್ಧರು, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು, ನಮ್ಮಂತಹ ದೀನ ಮಾನವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಎಲ್ಲರೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ದೋಷಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರ ದೋಷಕ್ಕೂ ತಾವೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ದೇವದೂತರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾರವನ್ನು ತಾವೆ ಮೌನವಾಗಿ, ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಹೊರದ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನಾಗಲೀ ನೀವು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಮಹಾ ದೇವದೂತರು, ಭೀಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ಕ್ಷುದ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂಬುದೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೂ ನಾವೂ ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಿರುವಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು; ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿರುವೆವು. ಎಂತಹ ಪಾಪಿಯಾಗಲಿ ಮೂರ್ಖನಾಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ, ಹೀನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೀನ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸ್ಥಳವಿದೆ; ಅನವರತ ನಮ್ಮನ್ನು ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪೂರ್ಣ ತಂತು ಒಂದಿದೆ. ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿದುಹೋದ ತಕ್ಷಣವೇ ಸರ್ವನಾಶ ಕಾದಿದೆ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾರೂ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಲಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದರೂ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ಯೋತಿವೃತ್ತವೊಂದಿದೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಮಹಾತ್ಮರು ಯಾವ ಕುಲ–ಗೋತ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನಾವಿಂದು ಪಡೆದಿರುವೆವು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು. ಈಗ ಮಾನವನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈಶ್ವರಸಮಾನರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ, ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿ–ಜನಾಂಗ–ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು. ನಮ್ಮ ಅನಂತರ ಬರುವ, ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮ ಈಶ್ವರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು.

೮. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ [1]

(೧೯೦೦ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಆ ಆದರ್ಶದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಲಾರರು. ಬಲಿಷ್ಠರು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ದುರ್ಬಲರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಲಾಢ್ಯನಿಗೆ ಬಲಹೀನನು ಭಿಕ್ಷುಕನಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಬಲಾಢ್ಯರೇನೋ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗುವರು. ಆದರೆ ಯಾರು ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವರೊ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಇದೇ ನಾವು ತಾಳಬೇಕಾದ ಉನ್ನತ ದೃಷ್ಟಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ಇತರರಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವನು. ಅನಂತ ಜೀವನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಆಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಹತಾಶರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಯಾರು ದುರ್ಬಲರೋ ಅವರನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಾಲವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾಗದೆ ಈ ಜನ್ಮವು ನಾವು ಸಾಗಿಹೋಗಬೇಕಾದ ಹಲವು ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಜೀವನವನ್ನು ಅನಂತವಾದ ನಿಯಮಗಳ ಎರಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ರೂಪಿಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇರುವುವು. ಆಗ ನಾವು ಅವಸರಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಕೈ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎರಡು ಪದಗಳು ಇವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು religion (ಧರ್ಮವೆಂದು) ಮತ್ತೊಂದನ್ನು sect (ಪಂಥ) ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶಿಷ್ಯರು, ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಒಂದು ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನವರು ಅವರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಪಂಥಗಳು ಹಲವು ಇವೆ. ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿದೊಡನೆ ಅದೊಂದು ಪಂಥವಾಗುವುದು, ಎಂದಿಗೂ ಧರ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಥವು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಸಾರುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ

[1] C.W. Vol. 1, P. 437

ಯಾವ ಪಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮವಾದರೋ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗ ಇರುವುದೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವೇ ಎನ್ನುವುದು. ಎಂದಿಗೂ ಎರಡು ಧರ್ಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿದ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯವೇ ಇದು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ, ಮಾನವ ಕೋಟಿಯು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಉದಾರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೇ ತರುವಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ನುಡಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಬಂದದ್ದು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವದನದ ಮೂಲಕ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬುದ್ಧನಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದನು. ಅನೇಕ ಜನ ಅವನು ಎಂದಾದರೂ ಇದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೂರ್ಯೋಪಾಸನೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉಪಾಸನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಲವು ಕೃಷ್ಣರು ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಒಬ್ಬನು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದ. ಇವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಬಾಧಕ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಉದಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುರಾಣಕಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶೀಲದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಥೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಭಾವನೆಯೇ ಇತರರಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಸಾಮರಸ್ಯ. ಎರಡನೆಯದು ಅನಾಸಕ್ತಿ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದ ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದರು, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನು ಪೂರ್ಣಾತ್ಮನಾಗಬಹುದು. ಜೀವನದ ಪರಮಗುರಿಯನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮಹಾನ್ ಉಪದೇಶವು ಬೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪುರೋಹಿತರ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನಟನೆ ಮತ್ತು ಭಾವಹೀನತೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶವನ್ನೂ ಕಂಡನು.

ನೀನು ತುಂಬಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಯಾರು ನಿನ್ನಷ್ಟು ಬಲಶಾಲಿಗಳಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು ಹಳಿಯಬೇಡ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ "ಅಯ್ಯೊ ಈ ಜನರು ಅಜ್ಞರು" ಎಂದು ಶಪಿಸುವವರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು "ಅಯ್ಯೊ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ನಾನು ಎಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವೆನು" ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಅಪರೂಪ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ!

ಆದಕಾರಣವೇ ಹಲವು ಆಚಾರಗಳು, ದೇವದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆ, ಪುರಾಣಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸರಿ ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಆಚಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಉದ್ದನೆಯ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಂಡಿಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದ್ದರೆ, ನೀನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜನ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋರಾಡುವರು. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳುವ ಸಂತೋಷ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಮೂಲಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಬ್ಬಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವನು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಂತವು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರ ಧರ್ಮ ನಿಷ್ಕಪಟವಾಗಿದೆಯೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದಾವುದನ್ನೂ ಹಳಿಯಬೇಡಿ. ನೀವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರು ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೂ ಸಾಕು. ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವೆ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಗುರುವೇ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನೂ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುವನು.

ಕ್ರಿಸ್ತನಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತಾನೇ ದೇವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. "ಯಾರೂ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನವೂ ಇರಲಾರರು, ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಬಳಿಗೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಆಕಾರದ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆಯೋ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವೆನು. ಅದರ ಮೂಲಕವೇ ನಾನು ಅವರನ್ನು

ನೋಡುತ್ತೇನೆ" ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಅವನ ಹೃದಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ. ಅವನ ಧೈರ್ಯವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಜಿಸುವುದು. ನಾವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಯಾವುದಾದರೂ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವ ಒಂದೆರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳು ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಆತ್ಮವು ಯಾವಾಗ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲವೋ, ಜೀವನವನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ತತ್ತ್ವದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ, ಪುರುಷಾಗ್ರಣಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ. ಪೂಜೆಯು ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅದೇ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪೂಜೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯನಿರುವನು. ಅವನು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನು. ಆದರೆ ಪರಾಪೂಜೆ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು. ದೇವನೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖವೇಕೆ ಇರಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಕ್ತನಾದರೋ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು "ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದುಃಖವಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಡೆದು ಹಾಕೆಂದು ನಾನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪಿ." ಇತರ ಪೂಜಾದಿಗಳು ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಾವುದನ್ನೂ ದೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುವನು. ಆನಂತರ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವನು.

ಈ ಜನ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನಾವು ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಲ್ಲೆವು? ನಾವೆಲ್ಲ ಕಾಡಿನ ಗುಹೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೇ ಮನಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಆ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಪ್ಪತ್ತು ದೆವ್ವಗಳು ಇರುವುವು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ಇವೆ. ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗುಹೆಯನ್ನೇ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಾವಿರುವ ಕಡೆಯೇ ಇರಬಹುದು.

ಜಗತ್ತು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಅದನ್ನು ವಿಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಂಬಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ

ಒಳ್ಳೆಯದು, ಪವಿತ್ರವಾದುದು, ಸುಂದರವಾದುದು. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾವೇ ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ವಸ್ತುವಿನ ಸಹಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ವನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವೆವು ಎಂಬುದು.

ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ. "ನೋಡು, ನಾನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ. ನನಗೆ ಯಾವ ಕರ್ತ ವ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಂಧನ. ಆದರೆ ನಾನು ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಅನಾಯಕವಾಗುವುದು" (ಗೀತಾ, II, 22-23). ಆದಕಾರಣವೇ ಇದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿ.

ಈ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಆಟ, ನೀವು ಅವನ ಆಟದ ಸಂಗಾತಿಗಳು. ಯಾವ ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಅವನು ಬಡವನ ಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ, ಭಾಗ್ಯ ವಂತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದವರು ಅಥವಾ ಪಾಪಿಗಳು ಎಂದಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಬಡಜನರಿರುವ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ "ಅಯ್ಯೋ ದರಿದ್ರನೇ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರು" ಎಂದು ಕಾಸನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಥವಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕುಲೀನ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಒಬ್ಬ ಬಡವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವಳು. ಆಗ ಅವನಿಗೊಂದು ಐದು ಕಾಸಿನ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಸೆಯುವಳು. ಈ ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಈಶ್ವರನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿ! ನಿಮ್ಮ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೆ ದೇವರು ತನ್ನ ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಾರಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಧನ್ಯರು ಜೀಸಸ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: "ಈ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷದ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಯಾರು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಅದನ್ನು ನನಗೇ ಮಾಡಿರುವರು." ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆವು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಪಾಷಂಡತನ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆವು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ನಂತರ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಮಕ್ಕಳು. ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ತಂದೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳು ಮಾತ್ರ. ನೀವು ಅವನ ಸೇವಕರು. ಜೀವಂತ ದೇವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ದೇವರು ಕುರುಡನಂತೆ, ಕುಂಟ ನಂತೆ, ದೀನನಂತೆ, ಪಟಿಂಗನಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು. ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ನೀವು ಯಾವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೋ ಆಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳುವಿರಿ, ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವಿರಿ. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುವುದು ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೆಲಸದ ಆನಂತರ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ನಿರಾಶೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ವ್ಯಸನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಒಂದು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಬರೇ ಆಟವಾಗುವುದು. ಅದೇ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಆದರೆ ಅನಾಸಕ್ತರಾಗಿರಿ. ಇದೇ ನಿಜ ರಹಸ್ಯ. ನೀವು ಆಸಕ್ತರಾದರೆ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವೆವು. ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ನನಗೆ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವನು. ಆಗ ಕೋಪ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ ಮತ್ತು ನಾನು ಬೆರೆತು ಹೋಗುವೆವು. ಆಗ ದುಃಖವಾಗುವುದು. ದೇವರೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ. ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೂ ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಅಸತ್ಯ. ಅಸತ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಸಕ್ತರಾದರೆ ದುಃಖ ನಮಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಒಂದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ದೃಗ್ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯದ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

ಅನಾಸಕ್ತವಾದ ಪ್ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲಾರದು. ನೀವು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿ. ಯಾವುದೂ ನಿಮಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ತರಲಾರದು. ನನ್ನದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೇನಂತೆ? ನೀವು ದೂರ ಸರಿದು ನಿಲ್ಲಿ.

ನಾವು ಅನಾಸಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಅದ್ಭುತವಾದ ರಹಸ್ಯ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದು; ಅದು ಹೇಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ಪಂದನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಶಾಂತವೂ ಸ್ತಬ್ಧವೂ ಆಗಿದೆ; ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ವಿರಾಮದಿಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇದೇ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿದೆ, ಅದು ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಅನಂತವಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ ನಮಗೆ ಆ ರಹಸ್ಯ ಅರಿವಾಗುವುದು. "ಯಾವನು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೊ ಅವನೇ ಯೋಗಿ." (ಗೀತಾ). ಅವನೇ ನಿಜವಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವನು, ಇತರರಲ್ಲ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗುವೆವು. ಏತಕ್ಕೆ? ನಾವು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗುವೆವು. ನಾವು ಆಸಕ್ತರಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅನಂತ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

ಇಂತಹ ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ! ಆದಕಾರಣವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಮಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಫಲಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತರಾಗದೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ.

ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ನಾವು ಕರ್ಮದ ಫಲಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಲಿ ಅದನ್ನೇ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಮಗೋಸುಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ, ಫಲಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುವು. "ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರ. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಫಲಗಳಿಗಲ್ಲ." (ಗೀತಾ II, 47). ಸಿಪಾಯಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನೂ ಎದುರು ನೋಡದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವನು; ಅವನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಸೋಲು ಬಂದರೆ ಅದು ದಂಡನಾಯಕನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ತನಗಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆವು. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನೀವು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದರೆ ವೇದಾಂತತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಲಾಭದಾಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಹೋರಾಡಿ. "ಪತ್ರವಾಗಲಿ, ಪುಷ್ಪವಾಗಲಿ ಜಲವಾಗಲಿ ನೀನು ಯಾವುದನ್ನು ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವಿಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆನು." (ಗೀತಾ IX, 26). ನಿನಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನೂ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗು. "ದೇವರು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸಿ ಅವರನ್ನು ಯಂತ್ರದಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸುಗಳೆರಡನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗು" (ಗೀತಾ XVIII, 61-62).

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಇವು. ಇತರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ಬೋಧನೆಗಳಿವೆ. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಏಸು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು. ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಜೀಸಸ್ಸನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಹಲವು ಸಾಮ್ಯಗಳಿವೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ದುರಾತ್ಮರಾದ ರಾಜರಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಗೊಂತಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತಾಪಿತರು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ದೇವದೂತರು ಬಿಡಿಸಿದರು. ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ವರುಷ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದರು. ಬಾಲ್ಯ ಒಂದೇ. ಕೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹತರಾದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸತ್ತನು. ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂದವನನ್ನೇ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನು. ಕ್ರಿಸ್ತನೂ ಹತನಾದನು ಮತ್ತು ಡಕಾಯಿತನನ್ನೇ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನು.

ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗೀತೆ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮಾನ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಭಾವನೆ ಒಂದೇ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತಿ

ನಲ್ಲೇ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. "ಎಂದು ಧರ್ಮ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಅಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಪುನಃ ಬರುವೆನು" (ಗೀತಾ IV, 8). "ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನವನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೋ. ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸು" (ಗೀತಾ X, 41).

ಅವನು ಏಸುವಿನಂತೆ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧನಂತೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಂಥಗಳಿರುವುದು? ಆದರೆ ಅವನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತನು ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಕ್ರಿಸ್ತನಂತೆ, ಕೃಷ್ಣನಂತೆ, ಬುದ್ಧನಂತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಗುರುಗಳಂತೆ ಬರುವುದು ಎನ್ನುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂ ತಾತ್ತ್ವಿಕನೂ ಹೇಳುವನು. ಅವರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಆಗಲೇ ಮುಕ್ತಾತ್ಮರು. ಅವರು ಮುಕ್ತರಾದರೂ, ಜಗತ್ತಿನ ಜನ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ತಾವಾರು ಮತ್ತು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಾವೇ ಇಚ್ಛಿಸಿ ಬರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಬರದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರೆವು. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯನ್ನೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೆಳೆಯುವರು. ಈ ಸ್ಪಂದನ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮಾನವರೆಲ್ಲಾ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲಿನ ಆಟವೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೆ ಇದು ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗುರುಗಳಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಜೀವಂತ ದೇವರುಗಳು ಅವರು. ನಾವು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರು. ದೇವರು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅವನು ಒಂದು ಮಾನವಾಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಅವನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು. ಆದರೆ ನಾವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿರುವೆವೆ? ಅವನನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು. ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಬೋಧಕರಾದರೊ ನಾಯಕರು, ಗುರುಗಳು. ಆದಕಾರಣ ಯಾರ ಪಾದ ಕಮಲಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂತಹ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ನಾಯಕರೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಮಹಾಗುರುಗಳೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಾಯಕರೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

೯. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರ್ [1]

(೧೯೦೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ೨೫ರಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪುರಾತನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದರ ಬೋಧನೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯವಿದೆ. ಮೂವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಗೆ ಒಯ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇತರ ದೇವದೂತರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಬರುವನು ಅವನದೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಸಂದೇಶವಾದರೂ ಅವನು ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವನು. ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶದ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅವನ ಸಂದೇಶವು ಅಡಗಿಹೋಯಿತು. ಇಂದು ಅದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ಇಂದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಹಮ್ಮದನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅರೇಬಿಯದ ಪ್ರವಾದಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಹಮ್ಮದ್ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಧರ್ಮಕ್ಕೇನೂ ಅಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಅವನು ಹಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದ. ನೋಡಲು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಶ್ರೀಮಂತ ವಿಧವೆ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಈ ಯುವಕನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದಳು. ಆನಂತರ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮದುವೆ ಆದರು. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪ್ರಪಂಚದ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ರೋಮನ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಸಿಯಾದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಅವನ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದವು. ಅವನಿಗೆ ಹಲವು ಹೆಂಡಿರುಗಳು ಇದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಯಾರೊ, ನೀನು ಯಾವ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಸುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ತನ್ನ ಮೊದಲನೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. "ಏಕೆಂದರೆ ಅವಳು ಮೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದಳು." ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ, ಆದರೆ ಹೆಂಗಸಿನ ಸ್ವಭಾವವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಮಹಮ್ಮದನಿಗೆ ಪಾಪ, ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ, ಮಿಥ್ಯಾಚಾರ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ನರಬಲಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ಯಹೂದ್ಯರು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದರೋ ಅವನ ದೇಶದ ಜನರಿಗಿಂತ ಮತ್ತೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆತುರ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಹತ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಇರಬೇಕು. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು

[1] C.W. Vol. I, P. 481

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಹಮ್ಮದನಿಗೆ ಕನಸುಗಳು ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಅವನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ನೀನು ಸತ್ಯದ ಸಂದೇಶವಾಹಕನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಏಸು, ಮೋಸಸ್, ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದೆಂದೂ, ನೀನು ಹೋಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಏಸುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ರಾಜಕೀಯವನ್ನೂ, ಪಾರ್ಸಿಗಳು ದ್ವೈತವನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಹಮ್ಮದನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: "ನಮ್ಮ ದೇವರು ಒಬ್ಬ, ಅವನೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರ. ಅವನಿಗೂ ಇತರ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ."

ದೇವರು ಎಂದರೆ ದೇವರೇ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಡಕಾದ ತತ್ತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ, ಜಟಿಲವಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. "ನಮ್ಮ ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ, ಅವನಿಗೆ ಎರಡನೆಯವರಿಲ್ಲ. ಮಹಮ್ಮದನೇ ಅವನ ದೂತ." ಮಹಮ್ಮದನು ಮೆಕ್ಕಾದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಜನ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವನು ಮದೀನಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಹೋದನು. ಅವನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಇಡೀ ಜನಾಂಗ ಒಂದಾಯಿತು. ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿತು. ಅದೊಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತು.

ನಿಮ್ಮಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಇವೆ, ಪೂರ್ವ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಸಂದೇಶವಾಹಕರು ದೇವರಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು? ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೂ ಅವಗುಣಗಳಿವೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ? ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಲೋಪಗಳನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲೆ. ದುರ್ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಗುಣಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ನೊಣಗಳು ಗಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವುವು. ದುಂಬಿಗಳು ಹೂವಿನ ಮಕರಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುವು. ನೊಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಡಿ. ದುಂಬಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

ಅನಂತರ ಮಹಮ್ಮದನು ಹಲವು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಮಹಾಪುರುಷರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂರು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬಲ್ಲರು. ನಿಮ್ಮಂತಹ 'ಮಹಾತ್ಮ'ರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನ ನಿಗೂಢವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅಳೆಯಲಾರೆವು. ಕ್ರಿಸ್ತನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಹಮ್ಮದನನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದು. ನಾವು ನೀವು ಯಾರು? ಹಸುಗೂಸುಗಳು. ಅಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮರನ್ನು ನಾವು ಏನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೇವು?

ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಂದಿತು. ಮೊದಲನೆ ಸಂದೇಶವೇ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆ. ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ, ಜನಾಂಗ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ! ಈ

ವ್ಯವಹಾರಗುಣ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಈ ಮಹಾಸಂದೇಶ ಬಹಳ ಸರಳ ವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ. ಅವನು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ.

ಅವರ ಮಸೀದಿಗಳು ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟಂಟರ ಚರ್ಚುಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾಡೂ ಇಲ್ಲ. ಚಿತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೀಠವಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಖುರಾನಿದೆ. ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾದ್ರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಗುರುವೂ ಇಲ್ಲ. ಆಚಾರ್ಯನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನೊ ಅವನು ಜನ ರಿಂದ ಬೇರೆ ನಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ.

ಈ ಹಿಂದಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಸಂದೇಶವಾಹಕರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಪೂಜಿಸುವೆನು. ಅವರ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಲ ವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ನಾವು ಬದುಕಿರುವೆವು. ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಏಸು ಅಥವಾ ಮಹಮ್ಮದನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನು ಕರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಚಾ ಅಲ್ಲ. ಏಸುವಿನ ಒಂದು ಅನುಕರಣ ಆಗಬೇಡಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏಸುವೆ ಆಗಿ. ನೀವು ಏಸು, ಬುದ್ಧ ಅಥವಾ ಇತರರಂತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ವರು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಗಾಗುವವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಏಸು ವಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಹೂದ್ಯ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ. ನೀವೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇವರು ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲರು? ನೀವು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅನಂತವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇ. ನಾನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಇರು ವುದು. ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಅವನು ಇಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಈ ರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ.

ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಮರಗಳಂತೆ ಅಷ್ಟೇ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸಹೋದರರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದುವರಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಇತರರು ನಮಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವದೂತರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವರು. ನೀವು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುವರು. ನೂರು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವೆವು.

ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಾವು ಪ್ರಲೋಭನೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವೆವು. ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗುವೆವು.

ಧರ್ಮ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ, ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕ್ರಮ, ಅಷ್ಟೇ. ಸಿದ್ಧಾಂತ, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು, ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮವೇ ಅಂಗ ಸಾಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಅಂಗಸಾಧನೆಯಿಂದ ನಾವು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುವೆವು. ಕೊನೆಗೆ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ನಮ್ಮ ಅಂಗಸಾಧನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಂಗಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದೊಡನೆಯೇ ಆ ಅಂಗಸಾಧನೆ ನಿಂತಂತೆಯೆ.

"ಧರ್ಮ ಯಾವಾಗ ನಾಶವಾಗುವುದೋ, ಅಧರ್ಮ ಯಾವಾಗ ಹೆಚ್ಚುವುದೊ ಆಗ ನಾನು ಅವತಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸಾಧುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವತಾರವೆತ್ತುವೆನು". (ಗೀತಾ IV, 7-8)

ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯ ಮಹಾಸಂದೇಶಕರು ಇವರು. ಇವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾ ಗುರುಗಳು, ಅಣ್ಣಂದಿರು. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧೦. ಬಿಲ್ವಮಂಗಳ [1]

ಬಿಲ್ವಮಂಗಳ ಎನ್ನುವುದು "ಸಂತರ ಜೀವನ" ಎಂದು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುವಕನು ಇದ್ದನು. ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಇವನು ಅನುರಕ್ತನಾದನು. ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನದಿಯನ್ನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ದಾಟಿಕೊಂಡು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅವನ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಾತರನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ಮ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇವನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೊಣಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೂ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ತೀರಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಿರುಗಾಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಮಳೆಯು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿಯತೊಡಗಿತು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಲೆಗಳು ಎದ್ದವು. ಅದನ್ನು ದಾಟುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವನು ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಣಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಒಂದು ದೋಣಿಯವರು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ಅಂಜಿದರು. ಆದರೆ ಅವನು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಹೃದಯವಾದರೊ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಹೋಗಲು ಹಟ ಮಾಡಿದನು. ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೊಲೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದನು. ಆಚೆಯ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ತೊಲೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ತೀರದಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಅನಂತರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋದನು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದನು. ಆದರೆ ಗಾಳಿ ಭೋರ್ಗರೆದು ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೂ ಅವನು ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಹಗ್ಗ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವನು ಆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು "ಓ, ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಳು ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುವಳು" ಎಂದು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಹತ್ತಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದನು. ಹುಡುಗಿಯು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಯುವಕನು

[1] C.W. Vol. I P. 485

ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅವನಿಂದ ತುಂಬಾ ದುರ್ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, "ಏನು ಸಮಾಚಾರ? ಏತಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ದುರ್ಗಂಧ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ? ನೀನು ಹೇಗೆ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಂದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ "ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮ ಹತ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವಳು ನಕ್ಕು "ಎಂತಹ ಪ್ರೀತಿ, ನಾವಿರುವುದು ಹಣಕ್ಕಾಗಿ! ಮೂಢ, ನೀನು ಹತ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ನಾನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯಾ? ನೀನು ನದಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟಿದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. "ನಾನೊಂದು ತೊಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತೇಲಿಬಂದೆ" ಎಂದನು. ಅದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದಳು ಹುಡುಗಿ. ಆ ಹಗ್ಗ ನಾಗರಹಾವಾಗಿತ್ತು. ಘೋರ ವಿಷಜಂತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಚ್ಚಿದರೆ ಸಾಕು, ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು ಒಂದು ಬಿಲದೊಳಗೆ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯುವಕ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಹಗ್ಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಪ್ರೇಮದ ಹುಚ್ಚು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿತು. ಹಾವಿನ ತಲೆ ಬಿಲದೊಳಗೆ ಇದ್ದಾಗ ದೇಹ ಹೊರಗೆ ಇತ್ತು. ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದರೆ ಅದು ಬಿಲದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯುವಕ ಹಾಗೆ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈ ಸೆಳೆತದಿಂದ ಹಾವು ಸತ್ತಿತ್ತು. "ನಿನಗೆ ತೊಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು?" ಎಂದು ಹುಡುಗಿ ಕೇಳಿದಳು. "ಅದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು" ಎಂದನು. ಅದೋ ಒಂದು ಕೊಳೆತು ನಾರುವ ಶವ. ನದಿ ಅದನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಯುವಕನು ಅದನ್ನು ಒಂದು ತೊಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಅಷ್ಟು ದುರ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದನು. ಆ ಹೆಂಗಸು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದಳು: "ನಾನೆಂದೂ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರೀತಿ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೇನು ನಮಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತನೆ ಆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನನ್ನಂತಹ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಏಕೆ ನೀಡುವೆ? ದೇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೀನು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು? ನೀನು ಆಗ ಪೂರ್ಣಾತ್ಮನಾಗುವೆ." ಯುವಕನಿಗೆ ಇದು ವಜ್ರಾಘಾತದಂತೆ ಬಿತ್ತು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅವನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದನು. ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ಅವನು ಕೇಳಿದನು. "ಹೌದು, ಹೌದು, ಸಖನೆ ದೇವರಿರುವನು" ಎಂದಳು ಅವಳು. ಆತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ. ಒಂದು ಕಾಡನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಳುತ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ: "ದೇವರೇ ನನಗೆ ನೀನು ಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕ್ಷುದ್ರ ಮಾನವ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಮಹಾನದಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಲ್ಲ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಉಗ್ರ ಪ್ರವಾಹ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನಂತ ಸಾಗರ ಬೇಕು. ನೀನೇ ಅದು. ನೀನು ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಾ." ಹೀಗೆ ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಅವನು ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ. ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಹೀಗೆ ಇದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ಜಯಶೀಲನಾಗಿರಬಲ್ಲೆ ಎಂದು

ಭಾವಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಊರುಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಒಂದು ನದಿತೀರದಲ್ಲಿ ಸೋಪಾನ ಪಂಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆ ಊರಿನ ವರ್ತಕನ ಸುಂದರಳಾದ ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತನ್ನ ಆಳಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದಳು. ಅವಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದೊಡನೆಯೇ ಇವನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳೆಯ ವಾಸನೆಗಳು ಮೇಲೆದ್ದವು. ಆ ಮನೋಹರವಾದ ಆಕಾರ ಪುನಃ ಇವನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅವಳನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅವಳನ್ನೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೆ ಗಂಡ ಬಂದ. ಕಾವಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ನೋಡಿ "ದಯವಿಟ್ಟು ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ "ನಾನೊಂದು ಭೀಕರ ವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು. ಆಗ ಗೃಹಸ್ಥನು, "ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಗೃಹಸ್ಥ. ತಾವು ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು. "ನಾನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು" ಎಂದು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆತ ದೇವರೆ ಏನಿದು! ನಾನು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವೆನು, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವಳು. ದೇವರು ಎಲ್ಲ ರನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಒಳ್ಳೆಯದು, "ಬನ್ನಿ ಸ್ವಾಮಿ ಒಳಗೆ" ಎಂದನು. ಆತ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆಕೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳನ್ನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, "ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವೆಯ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅವಳು ಕೊಟ್ಟಳು. ಅದನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. "ಪಾಪಿ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ನಾಶವಾಗಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀವು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಂಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಲಾರಿರಿ. ನೀವೇನಾದರೂ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಬೃಂದಾವನದ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಅಂತರ್ ಚಕ್ಷುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಕು. ಕಣ್ಣುಗಳೇ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಇರುವುದು" ಎಂದನು. ಅವನು ಪುನಃ ಕಾಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದನು. ಅವನು ಪುನಃ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅತ್ತನು. ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರವಾಹ ಸತ್ಯಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಜಯಪ್ರದನಾದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ನದಿಗೆ, ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ, ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿದನು. ಅದು ಗೋಪಾಲನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದನು ಎಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು. ಆಗ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟನು. ಅವನನ್ನು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಭಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಶ್ಲೋಕ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಬರೆದವರು ಮೊದಲು ಗುರುಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಈತ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾನೆ.

೧೧. ಗೀತಾ ವಿಚಾರ [1]

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೯೭ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಹುಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸಂಘದ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಆಲಂಬಜಾರಿನ ಮಠದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಸಾಧುಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಯುವಕರು ಅವರ ಸುತ್ತ ನೆರೆದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತರಬೇತು ಮಾಡತೊಡಗಿ ದರು. ಗೀತೆ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವ ರನ್ನು ಧ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಲ ಅವರು ಅನುವಾದದ ಬಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಮೋಘವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮಠದ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಅದರ ಅನುವಾದದ ಸಾರಾಂಶ ಇದು:

ಗೀತೆ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಗೀತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮೊದಲನೆಯದು ಅದು ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು. ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ವೇದವ್ಯಾಸರು ಬರೆದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗವೇ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದನೆ? ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನಿಜವಾಗಿ ಜರುಗಿತೆ? ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಅರ್ಜುನ ಮುಂತಾದವರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆ?

ಈಗ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ವೇದವ್ಯಾಸರೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ ಹಲವರಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಬಾದರಾಯಣ ವ್ಯಾಸನೆ? ದ್ವೈಪಾಯನ ವ್ಯಾಸನೆ? "ವ್ಯಾಸ" ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಿರುದು, ಯಾರು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆದರೂ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಎಂದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದದಂತೆ ವ್ಯಾಸ ಎಂಬುದು ಕೂಡ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಗೀತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಗೀತೆಯ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೋಧಾಯನ ವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದೊಂದು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ದೃಢಪಡಿಸಿದರೆ ಗೀತೆಯು ಪುರಾತನವಾದದು ಮತ್ತು ವೇದವ್ಯಾಸರೆ

[1] C.W. Vol. IV, P. 102

ಅದರ ಕರ್ತೃಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೋಧಾಯನರು ವೇದಾಂತ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯ (ಇದರಿಂದಲೇ ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸು ವರು. ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದರು ಇದನ್ನೇ ಬಹಳ ಚರ್ಚಿಸುವರು) ಭರತಖಂಡವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಯಾವುದೋ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಹುಳು ತಿಂದುಹೋದ ಓಲೆಗರಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದರಂತೆ. ವೇದಾಂತ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಬೋಧಾಯನ ಭಾಷ್ಯವೆ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾದ ಕಾರ್ಗತ್ತ ಲಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದರೆ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೋಧಾಯನ ಭಾಷ್ಯವಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿ ಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೇ ಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃವೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು.

ಚರ್ಚೆಯ ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವಾದ ಕೃಷ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ದೇವಕೀಪುತ್ರನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಘೋರಾ ಎಂಬ ಯೋಗಿಯಿಂದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾರಕೆಯ ರಾಜ. ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅವನ ಗೋಪೀ ಲೀಲೆಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಪುನಃ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಅವನ ರಾಸ ಲೀಲೆಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡುವರು. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮದನೋತ್ಸವ ಎಂಬುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಡೋಲಜಾತ್ರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಸಲೀಲೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಆರೋಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದೆ? ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಸ್ವಭಾವವೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ತೋಚಿದುದನ್ನೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಸರಿ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ: ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಹೆಸರಿನ ಆಸೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೊ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೊ ಬಳಕೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವವನಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಗೋಳ ಜ್ಞಾನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಪನೆ ಲಂಗು ಲಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣವೇ ಎಷ್ಟೋ ಮನೋಕಲ್ಪಿತ ದಧಿಸಾಗರ, ಮಧು ಸಾಗರ, ತುಪ್ಪದಸಾಗರ ಮುಂತಾದವು ಇವೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರುಷ ಬದುಕುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವರುಷ ಬದುಕುವನು. ಆದರೆ ವೇದ

"ಶತಾಯುರ್ವೈ ಪುರುಷಃ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯ.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನ ಜೀವನದ ಸುತ್ತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಅಲೌಕಿಕ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವ. ಕೃಷ್ಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅವನು ಬಹುಶಃ ರಾಜನಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ನಾನು "ಬಹುಶಃ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ರಾಜರಾಗಿದ್ದರು. ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ಗೀತೆಯ ಬೋಧನೆ ಮಹಾಭಾರತದ ಬೋಧನೆಯಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಪಂಥವಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಥ ಬಂದಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸದೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತಿತ್ತು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೊಸ ಪಂಥ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎರಡು ಕೂಡ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಪಂಥ ಮಾತ್ರವೇ ನಾಶವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಗೀತೆಯು ಅಂತಹ ಒಂದು ಪಂಥದ ಉಚ್ಚ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅದು ನಡೆಯಿತೆಂದು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಮಾಣಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ಕುರುವಂಶಜರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಾಂಚಾಲರಿಗೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾದಲನುವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಸಂಜ್ಞೆಗೆ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಸೇನಾ ಸಮೂಹದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ? ಆ ರಣಕೋಲಾಹಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಕಾರನಿದ್ದನೆ? ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಕಕಥೆ. ಅದರ ಅಂತರಾರ್ಥವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನವರತವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅವನ ದುಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ಸತ್ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘರ್ಷಣೆಯೇ ಯುದ್ಧ. ಇದು ಕೂಡ ವಿಚಾರಸರಣಿಗೆ ವಿರೋಧವಲ್ಲ.

ಅರ್ಜುನ ಮುಂತಾದವರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದೇಹಗಳಿವೆ. ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥ. ಅಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರುಗಳೆಲ್ಲ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರ ಹೆಸರುಗಳಾಗಲಿ, ಅಂತಹವರಿದ್ದರು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯಾಗಲೀ

ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಮಗನಾದ ಜನಮೇಜಯನ ಹೆಸರಿದೆ. ಆದರೂ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ, ಅರ್ಜುನ ಮುಂತಾದವರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ.

ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೂ ನಿಜವಾದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಯಾವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತರೆ ನಾವು ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾಗುತ್ತೇವೋ ಆ ಜ್ಞಾನವೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೆಲ್ಲ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಲವಲೇಶವೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಶೋ ಧನೆ ಏಕೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ನಾವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪಂಥ ದವರು ಹಲವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಗುರಿ ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಹಲವು ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮಹಾದೇವನು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ನಂಬುವುದು ಸತ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಂಬುವುದು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಹೋಗದಂತೆ ಅವರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಇದೆ. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮದ್ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಪುರುಷರೆ ಇಂತಹ ಹಲವು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ್ದರು, ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಓದುವಾಗ, ಎಷ್ಟೋ ಅಸಂಗತವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿ ದ್ದಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅನನ್ಯ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ರುವ ಒಂದು ಗುಲಾಬಿ ಹೂವು ಗಿಡದ ಮುಳ್ಳು ಬಳ್ಳಿ, ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ. ಅದರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗೀತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಣಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಅಪೂರ್ವ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತುರಾಯಿಯಂತೆ ಇದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಭಾವ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ.

ಈಗ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಗೀತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು? ಅದೇ ಇದು: ಗೀತೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳ ಕಟ್ಟಾ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದಭಾವದಿಂದ ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃ ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಥದವರೂ ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಿರುವನು. ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೂಡಾ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು.

ಅನಂತರವೇ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮ. ಈಗ ಜನರು ಅದನ್ನು ಬಹು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅನಾಸಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಎಂದಾದರೆ ನಿರ್ದಯರಾದ ಮೂಢರು ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳು ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುವುವು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಜನಕನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವರು. ತಾವೇ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಲಿ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಅವರಿಗೆ. ಆದರೆ ಜನಕ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಪಡೆಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿರುವುದೊಂದೆ ಇವರ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಹತೆ! ಇದರಿಂದಲೇ ಇವರು ಜನಕರಾಗ ಬಯಸುವರು. ಹಾಗಲ್ಲ, ನಿಜವಾದ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮಿ ಮೂಢನೂ ಅಲ್ಲ, ಜಡನೂ ಅಲ್ಲ, ನಿರ್ದಯನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ತಾಮಸಿಕನಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅವನ ಹೃದಯ ಪ್ರೀತಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅವನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಬಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ವಿಶ್ವಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅರಿಯಲಾರದು.

ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ ಇವೇ ಗೀತೆಯ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು.

ಈಗ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಓದೋಣ.

॥ ಸಂಜಯ ಉವಾಚ ॥

ತಂ ತಥಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಟಮಶ್ರುಪೂರ್ಣಾಕುಲೇಕ್ಷಣಂ
ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ 1 ॥

॥ ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ ॥

ಕುತಸ್ತ್ವಾ ಕಶ್ಮಲಮಿದಂ ವಿಷಮೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಮ್
ಅನಾರ್ಯಜುಷ್ಟ ಮಸ್ವರ್ಗಮಕೀರ್ತಿಕರಮರ್ಜುನ ॥ 2 ॥
ಕ್ಲೈಬ್ಯಂ ಮಾಸ್ಮಗಮಃ ಪಾರ್ಥ ನೈತತ್ತ್ವಯ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ
ಕ್ಷುದ್ರಂ ಹೃದಯದೌರ್ಬಲ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವೋತ್ತಿಷ್ಠ ಪರಂತಪ ॥ 3 ॥

ಸಂಜಯ ಹೇಳಿದ: ಮರುಕ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳಿಂದ ಪರವಶನಾಗಿ ದುಃಖಾಶ್ರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಧುಸೂದನ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: ಓ ಅರ್ಜುನ, ಇಂತಹ ವಿಷಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಗೆ ಖಿನ್ನನಾಗಬಲ್ಲೆ? ಇದು ಅನಾರ್ಯರ ರೀತಿ, ಇದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಕ್ಲೈಬ್ಯಕ್ಕೆ ವಶನಾಗದಿರು. ಕುಂತೀಕುಮಾರನೆ, ನಿನಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ವೈರಿ ಭಯಂಕರನೇ, ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲೇಳು.

"ತಂ ತಥಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಟಂ" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾವ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವುದು! ಅನಂತರ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದನು. "ಕ್ಲೈಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮ ಗಮಃ ಪಾರ್ಥ" ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿರುವನು? ಏಕೆಂದರೆ ಅರ್ಜುನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನು ಸತ್ತ್ವಗುಣಾಧಿಕ್ಯನಾಗಿದ್ದನು ಎಂಬುದಲ್ಲ, ಅದೆಲ್ಲ ತಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದುದು. ಸತ್ತ್ವಗುಣಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಜಯಾಪಜಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದ್ವಿಗ್ನನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಾಗುವುವು. ಹಲವರು ತಾವು ಸಾತ್ತ್ವಿಕರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ತಾಮಸವಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಹಲವರು ಅಶುಚಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ ತಾವು ಪರಮಹಂಸರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಮಹಂಸರು ಉನ್ಮತ್ತನಂತೆ, ಜಡನಂತೆ, ಪಿಶಾಚಿಯಂತೆ ಇರುವರೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವರು, ಆದರೆ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪರಮಹಂಸರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಅತಿರೇಕದ ಕೊನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಜ್ಞಾನ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅತಿ ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಅತಿಮಂದವಾದ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನಗಳೆರಡೂ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಶಾಖದ ಅತಿ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಶಾಖವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ಸತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ತಮೋಗುಣಗಳು ಕೆಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ

ಬಗೆಯಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ರುವಗಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ತಮೋಗುಣ ಸತ್ತ್ವದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಚ್ಛಿಸುವುದು. ವೀರಯೋಧ ಅರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ಇದು ದಯೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು.

ಅರ್ಜುನನ ಈ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಭಗವಂತನು ಏನು ಹೇಳಿದ? ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪಾಪಿ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ತೆಗಳಕೂಡದು. ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಕಡೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುವಂತೆ, ಭಗವಂತ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ "ನಿನಗೆ ಇದು ತರವಲ್ಲ" ಎನ್ನುವನು. ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳ ಆಚೆ ಇರುವ ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಆತ್ಮ. ನಿನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮರೆತು ಪಾಪಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ದೇಹ ಮನಸ್ಸಿನ ಉಪಾಧಿಗಳಿಗೆ ವಶನಾಗಿ ನೀನು ಹಾಗೇ ಆಗಿರುವೆ. ಆದಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುವನು. "ಎಂದಿಗೂ ಕ್ಲೈಬ್ಯಕ್ಕೆ ವಶನಾಗಬೇಡ, ಕುಂತೀ ಸುತ" ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವ್ಯಸನವೂ ಇಲ್ಲ, ಪಾಪವೂ ಇಲ್ಲ, ರೋಗವೂ ಇಲ್ಲ, ಶೋಕವೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಾಪವೆನ್ನುವುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಅಂಜಿಕೆ, ಸುಪ್ತವಾದ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೋ ಅದೇ ಪುಣ್ಯ. ಯಾವುದು ನಿನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದೊ ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಪಾಪ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗು, ಹೇಡಿತನದಿಂದ ಪಾರಾಗು. "ನೀನು ವೀರ, ನಿನಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ."

ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾದ ನೀವು "ಕ್ಲೈಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮ ಗಮಃ ಪಾರ್ಥ ನೈತತ್ತ್ವಯ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ" ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದರೆ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ, ಶೋಕ, ಪಾಪ, ವ್ಯಸನಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವುದು. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಜಿಕೆಯ ಭಾವನಾತರಂಗ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನಿ, ಅನಂತರ ನೋಡಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪವಾಡದಂತೆ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು. ನೀನು ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಹೋಗು, ಹೋಗು ಫಿರಂಗಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಅಂಜಬೇಡ.

ಎಂತಹ ಅಧಮಾಧಮನನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸಬೇಡ. ಅವನ ಬಾಹ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಡ. ಪರಮಾತ್ಮನಿರುವ ಅಂತರಂಗದ ಕಡೆ ನೋಡು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಶೌರ್ಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿ: "ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಸನವಿಲ್ಲ, ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಅನಂತ ನೀನು." ಏಳಿ, ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ.

"ಕ್ಲೈಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮ ಗಮಃ ಪಾರ್ಥ ನೈತತ್ತ್ವಯ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ ।
ಕ್ಷುದ್ರಂ ಹೃದಯದೌರ್ಬಲ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವೋತ್ತಿಷ್ಠ ಪರಂತಪ ॥

ಒಬ್ಬ ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕವೊಂದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಇಡೀ ಗೀತಾಪಾರಾಯಣದ ಫಲ ಬರುವುದು. ಈ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗೀತಾಬೋಧನೆಯ ಸಾರವೆಲ್ಲ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ.

೧೨. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೧) [1]

(೧೯೦೦ರ ಮೇ ೨೬ರಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾವು ಗೀತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಅದರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಷ್ಯ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಭಾರತ ದೇಶದ ಬೈಬಲ್ಲು. ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲಿ (ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ) ಯಾವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದೊ ಅದರಂತೆಯೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ಸುಮಾರು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣವು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕರಣ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಯಾವ ಗುರುವಿನ ಜೀವನವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಚರ್ಚೆಯ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು (ಅಥವಾ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು) ಎಂದು ಅರ್ಥ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲವು ಉಪನಿಷತ್ತು ಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅವು ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಂತೆ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುವುದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆದಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕ ದಿಂದ ಬರೆದಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳು ವರು. ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಅದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹಿಂದೆ ರಚಿತವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಅವು ಎಷ್ಟು ಪುರಾತನವಾದವು ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೀತೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದೇ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸು ವುದು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೀತೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿರುವುದು.

ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವೇದಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿ. ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಂದರೂ ಈ ಕೋಣೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಹಲವು ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಪುರೋಹಿತರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ನೆನಪಿನ ಬಲ ದಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇಂತಹ ಜನ ಈಗಲೂ ಇರುವರು. ಅವರು ವೇದ

[1] C.W. Vol. I, P. 446

ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೇವಲ ನೆನಪಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಒಂದು ಸ್ವರ ವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಹೇಳುವರು. ವೇದದ ಬಹುಭಾಗ ಈಗ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದು ಉಳಿದಿರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದಷ್ಟು ಇದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾಗಿರುವುದು ಋಗ್‌ವೇದದ ಮಂತ್ರಗಳು. ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವರು. ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಂತರ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರಿಗೂ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇದೂ ಕೂಡ. ವೇದಗಳನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿರುವರು. ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು. ಇದು ತತ್ತ್ವಗಳ ಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಕರ್ಮಕಾಂಡ.

ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಗಳು ಇವೆ. ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಹಲವು ಮಂತ್ರಗಳಿವೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯಾಗಯಜ್ಞಾದಿಗಳ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಅದ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತುಂಬಾ ವಿವರವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುರೋಹಿತರ ಸೇನೆಯೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪುರೋಹಿತ ವೃತ್ತಿಯೇ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಜನ ಸಾಧಾರಣರು ಬಹಳ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ದೇವತೆಗಳು ಮಾಯವಾದರು. ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳು ನಿಂತವು. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇದು. ಮೀಮಾಂಸಕರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇತರರು ದೇವ ರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳವರು. ನೀವು ಮೀಮಾಂಸಕರನ್ನೇ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇವತೆಗಳ ಅರ್ಥ ವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಹುಶಃ ನಿಮಗೆ ಕೊಡ ಲಾರರು. ಪುರೋಹಿತರು ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಅಗ್ನಿಕುಂಡಕ್ಕೆ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸು ವರು. ಮೀಮಾಂಸಕರನ್ನು ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಶಬ್ದ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ. ವೇದಗಳು ಎಂದರೆ ಶಬ್ದಗಳು. ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವುಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಯೌಗಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದ ವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಮಾಯವಾಯಿತು. ವೇದಗಳೇ ದೇವತೆಗಳಾದವು. ಆದಕಾರ ಣವೇ ವೇದಗಳ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಶಬ್ದಗಳು ನಿತ್ಯ ವಾದವು. ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು. ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಚಿಂತ ನೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆಯ ಆವಿರ್ಭಾವ. ಶಬ್ದದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ

ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ವೇದಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವೂ ವೇದಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಚಿಂತನೆ ಇರಲಾರದು. ಕುದುರೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆಲೋಚನೆ, ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಏನು? ಅವೇ ವೇದಗಳು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ವೇದಭಾಷೆ, ದೇವಭಾಷೆ ಎನ್ನುವರು ಕೂಡ. ವೇದಭಾಷೆಗಿಂತ ಪುರಾತನವಾದುದು ಬೇರೊಂದು ಇಲ್ಲ. ವೇದಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದರು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದಗಳೇ ವೇದ. ನಾನು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಅದು ವೇದವಾಗುವುದು. ಅದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಬೇಕಾದ ಪರಿಣಾಮ ದೊರಕುವುದು.

ಈ ವೇದರಾಶಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಈ ಶಬ್ದರಾಶಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವ. ಒಂದು ಯುಗವು ಕೊನೆಗೊಂಡಮೇಲೆ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗು ವುವು. ಬರೀ ಶಬ್ದವಾಗುವುವು. ಆ ನಂತರ ಚಿಂತನೆಯಾಗುವುವು. ಮುಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಚಿಂತನೆಯು ಶಬ್ದರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು. ಆ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಭ್ರಾಂತಿ, ಅದೆಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ವೇದವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುವು. ಆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೆ, ವೇದಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಜನರು ರಚಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅದನ್ನು ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನು ಹಿಂದಿನ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿ ಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ನಮ್ಮದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಧರ್ಮ, ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಸರಿ, ನಿಮ್ಮದು ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಮೀಮಾಂಸಕರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: "ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಸಾವಿರದ ಒಂಭೈನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಎಂದು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಸತ್ಯವೋ ಅದು ಅನಂತವಾಗಿರಬೇಕು, ನಿತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಸತ್ಯದ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರಮಾಣ. ಅದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರು ವುದು. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯಾರೋ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆಂದು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ವೇದಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೇವದೂತನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಮತ್ತಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದಿರುವುದು ಅನಂತ ಶಬ್ದರಾಶಿಯಿಂದ, ಸ್ವಭಾವತಃ ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತು ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಹೋಗುವುದು." ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದೇ ಸತ್ಯ. ಶಬ್ದವೇ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆದಿ. ಜೀವಾಣುಗಳು

ಇರುವಂತೆಯೇ ಶಬ್ದಾಣುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳೂ ಇರಲಾರವು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಗ್ರಹಣವಿದ್ದರೆ, ಭಾವನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಗಳೇ ವೇದ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬೌದ್ಧರು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ನಮ್ಮದು ಕೂಡ ವೇದವೇ; ಆನಂತರ ಅವು ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸಿವೆ ಎನ್ನುವರು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಆಕರ್ಷಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಗುಲ ಹೀಗೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗೇ ಇದೆ. ನಿಯಮ ಎಂದಿಗೂ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು "ಹೊಸ ಧರ್ಮ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ" ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲ ಕಾಡುಹರಟೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನಿಯಮಗಳು ಇರಬಹುದು. ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಶಬ್ದ ಅನಂತವಾದುದು ಎಂದು ಸಾರಿದ ಆ ಪುರಾತನ ಪುರೋಹಿತರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನ ಚ್ಯುತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ತಾವು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವರು. ಅವರು, "ನಿಮಗೆ ಆ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು, ನಾವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವಂತ ದೇವತೆಗಳು. ನಮಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಿ. ನಾವು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರೆ? ನಿಮಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲು, ಸುಂದರ ಪುರುಷರಾಗಲು ದೀರ್ಘಾಯುಗಳಾಗಲು, ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುವಿರೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವರು."

ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವೂ ಇದೆ. ವೇದಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವಾದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದ ಆದರ್ಶವು, ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಆದರ್ಶದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಆ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ, ಇಹ ಮತ್ತು ಪರದಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಅದೇ ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದವು. ನೀವು ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುರೋಹಿತನು ನಿಮಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡುವನು. ನೀವು ಆನಂತರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಇರುವರು. ಈ ಸುಖವು ರಂಕರಾಟಣೆಯಂತೆ (merry-go-round) ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೀರಿಲ್ಲ, ಅಳು ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುತ್ತಿರುವುದೇ. ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಇಲ್ಲ. ತಿನ್ನುತ್ತಿರಬಹುದು. ತಲೆನೋವು ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಮಾನವನ ಪರಮ ಗುರಿಯೇ ಇದು ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರು ಭಾವಿಸಿದರು.

ಈ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಲುವುದು. ಮನುಷ್ಯ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಲಾಮ. ಅವನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗುಲಾಮನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ನಿಯಮ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೆ? "ಇಲ್ಲ! ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗುಲಾಮರಾಗಿರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಲಾಮರಾಗಿ. ನಾವು ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಸುಖ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ದುಃಖ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು." ಇದು ಮೀಮಾಂಸಕರ ಆದರ್ಶ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಾವನೆಗಳು ಇವು. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂದಿಗೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಅವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕವಿದಿರುವ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದುರ್ಬಲರಾದೊಡನೆ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವುದು. ಅವರ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಚೂರುಚೂರಾಗುವುದು. ಆಸೆ ಆಂಜಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅವರು ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪೀಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವರು ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೇಳುವರು. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವುದು, ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದು, ಇಷ್ಟೇ. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗುವುದು! ನೀವು ಅನಂತರ ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಖವಾಗಿರಿ. ಯಾರೋ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಪಾಪ ಈ ಮೃಗಗಳು!

ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ದೇವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅನಂತರ ದಯಾಮಯನಾದ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾದ ಭಾವನೆ. ನಾವು ಪುರೋಹಿತರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಆದರ್ಶ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತ ಬರುವುದು. ಹಲವು ದೇವರುಗಳ ಬದಲು ಒಂದೇ ದೇವರನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕರ್ಮ ನಿಯಮದಿಂದ ಬದ್ಧರು ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವು ನಮಗೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಗುರಿಯೇ ನಿಯಮಾತೀತನಾಗುವುದು. ಭೋಗವೇ ಎಂದಿಗೂ ಪರಮ ಗುರಿಯಾಗಲಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಭೋಗ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬಹುದು.

ಆದರೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟೂ ಬೇಡಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು. ನೀವು ಒಂದು ಗಾಣದ ಸುತ್ತ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರೇ ವಿನಃ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರಿರಿ. ಭೋಗ ದುಃಖವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಅನಂತ ಸುಖ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮಕ್ಕಳ ಕನಸು. ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಸುಖವೂ ದುಃಖವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನನ್ನ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಮತ್ತಾವುದೋ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅದುಮಿಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಅದುಮಿಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಂತಹ ಭಾವನೆ? ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು. ಅದು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಆಗ ನಾನೊಬ್ಬ ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಭಾವನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಡಗಿಹೋಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಏನು ಬಂತು? ಅದು ನಾನೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗಿತ್ತು. "ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ನಿಗ್ರಹ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು?" (ಗೀತೆ III, 33). ನಿಗ್ರಹ ಸಡಿಲವಾದೊಡನೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನೀವು ಬಲಾಢ್ಯರಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ನನ್ನ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಒಂದು ಆಸೆ ಇದೆ. ಅದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವುದು. ಹಿಂದಿನದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ನೀವು ಕೋಪಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಕೋಪದ ಸ್ವಭಾವ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಆ ಕೋಪದಿಂದ ನೀವು ಮುಂದಿನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಿರಿ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಥಾನಾಂತರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅನಂತ ಸುಖ ಮತ್ತು ಅನಂತ ದುಃಖ ಎಂಬವುಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕನಸು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಗುರಿ ಸುಖವೂ ಅಲ್ಲ ದುಃಖವೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆಯೋ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲೇ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ ಖಂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುವು ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದವು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯಾದೋಷ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ನಿಮಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು ಯಾವುದು ಪುಣ್ಯ, ಯಾವುದು

ಪಾಪ ಎಂಬುದು? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಏನು ಹೇಳುವುದೋ ಲೆಕ್ಕಿಸುವವರಾರು? ನೀವು ಎಂತಹ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಹೇಳಿ, ವೇದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ವೇದವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ವೇದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಸರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಧರ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಿತ್ಯವಾದುದು, ಪವಿತ್ರವಾದುದು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಲಾರಿರಿ. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ "ಅವು ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಅವೆಷ್ಟು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನೀವು ಬೈಬಲ್ಲನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೈಬಲ್ಲು ಭಗವಂತನ ನುಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನಂಬಿದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತೀರೋ ಆಗ ನೀವು ಬೈಬಲ್ಲಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಬೈಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದುದೇನು? ಆದರೆ ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುವರು: ನಿಮ್ಮ ಬೈಬಲ್ಲು ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದರೊಂದಿಗೂ ನಾವು ಹೋಲಿಸುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೇ ಹೋಲಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೇನು? ಅಲ್ಲಿಗೇ ಅದು ಕೊನೆಗಾಣುವುದು. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ವೇದಗಳ ರೀತಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಇದನ್ನು ನಂಬುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯವಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರು ಎಲ್ಲರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕದಿಯುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಲ್ಲ ಜೀವದ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ. ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೇ? ಮನಸ್ಸು ಎಂದರೆ ಬರೀ ಸ್ನಾಯುಜಾಲವೇ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನರಗಳ ಸಮೂಹವೇ? ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವು ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಜೀವ ಈಶ್ವರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು.

ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ತ್ಯಾಗಮಾಡು ಎನ್ನುವುದು. ಅದು ಎಲ್ಲದರ ಪರೀಕ್ಷೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಜನಶೀಲ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳಿಗೂ ಕಾರಣ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಶಾಂತವಾದಾಗ ತನ್ನ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದೊಡನೆ ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯದ ಅರಿವಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವುದು ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು? ಕಲ್ಪನೆ, ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ. ನೀವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದೊಡನೆ ನಿಮಗೆ

ಸತ್ಯದ ಅರಿವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಆಗ ತಕ್ಷಣವೇ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ನಿಮಗಾಗುವುದು.

ಆದರೆ ಪುರೋಹಿತರೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವವರು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಯಾವುದಾದರೂ ಜೀವಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿ. ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಸುಭದ್ರವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಯ್ಕೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುರುಡರು ಕುಂಟರು ಮದುವೆಯಾಗಕೂಡದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಅಂಗಹೀನರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರಾವ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಮೂರ್ಛೆರೋಗದವರು ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ. ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಲಿ ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆ: "ಹಾಗೆ ಆಗಕೂಡದು. ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅಚ್ಚ ಹೊಸದಾದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನ ಪೀಠದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಯಾರು ಬಲಿಷ್ಠರೋ, ಯುವಕರೋ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೋ ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು."

ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದಿಗೂ ಪುರೋಹಿತರು ತಾವೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜಾತಿಯಾದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿರುವೆನು. ಎರಡನೆಯದೆ ರಾಜನ ಮತದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ತತ್ತ್ವಗಳೆಲ್ಲ ರಾಜರ ಮಿದುಳಿನಿಂದ ಬಂದುವು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಿದುಳಿನಿಂದಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹೋರಾಟದ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಹೋರಾಟವಿದೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ, ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅವನನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಸಮೂಹ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬಹುದು. ಅದೇನೋ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವವನು ಚತುರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನರನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡಬಹುದು.

ಧರ್ಮವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕು. ಸಾವಿರಾರು ಮತಗಳು ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುವು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲವೊ ಅವು ಮಾತ್ರ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುವು. ಮನುಷ್ಯನು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವನು. ಅವನು ನಡೆಯುವಾಗ ಮುಂದೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೋಗುವುದು. ಅನಂತರ ಅವನ ತಲೆ ಹೋಗುವುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೇ? ತಲೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರವತ್ತು ವರುಷಗಳು ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು

ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ವಸ್ತುವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳ ಕನಸುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ವಸ್ತು ಗಳನ್ನು ಸಹಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಲೆಯು ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀವೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಧರ್ಮವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ದುಸ್ತರ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಲಾಭವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣವಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವರು ರಾಜರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬೆಂಬಲವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟ ತುಂಬಾ ಕಠಿಣ ವಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಯಿತು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಬೀಜವಿರುವುದು ರಾಜರಿಗೂ ಪುರೋಹಿತ ರಿಗೂ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮವೂ ಅವನತಿಗೆ ಬಂತು. ಒಬ್ಬರು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ದೇವತಾದಿಗಳಿಗೆ, ಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯಿತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಕೋಮುಗಳು ಒಂದೇ ಆದವು. ಆದಕಾರಣ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಭಾರತ ದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪುರೋಹಿತರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರು. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಅದೇ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯ. ಎರಡನೆ ಯದು ಅವರು ಜನರೊಡನೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಲ್ಲರು. ಪುರೋಹಿತರೆಲ್ಲ ಬಲಾಢ್ಯ ರಲ್ಲ. ಜನರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ದರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ. ಯಾರು ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರ ಸೇವಕರವರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೂರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೋ ಅಂತಹ ಸರ್ಕಾರ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರು ನಿಮಗೆ ದೊರಕುವರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನದು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಚರಮ ಸೀಮೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವಣ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡವು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯವು ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಪುರೋಹಿತರ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಗಳು ಮತ್ತು ಜನರ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಗಳು, ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉದಿಸಿದನು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು.

ನೀವು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು (ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ) ಪ್ರೀತಿಸುವರು, ಪೂಜಿಸುವರು. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಹಿಂದೂಗಳು ಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ನೀವು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂತೆ ಆಚರಿಸುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಐದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆ ಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಘಟನೆಗಳಂತಹವೇ. ಮಗು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ತಂದೆಯು ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗೊಲ್ಲರೊಡನೆ ಬಿಟ್ಟುಬರು ವನು. ಆ ವರುಷ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನೂ (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೂ) ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಅದೇ ವಿಧಿ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮದುವೆಯಾದವನು. ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹಸ್ರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ನನಗೇನೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ನೋಡಿ, ಹಿಂದೂಗಳು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರು. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪಾದ್ರಿ ತನ್ನ ಬೈಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಅಂತಹ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ತಿಮಿಂಗಿಲ ಜೋನನ ದೋಣಿಯನ್ನು ನುಂಗಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾರೋ ಆನೆಯನ್ನು ನುಂಗಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ನಾನು ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನ ವನ್ನು ಕೇಳಿರುವೆನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವೆನು. ಅವನೊಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಗೀತೆ ನಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶೀಲ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಥೆಗಳು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆ. ಯಾರನ್ನೋ ಅಲಂಕರಿಸು ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬುದ್ಧನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿ ಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ತ್ಯಾಗದ ಭಾವನೆ ಮುಖ್ಯ. ಲಿಂಕನ್ನಿನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅವನ ಶೀಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವು ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನ ಶೀಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವ. ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಕರ್ಮ ಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ, ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಪೂಜೆ. ಅದೇ ಆದರ್ಶ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಇದೇ ಅವನ ಶೀಲವಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನಾಸಕ್ತಿಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೊಂದೇ ಅವನ ಉಪದೇಶವಲ್ಲ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವನಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಕಾಣೆ. ಬುದ್ಧಿ, ಭಾವ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಇವನಲ್ಲಿ ನೋಡುವೆವು. ಇವನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ

ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ, ಯೋಧನಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕರ್ಮಶೀಲನಾಗಿರುವನು. ಸಭ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿ ಅವನು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮನಾಗಿರುವನು. ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ, ಅದ್ಭುತವಾದ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು, ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವಿರಿ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಹೃದಯ ಸಂಪತ್ತು, ಸೊಗಸಾದ ಭಾಷೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆಗೆ ಸಾಟಿಯಾದುದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಾರಿರಿ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಿರುಗಾಳಿ. ಇವನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಈಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಐದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರುವನು. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಇವನಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಮತೋಲನಕ್ಕಾಗಿ. ಅವನ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯದ ಛಾಯೆಯಿಲ್ಲ. ಅವ ನಿಗೆ ನಾನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಗೌರವ ಇದಕ್ಕಾಗಿ. ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮೂಢಾಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಉಪಯೋಗವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ಅವನು ಇಲ್ಲಿರು ವನು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೊ ಹೋಗುತ್ತಾ ವೇದದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸು ವವರಿಗೆ ಸತ್ಯಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೋಸಗಾರರಿಗಿಂತ ಮೇಲೇನೂ ಇಲ್ಲ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೂಢಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅದರದರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಹಸ್ಯ.

ಅದ್ಭುತವಾದ ಅನುಕಂಪ ಅವನದು! ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಮಿನವ ರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಅದೊಂದು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಧೀಃಶಕ್ತಿ! ಅದ್ಭುತವಾದ ಕರ್ಮಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಜೀವನ. ಬುದ್ಧನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಾದರೊ ಜೀವನದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದೇ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ. ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಇರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗುರುವಾಗುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾದರೊ ಸಮರಾಂಗಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿದನು. "ಯಾರು ಅಕರ್ಮ ದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ನೋಡುವನೋ, ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವನೋ, ಅವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಯೋಗಿ." ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಶರವರ್ಷವೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಆತ ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಜನನ ಮರಣಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯ ಜೀವನವೇ ಅವನ ಬೋಧ ನೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭಾಷ್ಯ. ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ನೀವು ಯಾರ ಬಳಿಗಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಅದರ ಬದಲು ನಾಲ್ಕು ಗಾಸ್ಪೆಲ್‌ಗಳನ್ನೇ ಪದೇ ಪದೇ ಓದಿ; ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದ

ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂದೇಶವನ್ನೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿ. ಮಹಾಪುರುಷರು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ನಾವು ಕೂಡ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ನಡತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ವೇದವಾಗುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಆ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು (ಮಹಾಪುರುಷರು) ಏನು ಆಲೋಚಿಸುವರೋ, ಅದು ಆಗುವುದು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ದೇಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ದೇಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಧೇಯವಾಗಿರುವುದು. ಇದೇ ಗುರಿ. ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನೀವೇ ದೇವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ದೇವರಾಗಲಾರಿರಿ. ಇದೇ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವರೋ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವಾದರೋ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೇವೆ.

ಇದು ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಅವನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಮುಂದಿನ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅವನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

೧೩. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೨)

(೧೯೦೦ರ ಮೇ ೨೮ರಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಗೀತೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪರಿಚಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಶ್ಯ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದೇ ವಂಶದ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಧರ್ಮವು ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸೈನ್ಯ ಬಲವು ಕೌರವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿತ್ತು. ಪಾಂಡವರು ಐದು ಜನ ಸಹೋದರರು. ಅವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿದ್ದ. ಕೌರವರು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಮುಳ್ಳಿನ ಮೊನೆಯಷ್ಟು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧರಂಗವೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ದೃಶ್ಯ. ಎರಡು ಕಡೆಯವರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಹೋದರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ತಾತ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ಮೊಮ್ಮಗ ಅವನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವನು. ಅರ್ಜುನ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳನ್ನೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಡುವನು. ಅವರನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಯುವನು. ಆಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಬಲವಾಗುವುದು. ತಾನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವನು. ಗೀತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಹೀಗೆ.

ನಮಗೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ನಿರಂತರವಾದ ಹೋರಾಟದಂತೆ ಇದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಕ್ಷಮೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭಿಕ್ಷುಕನ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಯಾರು ಕ್ಷಮಿಸುವರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸೋಮಾರಿತನ ಮತ್ತು ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿ ತುಂಬಾ ಧೀರರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತ ಭ್ರಮೆಗೆ ಬೀಳುವೆವು.

ಗೀತೆಯು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. "ಹೇ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ಏಳು, ಜಾಗೃತನಾಗು, ಈ ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು. ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೋರಾಡು." ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಕೃಷ್ಣನೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಹಿಂಸೆಗಿಂತ ಅಹಿಂಸೆ ಹೇಗೆ ಮೇಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಅರ್ಜುನ ತಾನು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅವನು ಮರುಳು ಮಾಡಲಾರ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಅಥವಾ ದೇವರು. ಅರ್ಜುನನ ವಾದದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಅವನು ತಕ್ಷಣ

ಅರಿಯುವನು. ಅರ್ಜುನ ತನ್ನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರ್ಜುನನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಮಮತೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಹೋರಾಟವಾಗುವುದು. (ವಿಕಾಸ ಪಥದಲ್ಲಿ) ನಾವು ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳು ನರಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವೆವು. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಭ್ರಮೆ. ನಾವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಮತಾ ವ್ಯಾಮೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿರುವೆವು. ಒಂದು ಹಸು ತನ್ನ ಕರುವಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಪಕ್ಷಿ ಸಹಜವಾದ ವ್ಯಾಮೋಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಒಯ್ಯಲಾರದು. ಅಖಂಡ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಸೇರುವುದೇ ಮಾನವನ ಗುರಿ. ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಯುಕ್ತಿಯ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಆತ್ಮನಂತೆ ನಿಲ್ಲುವನು.

ಅರ್ಜುನನು ಈಗ ವ್ಯಾಮೋಹದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ತನ್ನ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದ, ಯುಕ್ತಿಯ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನೊಂದು ಮೃಗದಂತೆ ಆಗಿರುವನು, ಒಂದು ಮಗುವಿನಂತೆ ಆಗಿರುವನು. ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಿಗೆ ಒಡ್ಡಿ ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುವನು. ಒಬ್ಬ ಉನ್ಮತ್ತನಂತೆ ಆಗಿರುವನು. ಪ್ರೀತಿ ಮುಂತಾದ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾದ ಪದಪುಂಜಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ನೋಡುವನು. ಅರ್ಜುನ ಒಬ್ಬ ಪಂಡಿತನಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವನು. ಆದರೂ ಅವನು ತಿಳಿಗೇಡಿಯಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವನು.

ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವನು: "ಜ್ಞಾನಿ ಬದುಕಿರುವವರಿಗೂ ವ್ಯಥೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ತವರಿಗೂ ವ್ಯಥೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. (II, 11) ನೀನು ಸಾಯಲಾರೆ. ನಾನೂ ಸಾಯಲಾರೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇರದ ಕಾಲ ಎಂದಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಯೌವನ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯಥೆ ಪಡುವರು? (II, 12-13) ನಿನ್ನನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಾಮೋಹ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? ಅದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಇಂದ್ರಿಯದ ಬಂಧನದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಬರುವುದು. ಶೀತ ಉಷ್ಣ ಸುಖ ದುಃಖ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದು ಹೋಗುವುವು. (II, 14) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಕ್ಷಣ ದುಃಖದಲ್ಲಿರುವನು, ಮರುಕ್ಷಣ ಸುಖವಾಗಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಆತ್ಮನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲಾರ."

"ಸದ್‌ವಸ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಸದ್‌ವಸ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ

ವಿಶ್ವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆದಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿರ್ವಿಕಾರಿ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಹುದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವವನು ಅನಂತ, ಅನಾದಿ." II, 16-18.

ಇದನ್ನೇ ಅರಿತು ಎದ್ದುನಿಂತು ಹೋರಾಡು, ಎಂದಿಗೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಇಡಬೇಡ. ಅದೇ ಆದರ್ಶ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ತಮ್ಮ ಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನಮಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿ, ಚಿಂತೆ ಯಿಲ್ಲ. ಮರಣವೆಂದರೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಂತಷ್ಟೆ. ಅದರಿಂದೇನು? ಹೋರಾಡಿ. ಹೇಡಿಗಳಾದರೆ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರಿರಿ. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ದೇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದುಃಖ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದೆಯೆ? ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಆರುಕೋಟಿ ದೇವರಿಗೆ ಗೋಳಿಡುವರು. ಆದರೂ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಾಯುವರು. ಈ ದೇವತೆಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವರು? ನೀವು ಗೆದ್ದ ಮೇಲೆ ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರು ತ್ತಾನೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮೌಢ್ಯತೆಗೆ ಬಾಗುವುದು, ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಬಲ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದು, ಆತ್ಮನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಸಾವಿನ ಆಟ...ನೀವು ಅನಂತಾತ್ಮರು, ಜನನ ಮರಣಾತೀತರು. ನೀವು ಅನಂತಾತ್ಮರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗುಲಾಮರಾಗುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಉತ್ತಿಷ್ಠರಾಗಿ, ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ಎದ್ದುನಿಂತು ಹೋರಾಡಿ. ಸಾಯಲೇಬೇಕಾದರೆ ಸಾಯಿರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವೆ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಆಗಿರುವಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಯಾರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲರು?

"ಜೀವಿಗಳು ಜನನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತು ಮರಣಾಂತರ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಗೋಚರಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯಥೆ ಪಡಬೇಕು." (II, 28)

"ಇದನ್ನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಇದನ್ನು ಕೇಳುವರು. ಇತರರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು." (II, 29)

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ನಿನ್ನ ವರ್ಣದ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. "ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನೋಡಿ ಜಯಾಪಜಯಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೋರಾಡು." (II, 38)

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಾರಂಭ ಇದು. ಇದೇ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಯೋಗ, ನಾವು ಫಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು. "ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವೊ ಅದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲದು" (II, 39), ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ

ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. "ನಾವು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಹಾ ಭಯದಿಂದ (ಜನನ ಮರಣಗಳಿಂದ) ಪಾರು ಮಾಡುವುದು." (II, 40)

"ಅರ್ಜುನ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊ ಯಾವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಿರುವೆವೊ ಅದೇ ಗೆಲ್ಲುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಮನಸ್ಸು ಛಿದ್ರಛಿದ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಕೆಲವರು ಆಲಂಕಾರಿಕವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ವೇದಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದುದು ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವರು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವರು. ವೇದಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅಂಥವರು ಇಂತಹ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸುವವರೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ." (II, 41-44)

ಇದೊಂದು ಅತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೋಧನೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸುವವರೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಮೆ. ತಾವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೂ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಮೂಗುಗಳು ಇವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲು ಆಶಿಸುವ ಕೆಲವರು, ತಮಗೆ, ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೇವರು ತನ್ನ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇರುವುದನ್ನೇ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೋಡಲು ಆಶಿಸುವರು. ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯನ ಬಯಕೆಗಳೆಲ್ಲ ದೇಹ, ಆಹಾರ, ಕುಡಿತ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಸುಖ ಇವೇ. ಇದು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಭೌತಿಕ ಜೀವನ. ಇದರಾಚೆ ಮನುಷ್ಯ ಏನನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸಲಾರ. ಈ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಇರುವುದು ಈ ದೇಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ. "ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೋ ಅಂತಹ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಇವನಿಗೆ ದೊರಕಲಾರದು." (II, 44)

"ವೇದಗಳು ಸತ್ತ್ವ, ರಜಸ್ಸು, ತಮೋಗುಣಗಳೆಂಬ ಮೂರನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತವೆ." (II, 45) ವೇದಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಜನರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡುವರೋ ಅದನ್ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಲಾರರು. ಅವರೇನಾದರೂ ಸ್ವರ್ಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು, ಅವನ ಮುಂದೆ ಜನ ಧೂಪ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ವೇದಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿನಃ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅತೀತನಾಗಬೇಕು. ಜೀವನದ ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ಅತೀತನಾಗಬೇಕು. ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

ನಾವು ದೇಹವೇ ನಾವೆಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವೆವು. ನಾವು ಬರೀ ದೇಹ, ಅಥವಾ ದೇಹದಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಜಿಗುಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಅರಚುವೆವು. ಇದೆಲ್ಲ ಅವಿವೇಕ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೊಂದು ಆತ್ಮ. ನಾವು ದೇಹ

ಭಾವನೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಂಕಟದ ಪರಂಪರೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ದೇವರು ದೈತ್ಯರು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ದೇಹಭಾವನೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬರುವುದು. ನಾನು ಆತ್ಮ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಜಿಗುಟಿದಾಗ ನಾನೇಕೆ ನೆಗೆದಾಡಬೇಕು? ಈ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾವೇನೋ ಧಾರ್ಮಿಕರೇ ಸರಿ! ನಾವೇನೋ ದೊಡ್ಡ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಸರಿ! ನಾವೇನೊ ದೊಡ್ಡ ಋಷಿಗಳು! ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಾವಾರು? ನಾವೇ ಜೀವಂತ ನರಕ. ಇಷ್ಟೇ ನಾವು. ಹುಚ್ಚರು ಇಷ್ಟೇ ನಾವು!

ನಾವು ದೇಹಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಾರೆವು. ಪ್ರಪಂಚದ ದಾಸರು ನಾವು. ಸ್ಮಶಾನವೇ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ನಾವು ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಆಸೆಗಳಿಂದ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು.

ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಯಾರು ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡಬಲ್ಲವನು ತಾನು ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮೀಭೂತವಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕೆಲಸವು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ ಬಿಡಲಿ ಅವನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. "ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಾತ್ಮನೇ ಇವನು. ಇವನು ಜನನ ಮರಣಗಳ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಪಾರಾಗುವನು. ಇವನು ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು" (II, 51). ಆಗ ಆಸಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಆತ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಆಸಕ್ತವಾಗಿರಲಾರದು. ಅವನು ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ, ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಅತೀತನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಮನಸ್ಸು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಿದರೆ, ಇಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು. ನೀನು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವೆ? ನೀನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲು. ಆತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಾಗುವೆ.

ಅರ್ಜುನನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಾರು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವನು: "ಯಾರು ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಯಾರು ಏನನ್ನೂ, ಈ ಜೀವನವನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ, ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನೇ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ. ಅವನು ಆತ್ಮತೃಪ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಯಕೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ" (II, 55). ಅವನು ಆತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವನು. ಪ್ರಪಂಚ, ದೇವರುಗಳು, ಸ್ವರ್ಗ ಇವೆಲ್ಲ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರುವನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ದೇವತೆಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಸಾವುಗಳು ಸಾವೇ ಅಲ್ಲ. ಜೀವನವು ಜೀವನವೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವುದು. "ಯಾರ ಇಚ್ಛೆ ದೃಢವಾಗಿರುವುದೋ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ದುಃಖದಿಂದ ವಿಚಲಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಯಾವ ಸುಖವನ್ನೂ

ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಎಲ್ಲಾ ಆಸಕ್ತಿ, ಭಯ, ಕ್ರೋಧಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಜ್ಞಾನಿ ಎನಿಸುವನು" (II, 56).

"ಆಮೆ ತನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಅದರ ಒಂದು ಕಾಲೂ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಜ್ಞಾನಿ ಕೂಡ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನು" (II, 58). ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೂ ಹೊರಗೆ ಬರುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸ ಲಾರವು. ಯಾವ ಪ್ರಲೋಭನೆಯಾಗಲಿ ಅವನನ್ನು ವಿಚಲಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಅವನ ಮುಂದೆ ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾದರೂ ಅವನು ವಿಚಲಿತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಜನರು ಹಲವು ದಿವಸಗಳು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವರು. ಅವನು ತುಂಬಾ ದುರಾತ್ಮನಾದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ತುಂಬಾ ಮೃದುವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ದೇಹದಂಡನೆ ಇವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜನರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವರು. ಕೃಷ್ಣನ ಭಾವನೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅವಿವೇಕ ಎಂಬುದು. ಯಾರು ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಅವು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಮೇಲೇಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ? ಯಾವ ಉಗ್ರ ದೇಹದಂಡನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಿ. ಆಸಕ್ತರಾಗದಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅನಾಸಕ್ತಿಯ ರಹಸ್ಯ ವನ್ನು ಯಾರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೊ ಅವನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಲಾರ.

ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನೋಡದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಡೆ ಧಾವಿಸುವುದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸ ಬೇಕು.

"ಯಾವುದು ಅಜ್ಞಾನಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯೋ ಆಗ ಜ್ಞಾನಿಯು ಜಾಗ್ರತನಾಗಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಆಗ ಹಗಲು. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವನು" (II, 69). ಪ್ರಪಂಚ ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುವುದು? ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ. ಜನ ತಿನ್ನುವುದು ಕುಡಿಯು ವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಳಿಕ ಅವರು ಯಾವಾ ಗಲೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೇ. ಅವ ರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುವ ದೇವರನ್ನು ಅವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೇವರಂತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೇವ ರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. "ಪ್ರಪಂಚವೇ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುವಾಗ ಜ್ಞಾನಿ ನಿದ್ರಿಸುವನು. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿರುವರು. ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ತಾನು ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ದೇಹವೆಂದು ನೋಡದೆ, ಜನನ ಮರಣಾತೀತ

ಅನಂತಾತ್ಮನಂತೆ ಭಾವಿಸುವನು. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸುವರೋ ಎಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು, ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿ ಜಾಗ್ರತನಾಗಿರುವನು. ಅದೇ ಹಗಲು ಅವನಿಗೆ.

"ಜಗತ್ತಿನ ನದಿಗಳೆಲ್ಲ ಅನವರತ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ಸಾಗರದ ಮಹಾಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದರಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸುದ್ಧಿ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಸಾಗರದಂತೆ ಇರುವ ಜ್ಞಾನಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಾಂಚಲ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ" (II, 70). ಕೋಟ್ಯಂತರ ನದಿಗಳ ಮೂಲಕ ದುಃಖ ಬರಲಿ, ನೂರಾರು ನದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಖ ಬರಲಿ! ನಾನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮನಲ್ಲ, ಸುಖಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮನಲ್ಲ.

೧೪. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೩) [1]

(೧೯೦೦ರ ಮೇ ೨೯ ರಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಅರ್ಜುನ: "ನೀನು ಈಗ ತಾನೇ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುವೆ. ಜ್ಞಾನವೇ ಕರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುವೆ?" (III, 1)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: "ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಎರಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಾಂಖ್ಯರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗಿಗಳು ಕರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಣಗಳೇ ಅವನನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಮನೋಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಯೋಗ್ಯರು. ಆದಕಾರಣ ಕರ್ಮವನ್ನೇ ಮಾಡು." (II, 2-8)

"ನಿನಗೆ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಮುಕ್ತ ಎಂದು ಅರಿತಿದ್ದರೂ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವರೊ ಅದನ್ನೇ ಇತರರು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಯಾವ ಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಲಭಿಸಿದೆಯೋ ಯಾರು ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಇತರರು ಅವನನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು." (II, 20-24)

"ನೋಡು ಅರ್ಜುನ, ನನಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಾನು ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಲೋಕವೇ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅಜ್ಞರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಸೆಯಿಂದ ಮಾಡುವರೋ ಅದನ್ನೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ, ಫಲ ಮತ್ತು ಲಾಭದ ಆಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲಿ." (III, 25)

"ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬಾಲಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಬೇಡ. ಅದರ ಬದಲು ಅವರು ಯಾವ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಇರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಯತ್ನಿಸು." (III, 26-29) ಇದೊಂದು ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಭಾವನೆ. ಇದು ಭರತಖಂಡದ

[1] C.W. Vol. I, P. 467

ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಮಹಾ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೂ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಗ್ರಹ ಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಇದೊಂದು ನಟನೆ ಅಲ್ಲ.

"ಯಾರು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು" (IX, 23) ಎಂದು ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವು ದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇವರನ್ನು. ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ ದೇವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದೆ? ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕೋಪ ಬಂದರೆ ಅವನು ದೇವರೆ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದೇ ದೇವರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅವನು ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನಾದರೂ ಪೂಜಿಸಲಿ! ಅದರಿಂದೇನು?

ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಪಾರಾದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೇ ಆಡಮ್ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದನು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚ ಬಂದಿತು, ಇದರಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಲಾರೆವು ಎಂಬುದು. ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ನಂಬಿ! ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಿ! ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಭಾವನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಗುರಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಯ ಸಾರೋಟಿನ ಮೇಲೆ ಸೇರುತ್ತಾನೆಯೋ, ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಥವಾ ಉರುಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತಾನೆಯೊ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ಹೇಗೆ ಹೋದರೂ ಗುರಿ ಒಂದೇ. ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಭಯಾನಕವಾದ ದೇವರ ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಾದರೊ ತಾವು ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಏನಾಗಿರುವರೋ ಅದರಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಗುವುದು. ತಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಆತ್ಮನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಆತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಾ? ಹೌದು ನನಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಆತ್ಮನು ಈ ದೇಹವೆಂಬ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅನಂತವಾದ ನಿತ್ಯ ಮಂಗಳವಾದ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಮೃತಾತ್ಮನೆ? ನೀವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನೆ ದೇಹ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಹರಿದಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಕೀಟಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದು ಮಹಾಪರಾಧ. ನಿಮಗೆ ತತ್ತ್ವವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೂ ನೀವು ದೇಹವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಿ! ನೀವು ದೇಹ! ದೇವತೆಗಳು ಆಗಿರುವಿರಿ! ಅದೊಂದು ಧರ್ಮವೇ?

ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮನಂತೆ ಅರಿಯುವುದು. ಈಗ ನಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರು ವೆವು? ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದನ್ನು. ಆತ್ಮನನ್ನು ದೇಹವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆ ಅಮೃತಾತ್ಮನಿಂದ ನಾವು ಮೃತ್ಯು ಮತ್ತು ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೆ; ಜಡವಾದ ಅಚೇತನವಾದ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ನಾವು ಆತ್ಮನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವೆವು.

ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಮೂರು ತಲೆಗಳಿರುವ ಐದು ಸಾವಿರ ದೇವರ ಪೂಜೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು...! ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕೊ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವುದು, ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಮಾರ್ಗ ಎಷ್ಟೇ ಹೀನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪದಪುಂಜವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೋಸಸ್ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದನೋ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬಲ್ಲದೇ? ಯಾರು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಎಳ್ಳಿನಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದು. ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಮರದಂತೆ ಇವು. ಒಬ್ಬ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರ ಸ್ವಭಾವ ಏನು? ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಗಳಿವೆಯೇ, ಅಥವಾ ಆರು ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ತಲೆಗಳಿವೆಯೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ನೀವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಇಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು. ಎಂತಹ ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳು ನಾವು! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಹುಚ್ಚರೇ!

ಒಬ್ಬ ದೇವರು ಇದ್ದರೆ, ಅವನು ನಿಮ್ಮ ದೇವರು ಆಗಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇವರೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಸೂರ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿರುವನು? ನೀವು ಅಂಕಲ್ ಸ್ಯಾಮ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಒಬ್ಬ ದೇವರಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಹೋಗಲಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಒಳ್ಳೆಯದು! ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಆಹಾರ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅಜೀರ್ಣ ತರುವಂತಹುದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ. ಜಾಕ್‌ನ ಕೋಟು ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಮೇರಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಅಸಂಸ್ಕೃತ, ಅವಿವೇಕಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವೆವು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಾಸ್ತಿಕರಾಗಿ, ಜಡವಾದಿಗಳಾಗಿ; ಅದಾದರೂ ಮೇಲು. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಏನು

ಅಧಿಕಾರವಿದೆ? ಅದು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು, ಎಂದರೆ ನೀವು ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನೀವೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು: ನೀವು ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ದುರ್ಬಲನೆಂದು ಕಂಡಾಗ ಅವನನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಡಿ. ಅವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಅವನು ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಐದು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಅವನ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಐದು ಬಕೆಟ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುರಿಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು? ಅವನು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಮತ್ತೂ ಕೆಡುವನು.

ಈ ಕರ್ಮ ಬಂಧನವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ನಾವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಹಿಂದೂತತ್ತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಅಸ್ತಿತ್ತ್ವಗಳಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಆತ್ಮ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಪಂಚ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅಹಂಕಾರ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲದರ ಆಚೆಗೆ ಅನಂತ ಜೀವ, ಅನಂತ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿ ಇದೆ. ಈ ತತ್ತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಬೇರೆ. ಅವನು ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಮುಂದೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುವನು. ಆತ್ಮ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಐಕ್ಯತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ನೀವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರವೇ ಮನಸ್ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಅದು ಜಡವಸ್ತು. ಆತ್ಮನಿಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಎಂದಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಬಿಡುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಅನಂತ ಜ್ಯೋತಿ. ಅದರ ಜ್ಯೋತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಬೆಳಕಿನ ಮುಂದೆ ನೀಲಿ ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಗಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಬೆಳಕನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲುದು? ಅದರ ಬೆಳಕನ್ನು ಯಾರೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಾರರು. ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು, ಹಲವು ಬಣ್ಣಗಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಆತ್ಮ ಈ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಒಡನೆಯೇ ಇದೆಲ್ಲ ಚೂರಾಗುವುದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸತ್ಯವೇ ಆತ್ಮ. ಸತ್ಯವೇ, ಆತ್ಮದ ಜ್ಯೋತಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದು. ಆತ್ಮನ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯವೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಹಲವು ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ, ದೇಹಗಳ ಚಲನವಲನ ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅದು, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಸುಖ ದುಃಖ ಶೀತೋಷ್ಣ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದ್ವಂದ್ವ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

"ಆದಕಾರಣವೇ ಅರ್ಜುನ, ಈ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು

ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮೋಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಹೀಗೆ." (III, 27)

ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆವು. ಹಸಿವು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಊಟ ಮಾಡುವೆವು. ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಘೋರವಾದ ದಾಸ್ಯ. ನಿಜವಾದ "ನಾನು" ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಬಲಾತ್ಕರಿಸ ಬಲ್ಲರು? ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವನು. ನಾವೇ ದೇಹವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವಾಗ ಮಾತ್ರ, ನಾವು ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಾನು ಇಂಥವನು ಅಂಥವನು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಅರಿತಿರುವನೊ ಅವನು ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಿಲ್ಲುವನು. ಅವನ ದೇಹ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಮನಸ್ಸು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಅವನು ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ, ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರಿನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಬೇಡಿ. ಅವರು ಪಾಪವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ! ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಅವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುವುದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಅರಿಯು ವರು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪಾಪವನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ತಾವು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅತೀತರೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವರು. ಅವರು ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ, ದೂರವಿರುವವರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ನೋಡುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ವಿಶ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮುಖರಾಗುವರು. "ಸೌಮ್ಯನೆ, ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೊಂದೆ ಇತ್ತು, ಅದಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು" (ಛಾಂದೋಗ್ಯ, VI, 2, 2-3).

"ಯಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣ ವಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವರು. ಯಾರೂ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಒಂದು ಪರಮಾಣುವೂ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಲಾರದು. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿರಲಿ, ಭೌತಿಕವಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯನಿಗ್ರಹದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?" (III, 33)

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು? ಭೋಗದಿಂದ ಅಲ್ಲ; ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ. ನಿಜವಾದ ಮೌಲ್ಯವಿರುವುದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಷ್ಟವು ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಗಿಂತ ಅದರಿಂದ ಬೀಳುವ ಪ್ರಹಾರಗಳು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿವೆ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇನೂ ಹೊಸ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಒಟ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ತರುವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ತರುವ ಹಳೆಯ ಅನುಭವಗಳು ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಅನುಭವಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಸ್ಯ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳೂ ಕೂಡ. ಇವೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು, ಈಗಿನದು ಇಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯ, ಅವನ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭವಿಷ್ಯದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅವನ ಮಾರ್ಗ ಆಗಲೇ ನಿಯೋಜಿತವಾಗಿದೆ; ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಅಜ್ಞಾನವಿರಲಿ ಯಾವುದೂ ಯಾವ ಘಟನೆಯೂ, ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧದ ಅನಂತ ಸರಪಳಿ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಆ ಶೃಂಖಲೆಯಿಂದ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ವ ಸರಪಣಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು, ನನಗೆ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಅದೇ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವ.

"ನಿನ್ನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು" (III, 35) ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಇದು ನನ್ನ ದಾರಿ, ನಾನು ಕೆಳಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವೆನು, ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿರುವೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನು ನನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ತೊರೆದು, ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನೊಡನೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವೆನು. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಹಸ್ಯವೇ ಇದು.

"ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬುವುದು" ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಅದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಗುರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಯಾವುದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವಿರೊ ಅದೇ ತಪ್ಪಿರಬಹುದು. ಅದು ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುರುವಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅದು

ಗುರುವಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವನು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡಿ ಹೋರಾಡಿ ಏನೇನೋ ಮಾಡುವೆವು. ಆದರೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಕಾಲ ಬಂದಾಗ, ನಾವು ಜೀವನದ ಪ್ರವಾಹದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿ ಮುಂದೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆವು. ಆ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಿದ್ದಾಗ ತೇಲುವೆವು. ಇದೇ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆ. ಅನಂತರ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಹೋರಾಟವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ತೊರೆದು ಅನ್ಯರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಡಿಯುವುದು ಲೇಸು.

ಇದರ ಬದಲು ನಾವು ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೆಲವು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವೆವು. ಮಾನವ ಕೋಟೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾರದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸ್ವಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಯಾವ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ದೇಹವಾಗಲಿ, ಮನಸ್ಸಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾಬದ್ಧ ಧರ್ಮ ದ್ವಾರದ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಪಾಲು ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅದು ತಡೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿರಿ. ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದರ ಬಲೆಗೂ ಬೀಳಬೇಡಿ. ಅವು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪಾಶವನ್ನು ಬೀಸಿದೊಡನೆಯೆ, ನೀವು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಿ. ಜೇನು ಹುಳು ಹಲವು ಹೂಗಳಿಂದ ಮಧುವನ್ನು ಹೀರುವಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಿ; ಬದ್ಧರಾಗಬೇಡಿ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥಾಬದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಬಾಗಿಲಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಧರ್ಮ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಮೂರನೆಯವರು ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಕೂಡದು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾಬದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂತಹ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರೂರಿಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಕ್ರೂರಿಯಾಗಿದ್ದನು? ನೀವು ನಾವು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಹೊರಗಿರುವವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವೆವು. ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇನೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದಾದರೆ ಹಾಗೆ ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಇರುವುದೇ ಮೇಲು. ಅದು ಪ್ರೀತಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ನರಕ. ನಿಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇತರರನ್ನೆಲ್ಲ ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಎಂದಾದರೆ, ಇದೇ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಸಾರ, ಪಾಶವೀಯತೆ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೃಗಸದೃಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸಹಜ ಧರ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಸಹಜಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಸಾಯುವುದು ಮೇಲು.

"ಅರ್ಜುನ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಕಾಮ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಧವೇ ಮಹಾಶತ್ರುಗಳು. ಅವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಜ್ಞಾನಿಗಳೊ ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳು ಆವರಿಸು ವುವು. ಅವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿವೆ. ಆತ್ಮ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ" (III, 37-40).

"ನಾನು ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ವಿವಸ್ವಂತನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ವಿವಸ್ವಂತ ಮನುವಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದನು... ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ಮಹಾಯೋಗ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾನು ಇಂದು ನಿನಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು" (IV, 1-3).

ಅರ್ಜುನ ಆಗ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ: "ನೀನು ಹೀಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುವೆ? ನೀನು ಈಗ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ವಿವಸ್ವಂತ ನಿನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ನೀನು ಇದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು?" (IV-4)

ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವನು: "ಹೇ ಅರ್ಜುನ, ನೀನೂ ನಾನೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವೆವು. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಅದರ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜನನ ಮರಣಾತೀತನು. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಮೇಶ್ವರ. ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಧರ್ಮ ನಾಶವಾಗುವುದೋ, ಅಧರ್ಮ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದೋ, ಆಗ ನಾನು ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಬರುವೆನು. ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ದುರ್ಜನರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುವೆನು. ಯಾರು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊರಕು ತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಅರ್ಜುನ, ಯಾರೂ ನನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಹೋಗಲಾರರು." ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು? ಯಾರೂ ಅವರವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾರರು. ((IV, 5-8, 11))

ಸಮಾಜಗಳೆಲ್ಲ ನಿಂತಿರುವುದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣದ ಮೇಲೆ. ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಯಾವಾಗ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದೊ ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. "ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಇದೆ" ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಣುಡಿಯ ಅರ್ಥವೇನು? ಅದೊಂದು ನಿಯಮವಾದರೆ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯಲಾರರು, ಯಾರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣು ಆಕರ್ಷಣ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಲ್ಲುದೆ! ನೀವು ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮನಸ್ಸು ದೇಹಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುವು.

ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕದಿಯುತ್ತಿರುವನು, ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಕದಿಯುವನು? ನೀವು ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು

ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? "ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಪಿ" ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಹಲವರು ಅವನು ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವರ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಕಾರಿಸುವನು. ಆದಕಾರಣವೇ ಪಾಪ, ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ತೊಂದರೆಗಳು. ನೀವು ಯೋಚಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಪಂಚ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಅವಿವೇಕಿಗಳಾದ ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಪಾಪಮಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವೆವು. ನಾವೇ ನಮ್ಮ ದೈತ್ಯರು ಮತ್ತು ದೆವ್ವಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವೆವು. ನಂತರ ನಾವು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆವು. ನಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಯಾರಾದರೂ ನಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿ ಎಂದು ಅಳುವವರು ನಾವೇ. ಮೂಢರೇ, ಕೈಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ. ನಾವು ಇಷ್ಟನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಾಪವಿದೆ? ಅವರು ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಸೈತಾನ್, ಸ್ತ್ರೀ ಇವುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು! ಅವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. "ಅರ್ಜುನ, ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗಲಾರರು" (VI, - 11). ನಾವು ಅವಿವೇಕಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಅವಿವೇಕಿಗಳ ಮಾರ್ಗ. ನಾವು ಈ ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗಾಗಿ ನರಕವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

"ಯಾವ ಕರ್ಮವೂ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾರದು. ಕರ್ಮಫಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಅರಿತಿರುವರೊ ಅವರಿಗೆ ರಹಸ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ನೀನು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡು" (IV, 14-15).

"ಯಾರು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನೂ, ಅಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ನೋಡುವರೋ ಅವರೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು" (IV-18). ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಕರ್ಮ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆಗಲೂ ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ವಿಚಲಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಶಾಂತಿ ಇದೆಯೇ? ಪೇಟೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಡಿಬಿಡಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಯುವಾಗ ನೀನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವೆಯಾ? ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಅನುದ್ವಿಗ್ನನಾಗಿರುವೆಯಾ? ಗುಹೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿರುವಂತೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕರ್ಮದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಇರುವಾಗಲೂ ಇರುವೆಯಾ? ನೀನು ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಯೋಗಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ.

"ಯಾರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವರೊ, ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಲಾಭದ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲವೋ, ಸ್ವಾರ್ಥದ ಆಸೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅವನನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪಂಡಿತನೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ" (IV-19). ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಪರರಾಗಿರುವೆವೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸತ್ಯ ನಮಗೆ ದೊರಕಲಾರದು. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವೆವು. ವಸ್ತುಗಳು ಹೇಗೆ ಇರುವುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಅವೇನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಂಚ ಇದೆ. ಒಂದು ವಸ್ತು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬರುವುದು, ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ ನೋಡುವೆವು. ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೇಪನ ಮಾಡುವೆವು. ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಇರುವ ಕ್ರಿಯೋತ್ತೇಜಕ ಶಕ್ತಿಯೇ ಸ್ವಾರ್ಥ, ನಾವೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆ ಮಾಡುವೆವು. ನಾವು ರೇಷ್ಮೆಹುಳುವಿನಂತೆ. ಅದು ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದಲೇ ತಂತುವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಗೂಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದು ಅನಂತರ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ಅದು ತನ್ನ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಾನೇ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದನ್ನೇ. 'ನನ್ನದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಬಂಧನದ ನೂಲು ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂಬುದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತು. ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು.

ನಾವು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರೆವು. ಕೆಲಸಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು 'ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದು ಸಹಾಯಮಾಡಿ' ಎಂದರೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ. ಜಾನನ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ದೇಹವೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಜಾನನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನೇನೂ ನಿಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದೇ ಧರ್ಮ.

"ಯಾರ ಕರ್ಮಗಳು ಆಸೆ, ಸ್ವಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿವೆಯೋ, ಅವನು ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಬಂಧನಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿರುವ ಜ್ಞಾನಿ" (IV-19). ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಕತ್ತೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕಾಲಯವನ್ನೇ ಹೊರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅದೇನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? "ಕರ್ಮಫಲದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನೂ ನಿರಾಶ್ರಯನೂ ಆಗಿ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ" (IV-20).

ನಾನು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬೆತ್ತಲೆ ಬಂದೆ, ಬೆತ್ತಲೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಾನು ಬಂದೆ, ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆನು. ಈಗ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುವೆನು. ನಮಗೆ ಗುರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಭಯವಾಗುವುದು. ನಮಗೆ ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಾವೊಂದು ಪ್ರೇತ ಆವಾಹಕನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಪ್ರೇತ ಏನಾದರೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ! ದೇವರೊ ದೆವ್ವವೊ ಪಿಶಾಚಿಯೊ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿ! ಎಲ್ಲಾ ಪುರೋಹಿತರೂ,

ಎಲ್ಲಾ ಆಷಾಢಭೂತಿಗಳೂ ಬರಲಿ! ನಾವು ದುರ್ಬಲರಾದೊಡನೆಯೇ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವುವು, ಆಗ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಕರೆತರುವೆವು.

ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಲಾಢ್ಯನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವನು. ಆಗ ಅವನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು, ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಅವನ ತಂದೆ ಕಾಲವಾಗುವನು, ತಾಯಿ ಕಾಲವಾಗುವಳು. ಹಿಂದೂವಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಹಾಪ್ರಹಾರ ಇದು. ಆಗ ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತ, ಎಲ್ಲಾ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಧೂಳನ್ನು ನೆಕ್ಕುವನು. ಯಾರಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರೆ? ಆದರೆ ನಾವು ಹತಾಶರು. ನಮಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸತ್ಯ. ಮನುಷ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇವರುಗಳು ಇರುವರು. ಆದರೂ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಒದಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಾಯುವೆವು. ಆದರೂ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿರಾಶೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದಾದರೂ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕೀತೆಂದು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡುವೆವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮೃಗೀಯತೆ, ಕ್ಷಾಮ, ರೋಗ, ಶೋಕ, ಕೆಡುಕು. ಎಲ್ಲರೂ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಲುಬುತ್ತಿರುವೆವು. ಓ ಎಂತಹ ದಾರುಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿ! ಎಂತಹ ಭಯಾನಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಕಷ್ಟದ ಅರ್ಧಪಾಲಿಗೆ ಕಾರಣ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಬುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ (ದೌರ್ಬಲ್ಯದಲ್ಲಿ) ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವೆವು.

ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಒಂದು ಮಹಾಪರಾಧ. ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಆಶಿಸಬೇಡಿ. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಮತ್ತಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು. "ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಶತ್ರು. ನಿನ್ನ ಆತ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಶತ್ರುವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಿತ್ರನಿಲ್ಲ" (VI-5). ಇದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಬೋಧನೆ. ಓ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು! ಅದು ಇನ್ನೇನು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಅಪ್ಪಳಿಸುವುವು. ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ದುರ್ಬಲರಾಗಿ ಪುನಃ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಸಹಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬರುವ ದಾರುಣ ದುಃಖವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ!

ಪುರೋಹಿತರು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಏನನ್ನೊ ಹೇಳಿ ಏನನ್ನೊ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ಅರವತ್ತು ಸಹಸ್ರ ಜನರು ಆಕಾಶವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವರು. ಮಾಸಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವರು,

ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವರು, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ಇದೊಂದು ಹುಚ್ಚಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು? ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನೇನೋ ಬೋಧಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ವಿಕಾಸವಾಗದೆ ಇರುವ ಬಾಲಸ್ವಭಾವದವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸುವುದೆ? ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನಾಗಿರುವಿರಿ? ನೀವು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದುರ್ಬಲವಾದ ಆಲೋಚನೆಗೂ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಿತ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾಪವಿರುವುದು. ಅದೇ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ನಾನು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಿಲ್ಟನ್ನಿನ "ಪ್ಯಾರಡೈಸ್ ಲಾಸ್ಟ್" ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ ವಿಷಯಕ್ಕಾದರೂ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವವಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಸೇಟನ್. ಯಾರು ಎಂದಿಗೂ ದುರ್ಬಲನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲನೋ, ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮ.

ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತೃಣದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ. ಹುಚ್ಚರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಡಿ. ಬರುವ ಪಾಪದೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಬೆರೆಸ ಬೇಡಿ, ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿ. ನೀವೇನೊ ದೆವ್ವಗಳನ್ನು ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಾವೇ ಜೀವಂತ ಪಿಶಾಚಿಗಳು. ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ಜೀವನದ ಚಿಹ್ನೆ. ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಮರಣದ ಚಿಹ್ನೆ. ಯಾವುದು ದುರ್ಬಲವೊ ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಅದು ಮೃತ್ಯು ಸಮಾನ. ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ನರಕ ಕೂಪಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. "ಧೀರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿ. ಧೀರರು ಮಾತ್ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರು." ಯಾರು ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧೀರರೊ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹರು! ಯಾರದು ನರಕ? ಯಾರದು ಹಿಂಸೆ? ಯಾರದು ಪಾಪ? ಯಾರದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ? ಯಾರದು ಮರಣ? ಯಾರದು ರೋಗ?

ನೀವು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವಿರಿ. ನೀವು ಹಾಗೆ ನಂಬಿದರೆ ನಿಜವಾದ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬಿ. "ನೀನೇ ಪುರುಷ. ನೀನೇ ಸ್ತ್ರೀ, ಬಲಾಢ್ಯನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯುವಕ ಯುವತಿಯೂ ನೀನೇ. ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡುಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವೃದ್ಧನೂ ನೀನೇ." ನೀನೇ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ನೀನೇ ಅಂಜಿಕೆ. ನೀನೇ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳು! ಕಚ್ಚುವ ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ಪವೂ ನೀನೇ. ಅಂಜಿಕೆಯಂತೆ ಬಾ! ಮೃತ್ಯುವಿನಂತೆ ಬಾ! ದುಃಖದಂತೆ ಬಾ!

ಎಲ್ಲಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬಂಧನಗಳೂ ಭ್ರಾಂತಿ. ನೀನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದರೆ ಅವು ಪರಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ದುರ್ಬಲನಾಗಬೇಡ. ಇದು ವಿನಃ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ. ಧೀರರಾಗಿ. ಅಂಜಬೇಡಿ. ಯಾವ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಸತ್ಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಎದುರಿಸಿ. ಮರಣ ಬಂದರೆ ಅದೇ ನಮ್ಮ ದಾರುಣವಾದ ದುಃಖ ಬರಲಿ! ನಾವು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮ ಇಷ್ಟೆ. ನಾನು

ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಬಹುದು. ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ.

ಒಬ್ಬ ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡುವನೊ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವನೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಇರುವರೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇರುವುದು. ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಕ್ಕೂ ಮೂಲ. ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಸುಖಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏಕಮೇವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಇರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಅಂಜಬೇಡಿ. ಉತ್ತಿಷ್ಠರಾಗಿ, ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ, ಗುರಿ ಸೇರುವವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ.

೧೫. ನನ್ನ ಗುರುದೇವ[1]

"ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದು ಗ್ಲಾನಿ ಬರುವುದೊ, ಅಧರ್ಮ ಎಂದು ಮೇಲೇಳುವುದೊ ಆಗ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಜನ್ಮವೆತ್ತುವೆನು" ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿರುವನು. ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಒಂದು ಶಕ್ತಿತರಂಗ ಏಳುವುದು. ಮಾನವನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಎಂಬ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ತರಂಗ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಬರುವುದು. ಒಂದೆಡೆ ಭೌತಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ದೇಶ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಏಷ್ಯಾಖಂಡವು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಮಾನವನ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲಿರುವ ಅವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತನು ಕೇವಲ ಹಣವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಯಂತ್ರವಾಗುವ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾನೆ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ದೈವಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಜಡವಾದವೆಂಬ ಮುಗಿಲ ತಂಡವನ್ನು ಚದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಉದಯಿಸಿದೆ. ಅದು ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಪುನಃ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ತನ್ನ ನೈಜಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತೋರುವ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಪುನಃ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಏಷ್ಯಾಖಂಡವಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ನಿಂತಿರುವುದು ಕರ್ಮ ವಿಭಜನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗಾಟ ನಮ್ಮದು! ಮಗ ತನ್ನ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ತನ್ನ ಆಟದ ಗೊಂಬೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾದ ಒಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಕೂಡ, ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅದೊಂದೇ ಎಂದೂ, ಅದೇ ಪ್ರಗತಿಯ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಗುರುತೆಂದೂ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವು ಶಕ್ತಿಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ಅವು ಬಾಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಮತೊಂದು ಜನಾಂಗವು

[1] ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಇಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಎರಡು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. C.W. Vol. IV, P. 154

ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಸೂರ್ಯನ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಹಿಂದೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕೇಳಿತು. ಇದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ರೀತಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾಶ್ಯಾತ್ಯ ರೀತಿ.

ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವೈಭವವಿದೆ, ಮಹಿಮೆಯಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಸಂಗಮಗೊಳಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಪಂಚ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೊ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚ. ಪ್ರಾಚ್ಯನಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೊ, ಯಾವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅವನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವನೊ, ಯಾವುದು ಜೀವನವನ್ನು ಸತ್ಯಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲದೊ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪಾಶ್ಯಾತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಕನಸುಣಿ. ವಯಸ್ಸಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ವೇಗವಾಗಿಯೊ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೊ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾದ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಾಚ್ಯನು ನಗುವನು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕನಸುಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವನು. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೊ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಆದರ್ಶವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಸುಖಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ನಾವು ಇದನ್ನು ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೊ, ಅವರು ಸುಖವು ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಸುಖವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಯಾವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಡೆಯನಾಗಿರುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನೇ ಸುಖಿಯಾಗಬಲ್ಲ, ಉಳಿದವರಲ್ಲ. ಯಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಲ್ಲೇನಿದೆ? ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹರಿಸಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು, ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ಕರೆಯಬೇಕು? ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇನು? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಬಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಸಬಾರದು? ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣವೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಗೆದ್ದು ಅಂತರಂಗ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನು ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪರ್ವತ ಸಾಗರ ನದಿ ಇವುಗಳ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿಂದ ಬಹು ವೈಭವಯುತವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೈಭವಯುತವಾಗಿ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ತಾರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ, ನಮ್ಮ ಕಿರಿಯ ಜೀವನಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವ ಮಾನವನ ಆಂತರಿಕ ಸ್ವಭಾವವಿರುವುದು. ಇದು ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯ

ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೋರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸುವರೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸುವರು. ಆದಕಾರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಯಂತ್ರ ಕುಶಲತೆ ಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾ ಗಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ದೇವರು, ಆತ್ಮ, ಈ ಜಗತ್ತಿನ ರಹಸ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿವರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚ್ಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗವನ್ನು ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಿದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭರತಖಂಡವೆಂದರೇನು ಎಂಬ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸು ತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಡಗಿನಿಂದ ಕುರುಡಾಗಿದೆಯೊ, ಯಾರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತಿಂದು ಕುಡಿದು ನಲಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವರೊ, ಯಾರ ಆಸ್ತಿ ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣುಗಳೊ, ಯಾರ ಸಂತೋಷ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವೊ, ಯಾರ ದೇವರು ದ್ರವ್ಯವೊ, ಯಾರ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲವೊ, ಯಾರ ಗುರಿ ಇಹಜಗತ್ತಿನ ಸುಖ ಮಾತ್ರವೊ, ಯಾರು ತಾವು ಜೀವಿಸುವ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮೀರಿದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಅಪರೂಪವೊ, ಇಂತಹ ಜನರು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದೇನು? ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಕಶ್ಮಲ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಉಡುಪು, ವಿದ್ಯೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿನಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಹಲವು ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಭರತಖಂಡ ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ, ಭಾರತೀಯರು ಪರರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗಡಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಪರರ ಆಸ್ತಿಗೆ ಆಸೆಪಡಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ದೇಶ ಫಲವತ್ತಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸ್ವಂತ ದುಡಿತದಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಅನ್ಯರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಇದು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಇದೇ ಅವರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ, ಅನ್ಯರಿಂದ ಅನಾಗರಿಕರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೂ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದರ್ಶನವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ತೆರೆಯನ್ನು ಸೀಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕನಸು ಗೊತ್ತು. ಈ ಭೌತತತ್ತ್ವದ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಪಾಪವೂ ಮಲಿನ ಮಾಡದ, ಯಾವ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವೂ ನಾಶಮಾಡದ ಯಾವ ಕಾಮವೂ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸದ, ಬೆಂಕಿಯು

ದಹಿಸದ, ನೀರು ತೋಯಿಸದ, ಶಾಖ ಒಣಗಿಸದ, ಸಾವು ನಾಶಮಾಡಲಾಗದ, ನಿಜವಾದ ಮಾನವ ದೈವೀಸ್ವಭಾವವಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮಾನವನ ಈ ನೈಜಸ್ವಭಾವ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥೂಲವಸ್ತು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಹೇಗೆ ನೀವು ಜಯಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತೋಪಿನ ಬಾಯಿಗೆ ನೆಗೆಯಬಲ್ಲಿರೊ, ಹೇಗೆ ನೀವು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿಗೋಸುಗ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲಿರೊ, ಹಾಗೆಯೆ ಅವರು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರುವರು. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮದು ಭಾವನಾಜಾಲವೆಂದು ಸಾರಿದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಕನಸು ಎಂದು ಸಾರಿದರೆ, ತಾನು ಆಲೋಚಿಸಿರುವುದು, ನಂಬಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನು. ಜೀವನ ಅನಂತವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ, ದೇಹವನ್ನು ತೃಣಸಮಾನ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಎಸೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಾವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರನಂತೆ ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೊರಗಿನವರ ದಾಳಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕ್ರೂರವರ್ತನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಅಜೇಯರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಭರತಖಂಡ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವುದು. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶೋಚನೀಯ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವೀರರ ಜನನಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳು ಹೇಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವೀರರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಏಷ್ಯಾಖಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವೀರರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವುದು. ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ಬೀರಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜಯಿಗಳು ಖಡ್ಗ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದು ಋಷಿಸಂಜಾತ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ, ಅವರು ಕೇವಲ ಅನಾಗರಿಕರೆಂದು ಕನಸುಣಿಗಳೆಂದು, ಅವರ ಧರ್ಮ ಕೇವಲ ಕಂತೆ ಪುರಾಣವೆಂದು, ಅವರು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇವರು ಆತ್ಮ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಹೀನ ಪದಗಳೆಂದು, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ, ಅಂತ್ಯವರಿಯದ ತ್ಯಾಗ ಎಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಸಾರಿದಾಗ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ತರುಣರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅದುವರೆವಿಗೂ ಬಾಳಿದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ ವ್ಯರ್ಥವೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆ, ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕಿ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಬೋಧಕರನ್ನು ಓಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ವಿಜಯಿಗಳಲ್ಲವೆ? ಕತ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಕೋವಿಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಆಚಾರವೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಎಂದು ಸಾರಿಲ್ಲವೆ? ಹೊಸ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯದಿಂದಲೂ

ಈ ಭಾವಗಳನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಸಂದೇಹಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಆಚೆಗೆಸೆದು, ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಸತ್ಯಪ್ರಮಾಣವೆಂದರೆ "ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?" ಎಂಬುದಾಯಿತು. ಪುರೋಹಿತರು ಹೋಗಬೇಕು, ವೇದಗಳನ್ನು ಸುಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಉಂಟಾದ ಅಶಾಂತಿ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬ ಅಲೆಯೊಂದೆದ್ದಿತು.

ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಸುಧಾರಕರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಆವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗೋಸುಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುತಾಪಪಡುವಿರೇನು? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖವಿದೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದೇನು? ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿರಾ? ಈ ಭಾವನೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದೆ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ನರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ? ನೀವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವಿರಾ? ಹೌದು ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಮೊದಲಿನ ಮೆಟ್ಟಲು ಮಾತ್ರ. ಅನಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಪುರಾತನ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯ ರಾಶಿಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲೂ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರ್ಣದ ಗಟ್ಟಿ ಇರುವುದು. ಮಲಿನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವಿರಾ? ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದು ಎರಡನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲು ಮಾತ್ರ. ಮತ್ತೊಂದು ಆವಶ್ಯಕವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಹಣ, ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆ ಇವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತೆ? ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನಿಮ್ಮ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಿರಾ? ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತೆ? ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಬಂದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಪ್ರಾಣವಿರುವವರೆಗೆ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಚಲನೆ ಇರುವವರೆಗೆ, ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೋರಾಡಬಲ್ಲಿರಾ? ಆಗ ನೀವು ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಕರು, ಗುರುಗಳು, ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ಮಂಗಳಪ್ರದಾಯಕರು. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲ, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲ, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆಳಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸುವನು, ಪ್ರತಿಫಲ ತಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ಫಲಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೋಸುಗ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ

ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. "ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದರ ಫಲಕ್ಕಲ್ಲ" ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವನು. ಫಲ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಮಂದಿ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ನಾವು ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟ ಜಡವಾದವೆಂಬ ಅಲೆಯು ಆರ್ಯಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುವುದೋ ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿತು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಹಸ್ರಾರು ಅಲೆಗಳ ತಾಡನವನ್ನು ಭರತಖಂಡ ಹಿಂದೆ ಸಹಿಸಿತ್ತು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸೌಮ್ಯ. ಒಂದು ಅಲೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುರಿದು ನಾಶಮಾಡುತ್ತ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಖಡ್ಗಕಾಂತಿ ಚಿಮ್ಮಿ "ಅಲ್ಲಾಹೋ ಅಕ್ಬರ್" ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ದಿಕ್‌ತಟಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಪ್ರವಾಹ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಬತ್ತಿಹೋಯಿತು.

ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೊ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನರು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಾರತಾವನಿ ಅಮರವಾಗಿರುವುದು. ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಿರಬಹುದು, ದೀನರಾಗಿರಬಹುದು, ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಲಸು ಕೊಳೆ ಅವರನ್ನು ಆವರಿಸಿರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇರಲಿ. ಆರ್ಯಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪುತ್ರರು ತಾವು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಲಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾರಿಹೋಕನು ಕೂಡ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಡಕಾಯಿತ ಪಾಳೇಗಾರನ ವಂಶಕ್ಕೆ ತಾನು ಸೇರಿದವನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಆಶಿಸುವನೊ, ಹಾಗೆಯೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕೂಡ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದು, ಅರಣ್ಯದ ಫಲಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿಂದು, ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ತಾನು ಸೇರಿದವನೆಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುವನು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಂತಹ ವಂಶ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇವೆಯೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಭರತಖಂಡ ನಾಶವಾಗಲಾರದು.

"ನೈನ್‌ಟೀನ್ತ್ ಸೆಂಚುರಿ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಈಚಿನ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಬರೆದ "ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮ" ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಬಹುಶಃ ಓದಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಾವು ಬೋಧಿಸಿದ ಸಂದೇಶದ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಭರತಖಂಡಕ್ಕೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಡಗರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಬಹಳ

ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು. ಆದರೂ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ರಸಭರಿತವಾಗಿ ಕಾಣ ಬಹುದು. ಅನೇಕರು ಆಗಲೇ ಕೇಳಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಅದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು.

ಹಲವು ಬಗೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಬಂಗಾಳದ ಕುಗ್ರಾಮವೊಂದರ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೬ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮ನೆಯ ದಿನ ಒಂದು ಮಗು ಜನಿಸಿತು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಆಚಾರವಂತರು. ನಿಜವಾಗಿ ಆಚಾರವಂತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಜೀವನ ಒಂದು ನಿರಂತರವಾದ ತ್ಯಾಗ ಪರಂಪರೆ. ಅವನು ಕೆಲವು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಹಾಕಕೂಡದು. ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕಿದವರ ಕೈಯಿಂದ ಅವನು ದಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು. ಇಂತಹ ಜೀವನ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚಿಸ ಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಹಲವು ವೇಳೆ ಕೇಳಿರು ವಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜನರ ನಾಯಕರು ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತಿ ದರಿದ್ರರು. ಅವರ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ ತ್ಯಾಗ. ಎಂದಿಗೂ ಅವರು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಶಿಸುವವ ರಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೀನವಾದ ಪುರೋಹಿತವರ್ಗ ಅವರದು. ಆದಕಾರಣವೆ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು. ಇಂತಹ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಗೃಹಿಣಿ ಯಾವ ದೀನನಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ತಿನ್ನಲು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡದೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಾಯಿಯಾದವಳ ಪರಮಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಕೆ ತಾಯಿ, ಆದಕಾರಣವೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಬೇಕು. ತಾನು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಊಟವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವ ರೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಇದೇ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕನ ತಾಯಿ, ಈ ಗೃಹಿಣಿ, ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದಳು. ಜಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಅಡಚಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ತುಂಬಾ ಕೆಳಗಿನ ಜಾತಿಯವರು ತಮಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಕುಡಿಯಬಹುದು, ತಿನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮೇಲಿನ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆತಂಕಗಳು ಬರು ವುವು. ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಪೌರೋಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯವರ ಜೀವನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ನಿರಂತರ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನವೆನ್ನಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಜನಾಂಗವೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೇಯರಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಣುವುದು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶದವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಹೊಳೆದರೆ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು. ನೀವು ಒಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಹರಿಸುವರು. ಅವರ ಜೀವನ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದರ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿವರಗಳೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಒಳಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರದವನು ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಅವರು ಉಪವಾಸವಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ. ದೃಢಪ್ರಯತ್ನ, ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾಕಾಂಕ್ಷೆಇವು ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಅವರ ಆಚಾರಶೀಲತೆ, ಅದು ಸತ್ಯವೆಂಬ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು. ಅವರು ಛಲದಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅದು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಭಾವಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸತ್ಯ. ಮನುಷ್ಯನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ದಾನಶೀಲನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನು ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಸತ್ತರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯವಿರುವವರಿಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ, ಮೇರೆಮೀರಿ ದಾನಮಾಡಿದ, ಒಂದು ಇಡೀ ಸಂಸಾರ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸುಂದರ ಕಥೆಯ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಇದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಬಡವರು. ಆದರೂ ತಾಯಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ವೇಳೆ ಉಪವಾಸವಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂತಹ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಈ ಶಿಶು ಜನಿಸಿತು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಆ ಮಗು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಜನನಾರಭ್ಯದಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನೆನಪಿತ್ತು. ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಾವು ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು.

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ತಂದೆ ತೀರಿಹೋದರು. ಆಮೇಲೆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹುಡುಗ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಸುಬನ್ನೇ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಆ ಜಾತಿಯ ವಿಧಿ. ಅದು ಈಗಲೂ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಇರುವ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಭರತಖಂಡದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ; ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾರಕೂಡದು ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ, ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಗುರುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗುರುಗಳು ಅವರಿಗೆ

ಆಹಾರವನ್ನೂ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗುರುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮದುವೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ದಾನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಾನಗಳಿಗೆ ಗುರುಗಳೇ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳು ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಊಟ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಹುಡುಗ ಇಂತಹ ಪಂಡಿತರ ಒಂದು ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಹೋದ. ಪಂಡಿತರು ಈ ಹುಡುಗನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ನ್ಯಾಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹುಡುಗ ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅವರ ವಾದದಿಂದ ಆತ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿತ: "ಇಷ್ಟೇ ಅವರ ಜ್ಞಾನದ ಫಲವೆಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು? ಕೇವಲ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವರೊ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಂಚೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಇವರು ವಾದ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ." ಆತ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತಾದರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ಈ ಹುಡುಗನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಲು ಆತನನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯ ಗುರಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಆ ಹುಡುಗ ಮನಗಂಡ. ಆಗ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ತೊರೆದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಆತ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ. ಆಗ ಆತನ ತಂದೆ ಕಾಲವಾಗಿದ್ದರು. ಬಡ ಸಂಸಾರ; ಈ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿ ಆದ. ಪೂಜಾರಿ ಆಗುವುದು ಅತಿ ಹೀನವೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಚಿನಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅವು ಬಹಿರಂಗ ಆರಾಧನೆಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಪೂಜೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವರು.

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಆಶಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿ ದೇವರ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅವತಾರದ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿ, ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪೂಜೆ ರೋಮನ್‌ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಚರ್ಚಿನ ಆರಾಧನೆಯಂತೆ ಇರುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಓದುವರು. ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡುವರು. ನಾವು ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವಂತೆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವರು. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು,

ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗದವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರ್ಮಿಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಆಪ್ತವಿಷಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೇವಾಲಯವಿರುವುದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೊಠಡಿ ಇರುವುದು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ಸಂಜೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದುಕಡೆ ಕುಳಿತು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವನು. ಈ ಪೂಜೆ ಮಾನಸಿಕವಾದುದು. ಈತ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಅಥವಾ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಥವಾ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರೀತಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ಅವನ ಸಹೋದರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅವನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವರ ಕೋಣೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರು ನದಿ ಸರೋವರ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು; ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಜನರು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯಾಗುವುದು ಅವಮಾನಕರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮನುವು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿರುವನು. ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಿಂದಾಸ್ಪದನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಸಾರುವುವು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳು ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತನಾಗಿ ತನಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಒಂದೇ ಉದ್ಯೋಗವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾರಿಯ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಆ ಹುಡುಗನ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೇಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು.

ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕವಿಗಳಿರುವರು. ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿವೆ. ಕಲ್ಕತ್ತ ನಗರದ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವನ್ನು ಹಾಡುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವುಗಳು. ಭರತಖಂಡದ ಮತಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆ ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯಭಾವನೆ. ಈ ಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಬೀರದಿರುವ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು, ನೋಡ ಬೇಕು, ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಧರ್ಮ. ಭರತಖಂಡದ ವಾತಾವರಣವು ಭಗವಂತನ

ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ಮಹಾಪುರುಷರ ಕಥೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮನಗಂಡ ಮಹನೀಯರ ಬರಹಗಳಾಗಿವೆ. ಕೇವಲ ಯುಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಯುಕ್ತಿಗೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಆಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಬರೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದವರು ಇದನ್ನು ಬರೆದರು. ಯಾರು ಇದರ ಅನುಭವದ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏರಬಲ್ಲರೊ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಎಂಬುದು ಇದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಯೇ ಅದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ವಾಗ್ಮಿತೆ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಅವನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದೀನನಾಗಿರಬಹುದು. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಆತನನ್ನು ಅರ್ಧ ಜನಾಂಗವೇ ಆತನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ದೇವರೆಂದು ಆರಾಧಿಸುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏರಿರುವನು, ಧರ್ಮ ಆತನಿಗೆ ಕೇವಲ ಊಹೆಯಲ್ಲ, ಆತ್ಮದ ಅಮರತ್ವ, ದೇವರು ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೇಗಾದರೂ ಹರಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಜನರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು.

ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆನಂದಮಯಿಯಾದ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ವಿಗ್ರಹವಿದ್ದಿತು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಹುಡುಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಭಾವನೆ ಈತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿತು: "ಈ ವಿಗ್ರಹದ ಹಿಂದೆ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯ ಇದೆಯೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆನಂದಮಯಿಯಾದ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಇರುವುದು ಸತ್ಯವೆ? ಅವಳಿದ್ದು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆ ಅಥವಾ ಇದೆಲ್ಲ ಕನಸೆ? ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯವಿದೆಯೆ?"

ಈ ಅನುಮಾನ ಹಿಂದೂ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಜನಾಂಗದ ಅನುಮಾನ. ಆತ್ಮ, ದೇವರು ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ತತ್ತ್ವಗಳೂ ನಮಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರವು. ಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಲಿ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತರಲಾರವು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ದೇವರಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆ? ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲೆನೆ? ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆನೆ?

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಭಾವನೆಗಾಗಿ ಜನರು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವರು. ಕೇವಲ ಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ, ಯುಕ್ತಿ ಭೂಮಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವುದಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೇವರು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸುಖವನ್ನು ತೊರೆದವರು ಹಲವರಿದ್ದರು. ಪವಿತ್ರ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೇವರಿಗಾಗಿ ದುಃಖಭಾರದಿಂದ ಅಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಕೇಳಿರುವಿರಿ. ಇದು ಆದರ್ಶ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಈಗ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಸಾಯಬಹುದು. ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಈ ಒಂದು ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಡೀ ಜನಾಂಗ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುವರು, ತಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜನ ಮಡಿಯುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಅವರ ಈ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೇರೆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವೂ ನನಗೆ ನಷ್ಟದಾಯಕ. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಅದ್ಭುತಗಳು ಕೂಡ ನಷ್ಟದಾಯಕ. ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ವ್ಯರ್ಥ. ದೇವತೆಯ ಜ್ಞಾನವಿರಲಿ, ಮೃಗದ ಅಜ್ಞಾನವಿರಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟ ಕಡುಬಡವನ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿರಲಿ ಅಥವಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತನ ಆಸ್ತಿ ಇರಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬೀದಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಆಳುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಮಾನವ, ಭಾವಜೀವಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ರೂರನಾಗಿರಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಜೀವನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಹೇಳುವುದು. ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಆಗ ಜೀವನವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಬಹುದು, ಸಹಿಸಬಹುದು, ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜೀವನ ವ್ಯರ್ಥ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ತರ್ಕಿಸಿದರೂ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತರ್ಕ ಇದನ್ನು ಸಂಭವನೀಯವೆಂದು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲೇ ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ

ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಪರಮಾವಧಿ ಒಂದು ವಸ್ತು ಸಂಭವನೀಯ ಎಂದು ಸಾರುವುದಷ್ಟೇ. ಅದನ್ನು ಮೀರಲಾರದು. ಭೌತಜ್ಞಾನದ ಅತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಾಯೋಗ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಕೇವಲ ಸಂಭವನೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿಷಯಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿವೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ದೇವರು ಇರುವನು ಎಂದು ನಾವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ನಂಬಬೇಕಾದರೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾವು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಅವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದೂ, ಯಾವ ಯುಕ್ತಿಯೂ, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಬಂಡೆಯಂತೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಲಾರದು. ಇದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದು ಭರತಖಂಡದ ಭಾವನೆ.

ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಆ ಹುಡುಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆತನ ಇಡೀ ಜೀವನ ಇದರ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅಳುತ್ತ, "ತಾಯಿ, ನೀನು ಇರುವುದು ನಿಜವೆ ಅಥವಾ ಇದೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯೆ? ಆನಂದಮಯಿಯಾದ ಮಾತೆ ಕವಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಭ್ರಾಂತ ಜನರ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯೆ? ಅಥವಾ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸತ್ಯವಿದೆಯೆ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯ ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಆದಕಾರಣ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಅದು ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಅರ್ಧ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅನ್ಯರ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದಿರುವರು: "ಇವರೊಬ್ಬರು ಸ್ವಂತಿಕೆಯುಳ್ಳ ಪರಿಶುದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ರಹಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಯಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಇದ್ದುದು." ಅಂತೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದ "ದೇವರನ್ನು ನೋಡ ಬಹುದೆ?" ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಬರಬರುತ್ತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವರು ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಅಥವಾ ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಯುತ್ತಿತ್ತು: "ತಾಯಿ, ನೀನಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆ? ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡೆ? ಸತ್ತಿರುವೆಯಾ?" ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದು. ಜಡವಾದ ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ತರ್ಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಲೋಚಿಸಿ ಬೇಸತ್ತ ಮೇಲೆ, ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸಾಕಾದಾಗ (ಅವೇನೂ ನಮಗೆ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ), ಕೇವಲ ಯುಕ್ತಿಪೂರಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಮಲನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬೇಸತ್ತಾಗ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳವು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ಶೋಚನೀಯ ರೋದನೆಯನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವುದು: "ನನಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರಿಸುವವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ? ನೀನು ಇದ್ದರೆ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರು. ನೀನೇಕೆ ಮಾತನಾಡೆ? ನೀನೇಕೆ ಅಷ್ಟು ಅಪರೂಪ? ಹಲವು ಚಾರರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವೆ ಏಕೆ? ನೀನೇ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಾರೆಯೇತಕೆ? ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ತಾಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿ? ಯಾರನ್ನು ನಂಬಲಿ? ನೀನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನರನಾರಿಯರಿಗೂ ದೇವರಾಗಿದ್ದರೂ ನೀನೇಕೆ ನಿನ್ನ ಮಗುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು?" ಅತಿ ದಾರುಣವಾದ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಭಾವನಾ ತರಂಗಗಳೇಳುವುವು. ಆದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳಿಂದ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವೆವು. ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿದ್ವಾರ ತೆರೆಯುವಂತೆ ಇತ್ತು, ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಧುಮುಕುವಂತೆ ಇದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವನ ಮೃಗೀಯತೆ ದೈವಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊರದೂಡುವುದು. ಪುನಃ ನಾವು ಮೃಗೀಯ ಮಾನವರಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ತಿಂದು ಕುಡಿದು ಸಾಯುವೆವು. ಪುನಃ ಪುನಃ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗುವೆವು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಪ್ರಲೋಭನೆ ಬಂದರೂ ಹಿಂತಿರುಗದ, ಜೀವನ ಹೇಗೂ ಒಂದು ದಿನ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಬಯಸುವ, ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಿಮ್ಮುಖರಾಗದ ಕೆಲವು ಪ್ರಚಂಡ ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವರು. ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ವಿಜಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವರು. ಮೃಗೀಯ ಮಾನವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಜನನ ಮರಣ, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಜಯವಾವುದಿದೆ? ಎನ್ನುವರು ಅವರು.

ಕೊನೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಜೀವನದ ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು, ತಮಗೆ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಗಳು ಅರಿವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಾವು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮರೆತರು; ಊಟಮಾಡುವುದನ್ನು ಮರೆತರು; ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧು ಒಬ್ಬನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತುರುಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದವು. ದಿನ ಕಳೆದಾಗ ಸಂಜೆ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಘಂಟೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ನಿನಾದ ಕಾನನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಹುಡುಗನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು: "ಹೇ ತಾಯಿ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ನೀನು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜೀವನದ ಅಲ್ಪ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆಯಿತು. ನನಗಿನ್ನೂ ಸತ್ಯದ ಅರಿವಾಗಲಿಲ್ಲ." ದಾರುಣವಾದ ಹೃದಯದ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಅವರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತೀಡಿ ಅಳುವರು. ಆಗ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅವರ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಚಿಮ್ಮುವುದು; "ಹೇ ಜಗನ್ಮಯಿ, ನಿನ್ನ ಇರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರು. ನನಗೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಬೇಕು; ಮತ್ತಾವುದೂ ಬೇಡವಾಗಲಿ!" ಅವರು ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿಷ್ಠರಾಗಲು ಬಯಸಿದರು. ತಾಯಿ, ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತೆತ್ತಲ್ಲದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಜಗನ್ಮಾತೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ದರ್ಶನವನ್ನೀಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಳು, ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಬೇಕು, ಅವರ ಸುಖ ಒಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು; ಜಗನ್ಮಾತೆ ಬೇಡ. ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದು ಜಗನ್ಮಾತೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನೆ ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಕ್ಷಣವೆ ಆಕೆ ಬರುವಳು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ದಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚೆಗೆ ಎಸೆದರು. ಎಂದಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಪಥ ಮಾಡಿದರು. "ನಾನು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಕ್ವವಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರ ಅನಂತರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಣವನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ತಾಕಿಸಿದರೆ ಅವರ ಕೈ ಬಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಹಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಬಂದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಮವೇ ಮಾನವನ ಶತ್ರು ಎಂಬುದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾವನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಆತ್ಮ ಲಿಂಗಾತೀತ, ಆತ್ಮವು ಗಂಡಸೂ ಅಲ್ಲ ಹೆಂಗಸೂ ಅಲ್ಲ, ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ ಕಾಮ ಕಾಂಚನಗಳೆಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಆವಿರ್ಭಾವ. ಆಕೆ ಹೆಂಗಸಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಳು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾರಿಯೂ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಹೆಂಗಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲಿ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾರಿಯೂ ಅವರ ತಾಯಿ. ಎಲ್ಲ ನಾರಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತೆಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರಾರನ್ನೂ ಕಾಣದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಮಾನವ ಹೃದಯವನ್ನು ಆವರಿಸುವ ಅತಿ ಉತ್ಕಟ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದು. ಅನಂತರ ಇವರೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಮಗು, ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಚೀಲವಿದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳ್ಳನಿರುವನು. ಆಗ ಕಳ್ಳ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆಯ? ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಆ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿನ್ನದ ಚೀಲವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಅಪಹರಿಸಿಯೇನು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ತೋರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ದೇವರಿರುವನು. ನಾಶವಿಲ್ಲದವನೊಬ್ಬನಿರುವನು, ಅನಂತನೂ ಆನಂದಮಯನೂ ಆಗಿರುವವನೊಬ್ಬನಿರುವನು. ಆ ಆನಂದದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಸುಖಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದವನು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿದೆಯ? ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಡುವನೆ? ಇಲ್ಲ. ಆಸೆಯಿಂದ ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಹೋಗುವನು." ದೈವೋನ್ಮಾದ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಗುರುಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಹುಡುಗ ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖಭೋಗಗಳನ್ನು ತೊರೆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹುಚ್ಚರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾರ. ಅಂತಹ ಉನ್ಮಾದ ದಿಂದಲೇ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ದಿನಗಳು ವಾರಗಳು ತಿಂಗಳುಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಹಲವು ನೋಟಗಳನ್ನು, ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ರಹಸ್ಯ ಸ್ವಭಾವ ಕ್ರಮೇಣ ಅನಾವರಣವಾದಂತಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೇ ಗುರುವಾದಳು. ಯಾವ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಯತ್ನಿಸು ತ್ತಿದ್ದರೊ ಅದನ್ನು ಅವಳೇ ಕಲಿಸಿದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅತಿ ಸುಂದರಳಾದ ಅಸದೃಶ ಪಂಡಿತಳೊಬ್ಬಳು ಬಂದಳು. ಅನಂತರ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು "ಆಕೆ ಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನಘನಳು, ಸಾಕಾರ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪಳು" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸ್ವತಂತ್ರರಾದ, ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಸಾಧಾರಣ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಉದಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆಕೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ, ಹೆಂಗಸರೂ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವರು; ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಲಗ್ನವಾಗದೆ ಭಗವದುಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುವರು. ಆಕೆ ಬಂದಳು. ವನದಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟಳು. ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಹಾಯವೇ ಈ ಹೆಂಗಸಿನದು. ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಹುಡುಗನ ತೊಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆಕೆ ಹೀಗೆಂದಳು: "ಮಗು, ಯಾರಿಗೆ ಇಂತಹ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದೋ ಆತ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರೆಲ್ಲ ಹುಚ್ಚರು. ಕೆಲವರು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ, ಕೆಲವರು ಸುಖಕ್ಕೆ,

ಕೆಲವರು ಕೀರ್ತಿಗೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನೂರಾರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ. ಅವರು ಹೊನ್ನಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ಗಂಡಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ಮತ್ತಾರನ್ನೊ ತುಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಕೆಲವರಿಗೆ, ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಕೆಲವರಿಗೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಭ್ರಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಹುಚ್ಚು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೊನ್ನಿ ಗಾಗಿ ಹುಚ್ಚನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರುವರು, ಮರುಗುವರು, ಅವನೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಹುಚ್ಚರು ತಾವೇ ಪ್ರಾಜ್ಞರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹುಚ್ಚರಾದರೆ ಉಳಿದ ಹುಚ್ಚರಿಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? 'ಅವನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿರುವನು, ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುವರು. ಆದಕಾರಣವೆ ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆನ್ನುವರು. ನಿನ್ನ ಹುಚ್ಚು ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ದೇವರಿಗಾಗಿ ಹುಚ್ಚನಾದವನೆ ಧನ್ಯ. ಅಂತಹವರು ಅತಿ ವಿರಳ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ." ಈ ಹೆಂಗಸು ಹುಡುಗನ ಹತ್ತಿರ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದಳು. ಆಕೆ ಭರತಖಂಡದ ಹಲವಾರು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಿದಳು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಯೋಗಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಳು. ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯ ವನ್ನು ತಂದಳು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಇದಾದ ಅನಂತರ ಅದೇ ವನಕ್ಕೆ ಘನವಿದ್ವಾಂಸನೂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೂ ಆದ ಪರಿವ್ರಾಜಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನು ಬಂದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಿ, ಸತ್ಯ ವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ನಂಬಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಯಾವ ಚಾವಣಿಯ ಕೆಳಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾ ಗಲೂ ಮಳೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನು ಬಹುಬೇಗ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತನಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟನು. ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಶಿಷ್ಯನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು, ಸಂನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡನು.

ನನ್ನ ಗುರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಹುಚ್ಚರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ ತರಬಹುದೆಂದು ಅವರ ನೆಂಟರು ಭಾವಿಸಿ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಯೊಂದಿಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಪುನಃ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ದೈವೋನ್ಮಾದಗ್ರಸ್ತ ರಾದರು. ಕೆಲವು ಸಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವರು. ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಧೂವರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳೇ ಮದುವೆ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ

ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲು ಅಷ್ಟೆ. ಮದುವೆಯ ಅನಂತರ ವಧೂವರರು ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವರು. ಹುಡುಗ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಮದುವೆ. ಆಗ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ರೂಢಿ. ಆದರೆ ಈ ಗಂಡ, ತನಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಡತಿ ಇರುವಳು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸತಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ದೊಡ್ಡ ದೈವಭಕ್ತನಾಗಿರುವನೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಅವನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದಳು. ತಾನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿರುವ ಊರಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋದಳು. ಕೊನೆಗೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಳು! ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಾಗಲಿ ಹೆಂಗಸಾಗಲಿ, ತ್ಯಾಗಜೀವನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೂ ಪಾರಾದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಸತಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಆ ಪತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಆ ಯುವಕನು ಸತಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಎರಗಿ ಹೀಗೆಂದನು: "ನನಗೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯು ತಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿರುವಳು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಣುವೆನು. ನಿನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಭಾವನೆ ಇದೊಂದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು."

ಪವಿತ್ರಾತ್ಮಳೂ ಉದಾರ ಹೃದಯಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು ಆ ತರುಣಿ. ತನ್ನ ಪತಿಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಆಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿದಳು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪತಿಯನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ತನಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಕ್ಷಣವೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಪತಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೆ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯೆಂದಳು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆಕೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರೀತಿಯ ಶಿಷ್ಯೆಯಾದಳು. ತಮ್ಮ ಸತಿಯ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆತಂಕ ಕಳಚಿಬಿತ್ತು. ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ತೋರಿದ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾದರು.

ಅನಂತರ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಅಭಿಲಾಷೆಯೆಂದರೆ ಇತರ ಮತಗಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದು. ಅದುವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳ ಪರಿಚಯ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವರು ಆಶಿಸಿದರು. ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳ ಗುರುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗುರುವೆಂದರೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಗುರುವೆಂದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಪಿಶಾಚಿಯಲ್ಲ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದವನು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮನಗಂಡವನು; ಆ ಜ್ಞಾನ ಅನ್ಯರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಫಕೀರ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಅವರು

ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆತ ಹೇಳಿದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವು ತಾವು ಆಗಲೇ ಸೇರಿದ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೂ ಅವರು ಇದೇ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದರು. ತಮಗೆ ತೋರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳಿಗೂ ಹೋದರು. ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು; ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬೋಧಿಸುವುದು ಒಂದನ್ನೇ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಅಷ್ಟೆ. ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳ ಗುರಿ ಒಂದೇ. ಅವರು ಹೊಡೆದಾಡುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ. ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ; "ನನ್ನ ಹೆಸರು", "ನಿನ್ನ ಹೆಸರು" ಎಂಬುದೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ, "ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ" ಎಂದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು, "ಅವನನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆ ಅವನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದ.

ನನ್ನ ಗುರುದೇವರು ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಅನಂತರ ವಿನಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಒಂದು ಭಾವನೆ "ನಾನಲ್ಲ, ನೀನು" ಎಂಬುದು. ಯಾರು ನಾನಲ್ಲ ಎನ್ನುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವರು ನೆಲಸುವನು. ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಅಹಂಕಾರವಿರುವುದೋ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದೇವರು ಇರುವನು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸತ್ಯವಿದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವರು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ ಕೇವಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾನ, ಸರ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಅನ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಬಾಯಿಮಾತು. ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದ ಮಹಾನುಭಾವರನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನು ತುಂಬ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ತಮಗೆ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು.

ಹೊಲೆಯರ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಹೊಲೆಯರು ಇರುವರು. ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇನಾದರೂ ಮನೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಹೊಲೆಯನ ಮುಖವನ್ನು

ನೋಡಿದರೆ, ಅಂದಿನ ದಿನ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಊರಿಗೆ ಹೊಲೆಯನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ತಾನು ಹೊಲೆಯನೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಗೆಯ ಒಂದು ಪುಕ್ಕವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ, "ಪಾರಾಗಿ, ಹೊಲೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವನು" ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಜನರು ಅವನೆಡೆಯಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಓಡಿಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಲೆಯನು, ತನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವುದು, ಇದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿರುವನು. ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹೊಲೆಯನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ತಮಗೆ ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಶುಚಿಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹೊಲೆಯನ ಕೆಲಸ ಊರುಕೇರಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು. ಅವನು ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರ; ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಬರುವನು. ಅವನು ನಡೆದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಂಗಾ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರಮಾಡುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನ್ಮತಃ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿರುವನು. ಹೊಲೆಯ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವನು. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗುರುಗಳು ಹೊಲೆಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಚ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದರು. ಹೊಲೆಯ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಹೀನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದೂ ಹೊಲೆಯರೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಡುವರೆಂದೂ ಅವನು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಕೇಶವಿತ್ತು. "ಹೇ ಜಗನ್ಮಾತೆ, ನನ್ನನ್ನು ಹೊಲೆಯನ ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಹೊಲೆಯನಿಗಿಂತ ಕೀಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು" ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೇಶದಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಒರಸುತ್ತಿದ್ದರು. "ಯಾರು ನನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರೇ ನನ್ನನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುವವರು. ಅವರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು. ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ನಮಗೊಂದು ಸದವಕಾಶ" ಎಂಬುದೇ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೋಧನೆ.

ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಅವರ ಜೀವನದ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ತಾವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡರು. ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾಮಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆತ್ಮನಿಗೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಅದು ಗಂಡೂ ಅಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣೂ ಅಲ್ಲ. ಲಿಂಗವಿರುವುದು ದೇಹದಲ್ಲಿ. ಆತ್ಮನನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಲಿಂಗ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಲಾರರು. ಪುರುಷನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಈಗ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವನ್ನು ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ತಾವು ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದು ಭಾವಿಸತೊಡಗಿದರು; ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಉಟ್ಟರು, ತೊಟ್ಟರು.

ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರೊಡನೆ ವಾಸಿಸಿದರು. ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಲಿಂಗಭಾವನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮರೆತರು. ಅವರ ಇಡೀ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರಾಧನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಇದು ಆಕೆಯ ಯೌವನ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆರಾಧನೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾರೀವದನವೂ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಲೂ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ "ಹೇ! ಜಗಜ್ಜನನಿ, ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಜಗಜ್ಜನನಿ. ತಾಯಿ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿರುವೆನು. ಕಾಮವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀಕುಲವನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಂದ ನೋಡುವಾಗ; ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಮುಖ ಭಾವವೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಆನಂದಮಯಿ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ಮುಖವೇ ಕಾಣುವಾಗ; ಆ ದರ್ಶನದಿಂದ ಬರುವ ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಊಹಿಸಿ ನೋಡಿ! ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದು. ನಾವು ಸ್ತ್ರೀಯ ಹಿಂದಿರುವ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಹಿಂದೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆಯೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವತಃ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ತಪ್ಪದೆ ಅದು ಮೋಸವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಕಾಪಟ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಸತ್ಯದ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ, ಪವಿತ್ರತೆಯ ಭಾವವನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸುವುದು. ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹ ಪವಿತ್ರತೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಕಠಿಣವಾದ ಅಕಳಂಕ ಪವಿತ್ರತೆ ಇವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮುಂದಿರುವ ಹೋರಾಟವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲನ್ನು ಸವೆಯಿಸಿ ಪಡೆದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುರುವನ್ನು ಅತಿ ಪೂಜ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಗೌರವವನ್ನು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ನಮಗೆ ದೇಹವನ್ನು ನೀಡುವರು. ಗುರು ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರುವನು. ನಾವು ಗುರುವಿನ ಮಕ್ಕಳು; ಗುರುವಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನಿಸುವುದು. ಗುರುವಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಲು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬರುವರು, ಅವನನ್ನು ಆದರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಈ ಗುರುವಿಗೆ ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾನೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಗುರುವೆಂಬ ಭಾವನೆಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಜಗನ್ಮಾತೆಯಲ್ಲದೆ

ತಾನಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. "ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವವಳು ತಾಯಿ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ನನಗೇನು ಸಂಬಂಧ ವಿದೆ?" ಎಂದು ಅನವರತವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಭಾವ ಇದು. ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ತೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. 'ಮೊದಲು ಶೀಲವನ್ನು ರೂಢಿಸಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ; ಫಲ ತಾನಾಗಿ ಬರುವುದು.' ಇದೇ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಉಪಮೆ ಇದು: "ಕಮಲ ಅರಳಿದರೆ ಮಧುವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ದುಂಬಿಗಳು ತಾವಾಗಿ ಬರುವುವು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಶೀಲದ ಕಮಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಳಲಿ. ಫಲ ತಾನಾಗಿ ಬರುವುದು." ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ನೀತಿ ಇದು. ನೂರಾರು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಗುರು ಇದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮರೆಯುವೆನು. ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬಲ್ಲರು. ಒಬ್ಬ ಗುಹೆಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದೆ ಒಂದು ಮಹದಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸತ್ತರೆ, ಆ ಆಲೋಚನೆ ಗುಹೆಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ತೂರಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಹಿಸುವುದು. ಇದು ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಸರಪಡಬೇಡಿ. ಮೊದಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೊ ಅವನೇ ಬೋಧಿಸಬಲ್ಲ. ಬೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಬರಿಯ ಮಾತಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರುವು ದಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ಸಂವಹನ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಹಳೆಯದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಧರ್ಮ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ. ಮೊದಲು ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸಿ. ನೀವು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅತಿ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ ಅದು. ಮೊದಲು ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಜನರಿರುವರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಬರುವರು. ಇದು ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ದೃಷ್ಟಿ. ಯಾರನ್ನೂ ಅವರು ದೂರಲಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳು ಅವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಯಾವ ಪಂಥವನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅವರು ದೂರಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳ ಮೇಲೂ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲದ ರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಭಕ್ತನಾಗಿರಬಹುದು, ಯೋಗಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದ್ವಿತೀಯ ಕರ್ಮಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. 'ಇವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಒಬ್ಬನೇ ರೂಢಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಭವಿಷ್ಯದ ಜನಾಂಗ ಮಾಡುವುದು ಇದನ್ನೇ.' ಇದೇ ಅವರ ಭಾವನೆ. ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ದೂರಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ನೋಡಿದರು.

ಈ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ಬಂದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗ್ರಾಮ್ಯಭಾಷೆ. ಆಡಿದ ಪ್ರತಿ ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಿಡಿಯಿತ್ತು. ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳುವವರ ಎದೆಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ, ರೀತಿಯಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ಹೇಳುವ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವನಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಇದು ಭಾಸವಾಗುವುದು. ಅತಿ ಸುಂದರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಯುಕ್ತಿಪೂರಿತ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಯುವೆವು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅತಿ ಸರಳವಾದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಅವು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಾಕಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುವು. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲರೊ ಆ ನುಡಿಯೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮಹಿಮಾತಿಶಯವಿರಬೇಕು. ಬೋಧನೆಯೆಲ್ಲ ದಾನದ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಗುರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವನು. ಶಿಷ್ಯ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಿರುವ ಭರತಖಂಡದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನೂರಾರು ಜನ ಸಂಶಯವಾದಿಗಳು, ಜಡವಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹಲವು ಸಂಶಯವಾದಿಗಳೂ, ಜಡವಾದಿಗಳೂ, ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಮಾನವರಂತೆ ಇವರು ಕಂಡರು, ಅವರ ಭಾಷೆ ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. "ಇವರು ಮಹಾ ಗುರುಗಳೇ!" ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿ, ಅವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಹಾಕಿದೆ: "ಮಹಾಶಯರೆ, ನೀವು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವಿರಾ?" ಎಂದೆ. "ಹೌದು" ಎಂದರು ಅವರು. "ನೀವು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?" ಎಂದೆ. "ಹೌದು" ಎಂದರು. "ಹೇಗೆ?" ಎಂದೆ. "ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನೊ ಹಾಗೇ ದೇವರನ್ನೂ ನೋಡುವೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯವಾಗಿ" ಎಂದರು. ಇದು ನನ್ನನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. "ನಾನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು; ನಾವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅನುಭವಿಸಬಹುದು" ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಾರಿ ಕಂಡೆ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡೆ. ಅವರ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಶ, ಒಂದು ಕುಡಿನೋಟ, ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲದು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಕ್ರಿಸ್ತ ಬುದ್ಧ ಮಹಮ್ಮದರು ಮಾನವನಿಗೆ, "ನೀನು ಪೂರ್ಣನಾಗು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೊಡನೆ ಮನುಷ್ಯನು ಪೂರ್ಣನಾಗುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನವೆಲ್ಲ ಬಗೆಹರಿಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅರಿತೆ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಪಡೆಯಿರಿ; ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ; ಅನಂತರ ಪ್ರಪಂಚದೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಧರ್ಮ ಬಾಯಿಮಾತಲ್ಲ; ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲ; ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಅದೊಂದು ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಕೋಮುಗಳಲ್ಲೂ, ಸಂಘಗಳಲ್ಲೂ ಜೀವಿಸಲಾರದು. ಆತ್ಮನಿಗೂ ದೇವರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಅದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಂಘವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು? ಅನಂತರ ಇದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದೃಷ್ಟಿ ಇದೆಯೋ, ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಯಮಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಕೊನೆಗಾಣುವುದು. ಧರ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮವಿರುವುದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ. ನಾವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರೆಗೂ ಯಾವುದೂ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ವಾದಿಸಿದರೂ, ಕೇಳಿದರೂ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ನಾವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಕತ್ತಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಕು, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭೋಗ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸುಖಇವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಾರವು. ರಾಮ ಮತ್ತು ಕಾಮ ಇವೆರಡನ್ನೂ ನಾವು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾರೆವು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಲಿ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಇದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು. ಮೇಲಿನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ನಿಧಾನವಾದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ನೀವು ಇಲ್ಲೇ ಈಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ನಾವು ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವೆವು.

ನಾನು ಗುರುದೇವನಿಂದ ಕಲಿತ ಬಹುಶಃ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡನೆಯ ಭಾವನೆಯೆ ಇದು: ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು. ಆ ಒಂದು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಲವು ಭೂಮಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ರುಚಿಸುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ. ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಹಲವು' ಧರ್ಮಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದುದು ಒಂದೇ ಧರ್ಮ. ಒಂದು ಸನಾತನಧರ್ಮ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಈ ಧರ್ಮವೇ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಧರ್ಮಗಳು ಜನಾಂಗ ಅಥವಾ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಂಡ ಕ್ರಿಯಾರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಂತೆ, ಮಗದೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಯೋಗದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಬಹುಶಃ ಭಾವಜೀವಿಯಾದವನೊಬ್ಬನು, ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವವನದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ತಪ್ಪು. "ಈಶ್ವರ ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪ, ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಈ ಮೂಢರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆ" ಎಂದು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮಾರ್ಗವೂ ಸರಿಯಿರಬಹುದು, ಹಾಗೆಯೇ ಇವನದೂ ಕೂಡ.

ಸತ್ಯ ಏಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅನಂತ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳಬಲ್ಲದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಲುವುಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸತ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ಬದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಲವು ಸ್ವಭಾವಗಳು ಇರುವುವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯ ಹಲವು ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಾಳಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಾದ ಮೇಲೆ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹೇಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ, ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬಹಳ ವೈವಿಧ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಅದರೊಳಗೆ ಅನಂತವಾದ ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಏಕತ್ವವಿದೆಯೋ ಇದರಂತೆಯೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ. ಪಿಂಡಾಂಡವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಬರಿಯ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸನಾತನ ಸ್ವರಮೇಳವಿರುವುದು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಇಂದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮತ ಪಂಥಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಥವಾ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಧರ್ಮಭಾವನೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಚಾರಕರ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯದಿಂದಲೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳ ಪರಿಚಯ ನನಗಿದೆ. ಮರ್‌ಮನ್ನರೂ ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬರಲಿ! ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇ

ಸ್ಥಳ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅದು ಬೇರನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅದು ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹು ಬೇಗ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ದೊರಕುವರು. ನಿಮ್ಮ ಜೀವಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ನೀವೊಬ್ಬ ಜೀವಂತ ದೇವರಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷ. ನಮಗೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇದೊಂದೇ.

ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೋರಿಕೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ಕಾಣುವುವು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಧರ್ಮದ ಹಲವು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. "ಹಲವು ನದಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ನೇರವಾಗಿಯೋ ವಕ್ರವಾಗಿಯೋ ಹರಿದು, ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಗಮವಾಗುವಂತೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳು ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರುವುವು." ಇದೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಾದರೆ ಸಾಲದು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಅನುಗ್ರಹ ತೋರು ವಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತ "ನಿಜ, ಆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಜನಾಂಗೀಯ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವೆವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಿವೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರ ಔದಾರ್ಯವಿದೆ; ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವದ ಅವಶೇಷಗಳು, ಆದರೆ ನಮ್ಮದು ಧರ್ಮದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು ಅವರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನದು ಅತಿ ಪುರಾತನ ಧರ್ಮ, ಆದಕಾರಣ ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್ನುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ತನ್ನದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ, ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂದು ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಯೆನ್ನುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿರುವಷ್ಟೇ ಮಾನವನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಢನಂಬಿ ಕೆಯ ರಾಶಿ. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರನು. ಮಾನವನ ಆತ್ಮದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾದರೂ ನೀವು ನಾನು ಅಥವಾ ಮತ್ತಾರೂ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ, ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಈಶ್ವರನೊಬ್ಬನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರ, ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವೆವು ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ, 'ಎಲ್ಲೊ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವನು ಸತ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವನು, ಅವರು ಉಳಿದ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ರಕ್ಷಕರು' ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆ ಧರ್ಮ. ಬರಿಯ ಮಾತು, ಯಾವುದನ್ನೊ ನಂಬುವುದು, ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಸುವುದು, ಪೂರ್ವಿಕರಿಂದ ಬಂದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅರಗಿಳಿಯಂತೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಮೆರಗು ಕೊಡುವುದು, ಇವು ಎಂದಿಗೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕರೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿಯೂ, ಧರ್ಮದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ

ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಉಜ್ಜ್ವಲ ಪದಗಳು ಹೊರಟಿವೆ: "ನೀನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈಶ್ವರ; ನೀನೇ ಲೋಕ ಗುರು, ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆ." ಯಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೂ ವಿಚಲಿತಗೊಳಿಸಬೇಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಅವನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬೇಡಿ. ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿಯಂತೆ ಯಾವನು ಆಗಬಲ್ಲನೊ ಆತನೇ ನಿಜವಾದ ಗುರು ತಕ್ಷಣವೇ ಶಿಷ್ಯನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಂದು, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವನ ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಲ್ಲ, ಕಿವಿಯ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಲ್ಲ, ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಅರಿಯಬಲ್ಲವನೇ ನಿಜವಾದ ಗುರು. ಅಂತಹ ಗುರುವೇ ನಿಜವಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಇತರರಲ್ಲ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಯಾರೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು.

ಮಾನವನು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಪೂರ್ಣನಾಗಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಗುರು ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆನು. ಅವರ ಬಾಯಿ ಯಾರನ್ನೂ ಶಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಟೀಕಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಕಣ್ಣು ಪಾಪವನ್ನು ಲವಲೇಶವಾದರೂ ನೋಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಶುಭವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾ ಪವಿತ್ರತೆ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ತ್ಯಾಗ ಇವೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ. "ಐಶ್ವರ್ಯದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಸಂತತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ತ್ಯಾಗದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು" ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. "ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರಿ ದೀನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸು" ಎನ್ನುವನು ಕ್ರಿಸ್ತ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ದೇವದೂತರೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿರುವರು, ಇದನ್ನೇ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿರುವರು. ಅಂತಹ ಪ್ರಚಂಡ ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲದೆ ಮಹಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತ್ಯಾಗವೇ ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿರುವುದು. ಈ ತ್ಯಾಗಭಾವನೆ ಎಷ್ಟು ಕುಗ್ಗುತ್ತ ಹೋದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದು ನೆಲಸುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ತ್ಯಾಗಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು ಆ ಮಹಾನುಭಾವರು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದರೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಪದವಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವ ಅಕ್ಷರಶಃ ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರು. ತಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ತಾವು ಧನ್ಯರೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಇಂತಹವರಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಅವರು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಕಾಮಕಾಂಚನಗಳ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಜಯಿಯಾದ ಬದುಕಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಅವರ ಜೀವನ. ಈ

ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಜೀವನದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ (ಈಗ ಅವು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ) ತಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳೂ ಇರಲಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಾಗ, ಈ ಮಹಾತ್ಯಾಗ ಅತಿಮುಖ್ಯ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಾದಿಗಳಾದ ಜನರೆದುರಿಗೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೀರ್ತಿಗಳಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಎದ್ದು ತೋರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇರುವರು.

ನನ್ನ ಗುರುದೇವರ ಜೀವನದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ, ಅವರಿಗೆ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರ ಜೀವನದ ಅರ್ಧಭಾಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಿತು. ಉಳಿದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಅದನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರು ಅಥವಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೂಢಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಬರುವರು. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಲು, ಅವರಿಂದ ಒಂದು ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು, ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬರುವರು. "ನನ್ನ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ" ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬಗೆ ಹೀಗೆ. ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಬಹುದು; ಅಲ್ಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವರು. ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಜನರು ಹೋಗುವುದೇ ತಡ, ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಬರುವುದು, ಒಬ್ಬ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದರೆ ಅಂಥವನಿಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಜನಸಂದಣಿ ಬರುವುದು, ಇವನು ಅವರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವನು.

ಇವರ ವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಜನರು ಬರಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತುಗಂಟೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೂ ಒಂದು ದಿನವಲ್ಲ, ಹಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ. ಪ್ರಚಂಡ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ದೇಹ ಜರ್ಝರಿತವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಅನುಕಂಪವಿತ್ತು. ಇವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೀನನನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಗಂಟಲಿನ ರೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆದರೂ 'ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಲಾಭವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೆ ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರಮಾಡಿ ಅವರ ಸಂದೇಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: "ನಾನು ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಹಸ್ರ ದೇಹಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು,

ನಾನು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯ." ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬರು, "ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಿಸಿ ರೋಗವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಗುಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ಅವರು ಉತ್ತರಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಮೇಲೆ, "ಸಖನೆ, ನೀನೊಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇತರ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಂತೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವೆ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ಈ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ ಕೇವಲ ಆತ್ಮದ ಒಂದು ಗೂಡಿನಂತೆ ಇರುವ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಇಡು ಎನ್ನುವೆಯಾ?" ಎಂದರು.

ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಅವರ ದೇಹ ಬಹಳ ಬೇಗ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬತೊಡಗಿತು. ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಬರಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ದೈವಭಕ್ತರನ್ನು ನೋಡಲು ಜನರು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿ, ಅವರು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ದೇವರಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಲಾರಿರಿ. ಅವರ ವಸ್ತ್ರದ ತುದಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಕಾದು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು. ಯಾವುದು ಮನುಷ್ಯ ನಿಗೆ ಬೇಕೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಅವನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಹೀಗೆಯೆ. ನೀವು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಭಿಕರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ; ಮಾತನಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದರಂತೆ ಬಾಳಿ, ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು, ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು, ನೂರಾರು ಜನರು ನೆರೆಯು ವರು. ಜನರು ಈ ಮಹಾಪುರುಷ ಬೇಗ ತಮ್ಮಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವನೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದರು. ನನ್ನ ಗುರು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನಿಸದೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರು. ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಲಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಜನರು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸು ವವರೆಗೂ ಇವರು ಶಾಂತರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. "ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವೆನು" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತಿನಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು, ಇಂದು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತೇನೆಂದರು. ವೇದಗಳ ಪವಿತ್ರತಮ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಸಮಾಧಿಸ್ಥ ರಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ಅವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಸಂದೇಶ, ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆದು ಅವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾದ ಕೆಲವು ಬಾಲಕರನ್ನು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅವರನ್ನು

ಅಡಗಿಸಲು ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ಜೀವನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಅವರು ಅಚಲರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಗವಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅವರು ತೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಈ ತರುಣರು, ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ತಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದರು. ಮೊದಲು ಅತಿ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರು ಛಲದಿಂದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೊರೆಯದೆ ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಅನುರಣಿತವಾಗುವಂತೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಹರಡುತ್ತ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲೋ ಬಂಗಾಳದ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಛಲದಿಂದ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಸಜೀವವಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಹರಡಿದರು ಆ ಮಹಾನುಭಾವರು.

ಇಂದು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿರುವರು. ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಪ್ರಭಾವ; ತಪ್ಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ನನ್ನವು.

ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಂದೇಶವಿದು: "ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ, ಕೋಮು, ಚರ್ಚು ದೇವಸ್ಥಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಸಾರವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಇವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶದವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿದಷ್ಟು ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವನು ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಾಗುವನು. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಸಾಧಿಸಿ, ಯಾರನ್ನೂ ದೂರಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಪಂಥಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಮಾತಲ್ಲ, ಹೆಸರಲ್ಲ, ಪಂಥವಲ್ಲ; ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೋರಿ. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರೊ, ಅವರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಇದೆಯೊ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮಹಾಗುರುಗಳಾಗಬಲ್ಲರು, ಅವರೇ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ."

ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟೂ ಆ ದೇಶದ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ದೇಶ ನಾಶವಾದಂತೆ. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ನನ್ನ ಗುರುದೇವನ ಸಂದೇಶ "ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂಬುದು. ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

"ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರುವೆವು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಾಗ ವಿಶ್ವದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ವೈಮನಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುವಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೆ, ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುವುದೆ, ನನ್ನ ಗುರುದೇವನ ಜೀವನ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಈ ಮಹಾಪುರುಷ ಯಾವುದನ್ನೂ ತನ್ನದೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಅಲುಗಿಸಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವದ ಹಲವು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳು.

೧೬. ಭಾರತ ಮಹಿಳೆ [1]

(೧೯೦೦ರ ಜನವರಿ ೧೮ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಪಸದೆನಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗದವರ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ತಾಯಿ, ಸತಿ, ಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೋದರಿ ಇವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗಿರುವ ಅನುಭವ ಇತರರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಖಂಡ. ಅದು ಬರಿಯ ಒಂದು ದೇಶವಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನಾಂಗಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೂರೋಪಿನ ಜನಾಂಗಗಳು ಇಂಡಿಯಾದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿಂತ ಪರಸ್ಪರ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎಂಟು ಭಾಷೆಗಳಿವೆ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯವಾಗ ಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು; ಬರಿಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವರು. ಬಂಗಾಳಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವರು. ಹೀಗೆಯೇ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಅವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೂ ಜಪಾನಿ ಭಾಷೆಗೂ ಇರುವಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ಇದೆ. ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತನಾಡುವವರು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆಚಾರ, ವ್ಯವಹಾರ, ಉಡಿಗೆ, ತೊಡಿಗೆ, ಆಹಾರ, ಚಿಂತನಾ ವಿಧಾನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಇವೆ.

ಅನಂತರ ಜಾತಿ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯೂ ಬೇರೆಯೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿದ್ದರೆ ಜನರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಭೇದವಿದೆ. ಈ ಜಾತಿಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆಯುವರು. ಆದರೆ ಸಹಪಂಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುವ ಅಥವಾ

[1] C.W. Vol. VIII, P. 54

ತರುವ ವಾಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವರು. ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೂ ವ್ಯವಹಾರವಿರುವುದು, ಸ್ನೇಹವಿರುವುದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊನೆ.

ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಬೋಧಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಸದಾ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಜನರೊಡನೆ ಬೇರೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರ ಪುರುಷನೆದುರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆನು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು.

ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವರು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದೋ, ತಿಳಿಯದೆಯೋ, ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವರು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಆದರ್ಶದ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮುದಾಯವೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗ. ಈ ಜನಾಂಗ ಒಂದು ಉದಾತ್ತ ಆದರ್ಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ; ಅದರೆಡೆಗೆ ಇದು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ, ನಾವು ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಅದರ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉನ್ನತಿ, ಅವನತಿ ಇವು ಕೇವಲ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಶಬ್ದ ಗಳು. ಇವು ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುವು. ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಆದರ್ಶದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಒಂದು ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೋ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶ ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋದರಮಾವನ ಮಗನನ್ನು ಅಥವಾ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಇದನ್ನು ಮಹಾಪಾತಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸು ಹಾಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಂದಾಸ್ಪದ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆದರ್ಶಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಅಳೆಯುವುದು ಸಾಧುವೂ ಅಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ, ಮೊದಲು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಯಾವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಆದರ್ಶವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ

ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅದು ಇತರರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕು, ನಾವು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ, ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ಇತರರಿಗೂ ನಿಷೇಧ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಚೀನಿ ಹೆಂಗಸರ ಪಾದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವಾಗ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಒಳಕುಪ್ಪಸದಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರ. ಪಾದಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಾಯ, ಬಿಗಿಯಾದ ಒಳಕುಪ್ಪಸದಿಂದ ಇಡಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯದ ಲಕ್ಷಪಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಹದ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಹಾವಿನಂತೆ ವಕ್ರವಾಗುವುದು. ಅಳತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇವು ಎಷ್ಟು ಬಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಂದಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಉಳಿದವರು ಕೀಳು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೀರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು.

ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಸ್ಪರ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಲೆಯಿದೆ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದ ತಳಹದಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರ. ನೀವು ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಮೊತ್ತವೇ ಪೂರ್ಣತೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜನಾಂಗ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಜನಾಂಗವೂ ಯಾವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆಯೋ ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಬೇರೊಂದು ಜನಾಂಗ ಉದಯಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತೂ ನಾನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಚಾರಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟು ಕಂಡಿರುವೆನು. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದಷ್ಟೂ ಮೂಕನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ದೂರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆ ತಾಯಿ. ಮಹಿಳೆ ಮೊದಲು ತಾಯಿ, ಅನಂತರವೂ ತಾಯಿಯೇ. ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ತಾಯಿತನವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ

ತರುವುದು. ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ನಾವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ನೀರನ್ನು ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಸತಿ. ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಆದರ್ಶ ಸತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಾತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ವಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸತಿ ಆಳುವಳು. ಹಿಂದೂ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಆಳುವಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮನೆಗೆ ತಾಯಿ ಬಂದರೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಸೊಸೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸೊಸೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಂಡತಿ ತಾಯಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನೋಡಿ ಆದರ್ಶಗಳ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು.

ನಾನು ಕೆಲವು ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ನೀವು "ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯ ಸತಿ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಭಾರತೀಯನು "ಅಮೆರಿಕಾ ನಾರಿಯ ಮಾತೃ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿ?" ಎನ್ನುವನು. "ನಮಗೆ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟ ಮಹಾ ಮಾತೆಯೆಲ್ಲಿ? ನವಮಾಸಗಳ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪೋಷಿಸಿದವಳೆಲ್ಲಿ? ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವೇಳೆಯಾದರೂ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತೆರಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿರುವ ಆಕೆಯ ಸ್ಥಾನವೆಂತಹುದು? ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪಾಪಿಗಳಾದರೂ, ದುರಾತ್ಮರಾದರೂ, ಯಾರ ಪ್ರೇಮಚಿಲುಮೆ ಎಂದೂ ಬತ್ತುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವಳೆಲ್ಲಿ? ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಒರಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ದರೂ ದಾಂಪತ್ಯ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುವ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸಿನ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿ? ಅಮೆರಿಕಾ ಮಹಿಳೆಯರೆ! ಅವಳ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು. ಆಕೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಮೊದಲು ತಾಯಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮಗನನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ತಾಯಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ನಾವು ಕಾಲವಾದರೆ ಆಕೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟು ಕೊನೆಯುಸಿರನ್ನು ಬಿಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವೆವು. ಎಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ತಾಯಿ? ಹೆಂಗಸು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೇವಲ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದೆ? ಭಗವಂತ! ಮಾಂಸವು ಮಾಂಸದಾಕರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹಿಂದೂ ಕಂಪಿಸುವನು. ಇಲ್ಲ! ಇಲ್ಲ! ಮಹಿಳೆಯೆ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದರೊಂದಿಗೂ ನೀನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಪರಮ ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಎಂದೋ ಸಾರಿದರು. ಕಾಮ ಯಾವುದನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಲಾರದೋ ಅದು 'ತಾಯಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಪದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದು? ಭಾರತದ ಆದರ್ಶವೇ ಇದು.

ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಫಕೀರರ ಗುಂಪನ್ನು ಹೋಲುವ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ನಾನು. ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಭಿಕ್ಷವನ್ನೆತ್ತಿ

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಿದೆಡೆ ತಂಗುವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ನಿಯಮ. ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ, ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯನ್ನೂ ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ರೂಢಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ "ಆಗಲಿ ತಾಯಿ" ಎಂದಾಗ ಅವರು ಭಯಚಿಕಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಭಯ ಚಕಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ನನಗೆ ಆಗ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ; ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯ ಆದರ್ಶ ತಾಯಿತನ. ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥದ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಮೂರ್ತಿ ಕ್ಷಮಾಮಯಿ ತಾಯಿ. ಹೆಂಡತಿ ನೆರಳಿನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳು. ತಾಯಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ಅವಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾಯಿ ಪ್ರೇಮದ ಆದರ್ಶ. ಆಕೆ ಗೃಹವನ್ನು ಆಳುವಳು. ಗೃಹ ಅವಳ ಅಧೀನ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಗು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಗದರಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವವನು ತಂದೆ. ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲುವವಳು ತಾಯಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವವಳು ತಾಯಿ. ಪಾಪ, ತಂದೆ ಮಧ್ಯೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೋಡಿ, ಆದರ್ಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ದೂರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೀತಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕಲಿತಿರುವೆವೋ ಅದು ಬೇರೆ. ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಶಾಪ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ಕೇಳಲಾರಿರಿ. ಆಕೆ ಕ್ಷಮಿಸುವಳು. ಅವಳು ಅನವರತ ಕ್ಷಮಾಗಣಿ. "ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ತಂದೆ" ಎನ್ನುವ ಬದಲು ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪದ, ಆ ಭಾವನೆ, ಅನಂತ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಪ್ರೇಮ, ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದು. "ಹೇ ತಾಯಿ, ದಯೆ ತೋರು. ನಾನು ಪಾಪಿ. ಮಕ್ಕಳೆಷ್ಟೋ ಕೆಟ್ಟವರಿರುವರು. ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟ ತಾಯಿ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ರಾಮಪ್ರಸಾದನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಹಾಡುವನು.

ಹಿಂದೂ ತಾಯಿಯ ಸ್ಥಾನ ಅದು, ಮಗನ ಹೆಂಡತಿ ಅವಳ ಮಗಳಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವಳು. ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದಳೋ, ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಮಗ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವನು. ರಾಣಿಯ ರಾಣಿಯಾದ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇರಬೇಕು. ನಾನಾದರೋ ಮದುವೆ ಆಗದ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಮದುವೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಆಕೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾರೆ, ನನಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ? ನಾನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅವಳ ಸೊಸೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಸಬಾರದು? ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಅವಳು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಸಬಾರದು? ನನ್ನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಆಳಲು ಅವಳು ಯಾರು? ಆಕೆ ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು? ಯಾವುದು

ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದೋ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸ್ತ್ರೀತ್ವವೊ, ಅದೇ ಮಾತೃತ್ವ. ಅವಳೂ ತಾಯಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯಲಿ. ಆಗ ಅವಳಿಗೂ ಅದೇ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಅದೇ ಹಿಂದೂಗಳ ರೀತಿ. ಎಲ್ಲಾ ನಾರಿಯರ ಪಾತ್ರ ತಾಯಿಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ! ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ! ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನನ್ನ ಜನನಕ್ಕಾಗಿ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಉಪವಾಸ ವಿದ್ದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಮಗು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು ವರು. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್ತೃ ಮನು ಆರ್ಯನಾರು ಎಂದು ವಿವರಿಸುವಾಗ, "ಯಾರು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಬಲದಿಂದ ಜನಿಸುವನೋ ಅವನೇ ಆರ್ಯನು" ಎನ್ನುವನು. ಯಾವ ಮಗು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಜನಿಸಿತೊ, ಅದು ಜಾರಜ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ. ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಮಕ್ಕಳು ನಿಂದೆಯ ಸುರಿಮಳೆಯಿಂದ ಜನಿಸುವುವೋ, ದಂಪತಿಗಳು ಅಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುವಾಗ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಜಾರುವುವೋ ಅಂತಹ ಸಂತಾನದಿಂದ ನೀವು ಏನನ್ನು ಆಶಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಅಮೆರಿಕಾ ತಾಯಂದಿರೆ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ನಿಜವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಿರಾ? ಇದು ಜಾತಿ ದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಸಂಕಟದುಃಖಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಯಾರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಪಡುವ ಧೈರ್ಯವಿದೆ? ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನಾವಾರು? ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಇಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ: "ನೀವೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಜನನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿರೇನು? ತಾಯಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷವೆ ಇಲ್ಲವೆ? ತಾಯ್ತನದಿಂದ ನೀವು ಪವಿತ್ರರಾದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೋ ಇಲ್ಲವೊ?" ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆ ಸುಳ್ಳು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಸುಳ್ಳು, ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಬರಿಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಅದೊಂದು ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಶಾಪ.

ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಬರುವ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಈಗ ನೋಡಿ. ತಾಯಿತನದಿಂದ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮೂಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ತಾಯಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಪೂಜಿಸಬೇಕು? ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಜನನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಗುವ ಪ್ರಭಾವವೇ ಮಗುವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನಾಗಿಯೋ ಕೆಟ್ಟದನ್ನಾಗಿಯೋ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಸಾರುವುದು. ಅನಂತರ ಸಾವಿರಾರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಪಂಡಿತರೊಂದಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿರುವರೋ ಅವರೇ ಮೇಲು. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೋ ಜನ್ಮ ತಾಳುವಿರಿ. ಮಗು ಹುಟ್ಟು ದಾನವ, ಇಲ್ಲವೆ ದೇವ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುವುದು. ವಿದ್ಯೆ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಅನಂತರ ಬರುವುವು. ಅವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಪ ವಿಷಯ. ನೀವು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಏನಾಗಿದ್ದಿರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವಿರಿ. ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಔಷಧ ಸೇವಿಸಿ

ದರೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಬಲ್ಲಿರಾ? ನಿತ್ರಾಣಿ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ, ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ದೃಢಕಾಯರಾದ ಮಕ್ಕಳಾಗಿವೆ? ಎಷ್ಟು ಜನ? ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೊ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೊ ಒಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಬರುವೆವು. ನಾವೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟು ಅಮರರು, ಇಲ್ಲವೇ ಅಸುರರು. ವಿದ್ಯೆ, ತರಬೇತು ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು "ಜನನಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ತಾಯಿಯನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು? ಆಕೆ ನಮ್ಮ ಜನನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದಳು. ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಷ್ಟೇ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾಗಲು ಅವಳು ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಯಾವನಿಗೇ ಆದರು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹ ಆಕೆಯದು. "ದಾಂಪತ್ಯದ ಹಕ್ಕು" ಎಂಬ ಕಾನೂನನ್ನು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಭಾರತೀಯನೂ ಅದರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಸತಿಯ ದೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಆಶಿಸುವಾಗ, ಆಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವ್ರತ ನಿಯಮಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಸಮಯವನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೊ ಅದು ಭಗವಂತನ ಪವಿತ್ರ ಚಿಹ್ನೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೋ, ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವಿಯ ಜನನಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಮಾಡುವ ಪರಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅದು. ಇದೊಂದು ತಮಾಷೆಯೆ? ಇದು ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿ ಮಾತ್ರವೇನು? ಇದು ದೇಹದ ಕೇವಲ ಮೃಗೀಯ ತೃಪ್ತಿ ಮಾತ್ರವೆ? ಇಲ್ಲ, ಸಾವಿರ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಸಾರುವನು.

ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಆದರ್ಶಮಾತೃ ಪ್ರೇಮದ ಮೂರ್ತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತಾಮೂರ್ತಿ, ಕ್ಷಮಾಮೂರ್ತಿ ಅವಳು. ಮಾತೃ ಪೂಜೆಗೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಆಕೆ ನನ್ನ ಜನನಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ವಿನಿಯಾದಳು. ನಾನು ಜನಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟಳು; ಆಹಾರ, ವಸನ, ಆಲೋಚನೆಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆದಕಾರಣವೇ ಆಕೆ ಪೂಜಾರ್ಹಳು. ಅನಂತರ ಬರುವುದಾವುದು? ತಾಯಿತನದೊಂದಿಗೆ ಸತೀತ್ವ ಬರುವುದು.

ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರು. ನನಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆ, ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೂಕುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಅದೇ ಇಚ್ಛೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ತೃಪ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ? ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ. ಈ ಹೆಂಗಸು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವಳು. ಏಕೆ? ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಳು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಅವಳು ಇಬ್ಬರೇ ಇರುವುದು. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆನು. ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವಳು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ

ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಜೇನಿ ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ವಾಸಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಮದುವೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮಹಾವಿಪತ್ತು ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸುಖ ಬರಬಹುದು; ಅವರ ಸಂತಾನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಬಹುದು, ಕಳ್ಳರು ಕೊಲೆ ಪಾತಕಿಗಳು ದರೋಡೆಗಾರರು ಅಥವಾ ಕುಡುಕರಾಗಬಹುದು.

ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಳಹದಿ ಯಾವುದು? ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ. ನಾನು ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು, ವರ್ಣಕ್ಕೇ ಬದುಕಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದುದರಿಂದ ವರ್ಣಾತೀತ. ಯಾರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಒಂದು ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದರ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕಳೆಯಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಭಾರತೀಯರದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ. ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಗಂಡಸು ಯಾವ ಹೆಂಗಸನ್ನಾದರೂ, ಹೆಂಗಸು ಯಾವ ಗಂಡಸನ್ನಾದರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುವುದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ನೀವು ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ತಂದೆ ಹುಚ್ಚನಾಗಿರಬಹುದು, ಕ್ಷಯರೋಗ ಪೀಡಿತನಾಗಿರಬಹುದು. ಹೆಂಗಸು ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಳು. ಆ ಗಂಡಸಿನ ತಂದೆ ಭಯಂಕರ ಕುಡುಕನಾಗಿರಬಹುದು. ಆಗ ಶಾಸ್ತ್ರ ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಇಂತಹ ಮದುವೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧ ಎನ್ನುವುದು. ಕುಡುಕರ, ಕ್ಷಯರೋಗ ಪೀಡಿತರ, ಹುಚ್ಚರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಅಂಗಹೀನರಿಗೆ, ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನವರಿಗೆ, ಪೆದ್ದರಿಗೆ, ಉನ್ಮತ್ತರಿಗೆ ಮದುವೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುವುದು.

ಅರೇಬಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು ಬರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಅರಬ್ಬೀ ದೇಶದ ಕಾನೂನಿದೆ. ಅರೇಬಿಯಾ ಮರಳುಕಾಡಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೇರುವನು. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವರು. ನಾಳೆ ಒಬ್ಬ ಬಂದು "ನಿನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ" ಎನ್ನುವನು. ನಾವು ಮಾಡುವುದೇನು? "ಯಾರು ಒಂದೇ ಮನೆತನದವರೋ ಅವರು ನೂರು ತಲೆಯ ಪರಿಯಂತರದಷ್ಟು ದೂರವಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಕೂಡದು. ಇದು ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧ. ಇದರಿಂದ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದು, ದುರ್ಬಲವಾಗುವುದು" ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ಅದು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗಾಗಲೀ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಗಾಗಲೀ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ವರ್ಣ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ, ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅವರು ಸಣ್ಣವರಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು

ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರ. ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಯುವವರೆವಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಣ 'ಇಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ' ಎನ್ನುವುದು. ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯು ಕುರೂಪಿ ಅಂಗಹೀನೆಯಾದರೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳು ಕೂಡ. ನನ್ನ ಸೋದರನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹಾಗೇ. ಇದರಂತೆಯೇ ಬಾಲ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ನೀವು "ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವರು. ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷನನ್ನು ತಾನಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಾಗ ಏಳುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸುಂದರ ಭಾವನಾತರಂಗಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಣ್ಣ ತಂಗಿಯ ರಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ" ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಿಂದೂ "ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ. ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಗಸಿನ ಅಥವಾ ಗಂಡಸಿನ ಸುಂದರ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಗಾಗಿ, ನೂರಾರು ಜನರ ಮೇಲೆ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇರಲು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುವನು.

ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗುವರು. ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವಳು. ಇದನ್ನೇ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಎನ್ನುವರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಆಗುವ ಮದುವೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮದುವೆ. ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಳು. ಅವರು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರೊಂದಿಗೆ ಇರುವಳು. ಅವಳು ತಾಯಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯ ರಾಣಿಯಂತೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವಳು.

ಈಗ ಭಾರತದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವೆವು. ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರು ಪುನಃ ಮದುವೆ ಆಗಲಾರರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವೆನು. ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಲಾರರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೇನೋ ನಿಜ. ಇದನ್ನು ವಿಧವೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿಯರಾಗಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಮೀನು ಮಾಂಸಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಮದ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು, ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಅಲಂಕಾರ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಉಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ನಿಯಮ ಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ನಾವೊಂದು ತಪಸ್ವಿಗಳ ಜನಾಂಗ. ಯಾವಾಗಲೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವು ದೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ. ಹೆಂಗಸು ಎಂದಿಗೂ ಮದ್ಯಮಾಂಸಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೀಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹುಡುಗಿಯ ರಿಗೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತುಂಬಾ ಹೀನವೆಂದು ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಭಾವಿಸುವರು. ಕೆಲವು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಹೆಂಗಸರು ಎಂದಿಗೂ ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅವರು ಉತ್ಕಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಜದ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ಸುಖಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು "ಉಳುವುದಿಲ್ಲ, ನೇಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರಂತೆ ವೈಭವಯುತ ಸಾಲೊಮನ್ ಕೂಡ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ." ಪಾಪ, ಹುಡುಗರು ನೊಣಗಳಂತೆ ಸಾಯುವರು. ಹುಡುಗಿ ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಒಂಭತ್ತು ಜನ್ಮಗಳುಳ್ಳವಳು ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಹೇಳುವರು. ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಅವರು ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರೂ ಹುಡುಗರಂತೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ. ಇದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೈನ್ ಎಂಬ ಅಮೆರಿಕದ ಪರ್ಯಟನಕಾರನೇ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವನು: "ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರಿದರೂ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಯಾವ ಹೆಂಗಸನ್ನೂ ನೇಗಿಲಿನೊಂದಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಗಾಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಂಗಸು ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಅರ್ಧ ಬೆತ್ತಲೆ ಗಂಡಸು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಂಗಸಾಗಲೀ ಹುಡುಗಿಯಾಗಲೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೆಂಗಸರೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಸುಖಜೀವಿಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಉಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನಂತೂ ಅವರು ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ."

ಈಗ ನೋಡಿ, ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೀರಿ? ಗಂಡಸರು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿರುವುದ ರಿಂದ ಹೆಂಗಸು ಹೆಚ್ಚು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಮದುವೆಯಾಗದ ವಿಧವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ವರ್ಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕು ಬರುವುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮದುವೆಯಾಗದ ವಿಧವಾ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗಂಡ ಸಿಕ್ಕದ ಹುಡುಗಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ! ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಇರುವುದು. ಹಿಂದೂವಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮಾಜಿಕ

ದೃಷ್ಟಿ. ಅವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: "ವಿಧವೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ". ಏತಕ್ಕೆ? "ಅವರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೆ. ಶಾಂತ ರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಉಳಿದ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಹುಡುಗಿಯರ ಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿ!" ಎನ್ನುವರು. ಒಮ್ಮೆ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿ ರಾರು ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಅಮೆರಿಕದ ಗಂಡಸು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ. "ಇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಗಂಡ ದೊರಕು ತ್ತಾನೆಯೋ ದೇವರೆ ಬಲ್ಲ!" ಎಂದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದೂ ತಮ್ಮ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಹೇಳು ವನು: "ನಿಮಗೆ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಇಂತಹ ವೈಧವ್ಯ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವ್ಯಥೆಪಡುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವರು ಕಾದು ಕುಳಿತಿರುವರು."

ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಆಗ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಮದುವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶವಲ್ಲ, ಅದು ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎನ್ನುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಿಪಾಸೆಯುಳ್ಳ ಗಂಡಸರಾಗಲೀ, ಹೆಂಗಸರಾಗಲೀ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ "ಆಗಲಿ, ದೇವರು ನನಗೆ ಒಂದು ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಮದುವೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ದೇವ ರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ" ಎನ್ನುವಳು. ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಡಲಾರರು. ಇದೇನೋ ನಿಜ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದವರು ಅವರಿಗಾಗಿ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಆದರ್ಶ.

ಅನಂತರ ಮಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯ. ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಮಗಳು. ಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಣ ಸೇರಿ ಹಿಂದೂವನ್ನು ನಾಶಮಾಡು ವುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವಳು ಅದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು; ಅದೇ ಜಾತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅದೇ ಒಳಪಂಗಡದಲ್ಲಿ, ಪಾಪ, ತಂದೆ ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಭಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಹುಡುಗನ ತಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡ ನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಜೀವನದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ತೊಂದರೆಯೆ ಮಗಳು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಗಳಿಗೆ "ದುಹಿತಾ" ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಪದೋತ್ಪತ್ತಿ ಹೀಗಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಗಳು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ "ದೋಹ" ಹಾಲುಕರೆ ಎಂಬ ಪದ ಬಂದು "ದುಹಿತಾ" ಎಂದಾಗಿದೆ. ಮಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ, ಹಾಲು ಕರೆಯು ವವಳು ಎಂದು. ಕಾಲಾನಂತರ ದುಹಿತಾ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.

ಯಾರು ಮನೆಯ ಹಾಲನ್ನೆಲ್ಲ (ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ) ಹೊರಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾಳೋ ಅವಳು ಎಂದು! ಇದು ಎರಡನೆಯ ಅರ್ಥ.

ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಲವು ಸ್ಥಾನಗಳಿವು. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾಯಿಯದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ. ಅನಂತರ ಹೆಂಡತಿ, ಅನಂತರ ಮಗಳು. ಇದು ಗಹನವಾದ ಜಟಿಲ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಪರಕೀಯರು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಪುರುಷ ವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳಿವೆ. ಅವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳೆ ಆಗಿವೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಒಂದು ಅತೀ ಗೌರವಯುತ ವಾದದು, ಇನ್ನೊಂದು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕನಿಷ್ಠ. "ನೀನು" ಎನ್ನುವು ದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಳುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಪದವನ್ನು ನಮಗೆ ಸಮಾನರಾದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಗಹನ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ "ನೀವು" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ "ನೀನು" ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವಳು. ಅವಳು ಬಾಯಿತಪ್ಪಿಯಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ "ನೀವು" ಎಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದು. ಅದೊಂದು ಶಾಪದಂತೆ. ನಮಗಿಂತ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಯನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಬಗೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ರೂಢಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಅಕ್ಕ, ಅಣ್ಣ, ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಕೂಗುವಾಗ "ನೀನು" ಎಂದು ಕರೆಯಕೂಡದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೂಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಅಭ್ಯಾಸ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅತಿ ಗೌರವಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಗ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕರೆದಾಗ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಇದು ನನಗೆ ರೂಢಿಯಾಯಿತು. ದೇಶಾಚಾರ ಇದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಎದು ರಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ ಬಹುವಚನದಿಂದಲೇ ಸಂಬೋಧಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡು ತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಎದುರಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಕಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಇರುವಾಗ ಅಥವಾ ಅವರಿಗಿಂತ ಕಿರಿಯರು ಇರು ವಾಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ, ಸೋದರಳಿಯ ಅಥವಾ ಸೋದರಸೊಸೆ ಇವರೆದುರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು; ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ಅಥವಾ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿರುವಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯ ರೆದುರಿಗೆ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಲೇಕೂಡದು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇದು ನಾವೊಂದು ತಪಸ್ವಿಗಳ ಜನಾಂಗ, ಸಮಾಜದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಗಳೆದುರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಮದುವೆ ಎಂಬುದು ಅಪರಿಶುದ್ಧವಾದ, ಅಷ್ಟು

ಉತ್ತಮವಲ್ಲದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡಕೂಡದು. ನಾನು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಸಹೋದರ ಸಹೋ ದರಿ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರೆದುರಿಗೆ ಓದಕೂಡದು. ಅವರಿರುವಾಗ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತೇನೆ.

ತಿನ್ನುವುದು ಕುಡಿಯುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಅದೇ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಹಿರಿಯರ ಮುಂದೆ ನಾವು ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ತಮಗಿಂತ ಕಿರಿಯವರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಗಂಡನ ಮುಂದೆ ಅಗಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಂಡತಿ ಪ್ರಾಣ ಬೇಕಾದರೆ ಬಿಟ್ಟಾಳು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಹೋದರಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವಳ ಗಂಡ ಬಂದರೆ, ಅವಳು ಊಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡುವಳು. ಪಾಪ ಗಂಡ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಆಚೆ ಓಡ ಬೇಕಾಗುವುದು!

ಇವು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವೆನು. ನಾನು ಎಂದೂ ಮದುವೆಯಾಗದವನಾದುದರಿಂದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ತಾಯಿ ಸಹೋದರಿ ಇವರ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇತರರ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿರುವು ದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವೆನು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಿದ್ಯೆ ಇವೆಲ್ಲ ಪುರುಷರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರೋ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು. ಎಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಕ್ಕು ಎಂಬು ದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವರಮಾನವು ಭೂ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವನು. ನೆಲ ಕೂಡೊಕ್ಕಲಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಐದು, ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ನೂರು ಸಂಸಾರಗಳಿರಬಹುದು. ಅವರೇ ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳುವರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾದ ಕಂದಾಯ ತೆರುವರು, ವೈದ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವರು.

ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ, ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ ಸಂನ್ಯಾಸೀಮಠ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ನೇಮಿಸುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿರುವನು. ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಆರಂಭದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ರೀತಿ ಕೂಡ ಅತೀ ಸರಳ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನು

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಪೆಯನ್ನು, ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಓಲೆಗರಿಯನ್ನು ತರುವನು. ಮೊದಲು ಓಲೆಗರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಗದದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು. ಹುಡುಗರು ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮಸಿಕುಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಂದು ಬರೆಯಲು ಮೊದಲು ಮಾಡುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವರು.

ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನನಗೆ ನೀತಿಯ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದರ ಒಂದು ಪಾಠ ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವುದು.

ಹಳ್ಳಿಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹಿತವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು.
ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಿತವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು.
ಜನಾಂಗದ ಹಿತಕ್ಕೆ ತನ್ನ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೊರೆಯಬೇಕು.
ಪ್ರಪಂಚದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ನಾವು ಇವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡುವೆವು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇರೆಯಾಗುವುದು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹುಡುಗಿಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಪರೂಪ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳಿವೆ.

ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿದೆ. ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರೂ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತೋ ಅವರೇ ಗೆದ್ದರು. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್, ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್, ಹಾರವರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಏಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸೋಜಿಗ. ಆದರೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಟ್ಟಿತು. ನಾನು ಪದವೀಧರನಾದ ವರ್ಷವೇ, ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೂ ಹುಡುಗರ ಪಾಠವೆ, ಅದೇ ದರ್ಜೆಯೆ. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಆತಂಕವನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡ ಬೇಕು, ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಪುರುಷ ರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮತ್ತೇನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಗೆದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವುದು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಧನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರನಾದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಆಗ ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಐದು ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಇದನ್ನು ನಂಬಬಲ್ಲಿರಾ? ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯ. ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಗುಮಾಸ್ತರ ಪಡೆ, ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಇಷ್ಟೆ ಅವುಗಳ ಗುರಿ.

ಹೀಗಾಗಿ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ: "ಗಂಡುಜಾತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೇ ಹೆಣ್ಣು ಜಾತಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ." ಹೊರಗಿನ ಹೆಂಗಸರು ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂ ಪುರುಷರ ಕಷ್ಟದ ನೆನಪೇ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ಕಂಬನಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೂ ಮುದುಕರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಎಂದು ಕೇಳಿದ ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನು, "ಏನು ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ? ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮುದುಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ" ಎಂದನು. ನಾವು ಹುಟ್ಟು ವಯೋವೃದ್ಧರು. ಬಹುಶಃ ಗಂಡಸರೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬಹುದು!

ಭಾರತ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶ ಮುಕ್ತಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದೃಶ್ಯ, ಕನಸು. ಈ ಒಂದು ಜನ್ಮ ಕಳೆದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನ್ಮಗಳಂತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ಮಾಯೆ, ಭ್ರಾಂತಿ, ಕೋಟಲೆ ಕೊಡುವ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರಾಕೃತಿಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಿದು. ಇದೇ ಹಿಂದೂ ತತ್ತ್ವ. ಮಕ್ಕಳು ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವುವು. ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಸುಖವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೊರಟುಬಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಳುತ್ತಾ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು, ಅಳುತ್ತಲೇ ಜೀವನವನ್ನು ತೊರೆಯುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಯೌವನಾಧಿಕ್ಯಶಕ್ತಿಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ, ತಾವು ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುವು. ನಾವೇ ಭೂಲೋಕದ ದೇವತೆಗಳು, ದೇವರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳುವಂತೆ, ಅವನ ನಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ, ದರೋಡೆಗೆ, ಕೊಲೆಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರು. ಪಾಪ, ಇನ್ನೂ ಅವರು ಮಕ್ಕಳು! ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳು ಮೇಲೆದ್ದವು. ಕಣ್ಮನಗಳನ್ನು

ಅಪಹರಿಸುವ ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿದವು. ಈಗ ಮಾಯವಾದವು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವೋ, ಅವುಗಳ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಅವನತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೀಭತ್ಸವಾಗಿರಬಹುದು.

ಕಮಲದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜಲಬಿಂದುವೊಂದು ಚಲಿಸಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾನವರ ಜೀವನ ನಾವು ನೋಡಿದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾಶ. ಈಗ ದಟ್ಟಕಾನನವಿರುವ ಕಡೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ನಗರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವಿತ್ತು. ಇದೇ ಭಾರತೀಯ ಆಲೋಚನೆಯ ಧ್ವನಿ, ಪಲ್ಲವಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ರಕ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾಲವಿದೆ. ಇಂದು ಗ್ರೀಸ್ ಎಲ್ಲಿ? ರೋಮ್ ಎಲ್ಲಿ? ಬಲಾಢ್ಯ ಸ್ಪೈಯಿನ್ ಜನಾಂಗವೆಲ್ಲಿ? ಈ ಘಟನಾವಳಿಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಭರತಖಂಡ ಏನಾಗಿತ್ತು? ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹುಟ್ಟುವುವು, ಸಾಯುವುವು, ಏಳುವುವು, ಬೀಳುವುವು. ಮಗುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಹಿಂದೂವಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲಾರದ ಮೊಗಲ ಯೋಧನ ದಾಳಿಯ ನೆನಪಿದೆ. ಅದು "ಟಾರ್ಟರ್" ಎಂಬ ಭಯಾನಕ ಪದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಹಿಂದೂ, ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುವನು. ಈಗಿನ ಹುಡುಗರಂತೆ ಅವನು ಜಂಭಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರೆ! ನಿಮಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ. ಮಕ್ಕಳೇ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹರಟೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ. ಹುಡುಗರು ಹರಟುವ ಕಾಲ ಇದು. ನಾವು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿತು ತೆಪ್ಪಗಿರುವೆವು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಐಶ್ವರ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಿರಿ. ಆಗಲಿ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ. ಮಕ್ಕಳ ಒಣಹರಟೆ, ಬಾಲಭಾಷೆ. ಇದೇ ಹಿಂದೂವಿನ ಮನೋಭಾವ.

ಜಗದೀಶ್ವರನನ್ನು ಶಬ್ದಜಾಲದಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ದೇವಾಧಿದೇವನನ್ನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾರೆವು. ಅನ್ಯರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರೆವು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿರಹಸ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ತಿಳಿದಿರುವರೋ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನಶ್ವರವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಯಾರ ಎದೆಗೆ ತಟ್ಟಿದೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಭಗವಂತ ದೊರಕುವನು. ಇತರರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಆನಾದಿಕಾಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಭರತಖಂಡ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿತಿರುವುದು. ಅವನೆಡೆಗೆ ತನ್ನ ಮೊಗವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿರುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಮಾಡಿರುವಳು. ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಕಸ ಕವಿದಿರುವುದು. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನು? ಕಸವನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದು, ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಡುವುದೆಂದರೆ ಏನು? ಇದು ಚೇತನವನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆಯೋ ಅವೂ ನಾಶವಾಗುವುವು. ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಜೂಕಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಐದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿ ಆರನೆಯ ದಿನ ಒಡೆದುಹೋಗುವುವು. ಇಂತಹ ಅಲ್ಪ ಜನಾಂಗಗಳು ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳಾದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಬಾಳಲಾರವು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದರೋ ಕಾಲದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: "ಹೌದು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವು. ಆಧುನಿಕ

ಜನಾಂಗದ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಾದುಕುಳಿತಿರುವೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಇಹಲೋಕ ವಲ್ಲ, ಪರಲೋಕ. ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಿದ್ದಂತೆ ನೀವು ಆಗುವಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ನಶ್ವರವಾದರೆ, ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀವೂ ಅದರಂತೆಯೆ ಆಗುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಜಡ ವಸ್ತುವಾದರೆ, ನೀವೂ ಜಡವಾಗುವಿರಿ. ನೋಡಿ! ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಆತ್ಮ, ಅದೊಂದೇ ಶಾಶ್ವತ, ಉಳಿದವು ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾವೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಾಳುವೆವು."

೧೭. ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಸ್ತಿಭಾರ [1]

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಆ ಚರ್ಚೆ ಮಾನಸಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮೊದಲನೆಸಲವಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು;

ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಇದು ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಹಳೆಯ ದೋಷ. ಅವರು ಆ ದೋಷವನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಇದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ದೋಷ. ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಾನು ಮಹಮ್ಮದೀಯನಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆದರೂ ನನಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಖೊರಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ನುಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಅದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.

ನೀವು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೋ ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ವಿಷಯವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು. ಹೀಗೆ ತೋರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾತೃ ಮತ್ತು ಜ್ಞೇಯ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಆವಶ್ಯಕ. ನಿಮಗೇ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದಡ್ಡನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕರಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿತೋರಿಸಿ. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನಾದರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ತೋರುವುದು.

[1] C.W. Vol. IV, P. 192

ಎಂದರೆ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ ನಾನು. ಅದು ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾದಂತೆ ಆಯಿತು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಾರಭ್ಯದಿಂದಲೇ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನು? ಇಷ್ಟೊಂದು ಓದುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥ ಸರಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಾವುದೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಕೆಲವು ಸ್ಥೂಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು. ಕೆಲವು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಜಟಿಲ ವಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಬರಬಹುದು. ಇದ ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ, ಕಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದಕ್ಕೂ ತರಬೇತಿ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಬೇಕಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅವನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತರಬೇತು ಇದೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದುದನ್ನು ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಗಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಮರ್ಥಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಧರ್ಮಗಳು ಸ್ವಪ್ನದಿಂದ ಜನಿಸಿದವು ಎನ್ನುವಂತಹುದೆಲ್ಲ ದುಡುಕಿನ ವಿವರಣೆಗಳು. ಯಾರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವರೊ ಅವರು ಇಂತಹ ವಿವರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಊಹೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವರು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಧರ್ಮವು ಸ್ವಪ್ನದ ಫಲ ಎಂದು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಅಜ್ಞೇಯವಾದಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಕುರುಡ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನರಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ

ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮಾನವ ವರ್ಗವು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅದರ ದಾಖಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟ ವಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ತೋರುವಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಈಗಲೂ ಇರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಪಟವಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಇಲ್ಲ? ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಘಟನೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನಸಾಧಾರಣರು ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಜ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲದ ಊಹೆ. ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಯು ಯಾವುದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೊ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವನೋ, ತಾನು ನಂಬುವ ವಿಜ್ಞಾನ ವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅದೇ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಿ. ತಕ್ಷಣವೇ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಬುಡಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಹೋಗುವುದು. ನಾವು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ಎಲ್ಲಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೀತಿಯೇ ಇದು. ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಿತಿಗೆ ಅತೀತರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವೊ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಪನ್ಯಾಸಕನಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗು ತ್ತೇನೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಘಟನೆಗಳುಪ್ರೇತಗಳು ಶಬ್ದ ಮಾಡುವುದು, ಟೇಬಲನ್ನು ಬಡಿಯುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಾಟ. ಟೆಲಿಪತಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಗುವು ದನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟದ ಅನುಭವ ಎಂದರು; ಆದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅನುಭವದ ಸೋಪಾನ ಪಂಕ್ತಿಗಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ವಿವರಣೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ವಿವರಣೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಳಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿ ಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದೊಡನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ನಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿ ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮಿದುಳಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೆ

ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಿದುಳನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅದರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲವಲ್ಲದುದರ ಅಸ್ತಿತ್ವ. ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೇ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವರೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಭ್ರಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವೆವು. ಕೆಲವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸು ತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅಣಿಮಾಡಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೮. ಭರತಖಂಡ ಅಜ್ಞಾನ ಕೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ? [1]

ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ. ಇದು ಬಾಸ್ಟನ್ ಈವಿನಿಂಗ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಸಂಪಾದಕರ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ೧೮೯೪ನೇ ಇಸವಿಯ ೫ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ತರ್ಕಸರಣಿ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನಸಮೂಹ ವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಅಪೇರಾ ಹೌಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರೊ ನೋಡಲು ಅಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾಗಿರುವರು. ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಈವಿನಿಂಗ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅವರು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಅಪೇರಾ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಬಹುಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಹಿಂದೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾವನೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ. ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವ ತೀವ್ರವಾದ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅವರು ತಾವು ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರೆಂದೂ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ತಾವು ಆ ಪದದ ಉತ್ತಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ದರು. "ನನಗೆ ನಿಜವಾದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳು ಬೇಕು. ಅಂತಹ ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಮಿಷನರಿಗಳು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನವನ್ನು ನಮಗೆ ತನ್ನಿ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಇದು ಓತಪ್ರೋತವಾಗಲಿ. ಭರತಖಂಡದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಸಾರಲಿ." ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ಟೀಕಿಸಲಾರರು. ಅಂತಹ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವರು.

---

[1] C.W. Vol. IV, P. 198

ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿರುವಾಗ, ಅವರು ಹೇಳುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಗೌಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯಾರು ಗ್ರೀನ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಹಿಮಾವೃತ ಪರ್ವತಗಳ ಮತ್ತು ಭರತಖಂಡದ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರೊ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶೀಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದುದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯಭಾವ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾರವೇ ವಿನಯ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಪುರುಷನ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಆದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದ ರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಾವು ಇಂತಹ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನಪಡುವವರಿಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅವರ ನುಡಿಗಳು ಏಸುವಿನ ಈ ಮುಂದಿನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ: "ನಿಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಯಾವುದೂ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಜೋಳಿಗೆಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಎರಡು ಅಂಗಿಗಳ ಅಥವಾ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ದಂಡಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಊಟ ದೊರಕಿಯೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ." ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬರುವು ದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದವರು, ಪೌರಸ್ತ್ಯರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಇದನ್ನೇ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವರ್ತಕನ ದೃಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವರು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದು.

ಮಿಷನರಿಗಳು ಮರೆಯದೆ ಇರಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರು ಪೂರ್ವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರೊ ಅವರು ತಾವು ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿತು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ವೈಭವವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೋದರ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭರತಖಂಡ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ನೈತಿಕವಾದ ದೇಶ ಎಂದು ನಂಬುವರು. ಅದು ಈಗ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉದ್ಧೃತ ಭಾಗಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರುವುವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು. ಅವರ ದೇಶದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೂ ಪಾಪವೆಂದು ಎಣಿಸುವರು, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೇ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪಲ್ಲವಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. "ಹಿಂದೂಗಳು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವು ದನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರು ದೇವರ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು

ಅತಿಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. ತಮಗಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವರು. ಊಟ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಉಪವಾಸವಿರುವ ಅಪರಿಚಿತ ಬಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವರು. ಈ ಭಾವನೆಯು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು. ಯಾರಾದರೂ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಮನೆಯವರಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು.

"ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಕಸಬು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದದ್ದು. ಬಡಗಿ ಹುಟ್ಟು ಬಡಗಿಯಾಗಿರುವನು. ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ಹುಟ್ಟು ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನಾಗಿರುವನು. ಕೆಲಸಗಾರ ಹುಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಾರನಾಗಿರುವನು. ಪುರೋಹಿತ ಹುಟ್ಟು ಪುರೋಹಿತನಾಗಿರುವನು.

"ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಎರಡು ದಾನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುವರು. ಅದೇ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣದಾನ. ಆದರೆ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು ಪಾಪ. ಯಾರು ಹೀಗೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಕ್ರಯಮಾಡುವರೊ ಅವರು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ನಾಗರೀಕರು ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಇದು ಉತ್ತಮ. "ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಇತರ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ "ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಾಗರಿಕತೆ" ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ದೇಶ ಸಮುದ್ರಗಳನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನೇ ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೂ ಯಾರು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗೆದ್ದಿರುವನೋ ಅಂತಹವನ ಹೃದಯ ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ನಾಗರಿಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಾಳು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆತ್ಮವು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಆದಕಾರಣವೇ ಜೀವನದ ದುರದೃಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಬಲ್ಲ ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನಿಗಿದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳ ಭರತಖಂಡ ಅಜ್ಞಾನ ಕೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ? ೧೭೫ ಜನಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಇಂತಹ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ಅಮೃತವು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಹತ್ತಿರದ ಮತ್ತು ದೂರದ ವಿಚಾರವಂತರನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕರ್ಷಿಸು

ತ್ತಿರುವುದು. ಹಾಗೆ ಬಂದ ವಿಚಾರವಂತರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣಕಾರರು, ಶ್ರೋತೃಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವೆ ಎಂದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಹಿರಂಗ ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು "ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೊಸಳೆಗಳಿಗೆ ಎಸೆಯುವರೇ?" "ಜಗನ್ನಾಥ ರಥದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೇ?" "ಸತ್ತ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಜೀವಸಹಿತ ಸುಡುವರೇ?"

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರು ಅಂಜಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡು ತ್ತಿರುವರು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹಲವು ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳನ್ನು ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದ ಜನ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ನಂಬಿರುವರೆ? ಅಮೆರಿಕ ದೇಶೀಯನು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆಯೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದುದು, ನಾವು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನರು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ, ಆದರೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೊಸಳೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಾಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಕತ್ತಲೆಯ ದೇಶದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೊಸಳೆಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಅದು ಮೃದುವಾಗಿರ ಬಹುದು, ಅವರು ಮೊಸಳೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗಿಯಲು ಸುಲಭವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಹಾಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದರು! ಜಗನ್ನಾಥ ರಥಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನರು ಸಾಯುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು ಜಗನ್ನಾಥ ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದರು. ಬಹುಶಃ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳನ್ನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಅನ್ಯದೇಶದ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಕಂಪಿಸಿರಬಹುದು. ಜನರು ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ವಿಧವೆಯರು ತಾವೇ ಚಿತೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಸಂತರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸು ವರು. ಕೆಲವು ವಿಧವೆಯರು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಕೊನೆಯತನಕ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಉರಿಯುವ ಜ್ವಾಲೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಒಡ್ಡುವುದು. ಅದು ಉರಿದು ಹೋಗುವ ತನಕ ಕೈಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬೀಳಲು ಯಾವ

ಆತಂಕವನ್ನೂ ಒಡ್ಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡ ಸತ್ತರೆ ಮೃತ್ಯುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇರುವುದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಒಂದು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಧರ್ಮಾಂಧತೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ. "ಇಲ್ಲ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಟಗಾತಿಯರನ್ನೂ ಎಂದಿಗೂ ಜನರು ಸುಟ್ಟಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಅವರು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಹೋರಾಡುವುದೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ವರುಷ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಹಿಂದು ಲೊವೆಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಯಾವುದನ್ನು ಮಿಸ್ಟರ್ ಮುಜುಂದಾರ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನೋ ಅದನ್ನು ಸೋದರ ವಿವೇಕಾನಂದ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪೂರ್ಣ ಆಗಂತುಕನು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಜನರನ್ನು ಕೊನೆಯ ತನಕ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಕೆಲವು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಸ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ನೂರಾರು ಜನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಎದ್ದಾಗ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡು ವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನೂರಾರು ಜನ ಸದ್ದು ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನ ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಬೀಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರಸವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದರು, ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾಡುವ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸ ವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಿಯಮವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

೧೯. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ [1]

ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ನಗರದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವರು ಎಂದು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸಭಿಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಉಪನ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಸಭಿಕರು ಕೇಳಿದ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವರು ತೋರಿದ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಇವು: ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಇತಿಹಾಸದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪುರೋಹಿತರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಪುರೋಹಿತರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪುರೋಹಿತರ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆಯವರ ಕೈಸೇರಿತು. ಅನಂತರ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಆಗ ಸೈನ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯ ಆಡಳಿತವೇ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುದು. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರು ಅವನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮತ್ತೂ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಗರಿಕವಾದ ಜನಾಂಗಗಳು ಅವರನ್ನು ಆಳುತ್ತಾರೆ. ಅರೆನಾಗರಿಕ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿ ಬಲಿಯಾಗುವುದು.

ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜಗತ್ತಿನ ಜನಾಂಗಗಳೆಲ್ಲ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಜ್ಞಾನಭೂಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇತರರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ ಹೋರಾಟಗಾರರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರಂತೆ ಅವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಲ್ಲ. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹೋರಾಟಗಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಾಂತರಾಗಿರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತೀರಿ.

ಎಲಿಜಬೆತ್ತಿನ ಕಾಲದ ಇಂಡಿಯ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಆಗ ಅದು ನಿಮಗೆ (ಐರೋಪ್ಯರಿಗೆ) ಎಂತಹ ದುರ್ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೆವು. ಆಂಗ್ಲೊಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ ಜನಾಂಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಲೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಕವಿಯ ಸರಳ ರಗಳೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ! ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸವಿರುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದೇನು ಅಷ್ಟು ನಾಗರಿಕವಾದುದಲ್ಲ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಅರ್ಧ ಕಾಲು ಸ್ವರಗಳು ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ

[1] C.W. Vol. IV, P. 196

ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾದರೂ ಅದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಅನುಕರಣೆ. ಈಗ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದುಕಲು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಿಂತಿದೆ.

೨೦. ಮಹಾಭಾರತ [1]

(೧೯೦೦ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾನು ಇಂದಿನ ಸಂಜೆ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯವೆಂದರೆ ಮಹಾಭಾರತ. ದುಷ್ಯಂತ ಶಕುಂತಲೆಯರ ಮಗನಾದ ಭರತನ ವಂಶಜರ ಕಥೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡದು, ಭಾರತ ಎಂದರೆ ಭರತ ವಂಶಜರು. ಅವನಿಂದಲೇ ಭಾರತ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತ ಎಂದರೆ ಬೃಹತ್ ಭರತಖಂಡ, ಅಥವಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಭರತ ವಂಶಜರ ಕಥೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕುರುದೇಶವೇ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ರಂಗ ಭೂಮಿ. ಕುರು ಮತ್ತು ಪಾಂಚಾಲರಿಗೆ ಆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಥೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂಭಾಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾದುದಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡ ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದು ಈ ಕಾವ್ಯ. ಹೋಮರನ ಕಾವ್ಯ ಗ್ರೀಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿತೊ ಅದೇ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಥಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಶ್ಲೋಕಗಳಿರುವ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ ವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಕಥೆ, ದಂತಕಥೆ, ಪುರಾಣ, ತತ್ತ್ವ, ಇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯ ಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅದೊಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಆದಿಕಥೆಯೊಂದು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಕಥೆಯೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರೆಂಬ ದಾಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಯುದ್ಧ.

ಆರ್ಯರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದರು; ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಭರತಖಂಡದ ನಿರ್ವಿವಾದ ಪ್ರಭುಗಳಾ ದರು. ಅನಂತರವೇ ದಾಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕಲಹ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಯಾರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿರುವರೊ ಅವರಿಗೆ ಕಾದಲನುವಾಗಿ ಎರಡು ಸೇನೆಗಳು ನೆರೆದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮರಾಂಗಣದ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಗೀತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗು ವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯನೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕಿರಿ ಯನೆ ಪಾಂಡು. ಹಿರಿಯನಾದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕಾನೂ ನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಕುರುಡನೇ ಆಗಲಿ, ತೊದಲು ಮಾತನಾಡುವವನು ಅಥವಾ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಹೀನಾಂಗನೇ ಆಗಲಿ ರಾಜನಾಗಲಾರ. ಅವನಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕು ವುದು. ಆದಕಾರಣ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಹಿರಿಯನಾದರೂ ರಾಜನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡು ರಾಜನಾದ.

[1] C.W. VOl. IV, P. 78

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ನೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು; ಪಾಂಡುವಿಗೆ ಐದು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಪಾಂಡು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೆ ತೀರಿಹೋಗಲು, ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜನಾಗಿ ಪಾಂಡು ರಾಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯೋಧ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ರಾಜರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಲವು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣ ಅವರನ್ನು ಪರಿಣತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ವಿದ್ಯೆ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡುರಾಜನ ಹಿರಿಯಮಗನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಶೀಲಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಅವನ ತಮ್ಮಂದಿರ ಪೌರುಷ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿದುವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯಂತೆ ವಾರಣಾವತದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೇಳವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುವಂತೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ದುರ್ಯೋಧನನ ಆಣತಿಯಂತೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅರಗು ಕರ್ಪೂರ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಲ ತಮ್ಮನಾದ ಸಾಧು ವಿದುರನಿಗೆ ದುರ್ಯೋಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ದುಷ್ಟಪ್ರೇರಣೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಪಾಂಡವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕೌರವರು ಮನೆ ಭಸ್ಮೀಭೂತವಾಗಿ ಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದ ವಿಘ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟರು. ಆಗ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜರಾದರು. ಪಾಂಡವ ಸಹೋದರರು ತಾಯಿಯಾದ ಕುಂತೀ ಸಮೇತ ಕಾಡಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಟುಗಳಂತೆ ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಭಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಪೌರುಷ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದರು. ಹೀಗೆ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಕ್ಕದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿತು.

ನಾನು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಪುರಾತನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದೇ ಸ್ವಯಂವರ; ಎಂದರೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ತಾನೇ ವರನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅನೇಕ ಜನ ರಾಜಕುಮಾರರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರು ನೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಮಾಗಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವಳನ್ನು ವರಿಸಲು ನೆರೆದ, ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿ

ಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಮಾಗಧಿಗಳು ಹೊಗಳುವರು. ಅವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಪ್ರತಾಪಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಯಾರನ್ನು ತನ್ನ ವರನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಳೊ ಅವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಯಂವರದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅನಂತರ ಲಗ್ನ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಂಚಾಲ ರಾಜನಾದ ದ್ರುಪದ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ಮಗಳು ದ್ರೌಪದಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಗೆ ಹೆಸರಾಂತವಳು. ಒಬ್ಬ ಶೂರನನ್ನು ಪತಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳಾಗಿದ್ದಳು.

ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಮತ್ತು ಇತರ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ಸ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಚಕ್ರ, ಆ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರವಿತ್ತು. ಕೆಳಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಟ್ಟರು. ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೇಲಿರುವ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಮೀನಿನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಭೇದಿಸಬೇಕು. ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗುವರೋ ಅವರನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಮದುವೆಯಾಗುವಳು. ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭರತಖಂಡದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರಾಜರು ರಾಜಕುಮಾರರು ನೆರೆದರು. ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ಸ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹೋದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವರ್ಣಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತ, ಎರಡನೆಯದು ರಾಜರು, ಯೋಧರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ಮೂರನೆಯವರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾದ ವೈಶ್ಯರು. ಕೊನೆಯವರೆ ಊಳಿಗದವರಾದ ಶೂದ್ರರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಎರಡನೆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕ್ಷತ್ರಿಯಳು.

ನೆರೆದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಮತ್ಸ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸದೆ ಹೋದಾಗ ದ್ರುಪದನ ಮಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು "ಈಗ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಸೋತರು, ಇತರ ವರ್ಗದವರು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಲಿ, ಶೂದ್ರನಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಯಾರು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸುವರೊ ಅವರನ್ನು ದ್ರೌಪದಿ ವರಿಸುವಳು" ಎಂದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಪಾಂಡವ ಸಹೋದರರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮೂರನೆಯವನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಧನುರ್ವಿದ್ಯೆಗೆ ಹೆಸರಾಂತವನು. ಅವನು ಎದ್ದು ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಾಂತಪ್ರಿಯರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜುಕುಳಿಗಳು. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಕೂಡದು. ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು. ಅಪಾಯಕರವಾದ ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಕೂಡದು. ಅವರ ಜೀವನವು ಧ್ಯಾನ, ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂಯಮಪೂರಿತವಾದುದು. ಅವರು ಎಂತಹ ಸಮಾಧಾನಚಿತ್ತರು ಮತ್ತು

ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅರ್ಜುನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದಾಗ ಅವರು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಅವರೆಲ್ಲ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅರ್ಜುನ ಯೋಧನಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಹೆದೆಯೇರಿಸಿ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಮತ್ಸ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ ದೊಡ್ಡ ಸಂಭ್ರಮವಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ದ್ರೌಪದಿ ಸುಂದರವಾದ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿದಳು. ಆದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ನೆರೆದಿದ್ದರೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದ್ರೌಪದಿ ಅವರಾರಿಗೂ ದಕ್ಕದೆ ಒಬ್ಬ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ. ಆದಕಾರಣ ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಪಾಂಡವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೊಡನೆ ಭೀಷಣವಾಗಿ ಕಾದಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಸೋಲದೆ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಕುಂತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ ಇವರು ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದುದನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾಯಿ ಇದ್ದ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ ದ್ರೌಪದೀ ಸಮೇತ ಪಾಂಡವರು ಬಂದರು. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಾಯಿಗೆ "ಅಮ್ಮ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವೆವು" ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ತಾಯಿ "ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂದಳು. ಕುಂತಿ ನೋಡಿದಾಗ ದ್ರೌಪದಿ ಆ ಭಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಳು. "ಅಯ್ಯೊ! ನಾನೇನೆಂದೆ; ಇದೊಂದು ಹುಡುಗಿ!" ಎಂದಳು. ಆದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಆಗಲೇ ತಾಯಿ ಮಾತನಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲೇಬೇಕು. ತಾಯಿಯ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ದ್ರೌಪದಿ ಪಂಚಪಾಂಡವರಿಗೆಲ್ಲ ಸತಿಯಾದಳು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಂತಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆಚಾರವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕವಿ ಐದುಜನ ಸಹೋದರರು ಒಬ್ಬಳೇ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುವನು. ಅವನು ಹೀಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸುವನು: ಇದು ತಾಯಾಜ್ಞೆ, ಅವಳೇ ಈ ಪವಿತ್ರ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಕೊಟ್ಟಳು ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಹುಪತಿತ್ವ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಒಂದು ಮನೆಯ ಸಹೋದರರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಹಳೆಯ ಬಹುಪತಿತ್ವದ ಹಂತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. "ಈ ಜನ ಯಾರು? ನನ್ನ ತಂಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಈತ ಯಾರು? ಅವರಲ್ಲಿ ರಥ, ಕುದುರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪಾದಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವರು!" ಎಂದು ತರ್ಕಿಸತೊಡಗಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಿಂದ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೆ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಎಂದು ತನ್ನ ಸಂದೇಹವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ದ್ರುಪದ ರಾಜನಿಗೆ ಅವರಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಮೊದಲು ಅವರ ಮದುವೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತಂದೊಡ್ಡಿದರೂ ವ್ಯಾಸರೂ ಈ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಇಂತಹ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಯಾವ ಬಾಧಕವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ದ್ರುಪದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಪಂಚಪಾಂಡವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳು.

ಅನಂತರ ಪಾಂಡವರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳತೊಡಗಿದರು. ದಿನಕಳೆದಂತೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗುತ್ತ ಬಂದರು. ದುರ್ಯೋಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪಾಂಡವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದರೂ, ಹಿರಿಯರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊ ಎಂದರು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದನು. ಜನರೆಲ್ಲ ಪಾಂಡವರ ಬರವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಎಂಬ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಜನರೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಯಾಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವರ ನೆಂಟನಾಗಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ರಾಜಸೂಯಯಾಗಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಇತ್ತನು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಘ್ನವಿತ್ತು. ಜರಾಸಂಧನೆಂಬ ರಾಜನು ನೂರುಜನ ರಾಜರನ್ನು ದೇವಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಭತ್ತಾರು ರಾಜರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭೀಮ ಅರ್ಜುನರು ಜರಾಸಂಧನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. ಅವನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಭೀಮ ಅವನೊಡನೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ರಾಜರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿದನು.

ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು ಅನಂತರ ಸೇನಾ ಸಮೇತ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಯಾ ರಾಜರನ್ನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿಗೆ ತಂದರು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಮಹಾಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಶೇಖರಿಸಿದ ನಿಧಿರಾಶಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಣ್ಣನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು.

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ರಾಜಕುಮಾರರ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಂಡವರು ಯಾರನ್ನು ಗೆದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಸೂಯಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಬಂದು ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಮಂತ್ರಣ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಯಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಇದೇ ಮುಂದಿನ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಬೀಜ ನೆಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆ ಪಡುತ್ತ ದುರ್ಯೋಧನ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಅವರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ, ಅಧಿಕಾರ, ಐಶ್ವರ್ಯ ವನ್ನು ಇವನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಹೋದ. ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಅರಿತು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಪತನಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದನು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ರಾಜನಿಗೆ ಪಗಡೆಯಾಟದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ. ದುರ್ಯೋಧನನ ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ, ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಪಗಡೆಯಾಟವಾಡಬಲ್ಲ ಶಕುನಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ವಿಷ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕರೆದನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೋರಾ ಡಲು ಕರೆದರೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರದಂತೆ ಹೋರಾಡಲು ಅನುವಾಗಬೇಕು. ಪಗಡೆಯಾಟಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆದರೆ ತನ್ನ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಗೌರವ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಗಳಿಗೂ ತೌರುಮನೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ರಾಜಋಷಿ ಕೂಡ ಆಟವನ್ನು ಆಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಶಕುನಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಕಡೆಯವರ ಕಪಟದಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಸೋಲುತ್ತಾ ಬಂದ. ಸೋಲಿನಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಣ ಒಡ್ಡಿ ಆಡುತ್ತಾ ಹೋದ. ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಸೋತ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಪಣ ಒಡ್ಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಹೋದರರು, ತಾನು, ಕೊನೆಗೆ ಸುಂದರಾಂಗನೆ ದ್ರೌಪದಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೋತನು. ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೌರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಕೌರವರು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದರು. ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಅತಿ ನೀಚ ವಾಗಿ ಕಂಡರು. ಕೊನೆಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದು ಪಾಂಡವರು ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಅಪಾಯದ ಸುಳಿವು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪಗಡೆ ಆಟ ಆಡುವು ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೆಂದು ತಂದೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದನು. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಸೋತವರು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸ, ಒಂದು ವರುಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಪುನಃ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆನಂತರ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ದೊರಕುವುದು ಎಂದನು. ಈ ಕೊನೆಯ ಆಟದಲ್ಲಿಯೂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಸೋತು ತನ್ನ ಸಹೋದರರು ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಅವರು ಗಿರಿ ವನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಾಹಸ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೂರದೂರದ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಭಾಗದ ಕಥೆ ಬಹಳ ರಸಭರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಘಟನೆಗಳು, ಕಥೆ ಉಪ ಕಥೆಗಳು ಇವೆ. ಪುರಾತನ ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವು ಭವ್ಯ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಅವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಋಷಿಗಳು ಬಂದು ವನವಾಸದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಲು ಬೋಧಪ್ರದವಾದ ಹಲವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಶ್ವಪತಿಯೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೊಬ್ಬಳು ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವಳು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟರು. ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂಗಳ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕಳಾದಾಗ ತಂದೆಯು ಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನೇ ಒಬ್ಬ ವರನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೋ ಎಂದನು. ನೋಡಿ, ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಭಾರತದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯರು ಬಹಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಿಯರು, ಅವರು ತಾವೇ ಅರಸು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಂಡನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾವಿತ್ರಿ ಒಪ್ಪಿ ಚಿನ್ನದ ರಥವೇರಿ ದೂರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಳ ತಂದೆ ನೇಮಿಸಿದ ಸೇವಕರು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧ ಊಳಿಗದವರೊಡನೆ ಹೊರಟಳು. ಎಷ್ಟೋ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿ, ಎಷ್ಟೋ ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅವರೊಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಅದು ಕೇವಲ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರೋವರದಲ್ಲಿರುವ ಮೀನುಗಳು ಕೂಡ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕೈಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನನ್ನೂ ಕೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಂಕೆಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನರು, ಜೀವನವು ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಾದರೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಋಷಿಗಳೊಡನೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಗಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ದ್ಯುಮತ್ಸೇನನೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನು ವೈರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೋತು, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವೃದ್ಧನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಈ ವೃದ್ಧನಾದ ದರಿದ್ರ ಅಂಧದೊರೆ ತನ್ನ ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಮಗನ ಹೆಸರು ಸತ್ಯವಾನ್.

ಹಲವು ಅರಸರ ಆಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಈ ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಳು. ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ರಾಜನಾಗಲಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು

ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭರತಖಂಡದ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂದಮೂಲ ತಿಂದು ನಾರುಡುಗೆ ಉಟ್ಟ ಋಷಿ ಎಂದು ಅರಿಯಲು ಸಂತೋಷಪಡುವನು. ನಾವೆಲ್ಲ ಋಷಿಪುತ್ರರು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವ ಇದು. ರಾಜರು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರುವುದು ಒಂದು ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಇಳಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ರಥ ಪದಾತಿಗಳೊಡನೆ ಬಂದರೆ ಕಾಡಿನ ಹೊರಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನಂತರ ಆಶ್ರಮ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು.

ಸಾವಿತ್ರಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಋಷಿಯ ಮಗ ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅವನು ಅವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡನು. ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಥಾನಗಳ, ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅರಸು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ದ್ಯುಮತ್ಸೇನನ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸತ್ಯವಾನ್ ಗೆದ್ದನು.

ಸಾವಿತ್ರಿ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ತಂದೆ "ಮಗು ಸಾವಿತ್ರಿ ಮಾತಾಡು, ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಬಲ್ಲ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿದೆಯಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಮೆಲುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ "ಹೌದು ಅಪ್ಪ" ಎಂದಳು. ತಂದೆ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೆಸರೇನು ಎಂದನು. "ಅವನು ರಾಜಕುಮಾರನಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದ್ಯುಮತ್ಸೇನನ ಮಗ. ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲದ ರಾಜಕುಮಾರ, ಆಶ್ರಮವಾಸಿ ಅವನು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಇರುವನು. ಒಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೃದ್ಧ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂದಮೂಲಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ತಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು" ಎಂದಳು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾರದರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. "ಇದರಷ್ಟು ಅಮಂಗಳವಾದ ಆಯ್ಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದರು ಅವರು. ರಾಜ ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ "ಮದುವೆಯಾದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆ ಯುವಕ ಸಾಯುವನು" ಎಂದನು. ರಾಜ ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿತನಾಗಿ "ಸಾವಿತ್ರಿ, ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗ ಸಾಯುವನು, ನೀನು ವಿಧವೆಯಾಗುವೆ; ಇದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡು. ನಿನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊ. ಆ ಅಲ್ಪಾಯುವಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು. "ತಂದೆ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮನದ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಬಲಿಕೊಡು ಎನ್ನಬೇಡ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಶೀಲಸಂಪನ್ನ, ಧೀರ ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪತಿಯೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವೆನು. ಕನ್ಯೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದೇ ಬಾರಿ, ಅವಳು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮುಖಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದಳು. ಸಾವಿತ್ರಿ ದೃಢ ಮನಸ್ಕಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಂದೆಯು ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಸಾವಿತ್ರಿ ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಅರಮನೆಯಿಂದ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವ

ಉದ್ವೇಗವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಾನೊಲಿದ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಾಳಲು, ಅವನ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೊರಟಳು. ಸತ್ಯವಾನ್ ಎಂದು ಸಾಯುವನು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪತಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸತ್ಯವಾನ್ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ್ಣು ಹೂಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ವೃದ್ಧರ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾತುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಗಿತು. ದುರಂತದ ದಿನ ಬಳಿ ಸಾರಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಕಠಿಣ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಳು. ದುಃಖದಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದೆ ರಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದಳು. ಇತರರಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಳು. ದುರಂತದ ದಿನ ಕೊನೆಗೆ ಬಂತು. ಅಂದು ಸತ್ಯವಾನನಿಂದ ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಗಲಿರಲು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತನಗೂ ಅವನೊಡನೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಂಡನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಳು. ಸತ್ಯವಾನ್ ಏಕೋ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಡೆದು ತಡೆದು ಹೇಳಿದನು. "ಪ್ರಿಯೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ನನ್ನ ತಲೆ ಏಕೋ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸೋಲುತ್ತಿವೆ. ಕತ್ತಲು ನನ್ನನ್ನು ಕವಿಯುವಂತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ. "ಪ್ರಿಯತಮ, ನನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ" ಎಂದಳು ಸಾವಿತ್ರಿ, ಸುಡುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟೊಡನೆಯೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೊರೆದನು. ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಂಬನಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಆ ನಿರ್ಜನಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಕುಳಿತಳು. ಆಗ ಯಮದೂತರು ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಸುತ್ತ ಅಗ್ನಿಯ ವಲಯವಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಏಕೆ ಸತ್ಯವಾನನ ಜೀವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಮಧರ್ಮನಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಆಗ ಮೃತರಿಗೆ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವ ಯಮಧರ್ಮನೇ ಬಂದನು. ಅವನೇ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನು. ಅವನು ಅನಂತರ ಕಾಲವಾಗುವವರಿಗೆಲ್ಲ ರಾಜನಾದನು. ಮನುಷ್ಯ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕೇ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವನು. ಈಗ ಅವನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದನು. ಅವನು ದೇವನಾದುದರಿಂದ ಅಗ್ನಿಚಕ್ರದೊಳಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದನು ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು "ಮಗಳೆ, ಈ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ತೊರೆ. ಮರ್ತ್ಯರೆಲ್ಲ ಮೃತರಾಗಲೇಬೇಕು. ಮೃತನಾದ ಮೊದಲ ಮರ್ತ್ಯನಾನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಾಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಸಾಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದನು ಯಮರಾಜ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಳು. ಯಮ ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡನು. ಯಮ ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆದ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಹಿಂದೆ ತರಗೆಲೆಯ ಮೇಲೆ

ಕಾಲ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು. "ಮಗಳೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುವಿ? ಎಲ್ಲ ಮಾನವರ ಅಂತ್ಯವೇ ಇದು" ಎಂದನು. ಸಾವಿತ್ರಿ "ತಂದೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಹೆಂಗಸರ ಗತಿ. ಅವಳು ಪತಿ ಹೋದೆಡೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪತಿಯಿಂದ ಪತಿವ್ರತಳಾದ ಸತಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಅಗಲಿಸಬಾರದು" ಎಂದಳು. ಆಗ ಯಮಧರ್ಮನು "ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೊರತು ಮತ್ತಾವುದಾದರೊಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು" ಎಂದನು. "ನೀನು ನನಗೆ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಾವ ಅಂಧತ್ವದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರಲಿ" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. "ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಯಣಳಾದ ಮಗಳೆ, ನಿನ್ನ ಶುಭೇಚ್ಛೆ ಫಲಿಸಲಿ" ಎಂದನು. ಅನಂತರ ಯಮಧರ್ಮ ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದನು. ಪುನಃ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅದೇ ಕಾಲ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. "ಮಗಳೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ನೀನು ಪುನಃ ನನ್ನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. "ಹೌದು ತಂದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆನು. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಸತ್ಯವಾನನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವುದು. ದೇಹವೂ ಅದನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದು. ನನ್ನ ಜೀವ ಎಂದೋ ಹೋಯಿತು. ಅವನ ಜೀವದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೂ ಇದೆ. ನೀನು ಜೀವವನ್ನು ಸೆಳೆದರೆ ದೇಹವೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ?" ಎಂದಳು. "ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಸಾವಿತ್ರಿ ನೀನು ಮತ್ತೊಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು. ಆದರೆ ಅದು ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವಾಗಿರಬಾರದು" ಎಂದನು. "ತಂದೆ, ನೀನು ಇನ್ನೊಂದು ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೃಪೆಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮಾವನ ಕಳೆದುಹೋದ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯ ಹಿಂತಿರುಗಲಿ" ಎಂದಳು. "ಪ್ರಿಯ ಮಗಳೆ, ಈ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹಿಂತಿರುಗು. ಬದುಕಿರುವವರು ಯಮನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲಾರರು" ಎಂದ. ಯಮನು ಮುಂದೆ ಹೊರಟ. ಆದರೆ ಪತಿವ್ರತಳಾದ ಸಾಧ್ವಿ ಸತಿಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಳು. ಯಮ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿ, "ಸಾಧ್ವಿ ಸಾವಿತ್ರಿ, ವೃಥಾ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಡ, ಎಂದನು. "ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಒಯ್ಯುವೆಡೆ ನಾನು ಬರದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ" ಎಂದಳು. "ಸಾವಿತ್ರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ದುರಾತ್ಮನಾದರೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆಗ ಸಾವಿತ್ರಿ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವವನನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳೇನು?" ಎಂದು ಯಮ ಕೇಳಿದ. "ಅವನು ಹೋದೆಡೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗುವೆನು, ಜನನವಾಗಲೀ, ಮರಣವಾಗಲೀ, ಸ್ವರ್ಗವಾಗಲೀ, ನರಕವಾಗಲೀ" ಎಂದಳು ಆ ಪ್ರಿಯ ಸತಿ. "ಮಗು, ಧನ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿವು, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು. ಆದರೆ ಮೃತರು ಬದುಕಲಾರರು" ಎಂದ ಯಮ. "ನೀನು ಹಾಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾವನ ವಂಶ ನಾಶವಾಗದಿರಲಿ. ಅವನ ರಾಜ್ಯ ಸತ್ಯವಾನನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರಲಿ" ಎಂದಳು. ಆಗ ಯಮ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ "ಮಗಳೆ, ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲಿದೆ

ತೆಗೆದುಕೋ, ಅವನು ಪುನಃ ಜೀವಿಸುವನು. ಅವನೊಬ್ಬ ತಂದೆಯಾಗುವನು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜ್ಯವಾಳುವರು. ಈಗ ಮನೆಗೆ ಮರಳು. ಪ್ರೇಮ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿತು. ಯಾವ ಹೆಂಗಸೂ ಪ್ರೀತಿಸಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮಶಕ್ತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನಾನು ಮೃತ್ಯು ರಾಜನಾದವನೂ ಕೂಡ ಸೋತೆನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ!" ಎಂದನು.

ಇದೇ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಕಥೆ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯೂ ಸಾವಿತ್ರಿಯಂತಾಗಬೇಕು. ಮೃತ್ಯು ಅವಳ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಜಯಿಸಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು, ಅವಳು ಪ್ರೇಮದ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಮನ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು.

ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತ ಒಂದು ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥ, ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ.

ನಮ್ಮ ಮೂಲಕಥೆಗೆ ಈಗ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ. ಪಾಂಡವರನ್ನು ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದುರ್ಯೋಧನನ ಕುತಂತ್ರಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕುತಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾದವು.

ಅವರ ವನವಾಸದ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಕುಲನಿಗೆ ನೀರು ತರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ನಕುಲ ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟು ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಸರೋವರ ಇರುವ ಕಡೆ ಬಂದು ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆಗ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯು "ಮಗು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು, ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತು ನೀರು ಕುಡಿ" ಎಂದಿತು. ಆದರೆ ನಕುಲನಿಗೆ ಬಹಳ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದ. ನಕುಲ ಬಾರದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಕುಲನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ತರುವಂತೆ ಸಹದೇವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಸಹದೇವ ಸರೋವರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಕುಲ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ತಮ್ಮನ ಮರಣದಿಂದ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಬಾಯಾರಿದ್ದುದರಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೋದನು. ಆಗ ಪುನಃ ಅದೇ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. "ಮಗು ಮೊದಲು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಜಲಪಾನ ಮಾಡು" ಎಂದಿತು. ಅವನು ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುದರಿಂದ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದನು. ಕ್ರಮೇಣ ಅರ್ಜುನ ಭೀಮರನ್ನು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ, ಅವರೂ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ರಮ್ಯ ತಟಾಕದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೇ ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟನು. ರೋದಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಅದೇ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. "ಮಗು, ಅವಸರದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಸಣ್ಣ ಮೀನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಬಕನಂತೆ ಇರುವ ಯಕ್ಷ. ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲ ಸತ್ತಿದ್ದು

ನನ್ನಿಂದ. ನೀನು ಕೂಡ ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು" ಎಂದನು "ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳು" ಎಂದನು. ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಯಕ್ಷನು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು: "ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವುದು?" ಎಂಬುದು. "ಸುತ್ತಲೂ ನಮ್ಮ ಜನ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಉಳಿದವರು ತಾವು ಮಾತ್ರ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಗೆಯುವರು. ಇದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಿತ್ರ. ಸುತ್ತಲೂ ಸಾವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾವು ಸಾಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ," ಎಂದನು ಧರ್ಮರಾಯ. ಹಾಕಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು. "ವಾದದಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಒಂದನ್ನೊಂದು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯ ಎಲ್ಲೋ ಗಾಢಾಂಧಕಾರದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದಂತೆ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾಪುರುಷರು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ" ಎಂದನು ಧರ್ಮರಾಯ. ಆಗ ಯಕ್ಷ ಹೇಳಿದ "ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದೆ. ಬಕನಂತೆ ಇರುವ ಧರ್ಮವೇ ನಾನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಈಗ ನೋಡು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರು ಯಾರೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಸುಖಕ್ಕಿಂತ, ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮಧರ್ಮವೆಂದು ಸಾರಿದುದರಿಂದ, ಹೇ ಭರತರ್ಷಭ! ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲ ಬದುಕಲಿ." ಎಂದಿತು ಧರ್ಮ, ಯಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡವರೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚೆತ್ತರು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಇದು. ಅವನ ಉತ್ತರದಿಂದ ಅವನು ರಾಜನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದ, ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅವರ ವನವಾಸದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವರುಷ ಪೂರೈಸುತ್ತ ಬರಲು ಯಕ್ಷ ವಿರಾಟನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಒಂದು ವರುಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ರಾಜನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಕರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಪಗಡೆಯಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದ ವಿರಾಟನ ಬಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಸ್ಥಾನಿಕನಾದನು. ಭೀಮ ಅಡುಗೆಯವನಾದ. ಅರ್ಜುನ ಬೃಹನ್ನಳೆಯಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಉತ್ತರೆಗೆ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿದ್ದನು. ನಕುಲನು ರಾಜನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾದ. ಸಹದೇವ ಅವನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕಾಯತೊಡಗಿದ. ದ್ರೌಪದಿ ಒಬ್ಬ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಂತೆ ರಾಣಿಯ ಊಳಿಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಳು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರುಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು

ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಕಳೆದರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು.

ಅನಂತರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಒಬ್ಬ ರಾಯಭಾರಿಯನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆದರೆ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ತನ್ನ ದಾಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡವರು ತಮಗೆ ಒಂದು ನಾಡನ್ನೋ ಅಥವಾ ಐದು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭಂಡನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನು ಒಂದು ಸೂಜಿಮೊನೆಯಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನಾದರೂ ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆದರೂ ಕೌರವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಮುಂದೊದಗುವ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಬಂಧುಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಆಸ್ಥಾನದ ಧರ್ಮಜ್ಞರಾದ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಫಲವಾದುವು. ಕೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೂಢಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ದುರ್ಯೋಧನ ಒಂದು ಪಕ್ಷ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿ ದೂತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ. ಗೌರವಸ್ಥರು ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಮೊದಲು ಕೋರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವರು. ಅವರವರ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಕೌರವರ ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಯೋಧರು ನೆರೆದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಣ್ಣ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಮಗ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಯುದ್ಧನೀತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ದಿನದ ಯುದ್ಧ ಕಳೆದು ಸಂಜೆಯಾದೊಡನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ನೇಹಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಪರಸ್ಪರರ ಗುಡಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಪರಸ್ಪರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ದಾಳಿಯವರೆವಿಗೂ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಯುದ್ಧ ಪದ್ಧತಿ ಅದು. ಅಶ್ವಾರೂಢನಾದವನು ಪದಾತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಕೂಡದು, ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಕೂಡದು. ಅಸಮಾನಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಕೂಡದು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅಸಹಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಕೂಡದು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿದ್ದವು.

ಯಾರಾದರೂ ಈ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಅವನನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಿದರು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಪೇತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ದಿಂದ ಹೊರಗಿನವರು ಧಾಳಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಹಿಂದುಗಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಸೋಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ದೇಶವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದೇ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀತಿ. ಒಬ್ಬನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ಅವನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಗೌರವ ತೋರಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರು ಬೇರೆ ವಿಧದಿಂದ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಕಂಡರು. ಒಂದು ಸಲ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ನಿಷ್ಕರುಣೆ ಯಿಂದ ವೈರಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಿ. ಈ ನಮ್ಮ ಕಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಬಿಲ್ಲುಬಾಣಗಳ ಉಪಯೋಗವಲ್ಲ. ಅದು ಮಂತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಹೇಳುವುದು. ಒಬ್ಬನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ದಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಒಂದು ಬಾಣ ವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಬಾಣದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಸಿಡಿಲು ಗುಡುಗುಗಳನ್ನು ಕಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಯಾವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ದಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲ ದೈವದತ್ತ ಮಂತ್ರವಿದ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಫಿರಂಗಿಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವೆವು. ಈ ಫಿರಂಗಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಚೀನೀಯರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು ಇದನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ನಗರದ ಕೋಟೆ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಟೊಳ್ಳು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವಿ ಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ನೂರಾರು ವಿಚಿತ್ರ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿದ್ದುವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಂಡು ತುಂಬಿ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು, ಚೀನೀಯರು ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕೊಳವಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೂತವನ್ನು ಕೂಡಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಿಡಿ ತಾಕಿದೊಡನೆಯೆ ಅದು ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೊಳವಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.

ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಧರು ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ ವ್ಯೂಹ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳಿದ್ದವು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಪದಾತಿಗಳು, ಅಶ್ವಾರೂಢರು ಇದ್ದರು. ಇನ್ನೆರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕರು ಮರೆತು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವೇ ಗಜ ಸಮೂಹ. ನೂರಾರು ಗಜಗಳಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಿನ ಕವಚಧಾರಿಗಳಾದ ಯೋಧರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಆನೆಗಳು ವೈರಿ ಸಮೂಹದ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅನಂತರ ರಥಗಳಿದ್ದುವು. (ಇಂತಹ ಹಳೆಯ ರಥಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ

ನೋಡಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ್ಲಿಯೂ ಅವು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.) ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಸೇನೆಯ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳು ಇವು.

ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೃಷ್ಣನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡವರ ಸಲಹೆಗಾರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯೋಧರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಅನಂತರ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಶಾಲ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. ಭೀಷ್ಮ, ದ್ರೋಣ, ಕರ್ಣ, ಸುಯೋಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರು, ಉಭಯ ಪಕ್ಷದ ಬಂಧುಗಳು ಮತ್ತು ಹಲವು ಯೋಧರು ಮಡಿದರು. ಯುದ್ಧ ಹದಿನೆಂಟು ದಿನ ಜರುಗಿತ್ತು. ನೆರೆದ ಹದಿನೆಂಟು ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದರು. ದುರ್ಯೋಧನನ ಮರಣದಿಂದ ಪಾಂಡವರ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಅನಂತರ ಗಾಂಧಾರಿ, ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧವೆಯರ ಶೋಕ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಮಡಿದ ಯೋಧರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಾಯಿತು.

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೊಡ್ಡ ಘಟನೆಯೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಅಮರ ಕಾವ್ಯ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಉದಯ. ಇದು ಭಾರತದ ಜನಾದರಣೀಯವಾದ ಗ್ರಂಥ, ಶ್ರೇಷ್ಠತಮವಾದ ಬೋಧನೆ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರು ಅದನ್ನು ಓದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಓದುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಎಮರ್‌ಸನ್ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಮೂಲ ಈ ಭಗವದ್ಗೀತೆ. ಎಮರ್ಸನ್ ಕಾರ್ಲೈಲ್ಸನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಕಾರ್ಲೈಲ್ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕವೇ 'ಕನ್‌ಕಾರ್ಡಿ' ನ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವದ ಚಳುವಳಿಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಕಾರ್ಡ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಋಣಿ.

ಗೀತೆಯ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ. ನೀವು ನಜರೇತಿನ ಏಸುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳು ಹಲವು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲೋ ದೇವರ ಒಂದೆರಡು ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನೆಗೆ, ಅಧರ್ಮನಾಶಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಹಲವು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ನಂಬುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಅವತಾರವಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಭಗವಂತನ ಪೂರ್ಣಾವತಾರ

ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಏತಕ್ಕೆ? ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಗೃಹಸ್ಥರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲದು? ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನು ಆದರ್ಶ ಮಗನಾಗಿದ್ದ, ರಾಜನಾಗಿದ್ದ, ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದ, ಅವನು ಇದೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನೊ "ಯಾರು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವರೋ, ಅಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ," ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಜಾಜ್ವಲ್ಯ ಮಾನವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುವನು. ಕೃಷ್ಣ ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡು ವುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿರುವನು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡು. ಆದರೆ ಯಾವುದ ರಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತನಾಗಬೇಡ. ನೀನು ಆತ್ಮ, ಪರಿಶುದ್ಧ, ನಿತ್ಯಮುಕ್ತ, ಸಾಕ್ಷಿ, ಕರ್ಮದಿಂದಲ್ಲ ನಮಗೆ ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಣವಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಿ ಎನ್ನುವನು ಕೃಷ್ಣ; ಆದರೆ ಆಸಕ್ತರಾಗಬೇಡಿ ಎನ್ನುವನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ, ಬಂಧುಬಳಗ, ಕೀರ್ತಿ ಮುಂತಾದುವು ಕೂಡ. ಅವನ್ನು ನೀವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಬೇಡಿ. ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ದೇವ ರಲ್ಲಿ. ಅನ್ಯರಲ್ಲಲ್ಲ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನೂರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಆಸಕ್ತರಾಗಬೇಡಿ. ಅವನ ಜೀವನವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಂಥ ಹಲವು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಪುರಾತನ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ನಜರೇತಿನ ಏಸುವಿನ ಜೀವನದಂತೆಯೆ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣ ರಾಜವಂಶಿ. ಕಂಸನೆಂಬ ಕ್ರೂರ ದೊರೆಯಿದ್ದ. ಇಂಥದೊಂದು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವವನು ಮುಂದೆ ರಾಜನಾಗುವನೆಂಬ ಭವಿಷ್ಯವಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಕಂಸ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಕೃಷ್ಣನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳನ್ನು ಕಂಸ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ನೂಕಿದ. ಅವರಿಗೊಂದು ಮಗು ಜನಿಸಿತು. ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿತು. ಮಗು ಹೇಳಿತು "ನಾನು ಜಗದ ಬೆಳಕು. ಜಗದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವೆನು" ಎಂದು. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಗೋಪಾಲ ಎಂದು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವರು. ದೇವರೇ ಜನಿಸಿದ ಎಂದು ಋಷಿಗಳು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣ ಕ್ರೂರಿ ಕಂಸನನ್ನು ಗೆದ್ದನು. ಆದರೆ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತಾನು ಪಡೆಯುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಇವನಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧ ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿಗೇ ಅದು ಕೊನೆಯಾಯಿತು.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಹದಿನೆಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಯೋಧ ಪೂಜ್ಯ ಪಿತಾಮಹ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರು ಶರಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವಾಗ ಯುದಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮಗಳು ಮದುವೆ ಮತ್ತು ದಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಋಷಿಗಳ ಬೋಧನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ, ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು. ಎಷ್ಟೋ ರಾಜರು ಋಷಿಗಳು, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು, ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಈ ಭಾಗವೇ ಒಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುವುದು. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮಹಾನಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ರಕ್ತಪಾತ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಗುರುಹಿರಿಯ ಬಂಧುಬಳಗದವರ ಕೊಲೆಯಿಂದ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥಿತನಾದನು. ಅನಂತರ ವ್ಯಾಸರ ಸಲಹೆ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಯುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಹದಿನೈದು ವರುಷಗಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗೌರವದಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದ. ಅನಂತರ ವಯಸ್ಸಾದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಾದ ತನ್ನ ಸತಿ ಗಾಂಧಾರಿ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರ ತಾಯಿಯಾದ ಕುಂತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದರು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೂವತ್ತಾರು ವರುಷಗಳಾದವು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣ ಕಾಲವಾದ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ಬಂತು. ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಋಷಿ, ಸಖ, ಆಪ್ತ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆದಿದ್ದನು. ಅರ್ಜುನ ಅವಸರದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋದನು. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಯಾದವರೆಲ್ಲ ನಾಶವಾದುದು ನಿಜವೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಂದನು. ಆಗ ರಾಜ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತರಾದರು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೂ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು, ಅರ್ಜುನನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಪರೀಕ್ಷಿತ ರಾಜನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಮಹಾಪ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇದೊಂದು ವಿಧದ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂನ್ಯಾಸಪದ್ಧತಿ. ವಯಸ್ಸಾದ ರಾಜರು ವಾನಪ್ರಸ್ಥಿಗಳಾಗುವುದು ರೂಢಿ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ರಾಜರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ತಿನ್ನದೆ, ಕುಡಿಯದೆ ಅವರ ದೇಹ ಸೋಲುವವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ದೇವರನ್ನೇ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಣವಿರುವ ಪರಿಯಂತ ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ನೀನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಕು ಎಂದರು. ಒಬ್ಬ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಮಾಲಯದ ದೊಡ್ಡ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕು. ಹಿಮಾಲಯದ ಆಚೆ ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು ದಾಟಬೇಕು. ಮೇರುಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗವಿರುವುದು. ಈ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ದೇವತೆ ಗಳು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವರು. ದೇವತೆಗಳು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸತಿ ದ್ರೌಪದಿ ನಾರುಡುಗೆಯುಟ್ಟು ಪಯಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಸೋತ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಶಿಖರಗಳಿರುವ ಉತ್ತರದ ಕಡೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಕೊನೆಗೆ ಅಗಾಧವಾದ ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು. ಮೌನವಾಗಿ ಆ ಹಿಮಾಲಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ರಾಣಿ ದ್ರೌಪದಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಳು. ಪುನಃ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಿಗೆ ಭೀಮ "ನೋಡು ರಾಜ, ರಾಣಿ ಬಿದ್ದಳು" ಎಂದ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದನು. ಆದರೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. "ನಾವು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರು ವೆವು. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ" ಎಂದನು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಭೀಮ "ನೋಡು, ನಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಹದೇವ ಬಿದ್ದನು" ಎಂದನು. ಅರಸ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದ. ಆದರೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. "ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ" ಎಂದ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಆ ಹಿಮದಲ್ಲಿ, ಚಳಿಯಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರೂ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದರು. ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ವಿಧೇಯವಾದ ನಾಯಿಯೊಂದು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ರಾಜ ಮತ್ತು ನಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಮಂಜಿನ ಕಣಿವೆ ಏರನೇರಿ ಮೇರುಪರ್ವತ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ದೊರೆಯ ಮೇಲೆ ದೇವತೆಗಳು ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕರೆದರು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳ ವಿಮಾನ ಕೆಳಗಿಳಿಯಿತು. ಆಗ ಇಂದ್ರ "ವಿಮಾನವನ್ನೇರು ನರಶ್ರೇಷ್ಠನೆ. ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು" ಎಂದನು. ಆದರೆ ಅವನ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಹೋದರರಿಲ್ಲದೆ, ದ್ರೌಪದಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಧರ್ಮರಾಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂದ್ರ, ಸಹೋದರರೆಲ್ಲ ಆಗಲೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವರೆಂದನು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ನಾಯಿಗೆ "ಮಗು ವಿಮಾನ ಏರು" ಎಂದ. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. "ಏನು ನಾಯಿಯೆ? ನಾಯಿಯನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಓಡಿಸು. ನಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರದು. ಏನು ಮಹಾರಾಜ ಇದು? ನೀನೇನು ಹುಚ್ಚನೆ? ಮಾನವ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನೀನೊಬ್ಬನೆ ನಿನ್ನ ದೇಹದೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇರುವವನು" ಎಂದನು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ "ಈ ನಾಯಿಯು ನಾನು ಮಂಜಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಾಗಲೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಆಪ್ತಮಿತ್ರನಾಗಿರುವುದು. ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ಮಡಿದ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ರಾಣಿ ಮಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇದೊಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಗಲಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತ್ಯಜಿಸಲಿ?"

ಇಂದ್ರ: "ನಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧರ್ಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ."

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ; "ನಾನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾಯಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಯಾರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿರುವ ಪರಿಯಂತರ ತ್ಯಜಿಸಲಾರೆ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಲಾರೆ. ಸ್ವರ್ಗಸುಖವಾಗಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಲಿ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ."

ಇಂದ್ರ: "ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ನೀನು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿರುವೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಾಯಿ, ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಪಾಪಿ, ಬೇಟೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನೀನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನ ಬದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು."

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ: "ಆಗಲಿ, ನಾಯಿಯೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೇರಲಿ"

ತಕ್ಷಣ ದೃಶ್ಯ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಧರ್ಮವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾಯಿ ಧರ್ಮದ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿತು. ಅದೇ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಯಮಧರ್ಮರಾಯ. ಮುಂದೆ ಅವನು ಇಂತೆಂದನು: "ನೋಡು ರಾಜ, ನಿನ್ನಂಥ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿಕೃಷ್ಟ ನಾಯಿಗಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವನ್ನೇ ಬಲಿಯಿತ್ತೆ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ನಾಯಿಗಾಗಿ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆ. ಹೇ ರಾಜನೇ, ಧನ್ಯ ನಿನ್ನ ಬಾಳು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೂ ನಿನಗೆ ಕರುಣೆಯಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಅಮರಲೋಕ ನಿನ್ನದು ರಾಜ, ನೀನದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವೆ. ಅಮೃತ ಸ್ವರೂಪವಾದ ದಿವ್ಯವಾದ ಗುರಿ ನಿನ್ನದು."

ಅನಂತರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿ ಅಮರ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಹೊಸ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಈಗ ಅಮರರಾದ ತನ್ನ ಸಹೋದರರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಂಗಳವಾಗುವುದು. ಅಧರ್ಮನಾಶ, ಧರ್ಮವಿಜಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ದಿವ್ಯಕಾವ್ಯವಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆ ಕೊನೆಗಾಣುವುದು ಹೀಗೆ.

ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮಹಾಮೇಧಾವಿ ವ್ಯಾಸರು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲದ ನಾಯಕವರೇಣ್ಯರ ಭವ್ಯ ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶೀಲವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೈವಭೀರು

ಆದರೂ ದುರ್ಬಲನಾದ, ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಇವುಗಳ ಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಅಂಧನಾದ ವೃದ್ಧ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ಹೈಮಾಚಲ ಸದೃಶ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾದ ಭೀಷ್ಮ ಪಿತಾಮಹ, ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ಉದಾತ್ತ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಪ್ರತಿಮರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾದ ಅವನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು, ಮಾನವನ ಜ್ಞಾನದ ಪರಾಕಾಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಆ ಅನುಪಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳು, ರಾಜಮಹಿಷಿ ಗಾಂಧಾರಿ, ಒಲುಮೆಯ ತಾಯಿ ಕುಂತಿ, ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿದ ದ್ರೌಪದಿ, ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೂರಾರು ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುಣ್ಯನಿಧಿಯಾಗಿವೆ. ಇವೇ ಅವರ ಭಾವನೆ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳೆರಡೂ ಪುರಾತನ ಆರ್ಯರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾನವಕೋಟಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಇವು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

೨೧. ರಾಮಾಯಣ [1]

(೧೯೦೦ರ ಜನವರಿ ೩೧ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಪಸದೆನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ನೂರಾರು ಮಹಾ ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ನಾನೀಗ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಭಾರತೀಯರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಅಥವಾ ರಾಮಚರಿತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವೆವು. ಇವಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಗಳ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದ ವೇದಗಳ ಬಹುಭಾಗವೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಛಂದೋಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಎನ್ನುವರು.

ಈ ಆದಿಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯ ಅಥವಾ ಋಷಿಯ ಹೆಸರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ. ಕಾಲಾನಂತರ ಈ ಆದಿಕವಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವು ಕಾವ್ಯಗಳು ಆತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈತನದಲ್ಲದ ಹಲವು ಕಾವ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಈತನೇ ಬರೆದ ಎನ್ನುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೂ, ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ರಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಯುವಕನಿದ್ದ. ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಢಕಾಯದವನಾಗಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಒಬ್ಬ ದರೋಡೆಕಾರನಾದ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಪಹರಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಇದು ಹೀಗೇ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ನಾರದರೆಂಬ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದರೋಡೆಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ. ನಾರದರು ಅವನನ್ನು "ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತೀಯೆ? ದರೋಡೆಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಮಹಾಪಾಪ. ಯಾರಿಗಾಗಿ ನೀನು ಈ ಪಾಪ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

[1] C.W. Vol. IV, P. 63

ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ದರೋಡೆಕಾರ "ಈ ಹಣದಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದ. "ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರದವರು ನಿನ್ನ ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀಯಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. "ಹೌದು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ" ಎಂದು ಅವನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ. ಆಗ ಋಷಿಗಳು, "ಒಳ್ಳೆ ಯದು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾ ರಿಸಿ ಬಾ, ಅವರು ನಿನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಪಾಪವನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ರೇನೋ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದರೋಡೆಕಾರ ಅದರಂತೆಯೇ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಂದೆ ಯನ್ನು "ಅಪ್ಪ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೆ, ನಾನು ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ತಂದೆ "ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದ. ಅವನು "ನಾನೊಬ್ಬ ದರೋಡೆಕಾರ. ಜನರನ್ನು ಕೊಂದು ಅವರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ. "ಏನು! ಮಗು, ನೀನು ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಾ? ತೊಲಗಾಚೆ, ಚಂಡಾಲ" ಎಂದನು. ಆನಂತರ ದರೋಡೆಕಾರ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ "ಅಮ್ಮ, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. "ಇಲ್ಲ" ಎಂದಳು ಅವಳು. ಈತ 'ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಸುಲಿಗೆಯಿಂದ' ಎಂದ. "ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಇದು!" ಎಂದು ಆಕೆ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡಳು. ಮಗ, "ನೀನು ನನ್ನ ಪಾಪದ ಪಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆಯಾ" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. "ನಾನೇಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಾನೆಂದೂ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ" ಎಂದನು. ಆನಂತರ ಅವನು ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ "ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಗೊತ್ತೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ, 'ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದಳು. "ನಾನೊಬ್ಬ ದರೋಡೆಕಾರ. ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನಾನೀಗ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ನೀನು ನನ್ನ ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತೀಯೊ ಎಂಬುದನ್ನು" ಎಂದ. "ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ಗಂಡ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ" ಎಂದಳು ಅವಳು.

ದರೋಡೆಕಾರನ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿತು: "ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರ ಸ್ವಭಾವ. ನಾನು ಯಾವ ಹತ್ತಿರದ ನೆಂಟರಿಗೋಸ್ಕರ ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನೊ ಅವರು ಕೂಡ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ." ಋಷಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಅವರ ಕಟ್ಟನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ "ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಋಷಿಗಳು ಹೇಳಿದರು: "ಈಗ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆ. ನಿನ್ನ ಬಂಧುಗಳು ಯಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವರು ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೊರೆ. ನೀನು ಹಣಗಾರನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಅದರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಆದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೊ ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು. ನಿನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಪಾಪಮಾಡಲಿ, ಪುಣ್ಯಮಾಡಲಿ,

ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರೇಮ ಎಂದಿಗೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇಲ್ಲ."

ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಡಕಾಯಿತ ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯನಾಗತೊಡಗಿದನು. ಅದರಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ಮಯನಾದನೆಂದರೆ ಗೆದ್ದಲು ಬಂದು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಹುತ್ತವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವು. ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಧ್ವನಿಯೊಂದು "ಏಳು ಮಹಾಋಷಿ" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. ಆಗ ಎಚ್ಚೆತ್ತವನು "ಮಹಾ ಋಷಿ! ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಡಕಾಯಿತ" ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ. ಆ ಧ್ವನಿ ಹೀಗೆಂದಿತು "ನೀನಿನ್ನು ಡಕಾಯಿತನಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಮಹಾಋಷಿ. ನಿನ್ನ ಹಳೆಯ ಹೆಸರು ಹೋಯಿತು. ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದ ಹುತ್ತದ ಪ್ರಜ್ಞೆಕೂಡ ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಎಂದರೆ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಎಂದು." ಹೀಗೆ ಅವನು ಋಷಿಯಾದ.

ಅವನು ಕವಿಯಾದದ್ದು ಹೀಗೆ. ಒಂದು ದಿನ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಗಂಗಾನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಹಾರಾಡಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಋಷಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಬಾಣ ಅವನ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಗಂಡು ಪಾರಿವಾಳವನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ಅದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ದುಃಖದಿಂದ ತನ್ನ ಜೊತೆಗಾರನಾದ ಗಂಡುಹಕ್ಕಿಯ ಶವದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಋಷಿ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯಥಿತನಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬೇಟೆಗಾರನೊಬ್ಬನಿದ್ದ. "ನೀನೊಬ್ಬ ನೀಚ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದಯೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮದೆದುರಿಗೂ ನಿನ್ನ ಕೊಲೆಪಾತಕತನ ಕುಂಠಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ" ಎಂದನು. ಕವಿ ತನಗೆ ತಾನೆ ತಕ್ಷಣ "ಇದೇನು ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ? ನಾನು ಹೀಗೆ ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡಿರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆಗೊಂದು ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು: "ನೀನು ಅಂಜದಿರು. ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾವ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮಚರಿತೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆ" ಎಂದಿತು. ಕಾವ್ಯದ ಆದಿ ಇದು. ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮೊದಲ ಶ್ಲೋಕ ಶೋಕದಿಂದ ಉದಿಸಿತು. ಅನಂತರವೆ ಅವನು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದನು.

ಹಿಂದೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯೆ ಎಂಬ ಊರು ಇತ್ತು. ಅದು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಅದು ಇರುವ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಔದ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಭೂಪಟದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಇದೇ ಹಿಂದಿನ ಅಯೋಧ್ಯೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಶರಥನೆಂಬ ರಾಜ ಅದನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಮೂವರು ರಾಣಿಯರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳಂತೆ ಅವರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ವ್ರತ

ಉಪವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಜನ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವನೆ ರಾಮ.

ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು, ನಿಯಮದಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣತ ರಾದರು. ಮುಂದೆ ಜಗಳಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಢಿಯಿತ್ತು. ರಾಜ ತಾನು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೆ ತನ್ನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನನ್ನು ಯುವರಾಜ ನನ್ನಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನೇ ಅನಂತರ ರಾಜನಾಗುವನು.

ಜನಕನೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸೀತೆಯೆಂಬ ಅತಿ ಚೆಲುವೆಯಾದ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಸೀತೆ ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವಳು. ಭೂದೇವಿಯ ಮಗಳು. ಅವ ಳಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸೀತಾ ಎಂದರೆ ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಆದ ಗೆರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಭರತಖಂಡದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೊ ತಾಯಿಗೊ ಒಬ್ಬ ರಿಗೇ ಆದ ಮಕ್ಕಳು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು, ಯಾಗದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರು, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು, ಎಲ್ಲೋ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದವರು ಇಂತಹ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಜನನಗಳಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ವಿಚಿತ್ರ ಜನನಗಳೆಲ್ಲ ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಸೀತೆ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನಕರಾಜ ಅವಳನ್ನು ಸಾಕಿದನು. ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಾದಾಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕತೊಡಗಿದನು.

ಹಿಂದೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂವರ ಎಂಬುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರಿ ವರನನ್ನು ತಾನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೇಶದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳ ಹಲವು ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಲಂಕೃತ ಳಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾಜಕುಮಾರರ ನಡುವೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ರಾಜಕುಮಾರರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿರುವ ಭಟರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತನಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯೋ ಅವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಳು. ಅನಂತರ ಅತಿ ವೈಭವದಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮದುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅನೇಕ ರಾಜಕುಮಾರರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಯಾರು ಹರಧನುಸ್ಸನ್ನು ಭಂಜಿಸುವರೋ ಅವರು ಮದುವೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವರರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೋತು ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೆ ರಾಮ ಆ ಅದ್ಭುತ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎರಡು ತುಂಡು ಮಾಡಿದನು. ದಶರಥ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ರಾಮನನ್ನು ಸೀತೆ ವರಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ. ಅನಂತರ ಅತಿ ವೈಭವದಿಂದ ಅವರ ಲಗ್ನವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ರಾಮ

ಸೀತೆಯನ್ನು ಊರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ದಶರಥ ತನಗೆ ಇನ್ನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ರಾಮನನ್ನು ಯುವರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಣಿಯಾಯಿತು. ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಆನಂದೋತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. ಆಗ ಕಿರಿಯ ರಾಣಿ ಕೈಕೇಯಿಗೆ ಅವಳ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ದಶರಥ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಳು. ಆಗ ರಾಜ "ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ನನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳು, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಕೈಕೇಯಿ ಆಗ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆ ದುಷ್ಟ ಸೇವಕಿ ರಾಮ ಯುವರಾಜನಾದರೆ ಕೈಕೇಯಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದೆಂದು ಅವಳ ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಮಗ ಭರತನೇ ರಾಜನಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಅವಳು ಉನ್ಮತ್ತಳಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದು ಭರತ ರಾಜನಾಗುವುದು, ಎರಡನೆಯದು ರಾಮ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ವನವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.

ರಾಮನೇ ಆ ವೃದ್ಧ ದೊರೆಯ ಪ್ರಾಣವಾಗಿದ್ದ, ಅವನ ಆತ್ಮನಾಗಿದ್ದ. ಈ ದುಷ್ಟ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಕೇಯಿಯು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ತಾನು ರಾಜನಾದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೊ ಅದೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಮನು ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ. ತಂದೆ ಅಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆ ಸತಿಯಾದ ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಅವನಿಂದ ಅಗಲುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟ.

ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗ ಯಾರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಆರ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ವಾನರರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಪೌರುಷವಂತರಾಗಿ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಾನರರು ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀತೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಹೊರಟರು. ಸೀತೆ ರಾಮನೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಅವನು "ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದ ನೀನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬಾಹುಳ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾಡಿಗೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಬಂದು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತೀಯೆ" ಎಂದ. ಆಗ ಸೀತೆ ಹೀಗೆಂದಳು: "ರಾಮ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸೀತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿ, ರಾಜವಂಶಸ್ಥರು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ? ನಾನು ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ." ಸೀತೆ ರಾಮನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಳು. ಅವನ ತಮ್ಮನೂ ಅವನೊಡನೆ ಹೊರಟನು. ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಪರ್ಯಂತ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಆ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಜಿಂಕೆ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು

ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಿನ ಅವರು ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬಳು ರಾಕ್ಷಸಿ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಲಂಕೇಶನಾದ ರಾವಣನ ತಂಗಿ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಮ ಅವಳಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದ. ಅವನ ಸುಂದರಾಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ರಾಮ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಲಗ್ನ ಬೇರೆ ಆಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಅವಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಅವನ ಮೇಲೆ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣ ರಾವಣಾಸುರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಮನ ಸತಿಯಾದ ಸೀತೆಯ ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ರಾಮ ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲಿ ರಾಕ್ಷಸನಿಗಾಗಲಿ ಅವನನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾವಣಾಸುರ ಉಪಾಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ. ಮಂತ್ರವಾದಿಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಸುರನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವನು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ವರ್ಣಮೃಗದ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಸೀತೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಜಿಂಕೆ ಓಡಾಡತೊಡಗಿತು. ಸೀತೆ ಆ ಮೃಗದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಅದನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರಾಮನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಸೀತೆಯ ಕಾವಲಿಗಿಟ್ಟು ಆ ಮಾಯಾಮೃಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿನ ಒಳಗೆ ಹೊರಟ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಅಗ್ನಿರೇಖೆ ಎಳೆದು ಸೀತೆಗೆ "ಇಂದು ನಿನಗೆ ಏನೋ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಈ ಗೆರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಡಬೇಡ" ಎಂದ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಯಾಮೃಗವನ್ನು ರಾಮ ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದ. ತಕ್ಷಣ ಆ ಮೃಗ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಕಾಲವಾಯಿತು.

ಆಗ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ "ಓ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ, ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಾ" ಎಂಬ ರಾಮನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸೀತೆ "ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ, ರಾಮನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗು" ಎಂದಳು. "ಅದು ರಾಮನ ದನಿಯಲ್ಲ" ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ. ಆದರೆ ಸೀತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕಾಡಿಬೇಡಿದುದರಿಂದ ರಾಮನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಹೋದೊಡನೆಯೆ ರಾವಣಾಸುರ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಬಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದ. "ನನ್ನ ಗಂಡ ಬರುವವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು. ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಳು ಸೀತೆ. ರಾವಣ "ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾಳಲಾರೆ. ತಾಯಿ, ತುಂಬಾ ಹಸಿವು. ಏನಿದೆಯೊ ಅದನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದ. ಆಗ ಸೀತೆ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಂದಳು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ "ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಂದುಕೊಡಿ. ನಾನು ಯತಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದ" ಎಂದು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿದ. ಸೀತೆ ಮಂತ್ರದ ಗೆರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದಳು. ತಕ್ಷಣ ಕಪಟ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ರಾಕ್ಷಸನ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಸೆಳೆದು ಮಂತ್ರರಥವನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಸೀತೆಯೊಡನೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದ. ರಾಕ್ಷಸ ಅವಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಎಸೆದಳು.

ರಾವಣಾಸುರ ಲಂಕಾದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ; ತನ್ನ ರಾಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು; ತನ್ನ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಒಡಂಬಡುವಂತೆ ಹಲವು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿದ. ಆದರೆ ಸೀತೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವೇ ರೂಪುವೆತ್ತಂತೆ ಇದ್ದವಳು, ರಾವಣಾಸುರನೊಡನೆ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಒಂದು ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಇಟ್ಟನು.

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಸೀತೆ ಮಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಅವರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೇರೆಯಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೊ ಅದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರೂ ಸೀತೆ ಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳ ಸುಳಿವೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನ ಹುಡುಕಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಾನರರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಇದ್ದ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕಂಡರು. ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಹನುಮಂತ ಶ್ರೀರಾಮನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭೃತ್ಯ ನಾದ. ನಾವು ಮುಂದೆ ನೋಡುವಂತೆ ಅವನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ. ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಇದ್ದ ಭಕ್ತಿ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂಗಳು ಅವನನ್ನು ಭಗವಂತನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭೃತ್ಯನೆಂದು ಪೂಜಿಸುವರು. ವಾನರರು, ರಾಕ್ಷಸರು ಎಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಆದಿನಿವಾಸಿಗಳು.

ಕೊನೆಗೆ ರಾಮ ವಾನರರ ಜೊತೆ ಸಖ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನು. ಅವರು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಮಾನ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದೆವೆಂದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ ಅತಿ ಸುಂದರಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೂ ಆ ಸ್ತ್ರೀ ತುಂಬಾ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ವಿಮಾನ ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಎಸೆದಳು ಎಂದರು. ಆಭರಣ ಗಳನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವು ಯಾರವೋ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ರಾಮ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ "ಹೌದು, ಇವು ಸೀತೆಯ ಆಭರಣಗಳು" ಎಂದನು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಹು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವರು; ಅವಳ ಕೈಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕತ್ತನ್ನು ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೂಡ ನೋಡುವು ದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಸೀತೆಯ ಕೊರಳಹಾರ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇದ್ದುದು. ಈ ಘಟನೆ ಯಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಭರತಖಂಡದ ಒಂದು ಆಚಾರವಿದೆ. ಈ ರಾಕ್ಷಸನಾರು, ಅವನೆಲ್ಲಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಪಿಗಳು ರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದುವು. ಅನಂತರ ಅವು ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟವು.

ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಪೀಶನಾದ ವಾಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ತಮ್ಮ ಸುಗ್ರೀವ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಜಗಳವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮನು ತಮ್ಮನಾದ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದನು. ಇವನನ್ನು ಓಡಿಸಿದ ವಾಲಿಯಿಂದ ಆತ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪಡೆದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ರಾಮನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಸುಗ್ರೀವ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸೀತೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಹನುಮಂತ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಸಮುದ್ರತೀರದಿಂದ ಒಂದೇ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಲಂಕಾದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ. ಲಂಕೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಾಡಿದ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ರಾವಣಾಸುರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಗೆದ್ದಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುಂದರ ಯುವತಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪಹರಿಸಿ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹನುಮಂತ ಆಲೋಚಿಸಿದ: "ಸೀತೆ ಉಳಿದ ಹೆಂಗಸರೊಂದಿಗೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಾರಳು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬದಲು ಅವಳು ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಾಳು." ಹನುಮಂತ ಬೇರೆಕಡೆ ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕತೊಡಗಿದ. ಕೊನೆಗೆ ದಿಗಂತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮ್ಲಾನಳಾಗಿ ಬಾಡಿಹೋದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹನು ಮಂತ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದ. ಹನುಮಂತ ಸಣ್ಣ ಕಪಿಯಂತೆ ಆ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಸೀತೆಯು ತನ್ನ ಕಡೆ ಒಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ರಾವಣನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಕ್ಷಸಿಯರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಂಜಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ಸೀತೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸೇಶನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಹನುಮಂತ ಸೀತೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮ ಕಳುಹಿಸಿದ ಚಾರ ತಾನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ. ತನ್ನ ಗುರುತನ್ನು ತೋರುವು ದಕ್ಕೆ ರಾಮ ಕೊಟ್ಟ ಉಂಗುರವನ್ನೇ ಸೀತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆಯ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದೊಡನೆಯೆ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತ ಬಂದು ರಾವಣನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ. ಆದರೂ, ಸೀತೆ ತಾನು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ, ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಸಾಗರವನ್ನು ಹಾರಿ ರಾಮನನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸೇರ ಬಹುದು ಎಂದ. ಸೀತೆ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ವರೂಪಳಾದುದರಿಂದ ಗಂಡನಲ್ಲದ ಪುರುಷನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹನುಮಂತನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಕೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಆಭರಣವನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಇದರೊಡನೆ ಹನುಮಂತ, ಹಿಂತಿರುಗಿದ.

ಹನುಮಂತನಿಂದ ಸೀತೆಯ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ರಾಮನು ವಾನರ ರೊಡನೆ ಭರತಖಂಡದ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಮನ ವಾನರಸೇನೆ 'ಸೇತು ಬಂಧ' ಎಂಬ ಕಡೆ ಲಂಕಾನಗರಿಗೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸೇತುವೆ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿತು. ಈಗಲೂ ಸಮುದ್ರದ ಇಳಿತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮರಳ ದಿಣ್ಣೆಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ರಾಮ ಒಬ್ಬ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ರಾಮ ಒಬ್ಬ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವಾಗಿರುವನು. ರಾಮ ಭಗವಂತನ ಏಳನೆಯ ಅವತಾರವೆಂದು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವನನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಾನರರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಮರಳಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಮರಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಸಣ್ಣ ಅಳಿಲು ಮರಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡಿ ಸೇತುವೆಯ ಹತ್ತಿರ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಡಹಿ ಮರಳನ್ನು ಉದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಅಳಿಲು ತನ್ನ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಮನ ಸೇತುಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊರಳಾಡಿ ಕೆಲವು ಮರಳು ಕಣಗಳನ್ನು ಕೆಡವುತ್ತಿರುವ ಅಳಿಲನ್ನು ನೋಡಿ ವಾನರರು ನಕ್ಕರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಮರಳುದಿಣ್ಣೆಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಮ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ "ಧನ್ಯ ಅಳಿಲು, ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪರಮ ಪೌರುಷವಂತನಿಗೆ ಸಮ" ಎಂದು ಅಳಿಲಿನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಬೆರಳನ್ನು ಸವರಿದನು. ಈಗಲೂ ಅಳಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ರಾಮನ ಬೆರಳುಗಳ ಗುರುತನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಸೇತುಬಂಧವಾದ ಮೇಲೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ವಾನರ ಸೇನೆ ಲಂಕಾ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಹಲವು ತಿಂಗಳು ಘೋರ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪಾತವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ರಾವಣಾಸುರ ಸೋತನು. ಅವನ ಸಂಹಾರವಾಯಿತು. ಚಿನ್ನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅವನ ಅರಮನೆ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಒಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು "ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರಲ್ಲ" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು. ಈ ಚಿನ್ನದ ನಗರವೆಲ್ಲ ರಾಮನ ವಶವಾಯಿತು. ಅವನು ರಾವಣನ ತಮ್ಮನಾದ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟನು. ರಾಮನಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಲಂಕೆಗೆ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಅನಂತರ ರಾಮ ಸೀತೆಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನವರೊಡನೆ ಲಂಕೆಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು "ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ" ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಂಡರು. ರಾವಣನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸೀತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಳಾಗಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿರಲಿಲ್ಲ. "ಪರಿಶುದ್ಧಳೆ! ಅವಳು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿ" ಎಂದ ರಾಮ. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಂಡ ಜನರು ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಸೀತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಮ ದುಃಖದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ, ಸೀತೆ ಎಲ್ಲಿ ಸೀದು ಹೋಗುವಳೋ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಿಂದ ಅಗ್ನಿಯೆ ಆ ಕ್ಷಣ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು

ಹೊತ್ತು ತಂದನು. ಸೀತೆ ಆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಳು. ಆಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಯಿತು.

ರಾಮ ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೆ ಅವನ ತಮ್ಮ ಭರತ ಬಂದು, ದಶರಥನ ಮರಣದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ರಾಮನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಮ ವನವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಭರತ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಮನ ಬದಲು ಅವನ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಅವನ ಪರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಮನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಜನರೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಮನೇ ರಾಜನಾದನು.

ರಾಮನು ರಾಜನಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ರಾಜರು ಜನರ ಹಿತಕ್ಕೋಸುಗ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಆವಶ್ಯಕವಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತೊಡಗಿದನು. ರಾಜ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೇವಕ. ನಾವು ಮುಂದೆ ನೋಡುವಂತೆ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಮ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸೀತೆಯೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿದ್ದ. ಪುನಃ ಜನರು 'ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರದಾಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ' ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವರು ತೃಪ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. 'ಬೇರೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು' ಎಂದರು.

ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಯಿದ್ದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರು. ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಸೀತೆಯನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕಂಡು, ಅವಳ ದುಃಖದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲೆ ಅವಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಸೀತೆಗೆ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಳು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಗಳಂತೆ ಸಾಕಿದನು. ಆಗ ಅವನು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದು, ಅದನ್ನು ಗಮಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನಾಟಕೀಕರಿಸಿದನು.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಅತಿ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಇವುಗಳನ್ನೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಎಂತಹ ಹಾಡಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅದು ಪ್ರೇಮಗೀತೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಆ ಹಾಡನ್ನೇ ತದ್ಗತಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಹಾಡಿದವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಅವನು ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನವು ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಇದೂ ಸಾಧಿಸುವುದು ಎನ್ನುವರು.

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ರಾಮನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿದನು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಅರಸರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಯಾಗವನ್ನು ರಾಮ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಬಂತು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾದವನು ಯಾವುದೊಂದು ಯಾಗಯಜ್ಞವನ್ನಾಗಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವನೊಡನೆ

ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಇರಬೇಕು. ಸತಿಗೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದ ಇದು. ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಭಾಗಿಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾಗಿ ಮಾಡಲಾರ.

ಸೀತೆಯನ್ನು ದೇಶಬಾಹಿರಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ರಾಮನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಪತ್ನೀಕನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಮದುವೆಯಾಗೆಂದು ಜನ ಅವನನ್ನು ಕೋರಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಈ ಕೋರಿಕೆಗೆ ರಾಮ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿಂತನು. "ಇದು ಸಾಧುವಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಸೀತೆಯಲ್ಲಿದೆ" ಎಂದನು. ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀತೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸೀತೆಯ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋದ್ದೀಪನೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿಸಿದರು. ಕವಿಯಾದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಾದ ರಾಮನ ಅಜ್ಞಾತ ಮಕ್ಕಳಾದ ಲವಕುಶ ರೊಡನೆ ಬಂದರು. ಒಂದು ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನುಗೊಳಿಸಿದರು. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಣಿಯಾಯಿತು. ರಾಮ, ಅವನ ಸಹೋದರರು, ಜೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗವೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನೆರೆದರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದ್ದರು. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಲವಕುಶರು ರಾಮನ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ಗಾನದಿಂಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಭವ್ಯಾಕೃತಿಗೆ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲ ಮಾರುಹೋದರು. ಆದರೆ ಪಾಪ ರಾಮನಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗಲಂತೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೊ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಋಷಿಗಳು "ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಡ, ನಾನು ಸೀತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತೇನೆ." ಎಂದರು. ಸೀತೆಯನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ತಂದರು. ರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆಯನ್ನು, ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಕ್ಷಣ 'ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂಬ ಹಿಂದಿನ ಗೊಣಗಾಟವೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸೀತೆ, ಜನ ತನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಅನುಮಾನಿಸುವರಲ್ಲ ಎಂದು ಅತಿ ದುಃಖಿತಳಾದಳು. ಇದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಸಾಧ್ವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿ ಎಂದು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಭೂಮಿ ಇಬ್ಭಾಗವಾಯಿತು. "ಇದೇ ಪರೀಕ್ಷೆ" ಎಂದು ಸೀತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಾಯಾವಾದಳು. ನೆರೆದ ಜನ ಇಂತಹ ದುರಂತವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೂಕರಾದರು. ರಾಮ ಶೋಕಾಕ್ರಾಂತನಾದನು.

ಸೀತೆ ಮಾಯವಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಬೇಹುಗಾರರು ಬಂದು ರಾಮನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ತೀರಿತು, ಇನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಸುದ್ದಿ ರಾಮನಿಗೆ ತನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವನ್ನು ತಂದಿತು. ಅಯೋಧ್ಯಾ ನಗರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸರಯೂ ನದಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಬೇರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸೇರಿದನು.

ಇದೇ ಭರತಖಂಡದ ಪುರಾತನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಸೀತಾರಾಮರು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶ. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗಿಯರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು.

ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದ, ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಾದ, ಜೀವನವೆಲ್ಲ ನೊಂದ ಸೀತೆಯ ಆದರ್ಶವೇ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಸೀತೆ. ನೀವು ಈ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳು ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೀತೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು "ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಪೌರುಷವನ್ನು ತೋರಿ" ಎನ್ನುವರು. ಭಾರತೀಯರು "ಸಹಿಸಿ ತೋರಿ" ಎನ್ನುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಜನ ಎಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿರುವರು. ಭಾರತೀಯನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಕು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವನು. ಎರಡು ಅತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ. ಸೀತೆಯದು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಶೀಲ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಆದರ್ಶ ಶೀಲ. ಅವಳು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಳೆ? ರಾಮಾಯಣ ನಿಜವಾಗಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವೆ? ಇದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಆದರ್ಶ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಸೀತಾದೇವಿಯ ಶೀಲದಷ್ಟು ಮತ್ತಾವ ಪೌರಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಅವರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಮನಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಸೀತೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದೇ ಸೀತೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದೇ ಸೀತೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹರಸಬೇಕಾದರೆ "ಸೀತೆಯಂತಾಗು" ಎನ್ನುವರು. ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹರಸುವಾಗ "ಸೀತೆಯಂತಾಗು" ಎನ್ನುವನು. ಅವರೆಲ್ಲ ಸೀತೆಯ ಮಕ್ಕಳು. ಶಾಂತಳಾದ ಸಹಿಷ್ಣುತಾ ಮೂರ್ತಿಯಂತಿರುವ, ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ, ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಲಳಾದ ಸೀತೆಯಂತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ತಾನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಳು. ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದ ಆ ಭಯಾನಕವಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ! ಆದರೆ ಸೀತೆ ಯಾರನ್ನೂ ದೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಇದು ಭಾರತೀಯರ ಆದರ್ಶ. ಬುದ್ಧ ಹೀಗೆ ಸಾರುವನು: "ಒಬ್ಬ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಯಿಸಿದಾಗ ನೀನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ತಪ್ಪನ್ನು ಅದು ನಿವಾರಿಸಲಾರದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು." ಸೀತೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ನಿಜವಾದ ಭಾರತೀಯಳು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅವಳು ಕೊಟ್ಟವಳಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ನಿಜವಾದ ಆದರ್ಶ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯೊ, ಅಥವಾ ಪೌರಸ್ತ್ಯನ ಸಹಿಷ್ಣುತಾ ಶಕ್ತಿಯೊ?

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಪಾಪವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವೆವು ಎನ್ನುವರು. ಪೌರಸ್ತ್ಯರು "ಪಾಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೇ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಒಂದು ಆನಂದವಾಗುವುದು" ಎನ್ನುವರು. ಎರಡೂ ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶಗಳೇ.

ಕೊನೆಗೆ ಯಾವುದು ಉಳಿಯುವುದೊ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲಾಗುವುದೊ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಯಾವುದು ಮಾನವನ ಮೃಗೀಯತೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದೊ, ಗೆಲ್ಲುವುದೊ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅನುಭವಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸುವುದೊ?

ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡದಿರೋಣ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ. ಅದೇ ಪಾಪದ ನಾಶ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡದಿರೋಣ. ನಾನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ "ಗುರಿ ಆದರ್ಶ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲಿ" ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಪೌರಸ್ತ್ಯರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಷ್ಟೇ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುವುದು. ಈ ಜಟಿಲವಾದ ಸಂಸಾರ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಶುಭವನ್ನು ಕೋರೋಣ.

೨೨. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ [1]

(೧೮೯೪ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩೦ರಂದು ಬ್ರೂಕಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ)

ಕಲಿಯುವುದೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮ. ನಿಮ್ಮ ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುವು. ಸತ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದುದು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಬೆರಳುಗಳಿದ್ದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆರು ಬೆರಳುಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರು ಬೆರಳೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು, ಅದೊಂದು ರೋಗ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ಧರ್ಮ ಕೂಡ. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಅಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಧರ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ನನಗೆ ಸೇರಿದಷ್ಟೇ ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಆರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳು.

ಹಿಂದೂಗಳು ಪುರಾತನ ವೇದಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ವಿದ್ ಅಂದರೆ ತಿಳಿ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ವೇದ ಎಂಬುದು ಬಂದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಸಾರವೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಆತ್ಮನ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾಗದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತುದಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಬೌದ್ಧ ಥೇರಾವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಾರ್ವಾಕರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನೇ ನಾವೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಚಾರ್ವಾಕರು ಇರುವುದೆಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯ (matter), ಮನಸ್ಸೆಂಬುವುದಿಲ್ಲ; ಧರ್ಮವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮೋಸ, ನೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಇವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೌಢ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ವೇದಾಂತವು ಮಾನವನು ತನ್ನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಚಾರ್ವಾಕರಿಗೆ ಕೇವಲ ಈಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮುಂದಿನದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವರ್ತಮಾನವಿದ್ದರೆ

[1] C.W. Vol. I, P. 329

ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಇವು ಮೂರೂ ಕಾಲಗಣತಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕ. ಇಂದ್ರಿಯ ಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ, ಕಾಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದ ಮತ್ತು ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ದಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿಸದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವರ್ತಮಾನ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದು? ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಹವಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಅಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ಆಲೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೊಂದರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ. ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದರ ಮತ್ತು ಪರತಂತ್ರವಾದುದರ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ, ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಮತ್ತು ದಾಸ್ಯದ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಮೃತವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಆತ್ಮ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಶವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವು ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ; ಅದು ಬಾಹ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅಧೀನ. ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ದ್ದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪೂರ್ಣವು ನಿಯಮಬದ್ಧ, ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಪರಾಧೀನ, ಈ ಅಮೃತವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆತ್ಮವು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ಆತ್ಮನ ಆವಿರ್ಭಾವದ ತರತಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.

ಆದರೆ ಆತ್ಮ ಏತಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು? ನಾನು ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೇ ಅದು ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮನೇ ದೇವರು. ಪ್ರತಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದಿವ್ಯತೆ ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಈಗಲೊ ಅನಂತರವೊ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೂಗಾಡಿದರೂ ಬೆಳಕು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗೀರಬೇಕು. ಇದರಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಬರಿಯ ಗದ್ದಲ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಗೊಣಗಾಡುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ಣಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೇದಾಂತವು: ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರು ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿ. ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು, ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದು ದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನರಳಾಡುವುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ, ಮನುಷ್ಯನ ವರ್ತಮಾನದ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅವನ ಭೂತಕಾಲದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ವರ್ತಮಾನವು ಭೂತಕಾಲದ ಬರಿಯ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ

ಆನುವಂಶಿಕತೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸಲಾಗದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಜನಿಸಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಮಗು ಒಳ್ಳೆಯ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ಮತ್ತೊಂದು ಮಗು ಯೋಗ್ಯ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಜನಿಸಿಯೂ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯಂತೆ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಏರಬೇಕಾಗುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ದೇವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಮಾಡದೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಆ ದಯಾಮಯನಾದ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂತಹ ದುಃಖಕಾರಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು? ಅನಂತರ ದೇವರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವನು ಎಂದರೆ ಅದು ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಬಳಿ 'ರಕ್ತದಂಡ' (ಎಂದರೆ ಹತ್ಯಾ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಹತನಾದವನ ಸಂಬಂಧಿಗೆ ತೆರುವ ಹಣ) ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಜನ್ಮವಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇನಾಗಬೇಕು? ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ಇತರರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರನಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಅದಾಗದಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ತತ್ತ್ವ. ನಾವು ಈ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿನ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕಾರಣ. ನಾನು ಬರುಬರುತ್ತಾ ಮೇಲಾಗುತ್ತಾ, ಪೂರ್ಣನಾಗುವ ವರೆಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವೆನು.

ಈ ವಿಶ್ವದ ಪಿತನಾದ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಅನಂತವೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಆದ ದೇವರನ್ನು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವು ಪೂರ್ಣವೆಂದಾದರೆ ಅದು ಅನಂತವೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಎರಡು ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಅನಂತಗಳಿಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾವೇ ಆ ದೇವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಏರಿ ಬಂದ ಮೂರು ಹಂತಗಳು. ಮೊದಲು ದೇವರನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ, ಅವನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು ಎನ್ನುವೆವು, ಅವನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವೆವು. ಕೊನೆಗೆ ನಾವೇ ಅವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಹೊರಗಿರುವ ದೇವರು ಅಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವರ ಭಾವನೆಯೂ ಸತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಈ ಮಹಾಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂತ. ಹೀಗೆಂಬುದೇ ವೇದದ ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ. ಆದ ಕಾರಣ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ಅನ್ಯ ಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರುವುದಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಸತ್ಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು, ಪಾರ್ಸಿಯರಂತೆ ಅಗ್ನಿಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಕ್ರೈಸ್ತರಂತೆ ಶಿಲುಬೆಯೆದುರಿಗೆ ಬಾಗುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಅನಾಗರಿಕವಾದ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳ ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪರಮಾದ್ವೈತದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವು ಮಾನವನು ಆ ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ

ಕಾಲ ದೇಶ ವಾತಾವರಣಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ; ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪ್ರಗತಿಯ ಒಂದೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು. ನಾವು ಈ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆರಿಸಿ ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವೆವು.

ನಾವು ದೇವರಾದರೆ, ನನ್ನ ಆತ್ಮವೇ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದೇವಾಲಯ. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಲನವಲನವೂ ಅವನ ಪೂಜೆಯಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ಬಹುಮಾನದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಶಿಕ್ಷೆಯ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ನನಗೆ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲ, ಮಂಡಿಯೂರುವುದಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪವಿತ್ರನಾಗಬೇಕು. ದಿನ ಸಾಗಿದಂತೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು.

೨೩. ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರದ ಸೋಪಾನಗಳು [1]

ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಮೊದಲ ಆವಿಷ್ಕಾರವು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರುತಿ ಇವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಧರ್ಮಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇ ಹೊರತು ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೇ ಅರ್ಹವಲ್ಲದ ಕ್ಷುದ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಮೊದಲ ಗುಚ್ಛವು ಈಶ್ವರನ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೊಂದು ಜಗತ್ತು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೊ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನು. ಇದಾದ ನಂತರ ಜೀವಾತ್ಮದ ಭಾವನೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಇಲ್ಲೊಂದು ದೇಹ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದೇಹವಲ್ಲದ ಮತ್ತೊಂದು ಇದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಧರ್ಮದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾವನೆ ಇದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಕೆಲವರು ಇರುವರು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರುವರು. ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮಗಳು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಊಹೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೇ ಅನಂತರ ಬಂದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಭಾವನೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಶೂನ್ಯದಿಂದಾಯಿತು, ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಾಯಿತು ಎಂಬುದು. ಈ ವಿಶ್ವವಾವುದೂ ಆದಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಬಂದಿತು ಎನ್ನುವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು. ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವರು. ಈ ವಿಶ್ವವು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಏನೂ ಬರಲಾರದು, ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನು ಮುಂಚೆ ಇರಬೇಕು ದೋಣಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನು ಮುಂಚೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದುವು. ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಜಗತ್ತು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಯಾವುದರಿಂದ ಆಯಿತೋ ಆ ಉಪಾದಾನ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯೆಲ್ಲಾ ಈ ಉಪಾದಾನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅರಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಆಯಿತು? ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ ಯಾವುದು? ವಿಶ್ವವನ್ನು ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೆ? ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಯಾವುದರಿಂದ ಅವನು

[1] C.W. Vol. I, P. 393

ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಎಂಬುದು. ತಾತ್ತ್ವಿಕರ ಗಮನವನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೆಳೆದಿದೆ. ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಹೀಗಿದೆ: ಜೀವಈಶ್ವರ ಜಗತ್ತುಗಳು ಮೂರೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಾನಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ರೇಖೆಗಳಂತೆ. ಜೀವ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಅನ್ಯಾಶ್ರಿತ, ಈಶ್ವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣದಂತೆ ಈಶ್ವರೇಚ್ಛೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜೀವದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೇದಾಂತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾನವಾದ ಒಂದು ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರವಿದೆ. ಅವರ ತತ್ತ್ವ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅವರ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಸಾಂಖ್ಯ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಇದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗುವುದು: ಬಾಹ್ಯಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ಪಂದನ ಮೊದಲು ಬಾಹ್ಯ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ತಾಕುವುದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಂತರಿಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬುದ್ಧಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂವೇದನೆಗೂ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಕೆಳಗಿನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಅದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. ಇವೆರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ಅಂತರಿಂದ್ರಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೋಲುವುವು. ಆದರೆ ಉಳಿದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಇವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವುದು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಾರದು. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡುತ್ತವೆ? ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರರು. ಪೂರ್ಣಚಿತ್ರವು ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ಒಂದುಗೂಡುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥದೊಂದು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಇರುವ ತನಕ ನೀನಾರು ಎಂಬುದಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಚಿತ್ರವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನೇ ಆಗಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದೊಂದು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಕೇವಲ ನೋಡುವೆವು, ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಉಸಿರಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅನಂತರ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಒಬ್ಬನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ.

ಈ ದೇಹ, ದ್ರವ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವ ಕಣಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಜಡ, ಅಚೇತನ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರ

ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣಗಳಿಂದ ಆದ ಪಾರದರ್ಶಕ ದೇಹ. ಅವೆಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವೂ ಅವನ್ನು ನೋಡಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಾನ. ಈ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹ ಹೇಗೆ ಸ್ಥೂಲಶಕ್ತಿಗೆ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಕ್ತಿಗಳ ಎಂದರೆ ವಿವಿಧ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ. ಮೊದಲು ದೇಹ; ಸ್ಥೂಲ ದ್ರವ್ಯದಿಂದಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ. ಶಕ್ತಿಯು ದ್ರವ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರಲಾರದು. ಅದು ನೆಲಸಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದ್ರವ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಸ್ಥೂಲಶಕ್ತಿಗಳು ಸ್ಥೂಲದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುವು. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುವುವು. ಯಾವ ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥೂಲದ ಮೂಲಕವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೊ ಅದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆಯಾಗುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಮತ್ತು ಸ್ಥೂಲ ದೇಹಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಕೂಡ ದ್ರವ್ಯದಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ ಆದರೆ ಅದು ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮದ್ರವ್ಯ ಅಷ್ಟೆ. ಹೇಗೆ ಈ ಸ್ಥೂಲದೇಹ ಸ್ಥೂಲಶಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಉಪಕರಣದಂತೆ ಇದೆಯೊ ಹಾಗೆಯೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಂದು ಉಪಕರಣದಂತೆ ಇದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಬರುವುದೆಲ್ಲಿಂದ? ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದೆ ಆಕಾಶ; ಅದು ದ್ರವ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣ, ಅಂದರೆ ಶಕ್ತಿ. ನೀರು ವಾಯು ಪೃಥ್ವಿ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಲಿ, ಅನುಭವಿಸಲಿ, ನೋಡಲಿ, ಇವೆಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯ; ಇವು ಆಕಾಶದಿಂದ ಆದುವು. ಇವು ಪ್ರಾಣದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥೂಲ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಗುತ್ತ ಬರುವುವು. ಆಕಾಶದಂತೆ ಪ್ರಾಣವೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಆಕಾಶ ನೀರಿನಂತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅದೇ ನೀರಿನಿಂದ ಆದ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಮಂಜಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಪ್ರಾಣವೇ ಆಕಾಶದ ವಿವಿಧ ಆಕಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿ. ಸ್ಥೂಲದೇಹವು ಆಕಾಶದಿಂದಾದ ಉಪಕರಣ. ನಡೆಯುವುದು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣದ ಸ್ಥೂಲ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ಥೂಲದೇಹವು ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥೂಲ ದೇಹವು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಆಕಾಶದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಾಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪವಾದ ಆಲೋಚನೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹವಿದೆ, ಅದರಾಚೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವಿದೆ. ಇದರಾಚೆಯೇ ಜೀವ ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಇರುವನು. ಹೇಗೆ ನಾವು ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವೇಳೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದರೂ ಅವು ಪುನಃ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಬೆಳೆಯುವುವೊ, ಹೇಗೆ ಅವು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವುದೊ, ಅದರಂತೆಯೇ ಸ್ಥೂಲದೇಹಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹಗಳೆರಡೂ ಇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಇರುವುದು ಒಂದೇ. ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರುವುದೋ ಅದು

ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ಯಾವುದು ಬೇಗ ನಾಶವಾಗುವುದೊ ಅದು ಸ್ಥೂಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಬೆರಳಿನ ಉಗುರನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇಕಾದರೂ ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆನೊ ಹಾಗೆಯೆ, ನನ್ನ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ವೇಳೆಯಾದರೂ ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ದ್ವೈತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವ ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಣುವಿನಂತೆ ಇರುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲದೇಹವಿದೆ, ಅದು ಬೇಗ ನಾಶವಾಗುವುದು, ಅನಂತರ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವಿದೆ, ಅದು ಕಲ್ಪಾಂತರಗಳವರೆಗೆ ಇರುವುದು, ಅನಂತರ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಜೀವ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ವೇದಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಜೀವಕ್ಕೂ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಕೂಡ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ್ದು, ಆದರೆ ಅದು ವಿಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ದ್ರವ್ಯಗಳಾದ ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳು ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದುವು. ಆದರೆ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಲವು ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಜೀವವು ಆಕಾಶದಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣದಿಂದ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಅದ್ರವ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಯಾವುದು ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಅದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಶ ಎಂದರೆ ಕಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಸ್ಥೂಲ ದೇಹವು ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಜೀವ ಯಾವ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಅಮಿಶ್ರವಾದುದೋ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಜನ್ಮರಹಿತವಾದುದು. ಮಿಶ್ರವಾದುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಜನ್ಮವಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವಾದ ಮುಂದೆಯೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಯಾವುದು ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಆಗಿದೆಯೊ ಅದು ಮಾತ್ರ ಜನಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಿಗಳಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಭಗವಂತನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಈಶ್ವರ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ನಿರಾಕಾರ. ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ಅವನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಅವನೇ ಸನಾತನ ಈಶ್ವರ. ದ್ವೈತಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆ. ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು. ದೇವರು ಪ್ರಪಂಚದ ನಿಯಾಮಕನಾದರೆ, ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು? ಇದು ದೇವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು ಅವರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೊ ಮಹಾರಾಯ. ನಮ್ಮನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ದರಿದ್ರನಾಗಿಯೋ ಅಂಧನಾಗಿಯೋ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅವನು ಹಿಂದೆ ಏನನ್ನೋ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಜೀವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೇನನ್ನೊ ಸದಾ

ಕಾಲವೂ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಏನನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವೊ ಅದೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸುಖ, ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದುಃಖ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣವೆ ಜೀವ, ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಏನೇನನ್ನೊ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು.

ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುವುದು? ಜೀವ ಸ್ವಭಾವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದು, ಆದರೆ ಅಜ್ಞಾನ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ಪಾಪಕರ್ಮದಿಂದ ಅದು ಅಜ್ಞಾನದ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಪುನಃ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದಿಂದ ಅದು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ಜೀವಕ್ಕೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಪರಿಶುದ್ಧವೂ ಆಗಿರು ವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಸ್ವಭಾವವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದು.

ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಜೀವಿಯ ಪಾಪಗಳ ಮತ್ತು ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳೆಲ್ಲ ತೊಳೆದುಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದು ಪುನಃ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇವಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ವಾಗಿಂದ್ರಿಯವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದು. ನೀವು ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆಲೋಚಿಸಲಾರಿರಿ. ಆಲೋಚನೆ ಇರುವೆಡೆ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಅವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದು, ಪ್ರಾಣ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದು. ಆಗ ಜೀವ ದೇಹದಿಂದ ಅಗಲಿ ಸೂರ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲೋಕ ಗಳಿವೆ. ಈ ಪೃಥ್ವಿ ಭೂಲೋಕ, ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಇರುವುವು. ಇದರಾಚೆ ಸೂರ್ಯ ಲೋಕವಿದೆ, ಅದರಾಚೆ ಚಂದ್ರಲೋಕವಿದೆ, ಅದರಾಚೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಲೋಕವಿದೆ. ಜೀವ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಸಿದ್ಧಿಪಡೆದ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಬರು ವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದು ಆ ಜೀವಿಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಜೀವ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ಅದು ಆನಂದದಲ್ಲಿರುವುದು, ಲೋಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಯೊಂದು ವಿನಃ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ಈಶ್ವರ ಇರುವುದು, ಅವನೇ ದೇವರು. ಇತರರು ಯಾರೂ ದೇವರಾಗಲಾರರು. ನೀವು ದೇವ ರೆಂದರೆ ಅದು ಈಶ್ವರನಿಂದೆ ಎನ್ನುವರು ದ್ವೈತಿಗಳು. ಸೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿ ವಿನಃ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಜೀವಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುವು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ತಾಳಿ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹದು. ಅದರ ಆಜ್ಞೆಯಾದರೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪಿತೃಗಳೆಲ್ಲ ಅದರ ಮುಂದೆ ಬರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವ್ಯಥೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಬೇಕಾದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅದೇ ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ ಅದಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದೆ, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿರುವುದು, ಪರಿಶುದ್ಧ ವಾಗಿರುವುದು. ಆಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿರುವುದು. ಅದು ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇರುವರು, ಅವರು ಅಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠರಲ್ಲ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು, ಆದರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅವರು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅವರು ಕಾಲವಾದರೆ ಏನಾಗುವರು? ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದು, ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದು, ಪ್ರಾಣ ಜೀವನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದು. ಜೀವ ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಟು ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸು ವುದು. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವು ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಧರೆಗೆ ಇಳಿದು ದೇಹ ಧರಿಸುವುದು. ಚಂದ್ರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವನು ದೇವತೆಯಾಗಿರುವನು. ಕ್ರೈಸ್ತರ ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ದೇವದೂತನಾಗಿರುವನು. ದೇವತೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವು ಪದವಿಗಳ ಹೆಸರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನು ದೇವತೆ ಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯ. ಇಂದ್ರ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪದವಿಯ ಹೆಸರು. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಈ ಪದವಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬ ಮಹಾಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ದೇವೇಂದ್ರನಾಗುವನು. ಆಗ ಇದುವರೆಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನಾಗಿದ್ದವನು ಪುನಃ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಬಂದು ಮಾನವನಾಗುವನು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜರುಗಳು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದ್ರರೂ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಸಾಯುವರು. ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಒಂದರಲ್ಲೆ ಮೃತ್ಯುವಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಜನನವೂ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವೂ ಇಲ್ಲ.

ಜೀವರು ಹೀಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವಾಗ ವಿನಃ ಉಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಇರುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವರು. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲೂ ದೇವಾಸುರರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಓದುತ್ತೇವೆ. ರಾಕ್ಷಸರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರಾಕ್ಷಸರು ದೇವತೆ ಗಳಷ್ಟು ಹೀನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಧರೆಗೆ ಬೀಳುವರು. ಮೋಡಗಳ ಮೂಲಕ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಧರೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಸ್ಯದ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹವನ್ನು ಸೇರುವರು. ತಂದೆಯು ಜೀವಿಗೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ನೀಡುವನು. ಈ ದೇಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಜೀವಿ ಗಳು ಬೇರೆ ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾಡಬಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಹಲವು ದುರ್ಜನರು ಇರುವರು. ಅವರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಮೃಗ ಗಿಡ ಮರ ಕಲ್ಲು ಆಗುವರು.

ದೇವತೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜೀವಿಗಳು ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಕೆಲಸ. ಮಾನವ ಮರಣದ ನಂತರ ದೇವನಾದರೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ

ಸುಖವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸುವನು. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವಷ್ಟೆ. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ ಕ್ಷೀಣವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಅವನು ಪುನಃ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವನು, ಆಗ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಳಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜೀವ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಪ್ರಾಣಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುವುದು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದು. ಮಾನವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ವಾದ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರಾಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಜೀವಗಳೆಲ್ಲ ಮಾನವರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದವು?

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ನರಕದ ಮಾತೆ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಬಂದ ಪುರಾಣಗಳು, ನರಕವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಹಲವು ರೀತಿಯ ನರಕ ಲೋಕ ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವು. ಇಂತಹ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೀವರನ್ನು ಗರಗಸದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಯು ವರು, ಹಲವು ಭಯಂಕರ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರುಣ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಯೆ ಇದೆ. ಈ ಯಾತನೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಪಕರ್ಮ ಕ್ಷಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಮಾನವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ಕರ್ಮದೇಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವೆವು. ನಾವೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವೆವು. ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಲ್ಲ ಬಿಂದುವೇ ಈ ದೇಹ. ಆದಕಾರಣವೆ ದೇಹದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾನವದೇಹ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಮಾನವರು ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರು.

ಇದೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾದ ಶುದ್ಧವಾದ ದ್ವೈತ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಅನಂತರವೇ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿರುವ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ ಬಂದು, ಇದು ಹೀಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ದೇವರು ಜಗತ್ತಿನ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ. ಅನಂತನಾದ ದೇವರೊಬ್ಬನಿರುವನು, ಅನಂತನಾದ ಜೀವನೊಬ್ಬನಿರುವನು, ಅನಂತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದು ಇರುವುದು ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಅವು ಯುಕ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುವು. ಅವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ದೇವರು ಜಗತ್ತಿನ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣನಾಗಿರುವನು. ದೇವರು ತನ್ನಿಂದಲೇ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವನು. ಹಾಗಾ ದರೆ ದೇವರು ಈ ಗೋಡೆ, ಮೇಜು, ಹಂದಿ, ಕೊಲೆಪಾತಕಿ, ಪಾಪಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹೇಗೆ ಆಗಿರು ವನು? ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ?

ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ, ಹೇಗೆ ನಾನೊಂದು ಜೀವಿಯಾದರೂ ನನಗೆ ಒಂದು ದೇಹವಿದೆಯೋ, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ದೇಹ ನನ್ನಿಂದ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಿಜವಾದ ಜೀವ ಈ ದೇಹವಲ್ಲ. ನಾನು ಮಗು, ಯುವಕ, ವೃದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಅದೇ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ವಿಶ್ವವೇ ಭಗವಂತನ ದೇಹದಂತೆ. ದೇವರು ಇದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವನು, ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಅವಿಕಾರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೀವರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುವುದು? ತನ್ನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮನ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚವಿಕಾಸಗಳಾಗುವುವು. ಅದು ಪಾಪ ಕರ್ಮದಿಂದ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಂಕುಚಿತ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಪಾಪಕರ್ಮ. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಯಾವುದು ಹೊರಗೆ ತರುವುದೊ ಅದೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ. ಆತ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿವೆ. ಭಗವಂತನ ದಯೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅನಂತ. ಇದೇ ಎರಡನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಮೊದಲನೆಯದು ದ್ವೈತ. ಎರಡನೆಯದು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಈ ತತ್ತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ: ಜೀವ, ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ದೇವರು ಎಂಬಈ ಮೂರು ಪರಸ್ಪರ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದ ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಅದ್ವೈತ ಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೇಲೆ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಎನ್ನುವರು. ದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಒಂದು ಯಂತ್ರವೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವನು ದೇವರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಒಂದು ದೇಹವೆಂದೂ, ಇದರ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆಲ್ಲ ಭಗವಂತ ಓತಪ್ರೋತನಾಗಿರುವನೆಂದೂ ಹೇಳುವರು.

ಕೊನೆಯದೆ ಅದ್ವೈತ. ಅದ್ವೈತಿಗಳು ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವರು. ಆದಕಾರಣ ದೇವರೇ ಈ ವಿಶ್ವವಾಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತರರು, ದೇವರೆ ಆತ್ಮ, ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಅವನ ದೇಹ, ಇದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದರ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಕೇಳುವನು. ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಕಾರಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯವು ಕಾರಣದ ಬೇರೊಂದು ಅವಸ್ಥೆ ಅಷ್ಟೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರೋ ಅದೆಲ್ಲ ಕಾರಣದ ಬೇರೊಂದು ಅವಸ್ಥೆ. ಈ ವಿಶ್ವ ಒಂದು

ಕಾರ್ಯವೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಭಗವಂತ ಕಾರಣರೂಪ. ಇದು ಭಗವಂತನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ವಿಶ್ವವು ಭಗವಂತನ ದೇಹ, ಈ ದೇಹ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ, ಕಾರಣವಾಗುವುದು, ಅದರಿಂದ, ಈ ಜಗತ್ತು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದ್ವೈತಿಯು ದೇವರೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿರುವನು ಎನ್ನುವನು. ಈಗ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದು. ದೇವರೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಮತ್ತು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇವರೇ ಆದಿರಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವೂ ದೇವರಾಗಬೇಕಾಯಿತು, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ದೇವರಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ನನ್ನ ದೇಹವು ಭಗವಂತ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಭಗವಂತ, ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಭಗವಂತ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜೀವಗಳು ಏಕೆ ಇವೆ? ದೇವರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಾದನೆ? ಆದರೆ, ಹೇಗೆ ಆದ? ಆ ಅಖಂಡವಾದ, ಅನಂತವಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ಶಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಕವಲೊಡೆದು ಭಿನ್ನವಾಯಿತು? ನಾವು ಅನಂತವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಲಾರೆವು. ಆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲ? ಅವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾದರೆ ಅವನೂ ವಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಬದಲಾದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗುವನು. ಯಾವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ, ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುವುದೋ, ಅದು ಜನನಮರಣಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇವರು ವಿಕಾರಿಯಾದರೆ ಅವನೂ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಪುನಃ ದೇವರ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿದೆ? ಯಾವುದೋ ಒಂದು 'x' ಭಾಗ ಈಗ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ದೇವರು '-x' ಆಗುವನು. ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ದೇವರಲ್ಲ ಈಗ ಇರುವ ದೇವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಆಗಲೆ ವಿಶ್ವವಾಗಿದೆ.

ಆದಕಾರಣ ಅದ್ವೈತ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು: ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲದೇವತೆಗಳು, ದೇವದೂತರು, ಹುಟ್ಟಿಸಾಯುವ ಎಲ್ಲರೂ, ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕನಸಿನಂತೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಜೀವವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜೀವಿಗಳು ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲವು? ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅನಂತ. ಒಬ್ಬ ಸೂರ್ಯ ಹಲವು ಹಿಮಮಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ಹಲವು ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುವನೋ, ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯನಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ಸೂರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವಂತೆ, ಈ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಲವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು. ಹಲವು ಮನಸ್ಸುಗಳು ಒಬ್ಬನೇ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಹಲವು ಹಿಮಮಣಿಗಳಂತೆ, ದೇವರು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತನಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಕನಸಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸತ್ಯದ ಆಧಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸತ್ಯವೇ ಅಖಂಡ ಬ್ರಹ್ಮ. ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಜೀವದಂತೆ ಇರುವ ನೀವೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ನೀವೇ, ಜಗತ್ತಿನ ದೇವರು ನೀವೇ. ಈ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವವನು, ತಿರೋಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವನು ನೀವೇ ಎಂದು ಅದ್ವೈತ ಹೇಳುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಜನನ ಮರಣಗಳೆಲ್ಲ, ಬರುವುದು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾಯೆ. ನೀನು ಅನಂತ, ನೀನು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ? ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರೆಲ್ಲ,

ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಿನ್ನ ನೈಜ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನಂತೆ. ನೀನು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಬಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಸಾಯಬಲ್ಲೆ? ನಾನು ಎಂದೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಹುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ; ನನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಿತ್ರ ಶತ್ರುಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ಶಿವೋಽಹಂ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಗುರಿ ಏನು? ಯಾರು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೊ ಅವರು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭ್ರಾಂತಿಯೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಈ ವಿಶ್ವದ ಸನಾತನ ದೇವರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆನಂದ ಅವರದಾಗಿ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಅಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಅಲ್ಪದೇಹದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಪವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವೆವು. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ನನ್ನ ದೇಹವಾದರೆ ಆಗ ಆನಂದ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗುವುದು! ಆಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಇದನ್ನೆ ಅದ್ವೈತವೆನ್ನುವುದು.

ವೇದಾಂತದ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಇವು. ನಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಏಕತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರೆವು. ವಿಜ್ಞಾನ ಒಂದು ಏಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರದು. ನೀವು ಈ ನಿರಪೇಕ್ಷವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರಿರಿ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಬುದ್ಧಿ ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು, ತುಂಬಾ ಧೈರ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನರಿಗೆ ಅದು ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೆ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಇರುವುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯದು ತಾನಾಗಿಯೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಜನಾಂಗ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಯಾವ ದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಿದೆಯೊ ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಮಾನವ ಕೋಟಿ ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ವರ್ಷಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತಿಗಳಾದವರು ಉಗ್ರದ್ವೈತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎಂದೊಡನೆಯೇ ಇಡೀ ಕನಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು 'ಪ್ರಪಂಚ ಇಲ್ಲಿದೆ ನಿಜ, ಆದರೆ ದೇವರಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವರೊ ಅವರು ಮೂರ್ಖರು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಅದೇ ದೇವರು ಎಂಬುದು. ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಾರದು.

ಪ್ರಪಂಚ ಮಾಯವಾದಾಗ ದೇವರೂ ಮಾಯವಾಗುವನು. ಆಗ ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮನಾಗುವೆ. ಆಗ ನಿನಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನೊಂದು ದೇಹ ಎಂಬ ಕನಸು ಇರುವವರೆಗೆ ನೀನು ಹುಟ್ಟುಸಾವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕನಸು ಮಾಯವಾದೊಡನೆ ನೀನು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವೆ ಸಾಯುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಕನಸು ಕೂಡ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಯಾವುದು ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಯಾವ ದೇವರು ಇದುವರೆಗೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದನೊ ಅವನೇ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗುವನು, ನಮ್ಮ ಆತ್ಮನಾಗುವನು.

೨೪. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ [1]

(ಬ್ರೂಕ್ಲಿನಿನ್ನನ ಬ್ರೂಕ್ಲಿನ್ ಎಥಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಅವು ಇಸ್ಲಾಂ, ಬೌದ್ಧ, ಜೈನರೂ ಸೇರಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಗಳು. ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕೆ ಆರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಸೇರಿರುವರು. ಎರಡನೆಯದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ತೊಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರು, ಕೊನೆಯದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ಅರವತ್ತು ಲಕ್ಷಗಳು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಧ್ಯಾನ, ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ವೇದಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಕಾಲದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಂತವೆಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಅನೇಕ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅನಂತವು ಸಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನಂತಾತ್ಮನಾದರೊ ಸ್ವಯಂಭೂ, ನಿರ್ವಿಕಾರಿ, ಅನಾದ್ಯನಂತನು. ಅನಂತವೆಂಬ ಗಡಿಯಾರದ ಮುಖಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಕಾಲದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗುರುತನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅತೀಂದ್ರಿಯವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೂತವೂ ಇಲ್ಲ, ಭವಿಷ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಅಮೃತವಾದುದು ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವುವು. ದೇಹವು ಷಡ್ವಿಕಾರಾತ್ಮಕವಾದುದು. ಯಾವುದು ಬೆಳೆಯುವುದೋ ಅದು ನಾಶವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಆತ್ಮನಾದರೊ ಅನಂತವಾದ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯವಾದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇದು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂದು ನಂಬುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಾದರೊ, ಜೀವವು ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಬಂದುದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೊ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವಿಗೂ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಂಬುವರು. ಈ ಜೀವ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ದೇಹಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಧರಿಸುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ತನಕ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಹಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಅದು ಇನ್ನು ಯಾವ ದೇಹವನ್ನೂ ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೇಕೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದೇ ನಮ್ಮ ವಿವರಣೆ: ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಸಾಗರದ ಮೇಲಿನ ಪದರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆ

[1] C.W. Vol. IV, P. 188

ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅದರ ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನೆನಪುಗಳು, ದುಃಖಕರವಾದುವು ಮತ್ತು ಸುಖಕರ ವಾದುವು ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಮಾನವನ ಇಚ್ಛೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಚೇತನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರಿಯಾದರೋ, ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿದೆ, ನಿತ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಮಾನವನು ಅನಂತತೆಗಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಂತೆಲ್ಲ ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಉತ್ಕಟವಾಗುವುದು.

ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧರು ನಾವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗದ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮಾನವನು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೊಂದು ಭ್ರಮೆ ಎಂದು ಸಾರುವರು. ಭಾವಸತ್ತಾವಾದಿಗಳಾದರೊ (idealists) ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಇವನ ಮನೋಗ್ರಹಿಕೆಯ ಆಚೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರುವರು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿಜವಾದ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವೇ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ, ವಸ್ತುಸತ್ತಾವಾದ ಭಾವಸತ್ತಾವಾದ ಇವು ಮಿಶ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಈ ಅವಲಂಬನವು ದೇಹಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯಜಗತ್ತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸರೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಒಳಗಿರುವ ಆತ್ಮನಾದರೋ ದೇವರಂತೆಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಅವನು ತನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ.

ಮೃತ್ಯು ಎಂದರೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ. ನಾವು ಹಿಂದಿನ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು. ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಅತೀತರಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರೊ, ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೊ, ಅವರು ವಿಶ್ವ ಸೈನ್ಯದ ಮುಂದಾಳಾದವರು. ಉಳಿದವರು ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ತುಂಬ ಕನಿಷ್ಠನಾದವನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅನಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭ್ರೂಣಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚವು ಕೊನೆಗೆ ಶುಭದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನೇ ರೂಢಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ರೂಢಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮ್ಮನೆ ವ್ಯಾಕುಲ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಬರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೊಡನೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮನನ್ನು ಮುಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನ

ಹೇಗೆ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದೇ ಜೀವನದಗುರಿ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದು, ಹಿಂದೂಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಇಬ್ಬರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದು, ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ಏನನ್ನಾದರೂ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿದರೇ ಆಗಲಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೇ ಆಗಲಿ, ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸಾಹಸಕರವಾದ ಪುಣ್ಯಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಜಾಗ್ರತವಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಸುಳೆಯೂ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತರು ವುದು. ಇವು ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಲಯುತವಾಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆಯು ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಏನೋ ಒಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಆಳುತ್ತಿರುವ ಆತ್ಮವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದು, ಅದೇ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು. ನಾವೇ ಮುಕ್ತರಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆತ್ಮನ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ಜಗತ್ತು ಈಗ ಏನಾಗಿರುವುದೊ, ನಾವು ಈಗ ಏನಾಗಿರುವೆವೊ ಇವೆರಡೂ ಆತ್ಮನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಫಲ.

ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಂದೆ; ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಶಕ್ತ. ಅವನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನಂತ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರುವನು. ನಾವು ಕ್ರೈಸ್ತರಂತೆ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವೇ ಅವನು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭೂತನಾಗಿರುವನು. ದೇವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ನಾವು ದೇವರಲ್ಲಿ ಇರುವೆವು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಂಶ ಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದುದು ಕೂಡುವುದರಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಒಂದು ತುರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತಾವುದೊ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದಲ್ಲ. ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಫಲಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಲ್ಲ. ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು, ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಪವಿತ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಬಲಿ, ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ, ಮುದ್ರೆ, ಆಚಾರಗಳು ಇವು

ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಸುಂದರವಾದ ಸಾಹಸಪೂರ್ಣವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವು ಒಳ್ಳೆಯವು.

ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ದೇವರೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಂದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರಂತೆ ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವುದು ನಮಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನಾವು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯದೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಾಜಿನ ಗೋಳಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಶ್ವೇತ ಜ್ಯೋತಿಯು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಗಾಜು, ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ, ಕಾಂತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಜ್ಯೋತಿ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಅಪೂರ್ಣತೆ. ನಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗುತ್ತ ಬರುವುದು.

ಪ್ರವಚನ ಸಾರಾಂಶ

೨೫. ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು [1]

(ಇದು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯೋಗವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ತರಗತಿಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ)

ಪ್ರಾಣ

ದ್ರವ್ಯವು ಪಂಚಭೂತಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶ, ಬೆಳಕು, ಅನಿಲ, ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಒಂದು ಮೂಲಾಕಾಶದಿಂದ ಬಂದಿವೆ.

ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಾಣ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸೇ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕರಣ. ಮನಸ್ಸು ಭೌತಿಕವಾದುದು. ಇದರ ಹಿಂದೆಯೇ ಆತ್ಮನಿರುವುದು. ಈ ಆತ್ಮವೇ ಪ್ರಾಣ ವನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರಾಣವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ. ಇದನ್ನು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಇವೆರಡೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲದರ ಹಿಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗದ ಆತ್ಮ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮನೇ ಶುದ್ಧಚೈತನ್ಯ. ಅದೇ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣುವ ಚೈತನ್ಯ ಅಪೂರ್ಣ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವತಾರವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ, ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಚೈತನ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇಹಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಸಮಾನ.

ಮನಸ್ಸು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ದ್ರವ್ಯ. ಪ್ರಾಣವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಉಪಕರಣ. ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತೇವೆ! ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಜನ್ಯ ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದೆಯೋ ಅದೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಮೂರು ಭೂಮಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು; ಅವೇ ಅಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಅತಿಪ್ರಜ್ಞೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಯು ಮಾತ್ರ ಅತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಹೋಗುವುದೇ ಯೋಗದ ಗುರಿ. ಈ ಮೂರು ಭೂಮಿಕೆಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನದ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲವು

[1] C.W. Vol. VI, P. 128

ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಂದನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸ್ಪಂದನದ ವೇಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ಧ್ವನಿ ಕೂಡ.

ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರದೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಗೋ ಕೆಲವು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ; ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೋಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿರುವರು. ಈಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಅಪಾಯ, ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗುಣಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆ. ಗುಣಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಾಣದ ಒಂದು ಸ್ಪಂದನ, ಅದು ಆಲೋಚನೆಯಂತೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲುತರದ ಮತ್ತಾವುದೋ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಹೋಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾರೆವು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಗೂ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದೇ ಅದರ ಆದಿ. ನಮಗೆ ಅದರ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು; ಮೂರನೆಯದು ನಮ್ಮಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಆಲೋಚನೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಏಳುವ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ. ಆ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಇಚ್ಛೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವೆವು. ನೀವು ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವ ರೋಗಿಯನ್ನು ಗುಣಮಾಡುವುದು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲ. ಅದರ ಶಕ್ತಿ. ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಇರುವವನೇ ಸೂತ್ರಾತ್ಮ.

ಪ್ರಾಣದ ಕೊನೆಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಆವಿರ್ಭಾವವೇ ಪ್ರೀತಿ. ಪ್ರಾಣದಿಂದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ. ಪಡೆಯಲು ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಸ್ತು, ಪ್ರೇಮ. ನೀವು ಇತರರನ್ನು ಟೀಕಿಸಕೂಡದು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವೇ ಟೀಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಡುಕನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ದೂರಬೇಡಿ; ನೀವೇ ಬೇರೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇತರರಲ್ಲಿ ದೋಷವನ್ನು ನೋಡಲಾರರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ನೀವು ಇತರರಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗ. ಛಿದ್ರಾನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸುಧಾರಕರು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಜಗತ್ತು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒತ್ತಿಹೇಳಿ.

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ

ದೇಹವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವೃಥಾ ದಂಡಿಸುವುದು ಆಸುರೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತರಾಗಿರಿ. ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳಿ. ಯೋಗಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಊಟ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದರೆ ಅವನು

ಉಪವಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಆದರೆ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರಲೂ ಕೂಡದು. ಯಾರು ಸುವರ್ಣ ಮಧ್ಯಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆಹಾರ, ವಿಹಾರ, ನಿದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿಸುವರೋ ಅವರೇ ಯೋಗಿಗಳಾಗಬಲ್ಲರು.

ಯೋಗಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ? ಉಷಃಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾ ಸಮಯ. ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ತಲೆ, ಭುಜ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳು ನೇರವಾಗಿರಲಿ. ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಬಾಗದೆ ಇರಲಿ. ಮುಂದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಹಿಂದಕ್ಕೋ ಬಾಗಬೇಡಿ. ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ. ಕೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉಸಿರಿನೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಅದರ ಚಲನವಲನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಮಾಡಿ. ಕ್ರಮೇಣ ನಿಮಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಓಜಸ್ಸು

ಒಬ್ಬನಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಓಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಓಜಸ್ಸು ಇದೆಯೋ ಅವನೇ ಜನರ ನಾಯಕನಾಗುವನು. ಇದು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಓಜಸ್ಸು ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ (Nerve Current) ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಲೈಂಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೋ ಅದರ ಮೂಲಕ ಓಜಸ್ಸು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವುದು. ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಓಜಸ್ಸಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನಗೊಳಿಸ ಬಹುದು. ದೇಹದ ಎರಡು ನರಗಳ ಪ್ರವಾಹವು ಮಿದುಳಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತಲೆಯ ಹಿಂದೆ "8" ರ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೊಂದು ದಾಟುವುವು. ಆದಕಾರಣವೇ ದೇಹದ ಎಡಭಾಗವು ತಲೆಯ ಬಲಭಾಗದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನನೇಂದ್ರಿಯದ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ (sacral Plexus). ಎರಡು ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಬರುವ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಬಹುಭಾಗ ಈ ಕೇಂದ್ರ ದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವುದು. ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಕೊನೆಯ ಮೂಳೆ ಜನನೇಂದ್ರಿಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸರ್ಪವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಜ್ಞೆ ಈ ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುವು. ಆದರೆ ಅತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯು, ನರಗಳ ಪ್ರವಾಹವು ಕೆಳಗಿನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲೆ ತಡೆದು, ಪುನಃ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಜನನೇಂದ್ರಿಯ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಓಜ ಸ್ಸಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡು ವುದು. ಬೆನ್ನಿನ ನರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಓಜಸ್ಸು ಹರಿದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಬೆನ್ನಿನ ನರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು

ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವಾಗ ನೀವು ಒಂದು ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೋಭೂಮಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಮನುಷ್ಯನು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಕೆಗಳೂ ಸಾಧ್ಯ. ನಮಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಹದಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾಗಬಹುದು. ಓಜಸ್ಸು ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸಹಸ್ರಾರನ್ನು ಸೇರುವುದು. ಆಗ ಮನುಷ್ಯನು ದೇಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀತನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಗಳು ದೊರಕುವುದು ಒಂದು ಅಪಾಯವೇ; ಮನುಷ್ಯ ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೋ, ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬನ ಕಾಮ ಅತಿಯಾಗಿ ಉದ್ರೇಕವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ಜನನೇಂದ್ರಿಯದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದೆ ಅವನ್ನು ಪಡೆದ ಅಜ್ಞರಿಗೆ ಅವು ಹೇರಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತವೆ.

ಪುನಃ ಸಂಕೇತಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಓಜಸ್ಸು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಪ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಸರ್ಪವು ತ್ರಿಕೋಣ ಅಥವಾ ಮೂಳೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಅದು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಚಕ್ರದಿಂದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವಾಗ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಸಹಜ ಪ್ರಪಂಚವೊಂದು ಒಳಗೆ ತೆರೆದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಕುಂಡಲಿನಿಯ ಜಾಗೃತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡು, ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. Repent ಎಂಬ ಪದವು ಗ್ರೀಸಿನ Metanoeite ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ (Metanoeite ಎಂದರೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗು ಎಂದು). ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗು ಅಥವಾಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗು ಎಂದು. ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಪರಂಧಾಮ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು.

ಸರ್ ವಿಲಿಯಮ್ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಎಂಬುವನು ಒಂದು ತತ್ತ್ವಗ್ರಂಥದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ಅಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವವು ಕೊನೆಗಾಣುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಧರ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಬುದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬುದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲುದು. ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ

ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು ದೇವರನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿ ಮುಗಿಸಿರುವರು. ಆದರೂ ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ಅಮರತ್ವ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನು ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತನಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಋಷಿಗಳೂ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವನು ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಸ್ಯ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನ ಸಂಶಯಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು; ಹೃದಯದ ವಕ್ರತೆ ನೇರವಾಗುವುದು. ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು; ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಂತೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವೇ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡಬೇಕು. ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಏಕಮಾತ್ರ ಗುರಿ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವೇ ದೇವರು, ದೇವರೇ ಪರಮಪ್ರೇಮ.

ಚಿಂತನೆ, ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯೇ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕಲ್ಪನೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ವಸ್ತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಇದರ ಮೂಲಕ ನಾವು ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಿದುಳಿನ ಕಣಗಳು ಕಲೈಡೋಸ್ಕೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವುವು; ಈ ಕಣಗಳ ರೂಪವನ್ನು ಪುನಃ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದೇ ಸ್ಮೃತಿ. ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಬಲವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಆ ರಚನೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ದೇಹವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಔಷಧಿ ಈ ಗುಣವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು, ಅಷ್ಟೆ. ದೇಹಕ್ಕೆ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಬಲ ಇರುವುದಾದರೂ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚಿಂತನೆಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಾಗ ಆರೋಗ್ಯದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಣಗಳು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುವೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವು ಮರುಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು. ಆಗ ದೇಹದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಿದುಳಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಪ್ರತಿದಿನ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಮಾತುಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೊಂದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಅಷ್ಟೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಶಕ್ತಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ, ಇವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬುವವು. ಚಿಂತನೆಗಳು ಕ್ರಿಯಾರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಚಿಂತನೆಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬನು ಏಟನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಎಂದರೆ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಅವನ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಸುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರರು. ನಾವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳಾದರೆ ಆಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುವು. ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೆ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವು ವಿಷದ ಕ್ರಿಮಿಗಳಂತೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುವು. ಬರಿಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಕಿರಿಯ ಅಲೆಗಳಂತೆ. ಅವುಗಳು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹೊಸ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅಲೆಯೆದ್ದು ಕಿರಿಯ ಅಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ವಿಶ್ವದ ಭಾವತರಂಗಗಳು ಐನೂರು ವರುಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಏಳುವಂತೆ ತೋರುವುವು. ಆಗ ಆ ಮಹದಲೆ ಉಳಿದ ಕಿರಿಅಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ದೊಡ್ಡ ಅಲೆಯನ್ನೇ ದೇವದೂತ ಎನ್ನುವುದು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಯುಗದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥೂಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ್, ಲೂಥರ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಅಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಮೇಲೆದ್ದ ಮಹದಲೆಗಳಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. (ಅವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐನೂರು ವರುಷಗಳ ಅಂತರವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.) ಯಾವ ಅಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರತೆ ಇದೆಯೋ, ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅದೇ ಒಂದು ಮಹಾಸುಧಾರಣೆಯಂತೆ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು. ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಭಾವತರಂಗದ ಸ್ಪಂದನವಿದೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಯೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಓತಪ್ರೋತನಾದ ದೇವರು. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿಪರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿನಾಶಕರ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಧ್ವಂಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯವು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವ ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಬಹುಪಾಲು ಪಂಗಡಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆಗಳಂತೆ ಎದ್ದು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಅಪರೂಪ. ಎಂದಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬಯಸದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರೇಮವೇ

ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಬಲ್ಲದು. ನಾಯಕನಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಅವನಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವರು; ಜನರು ಅವನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡುವರು.

ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧನೆಮಾಡಿ, ಸಹನೆಯಿಂದ ಹೋರಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಬೆಳಕು ಬರುವುದು.

★ ★ ★

ನಾವು ಪುನಃ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ. ನಾವು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಲಾಧಾರದ ತ್ರಿಕೋಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪ ಮುದುರಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಉಸಿರನ್ನು ದೇಹದ ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವಾಗ, ಅದು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ, ಅದು ತ್ರಿಕೋಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಸರ್ಪವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ, ಆ ಸರ್ಪ ಮೇಲುಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸಿ. ಉಸಿರನ್ನು ಆಲೋಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಮೂಲಾಧಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದು ಮಾನಸಿಕವಾಗುವುದು.

ಮೊದಲನೆಯದೇ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ. ಚಂಚಲವಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು.

ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಬಿಡಿ, ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಡಿ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಿ. ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಇರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇಬ್ಭಾಗವಾಗುವುದು; ಒಂದು ಭಾಗ ಆಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ ಆಡುವ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು. ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿ. ಚಂಚಲವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಡಿ. ಮನಸ್ಸು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಸಾಕ್ಷಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂತೆ, ಆಡುವವನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾ ಬರುವನು. ಕೊನೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಚಾರವೆಲ್ಲ, ಆಟವೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲುವುದು.

ಎರಡನೆಯದೇ ಧ್ಯಾನ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಹಧಾರಿಗಳು. ಮನಸ್ಸು ಆಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಧರ್ಮವು ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯಾಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಆಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸ ಲಾರಿರಿ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಕಾರ ನಿಮಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದು; ಏಕೆಂದರೆ ಆಲೋಚನೆ ಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಕಾರವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ.

ಧ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ಮೂರನೆಯದು. ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿ.

ಕೊನೆಯದೇ ಪ್ರತಿಫಲ. ಮನಸ್ಸು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಗುಣಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಬರುವುವು. ಏಸು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿ ಅವರನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬೀರಬಹುದು.

ಜನರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವರು. ಆದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವುದು. ಕೇವಲ ಪ್ರೀತಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಇತರರನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ. ಯಾರೂ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಂಚುವನು. ಅವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸಾಕು. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಂತೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಿ. ಅವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವ ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದಷ್ಟೂ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೋಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ನೀತಿಯುಕ್ತ ವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಇದು. ಕ್ರಿಸ್ತ "ನಮಗೆ ಕೇಡು ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೇಡು ಮಾಡಬೇಡಿ" ಎಂದ. ಇದು ನೀತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವೂ ಹೌದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವ ವರೆಗೆ ಅದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವನು. ಮನಸ್ಸು ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳನ್ನು ತಾಳದಿರಲಿ.

ಮೂಲಧಾತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಕೆಲಸ ಕೊನೆ ಗೊಂಡಂತೆ. ಏಕತೆಯನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸೇರಿದರು. "ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ" ಎಂದಾಗ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು.

೨೬. ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು [1]

ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದಲ್ಲ. ಹಲವು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುವೆನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರಬೇಕು. ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಕರ್ಮ, ಧ್ಯಾನ ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮತೂಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನಾಂಗಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಹುಮುಖರಾಗಬೇಕು, ಇದೇ ಆದರ್ಶ. ಜಗತ್ತಿನ ದುಃಖಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆದು, ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರದೆ ಇರುವುದು. ಭೂಮಿಯೊಳಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅವನು ಸೂರ್ಯನ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂಜಿನ ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೂರ್ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ದೃಶ್ಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿರುವುದು ಒಂದೇ ಸೂರ್ಯ. ಹಲವರಿಗೆ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇರುವ ವಸ್ತು ಒಂದೇ. ಅದೇ ಸೂರ್ಯ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವನು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ. ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್‌ರಲ್ಲಿ ಆಳವಿದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿದೆ. ಆದರೆ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ನರಲ್ಲಿ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಗೌಣವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕರ ಆಳ, ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ನರ ವೈಶಾಲ್ಯ; ನಾವು ಆಕಾಶದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು, ಸಾಗರದಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಯ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾನವನು ಬೇರೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ತಾನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇತರರನ್ನು ಕನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

[1] C.W. Vol. VI, P. 137

ನೋಡುವುದು. ಇದು ಮನಸ್ಸಿನ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು, ಅಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಬಹುಮುಖಿಯಾಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಶೀಲ ದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ಅವನೊಡನೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಅವನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅವನು ಹೇಗೆ ದೇವರನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೊ ಹಾಗೆ ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಇತಿಮಾರ್ಗ, ಮತ್ತೊಂದು ನೇತಿಮಾರ್ಗ. ನೀವು ತಂದೆ, ಹೋಲಿಘೋಸ್ಟ್, ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತ ಇವರ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವೆನು. ಆದರೆ ನೀವು, ಬೇರೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವೇ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಅವತಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗ "ನಿಲ್ಲಿ, ನೀವು ಇತರರನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಾಗ, ಇತರ ರನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುವೆನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮಾನವನಿಗೆ ಒಂದು ಉಪದೇಶವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಇತರ ರನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಾಗ, ಇತರರಿಗೆ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಾಗ ಅದು ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ವಾದ ಅಪಾಯಕರವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಕ್ತಿಯೂ ವೃತ್ತವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು. ಮಾನವ ಎಂಬ ಶಕ್ತಿ ತರಂಗ ದೇವರಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಪುನಃ ಅದು ದೇವರನ್ನು ಸೇರುವುದು. ದೇವರಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು, ಇಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿ ಯಿಂದ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದು; ಅಂದರೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ದಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಿರದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಇದನ್ನೇ ಯೋಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೇ ಇಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದು. ಅದನ್ನು ನೀವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿರ ಬೇಕು. ನೀವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸಿ. ದಾರಿ ಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಮಾನವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ವರಗಳಿವೆಮಾನವದೇಹ, ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತನಾದ ಮಹಾಪುರುಷನೊಬ್ಬನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು.

ಸಗುಣ ದೇವರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಭಕ್ತಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಭಗವಂತ ಮತ್ತು ಭಕ್ತ ಇಬ್ಬರೂ ಇರಬೇಕು. ದೇವರು ಎಂದರೆ ಅನಂತರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದ ಮಾನವನೇ. ಹೀಗಿಲ್ಲದೇ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವರಾಗಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಮಾನವ ದೇವರು ಬೇಕು. ನಾವು ಒಬ್ಬ ಸಾಕಾರ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದೆಲ್ಲ ವಸ್ತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದು ವಸ್ತು + ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆಗಿರುವುದು. ಕುರ್ಚಿ ಮತ್ತು ಆ ಕುರ್ಚಿಯು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇ ಈಗ ಕಾಣಿಸುವ ಕುರ್ಚಿ. ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆವರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಅದನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಳಿಯ, ಚೌಕಾಕಾರದ, ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ, ಮುಚ್ಚಲು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮೂರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇರುವವನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕು, ಅನಂತರ ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿರುವವನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇರು ವವನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಹಿಂದಿನವನಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣು ತ್ತಾನೆ. ಆರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಉಳ್ಳವನು ಅದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಗುಣ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಯಂತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದೋ ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಶೂನ್ಯವಾಗಿರಬಲ್ಲದು? ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಮಾನವ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವನು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೂರು ದೇವರ ಆದರ್ಶಗಳಿವೆ. ಅತಿ ಕೆಳಗಿರುವುದೇ, ದೇವರು ನಮ್ಮಂತೆ ದೇಹಧಾರಿಯಾಗಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು; ಅನಂತರವೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆರೋಪ ಮಾಡು ವುದು. ಅನಂತರವೇ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದಂತೆ ನಾವು ಭಗವಂತನ ಶ್ರೇಷ್ಠಭಾವನೆಗೆ ಬರುವೆವು.

ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲ, ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವನು ಸೂರ್ಯನೇ ಆಗಿದ್ದನು; ಅವನೇನೂ ಚಂದ್ರನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಏನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾವು ನಮ್ಮಂತಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ಅವನು ಅನಂತವಾದರೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಇರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನಿರ್ಗುಣಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾ ದರೆ, ಸಾಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅವನು ಬರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಒಂದು ಆಚಾರ, ಮಂತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಇರುವುದು; ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೇಮಮಯವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು; ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಂದಿತು. ಆದರೆ ನಾವು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಮಾನವನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವ್ಯಥೆಪಡುವೆವು. ನಾವು ನಿಯಮಾತೀತರಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವೆವು. ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವುದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. (ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸೈಂಟಿಸ್ಟರ ಪರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಮಾನವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು, ಆತ್ಮನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.) ಆತ್ಮವು ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು. "ಈ ವಿಶ್ವವೇ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ರಾಜ್ಯ. ನಾನೇ ಮುಂದಿನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ." ಮಾನವ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. "ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬಲ್ಲದು."

ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆ, ಆಚಾರ, ಮತ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಆಯಾಯಾ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಬಲಾಢ್ಯರಾಗುವವರೆಗೆ ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುವು. ಅನಂತರ ಇವು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಲಹುವ ದಾದಿಯರಂತೆ. ನಾವು ಬಾಲಕರಾಗಿರುವಾಗ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೂಡ ದಾದಿಯರಂತೆ. ಔಷಧಿಗಳು ಕೂಡ ದಾದಿಯರಂತೆ. ಒಬ್ಬನು ತಾನು ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯಜಮಾನನಾಗುವ ಕಾಲ ಬರುವವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಿಕೆಗಳು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಲಾಢ್ಯರಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ದೇಹವು ಸ್ಥೂಲರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಮನಸ್ಸಷ್ಟೆ. ಮನಸ್ಸು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪದರಗಳಿಂದಾಗಿದೆ; ದೇಹ ಸ್ಥೂಲಪದರಗಳಿಂದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಪೂರ್ಣವಾದರೆ ದೇಹದ ಮೇಲಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ದೇಹವಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಭಾವನೆಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ಮೂರ್ಖ, ದಡ್ಡ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗುವೆವು. ದುಃಖವಾದಾಗ "ಅಯ್ಯೊ" ಎಂದು ಮೃದುವಾಗಿ ಹೇಳುವೆವು. ಇವೆಲ್ಲಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭಾವನೆಗಳೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೆ ನಿತ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವೇ ಪ್ರೀತಿ ಶಾಂತಿ ಸಂತೋಷ ಪಾವಿತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿ

ಸುವ ಪದಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಂತರ್ಗತ ವಾಗಿವೆ. ಆಲೋಚನೆಯು ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಪದಗಳು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಬಲ್ಲವು. ಇಲ್ಲೇ ಶಬ್ದಗಳ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಬರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳು ನಮ ಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅವನ್ನು ಬರಿಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೇತನವಿರಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಚೇತನವಿರಬೇಕಾದರೆ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದವನು ಆ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಬೇಕು. ಅವನು ಈಗ ಜೀವಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೋ ಅದು ಪರಂಪರಾನು ಗತವಾಗಿ "ಹಸ್ತವನ್ನು ಇರಿಸುವುದು" ಎಂಬುದರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅವನೇ ಗುರು. ಏಸುವಿನಂತಹ ಮಹಾ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಗುರುಗಳು ಈ ಮಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇತರರ ದೋಷವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನೋಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಜನರನ್ನು ಅವರ ದೋಷ ದಿಂದ ಅಳೆಯಲಾರಿರಿ. ನಾವು ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೊಳೆತ ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳು ಅವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾರವು. ಜಗತ್ತಿ ನಾದ್ಯಂತ ದುರ್ಜನರು ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಕಳ್ಳರು, ಕೊಲೆಪಾತಕರು ಏಷ್ಯಾ, ಯೂರೋಪು, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಅವರದೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗ. ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲಿ, ಪರಿಶುದ್ಧರಲ್ಲಿ, ಬಲಾಢ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀವು ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಇತರರಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ದೌರ್ಜನ್ಯವು ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ, ಅಜ್ಞಾನ ದಿಂದ ಆದುದು. ಜನರಿಗೆ ಅವರು ದುರ್ಬಲರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಧ್ವಂಸಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪವಿತ್ರತೆ ನಿಮ್ಮ ಆಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಏತಕ್ಕೆ ದೇವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ? ಏಕೆಂದರೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನರು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಮಗೆ ಆನಂದವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಜನರು ತಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಕಿವಿ ಯಿಂದ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಈ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಪೂಜೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. "ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯುವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು" ಎಂಬ ಒಂದು ನುಡಿ ಇದೆ. ಮರ ಇನ್ನೂ ಸಸಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಬೇಲಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮರ ದೊಡ್ಡದಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಬೇಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರದು. ನಾವು ನೋಡಿದಂತೆ ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಜ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ನಾವು ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ. ಇನ್ನೂ ದೇವರಿಗೆ ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಲಾರೆವು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾರಲಾರೆವು. ನಾವು ಮಾನವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆಯೇ ದೇವರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಗಿನದು, ಅತ್ಯಂತ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಶಾಂತ, ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆ ರಕ್ಷಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಎರಡನೆಯದೇ ದಾಸ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಯಂತೆ ನೋಡುವನು, ಸೇವಾಭಾವನೆಯೊಂದೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ ಒಳ್ಳೆಯವನೇ, ಕ್ರೂರಿಯೇ, ದಯಾಮಯನೇ ಎಂಬ ಯಾವುದನ್ನೂ ಭಕ್ತನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದೇ ಸಖ್ಯ. ದೇವರನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ನೋಡುವುದು; ಸಮಾನ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಪ್ರೀತಿ ಇದು. ದೇವರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಾರ ಎಂದು ಭಕ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುವನು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ದೇವರನ್ನು ಮಗುವೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಿಗಿಂತ ಉನ್ನತವಾದುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಐದನೆಯದು ಮಧುರಭಾವಸತಿಪತಿಯರ ಪ್ರೀತಿ. ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ, ಪ್ರಿಯತಮನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು.

ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸುವರು: "ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಂಧಿಸಿದುವು. ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರೇಮ ಬಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾಡಿತು."

ಭಕ್ತನಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ ಅವನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೆಗಳೂ ತೊಲಗುವುವು. ಬಾಹ್ಯಾಚಾರ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳು ಇವುಗಳು ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮುಕ್ತಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವನು ತ್ಯಜಿಸುವನು. ಪರಮ

ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಭಾವನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಪರಮ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು. ಎಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇಹಭಾವನೆ ಇರುವುದು. ಆದ ಕಾರಣ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಐಕ್ಯತೆ ಸಾಧ್ಯ. ದೇಹಭಾವನೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ದೇಹದ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯ ವಾಗಿ ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳು ಐಕ್ಯವಾಗುವುವು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಲೇ ಇರು ವೆವು. ಪ್ರೇಮವು ಬಾಹ್ಯ ಆಕಾರವನ್ನು ತೂರಿಹೋಗಿ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡು ವುದು. "ಎಂತಹ ಕುರೂಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಯತಮನು ರತಿಯನ್ನೇ ಕಾಣುವನು" ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿ ಇದೆ. ಹೊರಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಬರಿಯ ಒಂದು ಸೂಚನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಇವನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಆರೋಪಿಸುವನು. ಮುತ್ತಿನಹುಳು ತನಗೆ ಒತ್ತುತ್ತಿರುವ ಮರಳು ಕಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ದ್ರವವನ್ನು ಸ್ರವಿಸಿ ಆ ಮರಳ ಕಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು. ಅದೇ ಅನಂತರ ಒಂದು ಮುತ್ತಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯ ಹೊರಗೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನೇ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಪರಮಾದರ್ಶವನ್ನು ನೋಡುವನು. ಪ್ರೀತಿಯ ಪರಮಾದರ್ಶವೇ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ, ಭಗವಂತನೇ ಪ್ರೇಮ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸು ತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. "ಮೂಕನು ಬೆಣ್ಣೆಯ ರುಚಿ ನೋಡಿದಂತೆ." ಅವನು ಬೆಣ್ಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾರ. ಬೆಣ್ಣೆ ಬೆಣ್ಣೆಯೇ. ಅದರ ರುಚಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಗೋಸುಗ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಒಂದು ತ್ರಿಭುಜಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಭುಜವೇ ಪ್ರೀತಿ ಎಂದಿಗೂ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯದೇ ಆ ಪ್ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಮೂರನೆಯದೇ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು. ಪ್ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತ ಬರುವುವು, ಉನ್ನತವಾಗುತ್ತಾ ಬರು ವುವು. ಮಾನವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ಪ್ರೀತಿ. ಆದರೆ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿ ಅಖಂಡ ವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ, ಯಾವುದೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದು. ಮಾನವ ಭಗವಂತನನ್ನು ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ, ಅವನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಬೇಡದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಏನನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವನ ಪ್ರೀತಿ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರುವುದು. ಆಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರು ವುದೋ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ

ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರ ಸ್ವಭಾವ ತಾಯಿಯಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ವೆಲ್ಲ ದೇವರಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದು. ನಾವು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಕೇಳುವರು. ಸತ್ಯ ವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಒಂದು ಒರೆಗಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದು ಕುತರ್ಕ, ಸಮಾಜವೆಂಬುದು ನಾವು ಸಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಿಕ್ಕುವ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾ ಲಿಕ ಅವಸ್ಥೆ. ನಾವೊಂದು ಮಗುವಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಯಾವುದಾ ದರೂ ಅನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಇದು ಭಯಂಕರವಾದುದು. ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶಾಶ್ವತ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಗುವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಗುವಿನಂತೆಯೇ ಇರುವಂತಾಗು ತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾನವ ಮಗು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮಾಜ ಎಂಬುದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಾಗಲಾರದು. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಈಗಿರುವ ಈ ವೈಶ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅದರ ನಟನೆ ತೋರಿಕೆ ಮುಂತಾದುವು ಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾಶವಾಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ನಾಟಕ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅದ್ಭುತ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ. ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು: "ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೃದಯ ಕಮಲವು ಅರಳುವಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಕೂಡದು? ಆಗ ದುಂಬಿಗಳು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಅದರೆಡೆಗೆ ಬರುವುವು" ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆಯಿದ್ದರೆ ಅನಂತರ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಹುಟ್ಟುವುದು. (ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವು ಇಂತಹ ಆರು ಜನ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ; ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವುಳ್ಳವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ನಮಗೆ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ: ಅನುಭವಿಸುವ ಹೃದಯ, ಯೋಚಿಸುವ ಮಿದುಳು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಗಳು. ಮೊದಲು ನಾವು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನ ಯೋಗ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಅದ್ಭುತಶಕ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿ. ಮೊದಲು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪವಿರಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಾಗ ಅನುಕಂಪ ವನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲವರು ಯಾರು ಇರುವರು? ಒಬ್ಬ ಇಗ್ನೇಷಿಯಸ್ ಲಯೋಲನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಭಾವತೀವ್ರತೆ ಎಲ್ಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ದೈನ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆ ಇದೆಯೋ ಅವನಲ್ಲಿ ದೈನ್ಯವಿಲ್ಲ, ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲ. ಅಸೂಯೆ ಭಯಾನಕ ವಾದುದು, ಮಹಾಪಾತಕ, ಇದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಗೋ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸು ವುದು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಅಸೂಯಾ ಭಾವನೆಗಳು ಏಳುವುದೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ. ಹಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಜನರು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಟನ್ನುಗಟ್ಟಲೆ

ದ್ವೇಷಕೋಪ ಇವುಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ, ಧೀರರಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಮ.)

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಭಾವವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೇನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರದು. ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಮಿದುಳು ಆಲೋಚಿಸುವುದು; ಯಾವುದು ಸರಿಯೋ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗಳು ಮಾಡುವುವು. ಋಷಿಗಳು ದೇವರನ್ನೇ ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅವನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದರು. "ಯಾರು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರೋ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವರು." ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪುರುಷರೂ ತಾವು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡೆವೆಂದು ಸಾರುವರು. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡರು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಏಕತೆಯನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡರು. ನಾವು ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಪುನಃ ಅವರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.

೨೭. ರಾಜಯೋಗ [1]

ರಾಜಯೋಗದ ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲೇ ಯಮ. ಯಮ ನಮಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಐದು ವಿಷಯಗಳು ಆವಶ್ಯಕ. ಅವು ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ, ಅಪರಿಗ್ರಹ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯವೇ ಮಹಾಶಕ್ತಿ. ಅದರೆದುರಿಗೆ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ರಧಾನ.

ಅನಂತರ ಆಸನ ಬರುವುದು. ಆಸನ ದೃಢವಾಗಿರಬೇಕು. ಕತ್ತು ಎದೆ ಸೊಂಟ ಮೂರೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವೆನು, ಯಾವುದೂ ನನ್ನನ್ನು ಕದಲಿಸಲಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಶಿರದಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ದೇಹವೆಲ್ಲ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಸ್ಫಟಿಕದಂತೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಭವಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ತೇಲುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ನಾವೆಯಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ.

ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ. ಮಹಾತ್ಮರು, ದೇವದೂತರು, ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಅನಂತರ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ. ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಃಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ 'ಓಂ' ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ. ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಯೋಗದ ಇತರ ಹಂತಗಳೇ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ, ಸಮಾಧಿ ಎಂಬುವು. ಸಮಾಧಿ ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ತಲ್ಲೀನವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವ ಬರುವುದು.

ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಆಗ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಡಿ; ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ.

[1] C.W. Vol. VI, P. 89

೨೮. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ [1]

ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಳಹದಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೆನ್ನುವೆವೊ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬೌದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಹಿಂದೂಗಳು, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಅವೈದಿಕರು. ಆದರೆ ಅವೈದಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇಡೀ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದೊಡನೆ ಯಾವ ಮನಸ್ತಾಪವೂ ಇಲ್ಲ. ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ ತರುವುದಾಗಿದೆ. ಔತ್ತರೇಯ ಬೌದ್ಧರೊಡನೆ ನಮಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬರ್ಮಾ, ಸಯಾಂ ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಪಂಗಡದವರೆಲ್ಲ, ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವ್ಯಕ್ತವಿದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ವೇದಾಂತದ ಉತ್ತರವೇ ನಿಮ್ಮ ವಾದ ಅಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ವೇದಾಂತವು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಅವ್ಯಕ್ತ ಎಂಬ ಎರಡು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂದೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇರುವುದು ಒಂದೇ. ಅದನ್ನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವ್ಯಕ್ತವೇ. ಹಾವನ್ನು ನೋಡುವವನು ಹಗ್ಗವನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹಾವು ಇಲ್ಲವೆ ಹಗ್ಗ, ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಎಂದಿಗೂ ಎರಡಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಎರಡು ಪ್ರಪಂಚಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬೌದ್ಧರ ವಾದ ಸುಳ್ಳು. ಇದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಅವ್ಯಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಬೌದ್ಧರು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸೆ ಇರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆಸೆಯೇ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆಧುನಿಕ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಚ್ಛೆಯು ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಇಚ್ಛೆ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ; ಹೊಸದಾಗಿ ತಯಾರಾದುದು. ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು ಎಂಬುದೇ ಯುಕ್ತಿಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಎಂದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಬಾಹ್ಯ ಉದ್ದೀಪನವಿಲ್ಲದೆ ಆಸೆ ಏಳಲಾರದು. ಆಧುನಿಕ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನರಗಳ ಉದ್ದೀಪನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಚ್ಛೆ ಏಳಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಿದುಳಿನ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಸಾಂಖ್ಯರು ಇದನ್ನೇ ಬುದ್ಧಿ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು

[1] C.W. Vol. V, P. 279

ಕ್ರಿಯೆ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಕ್ರಿಯೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಇದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಇಚ್ಛೆಯೇ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಇಚ್ಛೆಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣ? ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಅವೆರಡೂ ಸಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಬಲ್ಲವು. ಯಾವುದು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತೊ ಅದೇ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಆದರೆ ತತ್ತ್ವ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದುದು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಷೋಪನಿಯರ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರೆವು. ಇಚ್ಛೆ ಒಳಗು ಹೊರಗುಗಳ ಮಿಶ್ರಣ. ಒಬ್ಬನು ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜನಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಏನೋ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿದುಳಿಗೆ ಒಳಗಿನಿಂದ ಏನೋ ಶಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ. ಹೊರಗಡೆಯ ಗೋಡೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣವೊ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೊಂದು ಮಿಶ್ರವಸ್ತು. ನಾವು ಜರ್ಮನ್ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಇಚ್ಛಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆಯೇ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಅದು ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿರ ಲಾರದು. ಅದು ಹಲವು ಆವಿರ್ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲದುದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇದೆ. ಅದು ಇಚ್ಛೆಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಹಲವು ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಚ್ಛೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ದೇಶಕಾಲನಿಮಿತ್ತಗಳಿಂದ ಆಯಿತು. ಕ್ಯಾಂಟನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಚ್ಛೆ ಕಾಲ ದೇಶನಿಮಿತ್ತಗಳೊಳಗೆ ಇರುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ಹೇಗೆ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಬಲ್ಲದು? ಒಬ್ಬನು ಕಾಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸಲಾರ.

ನಾವು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ನಾವು ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೇತಿಮಾರ್ಗದಿಂದ ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವನ್ನೂ ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆದ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದೇ ಅದು. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವಂತಹದು ಇಚ್ಛೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

೨೯. ವೇದಾಂತ [1]

ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನದ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉಪಾಸನೆ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇವುಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ವಿಶ್ವವು ಕಾಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವುವು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು

[1] C.W. Vol. VI, P. 85

ಅಂತ್ಯವೂ ಇರಲಾರದು. ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದೆ. ಅನಂತವು ಸಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅನಂತ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಯಂಭು, ಸನಾತನ, ಅವಿಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾಲವು ಅನಂತದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಾರದು. ಮಾನವನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಅತೀತವಾದುದು ಅದು, ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತ ವಾದುದು ಅದು, ಅಲ್ಲಿ ಭೂತವೂ ಇಲ್ಲ, ಭವಿಷ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಜನನ ಮರಣಾತೀತ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ದೇಹವು ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಗಳ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು; ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಕ್ಷಯಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಅಭಂತವಾದುದು, ಸನಾತನವಾದುದು, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಆದಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಅಂತ್ಯವೂ ಇರಲಾರದು. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವು ಮಾನವನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಆತ್ಮ ಹುಟ್ಟಿತು ಎನ್ನುವುದು, ಆದರೆ ವೇದಾಂತಿಗಳಾದರೋ, ಅದು ಭಗವಂತನ ಒಂದು ಕಿರಣದಂತೆ, ದೇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಆದಿ ಇಲ್ಲವೊ, ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವರಿಗೆ ಆದಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ವರು. ಕರ್ಮತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅದು ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೩೦. ವೇದ–ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು [1]

ವೇದಗಳ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಯೆ ರೇಖಾಗಣಿತಕ್ಕೆ (Geometry) ಮೂಲ.

ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಪೂಜೆಗೆ ಆದಿ. ಅಂದರೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ ದೇವ ರಿಗೆ ನಾವು ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವೆವು; ಅವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ಮಂತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಲೆಯಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಸ್ವರ್ಗವೂ ಕೂಡ ಈ ಲೋಕದಂತೆಯೇ; ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇದ್ದು ಅವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಹ ನಾಶವಾಗುವಂತೆಯೇ ಎಂತಹ ಉನ್ನತವಾದ ದೇಹವಾದರೂ ಅದು ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ದೇಹಗಳಿಗೂ, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ, ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ಮೃತ್ಯು ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಮರ್ತ್ಯರೇ. ಅವರು ಭೋಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡ ಬಲ್ಲರು.

ಈ ದೇಹದ ಹಿಂದೆ ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಅರಿಯುವ ಒಬ್ಬನಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಹಿಂದೆ ದೇವರೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿರುವನು.

[1] C.W. Vol. VI, P. 86

ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವ, ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವಶಕ್ತಿತ್ವ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸೇರಿದುವು.

"ಅಮೃತ ಪುತ್ರರೇ ಕೇಳಿ! ಮೇಲಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳೆ, ನೀವು ಕೂಡ ಕೇಳಿ! ಸಂಶಯದ ಆಚೆ, ಅಜ್ಞಾನದ ಆಚೆ ನಾನೊಂದು ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆನು, ಸನಾತನ ಪುರುಷನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆನು." ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ.

ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಯುವೆವು. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವೆವು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಸಾಯುವೆವು. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಮೃತರಾಗುವೆವು.

ಉಪನಿಷತ್ತು ಅಮೃತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಪಥವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಲವು ಲೋಕಾಚಾರ ದೇಶಾಚಾರ ಗಳು ಇಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಾಗಿಹೋದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸತ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಲೋಕ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿರುವರು.

ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು:

"ಆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವನು. ಇದೆಲ್ಲ ಅವನದೇ."

"ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ, ಅದ್ವಿತೀಯನಾದ, ನಿರ್ದೇಹಿಯಾದ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ವಿಶ್ವದ ಸನಾತನ ಕವಿಯೇ ಅವನು. ಸೂರ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ಅವನ ಛಂದಸ್ಸು. ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರನ್ನೂ ಅವರವರ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಆಳುತ್ತಿರುವನು."

"ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆತ್ನಿಸುವವರು ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲು ತ್ತಿರುವರು. ಯಾರು ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರೂ ಅಂಧಕಾರ ದಲ್ಲಿರುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುವವರು ಮತ್ತೂ ಗಾಢವಾದ ಅಂಧಕಾರ ದಲ್ಲಿರುವರು."

ಹಾಗಾದರೆ ಕರ್ಮ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆ? ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡು ವುದು.

ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಚಿಕೇತನೆಂಬ ಯುವಕ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ: "ಕೆಲವರು ಮೃತನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೋದ ಎನ್ನುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅವನಿನ್ನೂ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎನ್ನುವರು. ನೀನು ಮೃತ್ಯುವಾದ ಯಮ, ನಿನಗೆ ಸತ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದು ನಿಜ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು." ಆಗ ಯಮ, "ಅನೇಕ ಮಂದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೇ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಡ" ಎನ್ನು

ವನು. ಆದರೆ ನಚಿಕೇತ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಮ ಪುನಃ, "ದೇವತೆಗಳ ಭೋಗವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಡ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಚಿಕೇತ ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವಜ್ರಮನಸ್ಕನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಆಗ ಯಮ, "ಮಗು, ನೀನು ಮೂರನೆಯ ವೇಳೆಯೂ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು, ಕೀರ್ತಿ, ಸಂಸಾರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರುವೆ. ನೀನು ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿರುವೆ. ಎರಡು ಪಥಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಪ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗ, ಮತ್ತೊಂದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗ. ನೀನು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆ" ಎನ್ನುವನು.

ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ನಿಯಮ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮೊದಲನೆಯದೇ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಚಿತ್ತವಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಯುವಕ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವನು. ಎರಡನೆಯದೇ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅರಸಬೇಕು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದವನ ಮೂಲಕ, ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವಿಸಿದವನ ಮೂಲಕ, ಸತ್ಯವು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ, ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾರವು, ವಾದ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲಾರದು. ಇದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತವನಿಗೆ ಸತ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.

ಇದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮೌನವಾಗಿರು. ಸುಮ್ಮನೆ ವಾದದಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗಬೇಡ. ನೀನು ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ.

ಅದು ಸುಖವೂ ಅಲ್ಲ, ದುಃಖವೂ ಅಲ್ಲ, ಪಾಪವೂ ಅಲ್ಲ, ಪುಣ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನವೂ ಅಲ್ಲ, ಅಜ್ಞಾನವೂ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲೆ?

ಯಾರು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ "ದೇವರೆ, ನನಗೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಬೇಕು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ದೊರಕುವನು. ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿರು, ಶಾಂತನಾಗಿರು. ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾದಾಗ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾರದು."

"ಯಾವುದನ್ನು ವೇದಗಳು ಸಾರುವುವೋ, ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೆವೋ ಆ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದುದೇ ಓಂ," ಇದೇ ಪವಿತ್ರತಮ ಮಂತ್ರ. ಯಾರು ಈ ಮಂತ್ರದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದುದೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಿ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಪಥ ಗೋಚರಿಸುವುದು.

೩೧. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ [1]

ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವೇದಾಂತ. ಆತ್ಮನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುನರ್ಜನ್ಮವೆಂಬುದು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಪುಸ್ತಕ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಅದನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ನಲ್ಲ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ. ಅದು ಬರುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ, ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ? ಜನನ ಮರಣಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. ಅವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ಭ್ರಾಂತಿಪಡುವೆವು.

ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಎಂಬುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ.

ವೇದಾಂತವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮವೂ ಕಳೆದ ಜನ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹಿಂದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾಗ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸತ್ಯ ವೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬನು ಈ ಜನ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿರು ವಾಗಲೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಇರುವನು.

ಆತ್ಮನನ್ನು ನಾವು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು: ಆತ್ಮನನ್ನು ಖಡ್ಗ ಛೇದಿಸದು; ಭರ್ಜಿ ಇರಿಯಲಾರದು; ಬೆಂಕಿ ಸುಡಲಾರದು; ನೀರು ಕರಗಿಸಲಾರದು. ಆತ್ಮ ಅವಿನಾಶಿ, ಸರ್ವಗತ. ಆದಕಾರಣ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳಬೇಡ.

ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಮೇಲಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನಿತ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೇ ತೀರಬೇಕು. ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತರಾಗಿಯೇ ನಾವು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯ ವಿನಾ ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಭ್ರಾಂತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವೂ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಒಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು ವೇದಾಂತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈ ಪ್ರವಾಹ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು. ನದಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರು ನದಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

[1] C.W. Vol. V, P. 281

ನೀನು ಶುದ್ಧನು, ಪೂರ್ಣನು; ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳಾಚೆ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅದೇ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಎನ್ನುವುದು ವೇದಾಂತ. ಇದು ಪುಣ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದ ಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾಪವೆಂಬುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಅಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇತರರೊಡನೆ ನಮಗೆ ಇರುವ ವ್ಯವಹಾರ, ನಮ್ಮ ನೀತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವವುಗಳು. ನಾವು ಸತ್ಯದ ಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಇವು ದೇವರನ್ನು ಸಾಂತಗೊಳಿಸುವುವು, ದೇವರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುವು.

ನಾವು ಇದೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೇ ದೇವರು ಎಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗ ತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ದೇವರು ಎಂದರೆ ನೀನು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವವರು ಯಾರು? ಆದಕಾರಣ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಆತ್ಮನ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ದೇವನಾದರೆ, ನಾನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹೀನ ಸ್ವಭಾವಗಳಿಗೆ ಅತೀತನಾಗಿರುವೆನು; ನಾನು ಯಾವ ಪಾಪ ವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರೆನು. ನೀತಿಯೇ ಮಾನವನ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಿಗೆ ಅದೊಂದು ದಾರಿ ಅಷ್ಟೆ. ದಿವ್ಯತೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ವೇದಾಂತ. ಆತ್ಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಗುವುದು. ಧರ್ಮ ನೀತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುವು.

ಅದ್ವೈತದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸುವ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು: ಇದು ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ವೇದಾಂತದರ್ಶನವು ನಿರಾಶಾವಾದದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಆಶಾವಾದದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು. ನಾವು ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ನಿಜವಾದ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆ ನಿಜವಾದ ಆನಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅತೀತ ವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯ ಆಶಾಭಾವನೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮನ್ನು ದುರಂತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು.

ನಮ್ಮ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ವೇದಾಂತವು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆ

ಯನ್ನೇ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಎಂದರೆ ಸುಖಸ್ವರೂಪವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಅದು ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ದರ್ಶನ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇದಾಂತವು ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಅತೀತವಾದುದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದು ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಯುಕ್ತ್ಯಾತೀತ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ನಾವು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಳೆಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುಡಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿ ಆವಶ್ಯಕ. ಅನಂತರ ಉಳಿಯುವುದೇ ವೇದಾಂತ. ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ "ನನ್ನ ಸಖನೆ, ನೀನು ಅಳುವುದೇಕೆ? ನಿನಗೆ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮೃತ್ಯುವೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಅಳುವುದೇಕೆ? ನಿನಗೆ ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಅನಂತ ನೀಲಾಕಾಶದಂತೆ ನೀನು. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮೋಡಗಳು ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಆಡಿ ಹೋಗುವುವು. ಅದು ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಅದೇ ಆಕಾಶ, ನೀನು ಮೋಡಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ."

ನಾವು ಕೆರೆಯ ತೂಬನ್ನು ತೆರೆದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ನೀರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರು ಆಗಲೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ಮನುಷ್ಯನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವನು (Conscious). ಅವನ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು (unconsious). ಅವನು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾತೀತ ಅವಸ್ಥೆಗೂ (Superconscious) ಏರಬಹುದು. ನಾವು ನಿಜವಾದ ಮಾನವ ರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಉನ್ನತವಾದುದು, ಕೆಳಗಿನದು ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅವಿರ್ಭಾವವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಮಾನವ ದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು ಎಂದು ವೇದಾಂತ ಹೇಳುವುದು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಲವಾಗಿ ಪುನಃ ಮಾನವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು. ಮಾನವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗುವರು.

ನಾವು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿರ ಬೇಕು. ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಅದೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಯುಕ್ತಿಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಯುಕ್ತಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಯುಕ್ತಿಬದ್ಧವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದರೆ ಇದೊಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು.

ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಲವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇನೊ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ. ಮತ್ತಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ವೇದಾಂತದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಓದಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಪುರುಷನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿರುವರೊ ಅವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆದರು. ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬು ದೇನೊ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಬರುವುದು, ಆಗ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗುವರು ಎಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಮಯವಾದ, ದುಃಖವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲ ಒಂದು ಬರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಅತ್ಯಾನಂದದ ಕ್ಷಣವೊಂದು ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಆಗ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಏನನ್ನೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆನಂದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ದೃಶ್ಯ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಸುಳಿಯುವುದು. ಇದೊಂದು ದೇವರು ಎಂಬ ಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರ; ಅವನೇ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯೆ, ಈ ಕ್ಷಣವೆ, ಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು; ಸಾಯುವ ತನಕ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವೇದಾಂತ. ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ನಿರ್ವಾಣ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೆಂಬ ಮರೀಚಿಕೆಯ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ತೋರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಸದಾ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗದೆಯೇ ಇರುವ ಆತ್ಮ ವನ್ನು ಜಗತ್ತೆಂಬ ತೆರೆಯು ಮುಚ್ಚಿರುವುದು. ತೆರೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆತ್ಮವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ತೆರೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಸಂತನಲ್ಲಿ ಈ ತೆರೆ ಬಹಳ ತೆಳುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ ಇದರ ಮೂಲಕ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಪಾಪಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆ ಬಹಳ ದಪ್ಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿ ಜ್ಞಾನಿಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇದ್ದರೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ತೆರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದೆಂದಿಗೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಆತ್ಮವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಆವರಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುವುದು.

ಜ್ಞಾನಿಯ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇವು: ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜ್ಞಾನಿಯು ಯಾವುದ ರಿಂದಲೂ ಬಾಧಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ. ಇದು ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದು, ವ್ಯಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲ.

ಪ್ರೀತಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇವನ್ನು ತೋರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವು. "ನಾನಲ್ಲ ನೀನು". ದಾರ್ಶನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ನೀನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನೀನು ಅವನಲ್ಲಿರುವೆ; ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ. ನಿಜವಾದ ವೇದಾಂತಿ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಅಳುಕೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೀಟವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಅವನು ಬದುಕಿರುವನು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಯಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರೆಗೂ ಅವನು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಹೀಗೆ ಅವನು ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಬ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಭಾವನೆಗೆ ಅವನು ದಾಸನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ತ್ಯಾಗದ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅವನು ನೀತಿಯ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗುವನು, ಎಲ್ಲಾ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗುವನು, ಪಂಡಿತನಾಗಲಿ, ದನವಾಗಲಿ, ನಾಯಿಯಾಗಲಿ, ಅತಿ ಹೀನವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಲಿಇವನು ಪಂಡಿತ, ಇದು ದನ, ಇದು ನಾಯಿ, ಇದು ಅಸಹ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಅವನು ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಸತ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಅವನೇ ಸುಖಿ, ಅವನೇ ಸಮದರ್ಶಿ. ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅವನು ದ್ವಂದ್ವಾತೀತನಾಗಿರುವನು. ದೇವರು ಪರಿಶುದ್ಧ. ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹವನು ದೇವರಲ್ಲಿರುವನು. ಏಸುವು ಅಬ್ರಹಾಮನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವನು. ಆದರೆ ಏಸು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತಾತ್ಮರು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಏಸು ಮಾನವಾಕೃತಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದುದು ತನ್ನ ಕರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಒಬ್ಬನು ಮುಕ್ತನಾದರೆ ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆಯಂತೆ ಆಗುವನು ಎಂದಲ್ಲ, ಅವನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವನು. ಇತರರು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಕ್ತನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವನು.

ನಾವು ದೇವರಿಂದ ಬೇರೆಯಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲವೆ? ಇದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ದೇವರು. ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ದೇವರು. ಅದು ನಿಮಗೆ ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ. ನೀವು ಅದರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಲಾರೆವೊ ಅದು. ಈಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನ್ನುವಿರಿ? ಈ ಕ್ಷಣ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ಮರುಕ್ಷಣವೆ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ಇನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವಂತಹದು. ಅದು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು, ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದು. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗುವುದು. ಆಗ ಕಳ್ಳ ಎಂದಿಗೂ ಕಳ್ಳನಾಗಿಯೇ ಇರುವನು. ಮೋಸಗಾರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮೋಸಗಾರನಾಗಿಯೇ

ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾದರೊ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರು.

ವೇದಾಂತವು ಅಸೀಮ ಸಾಗರದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಹಡಗು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೋಣಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಲ್ಲದು. ಇದರಂತೆಯೇ ವೇದಾಂತ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಾಸ್ತಿಕನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರ ಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೇದಾಂತ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಪಾರ್ಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು, ಒಬ್ಬ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮಕ್ಕಳು.

೩೨. ಆತ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ[1]

ನಾವು ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಅರಿಯಲಾರವೊ ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯ ಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅರಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆತ್ಮ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ಆತ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಸ್ವಯಂಭೂ. ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಆಗ ನೀವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತಂತೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಾರದು. ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅತೀತರಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಅಜ್ಞಾನಿ ಗಳಾಗಿರುವವರೆಗೆ ನಿಯಮವಿರುವುದು. ಜ್ಞಾನ ಬಂದೊಡನೆಯೆ ನಿಯಮವೆಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇಚ್ಛೆ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲಾರದು. ಇದು ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಚ್ಛೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ನಾನು ಮುಕ್ತ–ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ಬಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಅಮೃತತ್ವ.

೩೩. ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?[2]

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಯಾವು ದಕ್ಕೂ ಅದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುವುದು.

---

[1]C.W. Vol. VI, P. 84

[2]C.W. Vol. VI, P. 92

ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೇಶ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿವೆ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬುದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಗಿರಬಲ್ಲದು? ಕರ್ಮನಿಯಮವೇ ಒಂದು ನಿಯಮ ಜಾಲ. ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಆಗಲೇ ಮುಕ್ತರು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ, ಬಂಧನವನ್ನೂ ನಾವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಂಧನವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸುಖಗಳ ಬಂಧನವನ್ನೂ ತೊರೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ದಾಸರು; ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರು, ದೇವತೆಗಳು, ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ದಾಸರು. ದೇವರಿಗಾಗಲಿ, ದೇವತೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲಿ ದಾಸನಾದವನು ದಾಸನೇ.

ಸ್ವರ್ಗದ ಭಾವನೆ ತೊಲಗಬೇಕು. ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೆಂಬುದು ಒಂದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಭ್ರಮೆ. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವೇಳೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ಸಂತೋಷ ಇರುವ ಕಡೆ ವ್ಯಸನವೂ ಇರಬೇಕು. ಇದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಗೂ ಹೇಗೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಮುಕ್ತಿಯ ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆ. ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪಾಶದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಅದು ಸುಖವಾಗಲಿ, ದುಃಖವಾಗಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಲಿ ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಮರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜೀವನದಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಜೀವನವೆಂಬುದು ಮರಣದ ಒಂದು ಕನಸು. ಜೀವನ ಇರುವ ಕಡೆ ಮರಣ ಇರಲೇಬೇಕು. ನೀವು ಜೀವನದಿಂದ ಪಾರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮರಣದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಿರಿ.

ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತರು. ನೀವು ಆತ್ಮ, ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಜನನಮರಣಾತೀತರು, ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರು, ನಿತ್ಯಧನ್ಯರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ, ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ.

ದೇಶಕಾಲನಿಮಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಬದ್ಧ. ಆತ್ಮ ದೇಶಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತಾತೀತ. ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಹೊರತು ಆತ್ಮನಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ; ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರಾಗಿ, ನಿತ್ಯಧನ್ಯರಾಗಿ. ದೇಶಕಾಲನಿಮಿತ್ತವನ್ನೇ ನಾವು ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವುದು.

೩೪. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ [1]

ಮಾನವನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಮಹಾ ನಾಮವೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು. ಸತ್ಯವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಫಲ. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಳಗೇ ಅರಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ, ಆಕಾರ ಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ. ನಾವು ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಭ್ರಾಂತರಾಗು ವೆವು, ಹುಚ್ಚರಾಗುವೆವು ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ದ್ವಂದ್ವದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ. ನೀವು, ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರ ತಂತ್ರಗಳು ಇವೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ. ಆದರೆ ಜೋಪಾನ, ಅವು ಬಂಧನ ವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಧರ್ಮ ಒಂದು, ಆದರೆ ಅದು ಹಲವು ಬಗೆಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿ, ಆದರೆ ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಆಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಭಗವಂತನ ಜ್ಞಾನಾಮೃತವನ್ನು ಉನ್ಮತ್ತರಾಗುವವರೆಗೆ ಪಾನಮಾಡಿ. "ಸೋಹಂನಾನೇ ಅವನು" ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತವನು ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸುಖಿ. ಅನಂತಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅನಂತಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಬನ್ನಿ. ಗುಲಾಮನಾದವನು ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಹೊರಡುವನು; ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವನು.

೩೫. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ[2]

ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಹೋರಾಟ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಮರೂಪಗಳೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ, ಆದರೆ ಅಂಜಿಕೆಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನೈಜಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾದರೆ ಅಂಜಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವುವು. ನೀವು ಬದ್ಧರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಬದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಇರುವಿರಿ, ಮುಕ್ತರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತರಾಗಿಯೇ ಇರುವಿರಿ.

ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತಾವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕ ದರ್ಶನ ಅಷ್ಟೆ, ಆದರೂ ನಿಜವಲ್ಲ.

ಮುಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಣತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋದಾಗಲೆ ಅವನು ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು ತೋರುವುದು. ಕೆಳಗಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದರು ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋರಾಟ ಕೂಡ ನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಎಂಬುದನ್ನು

[1] C.W. Vol. VI, P. 82
[2] C.W. Vol. V, P. 286

ಅರಿತಾಗ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದು ಜಯಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಆದರ್ಶ. ಮರವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೇ, ಅದರ ಸಮರ್ಥನೆಯೇ ಜೀವನ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಅತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಅದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಾಗಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಜಡತೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ನಿಯಮಗಳ ಆಧಿಕ್ಯವೇ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಚಿಹ್ನೆ. ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಯಮಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಸಮಾಜದ ನಾಶ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೀವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿಯಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಜನಾಂಗವು ಸತ್ತಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದೆ. ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ ತತ್ತ್ವವನ್ನಾಗಲಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ನಿತ್ಯನಿಯಮವೆಂಬುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿತ್ಯವಾದುದು ನಿಯಮಬದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸಿದಂತೆ.

ದೇವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇರಲಾರದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಲಾರ. ಅವನಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶ ಇರಬೇಕು? ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗುವನು. ಅವನಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಮತ್ತೊಂದು ಇದ್ದಂತೆ ಆಯಿತು. ನೇಯ್ಗೆಯವನು ಒಂದು ಚೂರು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೇಯುವನು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಎಂದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಹೊರಗಿತ್ತು, ಅದು ಅವನಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ದೇವರು ಯಾವ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ? ಹೇಗೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗುವರೋ ಹಾಗೆ ದೇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಿರುವನು. ನಿಯಮವೆಂದರೆ ಇದೇ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ನಿಯಮವಿದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸುವೆವು. ಈ ನಿಯಮದ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ನಿಯಮ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವಂತಹದು, ಎಸೆದ ಕಲ್ಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಯುಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಐದು ಕೋಟಿ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಸೆದ ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿದ್ದರು? ನಿಯಮ ಎಂಬುದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೊ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಕ್ರಮೇಣ ನಿಯಮದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಕೊನೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರಾಗುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಇಡೀ ಜೀವನದ ಅನುಭವ ಇರುವುದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದದ್ದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ. ದೇವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯಾಗುವುದು.

ಈ ನಿಯಮಗಳು ನಾವು ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮ ವೇದಾಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಿಯಮದ ಭಾವನೆಯೇ ವೇದಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿಸದು. ನಿತ್ಯನಿಯಮ ಅತಿ ಭಯಾನಕವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಯಮವು ನಿತ್ಯವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ನಿತ್ಯನಿಯಮ ಬಿಗಿದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಎಸಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು? ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ನಿತ್ಯನಿಯಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಾವು ಅರಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ದೇವರೇ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆನಂದವೇ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಮಾನವ ಅಲ್ಪ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅರಸಿದಾಗ ಅವನಿಗೆಲ್ಲೊ ಅಣು ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವುದು. ಕದಿಯುವ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಾಧುವಿಗಾದಂತೆಯೇ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಎಲ್ಲೊ ಒಂದು ಕಣದಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಃಖ ದೊರಕುವುದು. ದೇವರೇ ನಿಜವಾದ ಆನಂದ. ಪ್ರೀತಿಯೇ ದೇವರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ದೇವರು. ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೂ ದೇವರಲ್ಲ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಅದು ಇದೆ, ಆದರೆ ಅವನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಮರೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಇದನ್ನು ಅರಿತೋ, ಅರಿಯದೆಯೋ, ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಬಾಳಿನ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಮೂಢನಿಗೂ ಜ್ಞಾನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ, ಮೂಢ ಅರಿಯದೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು, ಜ್ಞಾನಿ ಅರಿತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಒಂದು ಕಣದಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರದವರೆಗೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೂಢನಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಅಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆತರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ತೃಪ್ತನಾಗುವನು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜ್ಞಾನಿ ತಿಳಿಯುವನು. ಅವನು ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಬಗೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ, ಜ್ಞಾನವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜ್ಞಾನ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎರಡೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಮಾನವರು ಹೋರಾಡುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಜ್ಞಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯು ವಿದ್ಯುತ್‌ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಮೈಲಿಗಳು ದೂರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು? ನಮಗೆ ನಿಯಮವಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಿಯಮ

ವನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಶಕ್ತಿ. ಸ್ವಚ್ಛಂದರಾಗಲು ಬಯಸುವೆವು. ನೀವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಾಳಾದರೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆಯಾಗುವಿರಿ. ನಾವು ಈಗ ನಿಯಮಗಳ ಹೊರಗೆ ಇರುವೆವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ; ನಾವು ನಿಯಮಾತೀತರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸ ನಿಂತಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಯಾವ ಅವಕಾಶವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದು ಬೀಳುವ ಕಲ್ಲನ್ನು ನೋಡುವನು. ಇದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಘಟನೆ. ಇದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ಅವನು ಊಹಿಸುವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಭಾವಿಸುವನು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಯೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಆದರೆ ಅದು ಬೀಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿ, ಜಡ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಚಲನೆ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಬೀದಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಮಾನವನಾಗಿ ನನ್ನ ಮಹಿಮೆ ಇರುವುದು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ ಬೇರೆ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ನಾನೊಂದು ಯಂತ್ರವಾಗುವೆನು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಮಾತ್ರ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಚೇತನದ ಚಿಹ್ನೆ.

ವೇದಾಂತವು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆ ಸರಿ ಎನ್ನುವುದು. ಅವನು ನೋಡುವ ದೃಶ್ಯವೇನೋ ಸರಿ, ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆ ತಪ್ಪು, ಅಷ್ಟೆ. ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸ್ವತಂತ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು, ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ತಾತ್ತ್ವಿಕರಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಈಗ ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಚ್ಛೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು ಎನ್ನುವುದು. ಆಗ ನಾನು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾನು ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವೆನು. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಯಮ ಎನ್ನುವೆವು; ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಖಂಡಖಂಡವಾಗಿವೆ, ಆದಕಾರಣವೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಐದು ನಿಮಿಷ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಚ್ಛೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿತು. ಆದಕಾರಣವೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅವಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಬಹುದು. ಆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪ ಇದ್ದರೂ ಆ ಅವಧಿಯ ಆಚೆಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಏಕರೂಪತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು

ಅದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅವಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗುವುದು. ದಾರ್ಶನಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೂ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿವರಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಭಾವನೆಗಳು (ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಬದ್ಧ) ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಯುಕ್ತಿಯು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ವುದು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೂ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರು ಎಂಬು ದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ವೇದಾಂತವು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸುವುದು? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಳಗೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದು. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ.

ನಾವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೊಡನೆಯೆ ದಾಸರಾಗುವೆವು. ಯಾರೊ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು; ತತ್‌ಕ್ಷಣ ನನಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದು. ಅವನು ಆಡಿದ ಒಂದು ಮಾತು ನನ್ನನ್ನು ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಪರಮಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀಚಮೃಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಧಮಾಧಮನಾದ ಮಾನವನಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಜ್ಞಾನಿಯನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲರೊ ಅವರೇ ಮಹಾಋಷಿಗಳು. ಅವರು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ ದ್ವಂದ್ವದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಸಮತ್ವದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವರು. ದೇವರು ಪರಿಶುದ್ಧನು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ; ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಜೀವಂತ ದೇವರು. ಆ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೂಜಾವಿಧಾನವೂ, ಮಾನ ವನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಯೂ ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಮಾರ್ಗ. ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವೂ ಒಂದು ಪೂಜೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಕರ್ಮವೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯು ವುದು. ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುವುದೊ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬಾರದು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಶಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ ಪೂಜೆಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಪಿಸುವವರು ಕೂಡ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ತಾವು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಳ್ಳಿನ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಒದ್ದಂತೆ ಇದು.

ನಾವು ಬದ್ಧರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಈಗಲೇ ನಾವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಕಾಲ ಪಕ್ವವಾಗಬೇಕಷ್ಟೇ. ಅದು ಹಾಗೆಂದಾದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಮೃತಶಿಲೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಪ್ರೊಫೆಸರನನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ಅಮೃತಶಿಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಶತಶತಮಾನಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಹನ್ನೆರಡೇ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

೩೬. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ: ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಗುರಿ [1]

ಪ್ರಪಂಚದವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು, ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು, ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಮಹಾ ದುರ್ಗತಿ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕುಠಾರ ಪ್ರಾಯವಾಗುವುದು. ಯಾವುದನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠಧರ್ಮವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವೆವೋ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೋ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೋ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಧರ್ಮವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆದರ್ಶ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಒಂದೇ ಧರ್ಮವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವವಾದ ದಿವ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುದೇ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಏಕಮಾತ್ರ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಗಂತವ್ಯ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಸ್ಥಿತಿಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಲುಪುವ ಮಾರ್ಗ ಎರಡನ್ನೂ ಯೋಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಯೋಕ್ ಎಂದರೆ ಸೇರಿಸು, ಕೂಡಿಸು ಎಂಬ ಧಾತುವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಯುಜಿರ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಯೋಗ ಎಂಬ ಪದವು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವುದೇ ಯೋಗ. ಹಲವು ಯೋಗಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುವು ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ರಾಜಯೋಗ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಯೋಗ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು. ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಯೋಗಗಳು ಇವೆ. ಈ ಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆವು:

[1] C.W. Vol. V, P. 291

1. ಕರ್ಮಯೋಗ: ಕರ್ಮದ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
2. ಭಕ್ತಿಯೋಗ: ಈಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ಇಡುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
3. ರಾಜಯೋಗ: ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
4. ಜ್ಞಾನಯೋಗ: ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ದೇವರೆಂಬ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಜನರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಧರ್ಮಗಳಿರುವುದು ಅನುಕೂಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪಂಗಡಗಳಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೩೭. ವಿಶ್ವೈಕ್ಯತೆ [1]

"ಓಕ್‌ಬೀಚ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಯೂನಿಟಿ" ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 'ವಿಶ್ವೈಕ್ಯತೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಫ್ಯಾರಸಿಗಳಂತೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರ್ಚಿನವರು ತಾವೊಬ್ಬರೇ ಸತ್ಯ, ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇತರರಿಗೆಲ್ಲ ಕ್ರೈಸ್ತ ಬೋಧನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ವಂದಿಸುವರು. ದಯೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಜಗತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರ್ಚಿನೊಡನೆ ಸಂಗಮಗೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮೊದಲು ಸಹನಶೀಲರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಯಾರ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯವನೂ ದೇವರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಭಾವಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಯಾವುದೊ ಒಂದನ್ನು ನಂಬುವವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇವರ ಅಣತಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವವನು ಋಜುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವನು. ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಒಂದುಗೂಡುವುದು.

೩೮. ಸಾಧನೆ [2]

ಅಟಾವಿಸಂ (ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೋಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಹೋಲುವುದು) ಮೇಲುಗೈಯಾದರೆ ನೀನು ಅವನತಿ ಹೊಂದುವೆ. ವಿಕಾಸ ಮೇಲುಗೈಯಾದರೆ ನೀನು

[1] C.W. Vol. V, P. 293
[2] C.W. Vol. V, P. 249

ಮುಂದುವರಿಯುವೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಟಾವಿಸಂಗೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲೆ ನಾನು ಮೊದಲು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನೆರೆಯವರನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆ, ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಹದಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೃದಯ, ಯಕೃತ್ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅಟಾವಿಸಂ ಸ್ವರೂಪದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ತನ್ನಿ, ಅವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ಅವು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ವರ್ತಿಸುವುವು. ಯಕೃತ್ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ಹಸುವಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಚರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಕಠಿಣವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಒಂದು ಸಲ ಸಂಸ್ಕಾರವಾದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಕರ್ಮಸಾಗರವನ್ನೆ ಹೊರಗೆ ತನ್ನಿ. ಇದೇ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಮೇರೆಯೊಳಗೆ ಇರುವುದೊ ಅದನ್ನು ಸದಾ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೇರೊಂದು ಭಾಗವಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಅದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗುರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮನ ಬಂಧನವನ್ನು ತುಂಡರಿಸುವುದು; ಅಜ್ಞಾನದ ಕಣಿವೆಗೆ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ತರುವುದು, ಹಿಂದಿರುವುದನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವುಗಳ ಪಾಶದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ, ಇದೇ ಸಮಾಧಿಯ ಅವಸ್ಥೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಈಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯರೇ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನಾಗುವರು, ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಾಗುವರು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಡುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಜನನಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ಜನನಮರಣಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುವುದು. ನಾವೇ ಸತ್ಯವಾಗುವೆವು.

ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಶಾಂತವಾದ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಲ್ಲದ ಜೀವನ. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ದಿನ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುದಾವುದನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾಗುವುದು. ನಿನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದೆಯೆ? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಸೆಯೇ ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಹೊರಗಿನ ಬೆಳಕು ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆಯೋ

ಎಂಬಂತೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದು. ಬೆಳಕು ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದ ಕಿವಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದುವು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೊ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯ ನಮಗೆ ಬರಬಹುದು. ಶಾಂತವಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ನಾವು ಬಯ ಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಆಸೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಏನೋ ಒಂದು ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಶಾಂತವಾದ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನವನ್ನು ನೀವು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅದು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ್ಮಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಸೆಯನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ "ಮಗೂ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಬೇಕಾದರೆ ದೇವರು ದೊರಕುವನು" ಎಂದನು. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಇಬ್ಬರೂ ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಳುಗು ಎಂದನು. ಶಿಷ್ಯ ಮುಳುಗಿದ. ತಕ್ಷಣ ಗುರು ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಷ್ಯನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಒತ್ತಿಹಿಡಿದನು. ಶಿಷ್ಯನು ಉಸಿರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಬಳಲಿದ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಆತ ಹೊರಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ "ಮಗು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು?" ಎಂದನು. "ಓ! ಒಂದು ಸಲ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ! ಎಂದು ಅನಿಸಿತು" ಎಂದ. ಆಗ ಗುರು "ನಿನಗೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಆಸೆ ಇದೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಶಿಷ್ಯ "ಇಲ್ಲ" ಎಂದ. "ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಆಸೆ ಇರಬೇಕು. ಆಗ ದೇವರು ದೊರಕುವನು" ಎಂದನು.

ಯಾವುದಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬದುಕಲಾರೆವೊ ಅದು ನಮಗೆ ದೊರಕಲೇಬೇಕು. ಅದು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಏಕಾಂತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಯಾರು ಸುಖವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವರೊ ಅವರು ಒಂದು ಮೊಸಳೆ ಯನ್ನು ಮರದ ತುಂಡೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಮೂರ್ಖನಂತೆ, "ಮೊದಲು, ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಸಿ. ಅನಂತರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಬರುವುವು. "ಯಾವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವನೊ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬರುವುದು. ಅದೃಷ್ಟವು ಚಂಚಲ ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ. ಯಾರು ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿರುವರೊ ಅವರನ್ನು ಅವಳು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ಅವ ಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲವೊ ಅವರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಓಲೈಸುತ್ತಿರುವಳು. ಯಾರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡವೊ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ದೊರಕುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು

ಗೌರವಗಳೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಬರುವುವು, ಆಳಿಗೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಅವನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಿ; ಅದೊಂದೇ ಆದರ್ಶವಿರಲಿ; ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲಿನ ಆಸೆ ಉತ್ಕಟವಾಗಿರಲಿ, ತೀವ್ರವಾಗಿರಲಿ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೂ ಎಡೆ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವಿಲ್ಲದಿರಲಿ.

ಕೆಲವು ಜನರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ, ದೇಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ! ಅವರಿಗೆ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕೂ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೇ ಮನೆ ಬಿಡುವರು; ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವರು. ನೂರರಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತು ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲೇ ಸಾಯುವರು. ಹಣ ಮಾಡಿದ ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ! ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅದ್ಭುತವಾದುದು, ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಏತಕ್ಕೆ? ಇದು ಏನನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ? ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವನೊ, ಎಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವನೊ ಅದನ್ನೇ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕಾಲವಾದಾಗ ಹಣ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ! ಆದರೆ ಯಾವುದು ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೊ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವುದೊ, ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಪಾಲಿ ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡವೆ? ನಾವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಬರುವುದು ಇವು ಮಾತ್ರ; ಅವೇ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳು. ಅವು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲದ ಪರಮ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ದೇಹದೊಡನೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕು. ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಅನಂತರ ಸುಲಭವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ಕಂಡುಹಿಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೊಡಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಲಭ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು. ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ಅವರ ಪರಮಗುರಿ. ಹೋರಾಟವೇ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ. ಇವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವಿದೆ; ನಾವು ಹೋರಾಟದ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನರಕದ ಮೂಲಕವೇ. ನರಕದ ಮೂಲಕವೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮ ಹೊರಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಮೃತ್ಯುವಶವಾದಾಗ, ಸಾವಿರಾರು ವೇಳೆ ಮೃತ್ಯುವಶವಾದ ಮೇಲೆಯೂ ನೆಚ್ಚುಗೆಡದೆ ಪುನಃ ಹೋರಾಡುವುದು.

ಕೊನೆಗೆ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ತಾನು ಯಾವ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವುದು. ಆಗ ಅದು ತಾನು ಯಾವ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ತಾನು ಎಷ್ಟುಪಾಲು ಮೇಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ತನ್ನ ಆತ್ಮವೇ ಪರಮಾವಧಿ, ಮತ್ತಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆತ್ಮದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೇನಿದೆ? ಚಿನ್ನದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶವಾಗಬಲ್ಲುದೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆತ್ಮವೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಬಲ್ಲ ಪರಮ ಆದರ್ಶ. ನನ್ನ ನೈಜಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯುವುದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಗುರಿ.

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಪಾಪವೆಂಬುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸೈತಾನನಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನರಕದ ಮೂಲಕ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ. ನುಗ್ಗಿ ನಡೆಯಿರಿ ಮುಂದೆ. ಯಾವುದೋ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆ ಎಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡದಿರಿ. ನೀವು ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಿ. ಅವು ನಿಮಗೆ ಅರಿಯದ ದೇವದೂತರಂತೆ ಇದ್ದವು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಧನ್ಯವಾದ! ಸಂತೋಷಕ್ಕೂ ಧನ್ಯವಾದ! ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಏನು ಬರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪುಗಳ ಕಡೆಗೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಡಿ. ಜೀವನದ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆಂಬ ಧೂಳು ಏಳುವುದು ಸಹಜ. ಯಾರ ದೇಹವು ಈ ಧೂಳನ್ನು ಸಹಿಸದಷ್ಟು ದುರ್ಬಲವೊ ಅವರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲಿ.

ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂಬ ಈ ಒಂದು ವಜ್ರಸಂಕಲ್ಪ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕಿಂತ ನೂರುಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರಥಮ ಸಿದ್ಧತೆ.

ಇದರೊಡನೆ ಧ್ಯಾನವೂ ಇರಬೇಕು. ಧ್ಯಾನ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ. ಧ್ಯಾನವೇ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಾಧನೆ. ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಧ್ಯಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆತ್ಮವು ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ತನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಹವೇ ನಮ್ಮ ಶತ್ರು. ಆದರೂ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು? ಅದು ಅಸತ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಅದರೊಂದಿಗೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಚಿತ್ರವೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಾರದು. ಅದು ನಮಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು. ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಅತಿ ರೌದ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವೆವು. ಆ ಚಿತ್ರಕಾರನ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಹೊಗಳುವೆವು. ಅವನು ಬರೆದಿರುವುದು ದುಃಖಮಯವಾದ ಚಿತ್ರವಾದರೂ ಅವನ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವೆವು. ಅನಾಸಕ್ತಿಯೇ ಇದರ ರಹಸ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಿ.

ನಾನು ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಅರಿಯುವವರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಿಂದಲೂ ಆಸನದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸಕನು ನಿನ್ನ ಕೊರಳನ್ನು ಹಿಸುಕುತ್ತಿರುವಾಗ "ನಾನು ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿ, ನಾನು ಆತ್ಮ; ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವೂ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾರದು" ಎನ್ನಿ. ಹೀಗೆ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದಾಗ ಚಾವಟಿಯ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಡಿಸಿ. "ನಾನು ಆತ್ಮ, ನಿತ್ಯ ಧನ್ಯನಾದ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿರುವೆನು. ನಾನು ನಿತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವೆನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನನ್ನ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆ. ನಾನು ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅವೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯವಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟವಾಗಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ನಾನು ಚಿತ್ರದ ನೈಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗುತ್ತಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ಆ ಸನಾತನ ಕಲಾಕೋವಿದನ ಅನಂತಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು!" ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅವನೇ ಸರ್ವವೂ ಆಗಿರುವನು. ಆ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಆಡುತ್ತಿರುವಳು. ನಾವೆಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು. ಆಕೆಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಡುವಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ರಾಜನ ಪೋಷಾಕಿನಲ್ಲಿಡುವಳು. ಒಂದು ಸಲ ಸಾಧು ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕುವಳು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ದುರಾತ್ಮನ ವೇಷ ಹಾಕುವಳು. ಜಗನ್ಮಯಿಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲು ನಾವು ಹಲವು ವೇಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು.

ಮಗು ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕರೆದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಟ ಮಗಿದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಓಡುವುದು. ಆಗ ಅವಳು ಬರಬೇಡ ಎಂದರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಟ ಮುಗಿಯಿತು ಎನ್ನುವ ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ ನಾವು ತಾಯಿಯೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾತರರಾಗುವೆವು. ಆಗ ನಾವು ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೀರ್ತಿ ಯಶಸ್ಸು ಈ ಜೀವನದ ಸುಖ ಮತ್ತು ವೈಭವಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜಯಗಳುಇವುಗಳಾವುವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನವೇ ಒಂದು ನಾಟಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು.

ತುದಿಮೊದಲಿಲ್ಲದ, ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಅನಂತ ನೃತ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಆಟ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಆಗ ಹೇಳುವೆವು.

೩೯. ನಾರದ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳು [1]

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಾಂತರ

೧

೧. ಭಕ್ತಿಯು ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಇಡುವ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರೇಮ.

೨. ಭಕ್ತಿಯು ಅಮೃತಸ್ವರೂಪವಾದುದು.

೩. ಅದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಿದ್ಧನಾಗುವನು, ಅಮೃತನಾಗುವನು, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತನಾಗುವನು.

೪. ಅದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅವನು ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

೫. ಅದನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ, ಭಗವದ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾಗುವನು, ಸ್ತಬ್ಧನಾಗುವನು, ಆತ್ಮಾರಾಮನಾಗುವನು.

೬. ಅದು ಕಾಮನೆಯ ರೂಪವಾದುದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಿರೋಧ ರೂಪವಾದದ್ದು.

೭. ಸಂನ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ವೈದಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.

೮. ಆ ಭಕ್ತ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವನು, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸುವನು.

೯. ಅವನು ಅನ್ಯ ಆಶ್ರಯಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

೧೦. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಕ್ತಿ ದೃಢವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

೧೧. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪತಿತರಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ.

೧೨. ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢವಾದ ಮೇಲೆ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಜಿಸುವನು, ಶರೀರಧಾರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವನು.

೧೩. ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವು ವಿವರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಾರದರು ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಕಾಯೇನ, ವಾಚಾ, ಮನಸಾ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನಿಗೆ

[1] C.W. Vol. VI, P. 150

ಅರ್ಪಿಸುವುದು. ಅವನನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮರೆತರೂ ಭಕ್ತನು ಪರಮ ವ್ಯಾಕುಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವನು. ಆಗ ಪರಮಪ್ರೇಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಯಬೇಕು.

೧೪. ವ್ರಜಗೋಪಿಯರಿಗೆ (ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ) ಇದ್ದ ಪ್ರೇಮದಂತೆ.

೧೫. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯತಮನೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆತಿರಲಿಲ್ಲ.

೧೬. ಹಾಗೆ ಮರೆತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಜಾರೆಯರಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೭. ಅದೇ (ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೀತಿಯೇ) ಪರಮಾದರ್ಶ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಸ್ವಭಾವವಿಲ್ಲ.

೨

೧. ಭಕ್ತಿಯು, ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಯೋಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕತರವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಭಕ್ತಿಯೇ ಫಲರೂಪವಾದುದು, ಭಕ್ತಿಯೇ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯ.

೨. ಆಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅರಿತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತರೆ ಅಥವಾ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮಪ್ರೇಮ ದೊರಕಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಭಕ್ತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

೩

೧. ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು;

೨. ಯಾರಿಗೆ ಆ ಭಕ್ತಿ ಬೇಕೊ ಅವರು ವಿಷಯತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಗತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೩. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಅವರು ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

೪. ಎಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಾಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೊ, ಎಲ್ಲಿ ಅವನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರೊ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

೫. ಭಕ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಮಹಾತ್ಮರ ಕೃಪೆ.

೬. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭ; ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

೭. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವರು.

೮. ಭಗವಂತನಿಗೂ ಅವನ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ.

೯. ಆದಕಾರಣ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರಸಿ.

೧೦. ದುಸ್ಸಂಗವನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

೧೧. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದಲೇ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಮೋಹ ಮದ ಬುದ್ಧಿನಾಶ ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ವನಾಶ.

೧೨. ಅದು ಮೊದಲು ಅಲೆಯಂತೆ ಎದ್ದರೂ, ದುಸ್ಸಂಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಾಗರದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

೧೩. ಯಾರು ಮೋಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಮಹಾನುಭಾವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಮಲರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರೋ ಲೋಕಬಂಧನಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವರೋ, ತ್ರಿಗುಣಗಳಿಗೆ ಅತೀತರಾಗಿರುವರೋ, ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಅವರು ಮಾಯೆಯನ್ನೂ ದಾಟುವರು.

೧೪. ಯಾರು ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೊ, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೊ, ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೊ, ಯಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಜಿಸುವರೊ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೇವಲವಾದ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಅನುರಾಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

೧೫. ಅವನು (ಮಾಯೆಯನ್ನು) ದಾಟುತ್ತಾನೆ. ಇತರರನ್ನೂ ದಾಟಿಸುತ್ತಾನೆ.

೪

೧. ಪ್ರೇಮವು ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದುದು.

೨. ಮೂಗ ತಾನು ರುಚಿ ನೋಡಿರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆದರೆ ಅವನ ಸನ್ನೆಗಳು ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುವೊ, ಹಾಗೆಯೇ ಪರಮಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅವನ ಜೀವನವೇ ಅದನ್ನು ನಿದರ್ಶಿಸುವುದು.

೩. ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಕಾಶವಾಗುವುದು.

೪. ಆ ಪರಮಪ್ರೇಮವು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದುದು, ಕಾಮನೆಗಳಿಲ್ಲದುದು, ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದುದು, ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದುದು, ಅನುಭವರೂಪವಾದುದು.

೫. ಪರಮಪ್ರೇಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ, ಅದನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಓದುವನು, ಅದರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುವನು, ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವನು, ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಿಂತಿಸುವನು.

೬. ಗುಣಭೇದದಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿಭೇದದಿಂದ ಈ ಪ್ರೇಮವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

೭. ಗುಣಭೇದವೆಂದರೆ, ತಮಸ್ಸು, ರಜಸ್ಸು, ಸತ್ತ್ವಗುಣಗಳು, ಸ್ಥಿತಿಭೇದವೆಂದರೆ ಆರ್ತ, ಅರ್ಥಾರ್ಥಿ, ಜಿಜ್ಞಾಸು, ಜ್ಞಾನಿ.

೮. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಿನದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದುದು.

೯. ಭಕ್ತಿಯು ಉಪಾಸನೆಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ.

೧೦. ಇದು ಸ್ವಯಂಪ್ರಮಾಣರೂಪವಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

೧೧. ಇದು ಶಾಂತಿರೂಪವಾದುದು, ಪರಮಾನಂದರೂಪವಾದುದು.

೧೨. ಭಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

೧೩. ಕಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು, ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಹದನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೈರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

೧೪. ಅಹಂಭಾವ, ಡಂಭ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

೧೫. ಆ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು, ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

೧೬. ಭಕ್ತಿ, ಭಕ್ತ, ಭಗವಾನ್ ಎಂದು ತ್ರಿರೂಪವಾಗಿರುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಿ ನಿತ್ಯದಾಸನಂತೆ, ನಿತ್ಯಕಾಂತೆಯಂತೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನೇ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಜಿಸಬೇಕು.

೫

೧. ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರು.

೨. ಅವರು ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವನ್ನು ಇತರರೊಡನೆ ಗದ್ಗದ ಕಂಠದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸುಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸತ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿರುವರು.

೩. ಯಾವಾಗ ಭಕ್ತನು ದೇವರನ್ನು ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುವನೊ ಆಗ, ಅವನ ಪಿತೃಗಳು ಸಂತೋಷಪಡುವರು, ದೇವತೆಗಳು ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವರು, ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಒಬ್ಬ ರಕ್ಷಕ ದೊರೆಯುವನು.

೪. ಅಂತಹ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಲಿಂಗ ವಿದ್ಯಾ ಕುಲ ರೂಪ ಧನ ಕ್ರಿಯಾಭೇದಗಳಿಲ್ಲ.

೫. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿದವರು.

೬. ವಾದಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

೭. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಯಾವ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೮. ಭಕ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೯. ಸುಖ ದುಃಖ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಜಿಸ ಬೇಕು. ಕ್ಷಣಾರ್ಧವನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಕೂಡದು.

೧೦. ಅಹಿಂಸೆ ಸತ್ಯ ಶೌಚ ದಯೆ ಆಸ್ತಿಕ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಬೇಕು.

೧೧. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವಭಾವಗಳಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಭಜಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಭಜಿಸಿದಾಗ ಭಗವಂತನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುವನು.

೧೨. ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

೧೩. ಪ್ರಪಂಚದ ಟೀಕೆಗೆ ಮನಗೊಡದೆ, ಪುರಾತನ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಭಗವದ್ ಭಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿರುವೆವು.

೪೦. ಭಕ್ತಿ [1]

ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆತ್ತವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ದೇವರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ನೀತಿವಂತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ದ್ವೈತಿಗಳು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದು ಹೇಗೆ? ಚಾವಟಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದರೇನೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಗಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯೊಂದು ನೈತಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಮಾನವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಅವರು ಅನೀತಿವಂತರು, ನೀತಿವಂತರಾಗಿರಲಾರರು ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಚಾವಟಿ ಏಟಿನ ಅಂಜಿಕೆಯು ಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅನೀತಿವಂತರನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವುದು.

ನೀವೆಲ್ಲ ದೇವರೊಬ್ಬನಿರುವನು, ಅವನು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಎನ್ನುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಕಾಣುವುದು? ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ನೀವು ಆಕಾಶವನ್ನೊ, ಬಯಲನ್ನೊ, ಸಾಗರವನ್ನೊ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಿರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ದೇವರ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿತ್ವದ ಭಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ, ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ಏನು ತಾನೆ ಗೊತ್ತಿದೆ? ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ. ನೀವು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಸ್ತಿಕರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ 'ಆಸ್ತಿಕರು' ಎಂಬುದು ಬರಿಯ ಅಕ್ಷರಗಳ ಗುಂಪು ಅಷ್ಟೇ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಶಕ್ತಿಯೇ ಧರ್ಮ. ಅದು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಅಲ್ಲ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನಾಗಿರುವಿರೋ, ಏನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರೋ ಅದು ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮ.

ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಮಾಯೆಯ ತೆರೆಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಸಗುಣ ದೈವವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಾವು ಅವನನ್ನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಸಾಕಾರದಂತೆ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆತ್ಮನನ್ನು ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿಯುವವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ಹೇಗೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನೆರಳು ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆ ನೆರಳಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ರೂಪವೆ, ಆತ್ಮವು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ವಿಷಯೀಕರಿಸುವ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಸಗುಣ ದೇವರು. ಆತ್ಮವು ನಿತ್ಯಸಾಕ್ಷಿ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

[1] C.W. Vol. V, P. 265

ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಈ ವಿಶ್ವ, ದ್ರವ್ಯ ಮುಂತಾದುವು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ದುರ್ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಆತ್ಮನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬಾಹ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಸಗುಣ ದೇವರು. ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪುರುಷನಿಗೆ ಈ ಅನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪುರುಷನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಅನುಭವ ಬಂದಾಗ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿಯುವನು. ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮವು ತನ್ನನ್ನು ಅರಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆಯೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ಆಗ ಆತ್ಮವು ಅನಾಸಕ್ತವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಇಂತಹ ಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನು ಸಗುಣ ದೇವರಂತೆಯೇ ಆಗುವನು. ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ, ಬ್ರಹ್ಮವೆ ತಾನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಅರಿತಿರುವನು. ತಾನೇ ಸಗುಣ ದೇವರಂತೆ ರೂಪಧಾರಣ ಮಾಡುವನು. ಇದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಜರುಗಳು ಕೂಡ ಗೊಂಬೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಡುವಂತೆ.

ಕೆಲವು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಇತರ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವುವು. ಈ ವಿಶ್ವವೇ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಾಪ ದುಃಖ ಮರಣ ಇವು ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಭಯಾನಕ. ದೇವರೊಬ್ಬನಿರುವನು, ನೀನು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮ, ನೋವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವು. ಇತರ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವುವು. ಬಂಧನದ ಸರಪಳಿಯ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳಚುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಸಗುಣ ದೇವರು.

"ದೇವರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊ, ಅದನ್ನು ಕೊಡು, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು, ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡು, ನನ್ನ ತಲೆನೋವನ್ನು ಗುಣ ಮಾಡು." ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಕೆಳಗಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಕರ್ಮಗಳು. ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೇಹದ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇತರ ಬಯಕೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ? ಭಕ್ತಿ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅದು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು. ಸ್ವರ್ಗವೆಂದರೆ ಅತಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಭೋಗವಿರುವ ಸ್ಥಳವಷ್ಟೆ. ಅದೇ ಹೇಗೆ ದೇವರಾಗಬಲ್ಲದು?

ಮೂರ್ಖರು ಮಾತ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಕಾತರರಾಗಿರುವವರು. ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಮಾಡುವುದು ಇವು ಸುಲಭ. ಆಧುನಿಕ ತಾತ್ತ್ವಿಕರು ಈ ಹಿತವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಧರ್ಮದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಎನ್ನುವರು. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ. ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣವಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಜೀವನ ಇರುವುದು,

ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು ಮೃತ್ಯು ಸಮಾನ. ಈ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಂದು ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಬಹುದು. ನಾವು ನಿಜವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಬೇಕು.

ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಮತವಾಗಿರುವುದೋ, ಅಡಿಗೆಯ ಪಾತ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇವರಾಗಿರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಾರಿರಿ. ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಅಲ್ಪ ಭೇದಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಬಾಯಿಮಾತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಗಳು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿ ದಾಗಲೇ ಮನಸ್ತಾಪಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹಳಿಯುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇತರರಲ್ಲಿರುವ ಹೀನಗುಣಗಳೊಡನೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆನು. ಇತರರನ್ನು ಅಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ.

ನನ್ನದೇ ಸರಿ ಎಂಬ ಮತಭ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಹರಡ ಬಹುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು.

ಮೊದಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ, ಅನಂತರ ಇತರ ಭಾವನೆಗಳು ಅವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ದಾನವೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅವು ಜೀವಿಯನ್ನು ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವುವು. ಎರಡನೆಯದೆ ಲೌಕಿಕ ವಿದ್ಯೆ. ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದು. ಅನಂತರವೇ ಪ್ರಾಣದಾನ; ನಾಲ್ಕನೆಯದೆ ಅನ್ನದಾನ.

ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ದೇಹ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನು? ಸಾಧು ಸಂಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದಾಗ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಂಬಾಕಿನ ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಕೂಡ ಧ್ಯಾನಕ್ಕಿಂತ ಲಕ್ಷಪಾಲು ಅಧಿಕ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವ ಸಮಯವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಂಬಾಕಿನ ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಬಲ್ಲರೊ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಾಲವಾದ, ಮುಂದುವರಿದ, ಮಾನವರು ಅಷ್ಟೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲಾರರು. ಹಲವರು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಕ್ತ ಜೀವಿಗಳಾಗ ಬಹುದು. ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ಕನಸಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಿಜ ಎಂದು ಅವನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಯಾರಿಗೆ? ಆದರೆ ಅವರು

ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮಿಥ್ಯ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಮೇಲು? ಅವರು ಬೋಧಿಸುವುದಾದರೂ ಏನು? ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನ ಪಾಪದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೆ ದೃಢಕಾಯರಾದ ಆಚಾರ್ಯರ ದೇಹಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಲವು ರೋಗಗಳು ತಾಕುವುವು. ಅವರು ಅಪೂರ್ಣರಾದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೂ ಅವು ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುವು. ಅನಂತರ ಅವರು ಪತಿತರಾಗುವರು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಆಚಾರ್ಯನಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಆಚಾರ್ಯನಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಾಗುವುದು ಸುಲಭ. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನವೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಇದು ಕನಸು ಎಂದು ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಅವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೋ ಅವನೇ ಆಚಾರ್ಯ. ಆಚಾರ್ಯನ ದೇಹ ಇತರರ ದೇಹದಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಆ ದೇಹವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾ ದರೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅವರದು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ದೇಹ, ಅತಿ ನಿಕಟ ಆನಂದ ವನ್ನು ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ದುಃಖವನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರು ಅಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರು.

ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಜಯಿಸುವವನು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಎಲ್ಲಾ ಜಯಕ್ಕೂ ಮೂಲ.

ನದಿಯಾದ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚೈತನ್ಯನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದಷ್ಟು ಮಹಾಭಾವ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಒಂದು ಶಕ್ತಿ. ಇದನ್ನೊ ಅದನ್ನೊ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅವರೊಂದು ಶಕ್ತಿ. ಈಗಲೂ ಅವರು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರು, ಜೊತೆಗೆ ಆಚಾರ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

೪೧. ಭಕ್ತಿಯೋಗ [1]

ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಭಕ್ತಿಭಾವದ ಮಾರ್ಗ. ಇದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಈ

[1] C.W. Vol. VI, P. 90

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮವೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಈ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜಿಕೆ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ತಂದೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಮೂರನೆಯದರಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಮಾತೃಭಾವನೆಯಿಂದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದೇ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ. ಅಹೇತುಕ ಪ್ರೇಮ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು. ಐದನೆಯದೇ ದಿವ್ಯ ಐಕ್ಯತೆ; ಅದು ಅತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗುಣರೊ ಹಾಗೆಯೇ ದೇವರೂ ಕೂಡ ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗುಣ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮೊದಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಗಳು. ಭಗವನ್ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಮಂತ್ರ ಎಂದರೆ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಜಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಬೀಜಾಕ್ಷರ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಎನ್ನುವುದು.

ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಬರಿಯ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲ, ಸ್ವಯಂ ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿರುವುವು. ಅವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುವು. ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ, ಯಾವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯ ಪಲ್ಲವಿಯೇ 'ನೀವು ಆಲೋಚಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವಿರಿ' ಎಂಬುದು.

ಸಮಾಧಿಯ ಅನಂತರ ಭಕ್ತನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಬರುವನು. ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಜಪ ಇವು ಆದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಬರುವುದು. ಅನಂತರ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಾಮ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಂತನ.

ಯಾವ ಭಗವಂತ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾಗಿರುವನೋ ತಂದೆಯಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ನಮ್ಮ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ.

"ತಂದೆಯಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಕರೆದೊಯ್ಯಿ. ನನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಡ. ನನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೇಡ. ಸೌಂದರ್ಯ ಬೇಡ. ಇಹಲೋಕ ಬೇಡ. ಪರಲೋಕ ಬೇಡ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗುವೆನು, ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ನೀನೇ ನನ್ನ ಆಶ್ರಯವಾಗು. ನೀನೇ ನನ್ನ ತಂದೆ, ನನ್ನ ತಾಯಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಸಖಿ. ವಿಶ್ವದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವವನು ನೀನು, ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅಲ್ಪ ಭಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡು. ನಮ್ಮನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ, ನಿನ್ನಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಅಗಲದೆ ಇರುವೆ, ಅನುಗಾಲವೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿರುವೆ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ.

ಭಗವತ್‌ಪ್ರೇಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಅದೊಂದೇ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ನಿಂತ ಮೇಲೆ, ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು.

ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಅಮೃತತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ; ತಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಗೆ ಹೋಗಿ.

೪೨. ಗುರಿ [1]

ದ್ವೈತವು ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಇವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಈಶ್ವರನ ಅಧೀನ. ಶುದ್ಧ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂತಿಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಜಗತ್ತು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಹೋಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸನಾತನವಾಗಿರುವುದೇ ಬ್ರಹ್ಮ.

ಅದ್ವೈತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಂತ ಮತ್ತು ಅನಂತಗಳೆರಡೂ ಬರಿಯ ಪದಗಳು. ಜಗತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇರುವುದೇ ಭೇದಭಾವದಿಂದ. ಭಿನ್ನತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ.

ದೇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ? ಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವ ದೇವರು ಅಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ? ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ ತರ್ಕಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಯುಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಚೆ ಯುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತ. ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಇವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಗುರಿಗೆ ಸಾಧನವಾಯಿತು. ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧನ ಇಲ್ಲದೆ ಗುರಿ ದೊರಕಲಾರದು ಎಂಬಂತೆ ಆಯಿತು. ಆಶ್ರಿತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿಂದ, ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು.

೪೩. ಜೀವ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ [2]

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಆಕಾರವಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೇ ಆಕಾರವಿದೆ. ನೀವು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಿರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ದೇಶ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು. ಆತ್ಮವು ದೇಶಾತೀತ, ದೇಶವು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಆತ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಆಕಾರವು ಕಾಲ ದೇಶಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ, ಕಾಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾಲ ದೇಶಗಳು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಆತ್ಮ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ.

---

[1] C.W. Vol. VI, P. 94

[2] C.W. Vol. VI, P. 93

ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ನಮಗಿರುವ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಪಾರ್ಸಿ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ.

ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವುದೇ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಪುರಾತನ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯ ಹಂತವೇ ದೇವರು. ಅನಂತರವೇ ದೊರೆಯ ಪೂಜೆ. ಸ್ವರ್ಗ ದಲ್ಲಿ ದೇವರಿರುವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಬಹಳ ಅನಾಗರಿಕ.

ಈ ಜೀವನವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು ಎಂಬುದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಜನನದ ಭಾವನೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಮರಣದ ಭಾವನೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

೪೪. ವಿಶ್ವ ಮತ್ತು ಜೀವ [1]

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬೀಜಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲವಿದ್ದು ಅನಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪೃಥ್ವಿ ಒಂದು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀಹಾರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಂದು ತಣ್ಣಗಾಗಿ ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ನೀಹಾರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದೇ ಮಾನವನ ಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ; ವಿಶ್ವದ ಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ; ಜೀವನದ ಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾಸವೂ ಒಂದು ಸಂಕೋಚನ (Involution) ದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಮರವೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ಪ್ರೋಟೋಪ್ಲಾಸಮ್ಮದಲ್ಲಿರುವನು. ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅವ್ಯಕ್ತದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದೂ ಕಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ವಿಕಾಸ ಎಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಆಕಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾಸದ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದು ಸಂಕೋಚನ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವು ದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಅವ್ಯಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಕಡೆಗೆ ಪುನಃ ಅದು ಅವ್ಯಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಜೀವನ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಬೇಕು. ಅದು ಜನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಕ್ಷಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾಶವಾಗಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಸಸ್ಯಜೀವನವಾಗುವುದು. ಈ ಸಸ್ಯಜೀವನವೆಂಬುದನ್ನು ಜೀವನದ ಅನಂತ ಸರಪಳಿಯ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಟೋಪ್ಲಾಸಮ್, ಅಂತ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾನವನಿರುವನು. ಮನುಷ್ಯನು ಆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು

[1] C.W. Vol. V, P. 255

ಕೊಂಡಿ. ಹಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಸಸ್ಯಗಳು, ಈ ಸರಪಳಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಂಡಿಗಳು. ಈಗ ಜೀವನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಇಡೀ ಜೀವನದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾಸವೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಯಾವುದೋ ಒಂದರ ವಿಕಾಸ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ವಿಕಾಸವು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಚೈತನ್ಯ ಅಲ್ಲವೆ? ವಿಕಾಸವಾದಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವುದು ಚೈತನ್ಯ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದೇ ಕಾರಣವೂ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯಲ್ಲೂ ಅದು ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಕೋಚನಗೊಂಡಿರುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಚೈತನ್ಯದ ಮೊತ್ತವೆಲ್ಲ ಮೊದಲು ಸಂಕೋಚನಗೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಅದು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವನ್ನೇ ನಾವು ದೇವರು ಎನ್ನುವುದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುವಂತೆ ನಾವು ಬಂದುದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ, ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿಗೇ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು; ಆದರೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅನಂತ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಲಾರಿರಿ.

ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು? ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮದ ವಲಯದೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರಬಲ್ಲವು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಾಚೆ ಸಂಯೋಗ ಅಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ; ಇವುಗಳಾಚೆ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೊ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೊ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವೂ ಅಲ್ಲ; ಆದಕಾರಣ ಅದು ನಿತ್ಯಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅದು ಆಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದೊಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸಾಯಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವು ಎಂದರೆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮರಳುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಶವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಹುಟ್ಟಲೂ ಆಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನನಮರಣಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಆವಿರ್ಭಾವ

ಗಳು. ಆದಕಾರಣ ಆತ್ಮವು ಜನನಮರಣಾತೀತ. ನೀವು ಎಂದೂ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಂದೂ ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಜನನಮರಣಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುವು.

ಅದ್ವೈತವು ಇರುವುದೊಂದೇ ಜಗತ್ತು ಎನ್ನುವುದು. ಸ್ಥೂಲವೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೋ ಅದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳೆರಡೂ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುವು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು. ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೊ ಅದೇ ವ್ಯಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆವು. ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಸತ್ಯವೊ ಅದೇ ವಿಶ್ವಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲ, ಅವು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುವು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾವನೆಯೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತುವಿನ ಮೊತ್ತ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿರುವೆವು. ಆವಿರ್ಭಾವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವೆವು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ನಾವು ಸಮಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಷ್ಟೂ ದುಃಖಿಗಳಾಗುವೆವು. ಆದಕಾರಣ ಅದ್ವೈತವೇ ನೀತಿಗೆ ತಳಹದಿ.

೪೫. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ [1]

ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೇ ಧರ್ಮ; ಅದನ್ನು ದ್ರವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅದನ್ನು ತಾನೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಏಸುವು ಮಾನವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ತನೆಂದು ನಂಬುವರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ (ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ) ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಇದೇ ದಾರಿ ಎಂದು ನಂಬುವಿರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೂ ಮುಕ್ತಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ತೋಚಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬಬಹುದು ಅಥವಾ ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ನಂಬದೇ ಇರಬಹುದು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಎಂದು ನಂಬುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗುವುದು? ಮೋಸೆಸ್ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡ ಎಂದು ನಂಬುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದು? ಹೀಗೆ ನಂಬುವುದರಿಂದ ಮೋಸೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಅವನು ಊಟಮಾಡಿದ ಎಂದು ನಂಬಿದರೆ ಸಾಕು, ನೀವು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾದವು ಮತ್ತೊಂದರಷ್ಟೇ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವಾದ ಸರಣಿಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಹಿಂದಿನವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನ. ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮೋಸೆಸ್ ಮುಂತಾದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[1] C.W. Vol. VI, P. 98

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವವಿದೆ. ಅವನು ಆ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುರು ಹೇಳಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ನೀವು ಯಾವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ನಿಮಗೆ ಅದನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲವನಾಗಿರ ಬೇಕು. ನೀವು ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಕೂಡದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅವನ ಮಾರ್ಗ, ನಿಮ್ಮದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವನು ಅನುಸರಿಸಕೂಡದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ, ಅವನದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೀವು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಆ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು, ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಕದಲಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವೇ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡು ವರು, ಭೌತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ. ಅದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸತ್ಯ. ಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು; ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ; ನಿರ್ವಿಕಾರಿ, ಸನಾತನ. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ದ್ರವ್ಯವಾಗಲಾರದು; ದ್ರವ್ಯವು ಆತ್ಮವಾಗಲಾರದು.

ಆತ್ಮವು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಅದು ಸುಮ್ಮನೆಯೇ ಇರುವುದು; ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನೀವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕೃತಿ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಅದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ. ತನ್ನ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಅದು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೋ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅತೀತರಾಗಿ ಹೋಗುವರು. ಪ್ರಕೃತಿ ಇನ್ನು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮದಿಂದ ಪಾರಾಗುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರ ಸಮಾಜ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಸಮಾಜಗಳೆಲ್ಲ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ನೀವು ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೊಡನೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ

ದ್ವೇಷಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಒಳಿತು ಎಂದರೆ ಪರಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯತನ ಇರಬೇಕು; ಕೃತಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂಥ ಕಾನೂನುಗಳು ಕಾನೂನುಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ನಿಯಮವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮೀರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಗಳು ಎಂದು ತೋರುವಂಥವನ್ನು ನಾವು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದೇ ಅವು ನಿಯಮಗಳೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ನಿಯಮವೋ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನೀವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಏಳದಂತೆ ಅದುಮಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಸ್ಪ್ರಿಂಗನ್ನು ಅದುಮಿದಂತೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅವಕಾಶ ದೊರೆತೊಡನೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊರಚಿಮ್ಮುವುದು. ಆಗ ಕ್ಷಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು.

ತೊಲದಷ್ಟು ಸುಖವು ಅನಂತರ ಸೇರಿನಷ್ಟು ದುಃಖವನ್ನು ತರುವುದು. ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಮೊದಲು ಸುಖದಂತೆ ತೋರುವುದು; ಅನಂತರ ದುಃಖದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಒಂದು ಸಂವೇದನೆ ನಿಂತೊಡನೆ ಬೇರೆ ಸಂವೇದನೆ ಮೊದಲಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಎರಡು ಅಥವಾ ನೂರಾರು ಆಲೋಚನೆ ಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರಬಲ್ಲವು.

ಮನಸ್ಸು ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಚಲಿಸುವುದು. ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿ. ಮೊದಲ ಆಲೋಚನೆ ಶಬ್ದ. ಶಬ್ದದ ನಂತರ ಆಕಾರ. ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬೇಕಾ ದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಿಯೆಯೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

೪೬. ವಿಕಾಸ ವಾದ [1]

ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಇವು ಈ ವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ, ಪುನಃ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ಆಧುನಿಕರಿಗೆ ವಿಕಾಸ ವಾದವಿದೆ; ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಯೋಗಿಗಳ ವಿಕಾಸವಾದದ ವಿವರಣೆಯು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಎಂದು ತೋರುವುದು. "ಜಾತ್ಯಂತರ ಪರಿಣಾಮವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ಆಗುವುದು." ನಾವು ಒಂದು ಜೀವಜಾತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು

[1] C.W. Vol. V, P. 277

ಜೀವಜಾತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವೆವು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನೇ ಈಗ ಇರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜೀವಿ ಎಂಬುದೇ ಮೂಲ ಭಾವನೆ. ಪತಂಜಲಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪೂರೈಕೆ ಎಂಬುದು ಕೃಷಿಕನು ನೀರು ಹಾಯಿಸುವಂತೆ ಎನ್ನುವನು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇರುವ ಆತಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವು ತಾನಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ದುಃಖವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆತಂಕ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡೆದು ಹಾಕಬಹುದು. ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸ್ವಭಾವತಃ ವಸ್ತುಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತಹವುಗಳು. ಪ್ರಚೋದನೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವಾನುಭವ ಆಗಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಹುದುಗಿದೆ. ಈ ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ದೊರಕುವುದೊ ಅದು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಕೇವಲ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲ್ಪಿಸಬಲ್ಲವು. ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಹೋರಾಟ, ಪಾಪ ಇವು ವಿಕಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆದವುಗಳಲ್ಲ. ಇವು ವಿಕಾಸದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆತಂಕಗಳು. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಮಾನವ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ದೇವರಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೇ ದೇವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆ ಭಯಾನಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಭಾವನೆಗಿಂತ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಆಶಾದಾಯಕವಾದುದು. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಓದಿದಂತೆಲ್ಲ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಭಾವನೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವನು ಮಾನವನೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲಾರ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು. ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುದ್ಧವೂ ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದೆ. ಜನರು ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದುವ ಕಾಲ ಬರುವುದು. ಆಗ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಕಾರ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಕಾರಣವೂ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ವಿಚಾರಶೀಲರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂತಹ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪತಂಜಲಿಯದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಹರಡುವುವು! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದುರಾತ್ಮನೂ ತಾನು ದುರಾತ್ಮನಾಗಲು ಒಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯ ಚೀಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ) ಕಳ್ಳತನ ಖೂನಿ ಇವನ್ನು ಮಾಡುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಸಮಾಜ ಅವರ ಉಪಟಳದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಎಂದು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿರುವೆನು. ವಾತಾವರಣವು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಆತಂಕವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅದು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಭಯಾನಕ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ಎಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವನೊ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು

ಜನರನ್ನು ಅವನು ಆಚೆಗೆ ದಬ್ಬುವನು ಎಂಬುದು. ಎಂದರೆ ಇದೊಂದು ಮಹಾಪಾತಕ ವಾಯಿತು. ಯಾವುದು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಹಲವರನ್ನು ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳುವುದೊ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು, ಇದು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲ, ಇದು ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದ ಒಂದು ಅಂಶ ವಲ್ಲ ಎನ್ನುವನು ಪತಂಜಲಿ. ನಮ್ಮ ಅಸಹನೆಯೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಾಳ್ಮೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ನಾಟಕಶಾಲೆಯೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನಿ, ಎಲ್ಲೊ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಇತರರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವರು. ಅದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಗಾಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೆ. ನಮಗೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಹೋರಾಟಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೂ ನಾವು ಹೋರಾಡುವೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿರುವುದೇ ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ. ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಆತುರ. ಶಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಕಾರಣ.

೪೭. ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ [1]

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾದ ಘಟನೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು, ದೇವರ ಸೌಂದರ್ಯ–ಶಕ್ತಿ–ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತೋರುವ ಒಂದು ಬಾಲಪಾಠದಂತೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದ ಮತ್ತು ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ತರ್ಕಬದ್ಧವೂ ಅಲ್ಲ. ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೇವರನ್ನು ಸರ್ವಶಕ್ತ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸೃಷ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದರೂ, ಸೃಷ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನೆಂಬುದು ಅವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನೂ ತೋರುವುದು. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದರೆ, ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ, ರಚನಾಕ್ರಮವಾಗಲೀ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ ರಚನಾಕ್ರಮವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ.

[1] C.W. Vol. VI, P. 97

ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚವು ಮಾನವನ ಮಿತವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಪರಿಣಾಮ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತಾಗ, ನಮಗೆ ಈಗ ಕಾಣಿಸುವಂತಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ, ದ್ರವ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗುವುವು.

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಶ್ವವು ದೇವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ, ಅದು ಮಾನವನನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಅದು ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾನವನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೆ ಹೊರತು ದೇವರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇರಬಲ್ಲದು? ಅವನು ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಯಿತು; ಅವನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತಂದಂತೆ ಆಯಿತು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲದೆ ದಾಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮಿತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು. ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿದರೂ, ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೀವು ದಾಟಲಾರಿರಿ ಎಂಬ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದು. ನಿಮಗೆ ಆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಆ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ನಿಮ್ಮ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇತುವೆಯ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ನೀವು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಾರಿರಿ ಎಂಬ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದು. ಸೇತುವೆ ನಿಮ್ಮ ಪೌರುಷದ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲ. ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ.

ದ್ವೈತ ಅದ್ವೈತಗಳೆರಡೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಾಹ್ಯ ವ್ಯಕ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ದ್ವೈತಿಗಳು ತಂದೆ ಮಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದರೆ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಅವರು ಒಂದೇ ಎನ್ನುವರು. ಆವಿರ್ಭಾವದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ದ್ವೈತವಿದೆ. ಅದ್ವೈತವೇ ನಿಜವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾರ.

ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತ್ಯಾಗಭಾವನೆಯು ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

೪೮. ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ [1]

ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಸ್ಥಾನವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಈಶ್ವರನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೊತ್ತ. ಆದರೂ ಅವನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜೀವಕಣಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ದೇಹವೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಮಷ್ಟಿಯೇ ದೇವರು, ವ್ಯಷ್ಟಿಯೇ ಜೀವ. ಈಶ್ವರ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಜೀವಿಗಳು ಇರಬೇಕು; ದೇಹವಿರಬೇಕಾದರೆ ಜೀವಕಣಗಳು (cells) ಇರಬೇಕಾದಂತೆ. ಜೀವ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆಯೇ ಇರುವುವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಪುಣ್ಯ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಮಷ್ಟಿಯಾದ ಈಶ್ವರ ಮಂಗಳಮಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಮಷ್ಟಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸ್ವತಸ್ಸಿದ್ಧವಾದುವು. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಚರ್ಚೆಯೇ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮ ಇವುಗಳಾಚೆ ಇರುವುದು. ಅದು ಅವ್ಯಕ್ತ. ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುವಂತಹದು. ಅದೊಂದೇ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಾಣುವಿನಿಂದ ಈಶ್ವರನವರೆಗೆ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿರುವ ತತ್ತ್ವ. ಇದಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ಇರಲಾರದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ತತ್ತ್ವ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ. ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇರುವೆನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆ ಇಡೀ ತತ್ತ್ವವೇ ಆಗಿರುವರು.

೪೯. ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ದೋಷಗಳು [2]

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ತರಗತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯವು ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ವಾದದ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನುಡಿದರು:

ನಾನು ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಗೌರವ ತೋರಿದರೂ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸದೆ ಇರಲಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲಾ ಹಾನಿಕರವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಬದಲು ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಕೇಳುವವರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

[1] C.W. Vol. V, p. 269
[2] C.W. Vol. V, p. 262

ಬರಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥ. ತಮಗೆ ತಿಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಬೋಧಕರ ಗೌರವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದೋ ಎಂದು ಅಂಜಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣವೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿವಾದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಆಗದ ಗುರು, ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ, ಉನ್ನತ ಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪಗಳಿಂದ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಶಪಿಸುವ ಬದಲು, ತಾನೆ ತನ್ನ ಅಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ. ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಇದು ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದು ಅಂಜಬೇಡಿ. ಜನರು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು. ಇತರರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದೊ ಎಂದು ಅಂಜುವರು. ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭ್ರಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಅವರ ಮತ. ಆದಕಾರಣವೆ

ನ ಬುದ್ಧಿಭೇದಂ ಜನಯೇದಜ್ಞಾನಾಂ ಕರ್ಮಸಂಗಿನಾಮ್ ।
ಯೋಜಯೇತ್ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಯುಕ್ತಃ ಸಮಾಚರನ್ ॥ (ಭಗವದ್ಗೀತೆ)

"ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಭೇದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಾರದು. ಜ್ಞಾನಿಯು ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ (ಅವರಿಂದಲೂ) ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು" ಭಗವದ್ಗೀತೆ.

ಬೆಳಕು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತರುವುದೆಂಬ ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಇದು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಅಂಜಿದಂತೆ. ಇದು ಎಂತಹ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ! ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನದ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಜ್ಞಾನ ಹೇಗೆ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು? ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣವೆ? ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಜನರು ವಿಶಾಲವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಅಂಜುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಬರುವ ಗೌರವ ಹೋಗುವುದೊ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆ. ನಿತ್ಯವಾದ ಸನಾತನ ಸತ್ಯಕ್ಕೂ ಜನರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೂ ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೋಕಾಚಾರ ದೇಶಾಚಾರಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ರಾಜಿ ಬೇಡ. ಮರೆಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಹೆಣವನ್ನು ಹೂವಿನ ರಾಶಿಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. "ತಥಾಪಿ ಲೋಕಾಚಾರ:" 'ಆದರೂ ಲೋಕಾಚಾರವನ್ನು

ಅನುಸರಿಸಬೇಕು' ಎಂಬಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಿರಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು. ಇಂತಹ ರಾಜಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನರ್ಘ್ಯ ಸತ್ಯಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಸದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುವುವು. ಈ ಕಸವನ್ನೇ ಜನರು ಪರಮಸತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸಾರಿದ ಉದಾತ್ತ ಗೀತಾಸಂದೇಶ ಕೂಡ ಅನಂತರ ಬಂದು ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ರಾಜಿಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಮೋಘವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಜನರನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ವಶಮಾಡುವ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಿವೆ.

ಕುಲಗೆಟ್ಟ ನೀಚವಾದ ಹೇಡಿತನವೇ ರಾಜಿಗೆ ಕಾರಣ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿರಿ. ನನ್ನ ಪುತ್ರರು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧೀರರಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಪರಮಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರುವುದೋ ಇತರರಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುವುದೊ ಎಂದು ಅಂಜಬೇಡಿ. ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನೀವು ಸತ್ಯೋಪಾಸಕರಾದರೆ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ವಶವಾಗುವುದು. ಆಗ ಅಸತ್ಯವಾಗಿರುವ ಏನನ್ನೂ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಅಂಜುವರು. ನೀವು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬಿಡದೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಜನರು ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬುವರು. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಜನರಿಗೆ ಪರಮ ಮಂಗಳವನ್ನು ನೀಡುವಿರಿ. ಅವರನ್ನು ಬಂಧನಗಳಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡುವಿರಿ; ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವಿರಿ.

೫೦. ಜ್ಞಾನಯೋಗ [1]

ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ತಿಳಿದು ಆಟವಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೊ, ಅದೇ ನಿಯಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಜೀವನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಇದು ಒಂದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ನಿಯಮ. ಧರ್ಮಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ, ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ ಎಂದಲ್ಲ. ದೇವರಿಗೂ ಮಾನವನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ತರತಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ದೇವತಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ದಾರ್ಶನಿಕರು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಾವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವೆವು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಎಷ್ಟು ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ವಿಷಯ ಅದು! ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೂ ಮೇಲಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಸಾಯುವಿರಿ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೌಢ್ಯ. ನಾವು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪುರೋಹಿತನೂ ಭೂತಪ್ರೇತವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ

[1] C.W. Vol. V, p. 270

ಸ್ವತಸ್ಸಿದ್ಧವಾದ ಸತ್ಯ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ನಾಶವನ್ನು ತಾವೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಅಮರತ್ವದ ಭಾವನೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಂತಸ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಜೀವನ ಇರುವೆಡೆ ಮರಣವೂ ಇರುವುದು. ಜೀವನವು ಮರಣದ ಛಾಯೆ, ಮರಣವು ಜೀವನದ ಛಾಯೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ; ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತೂ ಕಷ್ಟ.

ನಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಒಂದು ಸರಳ ರೇಖೆಯಂತೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಲನೆ ಸದಾ ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾರದು. ಒಂದು ಸರಳ ರೇಖೆಯನ್ನು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ವೃತ್ತವಾಗುವುದು. ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಶಕ್ತಿಯು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಹೊರಟ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದು.

ಸರಳ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಒಂದು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ವೃತ್ತವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಯಾವ ಜೀವವೂ ಸದಾ ಕೆಳಗೆ ಇರಲಾರದು. ಆಗ ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೊದಲು ಕೆಳಗೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ವೃತ್ತವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇವರೆಂಬ ಒಂದೇ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೊರಬಂದಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಹೊರಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೇ ಮರಳುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಒಂದು ವೃತ್ತ. ದೇಹ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ಇರುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ನೀನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವೆ. ನೀನಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಹಲವು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನು ದೇಹ ಎನ್ನುವರು. ನೀನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವೆ. ಒಂದು ದೇಹ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಬದಲಾಗುವುದು. ಇತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಥವಾ ಸ್ಥೂಲ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅವನ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅವನೇ ಮಾನವ. ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರೇನು? ದೇವರೂ ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಕೇಂದ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಂದ್ರವೂ ಸಜೀವವಾಗಿರುವುದು; ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು, ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವುದು; ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಮ್ಮ ಜೀವನಿಗೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಜೀವ ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿರುವುದು. ಮೃತ್ಯುವೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಬದಲಾವಣೆ. ದೇವರು ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ; ಅದರ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ನೈಜಸ್ವರೂಪವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯುವೆವು.

ಒಂದು ಮಹಾಪ್ರವಾಹ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆ ಭೋರ್ಗರೆದು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರವಾಹದ ಮೇಲೆ ಚೂರು ಕಾಗದ, ಕಸಕಡ್ಡಿ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಆ ಹುಚ್ಚುಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಕಸಕಡ್ಡಿಯಂತೆ. ಈ ಹುಚ್ಚುಹೊಳೆ ಜೀವನವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದ ಕಡೆಗೆ, ಪೂರ್ಣತೆಯ ಕಡೆಗೆ, ದೇವರೆಡೆಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಾಗರ ವನ್ನು ಸೇರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಪಂಥೀಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. ಅಂದರೆ ಪಂಥಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸು ವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಜ್ಞಾನಿಯು ಯಾವುದನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಮಾಡಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ನದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗುವುವು. ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳೂ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡು ಎನ್ನು ತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು ಎಂದಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಇರುವುದೇ ತ್ಯಾಗದ ನಿಜವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ.

ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರಲಾರದು. ನಾನು ನೀವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಲೆಗಳಾದರೆ ಸಾಗರವೆ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಹಿನ್ನೆಲೆ.

ದ್ರವ್ಯ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಇವು ಒಂದೇ ಅನುಭವದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಇದು ನರಕವಾಗಿ ಕಾಣು ವುದು, ಒಳ್ಳೆಯವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ದೇವರಂತೆ ತೋರುವುದು.

ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಇಂದ್ರಿಯಗೋಚರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೊಂದೇ ನಿರ್ಣಯ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಏಕತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು ಇರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯತಾ ನಿಯಮವಿದೆ. ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲ ನಾಮರೂಪಗಳಿಂದ ಆಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬರಿಯ ನಾಮರೂಪ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ

ಈ ದೃಶ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಮಾಯೆ, ಇದು ಅವ್ಯಕ್ತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇದು ಇಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದ ಒಂದು ಅಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಆ ಅಲೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ನೀರು ಅಲೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಾಗರ ಇರುವುದು.

ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಸತ್ಯ, ಅನೇಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ. ನಾವು ಅನೇಕವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏಕವು ಮಾಯವಾಗುವುದು; ನಾವು ಏಕವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡ ನೆಯೆ ಅನೇಕವು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ನೀವು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅನೇಕವನ್ನು ನೋಡಲಾರಿರಿ. ಮೊದಲು ನೀವು ಏಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಿರಿ. ಚೈನಾದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಮೆರಿಕನ್ನರ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬನಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸುವು ದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ. ಹಾಗೆಯೆ ಇಬ್ಬರು ಚೀನೀಯರಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮನಸ್ಸೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸ ಬಹುದು. ಕೆಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮತ್ತು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಾಗಬಲ್ಲವು. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಗುಣವಿಲ್ಲವೊ ನಾವು ಅದನ್ನು ಅರಿಯ ಲಾರೆವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ X ಎಂಬ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ ಎನ್ನಿ. ಅದು ಅಜ್ಞಾತ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞೇಯವಾದುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ X+ ಮನಸ್ಸು ಆಗುವುದು. ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡಲೆತ್ನಿಸಿದಾಗ ಮನಸ್ಸೇ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಪಂಚವೇ Y+ ಮನಸ್ಸು. ಬಾಹ್ಯಪ್ರಪಂಚ X+ ಮನಸ್ಸು. ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಪಂಚಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದು ಅಜ್ಞಾತವೂ ಅಜ್ಞೇಯವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಇದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರು ವುದು. ಯಾವುದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ, ಹೊರಗಿನ X ಮತ್ತು Y ಒಳಗಿರುವ ಒಂದೇ ಆದಕಾರಣ ಸತ್ಯ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು.

ದೇವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವೆ? ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳಂತೆ ನಾವು ತೆವಳಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ದುರ್ಬಲತೆಯ ಚಿಹ್ನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದು. ಆತ್ಮವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚೇತನಾತ್ಮಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮದ ಆವಿರ್ಭಾವ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಹಲವು ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ. ಪ್ರೀತಿ, ಅಂಜಿಕೆ, ದ್ವೇಷ, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಇವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು. ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕವು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವು. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಒಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮವು ಅಗ್ರಾಹ್ಯ. ಅದೇ ಅದರ ಮಹಿಮೆ. ಬೆಳಕಿನ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಅಥವಾ ಅತಿ ಮಂದ ಸ್ಪಂದನಗಳೆರಡೂ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ರುವಗಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗದಂತಹ, ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಅವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇವೆ, ನಾವು ಅವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಪರಮಜ್ಞಾನದ ಕಂಪನಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿರುವುವು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ್ಯರಾಗಿರುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಇರುವುದೇ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನಷ್ಟು ನಿಜವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ದೇಹದಂತೆಯೊ, ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೊ, ಗಂಡಸಿನಂತೆಯೊ, ಹೆಂಗಸಿನಂತೆಯೊ, ಸುಖಿಯಾಗಿಯೊ, ದುಃಖಿಯಾಗಿಯೊ ಇದ್ದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಭಾವಿಸಬಲ್ಲೆ. ಆದರೂ ಅದರ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ನಾನು ಯತ್ನಿಸುವೆನು. ಹಾಗೆ ಅರಿಯಲು ಅದನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನಗೆ ಆ ಸತ್ಯವು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. "ಓ ಪ್ರಿಯೆ, ಯಾರೂ ಪತಿಯನ್ನು ಪತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಅವಳು ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಳು; ಓ ಪ್ರಿಯೆ, ಯಾರೂ ಸತಿಯನ್ನು ಸತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಅವನು ಸತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವನು." ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯ ಅದೊಂದೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿಯುವೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವು. ಅರಿಯುವವನನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಜ್ಞೇಯವಾಗುವುದು, ಜ್ಞಾತೃವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವಾಗುವುದು.

ಪರಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು"ನಾನೇ ರಾಜಾಧಿರಾಜ. ನನಗಿಂತ ಅಧಿಕರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ದೇವಾಧಿದೇವ, ನನಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಎರಡಿಲ್ಲದ ಏಕವಾದ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇರುವುದು." ವೇದಾಂತದ ಅದ್ವೈತ ಭಾವನೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಹಾಗಾಗುವುದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ.

ನಾವು ಶಾಂತವಾದ ನಿತ್ಯಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ. ನಾವು ಅಳಕೂಡದು, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಳುವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ದೇವರು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕನಿಕರದಿಂದ ಅಳುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಅಂತಹ ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು

ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ದೇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಅಳಬೇಕು? ಅಳುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಕುರುಹು, ಬಂಧನದ ಕುರುಹು.

ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದನ್ನು ಅರಸಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದನ್ನೇ ಅರಸಿ. ಅನಂತಾನಂದ ವಿರುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೇ. ನಾನು ಬೇಟೆಯಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಿಂಹವನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವೆನು. ದರೋಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಜನ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದನ್ನೇ ಅರಸಿ.

ಓ! ಆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಮೇರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲೇ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು; ಅದು ಉಪಮಾತೀತ. ಅನಂತ ಆಕಾಶದಂತೆ ಅಸೀಮ, ಅವಿಕಾರಿ. ಹೇ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನೇ, ಆ ಪೂರ್ಣವನ್ನು ಅರಿ. ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಅರಸಬೇಡ.

ಯಾವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದೋ, ಆಲೋಚನೆಗೆ ಮೀರಿರುವುದೋ, ಕೂಟಸ್ಥವೋ, ಅಚಲವೋ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುವೋ, ಋಷಿಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೊ, ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರಸು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನೆ, ಉಳಿದು ದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು.

ಇದು ಹೋಲಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದುದು, ಅನಂತವಾದುದು, ಏಕವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ನೀರು, ಕೆಳಗೆ ನೀರು, ಎಡಗಡೆ ನೀರು; ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅಲೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಸುಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮೌನ, ನಿತ್ಯಾನಂದ. ಇದು ನಿನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅರಸಬೇಡ.

ಅಳುವುದೇಕೆ ಸಹೋದರನೆ? ನಿನಗೆ ಮರಣವಿಲ್ಲ, ರೋಗವಿಲ್ಲ. ಅಳುವುದೇಕೆ ಸಹೋದರನೆ? ನಿನಗೆ ದುಃಖವಿಲ್ಲ, ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಳುವುದೇಕೆ ಸಹೋದರನೆ? ನಿನಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ, ಸಾವಿಲ್ಲ, ಅಖಂಡ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ನೀನಾಗಿರುವೆ.

ದೇವರೇನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ. ದೇವರೇನೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಸಹೋದರನೆ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀನೆ ಅವನು, ನೀನೆ ಅವನು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಏಕೆ ಅಲೆಯುವೆ? ಅರಸ ಬೇಡ, ಅದೇ ದೇವರು. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾಗು.

ನೀನೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಪ್ರಿಯಸಖ. ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವವನು ನೀನು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ನೆರವು ನೀಡು. ನೀನೇ ನಮ್ಮ ಸಖ, ಆಶ್ರಯ, ಪತಿ; ನೀನೇ ನಾವು.

೫೧. ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? [1]

ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವೆವು ಎನ್ನುವುದು. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ವಿರೋಧಾಭಾಸ. ಅಖಂಡವು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು. ಕೇವಲ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರಪೇಕ್ಷವು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದಂತೆ ಇದೆ. ನಾವು ನಿರಪೇಕ್ಷವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೇ ಮತ್ತಾವುದೂ ಇದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಲಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಲಾರದು. ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವುದು: "ಹೀಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಆಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದು?" ಸೋಪಾಧಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾಧ್ಯ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಸೋಪಾಧಿಕದಿಂದ ತೆಗೆದು, ನಿರುಪಾಧಿಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿರಿ. ನಿರುಪಾಧಿಕವಾದುದು ಯಾವಾಗ ಸೋಪಾಧಿಕವಾಗುವುದೋ ಆಗಲೆ ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಗಳು ಸಾಧ್ಯ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೇವಲ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಈ ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೆ. ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಕೇವಲವಾದುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾರದು. ಕಾರಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ, ಇದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು, ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾನದ ಮಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಅದು ಅರಿವಿಗೆ ಮೀರಿದುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ರೇಗೆ ಕಾರಣ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ವಿಚಾರ ನಮಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇವಲವಾದುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅರಿವಿನ ಮೇರೆಯೊಳಗಿದ್ದರೂ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ವಿಷಯ ನಮಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಅದು ಅರಿವಿನ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೀರಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅರಿಯುವವನನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀನೆ ಆಗಿರುವೆ, ನಿನಗೆ ನೀನೇ ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವಾಗಲಾರೆ. ನಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ವಾದಸರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ನಾನು ಸತ್ತಿರುವೆನು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನು ನಿಂತು ನನ್ನದೇ ಸತ್ತ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾನೇ ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವಾಗಲಾರೆ.

---

[1] C.W. Vol. V, P. 276

೫೨. ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯೇ ನಿಜವಾದ ತ್ಯಾಗ [1]

ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಡಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ಓಡಿಹೋಗಲೆತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಬೇಡಿ. ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಯಾರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿರುವರೋ ಅವರು ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಂದಿಗೂ ಅದರಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಕೀಳುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿಯ ಬೇಡಿ. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ. ಆದರೆ ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ನಿಷ್ಕಾಮ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿ. ಸತ್ಕರ್ಮಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಆದ ಕಾರಣ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೀರ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಆಸೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಡಿ. ಯಾರು ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿರುವರೊ ಅವರು ಜನನ ಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಅಮೃತಾತ್ಮರಾಗುವರು.

ಸಾಧಾರಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವನು. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವನು; ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಸೆಯನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ನಿಜವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಹೋರಾಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರಿ. ನಿದ್ರಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿರಬಹುದು. ಉನ್ಮತ್ತ ಕರ್ಮದ ಪ್ರಚಂಡ ಸುಂಟರಗಾಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದೂ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸೇರಬೇಕು. ನೀವು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ವಿಚಲಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೫೩. ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವೇ ಧರ್ಮ [2]

ಜಗತ್ತಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಮಿತಿ ಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಇದು ಹಕ್ಕಲ್ಲ, ಒಂದು 'ಜವಾಬ್ದಾರಿ.' ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಕೆಟ್ಟ ದಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಆಗಲಾರರು. ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವದೊಂದಿಗೆ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದೊ ಅದೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ. ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದೆಲ್ಲ ಪಾಪ. ನೀನು ಅಖಂಡದ ಒಂದು ಅಂಶ, ಇದೇ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವ, ಆದ ಕಾರಣ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರನ ರಕ್ಷಕ.

ಜೀವನದ ಒಂದು ತುದಿ ಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿ ಆನಂದ. ಜ್ಞಾನ ಆನಂದಗಳೆರಡೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಒಂದು ನಾಯಿಗೂ ಕೂಡ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕದು. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಿಯಾಗುವ ತನಕ

[1] C.W. Vol. VI, p. 83
[2] C.W. Vol. VI, p. 83

ಯಾರೂ ಸುಖಿಯಾಗಲಾರರು. ನೀನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಯಿಸಿದರೆ ಅದು ನಿನ್ನನ್ನೇ ನೋಯಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ. ಯಾರು ತನ್ನನ್ನೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಲ್ಲನೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬಲ್ಲನೋ ಅವನೇ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿ. ಆತ್ಮತ್ಯಾಗವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿಯಮ. ಆತ್ಮ ಪೋಷಣವಲ್ಲ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಾಪವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಪಾಪವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂಬ ಏಸುವಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ಒಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲದು. ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಬರುವುದು. ಏನನ್ನೂ ನಿಮಗಾಗಿ ಆಶಿಸಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇತರರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿರುವುದು, ಅವನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು, ಅವನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇ.

೫೪. ಕರ್ಮವೇ ಪೂಜೆ [1]

ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾನವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಗೊಳಿಸುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಡಗು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಪರ್ವತದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಹಡಗಿನ ಮೊಳೆಗಿಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟು ಹಡಗು ಚೂರು ಚೂರಾಯಿತು. ಹೋರಾಟ ಇರುವುದು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ನಾಸ್ತಿಕರು. ನಿಜವಾದ ಆಸ್ತಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ನಾಸ್ತಿಕರೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ನಂಬುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ನಮಗೆ ಕೇವಲ (ಅಕ್ಷರದ) ದೇವರು, ಆಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ನಮ್ಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಿರುವುವು. ಆದರೆ ನಾವು ಪುನಃ ಜಾರಿ ಬೀಳುವೆವು. ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವರು? ದೇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೆ? ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ "ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದವನಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆ?" ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷರವರು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀವು 'ದೇವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಅದು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂಬ ಕಾಡುಹರಟೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ. ಇಂತಹ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇವು ಬರಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥ. ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ನಿಮಗಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ. ದೇವರೇನು ಒಂದು ಮೋರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನನ್ನೊ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅವನು ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಗರಡಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವನು. ಇದರಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದೆಂದಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಇರುವೆ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಯು

[1] C.W. Vol. V, p. 245

ವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು? ಇದೊಂದು ಭಯಂಕರ ಈಶ್ವರನಿಂದೆ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನೀವು ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ನೀವು ಸಿಂಧುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಿಂದುವಿನಂತೆ. ಅವನ ಅಣತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಎಲೆಯೂ ಕದಲಲಾರದು. ಅವನಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದುದರಿಂದ ಧನ್ಯರು ನಾವು. ಅವನಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರೆವು. ಸಹಾಯ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರಿರಿ. ಇದು ಈಶ್ವರನಿಂದೆ. ನೀವು ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರೇನು? ನೀವು ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ನೀವು ನಾಯಿಗೊಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ನಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವಿರಿ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ದೇವರು ಆ ನಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವನು, ಅವನೇ ನಾಯಿ, ಅವನೇ ಸರ್ವವಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೇ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು. ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎದುರಿಗೆ ಇಂತಹ ಗೌರವ ಭಾವದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಬರುವುದು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ. ಕರ್ಮಯೋಗ ಸಾರುವ ರಹಸ್ಯವೇ ಇದು.

೫೫. ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ [1]

ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ೧೮೯೮, ಮಾರ್ಚ್ ೨೦ರಂದು ನಡೆದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಶನ್ನಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು:

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬೋಧಿಸಿದಾಗ ಎರಡು ಪಂಥಗಳ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಯಾಗಯಜ್ಞಬಲಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೆ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದನಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಬಹುಪಾಲು ಮಂದಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಾನುಯಾಯಿಗಳು. ಕರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನು ಎರಡು ವಿರೋಧಿ ಪಂಗಡಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದನು.

ಗೀತೆಯನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗೀತೆಯ ಸಂದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಗೀತೆಯನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದು.

[1] C.W. Vol. V, P. 246

ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೆಂದರೇನು? ಸುಖದುಃಖಗಳಾವುವೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸೋಂಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹಲವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೇ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವಾದರೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮರಿಯನ್ನೇ ತಿನ್ನುವುವು. ಇದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವ್ಯಥೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳರು ಇತರರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರೂ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಇದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾದರೆ ಅತಿ ನಿರ್ದಯನಾದ ಘೋರ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಗೋಡೆಗೆ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿಗೂ ಅಷ್ಟೆ. ಅವುಗಳು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಜನರಿಗೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತ್ರವಾಗುವುದು. ಅವರು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅನಾಸಕ್ತಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾದರೆ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದಂತಾಗುವುದು. ನಿಜವಾಗಿ ಇದಲ್ಲ ಅರ್ಥ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗೀತೆಯ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೋಣನನ್ನು ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥ, ತನ್ನ ಕೀಳು ಸ್ವಭಾವ ಇವನ್ನು ಕೋಟಿ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಲಿಕೊಟ್ಟನು.

ಗೀತೆ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ನಾವು ಯೋಗದ ಮೂಲಕ (ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ) ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ಮ ಮಾಡುವಾಗ ಇರುವ ಇಂತಹ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಅಹಂಕಾರದ ಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಾನೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು ಅವರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮರೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದು. ನಾವು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅಂಥವು. ಕೆಲವನ್ನು ಅರಿತು ಮಾಡುವೆವು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಡುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾತ್ಮನ ಭಾವನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಚಿತ್ರಕಾರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ಮರೆತು ತಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯನಾದರೆ ಅವನು ಅದ್ಭುತವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವವನು, ಅಡಿಗೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ

ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಡುವನು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನು ಮಿಕ್ಕಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆಯುವನು. ಆದರೆ ಜನರು ತಮಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆಯೊ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೀತೆ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಯಾರು ಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಏಕವಾಗಿರುವರೊ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡುವರು; ಅವರು ಮತ್ತಾವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಫಲವನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಶುಭ ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದು; ಇದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಅಶುಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರೊ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಿಶ್ರವಾಗಿವೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇಲ್ಲದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ಮವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಹೊಗೆಯಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾವುದೋ ಅಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರತರಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಜುನನು ಭೀಷ್ಮರನ್ನು ಮತ್ತು ದ್ರೋಣರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನಾಯಕತೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮದಾಂಧರಾದ ಅಧರ್ಮಿಗಳು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದುರಾತ್ಮರಾದ ಕಂಸ, ಜರಾಸಂಧ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಆದರೆ ಅವನು ಯಾವುದನ್ನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಇತರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ. ನಾವು ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೋಂಬತ್ತಿಯ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಹಲವು ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ತಮ್ಮ ಕೀಳು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗದೆ ಯಾರು ಕರ್ಮ ಮಾಡುವರೊ ಅವರು ದೋಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆನಂದ ಲಭಿಸುವುದು, ಮುಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಕರ್ಮ ಯೋಗದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಈ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿರುವನು.

೫೬. ಕರ್ಮಯೋಗ [1]

ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಆತ್ಮವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಇದು ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮ ತಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಇದ್ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ತನ್ನನ್ನು ಸುಖಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಗುಲಾಮರು. ಪುರುಷನು ತಾನು

[1] C.W. Vol. V, p. 239

ಮುಕ್ತ, ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ಕೈವಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

ಮನುಷ್ಯರು ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸಲೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಡೆದರೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಅದ್ಭುತ ಶೀಲವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆಗ ಅವರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೆ ಆಳುವರು. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನರಿಯದ ಮೂಢರು!

ನಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಸಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ತಾನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಜಗತ್ತು ತನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು ಬಲಾಢ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಕರ್ಮ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬಂಧನವನ್ನೂ ತರಲಾರದು.

ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ನಾವು ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಕೀಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗಿಂತ ಕೀಳಲ್ಲ. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಅಳೆಯಬಾರದು. ಅವನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವನು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒರೆಗಲ್ಲು. ಬಹಳ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಜೊತೆ ಬೂಟ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೋಚಿ ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇಲು. ವರುಷವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಿಗಿಂತ ಮೇಲು ಅವನು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರ; ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಯಣತೆಯೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಗವದುಪಾಸನೆ. ಬದ್ಧಜೀವಿಗಳನ್ನು, ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲೆತ್ನಿಸುವುದು ಒಂದು ಮಹದುಪಕಾರವೇ ಸರಿ.

ನಮಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುವೆವು. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕ್ರಮೇಣ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವರೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸದವಕಾಶವೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವುದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಠೋರವಾಗಿರುವುದು, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರರು ಜೀವನವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದಾಗಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲನಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಹಿಂದೆಯೂ ಅದ್ಭುತವಾದ ಚಾರಿತ್ರ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಇವೆ. ಇವೇ ಅವನ ಅನುಪಮ ಜಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಯಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವನು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧ ಇವರಷ್ಟೇ ಅಪಾರ ಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಪರನೋ ಅಷ್ಟೇ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ನೋಡುವೆವು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಮಹಾನಾಯಕರು ಮಾತಾಳಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನುರಿತವರು.

ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದದ್ದು, ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಶುದ್ಧವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ, ಅಶುದ್ಧ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಲಾರದು. ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ವ್ಯಥೆಕೊಡದೆ ಉಸಿರಾಡಲಾರೆವು. ಬಾಳಲಾರೆವು. ನಾವು ಊಟಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನವೂ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಯಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಂಡದ್ದು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆ ಇತರರನ್ನು ಆಚೆಗೆ ನೂಕಿರುವುದಾಗಿರುವುದು. ಅವು ಮನುಷ್ಯರೋ ಪ್ರಾಣಿಗಳೋ ಸಸ್ಯಗಳೋ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಯಾರನ್ನೋ ನಾವು ಆಚೆಗೆ ದಬ್ಬಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚ ಇರುವತನಕ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಈ ಕರ್ಮಜಾಲದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕೊನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವರೊ ಅವರು ಫಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಲಾಮನಿಗೆ ಚಾವಟಿಪೆಟ್ಟು ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಜೀವನವೆಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮಂದಿಯಿಂದ ಕರತಾಡನ ಇಲ್ಲವೆ, ಟೀಕೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಇವುಗಳಾವುದನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ನೀವು ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜೀವಿಸಲಾರ. ಗುಲಾಮನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು

ಅವನ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅನಂತರವೇ ಆಳಿನ ಕೆಲಸ ಬರುವುದು. ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ನಾನು ಕರ್ಮಕ್ಕೋಸುಗ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಇದರಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವ ನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೈಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿಗಳಾ ದರೂ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆ. ಅದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತಾವುದೊ ಒಂದು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ. ಎಲ್ಲೋ ಹೇಗೊ ಒಂದು ಆಸೆ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ, ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನೊಡನೆ ನಿನಗಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಏನೋ ಇರುವುದು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಣೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜೋಪಾನವಾಗಿರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನು ಕೇಳಬೇಕು, ನೀನು ಹಾಗೆ ಕೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಿನಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವೆವು. ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ದುಃಖವನ್ನು ತರುವುದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಯಜಮಾನನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮವು ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆನಂದವನ್ನು ತರುವುದು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿಯೆ ತಪ್ಪೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮಾ ಣವು ನಾನಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಅವರವರ ಆದರ್ಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನೂ ಅದರದರ ಆದರ್ಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆಯಬೇಕು. ಆಯಾಯಾ ದೇಶದ ಲೋಕಾಚಾರ ಗಳನ್ನು ಅವರವರ ವಾತಾವರಣ, ಅವರವರ ವಿವೇಚನೆ ಇವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಅಳೆಯಬೇಕು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಜೀವಿಸುವ ವಾತಾವರಣ. ಇದರಂತೆಯೇ ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳೂ.

ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಡಿಯುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಸುಮ್ಮನೆ ಗೊಣಗಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ದುರಾತ್ಮ ನಾದ ಶ್ರೀಮಂತನಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಗುಣವಿರಬೇಕು. ಇತರರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಗುಣವಿದ್ದರೆ ಅವನೂ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವನು. ಸುಮ್ಮನೆ ಜಗಳವಾಡಿ, ದೂರಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಗೊಣಗುತ್ತಾರೆಯೊ ಅವರು

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಗೊಣಗಾಡುವರು; ಯಾವಾಗಲೂ ಗೊಣಗಾಡುತ್ತಾ ದುಃಖದಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸುವರು. ಅವರು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹಾಳು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನಗೆ ಬಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಹೊಳೆಯುವುದು. ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವುವು.

೫೭. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಮಾಣ [1]

ಯಾವುದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಧರ್ಮ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನವಾದರೆ ಅದು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ? ದೇವರು, ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯೆಲ್ಲ ಬರೀ ಊಹೆಗಳು ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಖಚಿತತೆಯೂ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುವು. ಮನಸ್ಸು ಚಿರ ಆಂದೋಳನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು.

ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಆತ್ಮವೋ ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯೋ ಅಥವಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತುವೋ? ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಪುರಾತನ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಮಾನವನು ಎಂದು ನಾಶವಾಗದ, ಅಮೃತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಆತ್ಮ, ಒಂದು ವ್ಯಷ್ಟಿ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುವು.

ಅತಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಬೌದ್ಧರು ಮಾನವನು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತು ಎನ್ನುವರು. ಅವನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಖಂಡಖಂಡವಾದ, ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ; ಒಂದು ಘಟನೆಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಘಟನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವರು.

ಒಂದು ವ್ಯಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿರಬೇಕು. ವ್ಯಷ್ಟಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸರಳವಾದ ಧಾತು; ಮೂಲಧಾತುವಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವುದೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮತ್ತಾವುದರ ಆಸರೆಯ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ತಾನೇ ನಿಂತಿರುವುದು, ಅದು ಅವಿನಾಶಿ.

ಹಳೆಯ ಬೌದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವ್ಯಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ವ್ಯಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನವನು ಒಂದು ವ್ಯಷ್ಟಿಯೇ ಅಥವಾ ಅವನು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವನೇ ಎಂಬುದೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ; ಮನುಷ್ಯನು ಏಕ, ಅವಿಭಾಜ್ಯನು ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆಯೆಲ್ಲ

[1] C.W. Vol. VI, P. 95

ಇರುವುದು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ. ನಾನು ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಜಗತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಿರುವೆನು, ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಾವಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೇ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ದರೆ ಅವನು ಅದಕ್ಕೋ ಇದಕ್ಕೋ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ತೆಪ್ಪಗಿರಲಾರ. ಆದಕಾರಣ ಏನೋ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಯಾರು ಆರೋಗ್ಯ ವಂತರೋ ಅವನು ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಅಂಕುರಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವನು. ಯಾವುದೋ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ; ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಯೋಚನೆಯೇ ಮಾಡದೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗುವನು. ಆದರೆ ತನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಾದುದರಿಂದ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಆಘಾತಕ್ಕೆ ಹಲವು ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜರ್ಝರಿತನಾಗಿ ಗಾಯ ನೋವುಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವನು. ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಥೆಗೀಡಾದ ಮೇಲೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನು ಅರ್ಥ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವನು. ಆಗ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆವೇಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ವಿಧಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅರಿಯುವನು. ಆಗ ಅವನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವನು; ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು.

ಈ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮೊಳಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಗಳೇ ದೇವರನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವುವು. ಆದಕಾರಣವೇ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಂತಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣು ವೆವು. ಆತ್ಮ ಹೊರಗಿನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯುವೆವು. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ನಾವು ದೇಹವೆಂದು ಬಗೆಯುವೆವು. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗಲೂ ಅವ ನನ್ನು ದೇಹವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವೆವು. ಆತ್ಮವು ಕಾಣಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚಿತ್ತಸರೋವರ ಶಾಂತವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಚಿತ್ತದ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಸಾಧನೆ. ಇದು ದೇಹದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗು ವುದು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ತರಬೇತನ್ನು ಕೊಡುವುದು; ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಮಾ ಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಗುರಿ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ. ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥಗೊಳಿಸುವಿರಾದರೆ ನೀವು ಗುರಿ ಯನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ. ಮನಸ್ಸು ಅನಂತರವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು

ಹಿಂದಿನ ಮನಸ್ಸಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ನೈಜಸ್ವಭಾವ ಹೊಳೆಯುವುದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಿಮ್ಮದಾಗುವುದು. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಬಂಧನ ವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಅರಿತರೆ ಇಡೀ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಿಯಬಹುದು ಎಂಬ ನಿಯಮದಿಂದ ಇದು ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಕಾಲ ಆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಅಷ್ಟೆ. ಒಂದನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಬೌದ್ಧರ ವಿನಾ ಇತರರೆಲ್ಲ ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧರು ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಬರ್ಮಾ ಸಯಾಂ ಚೈನ ಮುಂತಾದ ದೇಶದವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಬೌದ್ಧರ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು.

ಆರ್ನಾಲ್ಡ್‌ನ 'ಏಷ್ಯಾದ ಜ್ಯೋತಿ' ಪುಸ್ತಕವು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

೫೮. ಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ [1]

(೧೯೦೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ೧೮ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಅಲಮೇಡಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾವು ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬರುವು ದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವು ನಮಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೊಡಲಾರವು. ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಶೀಲವಾದ ಧರ್ಮ.

ಕ್ರೈಸ್ತರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಶೀಲವಾದ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು; ಅಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭ ಏನು? ಪ್ರಯೋಜನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆದರೆ ಧರ್ಮ ಸೋತಂತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದೂ ಹೆಚ್ಚು ರೋಗಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ. ದಾನ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ದಾನವೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖವು ಮುಂದೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ಕೀರ್ತಿ ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಅವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದಾನದ ಗಿಲೀಟನ್ನು ತನ್ನ

[1] C.W. Vol. VI, P. 101

ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚುವನು. ಅವನು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಾನವೂ, ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ದಾನವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ, ಆ ಪಾಪಕ್ಕೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಕಾರಾರ್ಥ ವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿಯೋ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೃಗಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಬಂದೀಖಾನೆ, ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳುಇವನ್ನು ತುಂಬಲು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವೆನ್ನುವರು! ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸದ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸು ವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ದುಃಖವೆಲ್ಲಾ ಬರುವುದು ಎಂದು ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಕೃ ತಿಯ ಪಾಶದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದು ಯೋಗಿಯ ಆದರ್ಶ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದೇ ಅವನ ಕರ್ಮದ ಗುರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿದೆ. ದೇಹವನ್ನು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸು ವುದರಿಂದ ಬರುವ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವನು ಎಂದು ಯೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ನೀವು ಮಾಡುವ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಕಿಂಚಿತ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಾದರೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಿದುಳಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಅಂಗಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅದು ಹಾನಿಕಾರಿ. ಯಾರು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಶ್ರಮಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳುವರು. ಕಡಮೆ ಊಟ ಮಾಡಿ, ಕಡಮೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಮಿದುಳಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಗೃಹಿಣಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸವೇ ಸಾಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ. ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರವೆಂದರೆ ಸರಳವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ. ಹೆಚ್ಚು ಮಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿದುದಲ್ಲ.

೫೯. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ [1]

ಅನುಭವವೇ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಖಚಿತತೆ ಇಲ್ಲದ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದರೆ ಧರ್ಮ ಒಂದೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅನುಭವದ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಹಾಗಿರ ಕೂಡದು. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ.

[1] C.W. Vol. VI, P. 81

ಇವರನ್ನೇ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವರು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವಿಜ್ಞಾನ. ಹೇಗೆ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲವೊ ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಇವರ ಅನುಭವ ಒಂದೇ. ಅದೇ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗುವುದು.

ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ; ಅನಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಮೊದಲು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುವರು. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡುವರು. ಚರ್ಚು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅನುಭವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರೆ ಅನುಭಾವಿಗೆ ತನ್ನ ಅನುಭವವೇ ಇರುವುದು. ಚರ್ಚು ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅನುಭಾವಿಗಳು ಸತ್ಯದಿಂದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಬರುವರು.

ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಹೇಗೆ ಭೌತಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಧರ್ಮವು ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂಬ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಹೃದಯದಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂತರು ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮವಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ. ಇಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹೆಚ್ಚು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಮಾನವರ ಮನಸ್ಸು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ಇತರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಕೆಲವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುವರು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವರು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದು. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿಯಲು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣವೂ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೆ. ಧರ್ಮವಿಜ್ಞಾನವು ಮಾನವನ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪಂಥವೂ ಇಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಸರದಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಿರುವ ಒಂದು ಮುತ್ತಿನಂತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಒಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲಾರರು. ಅವರ ಹೃದಯ ದಲ್ಲೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಧರ್ಮವಿರುವುದು. ಒಬ್ಬನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲೆತ್ನಿಸುವ ಧರ್ಮವು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಹಾನಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವನದ ಅಂತರಾಳ ದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹವೇ ಕೊನೆಗೆ ಅವನನ್ನು ದೇವರೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಗುರಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಾಧಿಸುವುದೇ ಪರಮಸಾಧನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲೇ ನಿರತರಾದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗಾಣುವುವು.

೬೦. ಧರ್ಮದ ಸಾರ [1]

(ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ)

'ಮಾನವನ ಹಕ್ಕುಗಳು' ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನಾಂಗದ ಪಲ್ಲವಿಯು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಈಗಲೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವೇದಾಂತವು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳಲ್ಲೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಮಗು ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಏಕಾಗ್ರಮಾಡುವುದು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು, "ತ್ರಿಭುವನಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನಾನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವನು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಲಿ" ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹಲವು ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಅವನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು ತನಗೆ ತೋರಿದ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಮಗ ಬೌದ್ಧನಾಗಿರಬಹುದು, ಆಗ ಅವನ ಆ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕ್ರಿಸ್ತ ನನ್ನೋ, ಬುದ್ಧನನ್ನೋ ಮಹಮ್ಮದನನ್ನೋ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕ್ರೈಸ್ತಳಾಗಿರ ಬಹುದು, ನಾನು ಮಹಮ್ಮದೀಯನಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ.

[1] C.W. Vol. VIII, P. 254

ಎಲ್ಲಾ ಪಥಗಳೂ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಮೂಲಕವೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ತತ್ತ್ವ ನನ್ನ ತತ್ತ್ವವಾಗಲಾರದು, ನನ್ನದು ನಿನ್ನದಾಗಲಾರದು ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಾನು ನನ್ನದೇ ಆದ ಪಂಥ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಪರ ಧರ್ಮ ವನ್ನು ನಾವು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ದೇವ ರನ್ನು ನಾವು ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವವರೆಲ್ಲ ಸೇರುವರು; ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಸನೆಗಳನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ನೋಡುವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅನಂತ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಜಾತಿ, ಆಚಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾನವನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನೇ ತ್ಯಜಿಸುವನು.

ನಾನೂ ವೇದವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದು ವೇದಾಂತದರ್ಶನದ ಚರಮ ಬೋಧನೆ. ಸತ್ಯದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆಚಾರ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಮಾಯವಾಗುವುವು. 'ಸೋಽಹಂ' ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುವನು. ದೇವರು ಹಾಗೂ ನಾನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈಶ್ವರನಿಂದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಏಕವಾಗಿರುವನು.

ವೇದದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂಶ ನನ್ನ ಯುಕ್ತಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಿಂದ ತುಂಬಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವುಗಳಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವು ನಮಗೆ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇರುವ ಜ್ಞಾನದ ಮೊತ್ತ. ಆದರೆ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ಸತ್ಯವಿದೆ, ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕುತರ್ಕ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸತ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮನುವು ವೇದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದೋ ಅದು ಮಾತ್ರ ನಿಜ ಎನ್ನುವನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವಜ್ಞರು ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು. ಪ್ರಪಂಚದ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ವೇದ ಒಂದೇ, 'ವೇದಾಧ್ಯಯನವು ಗೌಣ' ಎಂದು ಸಾರುವುದು.

ಯಾವುದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗದ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯುವೆವೋ ಅದೇ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯೆ. ಇದು ಓದಿನಿಂದ, ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ, ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿ ಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಅವನ ಸ್ವಭಾವ ಕೂಡ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸ್ವಭಾವದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. "ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ

ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ." ತಾನು ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ (ಈಶ್ವರನಂತೆ) ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಮಾಯೆಯ ತೆರೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾಣಿಸುವ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಈಶ್ವರ (ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ).

ನಾನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಸಾಕಾರನಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು. ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಯುವವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ? ಆದರೆ ಅವನು ಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಛಾಯೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಛಾಯೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರೂಪವೇ, ಎಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವಿಷಯೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ. ಆತ್ಮ ನಿತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಾವು ನಿತ್ಯವೂ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಈ ಹೋರಾಟದಿಂದ ವಿಶ್ವವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ದ್ರವ್ಯ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ದುರ್ಬಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಆತ್ಮನ ವಿಷಯೀಕರಣದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೂಪವೇ ಈಶ್ವರ.

"ಒಬ್ಬ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ದೇವರು ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ಕೃತಿ" ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳಿರುವನು. ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ದೇವರು. ಯಾರೂ ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲದೆ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲಾರರು. ದೇವರನ್ನು ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ನೋಡಲಾರೆವು. ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಅವನು ಇರುವನು. ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಶಿವನನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ಹಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಅವನೊಂದು ಕೋತಿಯ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿದನು! ದೇವರು ಹೇಗಿರುವನೋ ಹಾಗೆ ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಎಮ್ಮೆಗಳು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಎಮ್ಮೆಯಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಲ್ಲವು. ಮೀನು ದೇವರನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೀನಿನಂತೆ ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲುದು. ಮಾನವನು ಮಾನವನಂತೆ ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ, ಎಮ್ಮೆ, ಮೀನು ಇವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದೇವರು ಎಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು ತರಲು ಹೋದರೆ ಈ ನೀರು ಆಯಾಯ ಪಾತ್ರೆಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಿಡಿಯುವುದು; ಮನುಷ್ಯನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಇರುವುದು. ಎಮ್ಮೆಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಯಂತೆ ಇರುವುದು, ಮೀನಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನಿನಂತೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರೆಂಬ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು.

ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನರು ದೇವರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಮಾನವತೆಯನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವ ಪರಮಹಂಸ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಆತ್ಮಮಯನಾಗಿರುವನು. ಅವನು ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪಶುಸದೃಶನಾದ ಮಾನವ. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇವರ ಅವಶ್ಯ

ಕತೆ ಅವನಿಗಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರು ಮಾನವರಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುವರು. ಅವರು "ಸೋಽಹಂ' 'ನಾನೇ ಅವನು' ಎನ್ನುವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು?

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಲ ಸಿಂಹವೊಂದು ಕುರಿಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಮರಿಹಾಕಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಕುರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಕುರಿಗಳು ಅರಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಿಂಹದ ಮರಿಯೂ ಬ್ಯಾ ಎಂದು ಅರಚುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಂಹ ಬಂದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿತು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಆ ಸಿಂಹದ ಮರಿ ನಾನೊಂದು ಕುರಿಮರಿ ನನಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಂಜಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಸಿಂಹ ಎಂತಹ ಮೂಢ ನೀನು, ನನ್ನೊಡನೆ ಬಾ, ನೀನು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನೀರಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ತೋರಿ ನನ್ನಂತೆ ನೀನು ಸಹ ಎಂದಿತು. ಮರಿ ಆಗ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, "ಹೌದು, ನಾನು ಕುರಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲ, ನಾನೂ ಒಂದು ಸಿಂಹ" ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿತು. ಇದರ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳೆಲ್ಲ ಕಂಪಿಸಿದವು.

ನಾವು ಕುರಿಯ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳು. ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ದುರ್ಬಲರಂತೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ದುರ್ಬಲರು ಎಂದು ಭ್ರಾಂತರಾಗಿರುವೆವು. ವೇದಾಂತ 'ಈ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ' ಎನ್ನುವುದು. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಮುಕ್ತಿ. ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅವನು ವಿರೋಧಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾನವನು ಪ್ರಗತಿಪರನಾದ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಕಾಸ ಎಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೆಳಗಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮದಿಂದ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಹೊಂಚುಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದೊಡನೆ ಆ ನಿಯಮಕ್ಕೂ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಯತ್ನಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣ ಆದರ್ಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಮರ ಎಂದಿಗೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಸು ಕದಿಯುವುದನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಬಾತು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವು ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ.

ನಾವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧೀನರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಭೌತ ದ್ರವ್ಯವಾಗುವೆವು. ಜೀವನವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಯಮಬಾಹುಳ್ಯ ಎಂದರೆ ಮೃತ್ಯು. ಹಿಂದೂಗಳ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಯಾವ

ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಮೃತ್ಯುಮುಖವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವಿತ್ತು. ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಧರ್ಮವು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರರು. ಆದರೆ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪಟುಗಳಲ್ಲ.

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವರು. ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಇದು ನೆರವೇರುವುದು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನರು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಂಪನಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೈಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ನಿಂತರೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗುವುದು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಸಾರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಹಲವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಹೀಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪಟು ಗಳು, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪಟುಗಳು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪಥವೇ ಪ್ರೇಮ. ಒಬ್ಬನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿರು ವುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಅವನದು. ಅವನೇ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮ, ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವನು ಭಕ್ತ. ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವು ದೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದು. ಅವನು ಆಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂಸಿಸಬಲ್ಲ? ಅವನು ಆಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಇರಬಲ್ಲ? ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮವೊಂದು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಷ್ಟೂ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಪ್ರೇಮದ ನಿತ್ಯಚಿಲುಮೆಯಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರೇಮಜ್ಯೋತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಮಾನವ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವನು. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರಿಯತಮ, ಪ್ರಿಯತಮೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಸತ್ಯ ವನ್ನು ಅರಿಯುವನು.

೬೧. ಮಾತೃ ಪೂಜೆ [1]

ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಪಾರಾಗಲಾರದ ಅನುಭವಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖ. ಯಾವುದು ನಮಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತರುವುದೋ ಅದೇ ನಮಗೆ ಸುಖವನ್ನೂ ತರುವುದು. ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ಇವೆರಡರಿಂದ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಇವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆವು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅವು ಇರುವುವು. ಈ ದ್ವಂದ್ವಗಳೊಳಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಪಂಚ ಸದಾ

[1] C.W. Vol. VI. P. 145

ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಋಷಿಗಳು ಈ ದ್ವಂದ್ವವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಸಹಿಸಲಾರದ ನೋವಿನ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಗಾಢಾಂಧಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಮಿಂಚುಇವು ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲು ಗಾಢಾಂಧಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುವು.

ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟು ಆಶಾವಾದಿಗಳು. ಆದರೆ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಯಾವ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅವರು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೆ ಇರುವರು. ಧರ್ಮ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ದ್ವೈತಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಸಿಯವರಲ್ಲಿ ದೇವರು ಮತ್ತು ಸೈತಾನ್ ಇಬ್ಬರು ಇರುವರು. ಈ ಭಾವನೆ ಯಹೂದ್ಯರ ಮೂಲಕ ಯೂರೋಪ್ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಒಂದು ಊಹೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬರಿಯ ಒಳ್ಳೆಯದ್ದಾಗಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ಅದೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಇಂದು ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವಂತಹದು ನಾಳೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು ಹೀಗೆಯೇ.

ದೇವರು ಮೊದಲು ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ದೇವರಾಗಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ಅವನು ದೇವದೇವನಾಗುವನು. ಪುರಾತನ ಈಜಿಪ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯದವರು ದೇವರು ಮತ್ತು ಸೈತಾನ್ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಅವರ ಮೋಲಾಕ್ ದೇವರ ದೇವನಾದನು, ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ದೇವತೆಗಳು ಮೊಲಾಕಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಆದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಅಧಿದೇವತೆ ಯಾರು? ಒಳ್ಳೆಯದು ಒಂದೇ ಇರುವುದು, ಕೆಟ್ಟದೆಂಬುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಅನನುಕೂಲವಾದುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದುದನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದು ಬಗೆದಿರುವೆವು. ಆದರೂ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನೀತಿಯ ಸಾರ ತ್ಯಾಗ, ನಾನಲ್ಲ ನೀನು ಎಂಬುದು. ಪ್ರಪಂಚದ 'ಒಳ್ಳೆಯವನಾದ ದೇವರು' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನೀತಿಭಾವನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ! ಆ ದೇವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಿ, ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವದವನು. ಪ್ಲೇಗು, ಬರಗಾಲ, ಯುದ್ಧ ಇವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವನು.

ನಮಗೆಲ್ಲ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಹಿ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಅವು ಈಗಲೋ ಅನಂತರವೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು, ಅಂದರೆ ಸಿಹಿಕಹಿ ಅನುಭವಗಳೆರಡನ್ನೂ ಎದುರಿಸಲಾಗದವನಿಗಾಗಿ ನಾನು ಮರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮನು, ಪಾರ್ಸಿಯವರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಹ್ರಿಮಾನ್ ಆಗುವನು. ಪೌರಾಣಿಕ ವಿವರಣೆ ಏನೋ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು; ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ, ಸಮಾಧಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

ವೇದಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವವಿದೆ. "ನಾನೇ ಜ್ಯೋತಿ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಯೋತಿ; ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುವ ಗಾಳಿಯೇ ನಾನು." ಈ ಭಾವನಾಂಕುರವೇ ಅನಂತರ ಮಾತೃಪೂಜೆಯ ಆದರ್ಶವಾಗುವುದು. ಮಾತೃಪೂಜೆ ಎಂದರೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಈ ಪದವು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ಭಾವನೆಯೇ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಾನು ಎನ್ನುವುದು.

ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಉದ್ವೇಗ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವನೆಯೇ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಮನಸ್ಸು ಅರಿಯಿತು. ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟವೇ ನಿಯಮ. ನಾವು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿರೋಧ ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮ. ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣವೂ ತಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮತ್ತು ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಈ ದೇವರ ಭಾವನೆ ಹೊಸದು. ವೇದಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರುಣ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಮಾನವಸಹಜವಾದ ಭಾವನೆ, ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವೀಯವಾದದ್ದು ಇದು.

ಇದೇ ಹೊಸ ತತ್ತ್ವ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಕ್ತಿಯೇ; ಅದು ಪಾಪದಂತೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯದಂತೆ ಇರಲಿ. ಇದೇ ಹೊಸ ಭಾವನೆ. ಹಳೆಯದೆಂದರೆ ಮಾನವ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ. ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಉಗಮವಿದೆ.

"ರುದ್ರನು ಪಾಪವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಾಗ, ಅವನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಬಗ್ಗಿಸುವೆನು." (ಋಗ್ವೇದ)

ಅನಂತರ ನಾವು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ: "ಓ ಅರ್ಜುನ, ನಾನೇ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸತ್ಯ, ನಾನೇ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ. ಸಜ್ಜನರ ಸೌಜನ್ಯವು ನಾನೇ. ದುರ್ಜನರ ದೌರ್ಜನ್ಯವೂ ನಾನೇ." ತಕ್ಷಣವೇ ಅವನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವನು. ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ನಾನೇ ಎನ್ನುವುದು.

ಪಾರ್ಸಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೈತಾನನ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈತಾನನ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಬಂದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸತೊಡಗುವುವು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎರಡೂ ಇವೆ. ಯಾರು ಆಳುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಆಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬದುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಅದೇ. ಅಳು ನಗುಗಳೆರಡೂ ಅವಳಿ ಜವಳಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಗುವಿಗಿಂತ ಅಳುವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹೂವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಒಬ್ಬ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ದೇವರು. ನನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು? ಕರ್ಮ, ಸೈತಾನನೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದು. ಹೀಗೆಂದರೆ ವಿಶ್ವ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರ ದೇವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ದೇವರಾಗುವುದು.

ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ರೂರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಅನುಕಂಪವೆಲ್ಲ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಪತಿವ್ರತೆಯು ವೇಶ್ಯೆಯಿಂದ ದೂರ ಓಡುವಳು. ಏಕೆ? ಆ ವೇಶ್ಯೆ ಕೆಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತೆಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಸೂಯೆಗೆ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಒಬ್ಬನಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಅವನಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವವನಿಗೂ ಅಥವಾ ಪಾಪಿಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಕಠೋರವಾದ ಭಾವನೆಯು ಮಹಾಪಾತಕ; ಪಾತಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪಾತಕ ಇದು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದರ ವಿಕಾಸ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಡಮೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವರು ಸಾಧುಗಳು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪಾಪಿಗಳು. ಸೂರ್ಯ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎರಡರ ಮೇಲೂ ಬೆಳಗುವನು. ಅವನೇನಾದರೂ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವನೆ? ದೇವರನ್ನು ತಂದೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಪತಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ನಾವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಪಾಪವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವೆವು. ನಾನೆಂಬುದೇ ಪಾಪ. ಆದರೆ ಈ ನಾನೆಂಬುದೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ 'ನಾನು' ಇಲ್ಲವೆ? ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನು. ಆದರೂ ಸೋಲುವೆನು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಪದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಯತ್ನ. ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ದುಃಖಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಾಗ ಪ್ರೀತಿಸ ಕೂಡದು ಎಂಬ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ನಾನು ಒಳಪಟ್ಟಿರುವೆನೇನು?

ಒಂದು ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳರುಜು ಹಾಕುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅದೇ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳಿಗೆ ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಬರೆಯುವನು. ಆದರೆ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಇಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಬೆಳಕಿಗೆ ಪಾಪದ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.

ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೇ ತಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಳು ಕವಯಿತ್ರಿಯನ್ನು ದೇವತೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರು ಇದು. ಅನಂತರ ಸಾಂಖ್ಯರು ಬಂದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯೆ (ಪ್ರಕೃತಿ.) ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಅಚಲವಾಗಿರುವುದು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಚೂರುಗಳು ಚಲಿಸುವುವು.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮವಾದುದೇ ಮಾತೃತ್ವ. ಅವಳು ಹೆಂಡತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲು. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನ ತಾಯಿ ಅವನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ತರಹವಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಮಗುವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಸುವಳು. ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಹೇತುಕ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವಳ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ ಪ್ರೀತಿ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರೇಮ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ತಾಯಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಮಗನಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಮಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಹೆಂಡತಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

"ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಾನು" ಎನ್ನುವಳು ತಾಯಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವವಳು ಅವಳೇ, ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವಳೂ ಅವಳೇ. ವಿನಾಶವು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆದಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಕಣಿವೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧೀರರಾಗಿ, ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಗಿದೆಯೊ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ. ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ಓಡಿ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಪಾಪ ಪಾಪವೇ, ಆದರೇನಂತೆ?

ಅಂತೂ ಇದೆಲ್ಲ ತಾಯಿಯ ಲೀಲೆ. ಇದೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಶಕ್ತನನ್ನು ಯಾವುದು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು? ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ ಯಾರು ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ್ದು? ಅವಳಿಗೆ ಗುರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ಗುರಿ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಏತಕ್ಕೆ? ತಮಾಷೆಗೆ. ಇದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತೇವೆ, ದುಃಖಪಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಜಗನ್ಮಾತೆಯೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಿರುವವರು.

ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಂತೋಷವೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷ. ಉಪವಾಸ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಜಾಗರಣೆ

ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವಳು. ಮಗುವನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಳು. ಏಕೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇಲ್ಲ.

ಸುಖ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಯಾರು ಬೇಡವೆನ್ನುವರು? ದುಃಖ ಬರುವುದು ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ. ಸೊಳ್ಳೆಯೊಂದು ಎತ್ತಿನ ಕೊಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಸೊಳ್ಳೆಗೆ ತಾನು ಏನೋ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವೆ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಾಗಿ: "ಎತ್ತೆ, ನಾನು ಬಹಳ ಕಾಲ ದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವೆ. ಬಹುಶಃ ನಿನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿತು. ಆಗ ಎತ್ತು: "ಓ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕೊಂಬಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಜೀವಿಸು, ನೀನು ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ?" ಎಂದಿತು.

ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೂ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಾರದು? ಧೀರನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಬೇಕು.

"ನಾನೇ ಜನನ, ನಾನೇ ಮರಣ." ಅವಳ ಛಾಯೆಯೇ ಜನನ ಮರಣಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖ ಅವಳೇ, ದುಃಖಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳೇ ದುಃಖ. ಜನನದ ಹಿಂದೆ ಅವಳಿರು ವಳು. ಮರಣದ ಹಿಂದೆ ಅವಳಿರುವಳು. ಸ್ವರ್ಗ ಬಂದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಳಿರುವಳು. ನರಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳೇ ಇರುವಳು, ಅಲ್ಲಿಗೂ ನುಗ್ಗು. ಇವನ್ನು ನೋಡುವು ದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ, ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿಹೋಕನನ್ನಾದರೂ ನಾವು ನಂಬುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ನಂಬದಿರುವ ಒಬ್ಬನು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೇ ದೇವರು. ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತೆ ಅವನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅವನನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವೆವು. ಪೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ನಾಶವಾಗುವುದು. ನಾವು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಹಂಕಾರ ಹೆಡೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವುದು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುಳ್ಳು ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಅಹಂಕಾರದ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚುಚ್ಚುವುದು.

ಶರಣಾಗತಿಯ ಭಾವ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವುದು. ಆಗ ನಾವು ಜಗನ್ಮಾತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವೆವು. ದುಃಖ ಬಂದರೆ ಸ್ವಾಗತ, ಸುಖ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಗತ. ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಸದಾ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತಿದರೆ ಹೃದಯದ ವಕ್ರತೆಯೆಲ್ಲ ನೇರವಾಗುವುದು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪರಯ, ನಾಯಿ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುವವರೆಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾವು ಸೋಲಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲಸಿರುವ ಸನಾತನಿಯಾದ ಜಗತ್ಮಾತೆಯನ್ನು ನೋಡುವೆವು.

೬೨. ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ [1]

(1900ರ ಮಾರ್ಚ್ 12ರಂದು ಓಕ್ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ)

ಒಬ್ಬನು ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವನು ಎನ್ನುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ದೇವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು ಎನ್ನುವನು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಗುರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಗುರಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಮುಖ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ತ್ಯಾಗವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸತ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಅದು ನಮಗೆ ಬಂದೇ ಬರುವುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ? ನಾವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಅದನ್ನು ಸೈತಾನ್ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಭ್ರಾಂತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ನಾವು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವೆವು. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ನಾವು ಸತ್ತು ಹೋಗುವೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ತೊಂಭತ್ತು ವರುಷ ಕತ್ತಲೆಯ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ನಾವು ಇರುವೆವು. ಅವನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವನು ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಅವನು ಸಹಿಸಲಾರದೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪುನಃ ತನ್ನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆಯೇ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೊಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಜೀವನ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಹಳೆಯ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನೀವು ತ್ಯಜಿಸಲಾರಿರಿ.

ನಾವು ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವ ರಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ! ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮ ಹೇಳುವುದು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಹಲವು ಹೆಂಡರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವನು. ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ಕೇವಲ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಲವು ಪತಿಗಳನ್ನು ವರಿಸುವಳು. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ದೇವರುಗಳಿರುವರು. ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗ. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ಕರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರಿ.

---

[1] C.W. Vol. VIII, P. 239

ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸ ಅಲ್ಲಿನ ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವ ಮಾನವರ ಜೀವನವಲ್ಲ. ಅದು ಸಮುದ್ರದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪಗಳಂತೆ ಇದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪಸ್ತೋಮ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಒಂದು ಖಂಡವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಮಾನವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಇರುವುದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಒಂದು ರಾಜಮಾರ್ಗವೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು.

ಭಗವಂತನ ಮೇಲಿಡುವ ಭಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಬಾಳಲಾರೆ ಎಂದು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳುವಳು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ದೇವರಿಗಾಗಿ ನೀವು ಹೀಗೆ ಮರುಗುವಿರಾ? ನೀವು ದೇವರಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ತಾಯಿತಂದೆಗಳು, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ಇವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಗಾಗಿ, ಅವನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕಿದಂತೆ.

೬೩. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಛಾಯೆ [1]

(1900ರ ಮಾರ್ಚ್ 8ರಂದು ಓಕ್ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ)

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಸ್ತು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಅರಸುತ್ತಿದೆ; ಯಾವಾಗಲೂ ಅದು ಅರಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಐಶ್ವರ್ಯ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಹಸಿವು, ಇವನ್ನು ಎಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದರೂ ಅವು ಇನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುವು. ಇವನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮವಿಜ್ಞಾನ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳು ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುವುಅದೇ 'ಮಾನವನ ಆತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ' ಎನ್ನುವುದು.

ಎರಡು ಜಗತ್ತುಗಳಿವೆ ಎಂದು ವೇದಾಂತತತ್ತ್ವ ಹೇಳುವುದು. ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು, ಮತ್ತೊಂದು ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತು ಅಥವಾ ಆಲೋಚನಾ ಜಗತ್ತು.

ಅದು ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮಾಯೆ ಆಗಿದೆ. ಅವು ಮಾನವನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತಳಪಾಯ. ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ

[1] C.W. Vol. VIII, P. 237

ಆದವುಗಳಲ್ಲ, ಅವು ಆಲೋಚನೆಗೆ ಆಸರೆಯಾದುವುಗಳು. ಬಹಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಂಟ್ ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಇದೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ನನ್ನ, ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸತ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆ; ಸಮುದ್ರದ ತೀರವು ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿಯೋ ವಕ್ರವಾಗಿಯೋ ಮಾಡುವಂತೆಯೆ ಇದು. ಆದರೆ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿಗೆ ಒಂದು ಆಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ತೀರವು ಮಾಯವಾದರೆ ಒಂದು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ನೀರು ಉಳಿಯುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮಾಯೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದು.

ಮಾನವನು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರನಾಗಿದ್ದ, ಈಗ ಪತಿತನಾಗಿರುವನು, ಪುನಃ ಪವಿತ್ರನಾಗುವನು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸಾರುವುವು. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಈ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವೇ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ; ಬಾಹ್ಯಸನ್ನಿವೇಶ ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು. ಜ್ಞಾನವೇ ಆತ್ಮನ ಶಕ್ತಿ. ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಆತ್ಮವು ದೇಹಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳು ಆತ್ಮನ ಜೀವನದ ಕಥೆಯ ಹಲವು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ದೇಹಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಯೆಯಿಂದ ತೋರಿಕೆಗೆ ಬದಲಾದಂತೆ ತೋರುವುದು ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವೇದಾಂತ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ದೇವರೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸವೇ ಜೀವಿಯ ವಿಕಾಸ. ಆತ್ಮವು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಅವುಗಳು ದೇಹದಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುವಾದ ಆತ್ಮನೇ ನೀತಿಗೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ; ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ.

ಪ್ರೇಮವು ಅನಂತ ಏಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಒಬ್ಬ ಐರೋಪ್ಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಚುಂಬಿಸುವುದು ನರಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣೆಯ ಒಂದು ಅವಶೇಷ ಎನ್ನುವನು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ನೀನು ಎಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿರುವೆಯೊ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಇದೆಯಂತೆ! ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಹುಡುಕುವುದು ಏನು? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು. ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ. ಇಡೀ ಜನಾಂಗ, ಪ್ರಪಂಚ ಮತ್ತು ವ್ಯೂಹಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿವೆ.

ನಾವು ಬದ್ಧರಾದರೆ ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವುದು? ಅನಂತಾತ್ಮವೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಬಂಧಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಯಾವುದೂ ಬಂಧಿಸಲಾರದು.

೬೪. ಜ್ಞಾನಯೋಗ [1]

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನವು ನೇತಿಸ್ವಭಾವದ್ದಾಗಿರಬೇಕು; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳಿ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ದೃಢವಾದ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ.

ಅನಂತರ ನಾವು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ. ಅದೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ. ದೃಗ್ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದೇ ಧ್ಯಾನ. ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿ:

"ಮೇಲೆಲ್ಲ ನಾನೇ ತುಂಬಿರುವೆ, ಕೆಳಗೆ ನಾನೇ ಇರುವೆ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ತುಂಬಿರುವೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವೆನು, ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವರು. 'ಓಂ ತತ್‌ಸತ್" ನಾನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀತನಾಗಿರುವೆನು, ನಾನು ಪ್ರಪಂಚದ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸುಖವೂ ಅಲ್ಲ, ದುಃಖವೂ ಅಲ್ಲ.

ದೇಹವು ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು; ನಾನು ದೇಹವಲ್ಲ, ನಾನು ಮನಸ್ಸೂ ಅಲ್ಲ, ನಾನೇ ಅವನು.

ನಾನೇ ಸಾಕ್ಷಿ; ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು, ಆರೋಗ್ಯ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಸಾಕ್ಷಿ ನಾನೇ, ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ನಾನೇ.

ನಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ನಾನೇ ಜ್ಞಾನಸಾರ, ಜ್ಞಾನಾಮೃತ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಾನು ಬದಲಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಶಾಂತ ಸ್ವರೂಪನು. ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿ, ಅವಿಕಾರಿ."

೬೫. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ [2]

ಒಂದಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತಗಳು.

ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಆಕಾರದಲ್ಲೇ ಹೊರತು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ.

ನೀವು ಆಕಾರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದು; ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ವಸ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಾರಿರಿ.

ವಿಕಾಸವು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸವು ಆತ್ಮನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ.

ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲ. ಮಾಯೆ ಸತ್ಯ, ಆದರೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಸತ್ಯ, ಎಂದರೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿಜವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೇ ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯ. ಆದರೂ

[1] C.W. Vol, VI, P. 91
[2] C.W. Vol, VI, P. 92

ಸತ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದೋ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಅದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲಾರದು. ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಮಾಯೆ ಒಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಎಂದಾಯಿತು. ನಿಜ ಆದರೂ ನಿಜ ವಲ್ಲ, ಭ್ರಾಂತಿ ಆದರೂ ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವರು. ಯಾರಿಗೆ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವರು; ಅದು ನಿಜವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವರು.

೬೬. ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ [1]

ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಸಗುಣ ಪರಮೇಶ್ವರ ಎನ್ನುವಿರೋ ಅವನೇ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ. ಅವನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗುಣ ಆಗಿರುವನು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಾರವೆತ್ತ ನಿರಾಕಾರಿ ಗಳು. ನೀವು ನಿರಪೇಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ ನಿರ್ಗುಣ, ಸಾಪೇಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿ ದಾಗ ಸಗುಣ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಶ್ವಮಾನವರು, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಗಳು. ನಿಮಗೆ ಮೊದಲು ಇದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಆತ್ಮವು ಹೇಗೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಲ್ಲದು? ಅದಕ್ಕೆ ಉದ್ದ ಇಲ್ಲ, ಅಗಲ ಇಲ್ಲ, ಗಾತ್ರ ಇಲ್ಲ; ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಯಾವ ಗುಣವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆತ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕಾಶವು ನಮಗೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾರದು. ದೇಶವು ಮಾತ್ರ ದೇಶವನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು, ದ್ರವ್ಯ ಮಾತ್ರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು, ನಾವು ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬರಿಯ ದ್ರವ್ಯವಾಗುವೆವು. ದೇಹ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಮಯವಾಗುವುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದು, ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸು ವುದು, ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದಗಳಾಗು ವುವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಅರ್ಥ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಆತ್ಮನ ವಿವರಣೆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಒಂದು ವೃತ್ತ ದಂತೆ, ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವುದು, ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಹವಿರುವ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ನೀನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 'ನಾನು ಇರುವೆನು' ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೀಯೆ. ಆ ಸ್ಥಳವು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ತಾನು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ದೇಹ

[1] C.W. Vol. VIII, P. 188

ಎನ್ನುವುದು. ಆದಕಾರಣ ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರುವೆ. ಒಂದು ದೇಹ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರ ಅಪ್ರಯೋಜಕವಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಬದಲಾಗುವುದು. ಬೇರೊಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸ್ಥೂಲ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ್ರವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ. ದೇವರೆಂದರೇನು? ದೇವರು ಅಂದರೆ ಒಂದು ವೃತ್ತ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಕೇಂದ್ರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಆ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಿಂದುವು ಸಚೇತನವಾಗಿರುವುದು, ಜೀವಿಸಿರುವುದು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಮಿತಿ ಯುಳ್ಳ ಜೀವಿಗಳಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮಾತ್ರ ಸಚೇತನವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ವಿಶ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ದೇಹದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿದಾದದ್ದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ದೇವರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ದಾಗ ಅದು ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ದೇವರು ಮಾತನಾಡುವನು ಎಂದಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ವಿಶ್ವದ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡುವನು ಎನ್ನುವೆವು. ಅವನು ಕಾಲದೇಶಾತೀತ ಎಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ನಿರ್ಗುಣ ಎನ್ನುವೆವು. ಆದರೂ ಅವನು ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿರುವನು.

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯ ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ನೀವು ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಸಾವಿರ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇರೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯ ಕಾಣಿಸುವನು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೂ ದೊಡ್ಡ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ನೀವು ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಹಲವು ಘಟ್ಟ ಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸೂರ್ಯನ ಫೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೊನೆಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಫೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒಂದ ನ್ನೊಂದು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುವು. ಮೊದಲನೆ ಯದು ಕೆಂಪು ಚೆಂಡಿನ ತರಹ ಇತ್ತು. ಕೊನೆಯದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು. ಇದರಂತೆಯೇ ದೇವರೂ ಕೂಡ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೋ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಪಿತೃಗಳಂತೆ ಕಾಣುವನು; ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಶಾಲವಾದಂತೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಂತೆ ನೋಡುವನು. ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ನಾದ ಮಾನವನು ತಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಇರುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು, ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಶ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ದೇವರ ವಿಭಿನ್ನ ನೋಟಗಳು ಅಷ್ಟೆ.

೬೭. ಅವತಾರ [1]

ಏಸುವು ದೇವರಾಗಿದ್ದನುಮನುಷ್ಯರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಸಾಕಾರ ದೇವರಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುವನು. ಈ ಅವತಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಭಗವಂತನ ನಿರ್ಗುಣ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸಲಾರೆವು. ಇಂತಹ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾನವರೂಪ ವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಏಸುವನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅವತಾರಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಯಾವುದನ್ನೂ ನೀವು ಪೂಜಿಸಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಯಹೋವನನ್ನೂ ಸುಂದರ ವಾದ ಏಸುವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ದೇವರು ಬೇರೆ ಇರುವನು, ಅವನನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸುವೆವು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀವು ಏಸುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು. ದೇವರು ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲ. ಮಾನವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಲಾರ. ಈಶ್ವರನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆವಿರ್ಭಾವಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ನಾವು ಅವನನ್ನೇ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಅಪಾಯವಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಬೇಕಾ ದರೆ ಏಸುವನ್ನೇ ಆರಾಧಿಸಿ. ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿರುವನು ಆತ. ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಮಾನವ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ದೇವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಪೂಜಿಸಿ. ಯಾರು ಅವನನ್ನು ಮಾನವ ಎಂದು ಕರೆದು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು ಈಶ್ವರ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರು ವರು. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಪೂರ್ತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. "ಯಾರು ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿರುವರೋ ಅವರು ತಂದೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿರುವರು." ನೀವು ಮಗನನ್ನು ನೋಡದೆ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾರಿರಿ. ಅದು ಬರಿಯ ಮಾತಾಗು ವುದು, ಒಣತತ್ತ್ವವಾಗುವುದು, ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗುವುದು; ಕೇವಲ ಊಹೆ ಮಾತ್ರ ಆಗು ವುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮೂಲಕ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿರುವ ದೇವರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ.

ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧರೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೂಲಕ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಕುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪದೇ ಪದೇ 'ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ತೋರಿಕೆ ಅಷ್ಟೆ' ಎನ್ನುವನು. ಯಾರೂ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಲಾರರು.

ದಾರ್ಶನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅತಿ ಕೆಳಗಿರುವುದೇ ದ್ವೈತ; ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿರುವುದೇ ಅದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಒಂದಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವ ಇವರಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವನು. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಈಶ್ವರಜೀವಜಗತ್ತು ಇವುಗಳ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಎನ್ನು

[1] C.W. Vol. VIII. P. 190

ವುದು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರೂ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಆವಿರ್ಭಾವ ಎಂಬ ಮಿಂಚು ನೋಟವೂ ದೊರಕುವುದು. ಹೇಗೆ ಈ ದೇಹವು ಆತ್ಮನ ಹೊದಿಕೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಆತ್ಮವು ದೇವರ ದೇಹ. ಹೇಗೆ ನಾನು ಈ ದೇಹದ ಜೀವವೋ ಹಾಗೆಯೇ ದೇವರು ಈ ಜೀವದ ಜೀವ. ನೀವು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ. ಆ ಕೇಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ನೀವು ನೀವಿ ರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಜೀವ, ಜಗತ್ತು, ಈಶ್ವರ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಏಕವಾಗಿ ರುವ ವಿಶ್ವವಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಇವು ಏಕ, ಆದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಆನಂತರ ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಭಾವನೆ ಇದೆ; ಇದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಭಾವನೆ ಯಂತೆ ಇದೆ. ದೇವರು ನಿರ್ಗುಣನು. ಅವನ ನಿರ್ಗುಣತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಲಾರೆವು, ಅದನ್ನು ನೇತಿ ನೇತಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳು ನಮಗೆ ದೊರಕುವುವು. ಅದೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಕ್ರೈಸ್ತ ರಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆ, ಮಗ, ಹೋಲಿಘೋಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಭಾವನೆಗಳಂತೆ. ತಂದೆಯೇ ಸತ್ಯ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬರುವುದು. ಮಗನೇ ಚಿತ್ (ಜ್ಞಾನ), ಮಗ ನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಕಾಣಿಸುವನು. ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ದೇವರು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಆದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತನಲ್ಲಿ ಅವನು ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವನು. ಇದೇ ದೇವರು. ಮೂರನೆಯದೇ ಆನಂದಹೋಲಿಘೋಸ್ಟ್ ಎಂಬುದು. ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದೊಡನೆ ಆನಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಅರಿಯುವಿರೋ ಆಗ ಆನಂದ ಬರುವುದು. ಮೂವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವರು.

೬೮. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ [1]

ಮೊದಲು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಾಗಿ ಪ್ರಾಣವೆಂದರೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಮೊತ್ತ. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತು ಅಲೆಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಏಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ. ದ್ರವ್ಯ ಘನವಾಗಿರಲಿ, ಅನಿಲವಾಗಿರಲಿ, ದ್ರವವಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆಕಾಶ ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವರು, ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವವೇತ್ತರು. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಯಾವ ಮೂಲಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೋ ಅದನ್ನು ಆ ತಾತ್ತ್ವಿಕರು ಪ್ರಾಣ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಪ್ರಾಣವು ಆಕಾಶದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದಾಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಒಂದು ಕಲ್ಪವಾದ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ತಾಟಸ್ಥ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಒಂದು ಕಲ್ಪದ ನಂತರ ಪ್ರಳಯವು ಬರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸ್ವಭಾವವೂ ಇದೇ. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಪೃಥ್ವಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ

[1] C.W. Vol. VIII, P. 192

ತಾರಾವಳಿಗಳ ಆಕಾರಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಆಕಾಶವಾಗುವುದು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಲೀನ ವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ, ಆಕರ್ಷಣ, ಚಲನೆ, ಆಲೋಚನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಲ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೇ ಹೋಗುವುವು. ಹೀಗೆ ಇದು ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗು ತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೇಗೆ ಆಕಾಶ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೋ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿರುವೆವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಆಕಾಶವು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸರೋವರದ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ನೀರ್ಗಲ್ಲಿನಂತೆ ಇದೆ. ನೀರ್ಗಲ್ಲು ಸರೋವರದ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಆಕಾಶವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರಾಣವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರವೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವುದು ಈ ಪ್ರಾಣದ ಮೂಲಕ, ನಮ್ಮ ರಕ್ತಚಲನೆಯಾಗುವುದು ಈ ಪ್ರಾಣದ ಮೂಲಕ; ಇದೇ ಶಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ನರಗಳ, ಮಾಂಸಖಂಡಗಳ ಮತ್ತು ಮಿದುಳಿನ ಆಲೋಚನೆಯ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಆಕಾಶದ ವಿವಿಧ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳೋ ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಪ್ರಾಣದ ಆವಿರ್ಭಾವ ಗಳು. ಸ್ಥೂಲದ ಕಾರಣವು ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು. ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅದುರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡು ವನು. ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಈ ಸ್ಥೂಲವು ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಇದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ. ಸ್ಥೂಲಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ನಮಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಪರಿಣಾಮವೇ ಸ್ಥೂಲ, ಕಾರಣವೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ನಾವು ನೋಡುವ, ಅನುಭವಿಸುವ, ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡುವ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಈ ಆಲೋಚನೆಯ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸ್ಥೂಲ ಚಲನೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ಕೈ, ಕಾಲು, ತುಟಿ ಇವುಗಳ ಚಲನೆಗಳು. ಆದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅವೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ನರಗಳು. ಅವುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳ ಚಲನವಲನ ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಅವೇ ಸ್ಥೂಲ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ನರಗಳ ಚಲನೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾದ ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಆಗುವುದು. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಎನ್ನುವುದು. ಆ ಆಲೋಚನೆಯ ಚಲನೆಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ಇರುವುದು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗ್ರಹಣವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಅತಿ ನಾಜೂಕಾದ ಉಪಕರಣವಾಗಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾರದು.

ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಯೋಗಿಯು ತಾನೇ ಒಂದು ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವನು. ಆ ಉಪಕರಣ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಯಾವ ಉಪಕರಣವೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಈ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಸ್ಥೂಲದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ಆಳ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು. ಮೊದಲು ಸ್ಥೂಲ ಚಲನವಲನಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸು ವುವು. ಅನಂತರ ಆಲೋಚನೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಲನವಲನಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವುವು. ಆಲೋಚನೆ ಹೇಗೆ ಮೊದಲಾಯಿತು, ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನ ವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಲೋ ಚನೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಸಾಗರದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲೆ ಏಳುವುದು. ನಾವು ಅಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ದರೂ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಂತು, ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು, ಎಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದುಇದಾವುದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಂತೆ ಆಲೋಚನೆಯ ಅಲೆಯ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದು ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಂಚೆಯೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅದು ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಮೇಲೆಯೂ ಅದು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ದೀರ್ಘವಾದ ಪಥವೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಏನೋ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರು, ಅವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವಂಥವು. ಏಕೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡು ವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ, ಆದರೆ ಆಗಲೇ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಸತ್ಯಾಂಶದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿರಬೇಕು; ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಮಾಡುವುದೇನು? ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿ ಸುವ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಂಡಿಸು ತ್ತಾನೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸೇರಿಸುವನು. ಕೊನೆಗೆ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥವು ತಯಾರಾಗು ವುದು. ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜಯೋಗವು ಹೇಳು ತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗು ತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಅವನ್ನು

ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸಿರಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಹಣಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಸ್ಥೂಲವು ನಮ್ಮ ವಶವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಥೂಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತಮ ಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ವಶವಾಗುವುವು. ಈ ದೇಹಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಸ್ಥೂಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಹಲವು ಕೊಂಡಿಗಳು. ನೀವು ಪೂರ್ಣ, ಈ ದೇಹವು ಹೊರಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರಟ ಇದ್ದಂತೆ, ಒಳಗೆ ಇರುವುದು ತಿರುಳು. ಹೊರಗಿನದು ಸ್ಥೂಲ, ಒಳಗಿನದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹೀಗೆ ಆತ್ಮನವರೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಆತ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಆತ್ಮನೇ, ಆತ್ಮನಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವುದೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮನ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇತರ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಆ ಆತ್ಮದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥೂಲರೂಪದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಆತ್ಮವೇ ಮನಸ್ಸೂ ದೇಹವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ಉಪಮಾನದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲಪ್ರಪಂಚ ಇದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಲನೆಯೊಂದು ಇದೆ, ಅದನ್ನೇ ಭಗವದಿಚ್ಛೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಇಚ್ಛೆಯ ಹಿಂದೆ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನಿರುವನು. ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೇ ದೇವರಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ವಿಶ್ವಾತ್ಮ, ದೇವರು, ವಿಶ್ವ ಎಂಬ ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ; ಇವು ಮೂರೂ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆವಿರ್ಭಾವದ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎಂದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಿಂದ ಬರುವುವು. ದೇಹದ ಒಳಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಲನವಲನಗಳೆಲ್ಲ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿವೆ. ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದ ಚಲನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಬರುವುದು. ಹೀಗೆ ಉಸಿರಿನ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

ಹಿಂದಿನ ಸಲ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದುದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಒಂದು ಸುಲಭವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಹಾರದ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಬೇಕಾಗುವುವು. ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸುಲಭವಾದ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಉಸಿರಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಉಸಿರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇದೇ ಪೂರಕ; ಎರಡನೆಯದು ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಇದೇ

ಕುಂಭಕ, ಮೂರನೆಯದು ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವುದು, ಇದೇ ರೇಚಕ. ನಾನು ಇಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾಧನೆಯೇ ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ಉಸಿರಾಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಲಾರಿರಿ; ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇವು ಮೂರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಾಗುವುದು. ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈಗ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಸೆಕೆಂಡುಗಳವರೆಗೆ ಉಸಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎರಡು ಸೆಕೆಂಡುಗಳವರೆಗೆ ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡಿ. ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ. ಹೀಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ವೇಳೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ವೇಳೆ ಮಾಡಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಎಣಿಸು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಮೇಲು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ "ಓಂ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರವಿದೆ. "ಓಂ" ಎಂದರೆ ದೇವರು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಉಸಿರನ್ನು ಮೂಗಿನ ಎಡಹೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಲಹೊಳ್ಳೆಯ ಮೂಲಕ ಬಿಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬಲಹೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ಉಸಿರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಎಡಹೊಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ನೀವು ಎಡ ಅಥವಾ ಬಲಹೊಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಿಸು ವುದು. ಆದಕಾರಣ ಒಂದು ಹೊಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವಾಗ ಎರಡು ಹೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದು. ಮೊದಲನೆಯದೇ ನೇರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ದೇಹ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹೊರಹರಿಸಿ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಆನಂದದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಅನಂತರ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ದೈಹಿಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ದೇಹಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೆಳೆತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲವು ಸಲ ನರಗಳ ತುಡಿತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಳುವಂತೆ ಆಗುವುದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಚಂಡ ಚಲನೆ ಎದ್ದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆಲ್ಲ ಇವು ಆಗಬೇಕಾ ಗಿರುವುವು. ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡದ ಕೆಲವು ನರಗಳು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುವು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸರಣಿಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬೯. ಮತಾಂಧತೆ [1]

ಹಲವು ಬಗೆಯ ತೀವ್ರ ಮತಾಂಧರು ಇರುವರು. ಕೆಲವರು ಮದ್ಯದ ತೀವ್ರ ಮತಾಂಧರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಿಗರೇಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಮತಾಂಧರು. ಕೆಲವು ಜನರು ತಂಬಾಕನ್ನು ಸೇದುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಜಗತ್ತು ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವರು. ಒಂದು ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಗಸು ಬಂದಿದ್ದಳು. ಇಂತಹ ಹೆಂಗಸರು ಕೆಲವರು ಸೇರಿ ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಗಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವರು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ತರುಣಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದಳು. ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಹಲ್ ಹೌಸ್ ಗೊತ್ತೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾತಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಾಮಬಾಣವಿದೆ. ಅದೇ ಹಲ್ ಹೌಸ್. ಇದೇ ಸರಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇರೂರಿರುವುದು. ನಾನು ಅವಳಿಗಾಗಿ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭ್ರಾಂತರಿರುವರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಗಂಡ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಪುನಃ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಭರತಖಂಡದ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ಭ್ರಾಂತಿ.

ನಾನು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತಾಂಧತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆಲ್ಲ, ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಕದಿಯಬಹುದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಚೀಲವನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಳುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಆ ಹೆಂಗಸು ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಸೇದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುವುದು, ಅವಳು ಸಿಗರೇಟಿನ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಟುವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುವಳು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವನನ್ನು ನೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೆಂಗಸೂ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಸುರಕ್ಷಿತಳಾಗಿ ಇರಲಾರಳು. ಆದರೆ ಈ ನೀಚನು ಮದ್ಯ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮದ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುವ

[1] C.W. Vol. V, P. 242

ಇತರರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಿರಲಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ತಾನು ಮಾಡುವ ಪಾತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಣನೆಗೇ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ.

ದೇವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವನು. ಅದನ್ನು ಮಾನವನ ದಯೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳುತ್ತಿರುವನು, ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಮದ್ಯ ಭ್ರಾಂತರು, ದುರಭಿಮಾನಿಗಳು, ಧೂಮಪಾನ ಭ್ರಾಂತರು ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಭ್ರಾಂತರು ಎಷ್ಟು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜಗತ್ತು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಜನರೆಲ್ಲ ಇಂದೇ ಕಾಲವಾದರೂ ಜಗತ್ತು ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

ನಿಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ 'ಮೇ ಫ್ಲವರ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಂದು ತಾವು ಪ್ಯೂರಿಟನ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲವೆ? ಅವರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು, ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಇತರರ ಸಂಪರ್ಕವಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿರುವುದು. ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಓಡಿಹೋದವರು ಕೂಡ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸುವರು.

ಮತಾಂಧರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಯಕೃತ್ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದರು. ವೈದ್ಯರು ಮತಾಂಧತೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಾಡ್ಯ ಎಂದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ನಾನು ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಜನರನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆನು. ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಅವರಿಂದ ದೂರವಿರಿಸಲಿ.

ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮತಾಂಧತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಮೇಲೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಸಾರುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಸಾಗಲಿ, ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅವಸರ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ಉದ್ವೇಗವೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ನರಗಳು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿ. ದುರಭಿಮಾನಿಗಳು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವರು. ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವವರು ಕುಡುಕರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರಾ? ಅವನಿಗೆ ಏನೋ ಪ್ರತಿಫಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನೊಬ್ಬ ದುರಭಿಮಾನಿಯಾಗಿರುವನು. ಹೋರಾಟ ನಿಂತೊಡನೆಯೆ ದರೋಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುವನು. ಇಂತಹ ದುರಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಂಗದಿಂದ ನೀವು ಪಾರಾದಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕರುಣೆ ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅನುಕಂಪ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಈ ದೀನರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಬದಲಿಗೆ ಅವರ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಿಮಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಆಗ ಕುಡುಕನೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗು

ವುದು; ಅವನೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಗ ಅವನನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕುಡುಕನಂತೆ ಮಾಡಿದವು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದು. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಗಂಡ ತುಂಬಾ ಕುಡುಕನಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಹೆಂಗಸು ಗಂಡ ಕುಡುಕನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವನೆಂದು ದೂರುತ್ತಿದ್ದಳು. "ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮಂತಹ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ಹೆಂಡತಿಯರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರೆಲ್ಲ ಕುಡುಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು" ಎಂದೆ. ಪತ್ನಿಯರೇ ಬಹುತೇಕ ಕುಡುಕ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇತರರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಲ್ಲ. ಸಹನೆ ತಾಳ್ಮೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದ ಇಂತಹ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಹೆಂಗಸರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಗಂಡಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೂಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದರ ಒಂದು ಚೂರನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ ದೊಡ್ಡ ರಂಪವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವರು. ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಜಗತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡ ರೋಗ. ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಧಪಾಲು ಗಂಡಸರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಹೀಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದುಕು ಅವರು ನಂಬಿರುವಷ್ಟು ಸುಖದಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ತುಂಬ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು.

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಜೊತೆಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವನನ್ನು ಹುಚ್ಚನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತೆ. ನನಗೆ ಯಾರೊ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವದೇವತೆಗಳು ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಯೋತಿತಂತು ಒಂದು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಂತೆ! ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದವಳಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು? ಆಕೆಗೆಲ್ಲೊ ಒಂದು ಆವೇಶ ಬಂದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಳು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದುದರಿಂದ "ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಪಿ. ನಿನಗೆ ಭರವಸೆಯೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದಳು. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ಭ್ರಾಂತಿ.

೭೦. ನಿಜವಾದ ಗುರು ಯಾರು? [1]

ನಿಜವಾದ ಗುರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವತಾರ ಮಾಡುವ ಮಹಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ. ಅವನು ಆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ನೀಡುವನು. ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ನದಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲವು

[1] C.W. Vol. V, P. 257

ವೇಳೆ ಹಳೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೊ ಅದರಂತೆ ಅದು. ಆದಕಾರಣ ಹಳೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಗಡಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿ ಹೋಗುವುವು. ಚೇತನವಿರುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟುವುವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುವವರು ಹೊಸ ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಿರುವ ಪಂಥದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವರು. ಹಳೆಯ ಪಂಥಗಳು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೃಗಗಳ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದಂತೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವು ಮಾನವನ ತೀವ್ರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಂಬಲವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾರವು. ಒಣಗಿದ ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಅದರ ಹಣ್ಣನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವವನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಂತೆ.

ನಾವು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಾ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಇದನ್ನು ತೊರೆದು ಗುರುವಿನ ಅಡಿದಾವರೆಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತರಾಗಬೇಕು. ಪೂರ್ಣತೆಯೆಡೆಗೆ ಯಾವುದು ಒಯ್ಯುವುದು ಎಂಬುದು ಗುರುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು; ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದೈನ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಾವು ಯೋಗ್ಯರಾಗುವೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರದ ಅವಶೇಷ ಸ್ವಲ್ಪವಿದ್ದರೂ ಸತ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅಹಂಕಾರದ ಭೂತವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಪರಮಾರ್ಥದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಿಯೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

೭೧. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕರು [1]

ಮೂರು ಪರ್ವತಗಳು ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಂತೆ ನಿಂತಿವೆ: ಇಂಡೋ ಆರ್ಯನರ ಹಿಮಾಲಯ, ಹಿಬ್ರೂಗಳ ಸಿನೈ, ಗ್ರೀಕರ ಒಲಿಂಪಸ್. ಆರ್ಯರು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹವಾಗುಣ ಬಹಳ ಉಷ್ಣವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರು. ಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರು. ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೂಲಕ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರು. ಇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಆರ್ಯರ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಖೆಯು ಸಣ್ಣದಾದರೂ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಗ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ವಾತಾವರಣ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಾಗಿ ಹಲವು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಗ್ರೀಕರು ರಾಜಕೀಯ

[1] C.W. Vol. VI, P. 85

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅರಸಿದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅರಸಿದರು. ಇಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. ಭಾರತೀಯನು ದೇಶಭಕ್ತಿ, ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಕೇವಲ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಗ್ರೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತೋ ಅಂತಹ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ದೇಶ ಮೊದಲು ಬರುವುದು. ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದು, ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವುದು ಒಂದು ಕುಂದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದು ಇರುವುದು. ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇವೆರಡನ್ನೂ ನಾವು ಆಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೭೨. ರಾಮಾಯಣ [1]

(ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ತುಣುಕುಗಳು)

ನಾವು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಯಾವನು ನಮ್ಮನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಅನುಗಾಲವೂ ಇರುವನೋ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಪ್ರೇಮ ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ರಾಮನೇ ದಶರಥನ ಜೀವವಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

"ರಾಮ ಹೋದೆಡೆ ನಾನೂ ಹೋಗುವೆನು" ಎನ್ನುವನು ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷಣ.

ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾನ.

ಕೊನೆಗೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹನುಮಂತ ಕಂಡನು. ಕಾಂತಿಹೀನಳಾಗಿ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಧಚಂದ್ರನಂತೆ ಇದ್ದಳು ಸೀತೆ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವೇ ರೂಪವೆತ್ತಂತೆ ಇದ್ದಳು ಸೀತೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನ ದೇಹವನ್ನಲ್ಲದೆ ಯಾರ ದೇಹವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

"ಪವಿತ್ರಳೇ? ಅವಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದಳು" ಎನ್ನುವನು ರಾಮ.

ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳು ಇವು ಧರ್ಮವೇ ಆಗಿವೆ. ಅದು ಎಂತಹ ಹಾಡಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಪ್ರೀತಿಯದ್ದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಎಂತಹ ಹಾಡೇ ಆಗಲಿ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಹಾಡುವವನ ಮನಸ್ಸು ಆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ಅವನು ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ಗಾನವು ಅದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು ಎನ್ನುವರು.

[1] C.W. Vol. VI, P. 102

ಸತಿಯು ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣಿ, ಹಿಂದೂಗಳು ನೂರಾರು ವ್ರತಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಪುರೋಹಿತರು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಗಂಟುಹಾಕುವರು, ಅವರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವು ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ರಾಮ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಸೀತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಳು. ಪವಿತ್ರಾತ್ಮಳು. ಆಜನ್ಮ ದುಃಖಿನಿ.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಶುಭವೋ, ಒಳ್ಳೆಯದೋ, ಪವಿತ್ರವೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸೀತೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದೇ ಸೀತೆ.

ಸೀತೆ ಸಹಿಷ್ಣುತಾ ಮೂರ್ತಿ. ಅವಳು ಚಿರದುಃಖಿನಿ, ನಿತ್ಯ ಪತಿವ್ರತೆ, ನಿತ್ಯ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದ ಸತಿ. ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ರಾಮನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದಾದರೂ ಕಟುನುಡಿಯನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ.

ಸೀತೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವಳಲ್ಲ.

"ಸೀತೆಯಂತಾಗಿರಿ."

೭೩. ಮನಃಶಕ್ತಿ [1]

ಕಾರಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಕಾರಣವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರ್ಯ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾರಣ ಬೇರೆ, ಕಾರ್ಯ ಬೇರೆ ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣ, ಅಷ್ಟೆ.

ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುವುದು. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ಮರ ಒಂದು ಚೂರು ಗಾಜು ಇವೆರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀವು ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ. ಅವೆರಡನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಅವಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೂಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಕೊನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುವು. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದೇ ಸತ್ಯ. ಅಸಮಾನತೆ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅದ್ವೈತವೇ ಏಕರೂಪತೆ, ಅದು ಅನೇಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವುದೇ ಭಿನ್ನತೆ.

ಕೇಳುವುದು, ನೋಡುವುದು, ರುಚಿ ನೋಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

[1] C.W. Vol. VI, P. 125

ಒಂದು ಕೋಣೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನೆ ಬೇಕಾದರೆ ವಶ್ಯಸುಪ್ತಿಯ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ತರ ಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಏನೇನೋ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು; ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವಂತೆ ತೋರಬಹುದು.

ಎಲ್ಲರೂ ಆಗಲೇ ಸಮ್ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು, ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡ ಬೇಕು. ಅದಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದೇ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಷ್ಟೂ ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ ಅವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನು ಅದರ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವನು, ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ಅದರ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವರು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀತಿವಂತ ನಾಗಿರಬೇಕು. ನೈತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದವನು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಆಗಲೇ ಮುಕ್ತ. ಯಾವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀತಿವಂತನಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಾರ, ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಲಾರ. ಮುಕ್ತನಾಗಲೆತ್ನಿಸುವವನು ಅಹಿಂಸೆ ಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾವ್ರತಿಯಷ್ಟು ಮತ್ತಾರೂ ಶಕ್ತರಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಅವನೆದುರಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜಗಳ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿದ್ದೆಡೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ತಾಂಡವವಾಡುವುವು. ಅವನು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದುಷ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೂಡ ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುವು.

ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಗಳ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಅವರು ಬಹಳ ವೃದ್ಧರು. ಅವರು ನೆಲದೊಳಗೆ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಅವರು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ. ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ, ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸು ತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಕಳ್ಳನೊಬ್ಬ ಅವರ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕದ್ದನು. ಯೋಗಿಗಳು ಅವ ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಓಡಿ ಹೋದರು. ಬಹಳ ದೂರ ಓಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಕು ಸಾಕಾಗಿ ನಿಂತನು. ಯೋಗಿ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು "ಹೇ ಭಗವಾನ್, ನೀನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಮಹಾಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ದಯವಿಟ್ಟು

ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಇದೂ ನಿನ್ನದೇ" ಎಂದರು. ಆ ವೃದ್ಧರು ಈಗ ಕಾಲವಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಶ್ವಾಸ. ಅವರು ಇರುವೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದವು. ಅವೆಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರೆದುರಿಗೆ ಎಂದೂ ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇತರರ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಬೇಡಿ, ಅದು ಎಂತಹ ದೋಷವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಿರಿ. ನಿಮಗೂ ಕೂಡ ಅದು ಕೇಡು.

ಊಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವುವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವು. ಅವೇ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಅವು ಗುರಿಯ ಎಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಗಳಕಾಯಬೇಡಿ. ವಾದ ಚರ್ಚೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಅಭಾವವನ್ನು ತೋರುತ್ತವೆ. ಜಗಳ ಕಾಯುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕರಟಕ್ಕಾಗಿ; ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲವೋ ಆಗ ಆತ್ಮ ಶುಷ್ಕವಾಗುವುದು. ಆಗಲೇ ಜಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲ.

೭೪. ಭಾಷೆ [1]

ಸರಳ ಶೈಲಿಯೇ ರಹಸ್ಯ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವನ ಭಾಷೆಯೇ ನನ್ನ ಆದರ್ಶ ಭಾಷೆ. ಅದು ಬಹಳ ಗ್ರಾಮ್ಯವಾದ, ಆದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಭಾವಪ್ರದರ್ಶಕವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆವೊ ಭಾಷೆಯು ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹದಿರಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅದು ನೀರಸವಾಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು; ಮೈಕೇಲ್ ಮಧುಸೂದನ ದತ್ತನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಬಂಗಾಳ ದೇಶದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯೆಂದರೆ ಕವಿ ಕಂಕಣ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗದ್ಯವೇ ಪತಂಜಲಿಯ ಮಹಾಭಾಷ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಓಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಿತೋಪದೇಶದ ಭಾಷೆಯೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆ ಅನವತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ.

[1] C.W. Vol. V, P. 259

ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ರೂಢಿಸಬಾರದು. ಪಾಳೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯ ಹೆಚ್ಚು. ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಾಗ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಾಗ ಆಗಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಕೋಶದಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಗಳ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು.

೭೫. ಸಂನ್ಯಾಸಿ [1]

ಬಾಸ್ಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ "ಸಂನ್ಯಾಸಿ" ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಿದರು:

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವನೊ ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಕೀರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ಮುಂತಾದ ಲಾಲಸೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತ್ಯಜಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯುಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಪ್ರಪಂಚದ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಕ್ಷಣಿಕತೆ, ಹೋರಾಟ, ದುಃಖ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಅಪ್ರಯೋಜಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಇವುಗಳಿಂದೆಲ್ಲ ವಿಮುಖನಾಗಿ ಪರಂಧಾಮ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು, ಸನಾತನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅರಸುವನು. ಆಗ ಅವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂತಸ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೀರ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವನು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪದೇ ಪದೇ ಹೋರಾಡುವನು. ಪ್ರೀತಿ ದಯೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿ ಇವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವನು. ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಧ್ಯಾನ ನಿಯಮಬದ್ಧ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಮಾಣಿಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಅವನು ಅನಂತರ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಯಸುವ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ (ಗೃಹಸ್ಥ ಇಲ್ಲವೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ) ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರೆ ಎರೆದುಕೊಡುವನು.

ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯದಾದುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆದ ಜೀವನ ಅವನದು; ಅದು ಬರಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೂ ಅಲ್ಲ.

[1] C.W. Vol. V, P. 260

೭೬. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ [1]

ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರಕೂಡದು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಶ್ರೀಮಂತನ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ ಬಡವರ ಹತ್ತಿರ. ಬಡವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಭರತ ಖಂಡದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪಾಡಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಿಂದಲೂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ವೇಶ್ಯೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವೇ ಹೊರತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಕಾಮಕಾಂಚನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವವನು, ಯಾರ ಜೀವನದ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ಕಾಮಕಾಂಚನ ತ್ಯಾಗವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಅನುಯಾಯಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲ? ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಜಗನ್ಮಾತೆಗೆ ಕಾಮಕಾಂಚನ ಸೋಂಕದವರನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ತನ್ನ ತುಟಿಯೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರ ಮತ್ತು ಹೀನ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದವರ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಕೂಡ ತಮಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಯತಿರಾಜರಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ಎಂದಿಗೂ ಬೋಧಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಸ್ಪೃಹಿಗಳಾಗಿರಲಾರರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ದೇವರೇ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಅವತಾರವೆತ್ತಿ ಬಂದರೂ ಅವನು ನಿಸ್ಪೃಹಿಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಗೃಹಸ್ಥನು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೆ ಆ ಪಂಥ ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು. ಗೃಹಸ್ಥರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಗತಿಯಾಗಿದೆ. ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮ ನಿಲ್ಲಲಾರದು.

ಕಾಂಚನವನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರೋ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು:

ಒಂದು ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗವು ಕಾಲ ದೇಶ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಗುರಿ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ಗುರಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮನ ಮೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಹಿತ. (ಆತ್ಮನೋ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಚ) ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಮಕಾಂಚನಗಳ ತ್ಯಾಗ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ತ್ಯಾಗವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರ್ಥದ ನಾಶ. ತನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಡೆಯುವುದಲ್ಲ. ಇದು ತ್ಯಾಗವಾಗಬಲ್ಲುದೆ? ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ (ಆತ್ಮನ ಮೋಕ್ಷ, ಜಗತ್ತಿನ

[1] C.W. Vol. V, P. 260

ಹಿತ) ಭಿಕ್ಷಾ ಜೀವನ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನು ಮುಂತಾದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ, ಅದರಲ್ಲೂ ಬಂಗಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧುಕರಿ ವೃತ್ತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಧುಕರಿ ಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ವೃಥಾ ಶಕ್ತಿವ್ಯಯ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉಳಿದ ಕಾಲ ವನ್ನು ಆದರ್ಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಭ್ರಾಂತರಾಗುವೆವು. ಗುರಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯ ಕೂಡದು.

೭೭. ಕಲೆ [1]

ಗ್ರೀಕ್ ಕಲೆಯ ರಹಸ್ಯವೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕರಿಸು ವುದು. ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಯ ರಹಸ್ಯವಾದರೋ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದ ರಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಚಿತ್ರಕಾರನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಚೂರು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿರುವ ಮಾಂಸದ ತುಂಡನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯಶೀಲ ನಾಗುವನು ಎಂದರೆ ನಾಯಿ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾದ ಮಾಂಸದ ತುಂಡೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಕಚ್ಚಲು ಹೋಗುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನುಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹಿಮೆಯಿದೆ? ನಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಜವಾದ ಒಂದು ಮಾಂಸದ ತುಂಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಬಾರದು?

ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತ ಆದರ್ಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹೊರಟ ಭಾರತೀಯನ ಸ್ವಭಾವವಾದರೊ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧೋಗತಿಗಿಳಿದಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಕಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಮಲ ಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಅದು ನೆಲದಿಂದ ಬರುವುದು, ನೆಲದಿಂದ ಸಾರ ವನ್ನು ಹೀರುವುದು, ನೆಲದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು, ಆದರೂ ಅದರಿಂದ ಮೇಲಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಕಲೆಯು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರ ಬೇಕು. ಆ ಸಂಪರ್ಕ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೊ ಅಲ್ಲಿ ಅವನತಿಗೆ ಬರುವುದು. ಆದರೂ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿ ಯನ್ನು ಮೀರಿರಬೇಕು.

ಕಲೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಲೆ ಇರಬೇಕು.

ಬರಿಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೂ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡ. ಎರಡನೆಯದು ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೌಲ್ಯವು ಅದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

[1] C.W. Vol. V, P. 258

ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದನ ಸ್ವಭಾವಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳಾಗಲಾರರು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

೭೮. ಏಕಾಗ್ರತೆ [1]

ಏಕಾಗ್ರತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನಗಳ ಸಾರ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಶೇಕಡ ತೊಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಅವನು ಪದೇ ಪದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಏಕಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅದರ ಕಡೆಗೇ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಧೀನವಾಗುವುದು, ನಾವು ಅದರ ಅಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರೀಕರು ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುವು. ಹಿಂದೂವು ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ, ಅಗೋಚರವಾದ ಆತ್ಮಭೂಮಿಕೆಯ ಮೇಲೆ, ತನ್ನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬೀರಿದನು. ಅದರಿಂದಲೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಇಚ್ಛೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಬದಲು ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪದರಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅನೇಕ ಪದರಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಯೋಗದ ಗುರಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು.; ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚತ್ತಿರುವರು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವವರು; ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ನಿತ್ಯಸತ್ಯದ ಕಡೆ ಅಜಾಗೃತರಾಗಿರುವರು, ಭಗವಂತನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತರಾಗಿರುವರು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಇರುವುದು: ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಏಕಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವೋ ಅವನನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಜಯಿಸಬಲ್ಲೆವು.

ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿಂತನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದೇ ಏಕಾಗ್ರತೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದೆ ಯಮ. ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ಯಮ. ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಪಾಪವನ್ನು ಆಚರಿಸದಿರುವುದು. ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು. ನೀವು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಅಹಿಂಸಾ ವ್ರತವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಂಹ, ಹುಲಿಗಳು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗುವುವು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ,

[1] C.W. Vol. VI, P. 123

ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಒಬ್ಬನು ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸಿದುದು ಅವನಿಗೆ ದೊರಕುವುದು. ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ನಿಯಮ ವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಎರಡನೆಯದೆ ನಿಯಮ. ಮನಸ್ಸು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು. ಅನಂತರ ಆಸನ. ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಆಸನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಆಸನ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಸುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಬಲ್ಲೆವೊ ಅದು. ಇದು ಆದ ಅನಂತರವೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಬರು ವುದು. ಅನಂತರ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ ಎಂದರೆ, ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ಅನಂತರವೆ ಧಾರಣ, ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ. ಕೊನೆಯದೆ ಸಮಾಧಿ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ಬೇಗ ಬರುತ್ತವೆ. ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಕೂಡದು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುತ್ತವೆ. ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಜ್ಯೋತಿ ಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅನಾಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ದೇಹಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಮೃತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಅಪ್ರಜ್ಞೆ (Unconscious) ಮತ್ತು ಅತಿಪ್ರಜ್ಞೆ (Super conscious) ಎರಡೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಹೆಂಟೆಗೂ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿಗೂ ಇರುವಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮನನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವರೊ ಅವರಾಗಲೆ ಅತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವರು.

೭೯. ರಾಜಯೋಗದ ಗುರಿ [1]

ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಾಜಯೋಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು. ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಆವಶ್ಯಕ ವಾದಾಗ ಗಮನಿಸುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಶ್ರುತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅದು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವಂತದ್ದಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಬಹುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವ ಗಳು ಆದವು ಎಂದು ಹೇಳುವವರ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಮಗೂ ಅದೇ ಅನುಭವಗಳಾದರೆ ಅವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವಾಗುವುವು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು

[1] C.W. Vol. V, P. 293

ನೋಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂಥದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೋಡಬಹುದು. ಯಾವುದು ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಆಯಿತೋ ಅದು ಪುನಃ ಆಗುವುದು, ಆಗಲೇಬೇಕು. ರಾಜಯೋಗ ಅಂತಹ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ರೀತಿ ಉಸಿರೆಳೆಯುವುದು, ಕೆಲವು ರೀತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿಗೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ತೀವ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸುವರು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಮಕ್ಕಳ ಆಟವಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಎಸೆಯುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಗುರಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ನಾವು ಒಂದು ಎಂಬುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಡಮೆಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ನಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವಿರುವಾಗ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೮೦. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ[1]

(1900ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 13ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಆಲಮೇಡದ ಟ್ಯೂಕರ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿರೋಧಎಂದರೆ ಚಂಚಲವಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಹೇಗೆ ತರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಅಲೆಗಳಾಗಿ ಸಮತೋಲನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಗವು ಬೋಧಿಸುವುದು.

[1]C.W. Vol. VII, P. 430

ಹೀಗೆಂದರೆ ಏನು? ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಶೇಕಡ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಪಾಲು ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೇವಲ ಊಹೆಯಾಗಿವೆ. ಒಬ್ಬನು ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಇದು ಎನ್ನುವನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅದು ಎನ್ನುವನು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಜಾಣನಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಊಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಖಂಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಊಹೆಗಳನ್ನು ತರುವನು. ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳೊ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳೊಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳೊ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಷ್ಟು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಾನವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಇದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಂಬಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಆದರೆ ಅಂಥದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯದ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುವರು. ನಿಮ್ಮ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಕೂಡ ಉಳಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬಾರದು? ಅವರು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು: ಮಾನವನ ಆತ್ಮ ಎಂಬುದು ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಅಮರವಾಗಿದ್ದರೆ, ದೇವರು ಈ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಈಶ್ವರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಅರಿಯಬೇಕು; ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಸಲಕರಣೆಯ ಮೂಲಕವೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ನನ್ನ ಮೆದುಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ಕಣಗಳು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆಗಳಾಗಲೀ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಲೀ, ಭಾವನೆಯಾಗಲೀ, ಕಲ್ಪನೆಗಳಾಗಲೀ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಂಪನಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಅವೆಲ್ಲ ಬರೀ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೇ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೇ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಧ್ಯ. ರಾಜಯೋಗವು ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿದೆ; ಬಾಹ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಬಳಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರುವುವು. ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆವೋ ಅವೆರಡೂ ಹೊರಗೆ ಇವೆ. ಆದರೆ

ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾದರೋ, ನಾವು ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆವೋ ಅವುಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ. ದೃಗ್ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗುವುವು.

ಬಾಹ್ಯವಿಭಜನೆಯು ಮೆದುಳಿನವರೆಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲಾರದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾವನೆಗಳ ಸಮೂಹವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶಗಳು. ನಾನು ನನ್ನ ಮೆದುಳನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಂದು ಮೆದುಳಿದೆ, ಎಂದು ನಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವೇ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರಪಳಿಯೇ ನಾನು? ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯೆ ನಾನು? ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇನಾದರೂ ಆಗಿರುವೆನೋ? ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವೆನೋ? ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಒಂದು ಕಂತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಅಥವಾ ನಾನು ಒಂದು ಅಭಿನ್ನವಾದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೆ? ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಾವು ಕೇವಲ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಒಂದು ಕಂತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಮರತ್ವ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಗಾಳಿಗೋಪುರದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದರ ಬದಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಖಂಡವಾದುದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಅಮರನಾಗುವೆನು. ಆ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಒಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಡೆಯಬಹುದು.

ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ವಿನಃ ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವುವು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೋ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುವು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಿ. ಈಶ್ವರ, ಜೀವ, ಅಮರತ್ವ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಅದು. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬುವುವು. ಅವುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮನು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವನು, ದೇವರು ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವನು ಎನ್ನುವುವು.

ಅವರೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಊಹೆಗಳು. ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೂ ಬೌದ್ಧರಿಗೂ ಇರುವ ವಿವಾದವನ್ನು ಯಾರು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು? ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವ

ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಬೈಬಲ್ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೌದ್ಧರು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇದು: ನಾವು ಆತ್ಮವೆ, ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸೆ? ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾವುದೂ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಇದಾಗಿರುವೆನು, ಆಮೇಲೆ ಆದಾಗಿರುವೆನು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣ ಕಾಲವಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾನು ಆತ್ಮನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಧರ್ಮಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಯಾವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾರಲಾರದು.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಗಳು ಏಳದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ. ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯೋಗದ ಪರಿಪೂರ್ಣಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾದರೆ, ನೀವು ಆ ಕ್ಷಣ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಆಗ ನಿಗ್ರಹಿಸಿರುವಿರಿ. ಅನಂತರ ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಲೆದಾಡಲು ಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಿಂದಿನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಕುದುರೆಯಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಅಪ್ಪಳಿಸಲಾರದು. ನೀವು ಆಗ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವಿರಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅದೊಂದು ಊಹಾವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವನು ಯಾವುದೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ವೇದಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೋಧಕರಲ್ಲಿರುವ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆಗೂ ಅವನು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನೀವೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ವಸ್ತು ನಾನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇವಲ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲೆ. ಆದಕಾರಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇ ನಾನಾಗಲಾರೆ. ಇದೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಲಹೆ.

ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮಗೆ ಆಗದು. ನಮಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೇರಲ್ಪಡುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಾಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಎತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಎತ್ತಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಆಸೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಎತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಎತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಗಾಣ ಆಡುವುದು. ನಾವುಗಳು ಕೂಡ ಆ ಎತ್ತಿನಂತೆ. ಮುಂದಿರುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಗಾಣವನ್ನು ಸುತ್ತುವ ಎತ್ತಿನಂತೆ ನಾವು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವೆವು. ಯಾರಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆ

ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರೋ ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವರು. ನಾವು ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ನೊಗಕ್ಕೆ ತಲೆಯೊಡ್ಡಿದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಂತೊಡನೆಯೇ ಯಾವುದೊ ಚಾವಟಿ ಏಟು ಕಾದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಪಾಯಕರ ಅದು.

ನಮಗೆ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ದುಃಖಮಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇರಿದುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸು ವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವೆವು. ನಮಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದು ಸುಖವಾಗಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಂಗ್ಲೇಯನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕರೆದು, ತನ್ನ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವಿದೆ ಎಂದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ. ಅವನು ಒಂದು ಬುಡ್ಡಿ ಹಳೆಯ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ತರಿಸಿದ. ಅದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಚಿನ್ನದಂತೆ ಒಳಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಟ್ಲರ್ ಒಂದು ಬುಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಗ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆಂಗ್ಲೇಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವನು ಅದನ್ನು ಮರು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಕುಡಿದನು. ಬಟ್ಲರ್ ಒಂದು ಬುಡ್ಡಿ ಹರಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದನು! ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವೆಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಹರಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನೇ. ನಾವು ಅದ ರಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆವು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನರು ಒಂದು ಯಂತ್ರದಂತೆ ಆಗುವರು. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಂದು ಚಾವಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವು ದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥವರಿಗೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಬರುವುದು.

ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು: ಇದೇನು? ಈ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ? ಆತ್ಮವೆಂದರೆ ಏನು? ಪಾರಾಗಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೆ? ಜೀವನಕ್ಕೆ ಏನಾ ದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆ?

ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಸಾಯುವರು, ಕೆಟ್ಟವರೂ ಸಾಯುವರು. ರಾಜರೂ ಸಾಯುವರು. ಭಿಕ್ಷುಕರೂ ಸಾಯುವರು. ದೊಡ್ಡ ದುಃಖವೆ ಮೃತ್ಯು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾವು ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಾಲವಾದರೆ, ನಾವು ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಡನೆ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಯಾನ್ನೆಸ್ಗಳಲ್ಲಿ (ಪಿತೃಗಳನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಆಲಯ ಗಳು) ಗತಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರೊಡನೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಕುಲುಕಿರುವೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅವ ರನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅವರು ಪಿಯಾನೊಗಳನ್ನು ಬಡಿದು "ಬ್ಯುಲಾಲ್ಯಾಂಡ್" ಎಂದು ಹಾಡುವರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ. ನನ್ನ ದೇಶವಾದರೊ ಭೂಗೋಳದ ಅತ್ತ ಕಡೆ. ನನಗೆ ಬ್ಯುಲಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಲ್ಲಿರುವುದೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅದು ಯಾವ ಭೂಗೋಳದ ಪುಸ್ತಕ ದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಷೇಮವಾದ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಏನು? ಇವೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ನುಸಿ ಹಿಡಿದ ನಂಬಿಕೆಗಳು!

ಇಂತಹ ಜನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾರರು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಜಗತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದೆ. ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮೂಳೆಗಳು ಟೊಳ್ಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸತ್ತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಿದುಳು ಬೆಣ್ಣೆ ಯಂತೆ ಮೆತ್ತಗಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತೇನೆ. ಪಾಪ ತಮ್ಮ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿ. ಬ್ಯೂಲಾಲ್ಯಾಂಡಿನಿಂದ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು.

ಪ್ರೇತ ಆವಾಹಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ನನ್ನ ಗತಿಸಿದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸು ತ್ತೇನೆ ಎಂದ. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ: "ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನೀವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ನೀವೇನಾದರೂ ನನ್ನ ಗತಿಸಿದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನಾನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೋ ಇಲ್ಲವೊ" ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೆ, ಆ ಪ್ರೇತ ಆವಾಹಕ ದಯೆ ಯಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ, ನಾವು ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಪೀಡೆಯು ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗುವುದು. ಪುನಃ ದುಃಖ ಬರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜನರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು "ನೀವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವವರು ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಒಂದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಧರ್ಮವೆ? ಅದು ರಾಜಕೀಯವೆ ಹೊರತು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲ.

ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಉಳಿದವರು ಕುರಿಮಂದೆಯಂತೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು. ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಅದು ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುವುದು.

ನಾವು ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಯೋಗ ಹೇಳುವುದು. ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳವರಾಗಬೇಕು. ಸತ್ಯವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮನಂತೆ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಾವಟಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಜಿ ಓಡಿಹೋಗುವುದನ್ನು ಆಗ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಸೇರುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ನಾವು ಆದಾಗಬೇಕು. ಆ ಅನಂತವಾಗಬೇಕು. ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯ ಅದೇ. ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯದಂತೆ ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು? ಅದೇ ಸೃಷ್ಟಿ. ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಶಕ್ತಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಅನಂತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುದೇ ಸೃಷ್ಟಿ.

ನಮ್ಮ ವಿವರಣೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ. ಯೋಗ ಎಂದರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗದಂತೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಏನಾಗಿರುವೆವೊ ಅದನ್ನು ಅರಿಯುವೆವು. ನಿಜವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗದುದು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂಥದು. ಆಗ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಹಲವು ಯೋಗ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಆವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಸುಲಭ. ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಮತ್ತು ಬಿಡದೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಹಸವಿದೆಯೊ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಯಾರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಸುಲಭವಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದರ ಮೂಲಕವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಹಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವೆವು. ನಾವು ಆತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆವು. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಬರುವುದೇ ದೇಹದ ಭಾವನೆ. ನಾವು ದೇಹವೆಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವೇ ದೇಹವೆಂಬಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಹಗಳು ನಿಜ. ನಾವು ಈ ದೇಹದಿಂದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸಾಧನೆ ದೇಹದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಆತ್ಮವೊಂದೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಆ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು, ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ.

೮೧. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಹಿಳೆ [1]

(1893ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 22ರಂದು 'ಚಿಕಾಗೋ ಡೈಲಿ'ಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಉಪನ್ಯಾಸ)[2]

ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದೇ ಒರೆಗಲ್ಲು. ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಹಿಂದುವೂ ವಿವಾಹವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಪುರೋಹಿತನಾಗಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಂಡಸು ಕೇವಲ ಅರ್ಧಭಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಪೂರ್ಣ ಭಾವನೆಯೆಂದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರ ಭಾವನೆ ಎಂದರೆ ಅವಳ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ. ಪತ್ನಿಯೇ ವೃತ್ತದ ಕೇಂದ್ರ. ಅದರ ಸ್ಥಿರತೆಯೇ ಅವಳ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಆದರ್ಶದ ಅತಿರೇಕವೇ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಿಂದೂ ವಿಧವೆಯರ ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ನಾರಿಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು. ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ನಾರಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಈ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ ನಾರಿಯು ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಆದರ್ಶವಾಗುವಳು.

---

[1] C.W. Vol. VIII, P. 198

[2] ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಭಾಂಗಣ–7ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಿಡಿಯಬಹುದೊ ಅಷ್ಟು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು, ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದ ಸಹೋದರಿಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು, ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾಟರ್ ಪಾಮರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಹೆನ್ರಾಟಿನ್ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪೇಟಧಾರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

೮೨. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ 1 [1]

(1893, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25ರ 'ಚಿಕಾಗೊ ಹೆರಾಲ್ಡ್'ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ)

ಮೂರನೆ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಶ್ರೋತೃಗಳು ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ. ಅವರು ವಿಷಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರು ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಭವ್ಯವಾದುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದುದನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ಜನರ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿಯೇ ಅವರು ದಾನಧರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವುದು. ಚಿಕಾಗೊಗೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಮಾನವ ಸಹೋದರತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬಹಳ ಕೇಳಿರುವುದಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮದ ಸಂತಾನರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಸಹೋದರತ್ವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಸಂಬಂಧವು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದರು. ಮಾನವ ಸಹೋದರತ್ವದ ಮೂಲ ಭಿತ್ತಿ, ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲರ ತಂದೆ ಎಂಬುದು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು: "ನಾನು ಭರತಖಂಡದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಿರುವೆನು, ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವೆನು, ಮತ್ತು ಅನುಭವವು ಬೋಧಿಸಿರುವುದೇನೆಂದರೆಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಅದೇ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ. ಭಗವಂತನು ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ್ ಮತ್ತು ವೈದಿಕ ಋಷಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಹೌದಾದರೆ ಅವನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ನನ್ನೊಡನೆಯೂ ಅವನೇಕೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು?" ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನಾವು ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅವನ ಅಸೀಮ ಪ್ರೇಮ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರೇಮದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು, ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಸಗುತ್ತಿರುವುದು.

[1] C.W. Vol. VIII, P. 200

೮೩. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ 2 [1]

(1894, ಫೆಬ್ರವರಿ 20ರಂದು ಡೆಟ್ರಾಯ್ಟ್‌ನ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ. "ಡೆಟ್ರಾಯ್ಟ್ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್"ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವರದಿ)

ದೇವರು ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅವನಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರೀತಿ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವಾದುದು. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು, ಕೊಂಡಾಡುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವನೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅವನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತನು ಕೇವಲ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾನೆ.

ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತಳೊಬ್ಬಳು ಮದುವೆಯಾದಾಗ ತನಗೆ ಆಗಲೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಗಂಡನಾದ ದೊರೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ದೊರೆ ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಎಂದ. ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಎಂದಳು. ಅವಳು ದೀನರ ದರಿದ್ರರ ನಡುವೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆಅವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಅದು ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರುವಂತೆ ಇದೆ: "ನನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೇಡ, ಅಧಿಕಾರ ಬೇಡ, ಮುಕ್ತಿ ಬೇಡ. ನಿನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಾದರೆ ನೂರು ನರಕಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ತಳ್ಳು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡು." ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳ ಹಲವು ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಇವೆ. ಅವಳು ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಳಾದಳು. ಆಗ ಅವಳು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಳು. ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದೇ ಅದು.

ಪುರುಷರು ಬೇಕಾದರೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವತಃ ಭಕ್ತಳು. ಅವಳು ದೇವರನ್ನು ಹೃದಯದ ಮೂಲಕ ಪ್ರೀತಿಸುವಳೆ ಹೊರತು ಬುದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲ. ಸಾಲಮನ್ನಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಭಾಗ. ಅದರ ಭಾಷೆ ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತಳ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೈಬಲ್ಲಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಹಾಡಿನ ಈ ರೀತಿಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ: ಸಾಲಮನ್ನನು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಅವಳೂ ಕೂಡ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತಂತೆ. ಆದರೆ ಹುಡುಗಿ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಾಲಮನ್ನನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವರಣೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಮನ್ನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಭಗವದ್ ಭಕ್ತಿ

[1] C.W. Vol. VIII, P. 201

ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ದೇವರ ಭಕ್ತಿ ಇತರ ಕಡೆಗಳ ದೇವರ ಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಸೊನ್ನೆಯ ಕೆಳಗೆ ನಲವತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ಇರುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಸ್ವಭಾವ ಬದಲಾಗುವುದು. ಬೈಬಲ್ಲನ್ನು ಬರೆದ ದೇಶದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೂ, ಹಣದಾಸೆ ಪ್ರಮುಖವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ದೇಶದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಬೇಕಾದರೆ ದೇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಾಲರನ್ನು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುವರು. ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಆಗುವುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು. ಅವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೋರುವರು.

ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ದೇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆದುರಿಗೆ ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಬರುವರು. ಭಿಕ್ಷುಕನೊಬ್ಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡಲು ಹೋದ ಕಥೆ ಇದು. ಭಿಕ್ಷುಕ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಮಯ ವಾಯಿತು. ಆಗ ಆತ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದ: "ದೇವರೆ, ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು." ಭಿಕ್ಷುಕ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಲು ಆಣಿಯಾದ. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಭಿಕ್ಷುಕರಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಿಕ್ಷುಕ, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು.

ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಹಮ್ಮದನ ಭಕ್ತಿಯ ಹುಚ್ಚು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂತಹ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರು ಎನ್ನುವರು. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಬರಿಯ ಹುಡುಗಾಟವಾಗಿದೆ, ಷೋಕಿಯಾಗಿದೆ. ಜನರು ಒಂದು ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಂತೆ ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ನಾಸ್ತಿಕರಾಗಿರುವರು. ಆದರೂ ತಾವು ಭಕ್ತರು ಎಂದು ಆತ್ಮ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸುವರು.

೮೪. ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ಮ [1]

(1895ರ ನವಂಬರ್ 23ರಂದು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಟಿಪ್ಪಣಿ)

ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಅದ್ಭುತಶಕ್ತಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ. ಆಲೋಚನೆಯ ಮೌನಶಕ್ತಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಮೇಲೆಯೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ ಏಕ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಆಗಿರುವುದು. ವಿಶ್ವ ಒಂದು ಜೇಡರ ಬಲೆ. ಮನಸ್ಸುಗಳು ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು.

[1] C.W. Vol. VIII, P. 225

ವಿಶ್ವವೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನು ವಿಶ್ವದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವನು. ಇದೇ ಮಾಯೆ. ಆದಕಾರಣ ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ; ಎಂದರೆ ಸತ್ಯದ ಅಪೂರ್ಣ ದೃಶ್ಯ. ಬೆಳಗಿನ ಸೂರ್ಯನು ಕೆಂಗೆಂಡದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಇದು. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಪರಿಣಾಮ, ಒಳಿತಿನ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ದೃಶ್ಯ.

ಒಂದು ಸರಳರೇಖೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ವೃತ್ತವಾಗುವುದು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಆತ್ಮನ ಬಳಿಗೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೇ ದೇವರೆಂಬುದು ಮಹಾರಹಸ್ಯ. ನಾನೇ ದೇಹ, ನಾನೇ ಜೀವನಾಗಿರುವುದು. ನಾನೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕೂಡ.

ಮನುಷ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು; ನೀತಿವಂತನಾಗಿರಬೇಕು? ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ನೀತಿಯುತವಾದುದು. ಯಾವುದು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಅನೀತಿ. ನೀತಿಯ ಅಳತೆಗೋಲು ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗುವುದು. ಮಾನವ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳ ದಾಸ್ಯದಿಂದ, ಶಬ್ದ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಇಚ್ಛಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು. ತ್ಯಾಗ ಎಂದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕೋಪ ಬರುವುದು, ದುಃಖ ಬರುವುದು. ತ್ಯಾಗವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನುಳ್ಳ ಜೀವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ಭಾವೋದ್ರೇಕಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಮಾನವನು ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗು.

ನನಗೆ ಒಂದು ದೇಹವಿತ್ತು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದೆ, ನಾನು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ನಾನು ಸತ್ತೆ ಎಂಬುದು ಎಂತಹ ಘೋರ ಭ್ರಾಂತಿ! ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಳುವುದು ಎಂಥ ಭ್ರಾಂತಿ!

ತ್ಯಾಗ ಎಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಬೇಕೆಂದೆ? ಆಗ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು? ತ್ಯಾಗವು ದೇಹದಂಡನೆಯಲ್ಲ. ಭಿಕ್ಷುಕರೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಸ್ತರೆ? ಬಡತನ ಎಂದರೆ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ತ್ಯಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಬರುವುದು? ನನಗೆ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗ ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರೋವರ ಕಂಡಿತು. ಅದೊಂದು ಸುಂದರವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿತ್ತು. ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಡಮರಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಛಾಯೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ದಿನ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗ

ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅದು ಮಾಯವಾದಾಗ ಅದೊಂದು ಅಸತ್ಯ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಹ, ಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ಈ ಭಾವನೆ ಪುನಃ ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಪುನಃ ಬಂದಾಗ ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ ಏಸು, ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ ವಷ್ಟೆ. ಅನಾಸಕ್ತರು, ಅಕಾಮಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಏಸುವು ಬಡವರ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವನು. "ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರು" ಎನ್ನುವರು. ಅವರ ಕರ್ಮ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದು. ಅವನು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವನು. ನಿಮಗೆ ಕರ್ಮವು ಭ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸು ಅತಿಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಲ್ಲದು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂತೋಷ, ಪುಣ್ಯ ಇವು ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದುಃಖ ಪಾಪಗಳಿಗಿಂತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುವು ಒಬ್ಬನ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಮುಳ್ಳು ಹೊಕ್ಕಿತು. ಅವನು ಮತ್ತೊಂದು ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಆ ಮುಳ್ಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದನು. ಮೊದಲನೆಯ ಮುಳ್ಳು ಪಾಪ, ಎರಡನೆಯ ಮುಳ್ಳು ಪುಣ್ಯ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ಪರಮಶಾಂತಿಯುತವಾದುದು. ಪಾಪಪುಣ್ಯಾತೀತವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚ ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನು ದೇವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರೇ ಆಗುವನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವನು, ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಾಗುವನು. ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗ ಪ್ರಪಂಚ ಅಂಜುವುದು. ಮೂಢನು ಮಲಗಿ ಎದ್ದ ಮೇಲೆಯೂ ಮೂಢನಾಗಿರುವನು. ಆದರೆ ದೇವಮಾನವನಾದರೋ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಅನಂತಶಕ್ತಿ, ಅನಂತಪ್ರೇಮ, ಅನಂತ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಅವನಲ್ಲಿರುವುವು. ಇದೇ ಸಮಾಧಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ.

ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಗೀತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಅವೇ ತಾಮಸಿಕ, ರಾಜಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಎಂಬವು. ತಾಮಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಅತಿ ಮಂದವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ರಾಜಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಚುರುಕಾಗಿರುವುದು. ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ಆತ್ಮ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ದೇಹವೇ ರಥ. ಹೊರಗಡೆಯ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೇ ಕುದುರೆ, ಮನಸ್ಸೇ ಲಗಾಮು. ಬುದ್ಧಿಯೇ ಸಾರಥಿ. ಮಾನವನು ಹೀಗೆ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವನು. ಅವನು ಅತೀತನಾಗಿ ಹೋಗುವನು.

ದೇವರನ್ನು ಸೇರುವನು. ಮಾನವ ಇಂದ್ರಿಯ ವಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವನು. ಅವನು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಅವನು ತ್ಯಾಗಿಯಾಗುವನು.

ಕ್ಷಮೆ ಕೂಡ, ದುರ್ಬಲತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ತಾಮಸಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಹೋರಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ದೇವತೆಗಳ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವೇ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇರುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಅರ್ಜುನ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕೇಳುವನು. ಅವನು ಆಗ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ "ನೀನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಜ್ಞನಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಪ್ರಾಜ್ಞನಲ್ಲ, ಹೇಡಿ" ಎಂದು. ಕಮಲಪತ್ರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ನೀರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೆ ಜೀವಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ರಣಕ್ಷೇತ್ರ. ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಈ ಜೀವನ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಷ್ಟೆ. ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಬಲಗೊಂಡ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ.

ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಮೊದಲ ಹಂತ ಸುಖಮಯ ಜೀವನ; ದೇಹದಂಡನೆ ಪೈಶಾಚಿಕ. ನಗುವುದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಿಂತ ಮೇಲು, ಹಾಡಿ, ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ದೇವರಾಣೆಗೂ ಇತರರಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಹಂಚಬೇಡಿ. ದೇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಖವನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಃಖವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಸುಂದರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು, ಹೂವು, ಪನ್ನೀರು, ಗಂಧ ಇರಲಿ. ಸಾಧುಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹೋದರು.

ಎರಡನೆಯ ಹಂತ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ. ಮೂರನೆಯ ಹಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ನಿತ್ಯ ಯಾವುದು, ಅನಿತ್ಯ ಯಾವುದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ನೀವು ದೇವರಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಮಹತ್ತಾದ ಭಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿದೊಡನೆ ಮಹತ್ತಾದ ಶಾಂತಿ, ಆನಂದ ಇವು ನಿಮ್ಮದಾಗುವುವು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮನೋದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಅವನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ನೀವು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡವ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಭಗವಂತ ಅತಿ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವನು.

ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆ. ಈ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು. ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿರಾಶರಾಗುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ದೇಶವಾಗಲೀ, ಎಂದು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಆಗಲೇ ನಾಶವಾದಂತೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮವು ನೆಲಸಿದೆ. ಯಾವ ಮೌಢ್ಯವಾಗಲಿ, ಮಿಥ್ಯಾಚಾರವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲಾರದು. ನಾಗರಿಕತೆ ಇರುವೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಗ್ರೀಕರ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುವು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿಯೇ ಆಗುವುವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಡಿ. ಅಂತರ್‌ದೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿ. ಅಯ್ಯೋ ನಾನು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದು ಪುನಃ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಆದದ್ದು ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಮಾನವನು ದೇವರೇ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾನವಕೋಟಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹುಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಯಾರೂ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ಣರಾಗುವರು; ಸಹೋದರರೆ. ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ನೀವು ಅನಂತ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಸಾಗರ! ದೇವರಾಗಿ! ದೇವರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!

ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದರೇನು? ನಮ್ಮ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಕಾಲಾವಕಾಶವಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನನಮಾಡಿ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಶಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಸಾಕು. ದೇವರಲ್ಲದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ, ದೇವರಾಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಇವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ. ಮಾಯೆಯ ತೆರೆಯು ಇದರಿಂದ ತೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

"ನಾನು ನರನೂ ಅಲ್ಲ, ದೇವತೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ನನಗೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪ, ಶಿವೋಽಹಂ. ನನಗೆ ಕೋಪವೂ ಇಲ್ಲ. ದ್ವೇಷವೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸುಖವೂ ಇಲ್ಲ, ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಜನನ ಮರಣಗಳು ನನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ, ಕೇವಲ ಆನಂದ. ನಾನು ನನ್ನಾತ್ಮವಾದ ಅವನೇ, ನಾನೇ ಅವನು."

ನಿರಾಕಾರಿಗಳು ನೀವು. ನಿಮಗೆ ಎಂದೂ ದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಎಲ್ಲಾ ದೀನರಿಗೆ, ದರಿದ್ರರಿಗೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಆಲೋಚನೆಯ ಮಹದಲೆಯೊಂದು ಮೇಲೇಳುವುದು. ಹಲವು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಲೆಗಳು ಮೇಲೇಳುವುವು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಉರುಳುವುದು. ಯಾವ ಅಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಅಡಗಿದೆಯೋ, ಅದು ಮಹದಲೆಯಾಗಿ ಏಳುವುದು.

ಕನ್ಫೂಷಿಯಸ್, ಮೋಸೆಸ್, ಪೈಥಾಗೊರಸ್, ಬುದ್ಧ. ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ್ ಲೂಥರ್, ಕಾಲ್ವಿನ್, ಸಿಕ್ಕರು, ಥಿಯಾಸೊಫಿ, ಸ್ಪಿರಿಚುಯಾಲಿಸಮ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಮಾನವನು ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡಿ. ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಇತರ ಯೋಗಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮವೇ ಆದರ್ಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮವೇ ದೇವರು, ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೂ ನಾವು ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ನಾನೇ ಅವನು. ಒಬ್ಬನು ದೇಶ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಇವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ? ವೈಚಾರಿಕತೆಯು ವೈವಿಧ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಏಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಸ್ತಿಕರು, ಅಜ್ಞೇಯತವಾದಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ; ಕ್ರಮೇಣ ದೇವರು ಈ ಮೂಲಕ ಬರುವನು.

ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಯಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಗೂ ಭಂಗವನ್ನು ತರಬೇಡಿ. ಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ದೇವರಂತೆ ಇರುವುದು, ದೇವರಂತೆ ಆಗುವುದು, ಇದೇ ಧರ್ಮ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ. ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಅತಿ ಕೀಳು ಮನುಷ್ಯರು ಮೃಗ. ಅತಿ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಪೂರ್ಣಾತ್ಮ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಶಬ್ದ, ಬಣ್ಣ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೂಲಕ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನೀವು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯೆಂದರೆ "ನಾನು" ಎಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ದೇಹದ ಭಾವನೆ ಬರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ದೇಹದ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ನೀವು ಇನ್ನೂ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಧರ್ಮವು ಕೇವಲ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಕಸರತ್ತು ಅಲ್ಲ; ಅದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ನೀವು ದೇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ತರ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೂರ್ಖರು. ಅಜ್ಞಾನಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲನು. ದೇವರನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇತರರ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಭಂಗವನ್ನು ತರಕೂಡದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅನುಭೂತಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಸ್ಪೃಹರಾಗಿರಿ. ದೇಹಭಾವನೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಆಸೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಬಡವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡುವನು, ಹಣ ತನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಿ. ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಬೇಡಿ.

೮೫. ಇಂಡಿಯಾ [1]

(ಅಮೆರಿಕದ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ)

ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 1894ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 15ರಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಿಂದೂಗಳ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಅವರ ವಾಗ್ಮಿತೆಗಳು ಸಭಿಕರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದುವು. ಸಭಿಕರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ

[1]C.W. Vol. VIII, p. 204

ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ತುಂಬ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕರತಾಡನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಉಪದೇಶಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಜನರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲಂತೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹರ್ಷದಾಯಕ ವಾಗಿತ್ತು. ಪೂರ್ವ ದೇಶದ ಸೋದರರು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗಲಂತೂ ತಮ್ಮ ಅದ್ಭುತ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಾಗ್ಮಿತೆಯನ್ನು ತೋರುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಹಾನ್ ನೈತಿಕ ನಿಯಮವನ್ನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮೃದು ಮಂಜುಳ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, ರೋಮಾಂಚಕರವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗಲಂತೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಎಂಬಂತೆ ಇತ್ತು. ಮಾತನಾಡು ವಾಗ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ನೈತಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲಂತೂ ಅವರ ವಾಗ್ಮಿತೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ನೈತಿಕತೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಬಿಷಪ್ ನೀಂಡೆ ಎನ್ನುವವರು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ನೀಂಡೆಯವರು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಚೀಣಾದಲ್ಲಿರುವರು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವರು. ಬಿಷಪ್ಪರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಂತಹ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳು ಎಂದು ಹೊಗಳಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತಲೆಗೆ ರುಮಾಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಹೊಳೆಯುವ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವನ್ನು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಆ ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಆಕರ್ಷಿತರಾದರು. ಬಿಷಪ್ಪರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಣಗಳು, ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳು ಇವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಕೆಳಗಿನದು ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಮೂವತ್ತುಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಐದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಹಿಂದೂಗಳು. ಹಿಂದೂಗಳು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಜನಾಂಗ. ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವನು. ಅವನು ಧಾರ್ಮಿಕ

ವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡುವನು, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಲಗುವನು, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಏಳುವನು. ಅವನು ಪುಣ್ಯಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವನು, ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಪಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಪಾಪ, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವೆ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬುದೇ ಅದು. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೊಂದೇ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಪಲ್ಲವಿ ಎಂಬಂತೆ ಇತ್ತು. ಕೇವಲ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಎನ್ನುವನು ಹಿಂದೂ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವನು ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಮತ್ತು ಅತಿಥಿ ಸೇವೆಗೆ ಎಂದು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವನು. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವನು ಬಡವರಿಗೆ ಊಟಹಾಕಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವುದನ್ನು ತಾನು ತಿನ್ನುವನು. ಈ ಭಾವನೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿರುವುದು. ಯಾರಾದರೂ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯೂ ಅವನಿಗೆ ತೆರೆದಿದೆ.

ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ವೃತ್ತಿ ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದುದು. ಬಡಗಿ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಡಗಿ. ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ, ಕೂಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೆ; ಪುರೋಹಿತರೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಆದರೆ ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ದೋಷ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಂದ ಇದು ಇದೆ. ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ಈ ದೇಶ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಇದೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘಕಾಲವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ದಾನಗಳನ್ನು ಜನರು ಕೊಂಡಾಡುವರು. ಒಂದು ಜ್ಞಾನದಾನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣದಾನ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನದಾನವು ಪ್ರಾಣದಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಬಹುದು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಇದು ಉತ್ತಮ. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಪಾಪ. ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾರುವಂತಹ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಅಧರ್ಮ. ಸರ್ಕಾರವು ಆಗಾಗ ಗುರುಗಳಿಗೆ ದಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ನೈತಿಕ ಪರಿಣಾಮವು ನಾಗರಿಕ ದೇಶಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ.

ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಈ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವರು. ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವರು. ನಾವೇನಾಗಿರುವೆವೋ ಅದು ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಅರ್ಥವೇ ಬೇರೆ ಎಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಒಂದು ದೇಶದವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಖ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಯಾರು ತನ್ನನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವನೊ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ

ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಕ್ಕೆ ಅಧೀನ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಸಹಿಸಬಲ್ಲರು. ಇತರರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ದೇಶದಿಂದ ಇಂತಹ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹವು ಹಲವು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮೇಧಾವಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ; ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಹೊರೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಹೆಗಲಿನಿಂದ ಇಳಿಸಿದೆ.

ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ 260ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ರಾಜನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧವಾಗಲೀ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಲೀ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು, ಯೋಧರ ಬದಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೋಧಕರ ಪಡೆಯನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿದನು. ಭರತಖಂಡವು ಶಸ್ತ್ರಸನ್ನದ್ಧರಾದ ಪರಕೀಯರಿಗೆ ಆಳಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅದನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ವಿಧಿಯು ಇವರ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿರುವ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಒಂದು ದೈನ್ಯ ಇವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ದೇಶಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಯಾವ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಧರ್ಮವು ಎಲ್ಲರೂ ಮೃದುವಾಗಿರುವಂತೆ, ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಮಧುರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾನವರಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಲಿ ದಯೆ ತೋರುವಂತೆ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೈತಿಕವಾಗಿ ಭರತಖಂಡ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಪಾದ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪವಿತ್ರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಾತ್ಮರು ಎಂತಹ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮೇಲು.

ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಸಂತರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದ್ದರು. ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥರು ಪಂಚಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರವಚನ. ಮತ್ತೊಂದು ಭೂತಯಜ್ಞ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು

ವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಐರೋಪ್ಯರಿಗೂ ಇದು ಕಷ್ಟವೇ. ಇತರ ದೇಶಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಂದೆಯನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವುವು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಪರಸ್ಪರರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವರು. ಒಂದು ರಕ್ತದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾಸಿಸುವರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳ ಜೀವವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು ಎಂಬುದು. ಈ ಕಾರಣವು ಮೃಗದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಾಡುಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್‌ಜನ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ವೇದವನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಕೆಲವು ನಾಸ್ತಿಕರು. ಇದೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಚಾರ್ವಾಕರ ಮತ. ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಆತಿಥ್ಯವೇ ಭಾರತೀಯರ ಒಂದು ಮಹಾವ್ರತ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಬರಗಾಲದ ನಿಮಿತ್ತ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅವನ ಮಗ ಮತ್ತು ಸೊಸೆ ಹಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಊಟ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇದನ್ನು ತಂದು ಬೇಯಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೇನು ಊಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅತಿಥಿ ಇದ್ದ. ನಾಲ್ಕು ಜನರೂ ತಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ಅವನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವನು ಉಂಡು ಇವರನ್ನು ಹರಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಇತ್ತ ನಾಲ್ವರೂ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಅತಿಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಅತ್ಯಂತ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗಲಂತೂ ಭಾಷೆ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರುವುದು. ಅವರ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಚರಾಚರವಸ್ತುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ವಾಣಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

೮೬. ಜನನ ಮರಣಗಳ ನಿಯಮಗಳು [1]

("ಓಕ್ಲಾಂಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಯುನ್"ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ, 1900, ಮಾರ್ಚ್ 7ರಂದು ಓಕ್ಲಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ.)

ಜನನಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಲ್ಲ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದು, ಇದನ್ನೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು.

ಯಾವುದೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ. ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಜೀವಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನರೇ. ಆಲೋಚನೆಯು ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಏಳುವುದು, ಜೀವವು ಜೀವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ದ್ರವ್ಯವು ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಏಳುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇತ್ತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೈಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಇರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ಹಾಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದುದ ರಿಂದ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವರಲ್ಲ. ಜೀವಗಳು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಬಾರದು? ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬಾಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇದ್ದಿರಬೇಕು.

ಆತ್ಮವು ದೇಹವೂ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂಗಳ ನಂಬಿಕೆ. ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಯಾವುದು ನಿಲ್ಲುವುದು? ನಾನು ಎಂಬುದು ಯಾವುದು? ಅದು ದೇಹವಲ್ಲ. ದೇಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಅದು ಮನಸ್ಸೂ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸು ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಒಂದೇ ಆಲೋಚನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವಂತಹದು ಯಾವುದೋ ಇರಬೇಕು. ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ನದಿಗೆ ಚಲಿಸದ ದಡವಿರುವಂತೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇರಬೇಕು. ದೇಹದ ಹಿಂದೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಇರಬೇಕು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ಅದೇ ಮಾನವನನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು. ಆತ್ಮ ನೆಂಬ ಯಜಮಾನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಉಪಕರಣದ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವನು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸತ್ತರೆ ಆ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅವನು ಜೀವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾನವನು ಆತ್ಮ, ಅವನಿಗೊಂದು ದೇಹವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದರೋ ಮಾನವನು ದೇಹ, ಅವನಿಗೊಂದು ಜೀವ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯು ಎಲ್ಲಾ ಮಿಶ್ರವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ನುಂಗಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಯಾವುದರ ಮಿಶ್ರಣವೂ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಾಶವಾಗಲಾರದು. ಆತ್ಮವು ಸ್ವಭಾವತಃ

[1] C.W. Vol. VIII p. 235

ಅಮೃತವಾಗಿರಬೇಕು. ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಜೀವಗಳು ಕರ್ಮಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುವು. ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರವು. ಹೇಗೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅತೀತರಾಗಿ ಹೋಗಲಾರರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾವೂ ನಿಯಮಾತೀತರಾಗಲಾರೆವು. ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮವು ಈಗಲೋ ನಾಳೆಯೋ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬೇಕು. ಐದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಪಿರಮಿಡ್‌ನೊಳಗಿದ್ದ ಮಮ್ಮಿಯ ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದಾಗ ಮೊಳೆತು ಸಸಿಯಾಯಿತು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮಾನವನು ಎಂದೋ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮವು ಮತ್ತೊಂದು ಕರ್ಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ನಾವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ದಾಸರು, ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ದಾಸರು, ಆಸೆಗೆ ದಾಸರು, ನೂರಾರು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ದಾಸರು. ನಾವು ಪುನಃ ಹುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬಲ್ಲೆವು. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತ. ದೇವರು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ.

೮೭. ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆ [1]

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ರಾಜಮನೆತನ ಮತ್ತು ಆ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜಾತಕವನ್ನು ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ರೂಪಿಸಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮುಂದಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಸು ತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಒಂದು ಬೃಹದ್ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ರಾಜಮನೆತನವು ನಶಿಸಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರ ವಂಶ ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಗ್ರಂಥ ಅವರ ಸ್ವತ್ತಾಯಿತು. ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವು ಈ ರೀತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿತೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರಣೆಗೂ ಅತಿ ಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು.

ಮೊದಲು ಗ್ರೀಕರು ಜ್ಯೋತಿಷ್‌ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ವನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಈ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರವು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಯಾಮಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಳೆಯ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು

[1] C.W. Vol. VIII p. 183

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರೀಕರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳು ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಕೆಲವು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೇವಲ ಗ್ರಹ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದು ಕೇವಲ ಇತರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಲಂಡನ್ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಬರುವ ವರುಷ ತನಗೆ ಏನಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. "ನಾನು ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದಟ್ಟದರಿದ್ರನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವೆನು" ಎಂದನು. ಹಲವರಿಗೆ ಹಣವೇ ದೇವರು. ಪಾಪ, ದುರ್ಬಲರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನೂ ತೋಚದೆ ಇರುವಾಗ ಹಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಾಡುವರು. ಆಗ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರು ಮುಂತಾದವರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವರು. "ಇದು ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟ ಎನ್ನುವವನು ಹೇಡಿ, ಮೂರ್ಖ" ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗಾದೆಯೊಂದು. ಆದರೆ ಧೀರ "ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಲ್ಲೆ" ಎನ್ನುವನು. ಮುದುಕರಾಗುತ್ತಿರುವವರು ಅದೃಷ್ಟದ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವರು. ಯುವಕರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಹಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನು? ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೇಳಿ ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದ. ಅವನಿಗೆ ಇದರ ರಹಸ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವನು ಆರ್ಯರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಗ್ರಹಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೇನಂತೆ? ಗ್ರಹವೊಂದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಕುರುಡುಕಾಸಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದ ರಹಸ್ಯವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆಚ್ಚುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ. ಈ ಸ್ವಭಾವ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀವು ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ; ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಮೌಢ್ಯ. ಎದುರಿಗೆ ಇರುವುದೇ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದರೆ ಅದರ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲೋ ಹೋಗುವುದು ಮೂರ್ಖತನ. ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆದುದೆಲ್ಲ

ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಘಟನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೆ? ಆದಕಾರಣ ಚಂದ್ರ ತಾರಾಬಲಗಳಿಗಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು? ನನ್ನ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನನ್ನ ಕರ್ಮವೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಏಸುವಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಕೂಡ. ಏಸುವಿನ ತಂದೆ ಬರಿಯ ಒಬ್ಬ ಬಡಗಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಸುವಿನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೊರಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ. ಏಸು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಕರ್ಮಗಳ ಪರಿಪಾಕವಾಗಿ ಆದವನು. ಬುದ್ಧ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ ತಾನು ಪ್ರಾಣಿಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳುವನು. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ತಾರೆಗಳ ತಂಟೆ ಏತಕ್ಕೆ? ಎಲ್ಲೊ ಕಿಂಚಿತ್ ಪ್ರಭಾವ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ನಾವು ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನನ್ನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೋ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ. ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹುದುಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ಪ್ರಿಂಗು ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವುದು. ಅದು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಅದು ವಿಸ್ತಾರವಾದಂತೆಲ್ಲ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ಅಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾ ಉನ್ನತ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸ, ಅವನ ಧರ್ಮ, ನಾಗರಿಕತೆ, ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಆ ದೈತ್ಯ ವಿರಾಟ್ ಶಕ್ತಿ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿದ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚೆಗೆ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು.

ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಇದೆ. ಅವನು ಒಬ್ಬ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು 'ನೀನು ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುವೆ' ಎಂದ. ರಾಜನು ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿದ. ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಅವನು ಆಗಲೇ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಅವನು ಈ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಕೂಡದು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಮೂರ್ಖರೆಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ. ರಾಜ ಇದನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಯು ಜ್ಯೋತಿಷಿಯು ಮೂರ್ಖ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಅರಮನೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಮಂತ್ರಿಯು ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ನೋಡು ಎಂದ. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗೆ ಲವಲೇಶವೂ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪುನಃ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದ. ಭಯದಿಂದ ರಾಜನ ಮುಖ ಸಪ್ಪೆಯಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಿ ಜ್ಯೊತಿಷಿಯನ್ನು "ನೀನು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕಿರುವೆ?" ಎಂದ. ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಎಂದ. ಮಂತ್ರಿ ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ

ಸೊಂಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದು ಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಅವನು ರಾಜನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ, "ಈ ಸುಳ್ಳುಗಾರನ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಬದುಕಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದವನು ಈ ಕ್ಷಣ ಸತ್ತು ಹೋದನು."

ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರಬೇಕು. ಏನಾದರೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಧೀರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಜೀವನ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಮರಣ. ಈ ಮೂಢಭಾವನೆಗಳು ನಾಯಿ ಕೊಡೆಗಳಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿವೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿಯ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಠಪಾಠಮಾಡಿ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿಯ ಕವಿತೆ ಗಳೆಲ್ಲಾ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಯಾವುದೋ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟು ತನಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಳು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿರುವ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲಾರದೆ ಇರುವರು. ಇದೇ ಅವರ ತೊಂದರೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ; ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ. ಅವರು ಇಂತಹ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರಾದ ಮೇಲೆ ಸರಿ ಹೋಗುವರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ನೀವು ವಿಷಾದಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ನೋಯಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಹೇಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಕಪಟಿಗಳು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅವರ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಾಳಿದಷ್ಟೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದಿವ್ಯಾತ್ಮರು ಎಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಾಗಲೀ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಅಧಮಾಧಮ ರಾಗಲಿ ದಿವ್ಯತೆ ಅವರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಮಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುಷ್ಟರು ಇಂತಹವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಂಜಿಸು ತ್ತಿರುವರು. ಒಬ್ಬ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಮೋಸಗಾರ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಇತರರನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವವನು ಎಂತಹ ಪಾಪಿ ಇರಬೇಕು? ಇದು ಪರಮ ಪಾತಕ. ಸತ್ಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧೀರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಮೌಢ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಸತ್ಯದ ಪರೀಕ್ಷೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೌಢ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಂತೆ

ಮಾಡುವುದು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವೂ ಮೌಢ್ಯವೇ. ನೀವು ಎಂತಹ ಅನಂತಾತ್ಮರು! ಮಿನುಗುತ್ತಿರುವ ತಾರೆಗಳಿಗೆ ಅಂಜುವುದೇ! ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ನೀವು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರು. ಮಿನುಗುವ ತಾರೆಗಳು ಇರುವುದು ನಿಮ್ಮಿಂದ.

ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮುಂದೆ ನಾವು ನಡೆದು ಹೋಗಬೇಕಾದ ದಾರಿ ಇತ್ತು. ನಾವು ಬಡ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಕನೊಬ್ಬನಿದ್ದ. ನೂರಾರು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕು. ಹತ್ತಬೇಕಾದ ಒಂದು ಏರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ವೃದ್ಧ ಸಾಧು 'ಅಬ್ಬ ಇದನ್ನು ಏರುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನಿನ್ನು ನಡೆಯಲಾರೆ, ಎದೆ ಒಡೆದುಹೋಗುವುದು' ಎಂದ. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ನೋಡು ಎಂದೆ. ಅವನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ಆಗ ನಾನು ಎಂದೆ: "ಯಾವ ದಾರಿಯನ್ನು ನೀನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ನೀನು ನಡೆದದ್ದು, ಅದೇ ದಾರಿ ಈಗ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದು ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದು." ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ವಸ್ತುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವೇ ದಿವ್ಯ ತಾರೆಗಳು. ಬೇಕಾದರೆ ತಾರೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬೊಗಸೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ನೀವು ನುಂಗಿ ಹಾಕಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ನೈಜಸ್ವಭಾವ ಅಂತಹದು. ಧೀರರಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ಮುಕ್ತರಾಗಿ.

೮೮. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ [1]

(1894ರ ಮಾರ್ಚ್ 11ರಂದು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ವರದಿ)

ಮಿಷನರಿಗಳು ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಕಾಡು ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೊಡ್ಡ ದಂಡಕಾರಣ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಾದ ಬಿಳಿಯ ಮನುಷ್ಯ ಇರುವನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು! ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಅಮೆರಿಕಾದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದಂತೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆರ್ಯರು

[1] C.W. Vol. VIII, p. 214

ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅನಾಗರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಸ್ಪೇನಿನವರು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸಿಲೋನಿಗೆ ಬಂದರು. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇರುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು, ಅವರ ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ದೇವರು ತಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವನು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಬುದ್ಧನ ಹಲ್ಲೊಂದು ಇದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಸ್ಪೇನಿನ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೊಂದು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬುವರು. ಅವನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಗುಡಿ ಇತ್ತು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಇದೆಲ್ಲ ಸೈತಾನನ ಕೃತಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಫಿರಂಗಿಯನ್ನು ಅದರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಜನರು ರೋಷಾವಿಷ್ಟರಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಬಂದ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ನೆಲಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಲವರನ್ನು ಕೊಂದರು. ಕೆಲವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಹಲವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದರು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ ಶೇಕಡಾ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಜನರು ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ಆ ಮತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡವರು. ಅವರು, 'ನಮಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಾವು ಕ್ರೈಸ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ' ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಬಹುಬೇಗ ಮರುಕಳಿಸಿತು.

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಅನಾಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿತು. ಕಂಪನಿಯು ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಹಿಂದೂಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷರಲ್ಲ. ಅವರು ಆಗ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊದಮೊದಲು ಬಂದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಇದೆ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಜನರನ್ನು ಟೀಕಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರು, ದಯಾವಂತರು. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರಾದ ಮೇಲೆ ಮಿಷನರಿಗಳ ಚಳುವಳಿ ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಲಾಂಗ್ ಎಂಬ ಮಿಷನರಿ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತನು. ಅವನು ನೀಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ತೋಟದವರು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ನಾಟಕವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಗೊತ್ತೇ? ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಅವನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇಂತಹ ಮಿಷನರಿಗಳು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಈಗ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಸೂಯೆಜ್ ಕಾಲುವೆ ಆದಮೇಲೆ ಹಲವು ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳು ಅದರ ಮೂಲಕ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದವು.

ಈಗ ಇರುವ ಮಿಷನರಿ ಮದುವೆಯಾದವನು. ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲ. ಮಿಷನರಿಗೆ ಜನಗಳ ವಿಷಯ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಬಿಳಿ ಮನುಷ್ಯರು ಇರುವ ಕಡೆ ವಾಸ ಮಾಡುವನು. ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜನರೊಡನೆ ಬೆರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದರೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಮಲಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮಾತನಾಡುವವರೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡುವನು. ಮಿಷನರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಭರತಖಂಡದ ಬಹುಭಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತಾಕಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಿಷನರಿಗಳು ಅನರ್ಹರು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಮಿಷನರಿಯನ್ನೂ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಜನರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವನು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನಾನು ದೂರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರದೆ ಇರುವಾಗ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೂ ವಿಷಾದಕರ.

ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಕೆಲವರು ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮತಾಂತರಗೊಂಡು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ. ಅವರನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವಾದರೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು, ಮಿಷನರಿಗಳು ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮಿಷನರಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕಾಲೇಜುಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೇರೆ. ಹಿಂದೂ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಗಾಳದ ಕೊನೆಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಹುಳುವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಾಳದ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಹನಾಶೀಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬ ಮಿಷನರಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: "ಅವರ ಸಹನಾಶೀಲತೆಯೇ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರುವರೋ ಅವರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ."

ಇನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮಿಷನರಿಗಳ ವಿಚಾರ. ಅವರು ಕೆಲವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಸೂತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಬೈಬಲನ್ನು ಓದುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವರು. ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಸಂಬಳ ಬರುವುದು. ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಹುಡುಗಿಯರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಷನರಿಗಳ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾಸ್ತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಶಯ ಇವೇ ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನವಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಸ್ಬಿಟೇರಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಟೀಕಾತ್ಮಕ ಲೇಖನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಸಂಪಾದಕ

ಇದನ್ನೇ ಉತ್ಸಾಹ ಎಂದ! ಮಿಷನರಿಗಳು ತಾವು ಇಂತಹ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬ ಭಾವ ವನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ವಿಶಾಲವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇತರರನ್ನು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದ ರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ದ್ವೇಷಿಗಳ ಸಹಾಯ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಮಿಷನರಿಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತನಂತಿಲ್ಲ, ಕ್ರಿಸ್ತನಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ಮದುವೆಯಾದವರು, ಅವರು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಅನೇಕ ಹಿಂದೂ ಸಾಧು ಸಂತರಂತೆ ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮಿಷನರಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧರಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಜವಾದ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಜೀವನ ಪವಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು, ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಾರರು.

ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರು ತ್ತಿತ್ತು. ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧರ್ಮವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಅವರ ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅವರ ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ವರುಷಗಟ್ಟಲೆ ಹೋರಾಡಿವೆ. ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಹಾಯವಿತ್ತೋ ಅದು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಯಹೂದ್ಯರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶದವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸ ಲಿಲ್ಲ? ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಂತಾಂತರಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿ ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಪ್ರಥಮ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮ ವಾದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರಿಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿರುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ಖಡ್ಗವನ್ನು ಬಳಸಲಿಲ್ಲ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕಾಲ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಪ್ರತಿದಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇಶಗಳು ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವು ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಿಷನರಿಗಳು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ? ರಕ್ತದಾಹದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ದೇಶಗಳು ತಾವು ಕ್ರೈಸ್ತರೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇದು ನಿಜವಾದ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಅಲ್ಲ. ಯಹೂದ್ಯರು ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬರು ಕ್ರೈಸ್ತಮತದ ಜನ ಕರು. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂಸಿಸಿರುವರು! ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಒರಗಲ್ಲಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಬಂಡವಾಳ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿರ್ದಯನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತೇತರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬು ದನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವೆನು. ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದಾವೃತವಾದ ಬಾವಿಗಳಿವೆ

ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಮಿಷನರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಇದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಖಡ್ಗಗಳನ್ನು ಝಳಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ?

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಪರಮ ಗುರಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಬೋಧಿಸಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮದ ಸಾರವಾದ ಸತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ರತ್ನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಯೆಹೂದ್ಯರ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಂಬುವುದು ಗೌಣ. ಸಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬದಲಾಗುವುವು. ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುವು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸತ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಇರುವುದು. ಸಾರವಸ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಧರ್ಮದ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡುವರು. ನೀವು ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಾವುವು ಎಂದು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏಸುವಿನ ಸಂದೇಶ ಎನ್ನುವರು. ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದುದು ಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅದರೊಳಗೇ ರತ್ನವಿರುವುದು. ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಚಿಪ್ಪಿನೊಳಗೆ ಮುತ್ತು ಇದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಏಸುವಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಡಿದ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಕೇಳಿರುವರು? ಅವರೊಂದು ಮೂರ್ಖರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವರು. ಕೆಲವರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಹಲವು ಉಪಪಂಗಡಗಳಾಯಿತು. ಇದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳ ಒಂದು ವಾದ್ಯಗೋಷ್ಠಿ ಇದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಈ ಮಿಶ್ರಮೇಳ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ. ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ. ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ತೊರೆಯಿರಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ. ಮೌಢ್ಯವೇ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಳ್ಳೆಯವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಸಾರವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮರಸವಾದ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಈ ಸ್ವಭಾವ ಆಗಲೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ತನ್ನ ಪಾಲಿನದನ್ನು ಸಮಷ್ಟಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಏಸುವಿನ ಜೀವನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲಾರದ ಹಿಂದೂವನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನಂತೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರದ ಕ್ರೈಸ್ತನಿಗಾಗಿಯೂ ವಿಷಾದಪಡುವೆನು. ಒಬ್ಬ ತನ್ನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ಇತರರಲ್ಲಿ ಅವರ ಛಿದ್ರಾನ್ವೇಷಣೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಯಾರು ಇತರರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿರುವರೋ, ಇತರರ ಉದ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಾತರರಾಗಿರುವರೊ, ಅವರು

ಅನೇಕವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ಉದ್ಧಾರವನ್ನೇ ಮರೆಯುವರು. ಯಾರೊ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮೇಲೆತ್ತಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅನಾಗರಿಕರು ಪದೇ ಪದೇ ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರ ತಪ್ಪೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಂದಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಮೇಲು. ನಿಮ್ಮವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾದಂಬರಿ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿರುವರು. ತಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಮಾನ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೆಲ್ಲಿದೆ? ನನಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಹ ಪರ ಎಂಬ ಮಾತು ಬರಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಹದಲ್ಲಿದೆ ಈಗ; ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ದೇವರೊಡನೆ ಇರಬೇಕು! ಸ್ವಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಬೇಕು; ಮೌಢ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚೆಗೆ ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಜನರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವರು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರು ಎಲ್ಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಮಿಷನರಿಗಳೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನಸುಣಿಗಳೆಂದು ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಬೋಧಿಸುವರು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತಹ ಕನಸುಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಸುವಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಮತಾಂಧ ಎಂದು ಹಳಿಯುವರು. ಕನಸುಣಿಗಳಿಗೂ, ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹರಟೆಕೋರರಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ದುಂಬಿಗಳು ಹೂವನ್ನು ಅರಸುವುವು. ಕಮಲ ಅರಳಲಿ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ದೇವರಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುತ್ತದೆ, ಪಾಪದಿಂದಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ನೆರವು ನೀಡೋಣ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಸೋಣ. ಬೌದ್ಧರ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇದು: "ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ."

೮೯. ಪ್ರೇಮಯೋಗ [1]

(1895ರ ನವೆಂಬರ್ 16ರಂದು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಟಿಪ್ಪಣಿ)

ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತೀಕಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಹೋಗಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯಬಾರದು ಎಂದು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಸಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅದು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡ ಮರವಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಲಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು, ಆಚಾರಗಳನ್ನು ದೂರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ವಿಕಾಸವು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ.

[1] C.W. Vol. VIII, P. 220

ಮೊದಲು ನಾವು ಸಗುಣ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೇಮೋದಯವಾದ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಪ್ರೇಮಮಯನಾಗುವನು. ಭಕ್ತನಿಗೆ ದೇವರು ಏನೇನು ಆಗಿರುವನೋ ಅದಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಂದ ಭಕ್ತನು ಏನನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಸಂತನೊಬ್ಬನು 'ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಭಿಕ್ಷುಕನಲ್ಲ' ಎನ್ನುವನು. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಂಜುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವರನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸುವನು.

ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ: 1) ಶಾಂತ, ದೇವರನ್ನು ತಂದೆ, ರಕ್ಷಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು 2) ದಾಸ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯೇ ಪರಮಾದರ್ಶ. ದೇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಡೆಯ, ಸೇನಾನಾಯಕ, ರಾಜ ಮುಂತಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದು. ಅವನು ಶಿಕ್ಷೆ, ರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. 3) ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಮಗು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ಎಂದೂ ಮಗುವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಕ್ತನು ದೇವರನ್ನು ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನೆ. 4) ಸಖ್ಯ. ದೇವರನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಸಲಿಗೆ ಇದೆ, ಸರಿಸಮಾನತೆ ಇದೆ. 5) ಕೊನೆಯದೇ ಮಧುರ, ಸತಿಪತಿಯರೊಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಮ. ಸೈಂಟ್‌ಥೆರೀಸ ಮುಂತಾದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಪರ್ಷಿಯಾದ ಜನರು ದೇವರನ್ನು ಸತಿಯಂತೆ ನೋಡುವರು. ಹಿಂದೂಗಳು ದೇವರನ್ನು ಪತಿಯಂತೆ ನೋಡುವರು. ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಪತಿ ಎಂದ ಭಕ್ತೆ ಮೀರಾಬಾಯಿಯನ್ನು ನೀವು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಮತ್ತೂ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ದೇವರನ್ನು ಸರ್ವಶಕ್ತ, ತಂದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಈಶ್ವರನಿಂದೆ ಎನ್ನುವರು. ಈ ವಿಧದ ಉಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಕಾಮಸಂಬಂಧವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವರು, ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರೇಮಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಬಳಸುವರು. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುವುದು. ಇದರಿಂದೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತನು ತುಂಬ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಇದರಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೂ ಬಂದಿರುವರು. ಆದರೂ ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ ಅನೇಕರು ಮಹಾನ್ ಸಂತರಾಗಿರುವರು. ದೋಷವಿಲ್ಲದ ಯಾವ ಮಾನವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಭಿಕ್ಷುಕರಿರುವರು ಎಂದು ನಾವು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡದೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ? ಕಳ್ಳರು ಇರುವರು ಎಂದು ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ? "ಪ್ರಿಯತಮ, ನಿನ್ನ ಚೆಂದುಟಿಯ ಚುಂಬನವೊಂದು ಸಾಕು, ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಅರಿತರೆ ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಜೀವಾವಧಿ ಉನ್ಮತ್ತಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು."

ಈ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತನಾದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಯಾವ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು. ಈ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊನೆಗೆ ತ್ಯಜಿಸುವರು; ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದೊಂದೇ, ಅದೇ ಪ್ರೇಮ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ.

ಪ್ರೇಮದ ಕೊನೆಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯತಮಪ್ರೇಯಸಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಉಳಿಯುವುದು ಆತ್ಮವೊಂದೇ. ಒಂದು ಹಳೆಯ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕವನವಿದೆ. ಪ್ರಿಯತಮನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಕೋಣೆಯ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಿದ. "ನೀನಾರು?" ಎಂದು ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು. ಆತ "ಪ್ರಿಯತಮೆ, ನಾನು ಇಂತಹವನು" ಎಂದಾಗ, "ಹೋಗು, ಅಂತಹವರು ಯಾರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದಳು. ಆತ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಲ ಬಂದಾಗ ಅವಳು ಪುನಃ "ನೀನಾರು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ "ನಾನೇ ನೀನು: ಪ್ರಿಯತಮೆ, ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆ" ಎಂದಾಗ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಭಕ್ತನು ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರೇಮವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವನು. "ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಂಧಿಸಿದುವು, ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆದುವು. ಈಗ ನಾನು, ಅವನು ಗಂಡು, ನಾನು ಹೆಂಗಸು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಾರೆ, ನಾನು ಗಂಡಸು ಅವನು ಹೆಂಗಸು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿದೆ: ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳಿದ್ದುವು. ಪ್ರೇಮ ಬಂತು. ಈಗಿರುವುದೊಂದೇ ಆಗಿದೆ."

ಪರಾಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ ಐಕ್ಯತೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಪ್ರೇಮಗಳೂ ನಶ್ವರ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಪ್ರೇಮ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುವುದು. ಇದೊಂದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

ಪ್ರೇಮವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಇದೇ ಪ್ರೇಮತ್ರಿಭುಜದ ಮೂರನೆಯ ಕೋನ. ದೇವರೇ ಕಾರಣ, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ತಂದೆ. ಪ್ರೇಮವೇ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಗೂನು ಬೆನ್ನಿದೆ ಎಂದು ತಾಯಿ ಮೊದಲು ವ್ಯಥೆಪಡುವಳು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿನ ಅದನ್ನು ಸಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಸಮಾನ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಳು. ಪ್ರೇಮಿಯು ಎಂತಹ ಕುರೂಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ ರತಿಯನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುರೂಪವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರೇಮಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಮಹಾರತಿಯನ್ನು ನೋಡುವನು. ಇವನು ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೊರಗೆ ನೋಡುವನು; ಮುತ್ತಿನ ಹುಳು ಒಂದು ಮರಳು ಕಣವನ್ನು ಮುತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ. ಮಾನವನು ದೇವರೆಂಬ ಆದರ್ಶದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರೀತಿ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಸ್ವರೂಪ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂಕರು. ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗುವುವು. ಮಾನವ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗುಣಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಇದು ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆವೋ ಅವರ ಮನೋಭಾವದ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿರುವುದು. ಈ ಪ್ರೇಮದ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಅತಿ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವರು

ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. "ಒಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು" ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೇ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ. ಇದೂ ಕೂಡ ನಿಂತುಹೋಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಡುವಂಥದು. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವವನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನವನನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿಸಬಹುದು.

ಹುಡುಗರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಕಾಯುವಾಗ ದೇವರ ಆಣೆಗೂ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾಪ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೈಯಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ನೋವು ಆಗಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಕೈ ಅಂತೂ ಸುಡುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರನಿಂದೆ (Blasphemy) ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶದವರ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಹೂದ್ಯರು ಪ್ರಭಾವಿತರಾದುದು. ದೇವರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ, ಶಿಕ್ಷಕ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕೆಳಗಿನ ಭಾವನೆ, ಕೀಳುಭಾವನೆ, ಪ್ರೀತಿಯ ತ್ರಿಭುಜಗಳೆಂದರೆ ಪ್ರೀತಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಎಂಬುವು.

"ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮೇಶ್ವರ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಬದುಕಲು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು?"

ನಾವು ಕೇವಲ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿರುವೆವೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಫಲವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ದೇವರ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಯಾಯಿತು. ಸೋಲಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮಾತೃ ಸ್ವಭಾವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಗುವೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಅವರು ಮಗುವಿನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು.

ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಪಂಥ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಈ ಧರ್ಮ ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಅದರ ಉತ್ತಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಧರ್ಮವು ಉದಾರವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಳವಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂಬ ಅಳತೆಕೋಲಿನಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು, ಮಗು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ನವನವಾನ್ವೇಷಣೆಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತೆ.

ನಾವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ನಾವು ನಿಯಮಾತೀತರಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಭಗವಂತ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಎರಡಕ್ಕೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ತ್ಯಾಗ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ.

ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಪುಷ್ಪ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಲಿ. ದುಂಬಿಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬರುವುವು. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಅನಂತರ ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಧೀರರು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಅಳ್ಳಾಡಿಸುವರು. ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೊಂದು ಹೃದಯ ಬೇಕು, ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿದುಳು ಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಬಾಹುಗಳು ಬೇಕು. ಬುದ್ಧನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಬಾಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ಉಪಕರಣವಾಗಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ದೇವರು, ನೀವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವಿದೆ. ಕಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿ ಹುದುಗಿದೆ. ಹೃದಯಕ್ಕೂ ಬುದ್ಧಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆಯಾದಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೃದಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

ಸ್ಪರ್ಧೆ ಎಂಬುದು ನಿನ್ನೆಯ ನಿಯಮ. ಇಂದು ಸಹಕಾರವೇ ಜೀವನದ ನಿಯಮ ವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಸಜ್ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೇನು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ನಿನ್ನನ್ನು ತೆಗಳಿದರೇನು? ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಲಿದು ಬರಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ದರಿದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಣಕಿಸಲಿ. ಒಂದು ದಿನ ಕಾಡಿನ ಕಂದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿನ್ನು, ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಐವತ್ತು ಬಗೆಯ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಊಟ ಮಾಡು. ಅತ್ತ ಇತ್ತ ನೋಡದೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಂದುವರಿ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಯಾರೋ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪವಹಾರಿ ಬಾಬಾರ ಜೀವನದಿಂದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಪವಹಾರಿ ಬಾಬಾರು ತಮ್ಮಿಂದ ಏನೋ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ ಹಿಂದೆ ಓಡಿದರು. ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು "ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಇವೂ ನಿಮ್ಮವು. ನಿಮ್ಮ ಮಗು ನಾನು. ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ" ಎಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡರು.

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾಗರಹಾವು ಇವರನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದರು. ಸಂಜೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ "ಪ್ರೇಮಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ದೂತ ಬಂದಿದ್ದ" ಎಂದರು.

೯೦. ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು [1]

(1900ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 25ರಂದು ಓಕ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ)

ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವೇದಾಂತವು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಅದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವರು. ಅನೇಕ ಸಲ ವೇದಾಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಧಾಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವರು ಆದರೂ ಈ ಧರ್ಮವು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆ? ಇತರರು ಅದನ್ನು ಗೆದ್ದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುವು. ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳು ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳಂತೆ ಇಂದು ಜನ್ಮತಾಳಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿದ್ದು ಅನಂತರ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುವು. ಅತ್ಯಂತ ಬಲಶಾಲಿಯಾದದ್ದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಇದು ನಿದರ್ಶನ ಅಲ್ಲವೆ?

ಇದೊಂದು ತತ್ತ್ವವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಮೊದಲು ವೇದಾಂತ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಜನ್ಮತಾಳಿದಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಆಗಲೇ ಇತ್ತು. ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಚಾರಗಳಿದ್ದವು. ಹಲವು ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ನೀತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಗೊಡ್ಡು ಆಚರಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷರು ವೇದಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದರು. ವೇದಗಳು ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಹೇಗೆ ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ವೇದಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ವೇದಗಳು ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

ಈ ಋಷಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ದೇವರು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳುತ್ತಿರುವನು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಅಮೃತಾತ್ಮ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆಗಲೇ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಏನನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ವೇದಾಂತಿಗಳ ಮಹಾ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

[1] C.W. Vol. VIII, p. 231

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತರುವ ಧರ್ಮವು ವಿಚಾರವಂತರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತಾರದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ದೇವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಮತ್ತೇನೋ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

ಕೇವಲ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜಡಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿರುವುದು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಜಗತ್ತಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವರು. ಅವರು ನನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕಿ ಉಳಿದುದೇ ನನ್ನ ದೇಹ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ವಾದಿಸಬಹುದು. ಅವರು ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಂತಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ನಕ್ಷತ್ರಮಾಲಿಕೆ, ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಚುಕ್ಕಿಗೆ ಸಮ. ಈ ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು ಮಹೋನ್ನತವಾದುದನ್ನು ನೋಡಲಾರರು. ವಿಶ್ವವನ್ನು ಕಂಡರೇ ಅವರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದುದು. ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆಳುವ ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಮತ್ತು ತಂದೆ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಜಗತ್ತು ಎನ್ನುವ ಅನಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ದುಃಖವೇ. ಮಗು ಕಣ್ತೆರೆಯುವಾಗಲೇ ಅಳುವುದು. ಗೋಳೇ ಅದರ ಪ್ರಥಮ ಧ್ವನಿ. ಮಗು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದು, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿದ ಮೇಲೆ ಎದೆಯೊಳಗಿನ ಗೋಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲು ಮೇಲೊಂದು ನಗುವಿನ ತೆರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು.

ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಲ್ಲಿದೆ? ಯಾರು ಹೊರಗೆ ನೋಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರಕಲಾರದು. ಅವರು ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ ಒಳಗೆ ಇರುವುದು.

ಒಬ್ಬನು ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದು ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂಬಾಲಕರು ದೊರಕುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಕ್ರಿಸ್ತನೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೀನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಎನ್ನುವನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಿರಿ? ನೀವು ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಏಸು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಗುರುವಾಗಿರುವನು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಚತುರರು. ಆದರೂ ಏಸುವಿನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಿರಿ.

ಆದರೆ ವೇದಾಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ, ಅಭ್ಯಾಸ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ದಾರಿಹೋಕಬೇಕಾದರೂ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ. ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿಪುಣನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಾರಿಹೋಕ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹಾಗೇ ವ್ಯವಹರಿಸ ಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಬಹುದು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಘನರಾಶಿ (Mass) ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವುದು. ನಾವು ಘನರಾಶಿಯನ್ನು (Mass) ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ವೇಗ ಕಡಮೆಯಾಗು ವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಎರಡೂ ಇವೆ. ದ್ರವ್ಯವು ಹೇಗೋ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು ಶಕ್ತಿಯು ದ್ರವ್ಯವಾಗುವುದು. ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಮತ್ತಾವುದೋ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಮನಸ್ಸು ಎನ್ನುವುದು. ಇದೇ ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸು.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ಬೇರೆ, ನನ್ನ ದೇಹ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಮಾನವಕೋಟಿ ಎಂಬ ಮಹಾ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸುಳಿ. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸುಳಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಅನಂತ ಸಾಗರದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ನದಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೀರಿನ ಕಣವೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ನದಿ ಎನ್ನುವೆವು. ನೀರು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ದಡ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಅಷ್ಟು ಬದಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಹ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾಗುವುದು! ನಾನೊಂದು ಮಗುವಾಗಿದ್ದೆ. ಅನಂತರ ಹುಡುಗನಾದೆ, ಯುವಕನಾದೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತರಿಸುವ ವೃದ್ಧನಾಗುವೆ. ದೇಹ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ನೀವು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಹೌದು ಅದೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಆಲೋಚಿಸು ತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನೆನಪಿನ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಾಗರವೇ ಆಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸಿದೆ. ಆತ್ಮ ಬರಿಯ ಒಂದು ವ್ಯಷ್ಟಿ, ಅದು ದ್ರವ್ಯ ವಲ್ಲ. ಮಾನವನು ನಿಜವಾಗಿ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವನು. ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಭೂಮಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹುಡುಗ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಬೀಳುವುದು ಎಲ್ಲಿಗೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಆತ್ಮ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಒಂದೇ, ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳೂ ಒಂದೇ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಾಲವಾದ ಅನಂತರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸು ವರೋ ಅವರಿಗೆ 'ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೀವು ಸತ್ತುಹೋದಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸತ್ತದೇಹವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿನೋಡಲು

ಯತ್ನಿಸಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಾರಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಅಮರತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾಳೆಯೇ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು.

ನೀವೊಂದು ಆತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಹಸ್ಯ. ನಾನೊಂದು ಕೀಟ, ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋಳಿಡಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳು ಸಾರುವಂತೆ ನಾವು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪರು. ನಾನು ಪಾಪಾತ್ಮ ಎಂದು ಒರಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪೂರ್ಣಾತ್ಮರಾದಷ್ಟೂ ಅಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ಕಡಮೆ ಯಾಗುವುದು.

೯೧. ಸೋಽಹಂ [1]

(1900 ಮಾರ್ಚಿ 20ರಂದು ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು)

ನಾನಿಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ಮಾನವನ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾನವನ ವಿಷಯವಾಗಿ. ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವು ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದವು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಆಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಹಿಂದೆ ಆದುದು ಈಗಲೂ ಆಗುವುದು. ಯಾವುದೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿ ಅನಂತರ ಆಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಾಹ್ಯಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ನಿಯಮ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪತೆಯೇ ಆಧಾರ.

ಕ್ರಮೇಣ 'ಪ್ರಕೃತಿ' ಮತ್ತು 'ಏಕರೂಪತೆ'ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಂತರಿಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ, ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಯಿತು. ಭಿನ್ನತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಗಿಡದ ಗುಣ ಪ್ರಾಣಿಯ ಗುಣ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಗುಣ. ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ. ಆಲೋಚನೆಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲೋಚನೆ ಏಳುಬೀಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವಿದೆ. ಹೇಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಘಟನೆಗಳು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆಂತರಿಕ ಘಟನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಮಾನವನ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ.

[1] C.W. Vol. VIII, p. 244

ಮಾನವ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುವು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಮಾನವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವವೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಕರ್ಮ ನಿಯಮ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಯಾರೂ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಯಾರಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಲೋಚನೆಯಾದರೂ ಎದ್ದರೆ ಅದು ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಎದ್ದಿರಬೇಕು. ನಾವು ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದಾಗ ಇಚ್ಛೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧ. ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು, ನೀವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಇವೆರಡೂ ಒಂದು ನಿಯಮವೇ. ನಾನು ಮಾಡುವುದು, ಆಲೋಚಿಸುವುದು, ಭಾವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಚಲನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಯಾವುದರಿಂದಲೋ ಆಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅದೇ ಕರ್ಮ ನಿಯಮ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪ್ರಚಂಡ ಕೋಲಾಹಲವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾದರೋ ಅತಿ ಪುರಾತನಕಾಲದ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇರಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಮನೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ? ಭಾರತೀಯರು ಶಾಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು.

ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ; ಎರಡೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಒಂದೇ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳ ಮೊತ್ತ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಆದದ್ದು. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಭೌತವಸ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭೇದವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸು ಭೌತವಸ್ತುವಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು. ಒಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಮತ್ತೊಂದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಭೌತವಸ್ತುವು ವಿವಿಧ ಸಂವೇದನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂವೇದನೆಗಳೆಲ್ಲ (Sensation) ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಶಕ್ತಿ ಒಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಎನ್ನುವುದು ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಭೌತವಸ್ತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎರಡೂ ಶಕ್ತಿತರಂಗಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಯು ಒಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಕೆರಳಿಸುವುದು ಎಂದೊಡನೆ ಅವು ಎಲ್ಲೋ ಸಂಧಿಸುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರ ಬೇಕು. ನೀವು ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಳವಾಗುವುವು. ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಭೌತವಸ್ತುವಿನಂತೆ ಕಂಡು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸು ವುದರಿಂದ ಭೌತವಸ್ತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಭೌತವಸ್ತುವಾಗುವುದು, ಭೌತವಸ್ತುವು ಮನಸ್ಸಾಗುವುದು. ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಮಾಂಸದ ಶಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಮಾಂಸಖಂಡದ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿ ಆಗುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಶಕ್ತಿ. ಅದು ಭೌತವಸ್ತುವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅತಿ ಸ್ಥೂಲ ಭೌತವಸ್ತುವಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತರತಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆದಕಾರಣ ಇಡಿಯ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಭೌತವಸ್ತು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಕರೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗೊಂಡ ಭೌತವಸ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು; ಅಥವಾ ಭೌತವಸ್ತುವನ್ನು ಘನೀಭೂತವಾದ ಮನಸ್ಸು ಎನ್ನಬಹುದು; ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಜಡವಾದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಗಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೂ ಮತ್ತು ಅತಿ ಕೀಳು ಹಂದಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತರತಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಅದು ಕಡಮೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವೆನು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನನಗಿಂತ ಹಂದಿಯೇ ಮೇಲು.

ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಂಚೆ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮನಸ್ಸು ಬಂದು ಅನಂತರ ಭೌತವಸ್ತು ಬಂತೆ? ಅಥವಾ ಭೌತವಸ್ತು ಮೊದಲಿದ್ದು ಅನಂತರ ಮನಸ್ಸು ಬಂತೆ? ಹಲವು ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಾದಗಳು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವುವು. ಇದು ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲು ಬಂತೆ, ಕೋಳಿ ಮೊದಲು ಬಂತೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಇದೆ. ಎರಡೂ ಮೊದಲು ಎರಡೂ ಕೊನೆ. ಮೊದಲು ಭೌತವಸ್ತುವಿತ್ತು, ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಭೌತ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಭೌತವಸ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಭೌತವಸ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಇದೆ, ಮನಸ್ಸು ಭೌತವಸ್ತುವಿನ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಬೀಜವೃಕ್ಷ ನ್ಯಾಯದಂತೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಅದು ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಲಾರೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ನಾವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನೋಡಲಾರೆವು. ಆದರೂ ಕಾಲವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣವೆಂದರೇನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ದೇಶಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುವು. ಆದರೆ ಅವೇ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲ. ನಾವು ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಈ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೌತವಸ್ತು ಎಂದರೆ ವಸ್ತು+ಕಾಲದೇಶನಿಮಿತ್ತ. ಮನಸ್ಸು ಎಂದರೆ ವಸ್ತು+ಕಾಲದೇಶನಿಮಿತ್ತ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೇರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಾಮ ರೂಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಾಮರೂಪಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುವುವು. ಆದರೆ ವಸ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು. ವಸ್ತು ಮತ್ತು ನಾಮರೂಪ ಇವು ಸೇರಿ ಮಡಕೆಯಾಗುವುದು. ಅದು ಒಡೆದು ಹೋದರೆ ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಡಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ನಾಮ ರೂಪಗಳು ಹೋಗುವುವು. ಆದರೆ ವಸ್ತು ಇರುವುದು. ವಸ್ತುವಿನ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ನಾಮರೂಪ. ಇವು ನಿಜವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಮಾಯವಾಗುವುವು. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದು ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಕಾರಣದೇಶನಿಮಿತ್ತಗಳೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ನಾಮರೂಪಗಳೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾಯೆ. ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ನಾಮರೂಪಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಈ ಎರಕಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ಮಾಯೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದ್ರವ್ಯ ಮೂಲವಸ್ತು; ಮಾಯೆ ಬರಿಯ ದೃಶ್ಯವಸ್ತು. ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ನಾಶವಾಗದ ನಿಜವಾದ ನಾನು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಇದೆ. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಕಂಡು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತೋರಿಕೆಯ ನಾನು.

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಮೂಲವಸ್ತು, ಮತ್ತೊಂದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತೋರಿಕೆಯದು. ಮಾನವನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯೇ ಆ ಮೂಲವಸ್ತು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ಈ ಆತ್ಮವು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಾಮರೂಪದ ಹೊದಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಈ ನಾಮರೂಪಗಳು ಅವಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶಿಗಳಲ್ಲ, ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುವು, ನಾಶವಾಗುವುವು. ಆದರೂ ಮಾನವರು ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮೃತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವರು. ಅವರೊಂದು ನಿತ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಬಯಸುವರು. ನನಗೆ ಇಂತಹ ಅಮೃತತ್ವ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ನನಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ನಾಮರೂಪ ಅಥವಾ ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತ– ಇವುಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮುಕ್ತ, ಅಮೃತ, ಅವಿಕಾರಿ, ಅನಂತ. ನನಗೆ ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ

ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅತೀತನಾಗಿರುವೆನು. ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದೆಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲಾರದು. ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದು ನಾಮರೂಪಗಳ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಇಚ್ಛೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ, ನಾಮರೂಪಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಆತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ. ಆತ್ಮ ಮುಂಚೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು ನಾಮ ರೂಪದ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅನಂತರ ಬದ್ಧವಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಅದರ ಮೂಲಸ್ವಭಾವ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾನು ಮುಕ್ತ ಎನ್ನುವುದು ಅದು. ಅದು ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮವು ಯಾವಾಗ ಇಚ್ಛೆಯಾಗುವುದೋ ಆಗ ಅದು ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎಳೆದಂತೆ ಅದು ಆಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದಕಾರ ಣವೇ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅದು ಎಳೆದಂತೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲ ಕುಣಿದಾಡಿರುವೆವು. ನಾವು ನೋಡುವ, ಅನುಭವಿಸುವ, ತಿಳಿಯುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಣತಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಣುವಿನಿಂದ ಮಹತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಚಿಂತನೆಗಳೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ. ಇವಾವುವೂ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವಲ್ಲ.

ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವು ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧನದಲ್ಲೇ ಸುಖವಾಗಿರುವಿರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿದಂತೆಲ್ಲ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬದ್ಧರಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಷ್ಟೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಣತಿಯನ್ನೂ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಇರುವುದು, ಮಾನವನ ನೈಜಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದೆ? ಲೋಹವು ಎಂದು ನಿಯಮದೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡಿತು? ಅದು ಎಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೋಯಿತು? ಈ ಮೇಜು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದಿದೆ; ನಿಯಮ ವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಜು ಮೇಜಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದು, ಅದೆಂದಿಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಹೋರಾಡುವನು, ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವನು. ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ಯಥೆಪಡುವನು, ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದು ತನ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ಅವನು ಮುಕ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನ ಗುಲಾಮನಾಗುವುದು.

ತಾನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವು ದನ್ನೇ ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಜಯವನ್ನೇ ವಿಕಾಸ (Evolution) ಎನ್ನುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೇ ಮುಕ್ತಿ, ನಿರ್ವಾಣ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ದಾಸನಾದಾಗ, ನಾಮರೂಪಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ, ಕಾಲದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ, ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ಅರಿವಾಗದು. ಆದರೆ ಈ

ಬಂಧನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ನೈಜಸ್ವಭಾವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಹರಿದೊಗೆಯಲು ಹೋರಾಡುವೆನು. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅವು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬೀಳುವುವು. ಆಗ ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತಿ ಬರುವುದು. ಆಗ ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ನಾನು ಅನಂತಾತ್ಮ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ವಾಮಿ, ಅದರ ಗುಲಾಮನಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಆಚೆ, ಮಿಶ್ರಣದ ಆಚೆ, ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಾತೀತನಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವೆನು.

೯೨. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರು [1]

(1894ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 21ರಂದು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದಂತೆ)

ವಿವಿಧ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ವಂಸದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಇತರ ತತ್ತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸುವದು. ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವನು. ಅವನು "ನಾನು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ, ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಪ್ರೇರಕ, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸ್ಫೂರ್ತಿ" ಎಂದಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಮಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಯಾರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಜೀಸಸ್ಸನ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾರದೋ ರಕ್ತದಿಂದ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಯೆಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳಿದ್ದವು. ಯಾಗ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಅರ್ಥ. ನನಗೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಸರಳ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಯಹೂದ್ಯರು ತಾವು ಬಲಿಕೊಡುವ ಕುರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆರೋಪಿಸುವರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕುರಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಪಾಪದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನನಗೇನೋ

[1] C.W. Vol, VIII, P. 209

ಸಂತೋಷ. ನನಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನನ್ನ ರಕ್ತದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗು ಎಂದರೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ "ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಿರಪರಾಧಿಯ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಾನೇನು ಒಬ್ಬ ಹೇಡಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಣಿಯಾಗಿರುವೆನು" ಎನ್ನುವೆನು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅವತಾರಪುರುಷ, 'ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಅವತಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ,' ಎನ್ನುವನು. ಅವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವನು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಆಗಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸಾಧಾರಣ ಮಹಾತ್ಮ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇರುವನು.

ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ಯಾವ ಧರ್ಮದವರೊಂದಿಗೂ ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದೊಂದೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೇನು? ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರರಾದವರು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಇರುವರು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮದೊಂದೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು. "ಹಲವು ನದಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುವು." ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಇದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇರುವಾಗ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಭರತಖಂಡದ ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದಿನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮಣಿಯುತ್ತೇವೆ.

ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ಬ್ಯಾಬಿಲೋನ್‌ನ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ನರ ವಿಗ್ರಹರಾಧನೆಯ ರೀತಿಯದಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾದುದು. ಭಕ್ತನು ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರು ಇರುವಾಗ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸು ವನು: "ನಾನೇ ಅವನು. ನನಗೆ ಜನನ ಮರಣಗಳಿಲ್ಲ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಲ್ಲ, ನಾನು ಕಾಲ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬದ್ಧನಲ್ಲ. ನಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ಶಿವೋಽಹಂ; ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಬದ್ಧ ನಲ್ಲ; ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಲ್ಲ; ಯಾತ್ರೆಗೆ ಬದ್ಧನಲ್ಲ. ನಾನೇ ಅವನು. ನಾನೇ ಅವನು." ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಯಾದ ಮೇಲೆ "ಹೇ ದೇವ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಯಥಾರ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ನಾನು ದುರ್ಬಲ" ಎನ್ನುವನು. ಧರ್ಮವು ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಮಾತಿನಿಂದ

ಅಥವಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದ ಪಡೆಯುವಂತಹದಲ್ಲ. ನೀವು ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕುರಿತು ದೇವರನ್ನು ಅವನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನಿ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅವರೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಭಾವಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿರಬಹುದು, ನೀವು ದೊಡ್ಡ ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಹುಡುಗನು ಇದಕ್ಕೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವನು. ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಂತೆ ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು ಹೃದಯದ ವಕ್ರತೆಗಳೆಲ್ಲ ನೇರವಾಗುವುವು. ಮಾನವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅವನ ಅಂಜಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದೇಹಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು.

ಒಬ್ಬನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಘನವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಅವನೊಡನೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ: ನೀನು ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮದಂತೆ ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲೆಯಾ? ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಮುಂದುವರಿದಿರುವೆಯಾ? ನೀನು ದೇಹಾತೀತವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರುವೆಯಾ? ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಧರ್ಮ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ; ಅದು ಬರಿಯ ಮಾತು; ಪುಸ್ತಕವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅಹಂಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದುವು ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ "ದೇವರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಲಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ವಿಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ನೋಡುತ್ತೇನೆ" ಎನ್ನುವನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನು. ಇದೇ ಅವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, "ಹೇ ಭಗವಾನ್, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸು."

ಹಿಂದೂಗಳು ಕಲ್ಲನ್ನು, ಮಣ್ಣನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಗಳ ಭಕ್ತಿಭಾವವನ್ನು ನೀವು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಥಮ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ನಾನು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೆ? ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಕ್ಕು; "ಅಯ್ಯೋ, ಅವರು ಬರಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರಬಹುದು, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳು." ಇದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರ ಮನೋಭಾವ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು.

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೂರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನೀವು ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇತು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿರಿ? ಏನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ? ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೂರಿ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ "ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರೇ, ನೀವು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರಿ" ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರೊಡನೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಲಾರರು. ಅವರ ಕತ್ತಿ ತಕ್ಷಣ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುತ್ತಾ ಮೂರ್ಖರು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುವನು. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವಿರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪವನ್ನು ತೋರಿದರೂ ನೀವು ಕೂಗಾಡುವಿರಿ. "ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ, ನಾವು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಟೀಕಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಮಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಬೇಡಿ. ನಮಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವೆವು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿಂತ ನಾವು ಮೇಲು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ "ಎಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳೂ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಮಾನವನು ಮಾತ್ರ ಪಾಪಿ" ಎಂಬ ಘೋರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಾದ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಲಿ: ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಳಿದರೂ ನೀವು ನಮಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದ ಒಂದು ಪಾಲಿನಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಟೀಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಲು ನಾವು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿರುವೆವೆ? ನಾವು, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಮಗಿರಲಿ ಎನ್ನುವೆವು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವಿರಿ. ನೀವೇನೋ ಆಕ್ರಮಣಶೀಲರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ? ಪ್ರಪಂಚದ ಆರನೆಯ ಒಂದು ಪಾಲು ಚೀಣೀಯರು. ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ಬೌದ್ಧರು, ಅನಂತರ ಜಪಾನು, ಟಿಬೆಟ್, ರಷ್ಯ, ಸೈಬೀರಿಯಾ, ಬರ್ಮ, ಸಯಾಂ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಕ್ರೈಸ್ತನೀತಿ, ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಚರ್ಚು ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಅವುಗಳಿಂದ ಬಂದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು ರುಚಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಮೇಲಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನ ಹೇಗೆ ಬೌದ್ಧರಾದರು, ಅದೂ, ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲದೆ? ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡರೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಧರ್ಮ ಕತ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ

ಎಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನಾದರೂ ತೋರಿಸಿ. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ ನನಗೆ ಎರಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಹೇಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಕತ್ತಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡರೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗಿಂತ ನೀವು ಹೇಗೆ ಮೇಲು? "ನಾವು ಮಾತ್ರವೇ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರು." ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ. ಅರಬ್ಬರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅರಬ್ಬನೆಲ್ಲಿ? ಈಗ ಅವನೊಬ್ಬ ಮರುಳುಕಾಡಿನ ದರೋಡೆಗಾರ. ರೋಮನ್ನರೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ? ಶಾಂತಿದೂತರೇ ಧನ್ಯರು; ಅವರೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಬಹುಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೋ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೇ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವಾಗಿದೆಯೋ, ಭೋಗವೇ ಪರಮಗುರಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕು. ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ನೀವು ಇನ್ನೂ ನಿಜವಾದ ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇನ್ನೂ ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಯಾರಿಗೆ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಳವಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. "ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗೂಡುಗಳಿವೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಪೊದೆಗಳಿವೆ; ಆದರೆ ಮಾನವ ಪುತ್ರನಿಗೆ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ." ಭೋಗದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮದು. ಎಂತಹ ವಿಧಿವಿಲಾಸ ಇದು! ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲ ಕಪಟ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಧನಪಿಶಾಚಿ ಯನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸಲಾರಿರಿ. ಏನು, ಈಗಿರುವ ವಿಲಾಸವೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಂದ ಬಂದುದೆ? ಕ್ರಿಸ್ತ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಶ್ವರನಿಂದೆ ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಐಶ್ವರ್ಯೋಪಾಸನೆಯ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಜಯವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಿಕ. ನಿತ್ಯವಾದುದು ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ನಿಮಗೆ ಈ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವೈಭವವನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆದರ್ಶದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಚಿಂದಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕ್ರಿಸ್ತನೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು ಅವನಿಲ್ಲದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು.

೯೩. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು 1 [1]

ಕಲೆ

ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ನಾಟಕ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಕಲೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕಿವಿ, ಎರಡನೆಯದು ಕಣ್ಣು. ಒಂದು ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಊನ ಬರದಂತೆ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಣಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಂಗೀತ

ದ್ರುಪದ್ ಮತ್ತು ಖ್ಯಾಲ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೆ. ಆದರೆ ಕೀರ್ತನೆ ಮತ್ತು ವಿರಹ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಂಗೀತ ಇರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಭಾವವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸಾರ, ರಹಸ್ಯ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಗೀತವಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ದ್ರುಪದ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಕೀರ್ತನದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಗೀತವಾಗುವುದು.

ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಚೈತನ್ಯ

ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳು ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ, ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಬಂದಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆಗುವುದು, ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಚೈತನ್ಯ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮಂತ್ರದ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಹನಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಗುರುವಿನಿಂದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನೇ ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆಗ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಉದಯಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಲವು ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ, ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಧಕನು ಯಾವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸಬಲ್ಲನೋ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇಗ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲುದೋ ಅದು. ಇವು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು.

[1] C.W. Vol. VII, P. 407-15

ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇದ್ದುವು. ಯಾಸ್ಕ ಮುಂತಾದವರು ವೇದಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಪುರಾತನ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದರೋ ಅವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ, ಅವು ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲುವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಶ್ವರನ ಭಾವನೆಗಳು

ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮುಕ್ತನಾದವನನ್ನು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವನನ್ನು, ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಇದೆ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಇಂತಹ ನಿತ್ಯನಾಗಿರುವ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯರು ಜನ್ಯೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಈಶ್ವರ, ಮುಂಚೆ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈಗ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿರುವರು. ಪುರಾಣಗಳು ಇವೆರಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಅವತಾರವಾದದ ಮೂಲಕ ರಾಜಿಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜನ್ಯೇಶ್ವರನೆಂದರೆ, ನಿತ್ಯ ಈಶ್ವರನೇ ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ ಜನ್ಯೇಶ್ವರನಂತೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವರು. ನಿತ್ಯೇಶ್ವರನಾದಂತಹ ಮುಕ್ತನು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾಂಖ್ಯರ ವಾದವು ತಪ್ಪು ತರ್ಕದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅವನು ಮುಕ್ತ. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ತನಗೆ ತೋಚಿದುದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ. ವೇದಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಯೇಶ್ವರರು, ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಳಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು.

ಆಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು

ನೀವು ಇತರರು ಪುರುಷಸಿಂಹರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಗೋಧಿಯಿಂದ ಅವಲಕ್ಕಿಯಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು. ಆಗ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಜಲಶೋಧಕವನ್ನು ಹುಡುಕಿದೆ. ಒಂದು ಪೋರ್ಸಿಲೈನ್ ಬಾಂಡಲೆಯ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ಕ್ರಿಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಪೋರ್ಸಿಲೈನ್ ಪಾತ್ರೆಯ ಒಳಗೆಯೇ ಉಳಿದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಅಂತಹ ಜಲಶೋಧಕವೇ ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಬೀಡಾಗುವುದು. ಜಲಶೋಧಕಯಂತ್ರದ ಒಂದು ಅಪಾಯ ಇದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಅದು ನೀರನ್ನು ಆವಿಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಂಪು ಮಾಡುವುದು, ಆ ನೀರಿಗೆ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ನೀರು ಬಹಳ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದು. ಇದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಸಂನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನ

ಇವರಿಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುರೋಗಮನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಮುಟ್ಟಿದ ಆಹಾರ ಹಾಸಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಗೃಹಸ್ಥರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷದಿಂದಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ತಾನು ಪರಮಹಂಸನಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಗಳಿಗೆ "ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಬೇಕು.

ಮೇರುಸರ್ಷಪಯೋರ್ಯದ್ ಯತ್ ಸೂರ್ಯಖದ್ಯೋತಯೋರಿವ ।
ಸರಿತ್ ಸಾಗರಯೋರ್ಯದ್ ಯತ್ ತಥಾ ಭಿಕ್ಷುರ್ಗೃಹಸ್ಥಯೋಃ ॥

ಮೇರುಪರ್ವತಕ್ಕೂ ಸಾಸವೆಕಾಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಂತೆ, ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಮಿಂಚು ಹುಳುವಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಂತೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ ಇವರೊಳಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ವೇದಾಂತ ಸ್ತೋತ್ರ ಒಂದನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತ, ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದರು. ಶ್ರವಣ ಎಂದರೆ ಗುರುಮುಖೇನ ಕೇಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾವು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಿರ ಬೇಕು. "ಆವೃತ್ತಿರಸಕೃದುಪದೇಶಾತ್," ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಓದುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಸರು ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಗುರುವಿನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು

ಒಂದು ಸಲ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಿ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಇರುವ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಸಾಧು, ಪಾಪಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿರಿ. ಆ ಜಾರಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀ ಕೂಡ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವಿಯೆ. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಅವಳು ತಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಪುನಃ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು 'ಹೇ ಪಾಪಿಯಾದ ಜಾರೆಯೆ!' ಎನ್ನುವನು. ಒಂದೇ ಸಲ ಅಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಬಹುದು. ಅಜ್ಞಾನವು ಕ್ರಮೇಣ ಹೋಗುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವಿವೇಕದ ಮಾತು. ಗುರು ಭ್ರಷ್ಟನಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇರುವ ಶಿಷ್ಯರು ಇರುವರು. ರಜಪುಟಾಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ. ಆದರೂ ಶಿಷ್ಯ ತನ್ನ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ. ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗಿರುವಿರೋ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಏನೂ ಅರಿಯದವರು. ಹೌದು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು

ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ವೇದಾಂತ ನೀತಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು. ನೀವು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ."

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮತ್ತು ಅವರ ಭಾವನೆಗಳು

"ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ದೇವರೆಂದು ನೋಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯವೇ ಇತರರಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ದೇವರು ನಿತ್ಯ, ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಆಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಅವನು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಈಶ್ವರನಿಂದೆ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಿರಿ. ಅದೇ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯ ರಹಸ್ಯ."

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಅಕ್ಷರಶಃ ತಾವು ಅವತಾರ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ವೇದಾಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅವರು ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ಅವರು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ಅವತಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು "ಯಾರು ರಾಮನಾಗಿದ್ದನೋ, ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೃಷ್ಣನಾಗಿದ್ದನೋ ಅವನೇ ಈಗ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ವೇದಾಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ" ಎಂದರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಶೀಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಅನಂತರ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಿಚಾರದ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಾದರೊ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಕೆಲವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಿರಂಗಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಈಗ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅವರ ಉಪದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುವೆವೊ ಅಂತಹ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಂತರಂಗಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಣಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೂರು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಮೂಲಕ ಬಹಿರಂಗಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಎಂತಹದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಮೂಢಭಕ್ತಿಯ ಗೌರವವಿದೆ. "ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ನಾಯಿಯನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸು" ಎಂಬ ಗಾದೆ ಇದೆ. ನಾನು ಆ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜಾರಿಯನ್ನು ಅತಿ ಉತ್ಕಟವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ನಾನು ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನೊಂದು ಪಂಥವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಅವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ನೀವು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸಲಾರಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ. ಅವರು ವೈದ್ಯರಂತೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತರಂಗಿಗಳಿಗಲ್ಲದೆ ಉಳಿದವರಾರಿಗೂ ಅವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ನೋಡಿರುವರೋ ಅವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೂ ಸತ್ಯವಲ್ಲ.

ಯಾರಿಗೆ ಗಹನವಾದ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ನಾರದೋಕ್ತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ನಾನು ಮುಂಚೆ ದ್ವೈತಿಯಾಗಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದರ್ಶ

ಒಂದು ಜನಾಂಗ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಆದರ್ಶವಿರಬೇಕು. ಈಗ ಆ ಆದರ್ಶವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ. ಆದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ಗುಣ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶ ಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಮಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅವರುಗಳ ಕಾಲ ಈಗ ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು. ವೇದಾಂತವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಈಡೇರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಈಗ ಅವರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಅವರನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಧುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೆ, ಅಥವಾ ಅವತಾರವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೆ ಎಂಬುದು ಗೌಣ.

ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪುನಃ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ವಿದೇಹ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ನೀವು ಕೆಲವು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಅಂತಹ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಇರಬೇಕು, ಕ್ರೈಸ್ತ ಜನಾಂಗ ಹೇಳುವಂತೆ ರಕ್ಷಾದೇವತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳು ಇವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

೯೪. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು 2 [1]

ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದೆಂದು?

ನಾನು ವಿವರಣೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸುವೆನು. ದೇವರು ಧರೆಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸಾರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅವನು ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧರಂತೆ ಬಂದ. ಅವನು ಮುಂದೆಯೂ ಬರುವನು. ಪ್ರತಿ ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಪಂಚ ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದು, ಆಗ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಲೆ ಮೇಲೇಳುವುದು. ಆ ಅಲೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಸ್ತನಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಲ್ಪ. ಮಾನವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಚ್ಚುಗೆಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಅವರು ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕೋ, ಕೆಳಗೆ ನೋಡಬೇಕೋ? ನಿಜವಾಗಿ ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಹೇಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದು? ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿ ನಿಮ್ಮ ದೇಹದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನು ಧಾರೆಯನ್ನಾದರೂ ಎರೆದು ಬಿರುಕನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ. ನೀವು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಪ್ರಪಂಚ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸುವಿರಿ?

ಮಾನವನಿಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಆವಿರ್ಭಾವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಆವಿರ್ಭಾವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತನಾಗಲಾರೆ. ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಂದು ಇಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರು; ಅದರಿಂದಲೇ ಮತ್ತೊಂದು ಆನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವರು. ಅವೆರಡನ್ನೂ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕರಗಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಆಗುವುದು. ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆನೆ ಇಲಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ, ಆದರೆ ಆಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ದೇವ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಇಬ್ಬರೂ ಆಗಿರುವುದೇ ಬ್ರಹ್ಮದಿಂದ, ಬ್ರಹ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆವಿರ್ಭಾವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮಗೆ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅವನ ದಾಸರು.

[1] C.W. Vol. VIII, P. 407-15

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅವೇ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆತ್ಮ. ಆತ್ಮ ಅಗೋಚರ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹ ಬಂದು ಹೋಗುವುವು. ನೀವು ಆತ್ಮ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೇಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು 'ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವೆನು' ಎಂದಾಗ ತಾನು ದೇಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನೀವು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ 'ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವೆನು' ಎಂದು ನೀವು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರೆ, ಶಾಪಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಲೂ ಅನುದ್ವಿಗ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆತ್ಮ. "ನಾನು ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೂ ಒಂದು ಅನಂತಾತ್ಮನ ಕಿಡಿ. ನಾನು ಆತ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ನಾನೂ ನೀನೂ ಇಬ್ಬರು ಒಂದೇ." ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ದೇವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ. ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಲ್ಲದೆ?

ದೇವರು ತರ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ತರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು? ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ. ಅದು ಹುಳುವಿನಂತೆ ತೆವಳುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮನ ಒಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಮನಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಹಲವು ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ, ಪ್ರೀತಿ ದ್ವೇಷ ಅಂಜಿಕೆ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬುವುಗಳೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು. ಕನ್ನಡಿ ಯಾವಾಗ ಕೊಳೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೋ ಆಗ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧರು ಒಂದೇ ಏನು?

ಬುದ್ಧನೇ ಕ್ರಿಸ್ತನಂತೆ ಬಂದನು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕಲ್ಪನೆ. ಬುದ್ಧ 'ಇನ್ನು ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾನವತೆಯ ಮಹಾಜ್ಯೋತಿಗಳು. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಭೀಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಇಬ್ಬರೂ, ದೇವತೆಗಳು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ ಜನರೆಲ್ಲ ಬುದ್ಧನಿಗೋ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೋ ಮಣಿಯುವರು. ಇಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಬಂದು ಐನೂರು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಮ್ಮದನು ಬಂದನು. ಅವನು ಬಂದು ಐನೂರು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟರ ನಾಯಕನಾದ ಲೂಥರ್ ಬಂದನು. ಅವನಾದ ಮೇಲೆ ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಏಸು ಎಂಬ ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಘಟನೆ. ಇಂತಹ ಇಬ್ಬರೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ

ಸಾಲದೆ? ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಇತರರು ದೇವದೂತರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜೀವನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಪ್ರವಾಹ ವನ್ನು ಅವರು ಹರಿಸಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಶಾಂತಾತ್ಮರು, ಅಹಿಂಸಾ ವ್ರತಧಾರಿ ಗಳು, ಕುರುಡು ಕಾಸಿಲ್ಲದ ಭಿಕಾರಿಗಳು ಅವರು. ಜನರು ಅವರನ್ನು ಮೂಢರೆಂದು ಪಾಷಂಡಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಡೀ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬೀರಿದ ಪ್ರಚಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆ

ನಾವು ಪಾಪದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಕಾರಣ.

ಜಗನ್ಮಾತೆ

ದಾದಿ ಮಗುವನ್ನು ಆಟಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ತಾಯಿಯು ಯಾರೊಡನೆಯೊ ಮಗುವಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವಳು. ಮಗು ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿರುವುದು. ಮಗು ಆಗ 'ನಾನು ಈಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಊಟ ಮಾಡುವು ದಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಆಟ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಮಗು ದಾದಿಗೆ 'ಅಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು' ಎನ್ನುವುದು. ಆಗ ದಾದಿ, 'ನೋಡು, ಇಲ್ಲೊಂದು ಹೊಸ ಆಟದ ಸಾಮಾನಿದೆ' ಎನ್ನುವಳು. ಮಗು ಆಗ 'ನನಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಆಟದ ಸಾಮಾನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಾನು ಅಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು' ಎನ್ನುವುದು. ಮಗು ಅಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು. ದೇವರೇ ತಾಯಿ. ನಾವು ಹಣ ಕೀರ್ತಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಜಾಗೃತರಾಗುವ ಒಂದು ಕಾಲ ಬರುವುದು. ಆಗ ಪ್ರಪಂಚ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಟದ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ನನಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಬೇಜಾರಾಗಿವೆ; ನಾನು ದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವೆವು.

ಭಗವಂತನ್ನುಳಿದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ

ನಾವು ದೇವರಿಂದ ಬೇರೆ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲವೆ? ಇದೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ದೇವರು. ಈಗಿರುವುದು ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಭಾಗಿಸಲಾರೆವೋ ಅದು. ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಗಂಟೆ ಒಂದು ಬಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ, ಎರಡುಗಂಟೆಗಳ ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ರೀತಿ. ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ. ಹೀಗಾದರೆ ಕಳ್ಳ ಯಾವಾಗಲೂ

ಕಳ್ಳನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಮೋಸಗಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೋಸಗಾರನೇ ಆಗಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಗು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮಗುವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ದೇವರು.

ವಾರ್ತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಭೇಟಿಗಳು

೯೫. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯೋಗಿ [1]

ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನ್ಸ್ಟರ್ ಗೆಜೆಟ್ 23 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1895

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅನೇಕರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾರಿದವರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವದ ಗಹನ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಕೇವಲ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಧೈರ್ಯವಾಗಲೀ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಪರಮ ಸತ್ಯಗಳು ಕಾಣುವುವು.

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುತೂಹಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತನಾದ ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಪುರಾತನರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬಂದಿರುವರು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೇ ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಲೆಗೆ ಒಂದು ರುಮಾಲನ್ನು ಸುತ್ತಿರುವರು, ಸುಪ್ರಸನ್ನರು, ದಯಾರ್ದ್ರ ಹೃದಯರು.

"ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಜನ ಕರೆಯುವುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ತ್ಯಾಗಿ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಎರಡನೆಯದು ನಾನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಹೆಸರು. ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದರ ಅರ್ಥ; ವಿವೇಕದ ಆನಂದ."

"ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೌಕಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಪ್ರೇರಣೆ?" ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

[1] C.W. Vol. V, P. 185

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಧರ್ಮ, ತತ್ತ್ವ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ತ್ಯಾಗವೇ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ತ್ಯಾಗಜೀವನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಿಡಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಯಂ ತ್ಯಾಗಜೀವನವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಿಂದ ಬಂದಿತು. ಅವರೂ ಕೂಡ ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಪರಮ ಧ್ಯೇಯ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಈಗ ಯಾವುದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವಿರೋ ಆ ಪಂಥವನ್ನು ಅವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಇಡೀ ಬಾಳು ಮತ ಮತ್ತು ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಬೇಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಯಾವ ಪಂಥವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾವನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೋರಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಹಾಯೋಗಿಗಳು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಥಿಯಸಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸೈನ್‌ಟಿಸ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸೇರಿಲ್ಲವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ (ಮಗುವಿನಂತೆ ಅವರ ಮೊಗ ಬೆಳಗಿತು. ಸರಳವಾಗಿ, ನೇರವಾಗಿ, ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಅವರಿತ್ತ ಉತ್ತರ). ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಷ್ಟೆ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರು ತೋರಿದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಯಾವ ಅಲೌಕಿಕ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಧಾವಿಗಳು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು, ನಾನು ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವು ಗಹನವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಅದು ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ನಿಲುಕುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ತೆಗೆದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೋ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ನೋಡಿದರೆ ಆ ವಿಷಯಗಳು ನಿಮಗೆ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಯಾರೋ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಮಹಾತ್ಮರು ನನ್ನ ಮೂಲಕ ಏನನ್ನೊ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದಾಗಲೀ, ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬೀಳದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗಲೀ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಯಾವ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವುಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವು ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಸತ್ಯವು ಯಾವ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲದು.

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಇರುವಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಮಾಜವನ್ನೂ ನಾನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಆತ್ಮವೊಂದನ್ನೇ ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತ, ಅದರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಜನರು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಜಾಗ್ರತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಇದು ಅಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಬಂದಿರಾ?" (ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಭರತಖಂಡದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡರು.)

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ 1893ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಜನರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೇಳುವರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಮಿತ್ರರು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ನೀವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೀರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಬೋಧಿಸುವ ತತ್ತ್ವವು ಪ್ರಪಂಚದ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಳಹದಿ ಯಾಗಬಲ್ಲದು. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡು ತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವನನ್ನು ಬಲಾಢ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವನನ್ನು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ. ಇದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ (ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ವಾದ) ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುವುದು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ಅನಂತರ ಅವರು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೂ ಹೇಳಬಹುದು. ತಮಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮತದಂತೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಜಯಿಸಬೇಕು."

"ನಾನು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೊ ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22ನೆಯ ತಾರೀಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಪಿಕಾಡಿಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್

ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ 8:20 ಗಂಟೆಗೆ ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡಿರುವರು. ವಿಷಯ "ನನ್ನ ತತ್ತ್ವದ ತಿರುಳಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ" ಎನ್ನುವುದು. ಅನಂತರ ಕೆಲಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವೆನು. ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಈ ಹಣದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೂ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ."

ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುವ ಸುಯೋಗ ನನಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅವರಿಂದ ನಾನು ಬೀಳ್ಕೊಂಡೆ.

೯೬. ಭರತಖಂಡದ ಸಂದೇಶ [1]

(ಸಂಡೆ ಟೈಮ್ಸ್, ಲಂಡನ್, 1896)

ಭರತಖಂಡದ 'ಹವಳದ ತೀರಕ್ಕೆ' ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. "ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿ" ಎಂಬ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅವರು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಯಾವ ಪಂಗ ಡವೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುವುದು.

ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಅವರು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ತಂಗಿದ್ದ ಸೆಯಿಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್ ರಸ್ತೆಯ 63ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿತು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸತೊಡಗಿದೆ. ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳ ತೊಡಗಿದರು:

ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾತ್ರೀದಾರರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲೂ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1893ರಲ್ಲಿ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಇತರ

[1] C.W. Vol. V, p. 188

ಸ್ನೇಹಿತರು ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ನನಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಯ ಲಭಿಸಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಚಿಕಾಗೋ ನಗರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಗರಗಳಿಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ನಾನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೆ. ಕಳೆದ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಈ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ವರುಷಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವೆನು. ಅಮೆರಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೇಲಾದುದು. ಯಾವ ಹೊಸಭಾವನೆ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವದವರು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದವರು. ಹೊಸದೆಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯಾಗಲೀ ಅದರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೀಳುವುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮತ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅದು ಹಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಈ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಹೌದು, ಜನ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಚರ್ಚನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ನಿಜ, ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದು. ಆಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರ ಗುರಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿರುವುದೋ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಂನ್ಯಾಸ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕೂಡ.

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನೀವು ಬೋಧಿಸುವುದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಧರ್ಮವನ್ನೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ತಿರುಳು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗುವುದು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗೌಣವಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಯಾವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾರವತ್ತಾಗಿರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಶಿಷ್ಯ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಅವರು. ಅವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಳಗಾದೆ. ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಟೀಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆಯೆ ಅವರ ಗುರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ಟೀಕಿಸು

ವುದು, ಅವರ ಬೋಧನೆಗೆ ವಿರೋಧ. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಭಾವನೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಅನ್ಯಮತೀಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮತೀಯರೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸೌಹಾರ್ದದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬಹುದು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಂದರು. ಅವರು ಬರುವ ತನಕ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸಿತ್ತು. ದೇವರನ್ನು ನಂಬದ, ಅಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ ಎನ್ನುವ ಜೈನರನ್ನು ಕೂಡ ಭಾರತೀಯರು ಸಹಿಷ್ಣುತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಜೈನರು ಇರುವರು. ಭರತಖಂಡವು ನಿಜ ವಾದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೇಲ್ಬಂಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು. ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ರತೆ. ರಭಸ ಹೋರಾಟ ಪೋಟಾಪೋಟಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು."

ಬಾತ್ರೀದಾರ: "ಇದು ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಇದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದರೂ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ದೇಶಕ್ಕೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಭರತಖಂಡದ ಕರ್ಮ, ಅದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಜಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅವರನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ಆಗಲೇ ಹಿಂದೂಗಳು ಗೆದ್ದಿರುವರು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಸೂಫಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಹಿಂದೂ ಭಾವನೆ ಸೂಫಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಹೊಕ್ಕಿದೆ. ಅವರು ಶಿಷ್ಯರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರು. ಮೊಗಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅಕ್ಬರ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಕೂಡ ಭರತಖಂಡ ಕ್ರಮೇಣ ಜಯಿಸುವುದು. ಇಂದು ಆಂಗ್ಲೇಯರಿಗೆ ಕತ್ತಿಯ ಬಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಷೋಫನಿಯರ್ ಏನು ಹೇಳಿದ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ಅಜ್ಞಾತ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿತೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗುವುದು ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆ, ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಚಾರವಾದಾಗ ಎಂದಿರುವನು."

ಬಾತ್ರೀದಾರ: "ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಹೀಗೆ ಆಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾವುವೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಬಹುಶಃ ಕಾಣದಿರಬಹುದು. (ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು) ಹಳೆಯ ಯೂರೋಪಿನ ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಜಾಗೃತಿಯಾದ ಮೇಲೂ ಅದು ಹಲವರಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಕೆಲವರಿಗೆ ಈಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾವನಾತರಂಗ ಏಳು ತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ಈಗ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ನೀರಸವಾಗಿ

ಕಾಣುವುದು; ಸಾಧಾರಣ ಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಮೂಡುವುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಜಯಿಸುವುದು! ಆದರೂ ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಲು ಬೋಧಕರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಕಾಲ ಬಳಿಗೆ ಬರುವ ತನಕ ಕಾಯುವುದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ!"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಭರತಖಂಡ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ನೂರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇನ್ನೂ ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಬುದ್ಧ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಲು ಬೋಧಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಭಾವನಾ ಜಗತ್ತು ಕ್ರಮೇಣ ಪರಿವರ್ತನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವೀಗ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿರುವೆವು. ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅಮೆರಿಕ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಾವು ಯಾವ ಮತಕ್ಕೂ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುವು, ಇಲ್ಲವೆ ಹಾಳಾಗುವುವು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸತ್ಯದ ಕಿರಣಗಳು. ಜನರ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನಾವೀಗ ಅದನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆ ಮುಖ್ಯ ಸತ್ಯ ಯಾವುದು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಅದೇ ಒಳಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯತೆ ಹುದುಗಿರುವುದು. ಆ ದಿವ್ಯತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆಯ ಒಂದು ಘಟನೆ ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಮೌನ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಮಹಮ್ಮದೀಯನೊಬ್ಬನು ಭರ್ಜಿಯಿಂದ ತಿವಿದನು. ಜನ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ 'ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಒಂದು ಮಾತು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿ, ಇವನನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆವು' ಎಂದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು, 'ಮಕ್ಕಳೆ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಭ್ರಾಂತರು, ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇವರೆ.' ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ನೀತಿಯೇ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ದೇವರು, ಪ್ರೀತಿ, ಪರಮಾತ್ಮ ಯಹೋವ ಎಂದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆ ಏಕತೆಯೊಂದೇ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಕೀಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಹಾಪುರುಷನವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಒಂದು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿರುವ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ರಂಧ್ರಗಳಿವೆ. ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಧ್ರವೂ ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಾದ ಜೀವ, ಘನೀಭೂತವಾದ ಮಂಜಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಪೌರಸ್ತ್ಯರ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದು. ನೀವು ಸಂನ್ಯಾಸ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳ

ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಾದರೋ ಇಡೀ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಇವುಗಳ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲ್ಮೆ ನಿಂತಿದೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ರಾಜಕೀಯವಾಗಲೀ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಲೀ ಇವುಗಳ ಮೂಲವೆಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು. ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಯಿದ್ದ ಚೈನಾ ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಚೈನಾ ದೇಶ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವಿಲ್ಲದ ದೊಂಬಿಯಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಈಗಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲದರ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಇದು ಸರಿಯಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ದಿವ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು. ಇದು ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: 'ಜನ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ, ನಿಯಮಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಇವುಗಳಾಚೆ ಗುರಿ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದವರು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅವನು ಪವಿತ್ರ ಶೂನ್ಯವಾದಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪುರುಷರೂ ಬೋಧಿಸುವುದು ಒಂದನ್ನೇ. ನಿಯಮಗಳೇ ಜೀವನದ ಆಧಾರಸ್ಥಂಭ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಪಾವಿತ್ರ್ಯಗಳೇ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸಮಾಜವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೋರಿಕೆಯ ಆತ್ಮ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: 'ನಾವು ತೋರಿಕೆಯ ಆತ್ಮಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ನೀವು ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮತ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಮನಸ್ಸು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಮೊದಲು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅನಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು. ವಿಶ್ವ ಸಹೋದರ ಭಾವನೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಂಥದ ಭಾವನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಅದು ಆಗ ಬಹಳ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿತ್ತು, ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಬಾತ್ರೀದಾರ: "ಯಾವ ಪಂಥಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನ ವಿರುವುದೋ ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವುದೆಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ? ಫ್ರೆಂಚ್ ದೇಶದವನೊಬ್ಬ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರ ಬಹುದು: 'ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪಂಥಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾನವಾದ ರುಚಿ ಇದೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಅವು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ನಿಂತಿರುವುದೇ ಗೌಣವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ. ಅದೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರುವ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದು. ಅದೇ ಅನಂತರ ಬೇರೊಂದು ಪಂಥವಾಗುವುದು. ಒಂದು ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯುವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಣುಡಿ ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು."

ಬಾತ್ರೀದಾರ: "ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುವಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವೆನು. ನೀವು ಮೂಲಭೂತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಧಾನ. ಈ ಭಾವನೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ತೋರುವುದು."

ಅನಂತರ ನಾನು ಅವರ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಹೇಗೆ ಹಿಂದೆ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಯಾವ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತಿರುವರು. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೋ ಅವರು ತಾವೇ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪೌರಸ್ತ್ಯ ವೇಷದಲ್ಲಿರುವ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರದು ಸರಳವಾದ ಸ್ನೇಹಮಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ. ಅವರಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಬೈರಾಗಿಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

ಅದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದೆ. ಸಂಭಾಷಣಾ ವೈಖರಿ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ, ಆಸ್ತಿ, ಕೀರ್ತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಸತತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುರೋಗಮನವನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೯೭. ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ [1]

("ಇಂಡಿಯಾ" ಲಂಡನ್ 1896)

ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವಚನಾದಿಗಳನ್ನೂ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಲವು ಜನರು ಧರ್ಮ ಬೋಧನೆಯ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ತಂಗಿದ್ದ ದಕ್ಷಿಣ ಬೆಲ್‌ಗ್ರೇವಿಯಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಹೋದೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಸುಡಾನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಯುದ್ಧದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವುದನ್ನೂ ಭಾರತವು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದೆ. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಭರತಖಂಡವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಸಂದೇಶವು ಬೇರೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಭಾರತವು ಹೊರಗಿನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಏನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿದಾಗ ಅಶೋಕನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಭರತಖಂಡವು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಭರತಖಂಡ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರ ಸ್ವಾರ್ಥ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ದೇಶ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಮರೆಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡದ ಸಂದೇಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಂತರ್ಮುಖ ಜೀವನದ ಚಿಂತನೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳೇ ಅದರ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ. ತತ್ತ್ವ, ತರ್ಕ ಮುಂತಾದ ಗಹನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ

[1] C.W. Vol. V, p. 194

ಬಂದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಆಳುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಭೌತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡ ಏನನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಒಂದು ನುಡಿಗಟ್ಟು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತರೆ, ನೀವು ಅವನು ಜೀವ ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುವಿರಿ, ಆದರೆ ನಾವು ಅವನು ದೇಹ ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುವೆವು. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹ ಒಂದು ಜೀವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ದೇಹವೇ ಮುಖ್ಯ, ಜೀವ ಗೌಣವಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾನವ ಪ್ರಥಮತಃ ಜೀವ, ಅವನಿಗೊಂದು ದೇಹ ವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಕೆಲವು ಗುಳ್ಳೆಗಳಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಇವು ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಭಾವನಾ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲ ಯುಗ ದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಧ್ಯಯುಗದ ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಷೋಫನಿಯರ್ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದಿರು ವನು. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಕರಿಗೆ ಹೊಸದೊಂದು ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಕೊನೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ತನ್ನನ್ನು ಜಯಿಸಿದವರನ್ನು ಜಯಿಸುವುದೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವಿದೆ, ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಹಾಯವಿದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದ್ದಂತೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಅಕ್ಬರ್ ಬಾದಷಹನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವಾದನು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸೂಫಿಗಳು ಇರುವರು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅವರು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೇ ಬಹುಪಾಲು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಅವರ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಈಗ ಆಳುತ್ತಿರುವವರ ಗತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವುದೆಂದು ಕಾಣುವುದು, ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ! ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಗಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ, ನೀವು ಊಹಿಸುವಷ್ಟು ದೂರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಅಂಶಗಳು ಹಲವಿವೆ. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಜನರ ವಿಷಯವೂ. ಎಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ತತ್ತ್ವಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಹೃದಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ಕ್ರಮೇಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ತಾಳುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಹೇಳು ವುದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: ಹೌದು ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬದಲು ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅದು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎನ್ನಬಹುದು. ವಿಶ್ವಮೇಳದ (World fair) ಅಂಗವಾಗಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗದೆ ಅದು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮೈಸೂರು ರಾಜರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದ ಬೇಸಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ವರುಷಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವೆನು.

"ಅಮೆರಿಕದವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜನಾಂಗ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನನ್ನ ದಯಾವಂತರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇರುವರು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷರಷ್ಟು ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಪೀಡಿತರಲ್ಲ. ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಹೊಸದಾಗಿರಲಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಅವರು ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಪರರು. ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದೆ. ಬಾಸ್ಟನ್, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಫಿಲಡೆಲ್‌ಫಿಯಾ, ಬಾಲ್ಟಿಮೋರ್, ವಾಷಿಂಗ್‌ಟನ್, ಡೆಸ್‌ಮೊಯ್ನಿ, ಮೆಂಫಿಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಊರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವಿರೊ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವೆನು, ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಜನರು ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ, ಹಣ, ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಂಥಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವರು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುದೆ? ನೀವು ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಧರ್ಮಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೇ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರವಾದ ಧರ್ಮದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಬೋಧಿಸು ವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ ಒಂದಿರುವುದು, ಗೌಣ ವಾದ ಭಾಗ ಒಂದಿರುವುದು. ನಾವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೌಣಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿಯುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ. ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲದರ

ಹಿಂದೆಯೂ ಇರುವುದು ಏಕತೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ದೇವರು, ಅಲ್ಲಾ, ಯಹೋವ, ಆತ್ಮ, ಪ್ರೀತಿ ಎಂದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು.ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೀಟದಿಂದ ಮಹಾ ಪುರುಷನವರೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಏಕತೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವು ಈ ಏಕತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಧರ್ಮದ ಗೌಣಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಹೊರಗಿನ ವೇಷಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಇತರರು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಡುವರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿ, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ಅದಿಲ್ಲದೆ ಬಾಹ್ಯ ವೇಷಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ."

ಬಾತ್ರೀದಾರ: "ಹಿಂದೂಗಳು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಸಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಅವರಿನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ. ಅವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ನಂಬದವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಜೈನರು ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವುದು ಬರೀ ಭ್ರಾಂತಿ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವ ಜೈನರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು."

ಬಾತ್ರೀದಾರ: "ಧರ್ಮಗಳು ಮೂಲತಃ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೇಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಡುವುದು? ಇಲ್ಲಾಗಲೇ ಸಾವಿರಾರು ಪಂಥಗಳಿವೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಹರಡಿದಂತೆ ಇವು ಮಾಯವಾಗಬೇಕು. ಪಂಥಗಳು ಗೌಣ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಅವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಊರ್ಜಿತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರವು. ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದವರ ಭಾವನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಪಂಥಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಈಗ ಪಂಥಗಳ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಸಹೋದರತ್ವದ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು. ಆದರೂ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಭರತಖಂಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಒಂದು ಆತಂಕ. ಜಾತಿ ಭಾವನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸುವುದು, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಕೋಚಗೊಳಿಸುವುದು, ಇತರರೊಡನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾದಂತೆ ಜಾತಿಯ ಗೋಡೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುವು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಆದರೂ ಕೆಲವು ಆಂಗ್ಲೇಯರು, ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಅಲ್ಲ, ಅಂತಹವರು ಜಾತಿಯು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಐರೋಪ್ಯರನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಅನುಕರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಆದರ್ಶಗಳು ತೀರ ಲೌಕಿಕವಾದುವು ಎಂದು ನೀವೇ ಖಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಿಜ, ಬುದ್ಧಿ ಇರುವ ಯಾರೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ದೇಹ ಆಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಆರ್ಯರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅವು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಮೌಢ್ಯ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದೊಡನೆ ಆ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವೆವು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಈ ಜಾತಿಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದು ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಜಾತಿಯ ಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಮೂಲ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬುದ್ಧನು ಜಾತಿಯನ್ನು ಅದರ ಪೂರ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಭರತಖಂಡದ ಜಾಗೃತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದುವು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತವನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ನಾವು. ಪುರಾತನ ಭಾವನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆಗಿದ್ದ ಸಮಾಜ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೂ, ಅವನ್ನು ರಕ್ತಗತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸುವವರು ನಾವು. ಎಂದಿಗೂ ಹೊರಗಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾರರು. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳಗಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಹಾಯವೆಲ್ಲ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ತಾನೇ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಯಾರ ಕೈಗಳು ಭಾರತೀಯರ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಇರುವುವೋ ಅಂತಹವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ ಜೀತದಾಳುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಹೊರಟರೆ ಅದು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು

ನಾನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಭರತಖಂಡದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಯೂರೋಪ್ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿತು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ, ಜಗತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಅವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವೇ ಬೇರೊಂದು ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಡಚ್ಚರು, ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು, ಫ್ರೆಂಚರು, ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆದ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ವೆನಿಸ್ಸಿನವರು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಇದು ಹೇಗೆ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ತನ್ನ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು. ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲೋ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾದ ಕೆಲವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಕೂಡದು. ಇದನ್ನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಂಚಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಈಗ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಕ್ರಮೇಣ ಬರುವುದು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ಸಾಹಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುವು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ದೊಡ್ಡ ಸೇನಾ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ದೇಶ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆಯೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ಚೈನಾ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿತ್ತು (ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರು). ನಾನು ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿರುವೆನು. ಇಂದು ಚೀನಾ ದೇಶ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದು ದೊಂಬಿಯ ಜನಾಂಗದಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವು. ನಾವು ಆಧುನಿಕ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು ಚೈನೀಯರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐಕಮತ್ಯವಿಲ್ಲ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅದು ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಒಂದು ಶಾಸನದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚೈನೀಯರು ಇದನ್ನು ನಿಮಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅರಿತರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಧರ್ಮ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಜನಾಂಗದ

ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಶೀಲವನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನೀವು ಹೇಳುವ ಜಾಗೃತಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆಯೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಪೂರ್ಣ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜಾಗೃತಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೌನವಾಗಿ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾವು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವಾಗ ಪೌರಸ್ತ್ಯರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತತ್ತ್ವಗಳ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಸುಡಾನಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಕನ್ಸರ್ವೆಟಿವ್ ಗುಂಪಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರದ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇವಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: (ಕನ್ಸರ್ವೆಟಿವ್ ಪೇಪರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ) "ಆದರೆ ನೀವು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಶದ ಕಡೆ ಇರುವುದು. ಆದರೂ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. 'ಆನೆಯನ್ನೇ ಮಾರಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಅಂಕುಶಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತಾಟ?' ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣ ತೆರುವುದು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಜಗಳ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಶತಮಾನಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಹೌದು, ಈ ಲಂಡನ್ ಮಹಾನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು ಪ್ರಯೋಜನಕರ. ಅದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಈ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಯಂತ್ರ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದೊಂದು ಅದ್ಭುತ. ಈ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ಮತ್ತು ಇದು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಇತರರಿಗೆ ಇದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು. ಈ ಮಹಾಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದುದೇ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಗಾದರೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು."

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರದು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಹ, ಲಕ್ಷಣವಂತರು. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಪೋಷಾಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೀಯ ರಾಗಿರುವರು. ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಬಂಗಾಳ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರು. ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯುಳ್ಳ ವಾಗ್ಮಿ. ಅವರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಯಾವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಒಂದು ಮಾತಿಗೂ ತಡವರಿಸದೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಬಾತ್ಮೀದಾರ

೯೮. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಚಾರಕರ ಸಂದೇಶ [1]

("ದಿ ಇಕೋ," ಲಂಡನ್ 1896)

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂಡನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೋ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಣದಲ್ಲೋ ಇರುವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಇರು ವಂತೆಯೇ ಇದ್ದರು. ಕಾವಿಯ ನಿಲುವಂಗಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ವಿಶೇಷವೂ ಅವರ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ರುಮಾಲನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು; ಅವರು ಈ ವೇಷವನ್ನು ನೋಡಿ ಏನು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಕಾಗುಣಿತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಜನ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಹೌದು, ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ರಲ್ಲದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅದು ಇರುವುದು ಹಾಗೇ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೌದು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವರು, ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿ ಯನ್ನು ದೋಚುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಅವರು ಮತ್ತು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಜನ, ಧರ್ಮ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದುದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದುದು, ಕೊಳೆತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿ

[1] C.W. Vol. V, p. 201

ಭಾವಿಸುವರು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಶೋಕಿಯ ಒಂದು ಧರ್ಮವೇ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಚರ್ಚೆ. ಜನ ಮದುವೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತಾಗ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: 'ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಶ ಅವರನ್ನು ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಯಾವ ಆಚಾರಗಳಿಗೂ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಧರ್ಮವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು? ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಾಜವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಜನರ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಯಕೆ ಈಡೇರಬೇಕು. ಕಡಮೆ ಕೆಲಸವಿರಬೇಕು, ಯಾರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಳಕೂಡದು, ಯುದ್ಧವಿರಕೂಡದು, ಹೆಚ್ಚು ಊಟ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ, ಜನರ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ನಾಗರಿಕತೆಯೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ನಾಗರಿಕತೆಯೋ ಊರ್ಜಿತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಹೇಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಧರ್ಮವು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಸಾರವಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದು ಅವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿಲುಕಲಾರದು."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಕೆಳಗಿನ ಸತ್ಯದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಎಂದಿಗೂ ಅಸತ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಏಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸುಗಳು ವಿಧವಿಧವಾಗಿರುವುವು. "ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾಃ ಬಹುಧಾ ವದನ್ತಿ" ಇರುವುದು ಒಂದೇ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಣ್ಣ ಸತ್ಯದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ತುಂಬಾ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕೂಡ ಏಕಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುವು, ಅಷ್ಟೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕ್ರಮೇಣ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಭೂತಪ್ರೇತಗಳ ಆರಾಧನೆ ಕೂಡ ನಿತ್ಯವಾದ ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸತ್ಯವಿದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಯಾವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನೀವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಬಂದಿರುವ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಶಿಲ್ಪಿಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರೆಂಬ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಶಿಷ್ಯ. ಅವರು ಇತರ ಋಷಿಗಳಂತೆ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರು. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ ಅವರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ದರ್ಶನ ಎಂದರೆ, ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ "ನೈಂಟೀಂತ್ ಸೆಂಚುರಿ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮುಲ್ಲರ್‌ರವರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ನೀವು ಓದಲೇಬೇಕು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೂಗ್ಲೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1836ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿ 1886ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಸ್ಥರಾದರು. ಅವರು ಕೇಶವ ಚಂದ್ರಸೇನ ಮತ್ತು ಇತರರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದರು. ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಸಹಜವಾದ ಸರಳತೆ, ಅದ್ಭುತವಾದ ನಮ್ರತೆ, ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮಾಧುರ್ಯ ಇವು ಇದ್ದುವು. ಯಾರೂ ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನೆ ವೇದದಿಂದ ಬಂದುದೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ವೇದಾಂತ ಎಂದರೆ ವೇದಗಳ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ, ವೇದದ ಮೂರನೆಯ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉಪನಿಷತ್. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಅಂಕುರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು. ವೇದದ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಗವೇ ಸಂಹಿತೆ. ಇದು ಅತಿ ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾಸ್ಕನ ನಿರುಕ್ತವೆಂಬ ನಿಘಂಟಿನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು."

ಬಾತ್ಮೀದಾರ: "ನಮ್ಮಂತಹ ಇಂಗ್ಲಿಷರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಏನನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಅದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮುಲ್ಲರ್, ಮೋನಿಯರ್ ವಿಲಿಯಂಸ್, ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಹಂಟರ್ ಅಥವಾ ಜರ್ಮನಿಯ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹಿಂದೂಗಳ ದರ್ಶನವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ."

★ ★ ★

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ 29ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತ. ಹಿಂದಿನ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಈ ಹೊಸ ಬೋಧನೆಗೆ ಯಾರೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಯೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವ ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೯೯. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ [1]

("ದಿ ಹಿಂದು," ಮದರಾಸುಫೆಬ್ರವರಿ 1897)

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವರು. (ಎ) ಅನಂತತೆಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾಮರೂಪದ ಜಗತ್ತು ಬಹಳ ಕ್ಷಣಿಕ; (ಬಿ) ಎರಡು ಪ್ರಳಯಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಅಂತರ ಅನಂತತೆಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ; (ಸಿ) ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕಾಣುವಂತೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ. ಆದರೆ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸತ್ಯ ವಲ್ಲ; (ಡಿ) ಮೊದಲ ಕೊಂಬಿನಂತೆ ಅಥವಾ ಬಂಜೆಯ ಮಗನಂತೆ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮಿಥ್ಯ ಎನ್ನು ವರು?"

ಉತ್ತರ: "ಹಲವು ಬಗೆಯ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಮಿಥ್ಯೆ ಎನ್ನುವರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು (ಸಿ) ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಿಥ್ಯೆ ಎನ್ನುವರು. ಈಗಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನೂ ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಮಾಯವಾಗು ವುದು. ಎದುರಿಗಿರುವ ಒಂದು ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನು ನೋಡಿ ದೆವ್ವ ಎಂದು ಭ್ರಾಂತಿಪಡುವೆ. ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೆವ್ವದ ಭಾವನೆ ಸತ್ಯ. ಅದು ನಿಜವಾದ ದೆವ್ವ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ಎಂದು ಅರಿತೊಡನೆ ದೆವ್ವದ ಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ದೆವ್ವ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಾರವು. ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನಾಲ್ಕನೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ?"

ಉತ್ತರ: "ಇಲ್ಲ, ಇತರರು ಯಾರೊ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ದವರು ಅವರ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿರುವರು. ಮೊದಲನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಬಳಸಿರುವರೇ ಹೊರತು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ತೋರಿಕೆಯ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: "ನೀವು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯನ್ನು ದೆವ್ವವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ."

[1] C.W. Vol. V, P. 204

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ವೇದ ಅನಾದಿ ನಿತ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೇನು? ಇದು ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ವೇದೋಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೆ? ಇದು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತರ್ಕ, ರೇಖಾಗಣಿತ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಕೂಡ ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದವೇ ಆಯಿತಲ್ಲ? ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲೂ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯಗಳೇ ಇವೆ."

ಉತ್ತರ: "ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯ ಸ್ಥಿರವಾದುದು ಮತ್ತು ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೇದವನ್ನು ಅನಾದಿ, ಅನಂತ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಅನಂತರ ವೇದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಅದರ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ, ಇವುಗಳ ಅರ್ಥದ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದವುಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪಾಪಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಥೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ವೇದ ಅನಾದಿ ಅನಂತ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯ ನಿತ್ಯವಾದುದು, ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ತರ್ಕ, ರೇಖಾಗಣಿತ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವ, ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಕೂಡ ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತವೆ. ಆದರೆ ವೇದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ವೇದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವುದೆ? ಅದ್ವೈತದ ಮುಕ್ತಿಗೂ ಬೌದ್ಧರ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೆ?"

ಉತ್ತರ: "ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಅತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎನ್ನುವೆವು. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಮಂದ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ. ಬೆಳಕು ತುಂಬಾ ಕೋರೈಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮಂದ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ಅವರ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ನಾವು ಕೊಡುವ ಮುಕ್ತಿಯ ವಿವರಣೆ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದುದು; ಬೌದ್ಧರು ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದುದು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನಿರ್ವಿಶೇಷ ಬ್ರಹ್ಮವು ವಿಶ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸವಿಶೇಷ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಬೇಕು?"

ಉತ್ತರ: "ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮ ಅವಾಙ್ಮಾನಸ ಗೋಚರ ಎಂದರೆ ಮಾತು, ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದುದು. ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತದ ಆಚೆ ಇರುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು. ವಿಚಾರ ತರ್ಕ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತದ ಒಳಗೆ. ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿರುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಗೂಢವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪುರಾಣಗಳು ರೂಪಕಗಳಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳಿವೆಯೋ? ಇಲ್ಲವೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಘಟನೆಗಳೊ? ಅಥವಾ ಮಾನವರು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪರಮಾದರ್ಶಗಳೊ? ಅಥವಾ ಹೋಮರನ ಕಾವ್ಯದಂತೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಬರೀ ಕಾವ್ಯಗಳೋ?

ಉತ್ತರ: "ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ಕೆಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳೇ ತಳಹದಿ. ಪುರಾಣಗಳ ಗುರಿ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವು ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರ್ಶಶೀಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ರಾಮನಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಆವಶ್ಯಕವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಧರ್ಮದ ಮಹಿಮೆ ರಾಮ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣನ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದರೂ ಯಾವ ಪರಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾನವನ ಮುಂದೆ ಇಡುವರೋ ಅವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಇವೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಗಳ ಸತ್ಯಗಳು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನದೇ ಆದ ಯಾವ ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತನಿಲ್ಲದೆ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ, ಮಹಮ್ಮದನಿಲ್ಲದೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ, ಬುದ್ಧನಿಲ್ಲದೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಿಲ್ಲಲಾರದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕವೆ ಅಥವಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣದ ಉದ್ದೇಶ ಜನರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅದನ್ನು ಬರೆದ ಋಷಿಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಜನರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೊ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನೊ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಆರೋಪಮಾಡಿ, ಮಾನವನೀತಿ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದಶಕಂಠನು ನಿಜವಾಗಿದ್ದಿರ

ಬೇಕೆ? ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಒಂದು ಆದರ್ಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅವನು. ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಇದ್ದನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯ ಭವ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿವರಣೆಗಳೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುವು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಗಹನ ಸತ್ಯವಿದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಒಬ್ಬನು ಸಿದ್ಧನಾದರೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದನೋ ಆ ಮಿದುಳು ಈಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಮಿದುಳಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮಿದುಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಿದುಳಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಸಿದ್ಧ ಎಂದರೇನು?"

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದ ಸುಪ್ತಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನು."

ಉತ್ತರ: "ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವಿರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆವರಣವಿತ್ತೊ ಅದು ಆಚೆಗೆ ಸರಿಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಾರು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿರುವ ಅವರ ಮಿದುಳು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದ ಬೀಜವಾಗಿದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದವರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಧರ್ಮವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಚಂಡಾಲನ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದೆ?"

ಉತ್ತರ: ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಮತಾಂತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ಶೂದ್ರನಾಗಲಿ, ಚಂಡಾಲನಾಗಲಿ, ಅವನು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಬೋಧಿಸಬಹುದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಂತಹ ಪಾಮರನಿಂದಲೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವನು ಯಾವ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ."

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು.

ಸಂದರ್ಶನ ಮುಗಿಯಿತು. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಬಾತ್ರೀದಾರರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

೧೦೦. ವಿದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು [1]

("ದಿ ಹಿಂದು," ಮದರಾಸುಫೆಬ್ರವರಿ, 1897, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ)

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಚಂಗಲ್‌ಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರೊಡನೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದರು. ಕೆಳಗಿನದು ಭೇಟಿಯ ವಿವರ:

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವುದು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಭಾಗಶಃ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣವೇ ದೂರ ಪ್ರಾಚ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದೆ."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನೀವು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡಿದಿರಿ? ಭರತಖಂಡವೂ ಜಪಾನಿನಂತೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಜಪಾನೀಯರಷ್ಟು ದೇಶಭಕ್ತರು ಮತ್ತು ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳಾದವರನ್ನು ಜಗತ್ತು ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದು. ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕೊಳೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಶುಭ್ರತೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಜಪಾನನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಜಪಾನೀಯರು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದೆಲ್ಲ ಮಹತ್ತರವಾದುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವರು. ಭರತಖಂಡ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುವರು. ಜಪಾನಿನ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಸಿಲೋನಿನ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅದು ವೇದಾಂತದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅದು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ, ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಸಿಲೋನಿನದರಂತೆ ನಿರೀಶ್ವರವಾದಿಯೂ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕವೂ ಆದದ್ದಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಜಪಾನಿನ ಹಠಾತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಜಪಾನೀಯರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಅವರ ದೇಶಪ್ರೀತಿ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಪರರಾಗಿ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯೆರೆಯಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜನಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಭರತಖಂಡವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹತ್ತಾದುದಾಗುವುದು. ಜನರೇ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವವರು.

[1] C.W. Vol. V, p. 209

ಬರೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅವರ ನೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನೀವು ಅವರಷ್ಟೇ ಮಹತ್ತಿಗೆ ಏರುವಿರಿ. ಜಪಾನೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶ ಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಆಗಲಾರಿರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯೆರೆಯಬಲ್ಲಿರಿ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಭರತಖಂಡವು ಜಪಾನಿನಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡವು ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಜಪಾನಿನಂತೆ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲದು? ಅಥವಾ ಒಂದು ದೇಶವು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಂತೆ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲದು? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸ್ವರವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧೀನ ಭರತ ಖಂಡದ ಆದರ್ಶ ಧರ್ಮ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುದಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಗೌಣ. ಆದ ಕಾರಣ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಜಪಾನಿನಂತೆ ಆಗಲಾರದು. ಹೃದಯ ಭಗ್ನವಾದಾಗ ಚಿಂತನಾ ಲಹರಿಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುವು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಭರತಖಂಡದ ಹೃದಯ ಒಡೆಯ ಬೇಕು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹರಿಯುವುದು. ಭರತಖಂಡ ಭರತಖಂಡವೆ, ನಾವು ಜಪಾನಿಯರಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಗಳು. ಭರತಖಂಡ ವಾತಾವರಣವೆ ಬೆಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ತಂಪನ್ನು ನೀಡುವುದು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವೆನು. ಈ ಕೆಲಸದ ಮಧ್ಯೆ ನನಗೆ ವಿರಾಮ ದೊರಕುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ನಿನಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುವು. ನೀವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರೆ ಮಧುಮೇಹ ದಿಂದ (Diabetes) ಸಾಯುವಿರಿ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಇಷ್ಟು ಜಪಾನಿನ ಕಥೆಯಾಯಿತು. ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅದು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮಿಷನರಿ ಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು 'ಚರ್ಚಿನ ಹೆಂಗಸರು' ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಪರರು, ದಯಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನೀವು ಹೇಳಿದ 'ಚರ್ಚಿನ ಹೆಂಗಸರು' ಯಾರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೆಂಗಸರು ಒಬ್ಬ ಗಂಡನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು. ಅವಳು ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಫ್ಯಾಷನಬಲ್ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಉಪಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಬಳಸುವಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾದಾಗ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ 'ಓಲ್ಡ್ ಮೆಯ್ಡ್' ಎಂದು ಕರೆ ಯುವ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಯವಿಳಿದ ಹೆಂಗಸಾಗಿ ಚರ್ಚಿಗೆ ಸೇರುವಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು

'ಚರ್ಚಿ'ಗಳಾಗುವರು. ಈ ಚರ್ಚಿನ ಹೆಂಗಸರ ಮತಭ್ರಾಂತಿ ಹೇಳತೀರದು. ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಪಾದ್ರಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವರು. ಇವರು ಮತ್ತು ಪಾದ್ರಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ನರಕಸದೃಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು, ಧರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡುವರು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಮೆರಿಕದವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾನೂ ಅವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವೆನು. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನನಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕ್ರೈಸ್ತೇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಹುಳುಕನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ನಾಟಕ. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತೇತರ ಧರ್ಮಗಳೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಅದೊಂದು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಮರ್ಮವನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ ನಾಟಕವೇ ಆಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಪ್ಯಾರಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಾಗ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ಕರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಚಿಕಾಗೊ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಇದು ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿನ ಹೆಂಗಸರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಅಮೆರಿಕಾದವರೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರಿಣಾಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾಗುವ ಸಂಭವ ಹೇಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗುವರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಡಂಬರವಿದೆ ಅದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಕೂಡ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಓದದೆ ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟನ್ನು (ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು) ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ವೇದಾಂತವೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಯುಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ವಿವರಣೆ. ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ವೇದಾಂತವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಧರ್ಮವಾಗುವುವು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಶೀಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕಂಡಿರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಆಂಗ್ಲೇಯನು. ಏನನ್ನಾದರೂ ನಂಬುವುದೇ ತಡ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆಂಗ್ಲೇಯಸ್ತ್ರೀ ಅಥವಾ ಪುರುಷರನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮೀರಿಸಲಾರರು. ಆದ

ಕಾರಣವೇ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು. ಜಾನ್ ಬುಲ್ (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವನು) ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಬಡಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಿಷನರಿಯಾಗಲೀ, ಇತರರಾಗಲೀ ನನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಚರ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಈ ಮಿಷನರಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜಾತಿ ಇಲ್ಲಿರುವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು. ಆಂಗ್ಲೇಯ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಭದ್ರಮನುಷ್ಯರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ನಾನು ನೀಡುವ ಹಿತವಚನವಿದು: ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಡಿ. ಅವರೇನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳುವಳಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಆಗಲಿ. ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಅದರ ಮುಂದಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮತಾವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಳಹದಿ ಬೇಕೆಂದು ಮನಗಂಡಿರುವರು. ಆ ತಳಹದಿ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವುದು. ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೊಸ ಜಾಗೃತಿಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿ ವೇದಾಂತ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಭರತಖಂಡದ್ಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಓ ನಮ್ಮ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಹೇಳತೀರದು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ವಿಷಯವೇ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡತನ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ ನನ್ನ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ಅವನನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ನೀವು ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಅವರಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಆದರ್ಶವು ಕ್ರಮೇಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೌಕಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಬೋಧಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮೇಲೆತ್ತಿ, ಸಮಾನತೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಇದೇನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇದನ್ನು ನಾವು ಕ್ರಮೇಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ, ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬಲ್ಲ ತರುಣರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮದ ಫಲವಾದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇದರಿಂದ ಪಾರಾದಾರು? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: (ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು) "ಕರ್ಮ ಎಂಬುದು ಮಾನವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಿತ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಪುನಃ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದೂ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಖಂಡಿತ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಜಾತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ನಿಜವಾಗಿ ಜಾತಿ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲದ ದೇಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯಿಂದ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಜಾತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಮಾನವನ ಆದರ್ಶ. ನೀವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿರುವರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗುವವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುವುವು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ. ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯದೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಇದನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ತಾನೇ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಕೂಡದು. ಯೂರೋಪ್ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಮೇಲು. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು? ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಐರೋಪ್ಯರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದು ಏನೂ ಇರುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಎಂದು ಇತ್ತು? ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪರದೇಶದವರು ದಾಳಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಚಲನೆ ಬಹಳ ಮಂದವಾಗಿತ್ತು. ಇತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಚುರುಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನಾನು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಹಿಂದೆ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವೆನು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಜನಾಂಗವೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಾರದು. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೆ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಜಾತಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಿಗಳೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಕೂಡ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ವೇದಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಮಾಣ. ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಮಾಣವಾದರೊ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಮೃತಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಮಹಾತ್ಮರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಂದು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರು ಅಂತ್ಯಜರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಮಧ್ವರಂತಹ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ವೇದವನ್ನು ಓದಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಆ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೊಸ ದನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ವರ್ಣವಿಚಾರವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡುವುದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಹಳೆಯದು ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಬೇಕು. ಅದೇ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಡವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನೋ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಾಜ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜರು ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಜನರೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವವರೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಮನಗಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರು ಬರುವತನಕ ನಾವು ಕಾಯಬೇಕು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ದೌರ್ಜನ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, (ಅದೆಂದಿಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ) ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೇ ಹೋಗೋಣ. ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡೋಣ. ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ. ಇದಾಗುವವರೆಗೆ ಆದರ್ಶ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಆದರ್ಶಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುವು. ಜನ ತಮ್ಮ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ. ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅರಸರು ಜನರನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಈಗ ಇದನ್ನು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಐರೋಪ್ಯ ಸಮಾಜದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರೀಕಿನ ಮನಸ್ಸು (ಈಗಿನ ಐರೋಪ್ಯರ ಶಕ್ತಿ) ಹಿಂದೂಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಗಮವಾದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು, ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ವೃಥಾ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನಿಗೆ ತೋರುವ ಅಚಂಚಲವಾದ ವಿಧೇಯತೆ, ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮಾಡುವ ಅದ್ಭುತ ಛಲ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಅಚಲವಾದ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಮೇಲು. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮುಂದಾಳುವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರೆ ಜಯಾಪಜಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಾಯಕರಾಗಲು ಬಯಸುವರು. ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಣತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯ

ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಸೂಯೆಗೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಪ್ರಮುಖನಾದಷ್ಟೂ ಅಸೂಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ಅಸೂಯೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ನಾಯಕನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಇವೆರಡನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಕಲಿಯುವವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನೈಕಮತ್ಯದಿಂದ, ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿರುವ ದೊಂಬಿಯಂತೆ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕನಸು ಕಾಣುವುದು; ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರು ಐರೋಪ್ಯರಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಐರೋಪ್ಯರು ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಹಿಂದುವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಐರೋಪ್ಯರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಆದರ್ಶ ಜನಾಂಗವೊಂದು ಇರುವುದು. ನಾವು ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವೆವು. ಅವರು ಬೇರೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವರು. ಇವೆರಡರ ಸಂಗಮ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಪಲ್ಲವಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಎಂಥದು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಶುವಿಹಾರವಿದ್ದಂತೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮೇಧಾವಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಳೆಯ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಾಗಾದರೆ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೀರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸಂದೇಶ ಧ್ವಂಸವಲ್ಲ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಈಗಿರುವ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಹೊಸ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನಂತಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಇದೇ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಒಂದು ಪರಮಾಣುವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಂದಿಗೂ ಧ್ವಂಸಕಾರ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಪಂಗಡ ಧ್ವಂಸಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿತು. ಭರತಖಂಡ ಅದನ್ನು ಹೊರದೂಡಿತು. ಅದೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ. ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಚೈತನ್ಯರೆಂಬ ಹಲವು ಸುಧಾರಕರು ಬಂದರು. ಇವರೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಕರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು; ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯೇ ಇದು. ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಕರೆಲ್ಲ ಧ್ವಂಸಕಾರಕ ಐರೋಪ್ಯಕ್ರಾಂತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಅದು ಹಿಂದೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾಡು

ವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿರ್ಮಾಣಪಂಥದ ಸುಧಾರಕರೆಂದರೆ ರಾಜಾರಾಮ ಮೋಹನರಾಯ್ ಒಬ್ಬರೇ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವು ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶದ ಕಡೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತೀಯರ ಇತಿಹಾಸವೆಲ್ಲ ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸುಧಾರಕ ಪಂಥವು ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿತೊ ಅದು ನಿರ್ನಾಮವಾಯಿತು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಏನು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನು. ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಪಾಪಿ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯವಂತ, ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಪಾಮರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಥವಾ ಚಂಡಾಲ ಎಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ."

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರೊಳಗೆ ರೈಲು ಎಗ್‌ಮೋರ್ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಜಟಿಲತೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಹಾಕುವುದು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

೧೦೧. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪುನರುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ [1]

(ಮದ್ರಾಸ್ ಟೈಮ್ಸ್‌ಫೆಬ್ರವರಿ 1897)

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿನ ಹಿಂದೂ ಪುರಜನರು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಬರವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಅವರ ಮಾತೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎಂದು ಬರುವರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ದೂರದೂರದಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದು ಹೋದರೂ, ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಬರುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆದರೂ, ಅವರ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ವೆಚ್ಚ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು

[1] C.W. Vol. V, P. 218

ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುವು. ಹಿಂದೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಂಗುವ ಕ್ಯಾಸಲ್ ಕರ್ನನ್ ಎಂಬ ಕಟ್ಟಡದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿರುವ ಜಯಸೂಚಕ ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನೂ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಮುಂತಾದವರು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮಹಾಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಮದ್ರಾಸು. ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಗೌರವ ಧ್ವಜವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮಹಾಭಾಗ್ಯ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ದೊರಕುವುದು. ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೊಬ್ಬ ಅನಾಮಧೇಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸೆಂಟ್ ಥೋಮಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಒಂದು ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ತಂಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಯುವಕರಿಗೆ ಈ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ, ಅನನ್ಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿದೆ, ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಇವರು ನಾಯಕರಾಗಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಹೊಳೆದಿತ್ತು. "ಮತಿಗೆಟ್ಟ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು, ಭ್ರಾಂತ ಸುಧಾರಕರು" ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಯುವಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಯೂರೋಪ್, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾರವಿಲ್ಲದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಸಂದೇಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ತೌರೂರಾದ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವರು. ವೇದಾಂತದ ಗಹನ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚುವರು ಎಂದು ಅವರು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರ ಉಪದೇಶದ ಪಲ್ಲವಿಯೆ 'ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಹೋರಾಡಬೇಡಿ. ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಬೇಡಿ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಔದಾರ್ಯ, ವೈಮನಸ್ಯವಲ್ಲ' ಎಂಬುದು. ಇತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಿಂದೂವಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿ ತಲೆತೂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ತಾವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಂತಿ ಎಂದು ನಂಬಿರುವರೋ ಅದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಮರಿಸುವರು.

ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾತ್ಮೀದಾರರೊಬ್ಬರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉದ್ದೇಶ ಹೇಗೆ ಜಯಪ್ರದವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ

ಮಾಡಲು ಹೋದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಾತ್ಮೀದಾರರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಗೈರಿಕ ವಸನಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ವದನ ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಗಂಭೀರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು. ನಮ್ಮ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವೆವು:

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನಿಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಜೀವನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೇ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದವನಾಗಿದ್ದೆ. ಬರೀ ಮಾತು ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದೆ, ಅವರೊಡನೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆದೆ, ಅವರಿಂದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕಾಲಾನಂತರ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಸಂಚರಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಅನಂತರ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ನಾನು ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ರಾಮನಾಡಿನ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿತು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುವಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವುದು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನನಗೆ ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವನತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇ ನಾವು ಇತರ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಬೆರೆಯದಿರುವುದು. ಇದೇ ಏಕಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ನಾವು ಕೂಪಮಂಡೂಕಗಳಾಗಿರುವೆವು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸಹಿತ ಯೂರೋಪಿನ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್. ಮೊದಲು ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸತೊಡಗಿದ್ದುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಷ್ಟು ಧಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ನೀತಿವಂತರು ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಇತರರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವುದೇ ಈಶ್ವರನಿಂದೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಜನ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹೇರಿದರು. ನನ್ನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮೋಸಗಾರನೆಂದು ಕರೆದರು. ನನಗೆ ಒಂದು ಜನಾನಾದ ತುಂಬ ಹೆಂಡರಿರುವರೆಂದೂ, ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಸೇನೆಯೇ ಇದೆ ಎಂದೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂದು ನನಗೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ

ಹತ್ತಿರ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಲು ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಿಸ್ಟರ್ ಲಂಡ್ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಲು, ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಜನ ಯಾರೂ ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಬೇಕಾದವನಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಮಿಷನರಿಗಳು ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಅವರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಿವಿಚಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಚರ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲ ಗೌರವಸ್ಥರು. ಆದರೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರ್ಚಿನ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಜನ ಪಾದ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಮೋದಿಸುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಪಾದ್ರಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೂರಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಮತ್ತು ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ನನಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿದರು. ಕೀಳುದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಿಷನರಿಗಳ ಅಪಪ್ರಚಾರವು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಜನರು ಬರೀ ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣ ಬೇಗ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವಂತೆಯೇ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕಬೇಕಾಯಿತು. ಅಮೆರಿಕ ಜನರು ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಪರರು. ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕ್ರೈಸ್ತರು. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಚರ್ಚಿಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹವರ ಪೈಕಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುವರು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಾಳೆಯೇ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಯಾವ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ವೇಗವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅವರು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದವರಂತೆ ತಕ್ಷಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರರು. ಅಮೆರಿಕ ಜನ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಅವರಿನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಭೋಗಗಳನ್ನು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು

ಮೂವತ್ತು ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಆ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬೇರೊಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ. ನಾನು ಪುನಃ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ನೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿದ್ದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಾದರೊ ಇದ್ದದ್ದು ಒಂದೇ ವರುಷ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ನಾನು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು.

"ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಅದ್ಭುತ ಕರ್ಮಪಟುಗಳು. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ವೇದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ನಿಮ್ಮ ವೇದಾಂತವೆಲ್ಲ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮವೇ 'ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ' ಎನ್ನುವುದು. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಎಂದಿಗೂ ಇಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರರು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮಹದಾಲೋಚನೆಗಳು, ಅವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಜೀವಪೋಷಕ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರ್ಚಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖರು ನಾನಾ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬೈಬಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದರು. ಈಗ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅವನತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ವೇದಾಂತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳದ ಯಾವುದೇ ದಾರ್ಶನಿಕ ಗ್ರಂಥವೂ ಇಂದು ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಹರ್‌ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್‌ನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಇದೆ. ಈ ಯುಗದ ದರ್ಶನ ಅದ್ವೈತತತ್ತ್ವ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರು ಒಳ್ಳೆಯ ವೇದಾಂತಿಗಳು. ಅವರು ವೇದಾಂತದ ಮೇಲೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪುನರುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಿರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಮಹಾಪಾತಕವೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಅವನತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯದಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವರು, ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದು ನಿಂದೆ; ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುಲಾಮರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯುವಕರನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಕಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ

ಒಂದು, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಹೀಗೆ ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಹಣ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ನನಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುವರು."

"ನನ್ನ ಭರವಸೆಯೆಲ್ಲ ಈಗಿನ ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯುವಕರು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಅವರು ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಸಿಂಹದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿರುವೆನು. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು ನಾನು ಜಯಶೀಲನಾಗದೆ ಹೋದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬರುವರು. ಹೋರಾಟದಲ್ಲೇ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು, ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಿರಿ. ಅಮೃತ ಪ್ರವಾಹ ಹತ್ತಿರವೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಚರಂಡಿಯ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪದವೀಧರರು ಪರೆಯನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾರರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವರು. ನಾನು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವೆನು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳೆರಡನ್ನೂ ನೀಡುವರು. ಅವರು ಭರತಖಂಡದ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ದೇವರಲ್ಲಿಡುವ ಶ್ರದ್ಧೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ದಿನಕಳೆದಂತೆ ನಾವು ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾನು ಸುಧಾರಕರನ್ನು ಇದಕ್ಕೇ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದು. ಆಚಾರಶೀಲರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ, ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸುಧಾರಕರಾದರೋ ಸುಮ್ಮನೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ದೇಶದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ದೇವತೆಗಳಂತೆ ಇರುವರು. ಬಡತನವು ಒಂದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಅವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವರು. ಆದರೆ ನಾವಾದರೋ ಅವರನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದೆವು. ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವರು. ತಾವು ಹುಟ್ಟು ಗುಲಾಮರು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅಮೆರಿಕದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮಹಿಮೆಯೇ ಇದು. ಮಂಡಿ ಬಾಗಿ, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಕೋಲು ಮತ್ತು ಒಂದು ಚಿಂದಿ ಗಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವ ಐರಿಷ್ ಜನ ಆರು ತಿಂಗಳಮೇಲೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದವನೊಬ್ಬ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹೋದರನಂತೆ ಇದ್ದಾನೆ.

"ಆತ್ಮವು ಸರ್ವಶಕ್ತವಾದುದು, ಅನಂತವಾದುದು, ಅಮರವಾದುದು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿ. ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ ಗುರುಗೃಹವಾಸ. ಗುರುವಿನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜೀವನದ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅವರೇನು ಮಾಡಿರುವರು? ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನನ್ನೂ ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಥಿಯಾಸಫಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆಸೆಂಟ್ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಹಿಳೆ. ನಾನು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆ. ನನಗೆ ಆಕೆಯ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅಷ್ಟು ತಿಳಿಯದು. ಆಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಚೂರು ಇಲ್ಲೊಂದು ಚೂರನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವಳು. ಆಕೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳು ಕೂಡ, ಆಕೆ ಪರಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೂ ಆಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾಗ್ಮಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಳು. ಆಕೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ, ಆದರೆ ನಾನು ಮಹಾತ್ಮ ಕುತುಮಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಥಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಳೊ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಿ."

ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಒಂದು ದೇಶದ ಅದೃಷ್ಟವು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಗಂಡಂದಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾನಿನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ."

ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ಕೆಳಗೆ ಕಾತರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಬಾತ್ರೀದಾರರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜೆ.ಎಚ್. ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತಿಗಳು, ಮಿಸ್ಟರ್ ಟಿ.ಜಿ. ಹ್ಯಾರಿಸನ್, ಕೊಲಂಬೊ ನಗರದ ಒಬ್ಬ ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ಜೆ.ಜೆ. ಗುಡ್‌ವಿನ್ ಇವರು ಬಂದಿರುವರು. ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತಿಗಳು ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರಂತೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತಿಗಳು ಯಾವ

ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತರಬಲ್ಲ ಒಂದು ಧರ್ಮ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಡ್ಜರ್ಲೆಂಡ್, ಜರ್ಮನಿ, ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಬಾತ್ಮೀದಾರನಾದ ಗುಡ್‌ವಿನ್ ಎಂಬುವನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಂಡಮೇಲೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯನಾದನು. ಅವನು ಅಂದಿನಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವನು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಾಡುವ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ತಾನು ತನ್ನ ಕೊನೆಗಾಲದವರೆಗೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವನು. ಅವನು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ನಿಜವಾದ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿರುವನು.

೧೦೨. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಜಾಗೃತಿ [1]

("ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ", ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 1898)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಬುದ್ಧಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಿಮ್ಮ ಚಳುವಳಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು:

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಆಕ್ರಮಣ, ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಎಷ್ಟೋ ಪಂಗಡಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹರಡಿವೆ. ಆದರೆ ಬೌದ್ಧರ ಕಾಲ ದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಭರತಖಂಡ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೀರಿ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ರೀತಿ ಹೇಗೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದರ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತಗೊಳಿಸುವುದು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕೆಳಗೆ ಮೂರು ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವಾಚಾರದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಕಾಲದ ಸುಧಾರಕರ ಗುಂಪು, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಸುಧಾರಕರ ಗುಂಪು. ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದವರೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದೇ ಗೋಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನದೇ ಇರುವುದು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ವೇದಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಅಲ್ಲವೆ?"

[1] C.W. Vol. V, P. 225

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಜಾಗ್ರತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇ ಅದನ್ನು; ಭರತಖಂಡ ಇನ್ನೂ ಬುದ್ಧನು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೀರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ ಭರತಖಂಡ ಎಂದಿಗೂ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಬುದ್ಧನು ಪ್ರಾಣಿವಧೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಭರತಖಂಡವು ಈ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡಿ ಎಂದ. ಗೋಹತ್ಯೆಯು ಈಗ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತೀರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸೇರುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಆಚಾರಶೀಲ ಹಿಂದೂಗಳು," (ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಕ್ಷಣವೇ ತುಂಬ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು:) ಆದರೆ 'ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ' ಎನ್ನುವವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪರಾಯಣರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಖಂಡಿತವಾಗಿ. ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡ ಅವನತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೇನು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲಿರಿ, ನೀವು? ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬರಗಾಲವೆ, ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವೆ? ಅವರ ಕಲೆ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ತ್ವ ಇವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೌದು ಎನ್ನಬಲ್ಲಿರಾ? ಈಗ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ತಾಮಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಜಾಗ್ರತರಾಗುವುದು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರವಾಹ ಇಂಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಕರ್ಮಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರ ಏಕಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಿಯಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಂದಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತ ಅಂತರ್ಮುಖ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ, ಯೂರೋಪ್ ಬಹಿರ್ಮುಖ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಈಗ ಎರಡು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಸದಾ ಅಂತರ್ಮುಖ ಜೀವನದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಧರ್ಮಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗ್ರತರಾಗಿದ್ದರು? ಇದೇ ರಹಸ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವು ಸಾಗರದಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿರಲಿ, ಜೊತೆಗೆ ಆಗಸದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಇರಲಿ.

ಬಾಹ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತಂಕಗಳಿದ್ದಷ್ಟೂ ಅಂತರ್ಮುಖ ಜೀವನ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಆದರೆ ಇದು ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ. ಇದೊಂದು ನಿಯಮ ವಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಸರಿಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೆ?"

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದು. ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ದ್ದರು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರು ಇವರಿಗೆ ಋಣಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಜೀವನ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ (ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ರಲಿ) ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸಹೊಸ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬರಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇವರಲ್ಲವೆ?"

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಇರು ವುದು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನವನ್ನು ಪುನಃ ಜಾಗ್ರತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧನು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಭರತ ಖಂಡ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿತು. ಆದರೂ ಆರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛ್ರಾಯದ ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ರಹಸ್ಯ ಇಲ್ಲಿರುವುದು. ಭರತಖಂಡದ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶವೇ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಸೇವೆ. ಇವೆರಡನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಢಿಸಿ, ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುವು. ಬರೀ ತ್ಯಾಗದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೂಢಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿ.

೧೦೩. ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು – ಅವರ ಭೂತ – ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ [1]

("ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ" ಡಿಸೆಂಬರ್ 1898)

ಒಂದು ಭಾನುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ಸುಂದರವಾದ ಹಿಮಾಲಯದ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ' ಸಂಪಾದಕರ ಆಣತಿಯಂತೆ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರ ಆದರ್ಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ 'ಹೊರಗೆ ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾ' ಎಂದರು. ಆಗ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ರಮ್ಯವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಟೆವು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆರಳು, ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಸಿಲು ಇತ್ತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದುವು. ಆಟದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡರು. ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಗೋಧಿಯ ತೆನೆಗಳಿದ್ದ ಹೊಲದ ಕಡೆ ಹೊರಟೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಿಯಾಕಾಶವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಾಗಿ ಕುಡುಗೋಲಿನಿಂದ ಜೋಳದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಚಳಿಗಾಲದ ದನದ ಮೇವಿಗೆ ಕೊಯ್ಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ದಾರಿ ಒಂದು ಸೇಬಿನ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳ ರಾಶಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದು ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಮನೋಹರವಾದ ಹಿಮಾವೃತ ಶಿಖರಗಳು ಮುಗಿಲ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ನೀಲಿಯಾಗಸವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮೌನಮುದ್ರೆ ತೆರೆಯಿತು:

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಆರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆದರ್ಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಆತಂಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡದು, ಊಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವಳು ಕೊಲ್ಲಕೂಡದು. ಆದರೆ ಆರ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ಸ್ತ್ರೀಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವ್ರತವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡದು."

ಕೂಡಲೇ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವೂ, ವಿನಾಯಿತಿರಹಿತವೂ ಆದ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಚಕಿತನಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ: "ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಆರ್ಯರ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಹೆಚ್ಚು ಪೌರಾಣಿಕವಾದದ್ದು, ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ನಂತರ ಬಂದದ್ದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಹುತಿ ಹಾಕುವುದು ವೈದಿಕ ಕ್ರಿಯೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬೇಕಾದರೂ ಅವಳು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಮನೆಯ ದೇವರನ್ನಾಗಲೀ ಮುಟ್ಟಕೂಡದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳ

[1] C.W. Vol. V, P. 228

ಪೂಜಾದಿಗಳು ಈಚಿನ ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು ಎಂದು ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು, ಎಲ್ಲಿ ಇದು ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಅದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೋಪಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ದೂರುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಕೂಡದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಐರೋಪ್ಯರ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದೇ ಹೊರತು, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪುರುಷನಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಿದೆಯೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಲ್ಲೆವೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರೆವು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಇತರರು ಯಾರೂ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು, ಮಾಡಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಹೆಂಗಸರಷ್ಟೇ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮರ್ಥರು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಬೌದ್ಧರು ಬೀರಿರುವ ಹೀನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರಣವೇನು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ ಇದು ಬಂತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಳುವಳಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಅದು ಅವನತಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಅದರ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಮೂಲವಾಗುವುದು. ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಂಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು. ಅವನು ಇದರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ. ಆದರೆ ಅವನದು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೈರಿಕ ವಸನ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು, ಅದನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನ ನೋಡುವಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರನ್ನು ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಭಿಕ್ಷುಗಳ ಆಣತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರು ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐಕಮತ್ಯವೇನೋ ಬಂತು. ಆದರೆ ಇದರ ಅನಂತರದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆದರೆ ವೇದದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು."

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹೌದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಜನಕರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಅವನ ಪರೀಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಳಾದವಳು ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯಾದ ವಾಕ ಬಿಲ್ಲುಗಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಶರಗಳಂತಿವೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎನ್ನುವಳು. ಅವಳು ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಇದ್ದ ಸಮಾನತೆಗಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದೇನು? ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕವನ್ನು ಓದಿ. ಶಕುಂತಲೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಟೆನಿಸನ್ನಿನ 'ಪ್ರಿನ್‌ಸೆಸ್' ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲದೆ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಬಹುಶಃ ಪೂರ್ವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಮಾಜಗಳೆರಡರ ಅನುಭವವೂ ನನಗೆ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತೋ ಅದೊಂದು ಕನಸಿನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ ಆ ಜನಾಂಗವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಾಗದ ಗೌರವವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪು ಇದೆ, ವಿನಾಯಿತಿ ಇದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿ, ಮಾಧುರ್ಯ, ಋಜುತ್ವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸದ್ಗುಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ವಿಧಾನಗಳು ಇತರರೆಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲು ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುವುವೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಎಷ್ಟೋ ದಾರುಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನೀವು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೀರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಪದ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು. ನಾವು ಭರತಖಂಡದ ಕಾರ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ನಿರ್ಭೀತರಾದ ಮಹಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತರಬೇಕು. ಸಂಘಮಿತ್ರ, ಲೀಲಾ, ಅಹಲ್ಯಾ ಬಾಯಿ, ಮೀರಾಬಾಯಿ, ಮುಂತಾದವರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಲು ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಬರಬೇಕು. ಮಹಾನಾಯಕರ ತಾಯಂದಿರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ತಾಯಂದಿರು ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೂ ಪರಿಶುದ್ಧರೂ, ಭಗವಂತನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿ ಬರುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪುನೀತರಾದವರೂ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅಂಶವೂ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ತಿರುಳೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಅದು ನನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬೇಕು. ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಜೀವಿಯು ಪ್ರತಿರೋಧ ಕಡಮೆ ಇರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾತೃ ಮತ್ತು ಸತಿಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಡದೆ, ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು ಇಡೀ ಸ್ತ್ರೀ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಪುರುಷರಿಗೂ ಅದನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಮಾನವನಿಗೆ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ಅದು ಅನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಆಗುವುದೊ, ಆಗದೆ ಇರುವುದೊ, ಪಾಪವೊ ಪುಣ್ಯವೊ, ಜ್ಞಾನವೊ ಅಜ್ಞಾನವೊ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೋ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲೇ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು. ಬೌದ್ಧರು ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಕ್ಷಣಿಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ, ತರುಣ ಯೋಗಿಯು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ತನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟನೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಕಥೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ? ಆತ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಿಣಿಯ

ಹತ್ತಿರ ಹೋದದ್ದು, ಅನಂತರ ಆತ ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದದ್ದು, ಅವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯಿಂದಲೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ್ದು; ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ?"

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಈ ದೇಶದ ನಾರಿಯರಿಗೆ ನೀವು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಏತಕ್ಕೆ, ನಾನು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡಿ. ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿರಿ, ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿರಿ, ನೀವು ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ.

೧೦೪. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇರೆ [1]

("ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ" ಏಪ್ರಿಲ್ 1899)

'ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ'ದ ಸಂಪಾದಕರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಾನು ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಹೋದೆ. ಗಂಗಾನದಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ದೋಣಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಘಾಟಿನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದರು.

ಮಾತುಕತೆಗೆ ಕಾಲದೇಶಗಳೆರಡೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದುವು. ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಾರೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಸುತ್ತಲೂ ಗಂಗಾನದಿಯ ಅಲೆಗಳು ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಂದಕಾಂತಿಯ ದೀಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಠವಿತ್ತು. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ನೆರಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಗಳಿದ್ದವು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಯಾರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರೋ ಅವರನ್ನು ಪುನಃ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲವೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ, ಅವರನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

(ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚನಾಮಗ್ನರಾಗಿ ಅನಂತರ ಹೇಳಿದದು:) "ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ,

[1] C.W. Vol. V, P. 233

ಬಹುಶಃ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಫರಿಷ್ಟನ ನಿರೂಪಣೆ ಇರ ಬೇಕು. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಆಗ ಹಿಂದೂಗಳು ಅರವತ್ತು ಕೋಟಿ ಇದ್ದರು. ಈಗ ನಾವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ಇರುವೆವು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಡಮೆಯಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಗಳ ಒಬ್ಬ ವೈರಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ, ಇಸ್ಲಾಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲ ಕತ್ತಿಯ ಭಯದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆದವರು ಅಥವಾ ಅವರ ಮನೆತನದವರು. ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆ? ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಅದು ಈಗಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

"ಈ ಮಾತು ಕೇವಲ ಕಾಡುಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೊರಗಿನವರೆ."

"ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದು ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅನ್ಯಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಈಗ ಪುನಃ ಹಿಂದೂಗಳಾಗುವವರಿಗೆ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮುಂತಾದವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅನ್ಯರ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಅನ್ಯಮತೀಯರು, ಇವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು? ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಣವಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಣದ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಕೊಡುವುದು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವರ್ಣವೇ ಇದೆ. ಹೊಸ ದಾಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ವೈಷ್ಣವರು ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ. ಅನ್ಯ ಧರ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದವರು ಇವರೆಲ್ಲ ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥದ ಕೆಳಗೆ ಬರುವರು. ಇದೊಂದು ಗೌರವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಂಥವೇ ಆಗಿದೆ. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚೈತನ್ಯ ದೇವನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವವರು ಯಾರೊಡನೆ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸ ಬೇಕು?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಈಗಿನಂತೆ ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಜಾತಿಸೂಚಕ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರ ಅಥವಾ ಹೇಗೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: (ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ) "ಹೌದು ಅವರಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರು ಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ವವಿದೆ." (ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ.)

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಅವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಹಲವು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತೋಚಿದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುರೋ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಇದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತೀರ? ತಮಗೆ ತೋಚಿದುದನ್ನು ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಭಾವನೆಗೇ ಕುಂದು ಬಂದಂತೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸಾರವೆಂದರೆ ತಮಗೆ ತೋಚಿದ ಇಷ್ಟದೈವವನ್ನು ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ."

ಅವರಾಡಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೂಕವಿದೆ ಎನ್ನಿಸಿತು. ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಈಗಿರುವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಉದಾರಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು. ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ತತ್ತ್ವವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ.

ಸಂಭಾಷಣೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು. ಅನಂತರ ಈ ಮಹಾ ಆಚಾರ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ನಾನಾದರೋ ಗಂಗಾನದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲವು ದೋಣಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಸೇರಿದೆ.

೧೦೫. ಇತಿಹಾಸದ ಸೇಡು [1]

(ಶ್ರೀಮತಿ ರೈಟ್ ಅವರಿಂದ)

೧೮೯೩ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆನಿಸ್ಕ್ವಾಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜೆ.ಎಚ್. ರೈಟ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ನ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರದೇಶದ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಿರಬಹುದು, ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲವಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಜನ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಭರತಖಂಡ

[1] C.W. Vol. VII, p. 278

ದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ನಡತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಈ ಹೊಸಬರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ "ಈಗೆಲ್ಲೊ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆನಾನ್ನೂರು ವರುಷಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ದರು. ಸಹಿಷ್ಣುಗಳಾದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಕಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೇ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಕ್ರೌರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ಘಟನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. "ಕೊನೆಗೆ ದೇವರು ತನ್ನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡುವನು" ಎಂದರು. "ಓ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಅವರೆಲ್ಲೊ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ರಾಗಿದ್ದರು. ಹುಳುಗಳು ಆ ಹೆಂಗಸರ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ಮರೆಸಲು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು... ಇದು ಜುಗುಪ್ಸಾಕರ! ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈಗತಾನೆ ಪಾರಾಗುತ್ತಿರು ವರು" ಎಂದರು.

ಅವರು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ರೇಗಿ "ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗಿರಬೇಕು" ಎಂದರು.

"ನಾನು ಈಗತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂದು. ಮಾನವನ ಆತ್ಮನ ಕಾಲದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ನೂರು ವರ್ಷಗಳೇನು?" ಎಂದರು. ಅನಂತರ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾಯಿಸಿತು, ಮಧುರವಾಯಿತು, ವಿಚಾರಪರವಾಯಿತು. "ಅವರೆಲ್ಲ ನಿಜ ವಾಗಿ ಕಾಡುಜನ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಛಳಿ, ಮತ್ತು ಆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಹೀಗೆಂದರು: "ಆ ವಾತಾವರಣ ಅವರನ್ನು ಅನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಲ್ಲುವು ದನ್ನೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನ ಹೆಸರನ್ನು (ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ತಾವು ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎನ್ನು ವರು. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದಿಂದ ಇತರರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವರು. ಅವ ರನ್ನು ನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಹಸಿವು, ಅವರ ದೇವರಲ್ಲ. ಮಾನವಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಬರೀ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಪಾಪವಲ್ಲದೆ ಬೇರಿಲ್ಲ. 'ಸಹೋದರನೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರು ವಾಗಲೇ, ಅವನ ಕೊರಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವರು. ಅವರ ಕೈಗಳು ರಕ್ತದಿಂದ ನೆನೆದುಹೋಗಿವೆ." ಅನಂತರ ಅವರ ಮಾತು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಅತಿಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. "ಆದರೆ ದೇವರ ತೀರ್ಪು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬರು

ವುದು. 'ಸೇಡು ನನ್ನದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವನು ದೇವರು. ಅವರ ನಾಶ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೈಸ್ತ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರಿರುವ ಚೀನಿಯರ ಕಡೆ ನೋಡಿ. ಅವರೇ ಭಗವಂತನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಹೂಣರ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಆಗುವುದು." ಅವರು ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುವರು. ಅವರು ಮೇಲೆದ್ದಿರುವ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವರು. ಗಂಡಸರು, ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುವರು. ಪುನಃ ಅನಾಗರಿಕ ಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು." ಅವರ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಅಸದಳವಾಯಿತು. ದುಃಖದಿಂದ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ನಾನೆನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚ ಅದರಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತೂ ಚೆನ್ನಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ದೇವರ ಸೇಡು ಬೇಗ ಬರುತ್ತಿದೆ!"

"ಏನು, ಬೇಗ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆ?" ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದರು.

"ಅದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯಬಹುದು" ಎಂದರು. ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು: "ದೇವರು ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ ಇರಬಹುದು, ನೀವು ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣದೇ ಇರಬಹುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೋಡುವಿರಿ. ಎಂದಿನಂತೆ ಇದೂ ಆಗುವುದು. ನೀವು ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದರೆ ನೀವು ಕೂಡ ಅದೇ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ನಾವು ದೇವರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವೆವು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡಜನರ ಕೈಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಗೋಳಿಗೆ ಕಿವಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಡವರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಬೆಳ್ಳಿ ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಕೊಂದರು. ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಇತರರು ಗೆದ್ದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಬಂದ ಅನಿಷ್ಟವೇ ಆಂಗ್ಲೇಯರ ವಶವಾದದ್ದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು? ಅತಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು? ಸುಂದರವಾದ ಅರಮನೆಗಳನ್ನು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು? ಒಡೆದ ಬ್ರಾಂಡಿ ಬಾಟಲುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲೆ ದೇವರಿಗೆ ಕರುಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲೇ ಕರುಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ಅವರು ಜನಸಾಧಾರಣರನ್ನು

ಅಧೋಗತಿಗೆ ತಂದರು. ತಮಗೆ ಸಹಾಯಬೇಕಾದಾಗ ಜನಸಾಧಾರಣರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರ ಪ್ರತೀಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರತೀಕಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ನಂಬದೆ ಇರಲಾರ. ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಕ್ತದ ಕೊನೆಯ ಬಿಂದುವನ್ನೂ ಹೀರುವರು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿರುವರು. ಈಗ ಚೈನಾ ದೇಶೀಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕಾರವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೀಳುವರು. ಇಂದು ಚೀನೀಯರೆಲ್ಲ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಆಗುವುದು. ಇದು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುವ ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದುದಲ್ಲ."

ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಬೇಕು ಬೇಡದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅವರು ಛಾವಣಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಸರಿಸುತ್ತ, 'ಶಿವ, ಶಿವ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಈ ಸಣ್ಣ ತಂಡದವರು ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಿಂದ ಏಳುವ ಶಿಲಾಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಇರುವ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವಂತಹ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತರಾದರು.

ಅವರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಇದ್ದರು (ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ವಾರದ ಅಂತ್ಯ ದಿನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು). ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುಂದರವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಕಥೆಗಳು ಉದಾಹೃತವಾಗಿದ್ದುವು.

ಅವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಯೇ ಇದು: ಒಬ್ಬನ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಜರಿಯತೊಡಗಿದಳು. ಹೇಗೆ ಇತರರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವರು, ಮತ್ತು ಆತನು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದಳು. "ಇಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷಗಳು ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಇದನ್ನೇ ಏನು ಅವನು ಮಾಡಿರುವುದು?" ಎಂದು ಅವಳು ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಗಂಡ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದನು: "ನಾನೇನು ವ್ಯಾಪಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆನೇನು? ಆ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡು. ಅವು ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡಿವೆ, ಅಥವಾ ನಾನು ಅವಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ? ಆದರೂ ನಾನು ಅವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದು ಸುಂದರವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ." ರಾಜನೊಬ್ಬ, ಋಷಿಗೆ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದ. ಋಷಿ ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ರಾಜ ಬಲವಂತದಿಂದ

ಋಷಿಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಋಷಿ ಕೇಳಿದನು. ರಾಜ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ. ಋಷಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಇದ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಆಸನವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, "ಏನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ನನ್ನಿಂದ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಋಷಿ "ನಾನು ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನಿಂದ ಬೇಡಲೇ" ಎಂದ.

ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದೆ ಎಂದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಪ್ಪುಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಿ "ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ನಿಜವಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಉದ್ದರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಬಿಸೀನಿಯಾದವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

"ಇದನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ" ಎಂಬ ಮಾತು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವೇಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಗುಂಡಿನಿಂದ ಕೊಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತು ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಟವು. ಅದು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಮೊದಲನೆಯ ಮೊಳೆಯಾಗುವುದೆಂದರು. ತಮ್ಮ ಶುಭ್ರವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ "ನನ್ನ ಸಾವು ದೇಶದಾದ್ಯಂತವೂ ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನಂತೆ ಹರಡುವುದು" ಎಂದರು.

ಅವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಹಾನಾಯಕಿಯೇ ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಆ ಅದ್ಭುತಳಾದ (?) ರಾಣಿ. ಅವಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಸೇನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಲವು ಹಳೆಯ ದಂಗೆಕಾರರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಂತೆ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದೇ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ರಾಣಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಆತನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. "ಆ ಹೆಂಗಸು ದೇವಿ, ಸೋತಾಗ ಅವಳು ಪುರುಷನಂತೆ ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಳು!" ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವುದೆಂದು ನೀವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲ.

೧೦೬. ಪವಾಡಗಳು [1]

(ಮೆಂಫಿಸ್ ಕಮರ್ಶಿಯಲ್ 15ನೇ ಜನವರಿ 1894)

ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾತ್ಮಿದಾರನೊಬ್ಬ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆಂದರು:

"ಈ ದೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವೆನು."

ಸಂಭಾಷಣೆ ಅನಂತರ ಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸಲು ಇದು ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ, ಎಂದರು. ಬಾತ್ಮಿದಾರ: "ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಮರಣಾನಂತರ ಏನಾಗು ತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?" ಸ್ವಾಮೀಜಿ: "ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ನಾಸ್ತಿಕವಾದಿಯಾದರೂ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಉದ್ಧಾರವಾಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರೊಡನೆ ಕಲಹವಾಡಕೂಡದು.

ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಯಮಂತ್ರಗಳು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವುದು, ಮತ್ತು ಜೀವಸಹಿತ ನೆಲದೊಳಗೆ ಇರುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೀಗೆಂದರು: "ನಾವು ಮಾಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಿತ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರು ವರು."

"ಹಠಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಓದುವುದು, ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು, ಇವನ್ನು ಜಯಪ್ರದ ವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವರು."

"ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭೂಮಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಅವರು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪುಸ್ತಕ

[1] C.W. Vol. V, p. 183

ಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ತೆಳ್ಳಗೆ ಆಗುವರು. ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಒತ್ತಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗುವುದು."

"ಕೆಲವು ಯೋಗಿಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ."

ಜೀವಸಹಿತ ನೆಲದ ಒಳಗೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕಮರ್ಶಿಯಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾತ್ಮಿದಾರನಿಗೆ 'ಒಬ್ಬನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು' ಎಂದರು. 'ಅವನು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು. ಅವನು ಅದರ ಒಳಗೆ ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಊಟವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದನು' ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನಪಡಲಿಲ್ಲ. ನೆಲದೊಳಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಎಂದರು. ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೆಲದೊಳಗೆ ಹೂಳಿ ಅವನ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಅನಂತರ ನೆಲ ಅಗೆದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜೀವವಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿರುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇರುವರು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದರು.

ಒಬ್ಬ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಎಸೆದು, ನೆಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದರು; ಈ ಘಟನೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಬರಹಗಾರರು ಬರೆದಿರುವರು.

ಬಾತ್ಮಿದಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು, "ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಾಯಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರೇ? ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವಸಹಿತ ಹೂಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೇ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗುವುದೇ? ನಿಮ್ಮ ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಸೈತಾನ್ ಬಹಳ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ. ಆದರೆ ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವನು ದೇವರಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧನಲ್ಲ ಎಂದರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ.

ಹಠಯೋಗದ ಪಂಗಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು: ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅದು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವುದು. ಅದೇ ಅವರು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ನಲವತ್ತು ದಿನಗಳು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು. ಇದು ಕಾಕತಾಳೀಯ ನ್ಯಾಯ ಇರಬಹುದು.

೧೦೭. ಧರ್ಮ, ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತಗಳು [1]

('ದಿ ಅಪೀಲ್ ಅವಲಾಂಚ್' ಜನವರಿ 21, 1894)

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಲಾ ಸೆಲಿಟಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೆಂಫಿಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೀಗೆಂದರು: "ನಾನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ಪುರೋಹಿತನಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವೆ. ನಾನು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಕೂಡದು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವೆನು."

ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು: "ನಾನು ಬಂಗಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ನಾನೇ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ವ್ರತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆ ಒಂದು ಜಾತಕವನ್ನು ಬರೆಸಿದರು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ನನ್ನ ತಂದೆ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಾತಕವೂ ಕೂಡ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರಿವ್ರಾಜಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗುವೆನು ಎಂದು ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ಕಂಡೆನು."

ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಕರುಣಾಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವರ ಹೃದಯದಿಂದ ಒಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ತರಂಗ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಚುಟ್ಟದಿಂದ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ಬೂದಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು.

"ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನೀವು ಹೇಳುವಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದೊಂದೆ ಸತ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ ಆಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜನರೇಕೆ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ?

ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು: "ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಧರ್ಮದ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೀತಿಬದ್ಧರು. ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು

[1] C.W. Vol. VII, p. 282

ಅತಿ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾನವ ಸಹೋದರರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರರು. ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರು ಮರುಕವನ್ನು ತೋರುವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಜಡವಾದಿಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಜನರ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಗತಿಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೊಡ್ಡದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆತಂಕಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ನೀವು ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಡಾರ್ವಿನ್ನರು, ಮಿಲ್ಲರು, ಹ್ಯೂಮ್ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು?

ಈ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆಂದರು: "ಯಾವುದು ಮಾನವನ ಲೌಕಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಾರದೊ ಅಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವೆವು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ, ಔಷಧಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ, ಅಧೋಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದೆ. ತುಂಬಾ ಕೀಳು ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ, ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದೆ."

ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಪ್ರಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು: "ನೀವು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವ ಉಪಕಾರವೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದಿಂದ ಆದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ."

"ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬೆರೆಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗತರುವಿರಿ. ಕೊನೆಗೆ ಧರ್ಮದಿಂದ ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನೇ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವಿರಿ. ಅಮೆರಿಕ ದೇಶೀಯರಾದ ನೀವು ಏನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೀರಿ? ಡಾಲರನ್ನು. ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದು ಜಡವಾದಿಗಳ ದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬೋಧಕರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಚುಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚದ ಆಸೆಗಳಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋರಿ. ಮೃತ್ಯುಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ "ಸಹೋದರ ಮೃತ್ಯುವೇ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹವರು ಎಲ್ಲಿರುವರು? ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಈಫೆಲ್ ಗೋಪುರಗಳು, ಮತ್ತು ಪೆರ್ರಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೆ?"

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಧ್ವನಿ ಸುಂದರ ವಾಗಿತ್ತು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ನಡುಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕವಿದಿದ್ದ ಸಂಜೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ದುಃಖಪೂರಿತವೂ ಭರ್ತ್ಸನಯುಕ್ತವೂ ಆದ ಅವರ ಮಾತು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ನಾಗರೀಕತೆ ಆರು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲೌಕಿಕತೆ ಇತ್ತು.

ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದರು: "ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ."

"ಅದು ಅವರನ್ನು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು" ಇದೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಉತ್ತರವಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ನಮಗೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯವಿದೆ."

ಉತ್ತರ: "ನಿಮಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲ."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಆದರ್ಶ ಧರ್ಮವು ನಾವು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವನನ್ನು ಅಣಿ ಮಾಡಬೇಕು."

ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ನಾವು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅದನ್ನೇ. ಹಿಂದೂವಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭೌತಿಕತೆ ಜೊತೆಗೆ ಪೌರಸ್ತ್ಯರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿದರೆ ನಾವು ಇಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಲೋಪ ಬರಬಹುದು."

"ನೀವು ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವಿರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ?"

"ಬಹುಶಃ ಅದು ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಚ್ಯುತಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ."

ಇಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಉಪಾಸನೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನಾಸ್ತಿಕರು ಮತ್ತು ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು ಇರುವರು. ಬ್ರಹ್ಮತತ್ತ್ವದ ಉಪಾಸಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ನಂಬಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಥಿಯಾಸಫಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು

ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದು. ಅದು ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯ ಅಧ್ಯಯನ. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮ್ಯಾಡಮ್ ಬ್ಲಾವೆಟ್‌ಸ್ಕಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕನ್ ಥಿಯಸಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕರ್ನಲ್ ಆಲ್‌ಕಾಟ್‌ರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅನಿಬೆಸೆಂಟರ ಪರಿಚಯ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಫಕೀರರು, ಮಾಯಾ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವೇ ನೋಡಿದ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ನಂಬುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದಷ್ಟು ಸೋಜಿಗವಾಗಿರುವುದು.

ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಐದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅಥವಾ ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ದೇಶದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಊರನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರವಾದಿಯ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನು ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದೆವು. ನೀವು ಕೇಳಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಾನು ತಯಾರು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಿದನು. ಅವನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆವು. ಅವನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟೆವು. ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೆವು. ನಾನು ಅವನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣದ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಎಸೆದೆನು. ನಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂದು ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಹಣ್ಣಿನ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು. ಅವನು ತಕ್ಷಣವೇ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಕಂಬಳಿಯ ಒಳಗಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದನು. ಕಿತ್ತಳೆ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹೊಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದನು"

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ತಾವು ಆರನೆ ಇಂದ್ರಿಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಟೆಲಿಪತಿ (ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು) ಇದನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಫಕೀರರು ಮಾಡುವ ಮಾಯಾಮಂತ್ರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಸೋಜಿಗ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ವಿಗ್ರಹದ ಮಾತು ಬಂತು. ವಿಗ್ರಹಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ. ಆದರೆ ಇವು ಕೇವಲ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಎಂದರು.

"ನೀವು ಏನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೀರಿ? ದೇವರೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಏನು?" ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೇಳಿದರು.

"ಸ್ಪಿರಿಟ್" ಎಂದಳು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು.

"ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಎಂದರೆ ಏನು? ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟರಾದ ನೀವು ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೀರೋ, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದನ್ನೇನಾದರೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರೋ? ನಾವು ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ"

ಅಪರಿಚಿತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನು, "ಎಂದರೆ ನೀವು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಭಾವವನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೀರಿ." ಎಂದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ "ಹೌದು, ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ" ಎಂದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

೧೦೮. ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆ [1]

('ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್' ಫೆಬ್ರುವರಿ 14, 1894)

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎತ್ತರವುಳ್ಳವರು. ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಸುಕು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳವರು. ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಜಾತ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಗಂಭೀರ ಗಮನವುಳ್ಳವರು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತುಕತೆ, ಚಲನವಲನ ಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದೇ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಅವು ಜ್ವಾಜಲ್ಯಮಾನವಾಗಿವೆ. ಸಂಭಾಷಣೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೇಳದ ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುವು ಕೆಲವು:

"ನಾನು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವೆನು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಪಂಥಗಳಾದರೋ, ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದರೊಡನೆ ಕಾದಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವು, ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಳ್ಳವು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಜನರಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮತಗಳು ಇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮತಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳು ವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬೌದ್ಧಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಅಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ನೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಧರ್ಮ ಇದನ್ನು

[1] C.W. Vol. VII, p. 286

ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮತಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ತನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ನಿಯಮ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರು. ನನ್ನ ದಾರಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಸ್ವಭಾವದವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರ ದಾರಿ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಅದು ಬೌದ್ಧರ ಮತವಲ್ಲ. ಅದು ಹಿಂದೂಗಳ ಒಂದು ಒಳಪಂಗಡ. ನಾವು ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ತ್ವವೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ನೀವು ಈ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮಿಷನರಿಗಳ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಲು ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ಹಲವರು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂತೆ ಇತರರು ಆಲೋಚಿಸಲಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಿಷನರಿ ತಂಡಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಹಲವು ರೀತಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಕ್ರಿಶ್ಚಿ ಯನ್ ವಿಜ್ಞಾನ, ಥಿಯಾಸಫಿ, ಎಡ್‌ವಿನ್ ಆರ್‌ನಾಲ್ಡ್ ಬರೆದ "ಏಷ್ಯದಜ್ಯೋತಿ" ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾದರೋ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪುರಾತನವಾದುದು. ನಾನು ನಿಮ್ಮದನ್ನು ಧರ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯು ವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಾಖೆ. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ ಕೂಡ ನಮ್ಮಿಂದ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಾಧುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಯಿಡುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳೇ ಅವು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನ ವಾದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಇವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪಾದ್ರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಏಕೆಂ ದರೆ ಅವನು ತಾನು ಏನನ್ನು ಕಂಡನೊ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದ. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಆಚಾರಗಳು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದವೆಂದು ಆತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು."

"ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

"ಓ, ಹೌದು, ನೀವು ಯಾರನ್ನು ನಾಸ್ತಿಕರೆನ್ನುವಿರೋ ಅಂತಹ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಅಜ್ಞೇಯತಾ ವಾದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಬುದ್ಧನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಯೊಬ್ಬನು "ದೇವರು ಇರುವನೇ" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧನು "ದೇವರೇ! ನಾನು ಎಂದು ನಿನಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ? ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇದು: ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿರು, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡು"

ಎಂದನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು, ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗುವುದನ್ನು ನಂಬುವೆವು. ಎಲ್ಲ ಜನಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮತಗಳೆಲ್ಲವು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಆತ್ಮನ ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೇ ಆಗಿವೆ.

"ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದು ತರುವಂತಹುದೆ?"

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷಕರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಲವು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು.

"ಈ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ 200 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರೆದದ್ದು. ನೀವು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉತ್ತರವೇ ಇದು."

ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುವಂತಹ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಳಗಿನದನ್ನು ಓದಿದರು:

"ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿ ರಾಜನು, ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವನು. ಅವು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳದಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಗೃಹಸ್ಥರದಾಗಿರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸದಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ನೀತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಅದೇ ದಯೆ; ಮಾತು ಮತ್ತು ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ. ತನ್ನ ಮತವನ್ನು ಹೊಗಳಿ, ಇತರರದನ್ನು ತೆಗಳಕೂಡದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇತರ ಮತಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೆ ಅವನು ಕೆಡಕುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಮತದ ಮೇಲಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅನ್ಯ ಮತಗಳನ್ನು ತೆಗಳಿದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೇ ಕಳಂಕ ತರುವನು. ಆದಕಾರಣ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿದೆ. ಜನ ಯಾವ ಮತಕ್ಕೇ ಸೇರಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಮೂಲನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಇತರರ ಮತಗಳಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ಧರ್ಮ

ಬೋಧಕರು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು."

ಪರಿಣಾಮಕಾರಕವಾದ ಈ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜನು, ಯುದ್ಧವು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿನಿಯಮಗಳಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು ಎಂದರು. "ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಭರತಖಂಡ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಮೃಗೀಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪಾತ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತಂದಿದೆಯೊ, ಅಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಬಲಿಷ್ಠವಾದುದು ಮಾತ್ರ ಬದುಕುವುದು ಎಂಬ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಭರತಖಂಡವು ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ."

"ಸಮರಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗುಣವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು ಅನುಚಿತವಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಅವರ ತೇಜಃಪೂರ್ಣವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಥಳಥಳಿಸಿದುವು. ಆ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಸಹೋದರನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಂದಹಾಸ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

"ಸಿಂಹದ ಪರಾಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಕುರಿಮರಿಯ ಸಾಧುತ್ವವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ಅವರು ಭಾಗಶಃ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಿಲನವಾಗಬಹುದು, ಇಂತಹ ಮಿಲನದಿಂದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು ಎಂದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವೇ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುವುದು; ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನಯವಿನಯದಿಂದ ಕಾಣುವುದು; ಎಂಬುದಾಗಿ ನುಡಿದರು.

ಮರಣೋನ್ಮುಖನಾದ ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದಂತೆ "ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವೇ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರೆ. ಮತ್ತಾರೂ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು" ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೇಳುವರು. ಸೌಹಾರ್ದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ; ವೈಮನಸ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ.

ಒಂದು ಮತದವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು:

ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸಣ್ಣ ಕಪ್ಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಪ್ಪೆಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇದ್ದವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿಕಾಸವಾದಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಥೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇದ್ದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅದು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದು ಶುಭ್ರವಾಗಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ನುಣುಪಾದ ದಪ್ಪನಾದ ಕಪ್ಪೆಯಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ನನ್ನಷ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆ ಆ ಬಾವಿಗೆ ಬಂದು ಬಿತ್ತು.

"ನೀನೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ" ಎಂದು ಬಾವಿ ಕಪ್ಪೆ ಕೇಳಿತು.

"ನಾನು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬಂದೆ" ಎಂದಿತು.

"ಸಮುದ್ರವೇ? ಅದೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು. ಅದೇನು ನನ್ನ ಬಾವಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೊ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಾವಿಯ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನೆಗೆಯಿತು.

ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆ: "ನನ್ನ ಸಹೋದರ! ನಿನ್ನ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಬಲ್ಲೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ನೆಗೆದು "ನಿನ್ನ ಸಮುದ್ರ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದೊ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

"ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನೀನು ಹೇಗೆ ನಿನ್ನ ಕಿರಿಯ ಬಾವಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಲ್ಲೆ? ಇದೊಂದು ಮೌಢ್ಯ" ಎಂದಿತು ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆ.

ಆಗ ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಕೇಳಿತು "ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಾವಿಗಿಂತ ಯಾವುದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರ ಲಾರದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಯಾವುದೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಾರದು. ಇವನೊಬ್ಬ ಸುಳ್ಳುಗಾರ. ಇವನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ."

"ಇದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ."

"ನಾನು ಹಿಂದೂವಾಗಿರುವೆನು. ನಾನೊಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಕ್ರೈಸ್ತನು ತನ್ನ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಲು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವೆನು. ನೀವು ಮುಂದೆ ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ದೇವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ."

೧೦೯. ಪತಿತಳಾದ ಸ್ತ್ರೀ[1]

('ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್' ಮಾರ್ಚ್ 17, 1894)

"ಲಾಲುನ್ ಎಂಬುವಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ಉದ್ಯೋಗದ ಸದಸ್ಯಳು. ಲಿಲಿತ್ ಎಂಬುವಳು ಅವಳ ಮುತ್ತಜ್ಜಿ. ಅದು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಲುನ್ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೀನವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವರು, ಅದನ್ನು ಯುವಕರಿಗೆ ಹಂಚುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಬರದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು. ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದುದು. ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಗಳಿಗೆ ಬರುವುದು. ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ." (ರುಡ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಕಿಪ್‌ಲಿಂಗ್).

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದು. ಇದನ್ನು ರುಡ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಕಿಪ್‌ಲಿಂಗ್ ಬರೆದನು. ಇವನಿಂದಲೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಪೋಟಾಪೋಟಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸೆಂಟು ಕೂಲಿಗೆ ದುಡಿಯುವರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆ ದೇಶದ ಪವಿತ್ರನದಿಯಾದ ಗಂಗಾನದಿಗೂ ಹಾಕುವರು, ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿವೆ.

ಆದರೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ಎಸೆಯುವರು ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿರುವರು. ಈಗ ಅವರು ತಾವು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರುಡ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಕಿಪ್‌ಲಿಂಗ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಲಾಲುನ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು (ವೈಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ) ಕುರಿತು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕಿಪ್‌ಲಿಂಗ್ ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ರಸವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ನೀತಿಬೋಧಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವನು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು: "ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಅಂತಹ ದುರದೃಷ್ಟ ಹೆಂಗಸಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸು ಭ್ರಷ್ಟಳು ಎಂದು ತಿಳಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವಳನ್ನು ಅವಳ ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಅನಂತರ ಯಾರೂ ಅವಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾರರು, ಮತ್ತು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಾರರು. ಅವಳೇನಾದರೂ ಯಾರ ಮನೆಗಾದರೂ ಹೋದರೆ ಅವಳು ಸೋಂಕಿದ

[1]C.W. Vol. VII, p. 291

ಚಾಪೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವರು. ಅವಳ ಉಸಿರು ತಾಕಿದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವರು. ಯಾರೂ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತೆಯರಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಗಸರ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಗಸರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಯಾರು ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಒಮ್ಮೆ ಪತಿತಳಾದಳು ಎಂದರೆ, ಅವಳು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೊರಗೆ ಹೋದಂತೆ. ಅವಳು, ಅವಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಿಷ್ಕೃತರು. ಇದು ತುಂಬಾ ಘೋರವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು."

"ಪುರುಷರ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ? ಪುರುಷನಿಗೂ ಇದೇ ನಿಯಮ ಒಪ್ಪುವುದೇ? ಅವರು ಪತಿತರಾಗಿರುವರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

"ಇಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಪುರುಷರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೂ ಅದೇ ಪಾಡಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪುರುಷರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೆಂಗಸರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಖಂಡಿತ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವರು. ಯಾವುದೂ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾರದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಂದೆ ಮಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಾಗ ಸಹಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಅವರೇನಾದರೂ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನೂ ಅವರೊಡನೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಇತರರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆಯಾಡುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದೇನೋ ಬಹಳ ಘೋರವಾದುದು. ಆದರೆ ಇದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಡುವುದು."

"ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಗುಣವಿಲ್ಲದಿರುವುದೊಂದು ಮಹಾಪಾಪ. ಅದು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಭೋಗವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಪಾಪ ಹುಡುಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಟೋಪಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿರುವಳು. ಎಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸುಖಭೋಗಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ."

ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಿಪ್‌ಲಿಂಗ್ ಎಂಬಾತನು ಲಾಲುನ್ ಮತ್ತು ಅವಳ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: "ಲಾಲುನ್‌ಳ ನಿಜವಾದ ಗಂಡ (ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲುನ್‌ಳ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಗಂಡಂದಿರುವರು) ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೋರೆಯ ಮರ. ಅವಳ ತಾಯಿಯು ಒಂದು ಅತ್ತಿಯ ಮರವನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಲಾಲುನ್

ಮದುವೆಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ತಾಯಿಯ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಲವತ್ತೇಳು ಜನ ಪುರೋಹಿತರು ಬಂದು ಅವಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಆ ದೇಶದ ಒಂದು ಆಚಾರ."

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೊ ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಳು. ಆದರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಯಾವ ಪೌರ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೀಗೆಂದರು: "ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾಜ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಅವರೂ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವಳೊಂದು ಮರವನ್ನೊ ಅಥವಾ ಕತ್ತಿಯನ್ನೊ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಚಾರ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹಳ ಧನಿಕರಾಗುವರು, ಮತ್ತು ದಾನಿಗಳೂ ಆಗುವರು. ಆದರೆ ಪುನಃ ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಜಾತಿಗೆ ಬರಲಾರರು. ದೇಶದ ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆ ಹೆಂಗಸು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತಳಾಗಿರಲಿ ಅವಳು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗ ಲಾರಳು. ಅವಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯಾದರೊ ಅವಳು ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇವಳು ಇಂಥವಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಇಂತಹ ಜನರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಅವಳೊಡನೆ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಯಹೂದ್ಯರು ಕೂಡ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆಯೇ ಇರುವರು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟೇ ದರಿದ್ರರಾಗಿದ್ದರೂ (ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಡುಬಡವರು) ಎಂದಿಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತೀಯನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೊಡನೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಅವರು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕರೆಯು ವರು. ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿಂದುಬಿಡು ವರು. ನೀವು ಆ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು, ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಬಾರದ ಆ ರೋಗವನ್ನು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ಕೆಟ್ಟ ಫರಂಗಿ, ಅಂದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರ ರೋಗ. ಆ ರೋಗವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದವರು ಕ್ರೈಸ್ತರು."

ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೆ? ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇದೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆಯೆ?"

ಉತ್ತರ: "ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿರುವರು. ಭರತಖಂಡದ ವೇಶ್ಯೆಯರನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸ್ತ್ರೀ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಷ್ಣವರೆಂಬ ಒಂದು ಪಂಗಡವಿದೆ. ಅವರು ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಇದೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಗಡ. ವೇಶ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ತೊಂಭತ್ತು ಜನ ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಜಾತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗುವರು. ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯದಂತಹ ಕೆಲವು ದೇವಾಲಯಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಬೇಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವನು ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ತನ್ನ ಜಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವನು ಆ ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟರೆ ಪುನಃ ಜಾತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕವಾದುದು. ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿರುವವರು ತಾವು ಮಾಡಿದುದನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೊ ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಯಾರನ್ನೂ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವರು. ಈ ಪಂಗಡದವರು ಮಾತ್ರ ಇತರರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇವರು ಹಿಮಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡುಜನರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರು ಇದ್ದರು ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರು ಇರುವುದು ನಿಜ. ಅವರು ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವರು" ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು.

"ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಪತಿತಳೆಂದು ಸಾರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಪೌರ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೇ?"

"ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೌರಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ ಒಂದು ಆಚಾರ ಅಷ್ಟೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರವಿರುವುದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಪರೆಯರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವರು ಒಟ್ಟು ಕಲೆತು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವರು. ಅವಳು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಳು ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾದರೆ, ಅನಂತರ ಅವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮತದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು.

ಅವರು ಅನಂತರ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಚಾರ ತುಂಬಾ ಸಂಕುಚಿತವಾದುದು. ನೀವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಘೋರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಮಹಾಪರಾಧ ಇದು."

ಶಬ್ದಸೂಚಿ

ಅ

ಅಂಜಿಕೆ (ಭಯ) : 86, 118, 279, 375; -ಯೇ ದುಃಖದ ಮೂಲ 118
ಅಕ್ಬರ್ : 414, 419
ಅಖಂಡ : 301
ಅಜ್ಞಾನ : 256, 269, 30; -ದ ಎರಡು ಅರ್ಥ 301
ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದ : 37, 168-69, 237, 241, 386, 465, 468-69
ಅತೀಂದ್ರಿಯ : -ಘಟನೆಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆ 167-70; -ಘಟನೆಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೆ? 167-68
ಅದೃಷ್ಟ : 271; -ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆ 371-75
ಅದ್ವೈತ : 222-25, 250, 256, 280, 284, 287, 292, 331, 428; -ವೇ ನೀತಿಗೆ ತಳಹದಿ 287
ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ಖಂಡನೆ : 293-95
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ (ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ) : 61, 145, 173, 229, 288, 464; -ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು 119; -ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಆದರ್ಶಗಳ ಸಮನ್ವಯ 120-21
ಅನಂತ : 213, 221, 223,226,251-52
ಅನಾಸಕ್ತಿ : 66, 70, 84, 97, 101-102, 104, 106, 193, 305, 349; -ಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಯುವುದು 70
ಅನುಕರಣೆ : 30, 75
ಅನುಭವ : 25, 111, 129, 131, 170, 233, 237, 254, 313- 314, 321; -ದಿಂದ ಬಂದ ನುಡಿ ಪ್ರಭಾವಕಾರಿ 129, 141; -ವೇ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ 313; -ವೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರ 349-50
ಅನುಭಾವಿಗಳು : 314
ಅನುಷ್ಠಾನ : 312
ಅಬಿಸೀನಿಯಾ : 460
ಅಮೂರ್ತ : 1
ಅಮೃತ (ಅಮರ): 253,295,301,352
ಅಮೃತಶಿಲೆ (ಉದಾ.) : 267
ಅಮೆರಿಕ : 153, 155, 320, 380, 396, 412-13, 442; -ದವರ ಪ್ರಶಂಸೆ 420, 433-34, 443, 445, 461; -ದ ಸ್ತ್ರೀಯರು 380; - ಸಂಸ್ಕೃತಿ 413; - ದಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ ಪೂಜೆ 464
ಅಯಸ್ಕಾಂತ (ಉದಾ.) : 1
ಅರಿವು : 269-70
ಅರೇಬಿಯ : 157
ಅರ್ಜುನ : 82, 85, 305; -ನ ಸ್ಥಿತಿ 99-100
ಅಲೆ : (ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಹದಲೆ ಮೇಲೇಳುವುದು) 364, 403, 404
ಅವತಾರ : 23, 76, 233, 238, 331, 364, 401
ಅಶೋಕ : 368, 418; -ನ ಶಾಸನ 469-70
ಅಸೂಯೆ : 248, 438-39
ಅಸ್ತಿತ್ವ : 299; -ಗಳು ಎರಡು 109, 391
ಅಹಂಕಾರ : 137, 305, 322, 324, 340

ಆ

ಆಂಗ್ಲ : 157
ಆಂಗ್ಲೇಯರು (ಇಂಗ್ಲಿಷರು) : 434-35, 443-44; ಭಾರತಕ್ಕೆ -ರ ಕೊಡುಗೆ 458; -ರು ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು 457; -ರ ದೌರ್ಜನ್ಯ 457-58; -ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯ 340-41
ಆಕಾರ : 262, 284, 289; ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ 240
ಆಕಾಶ : 233; -ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ 217-18, 332-33
ಆಚಾರ : 67, 244, 262, 380, 474-75
ಆಚಾರ್ಯ : 281-82
ಆತ್ಮ : 107, 109, 212, 222, 233, 272, 284, 306-307, 329; -ಕ್ಕೆ ದಣಿವಿಲ್ಲ 18; -ದ ಲಕ್ಷಣಗಳು 109-110, 226, 252, 255-56, 260, 286, 370-71; -ವು ನಿತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿ 279-80; -ವು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ 288; -ವು ಅಗ್ರಾಹ್ಯ 299-301; -ತ್ಯಾಗವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿಯಮ 303; -ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ 314
ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ : 25-26, 75, 101, 248, 363, 438, 445

ಆದರ್ಶ : 3, 11-12, 58, 62-63, 65, 90, 91, 100, 107, 130-31, 151-52, 164, 166, 209-210, 239, 309, 402; -ವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ 271-72
ಆಂತರಿಕ : -ವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಆರೋಪಿಸುವುದು 12; -ದ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿ 151; -ಗಳ ಭಿನ್ನತೆ 153, 241
ಆನಂದ : 47, 256, 258, 264, 302
ಆನುವಂಶಿಕ : 213
ಆ್ಯಡಂ : 107
ಆರ್ಯ : 155, 178, 340, 375
ಆಲೋಚನೆ (ಚಿಂತನೆ) : 68, 88-89, 217, 234, 245, 248, 251, 289, 327, 364, 388; ಸ್ವತಂತ್ರ -29, 355; -ಯ ಶಕ್ತಿ 140, 238, 360 , 422; -ಯು ಉಂಟಾಗುವ ಬಗೆ 390
ಆವಿರ್ಭಾವ : 403-04
ಆಶಾವಾದ : 256-57, 320
ಆಸನ : 249, 273, 349
ಆಸೆ : 71, 92; ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೆ -ಇರಲಾರದು 7, 250-51, 270
ಆಹಾರ : 313, 399
ಆಳ ವೈಶಾಲ್ಯ : ಎರಡೂ ಇರಬೇಕು 241-42

ಇ - ಈ

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ : 417, 418, 426, 434, 442-44; ಸಂಸ್ಕೃತಿ 413
ಇಂದ್ರ : 220
ಇಂದ್ರಿಯ : 212, 237, 243, 256, 270; -ಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಮೆ 102
ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ : 237, 361
ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ : 389, 392
ಇಚ್ಛೆ : 250-51, 260, 389; -ಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲಾರದು : 389, 392
ಇತಿಹಾಸ (ಚರಿತ್ರೆ) : 23, 24, 52, 83, 285, 326, 363, 430; - ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕೊರತೆ 81; -ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ 326; -ವೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ 362; -ದ ಸೇಡು 456-460
ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ : 460
ಇಷ್ಟದೇವತೆ : 242-43, 315, 403
ಈಜಿಪ್ಟ್ : 320, 371
ಈಶ್ವರ : 293, 317, 399

ಉ-ಊ

ಉಪನಿಷತ್ತು : 46, 83, 87, 252-53; -ಗಳು ತತ್ತ್ವಪ್ರಧಾನ 87; -ಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತ 91-95; -ಗಳು ರಾಜರಿಂದ ಬಂದವು 94-95
ಉಪಾದಾನಕಾರಣ : 214, 221-22, 223
ಉಸಿರಾಟ : 335-36
ಊಹೆ : 310, 351, 352

ಋ

ಋಗ್ವೇದ : 88
ಋಷಿ : 124, 237, 385

ಎ-ಏ

ಎಡ್ವಿನ್ ಆರ್ನಾಲ್ಡ್ : 43
ಎತ್ತು ಮತ್ತು ಸೊಳ್ಳೆ (ಉದಾ.) : 324
ಎಮ್ಮೆ (ಉದಾ.) : 317
ಏಕತೆ : 15, 143, 224, 240, 249, 297, 415, 420-21
ಏಕರೂಪತೆ : (Uniformity) : 265-66, 388; ಏಕವು ಅನೇಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕಾರಣ 298
ಏಕಾಗ್ರತೆ : 305, 312, 315, 348-49, 350, 357
ಏಷ್ಯಾ : 56, 119, 122
ಏಳು-ಬೀಳುಗಳು : ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ-ಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ : 23, 52

ಒ-ಓ

ಒಳಿತು : 238; -ತನ್ನೇ ಕಾಣುವುದು 227; -ಮತ್ತು ಕೆಡಕು 320, 322, 374
ಒಳ್ಳೆಯತನ : 416
ಓಂ : 249, 254, 336
ಓಜಸ್ಸು : 235-36

ಕ

ಕರ್ತವ್ಯ : 32-33, 69, 71, 83, 106; -ಮತ್ತು ವ್ಯಾಮೋಹಗಳ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ 100; ಎಲ್ಲ-ಗಳು ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ 16

ಕರ್ಮ(ಕರ್ತವ್ಯ) : 32-33, 69-70, 98, 103, 106, 115, 221, 307, 313; ನಿಷ್ಕಾಮ -84, 97, 302, 304-306, 309; -ಎಂದರೆ ನಿಯಮ 91, 389; -ಬಂಧನ 111, 115; -ದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವುದು 114-15, 302; -ವಿಭಜನೆಯ ಯೋಜನೆ 119; -ವನ್ನು ಯೋಗ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು 305; -ಯಜಮಾನನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ 309

ಕರ್ಮಕಾಂಡ : -ದ ವಿವರಣೆ 88-89

ಕರ್ಮಯೋಗ : 304, 305, 306

ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ : 371, 389, 436

ಕಲೆ : 47-48, 398; ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ - 347; -ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು 348

ಕಲ್ಪನೆ : 237-38, 239; -ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು 237-38

ಕಳ್ಳ-ದ್ರವ್ಯ (ಕಥೆ) : 8

ಕಾಬಾ : 2

ಕಾರಣ : 215, 223, 225, 285

ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧ : 111, 215, 223, 266, 284, 286, 298, 310, 342, 391; ಎಲ್ಲವೂ -ಸರಪಳಿಯ ಕೊಂಡಿ 370-71

ಕಾಲದೇಶ : 284, 391

ಕಿಪ್ಲಿಂಗ್ : 472-73

ಕುಂಡಲಿನಿ : 236, 239

ಕೂಪಮಂಡೂಕ : 471

ಕೃಷ್ಣ : 31-32, 63-64, 65-72, 80-81, 262, 295, 393-94, 430; -ನ ಸಂದೇಶ 32; -ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ 71, 96; -ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ 97-98, 192-93; -ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರ 307

ಕೆಲಸ : -ಗುಣದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ 306, 308

ಕ್ಯಾಂಟ್ : 327

ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ : 241, 376, 383

ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ : 380, 437, 438

ಕ್ರಿಸ್ತ (ಯೇಸು): 7, 25, 27, 34, 41, 52-64, 107, 145, 171, 192-93, 240, 268, 287-88, 331-32, 373, 378-79, 393, 403; -ನ ಅವತಾರದ ಹಿನ್ನೆಲೆ 54-55, 259; -ನು ಪ್ರಾಚ್ಯ 55; -ನ ಸಂದೇಶ 57-58, 412; -ನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ 97; -ಮತ್ತು ಬುದ್ಧ 404-05

ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ : 5, 73, 89, 107, 167, 171, 213, 252, 375-76, 393; -ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ 468; -ದಲ್ಲಿ ಮತೀಯತೆ 5, 63; -ದಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮತಾಂತರ 376-77, 396-97; -ವು ಮಾನವ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಿದೆಯೇ 460; -ವು ಪ್ರಗತಿ ವಿರೋಧಿ 464

ಕ್ಷಮೆ : 363

ಗ

ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಕಥೆ : 459

ಗಾಜಿನಗೋಳ (ಉದಾ.) : 229

ಗಾಣ-ಎತ್ತು : 353

ಗೀತೆ : 31-32, 69-72, 80-86, 99-118, 192, 294; -ಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ 80-82, 87; -ಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ 83; -ಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಭಾವ 84, 304; -ಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮದ ಭಾವನೆ 84, 304; -ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ 'ಕ್ಲೈಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮಗಮಃ' ಇತ್ಯಾದಿ 84-86; -ಯು ಉಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ 87

ಗುಡ್ವಿನ್ : 447

ಗುರಿ : 57, 246, 264, 266, 267-68, 269, 272, 284, 289, 293, 306, 323, 346

ಗುರು : 112, 127, 136, 139, 146, 245, 282, 339-40, 400
ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ (ಕಥೆ) : 7-8, 270
ಗೃಹಸ್ಥರು : 346, 400
ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ : 74
ಗೋಪಿಯರು : 275
ಗ್ರಹ : 372
ಗ್ರೀಕ್ : 56, 236, 340-41, 348, 357, 414

ಚ-ಛ

ಚಟುವಟಿಕೆ : 30
ಚರ್ಚ್ : 2, 127, 245, 314, 380; -ಮಹಿಳೆಯರು 433-34
ಚಾರಿತ್ರ್ಯ : 75, 239, 248, 308, 364; -ದಿಂದಲೇ ಜಯ 308
ಚಾರ್ವಾಕ : 211-12
ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ : 350, 353
ಚಿತ್ರದ ಉದಾಹರಣೆ : 273
ಚೈತನ್ಯ : 233
ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭು : 282
ಚೈನಾ : 23, 458-59
ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತು : 81, 110

ಜ

ಜಗತ್ತು (ವಿಶ್ವ, ಪ್ರಪಂಚ) : 68-69, 70, 215, 223, 280, 285, 360-61; -ದೇವರೆಂಬ ಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರ 258, 273; -ಒಂದು ಆಟ 69, 273; -ಸ್ವತಂತ್ರ -ಪರತಂತ್ರಗಳ ವಿಶ್ರ 212, 227; -ತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ 215-16; -ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ 370; -ಮಿಥ್ಯೆ 223-24, 361, 428; -ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿ 243, 298
ಜಡಭರತನ ಕಥೆ : 16-18
ಜಡವಾದ : 119-141
ಜನಕ : 84
ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು : 435-36, 444-45; -ರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು 438, 445
ಜನಾಂಗ : 150, 166, 224, 357 ಪ್ರತಿಯೊಂದು -ಕ್ಕೂ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ 23-24, 151-52, 166; ಪ್ರತಿಯೊಂದು -ವನ್ನೂ ಅದರ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಳೆಯಬೇಕು 151-52
ಜಪ : 283
ಜಪಾನ್ : 432-33
ಜವಾಬ್ದಾರಿ : 302
ಜಾತಿ (ವರ್ಣ) : 150,157-58,173,367, 421-22, 475; -ಯ ಉದ್ದೇಶ 436-37
ಜೀವನ : 130, 164-65, 228, 270, 297, 302, 363; -ದ ಚಿಹ್ನೆ 117; -ಮರಣ 261, 280-81, 287, 296; ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಮರ್ಥನೆಯೇ -263, 319, 392; -ವೇ ಒಂದು ನಾಟಕ 74, 295; -ಒಂದು ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆ 281, 303-304; -ದ ಮೂರು ಹಂತಗಳು 363
ಜೀವಾತ್ಮ (ಜೀವ) : 2, 44, 45, 93, 216-25, 226, 285; -ನ ಸಮರ್ಥನೆ 216; -ನ ಗತಿ 219-20; -ವಿಕಾಸ 221, 296, 327; -ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ 293; -ವು ಒಂದು ವೃತ್ತ 296-97, 329-30; -ನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಕಲ್ಪನೆ 370
ಜೈನ : 1, 414
ಜ್ಞಾನ : 106, 233, 243, 294, 297, 301, 302, 327; -ಉಂಟಾಗುವ ಕ್ರಮ 216; -ದ ಮೂಲ ಅನುಭವ 233; -ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ 264
ಜ್ಞಾನಿ : 258, 266
ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಮತ್ತು ರಾಜ (ಕಥೆ) : 373-74
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ : 371-75; -ವನ್ನು ನಂಬುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ 372

ತ-ಥ

ತಪ್ಪು : 281, 307, 364; -ಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಿ 272
ತಮೋಗುಣ : 85; -ವು ಸತ್ವದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು 85
ತಾಯಿ : 125, 152, 154; -ಯ ಮಹಿಮೆ 153-54; -ಮತ್ತು ಮಗು (ಉದಾ.)

405
ತಾಳ್ಮೆ : 124
ತೆರೆ (ಉದಾ.) : 258
ತ್ಯಾಗ : 61-62, 94, 99, 125, 130, 145, 149, 256, 302, 449; -ದ ಅರ್ಥ 384; -ವಿಲ್ಲದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲ 102, 142, 346; -ದ ಆವಶ್ಯಕತೆ 146-47, 350, 361; -ದ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ 292, 325; -ದ ನಿಜವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ 297; -ವೇ ನೀತಿಯ ಸಾರ 320
ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ : 332
ಥಿಯಾಸಫಿ : 446
ಥಿಯೇಟರಿನ ಉದಾಹರಣೆ : 291

ದ - ಧ

ದಾನ : 281, 312-13, 367; ಎರಡು ಬಗೆಯ -173; -ದಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿ 313
ದಾಸ್ಯ : 261, 266, 371
ದಿವ್ಯತೆ : 212, 316, 364, 411; -ಯು ಅಧಮಾ ಧಮರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು 374, 415
ದುಃಖ : 34, 47, 92, 219, 289, 319-20, 354, 355; -ಮಯ ಎಲ್ಲ 34, 386; -ಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 44, 241, 313
'ದುಹಿತಾ' : 161
ದೇವತೆಗಳು : 252, 281; -ಮತ್ತು
ದೈತ್ಯರು : 19, 220; -ಎಂದರೆ ಪದವಿಗಳ ಹೆಸರು 220
ದೇವದೂತರು (ಮಹಾಗುರುಗಳು) : 23-24, 36, 64, 238; -ರ ಪಾತ್ರ 23; -ರ ಲಕ್ಷಣ 25; -ರೇ ಜೀವಂತ ದೇವರು 27, 53; -ರ ಪೂಜೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ 27, 54, 72; ನಾವೆಲ್ಲ -ರಾಗಬೇಕು 36; -ಕೈಮರಗಳಂತೆ 75.
ದೇವರು(ಭಗವಂತ) : 3-4,5,7,15,27, 32, 37, 45, 64, 74, 107-08, 213, 215-25, 228-29, 237, 253; -ರೊಬ್ಬನೇ ಪ್ರೀತಿಯ ವಸ್ತು 31; -ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತ 5, 25; -ರ ಮೂರು ಕಲ್ಪನೆಗಳು 60, 213, 243, 285; -ಇರುವುದಾದರೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು 108; -ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇಕೆ ? 218-19; -ಉದ್ದೇಶ ರಹಿತ 263, 284, 291-92; -ಒಂದು ವೃತ್ತ 296-97, 330; -ರನ್ನು ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು 317, 331; ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನರು -ರನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ 317-18; - ಮತ್ತು ಮಾನವ ಆವಿರ್ಭಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ 403-04; -ತರ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ 404
ದೇವಸ್ಥಾನ : 127-28
ದೇಶಕಾಲ : 284, 301, 328, 391
ದೇಹ (ಶರೀರ) : 216, 221, 233, 235, 237, 244, 252, 273; - ಭಾವನೆ 103, 107; ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ -ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು 216-17
ದೋಷ : 227, 234, 245; ಇತರರ - ನೋಡಬೇಡಿ 245, 344
ದೌರ್ಬಲ್ಯ : 86, 99, 116-18, 245, 300, 365, 404; -ವು ಕ್ಷಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು 99-100; -ವೇ ಮರಣ 117; -ಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದುದನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ 373
ದ್ರವ್ಯ : 217, 233, 317, 329, 342, 391; ಸ್ಥೂಲ-ಸೂಕ್ಷ್ಮ - 217-18; -ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ 387; -ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ಒಂದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿವಿಧ ಅವಸ್ಥೆಗಳು 297
ದ್ವೈತ : 221, 284, -ಮತ್ತು ಅದ್ವೈತ 292, 331
ಧರ್ಮ (ಧಾರ್ಮಿಕ) : 5, 89, 115, 137, 149, 168, 208, 211-12, 215, 228, 242, 247-48, 386, 426; -ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ ಕರೆ 467-71; -ವು ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ 395; ಎಲ್ಲ -ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳು 5; -ವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ 3, 28, 76, 142, 237; -ಶಿಶುವಿಹಾರ 5; -ವು ಒಂದು ಫ್ಯಾಷನ್ 7, 360; ಆದರ್ಶ

-465; -ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ 28; ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ -28, 30, 107-108, 129, 142-44, 214, 279, 365; -ದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳು 325, 351; -ದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ 314, 351-52, 386-87; -ದ ಪ್ರಮಾಣ 310; -ವು ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ 287; ಒಂದು -ಸತ್ಯವಾದರೆ ಎಲ್ಲ-ಸತ್ಯ 211; -ದ ವಿವಿಧ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು 143; ಎಲ್ಲ-ಗಳ ಗುರಿ ಒಂದೇ 137, 242, 267, 379, 420; -ಮತ್ತು ಪಂಥ 65-66, 467; -ದ ಉದ್ದೇಶ ಲೌಕಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲ 464; -ವಿರುವುದು ಒಂದೇ 65-66, 142-43, 262, 268; -ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವೃದ್ಧಿ 94-95; -ಸಹಿಷ್ಣುತೆ 108-09, 143-44, 213, 241, 421; ಸಂಸ್ಥಾಬದ್ಧ -ದಿಂದ ದೂರವಿರಿ 112

ಧಾರ್ಮಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಆವಶ್ಯಕ 267-68, 315-16, 378-79

ಧೀರ : 117, 228, 295, 375

ಧ್ಯಾನ : 239-40

ನ

ನಂಬಿಕೆ : 387

ನಚಿಕೇತ : 253-254

ನದಿ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ (ಉದಾ.) : 292

ನರಕ : 114, 221

ನಾಗರಿಕತೆ : 173, 364, 367-68 ಆತ್ಮಜಯವೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ - 368; -ಯ ತಳಹದಿ 426;

ನಾನು ಯಾರು : 352

ನಾಮ-ರೂಪ : 4, 297-98, 391-92

ನಾಮೋಪಾಸನೆ : 4

ನಾಯಕ : 239

ನಾರದಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರ : 274-78

ನಾಶ :239; -ವೆಂದರೆ ಕಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು 218; ಅಮಿಶ್ರವಾದುದಕ್ಕೆ -ವಿಲ್ಲ; 218

ನಾಸ್ತಿಕರು : 6, 8, 29-30, 259, 360, 465

ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ : 33-34, 172, 302, 367; -ದಿಂದ ಜಯ 308

ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ : 215, 221-22, 223

ನಿಯಮ : 113-14, 244, 260-61, 262-66, 286, 288-89, 295, 318-19, 388-89

ನಿರಾಶಾವಾದ : 256

ನಿರ್ಗುಣ : 243, 283, 317, 329, 332

ನಿರ್ವಾಣ : 258, 429

ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ : 145, 228, 242; -ಬೋಧನೆ 48-49

ನೀತಿ (ನೈತಿಕ) : 37, 172, 256, 259, 343, 361, 366; - ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ 279; -ಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ 361

ನೀರಿನ ಶುದ್ಧಿ : 399

ನೀರು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರೆ (ಉದಾ.) : 317

ನೊಣ-ದುಂಬಿ (ಉದಾ.) : 74

ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್ : ?

ಪ- ಪ

ಪಂಚಭೂತ : 233

ಪಂಥ : 421, 440, 447

ಪತಂಜಲಿ : 290-91

ಪರಮಹಂಸರ ಲಕ್ಷಣ : 85

ಪವಹಾರಿಬಾದಾ : 384

ಪವಾಡ : 461-62, 466

ಪವಿತ್ರತೆ : 61, 139, 145, 214, 229, 245, 249, 254

ಪಾವಿವ್ರತ್ಯ : 357, 473

ಪಾಪ : 85-86, 210, 255 272, 303, 313, 322-23, 394; -ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ 86, 200, 219, 222, 228, 256, 302, 362, 367; -ಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 114, 117, 405

ಪಾರ್ಸಿ : 213, 320, 322

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ : 57, 120-21, 122, 152, 154, 165, 209-210, 234, 396, 452; -ಮಹಿಳೆ ಸತಿ 153; ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ -ರ ದೃಷ್ಟಿ 150; -ರದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿ 150

ಪುನರ್ಜನ್ಮ : 213, 226-27, 255, 371,

373, 431
ಪುರಾಣ : 221, 430
ಪುರುಷರು : 162
ಪುರೋಹಿತರು: 3, 66, 90-91, 93-94, 96, 117, 176, 357; -ರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ
ಪುಸ್ತಕ (ಉದಾ.) : 255
ಪೂಜಾರಿ : 127-28
ಪೂಜೆ : 27, 67, 107, 246, 252, 303; ಎಲ್ಲ-ವಿಧಾನಗಳೂ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುವು 67-88, 266
ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು : 376
ಪ್ರಕೃತಿ : 90, 92, 102, 109, 120-21, 173, 218, 222, 223, 227, 255, 262-63, 265, 269-70, 354, 388-93; -ಯ ನಿಯಮ 63, 90, 244, 288 -89, 318, 388; -ಯೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು 110; -ಎಂದರೆ ಘಟನೆಗಳ ಮೊತ್ತ 389
ಪ್ರಗತಿ : -ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ 296
ಪ್ರಜ್ಞೆ : 169-70, 227, 233, 352, 429; -ಮತ್ತು ಅಪ್ರಜ್ಞೆ 236
ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ : 266
ಪ್ರತೀಕ : 2, 380
ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ : 239
ಪ್ರವಾದಿ : 40, 44
ಪ್ರಹ್ಲಾದ : 19-22
ಪ್ರಾಚ್ಯ (ಪೌರಸ್ತ್ಯ) : - ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ 209-10, 415-16, 424; -ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ 57, 120-21; -ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ವೈವಿಧ್ಯ 119-20, 209-10, 419
ಪ್ರಾಟಿಸ್ಟಂಟ್ : 1, 384
ಪ್ರಾಣ : 217-18, 233, 234, 332-33
ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ : 239, 249, 273, 312, 331-36, 349
ಪ್ರಾರ್ಥನೆ : 47, 61, 75, 155, 229, 283, 315
ಪ್ರೀತಿ (ಪ್ರೇಮ) : 9, 31-32, 46, 68, 78, 112-13, 188, 214, 234, 243, 248-49, 276-77; ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಸಿ 31, 319; -ಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲ 9-10, 68, 200, 229, 247; -ಯ ತ್ರಿಭುಜ 382- 83; -ಯಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲ 10- 11, 247; -ಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆದರ್ಶ 11-12, 247; -ಯೆ ಎಲ್ಲ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ 12 -13, 31; -ಯು ಅನಂತ ಏಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ 327; -ಯೇ ದೇವರು 13, 247, 365; -ಯ ಐದು ಬಗೆ 246, 381

ಬ - ಭ

ಬಂಗಾಳಿ : 344-45
ಬಡತನ : 445
ಬದಲಾವಣೆ : 353-54, 403
ಬಿಲ್ವಮಂಗಳ : 77-79
ಬಿಸಿಲ್ಗುದುರೆ (ಉದಾ.) : 361
ಜೀಜವೃಕ್ಷನ್ಯಾಯ : 391
ಬುದ್ಧ : 34, 37-38, 89, 98, 283, 372, 373, 415, 448; -ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆ 37-38; -ನ ಸಿದ್ಧಾಂತ 44-45; -ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ 43, 49-50, 51, 451; -ನ ಸಂದೇಶ 469, 470
ಬಿಸೆಂಟ್ : 446
ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನ (ಉದಾ.) : 4, 24, 53, 234, 299
ಬೆಳವಣಿಗೆ : 111, 117, 272, 290
ಬೈಬಲ್ : 93, 211, 268, 359
ಬೋಧನೆ : 140-41; -ಯೊಂದು ಸಂವಹನ 140
ಬೋಧಾಯನ : 80-81
ಬೌದ್ಧ (ಧರ್ಮ) : 1, 32, 37, 95, 211, 226, 250, 310, 396, 448; -ದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ 451-52, -ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ 39; - ಪ್ರಚಾರಕ ಧರ್ಮ 39
ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯ : 320, 394
ಬ್ರಹ್ಮ : 293, 317, 429-30
ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ : 349, 453
ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ : 220

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ : 41, 125, 138, 436-37; -ನದು ತ್ಯಾಗ ಜೀವನ 125-26
ಭಕ್ತಿ : 1, 45, 83, 244, 274-78, 280; -ಯ ಬಾಹ್ಯರೂಪಗಳು 5-6, 380; -ಯು ದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು 15; ನಿಜವಾದ - 6; ಪರಾ - 13-14; -ಯೋಗ 241-249, 282, -83, 380-84
ಭಾರತ : 164, 174-75, 176-77, 422; -ತೀಯರದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ 157-58, 159; -ತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ 39-40; -ತೀಯರು ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರು 121, 176, 414; -ದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾನ್ವಾಷಣೆ ಮುಖ್ಯ 121-22; -ತೀಯರ ಮೇಲೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಭಾವ 122-23; -ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ 124; -ತೀಯರು ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ 130-31; -ದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜನಾಂಗಗಳಿವೆ 150, 423; -ದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆ ತಾಯಿ 152-53; -ದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 160-61; -ದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣ 442, 444; -ದ ಉದ್ಧಾರ 448-49; -ದ ಆದರ್ಶ 449; ಜಗತ್ತಿಗೆ -ದ ಕೊಡುಗೆ 414, 418-19; -ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ 368, 433; -ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ 174-75, -ತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ 226-79; -ದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಔದಾರ್ಯ 315-16, 393-94, 414, 461; -ದ ಧರ್ಮ ವಿಚಾರಪರ 316; -ದ ನೈತಿಕತೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ 366, 368, 463-64; -ದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನ 368-69, 452; -ದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ 375-80
ಭಾವಸತ್ತಾವಾದ : 227
ಭಾಷೆ : 344-45
ಭಿಕ್ಷುಕ ಮತ್ತು ರಾಜ (ಕಥೆ) : 360
ಭಿಕ್ಷೆ : 347
ಭೂತಕಾಲ : 53, 370; -ದ ಪರಿಣಾಮವೇ, ವರ್ತಮಾನ 53, 55, 111, 212-13; -ಭವಿಷ್ಯ 370
ಭೋಗ : 92, 111, 397
ಭೌತವಸ್ತು : -ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎರಡೂ ವಿವಿಧ ಶಕ್ತಿ ತರಂಗಗಳು : 390

ಮ

ಮತಾಂತರ : 376-79, 396, 431, 454-56
ಮತಾಂಧತೆ : 28-29, 55, 63, 108- 109, 112-13, 137, 281, 337-39
ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ : 92, 93, 216, 334-35
ಮನಸ್ಸು : 68-69, 92, 93-94, 109, 111, 120, 227, 238, 239-40, 243-44, 289, 298, 387, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ-ಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. 68; -ನ ಸೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿ 94; -ನ ಮೂರು ಭೂಮಿಕೆಗಳು 233-34; -ನಿಯಮ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ 388; -ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು 234
ಮನು : 128, 155, 316, 347
ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : 351-52
ಮರಣ (ಮೃತ್ಯು, ಸಾವು) : 227, 261, 263, 286, 319, 354
ಮಸೀದಿ : 75, 213
ಮಹಮ್ಮದೀಯರು (ಇಸ್ಲಾಂ) : 1-2, 28-29, 36, 157, 166, 190-91, 213, 26, 397, 414; -ರಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗಬಲದಿಂದ ಮತಾಂತರ 378-379
ಮಹಾಭಾರತ : 80, 126, 178-97, 304-05, 430
ಮಹಿಳೆ (ಸ್ತ್ರೀ) : 73, 150-166, 167, 323, 339, 357, 374, 450-54; ಆರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೆಮೆಟಿಕ್ -ಯರ ಆದರ್ಶ 450; -ಸ್ವಭಾವತಃ ಭಕ್ತಳು 359; -ಯ ಆದರ್ಶ ತಾಯಿ 152-53; -ಯರ ಸುಖಜೀವನ 159; ಪತಿತ- 472-75; -ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು 159-60; -ಮಗಳಾಗಿ 160-161; -ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ 163-64, 368, 451

ಮಾತು : 26, 238
ಮಾತೃಪೂಜೆ : 321 - 324
ಮಾನವ : (ಮನುಷ್ಯ)-ನು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವನು 95; -ನ ಮೃಗೀಯ ಸ್ಥಿತಿ 132; -ದೇಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ 221, 236, 257; -ನು ಮಾನವಕೋಟಿ ಎಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದ ಸುಳಿ 387
ಮಾಯೆ : 164-65, 254, 261, 279, 298, 301, 327, 328-29, 361, 391
ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೈನ್ : ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು 159
ಮಿಲ್ಟನ್ : 117
ಮಿಷನರಿಗಳು : 375-80, 412, 443, 468; -ಗಳ ದೌರ್ಜನ್ಯ 377, 396
ಮೀಮಾಂಸಕ : 88; -ತತ್ತ್ವ 88-91
ಮುತ್ತಿನಹುಳು (ಉದಾ.) : 12
ಮೂಲಾಧಾರ : 239
ಮೋಸೆಸ್ : 287-88
ಮೌನವ್ಯಾಖ್ಯಾ : 26
ಮಂತ್ರ : 245, 254, 283, 398
ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮುಲ್ಲರ್ : 124, 131, 427, 444

ಯ

ಯಂತ್ರ : 424; -ಗಳು ಸುಖ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ 12
ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ : 188-89
ಯಮ : 249, 253-54, 348-49
ಯಹೂದ್ಯ : 40, 54-55, 73, 320, 378, 393-94
ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳು : 88, 92, 93, 252, 304, 393
ಯುಕ್ತಿ : 25
ಯುದ್ಧರೀತಿ : 190-91
ಯುವಕರು : 445
ಯುನಿಟೇರಿಯನ್ : 241
ಯೂರೋಪ್ : 56, 119, 163, 341, 423, 437; -ನಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ 56, 414; -ನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಧಾನ 56
ಯೋಗ : 233, 267-68, 290, 348, 356; -ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವಾದ 290; -ಪದದ ಅರ್ಥ 267, 350, 353
ಯೋಗಸಮನ್ವಯ : 241
ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ : 235
ಯೋಗಿ : -ಯ ಆದರ್ಶ 313; ಒಬ್ಬ-ಯ ಕಥೆ 343-44
ಯೋಗ್ಯತೆ : -ಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ 309-10
ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ (Design Theory) : 291-92

ರ

ರಂಕರಾಟಣೆ : 90
ರಜ್ಜು-ಸರ್ಪ : 250
ರಾಕ್ಷಸರು : 220
ರಾಜಕೀಯ : 28
ರಾಜಯೋಗ : 233, 249, 349-50
ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನ ರಾಯ್ : 439
ರಾಮಕೃಷ್ಣರು : 84, 124-49, 248, 282, 344, 346, 348, 401-02, 427, 442; -ರ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ 148-49, 410, 413
ರಾಮಾಯಣ : 198-210, 341, 430
ರಾಷ್ಟ್ರ : 165
ರಿಪೆಂಟ್ (repent) : 236-37
ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳ (ಉದಾ.) : 115
ರೋಮನ್ : 394, 414

ಲ

ಲಂಡನ್ : 372
ಲೋಕಾಚಾರ : 294

ವ

ವರ್ತಮಾನ : 53, 211-12, 213
ವಸ್ತುಸತ್ತಾವಾದ : 227
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮನೋಭಾವ : 172
ವಾದ : 287-88, 344
ವಾನಪ್ರಸ್ತ : 16
ವಾಲ್ಮೀಕ : 198-200, 207-08
ವಿಕಾಸ : 28, 221, 269; -ವೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವುದು 244, 263, 318, 392; -ಸಿದ್ಧಾಂತ 285-86, 289-91

ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ : 3, 71, 365, 394-95, 401
ವಿಚಾರ : 257
ವಿಜ್ಞಾನ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ) : 167-68, 224, 289, 314, 386-87
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ (ಶಿಕ್ಷಣ) : 41, 126-27, 163-64, 168, 290, 316, 367, 423, 438, 444- 45; ನಿಜವಾದ - 452-53; -ದ ತಿರುಳೇ ಧರ್ಮ 453
ವಿಧವೆ : 159-60
ವಿನಯ : 172
ವಿವಾಹ(ಮದುವೆ) : 156-58, 179, 357, 368; ಬಾಲ್ಯ- 158; ವಿಧವಾ- 446
ವಿವೇಕಾನಂದರು : -ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ 410-11, 413-14, 420, 442-43, 463; -ರನ್ನು ಕುರಿತು ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ 171-75, 409, 417-18, 425, 440-41, 467; ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ- 175; -ರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು 366- 69, 457-59
ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ : 221-22
ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನ : 175, 434, 461
ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸು : 387
ವೇದ : 97, 102, 211, 221, 226, 251-52, 316, 399; -ಗಳು ವಿಸ್ತಾರ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿ 87-88; -ಗಳ ಎರಡು ಭಾಗ 88; -ಗಳು ಅನಾದಿ 89-90, 429; -ಗಳೇ ಪ್ರಮಾಣ 93, 437; -ವು ಮಾತ್ರ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಗೌಣ ಎನ್ನುತ್ತದೆ 316, -ಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಗ್ರಹ 385
ವೇದಾಂತ : 212, 215-25, 262-64, 293, 318, 434-35, 440; -ದ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು 218-25; -ತತ್ತ್ವ 250-51, 255-60; -ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ 250; -ವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ 260, 315, 410; -ದ ಪ್ರಭಾವ 385, 444
ವೈವಿಧ್ಯ : 143; - ವೇ ಜೀವನದ ಚಿಹ್ನೆ 30; -ದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ 143
ವ್ಯಕ್ತಿ : 293, 310, 411; -ಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಅಮೂರ್ತವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು 24-25; -ತ್ವ 229, 258, 259-60, 405-406; -ತ್ವದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ 384
ವ್ಯಷ್ಟಿ : -ಮತ್ತು ಸಮಷ್ಟಿ 259, 287, 293, 310
ವ್ಯಾಕುಲತೆ : 6, 8
ವ್ಯಾಪಾರ : 423
ವ್ಯಾಸ : 80, 196; -ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಬಿರುದು 80

ಶ

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ : 80, 428
ಶಕ್ತಿ : 47, 54-55, 117, 291, 321-22, 343, 389-90; -ಯು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವುದು : 296; -ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ 373
ಶಬ್ದ : 88-89, 90; -ಆಲೋಚನೆ 4, 88-89, 219, 245, 289; -ಗಳಿಂದ ಜಗತ್ ಸೃಷ್ಟಿ 89
ಶರಣಾಗತಿ : 324, 340
ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ : 216
ಶಾಂತಿ : 32, 40, 291
ಶಾಸ್ತ್ರ : 229
ಶಾಸ್ತ್ರಪೀಡನೆ : 58
ಶೀಲಶಕ್ತಿ : 307 item ಶೂನ್ಯ : 389; -ದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿ 215, 370
ಷೋಫನಿಯನ್ : 251, 414, 419
ಶ್ರದ್ಧೆ : 261, 339, 365
ಶ್ರೀಮಂತ : 346, 425, 437

ಸ

ಸಂಕೇತಗಳು : 1-2, -ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ 2-3; -ವಿಶ್ವವೇ ಒಂದು 2
ಸಂಗೀತ : 398
ಸಂನ್ಯಾಸ : 274, 400
ಸಂನ್ಯಾಸಿ : 42, 145, 146, 400, 413, 416; ನಿಜವಾದ- 302, 345-47; -ಯ ಕಥ 32; -ಯು ಶ್ರೀಮಂತನಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು 346

ಸಂಯುಕ್ತ : 286
ಸಂಸ್ಕಾರ : 228, 269
ಸಂಸ್ಕೃತ : 198, 344-45
ಸಕಾರಾತ್ಮಕ : 49
ಸಗುಣದೇವರು : 1, 228, 242, 279-80, 283, 317, 329
ಸಗುಣೋಪಾಸನೆ : 24; -ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ 24-25, 242-43, 380-81
ಸತ್ಯ : 43, 63, 83, 115, 143, 253, 257, 262, 270, 298, 379, 426; -ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದುದು 211; -ದ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ 295; -ದ ಪರೀಕ್ಷೆ 375
ಸಸತ್ತ್ವಗುಣಿ : ಯ ಸ್ವಭಾವ 85
ಸಮತಾವಾದ : 435
ಸಮತ್ವ (ಸಮಾನತೆ) : 35-36, 41, 44, 74
ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ : 241
ಸಮಷ್ಟಿ : 259, 287, 293
ಸಮಾಜ : 247-48, 263, 289, 384
ಸಮಾಧಿ : 249, 269, 283, 362
ಸರಪಳಿ-ಕೊಂಡಿ (ಉದಾ.) : 67, 111, 285-86, 352
ಸಹಾನುಭೂತಿ : 242, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ- 65
ಸಹಾಯ : 116-17, 303: -ವಲ್ಲ ಸೇವೆ 69, 303-04
ಸಹಿಷ್ಣುತೆ : 241-42
ಸಹೋದರತ್ವ : 358
ಸಾಂಖ್ಯ : 216, 280
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ : 7, 51, 107, 128-30, 254, 262, 279, 350
ಸಾಕ್ಷೀ : 110, 193, 279-80, 317
ಸಾಧನೆ : 269, 311
ಸಾಧು-ರಾಜ (ಕಥೆ) : 9
ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ : 113, 289, 334-35
ಸಾಲಮನ್ : 359
ಸಾವಿತ್ರಿ : 184-88
ಸಿಂಹ-ಕುರಿ (ಉದಾ.) : 318
ಸಿದ್ಧಾಂತ : 129, 257-58, 316, 394
ಸಿದ್ಧಿಗಳು : 236, 240
ಸಿಪಾಯಿ (ಉದಾ.) : 71
ಸೀತೆ : 341-42
ಸುಖ : 92, 120, 219, 363; -ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 120; -ಮತ್ತು ದುಃಖ 289, 319-20
ಸುಧಾರಕರು : 1, 234, 439, 445; -ರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು 123-24
ಸುಧಾರಣೆ : 123, 124, 238, 435, 438
ಸೂಫಿ : 414, 419
ಸೂಫೀಕಥೆ : 382
ಸೂರ್ಯ-ಪ್ರತಿಬಿಂಬ (ಉದಾ.) : 223
ಸೂರ್ಯನ ಛಾಯಚಿತ್ರ (ಉದಾ.) : 60, 241, 330
ಸೃಷ್ಟಿ : 89, 90, 94, 215-16, 222, 291-92, 311, 332, 356; ಶೂನ್ಯದಿಂದ- ಅಸಾಧ್ಯ 370
ಸೆರೆಮನೆ (ಉದಾ.) : 325
ಸೇಟನ್ : 117, 322, 325, 376
ಸೇವಿಯರ್ : 446-47
ಸೇವೆ : 69, 302, 304, 325, 383, 384, 449
ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ : 103-04
ಸ್ಥೂಲ - ಸೂಕ್ಷ್ಮ : 217-18, 333-34-35
ಸ್ಪರ್ಧೆ : 290-91, 397; -ಯು ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಆತಂಕ 290-91
ಸ್ಪೇನಿನವರು : 376
ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ (ಉದಾ.) : 373
ಸ್ಮೃತಿ : 237-38, 437
ಸ್ವರ್ಗ : 90-91, 102, 109, 261, 287; -ಮತ್ತು ನರಕ 114, 272; -ಕ್ಕೆ ದಾರಿ ನರಕದ ಮೂಲಕ 272
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ : 47, 212, 224, 227-28, 244, 255, 260-61, 262-67, 312, 439; ಎಲ್ಲ ಚಲನೆಯೂ -ಕ್ಕಾಗಿ 264, 393; -ವೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ 289
ಸ್ವಾರ್ಥ : 34, 44, 47, 62, 115, 172-73, 367, 397

ಹ

ಹಕ್ಕು : 302, 315, 368
ಹಡಗು (ಉದಾ.) : 303
ಹಣ : 271, 307, 412; -ವೇ ದೇವರು 372
ಹನುಮಂತ : 204-05

ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆಂಸರ್ : 163, 444
ಹಿಂದೂ : 23, 32, 72, 107, 143, 165, 172, 173-74, 191, 197, 209-210, 213, 228, 234, 263, 348; -ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 455; -ವಿನ ದೃಷ್ಟಿ 164-66, 340-41, 370; -ಆಚಾರಶೀಲ ಹಿಂದೂ 126; -ವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ 367; -ಗಳು ಸಹನಶೀಲರು 377, 396; - ಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರು 393-97, -ಗಳ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ 394-ಗಳ ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆ 421; -ಮತ್ತು ಆದರ್ಶದ ಮಿಲನ 438; -ಗಳು ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದು 439
ಹಿಂದೂಧರ್ಮ : 160, 211-14, 226, 393, 447, 450, 453, 468; -ವು ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ವಲ್ಲ 430-31
ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರ : 396
ಹೂಣರು : 458
ಹೃದಯ : 384
ಹೇಡಿತನ : 99, 101, 295, 302
ಹೊಲೆಯ : 137-38
ಹೋರಾಟ : 101, 303, 311, 392-93; -ದ ಮಹತ್ವ 272
ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ : 237